SOVIETICA

MONOGRAPHS

OF THE INSTITUTE OF EAST-EUROPEAN STUDIES

UNIVERSITY OF FRIBOURG / SWITZERLAND

Edited by

J. M. BOCHEŃSKI

THE COMMUNIST IDEOLOGY IN HUNGARY

ERVIN LASZLO

THE COMMUNIST IDEOLOGY IN HUNGARY

Handbook for Basic Research

D. REIDEL PUBLISHING COMPANY / DORDRECHT-HOLLAND

ISBN-13: 978-94-010-3544-6 e-ISBN-13: 978-94-010-3542-2
DOI: 10.1007/978-94-010-3542-2

Copyright 1966 by D. Reidel Publishing Company, Dordrecht, Holland
Softcover reprint of the hardcover 1st edition 1966
No part of this book may be reproduced in any form, by print, photoprint, microfilm, or any other means without permission from the publisher.

FOREWORD

The immediate purpose of this handbook is to aid further research by stating, in a form providing handy reference, the facts concerning the Communist ideology in Hungary Following a narrative of the vicissitudes of that ideology prior to its power-phase – intended as a general introduction contributing to the proper assessment of the 1945–1965 period, which is the main concern of this book – the essential and relevant facts concerning the events, issues, organizations and opinions which have shaped post-war Hungarian Marxism-Leninism are set out without indulging in lengthy commentaries and personal value-judgements. (Since even the 1956 revolution is treated thus – perhaps the most important, and certainly the most controversial single event of the above period – I should add that the reader interested in finding a detailed analysis and evaluation of the ideological relevance of that event may refer to my *Individualism Collectivism and Political Power*, The Hague, 1963, pp. 111–140.) Despite the specificity of much of the data, sufficient translations of Hungarian titles, names and terms have been provided to render the present book useful for the investigator regardless of whether or not he reads Hungarian.

But the fundamental purpose of this volume is to make a modest contribution to East-West understanding. It has arisen from the belief that the lessening of world-tensions is best served by understanding, and understanding is best served by objective information. There was a time when objective information concerning the internal affairs of a Communist country was to the obvious discredit and disadvantage of that country's leadership. By and large this is no longer the case in regard to present day Hungary. The facts of Hungarian Communism are increasingly acknowledged by Hungarian Communists themselves, the good facts as well as the bad ones. They may now be stated without one being accused of engaging thereby in political propaganda. And their statement, insofar as it paves the way for a more complete appreciation of the Hungarian situation, may benefit all therewith concerned.

Research for this handbook was, in itself, an experiment in East-West co-operation in the service of objective information. It is my pleasure to acknowledge here the ready and valuable aid received from institutions and organizations in the United States, Western Europe, and Communist Hungary. I wish to thank, for providing various services, materials and information, the American Philosophical Society (whose grant in aid sponsored my field-research in Hungary), the Institute of East-European Studies in Fribourg, the D. Reidel Publishing Company, the Library of the Canton and University of Fribourg, the East-Europe Library in Bern, the Hungarian Research Department of the Free Europe Organization in Munich, the many collaborators who have aided me of the Institute of Philosophy of the Hungarian Academy of Sciences in Buda-

pest, the Librarians of that same Academy, those of the Library of the Eötvös Lóránd University in Budapest, various members of the Faculty of Dialectical Materialism and Logic of that University, and individuals in all these areas whose names I cannot mention separately.

September 1965. E.L.

The Institute of East-European Studies,
University of Fribourg

CONTENTS

PART ONE / HISTORICAL SECTION

I. THE IMPACT OF COMMUNIST IDEOLOGY IN HUNGARY PRIOR TO 1945 3

1. The Ideals of 1848 3
2. The Beginnings of Organization 6
3. Social-Democratic Policy 10
4. The Legacy of the First World War 12
5. 133 Days of Communism 16
6. The Aftermath 19
7. Trials and Errors 25
8. The End of Organization 28
9. Conclusions 30

II. THE EVOLUTION OF HUNGARIAN MARXISM-LENINISM UNDER COMMUNIST RULE 33

1. The Background 33
2. The Main Periods 37
3. Agitprop Campaigns 39
4. Overt Debates 56
5. Analysis 69

PART TWO / SYSTEMATIC SECTION

III. A REVIEW OF CURRENT RESULTS 77

1. Man, History, and Society 78
2. Dialectics 80
3. Atheism 82
4. Socialist Realism 83
5. Marxist Social Science (Empirically Oriented Social Investigations) 86
6. Marxist Philosophy of Science 88
7. Evaluation of Western Philosophy 90

IV. THE OFFICIAL PROJECTS 95

1. Survey 95
2. Plan Fulfilment as of 1965 98

V. WHO IS WHO IN HUNGARIAN MARXISM-LENINISM 104

VI. THE SCIENTIFIC, EDUCATIONAL AND CULTURAL INSTITUTIONS 129
1. The Hungarian Academy of Sciences (MTA) 129
2. The Main Universities 137
3. Other Institutions of Higher Education 139
4. Learned Societies 141

VII. THE MAJOR MARXIST-LENINIST PERIODICALS 142

PART THREE / BIBLIOGRAPHIC SECTION

VIII. INTRODUCTION 151
1. Scope 151
2. Availability 151
3. Periodicals, Collective Volumes, Yearbooks, Anthologies 152
4. Further Abbreviations 158

IX. BIBLIOGRAPHY OF BOOKS, MONOGRAPHS, AND DISSERTATIONS ON PROBLEMS OF COMMUNISM IN HUNGARY FROM 1945 THROUGH 1964 159

X. BIBLIOGRAPHY OF STUDIES AND ARTICLES ON PROBLEMS OF COMMUNISM FROM 1945 THROUGH 1964 198

PART ONE

HISTORICAL SECTION

I

THE IMPACT OF COMMUNIST IDEOLOGY IN HUNGARY PRIOR TO 1945

Although Communism has been, and to a large extent still is, totalitarian, it is dependent on a certain measure of cooperation by intellectuals, workers and peasants to carry out its programs. Cooperation is to be ensured by the implantation of the ideology[1] as the scientifically correct reason for the programs. When the Marxist-Leninist Party is in power, it has all media for influencing public opinion at its disposal. This has been the case in Hungary since the end of the Second World War. The objective and factual study of the impact of Communist ideology on the Hungarian people during this period requires a careful study of the ideological agitation and propaganda of the Party and of responses to it by those representatives of the population who had opportunity to publicly express their opinions. When the Party is not in power, however, the responses of the population to its ideology are evident in overt political action. By way of introduction to the power-phase of Communism in Hungary, the present chapter makes an attempt to outline the impact of Communist ideology in Hungary prior to 1945, as manifested in political action and recorded in history.

But the aims of this introduction must not be overstated. It is not an attempt at writing the history of the Workers' Movement in Hungary, not to mention Hungary's political history. It is merely an outline of the kind of ideology the organized political representatives of the Hungarian workers professed and the kind of reception their ideas received, during the time when the Communist Party depended solely on its ideology to gain popular support. Except for the hundred-thirty-three days of the Communist Council Republic of 1918–19, this was the case in Hungary since the inception of the Workers' Movement in 1867, until the country's military occupation by the Red Army in 1944–45. If history is of any importance in the shaping of a country's social and political structure, knowledge of the affinities and disaffinities of the Hungarian people with Communist ideas will make for a closer understanding of the problems with which Communists had to deal when they came to power as a result of the outcome of the Second World War.

I. THE IDEALS OF 1848

The *Communist Manifesto* was published in 1848. The year 1867 witnessed the publication of the first volume of *Das Kapital.* The First International was founded in 1864 and the Hungarian workers became politically organized in

[1] 'Ideology' will be used throughout as short for 'Communist (Marxist-Leninist) ideology'.

1867. Theoretical Communism could have influenced the course of history in Hungary as of 1848; institutional Communism as of 1864 and even more so as of 1867. In order to fill in the background of Hungarian Communism, let us start our concise review of the impact of Communist ideology in Hungary with the year 1848: the year in which the publication of the *Manifesto* in Germany coincided with the heroic fight for freedom of the Kossuth patriots in Hungary. Was this a mere coincidence, or did Marxist notions already play some, however modest, role in the Hungarian events?

It has become customary to stress the 'progressive' nature of the 1848 fight for national independence. While some earlier Marxist historians – among them Ervin Szabó – held that this fight was merely an 'uprising of the nobility', more ambitious historians later went so far as to declare that it was a 'bourgeois revolution'. József Révai, whose opinion proved to be decisive in the long run, maintained that it was an 'essentially' bourgeois revolution, although it did not succeed and develop.[2] He conceived of the ruling class of Hungary as composed at that time of the bourgeoisie and the great land-owners, holding that the fight was a revolution of its progressive elements against the interests of its reactionary elements; it is thus that he attempted to fit the events into the Marxist pattern of history.

The 1848 events are problematic indeed for Marxist historiography, for they could hardly be considered an instance of feudal revolution (it would have to be against slave-owners), nor could it very well be stamped a bourgeois uprising (the leading elements came from the ranks of the country nobility which also bred the great land-owners). But let us dispense with theoretical considerations, and have a look at the historical facts.

The leaders of the movement were Kossuth and Petöfi. Kossuth was a member of the provincial nobility and Petöfi was a young poet who, already in his youth, was accorded much acclaim and admiration for his poetry as well as for his flaming patriotism. The leaders were supported by a group of students who were traditionally ready to fight for ideals, especially if they involved patriotic goals. On March 15, 1848, Hungarian youth went on the streets to put through the demands formulated by their leaders in the famous 'twelve points'. Although the spontaneous uprising and heroic fighting that ensued failed to bring about Hungary's independence from the Hapsburg throne, they resulted in the court's acceptance of some long overdue reforms. Revolutionary movements on March 27 and 28, and again on 30 and 31, led to the King's ratification of plans presented by Kossuth in Vienna on April 11th, at the closing session of parliament. The reforms went into effect as a set of laws affecting the nation's politics and economy. The most important of the laws were to assure greater effective powers to the local Hungarian government and to relieve the lot of the serfs (*jobbágyok*). But these results were far from justifying the assumption that the events had the character of a proletarian revolution. They did not even qualify for interpreta-

[2] Cf. József Révai, 'Marx és az 1848-as magyar forradalom' in *Marxismus, népiesség, magyarság*, Budapest, 1953.

tion as the fruits of a 'bourgeois' revolution, for the nobility, in whose hands much of the land of the predominantly agricultural Hungary was concentrated, conserved its power. The new government was headed by Count Batthyányi, whose interests did not surpass those of a patriotically minded nobleman. The more revolutionary-minded Kossuth obtained the relatively insignificant portfolio of Minister of Finance, while the moderate politicians Széchényi, Deák and Eötvös channelled insistent patriotic demands to parliamentary debates. There was no question of full social equality, although progress in that direction was registered. Members of the parliament were to be elected by popular vote, but the right to vote was limited to the nobility, and among the rest of the population to those who (i) owned more than a quarter plot of land (*negyedtelek*), (ii) employed more than one person in industry or handycraft, or (iii) could prove an annual income of at least one hundred silver *forints*. Thus most of the Hungarian peasants and the workers were still denied political power. But all persons, whether noble or not, had to pay taxes from that time on. There were greater facilities for leasing or selling land (ownership of land up till then was considered to be an unalienable right of the nobles) and the freedom of the press was declared. However, a guarantee of 5000–10 000 *forint* was required for founding political papers, as a safeguard against the abuse of the press' new freedom. A new police force was to be set up, and all organized religions obtained equal rights. Transylvania (*Erdély*) and what was until then Hungary were to unite and form the new Hungary.

These were the more important of the reforms obtained as a result of the uprisings in the first half of 1848. At the end of that period, the new elections brought about a consolidation of the power of the provincial nobility. The new parliament, convening on July 5th, contained no more than 30 or 40 of the more ardent Kossuth-Petöfi patriots. There still did not appear any signs of an awakening of 'class-consciousness' in the workers and the peasantry. But even Kossuth and his followers failed to manifest any properly 'bourgeois', not to mention 'proletarian', ambitions. The aims of this group were first and foremost patriotic. In a manifesto published on September 23, 1848 Kossuth voiced the sentiments that motivated the students and the militant elements of the country: "Whoever does not want to become a homeless roving beggar, in whose heart burns the smallest spark of honesty, patriotism, whoever does not want to carry the bitter chains of servitude, he, who has a wife, child, he, who does not want to infect his forefathers' grave, does not want that his children should be cursed and wants freedom on this Earth and expects salvation in heaven: he will rise in the name of God and country, to annihilate the robbers and the insurgents, to revenge the perfidy, and to defend Hungary's independence and the lawful liberty of the Hungarian people."[3]

It was patriotism that motivated Kossuth and his followers, and not any theoretical or abstract idea concerning the right of domination of a given class.

[3] *A néphez* (To the People). Lajos Kossuth's Manifesto on September 23, 1848. Budapest, pp. 1–2.

The turbulent months of 1848 and 1849 and the events which followed the crushing of the uprising by the troops of the Austrian monarchy and the Russian Czar witnessed the tragedy of a people fighting for national independence and not the struggle of a class seeking to overthrow its exploiters. Kossuth was himself a member of the provincial nobility, although he was more concerned with the freedom of his country than with the rights of his fellow nobles. Patriots have come from all strata of the country's population, and it is difficult to interpret this fight for freedom (similar to those which have traversed most of Hungary's thousand year-old history) as the fight of any particular class against another class. The fight in 1848 and in the years that followed was a fight against external domination; its class-aspect was limited to opposition, on the part of some of the nobles, to violence in the struggle against the Monarchy because they feared loss of their personal safety and property. But few nobles and landowners placed their own interests before those of the nation – the differences of opinion concerned primarily the means of reaching the common goal of national independence. (It is true, that there were exceptions – but then no movement on a national scale is entirely homogeneous.) Nevertheless, Engels and some Russian revolutionaries attached great importance to the Hungarian events in the light of their own theories. "The victory of the Hungarians (wrote Engels) would have meant the fresh eruption of the European revolution, and the numerous Poles in the Hungarian army would have assured that this revolution would not have stopped at the Polish frontier".[4] And Černiševsky declared, "I am the Hungarians' friend, and ready to bring sacrifice to their cause."[5] But these declarations were manifestations of sympathy, and not actual sources of influence. The events of 1848 do not as yet relate significantly to the background of Communism in Hungary. It is quite conceivable that the independence-fight of Kossuth would have taken place exactly as it did had Marx never been born – as the fight for national independence had some century and a half previously, under Ference Rákoczy.

II. THE BEGINNINGS OF ORGANIZATION

Theoretical Communism did not leave recognizable traces on Hungarian history prior to international Communist organization. The First International was founded in 1864, and 1867 marks the birth of what came to be known as the 'Hungarian Workers' Movement'. It is from here on that the ideas of Marx and Engels (and later of Lenin and Stalin) began to have noticeable effect on Hungarian events.

Nearly two decades of full subordination to the Austrian throne elapsed between 1848 and 1867. Aside from the individual attempts of a few people (e.g. the socialist Mihály Táncsics) little of a Socialist and reformist and nothing of a Communist and anarchist nature was done. But steadily growing industri-

[4] *MEGA*, XVI, 2, p. 27.
[5] *Csernisevszkij a magyarokról*, Budapest, 1953, p. 3.

alization finally concentrated sufficient workers in given areas to make organization possible, primarily in order to more effectively demand higher wages and better living conditions for the workers. The awakening workers' movement has had two organizations: the *Budapesti Munkásegylet* (Workers' Union of Budapest) and the *Általános Munkásegylet* (General Workers' Union). The former had purely reformist tendencies and saw its purpose to lie in the development of artisanship, emancipating the worker employed by larger industrial concerns as a craftsman on his own. This movement had the support of the middle and lower middle classes and of many intellectuals (e.g. Mór Jókai). The General Union, on the other hand, was more ambitious. Some of its members were acquainted with Lassalle's ideas, and saw in Lassalle the 'glowing column of fire' which was to lead them. They spoke of the worker's transformation into merchandize which, as all other merchandize, depends on demand and supply. They also spoke of the appropriation of the fruits of science by the wealthy classes, and the resulting misery of the workers. On a meeting in February, 1868, the General Union decided to fight for the political rights of workers. In the following months the Union succeeded in organizing several *locals* in the provinces. But the movement as a whole failed to acquire momentum and to significantly contribute to the welfare of the workers. It remained essentially reformist and seldom wished to overstep the boundaries of legality. Its ideas stemmed from Lassalle, who, in the light of his actions even more than in that of his speeches, was much more of a reformist than a revolutionary. Theoretically, on the other hand, he was at least a half-way Marxist, but his conservative 'idealism' irritated and displeased Marx. Marx called him a plagiarist; Lassalle, however, was not intimidated by Marx. He had more influence in the then powerful social-democratic movement of Europe than Marx did, and this influence was manifested in the more ambitious of the two Hungarian Workers' Unions. While the Hungarian movement did not become properly revolutionary (it was supported primarily by independent craftsmen and by those who wished to become so) it did serve to introduce a basic Lassallian (and also Marxist) idea to the Hungarian social and political scene: the notion of classes as political bodies within the nation. In view of the fact that Marx and the First International professed these ideas, a leftist faction within the Union evolved (it is known to have sent a telegraphed greeting to the Brussels Congress of the First International in September, 1868). The faction which identified itself with the First International was a small one, but found a dedicated leader in Károly Farkas, a son of a Hungarian mining family who, as a young man, had opportunity to get acquainted with the International in Geneva. The Farkas-led faction worked within the General Union, but was outlawed in 1870 (a few months after Farkas took over as its leader) and went underground. The legally operating Union succeeded in organizing some strikes and anti-government manifestations, but not much more than that. It acquired additional momentum with news of the French Revolution (March, 1871) however, and as a result its membership increased. Nevertheless, the leaders of the principal movement were for the most part members of the petty bourgeoisie who did not wish to

improve the lot of the workers at the price of overthrowing the standing order. One of the first leaders of the Union, Viola, went so far as to advocate governmental socialism and approve pacts made by the Hapsburg monarchy. Under the opposition of the more radical factions, Viola had to resign. His place was taken by others, most of whom were not much better. Outstanding among them was Táncsics, a leading figure of the 1848 uprising who joined the Movement in 1867. He soon came to head the General Union. His main principle was the fight for an independent Hungary as a necessary condition of improving the conditions of the workers. He saw a major goal in gaining independence for the workers, and declared in the Union's *Golden Trumpet* that "the working people as a class" must gain strength, and must as an "autonomous Party oppose the other Parties."[6] But Táncsics was not much more of a true Marxist than his predecessors. Proceeding on Lassallean principles, he sought the realization of his plans through Governmental help: Táncsics demanded 300 000 *forints* from the Deák government for the construction of new buildings for the Union. However, he failed to consult the Union's other leaders first, and opposition developed against him. Táncsics too, had to resign. With that, his active role in the 'Hungarian Workers' Movement' was ended. But the General Union still did not succeed in finding its own, independent spokesman. Táncsics' successor, Strasser, turned out, after one year of presidency, to be in the pay of the Government. Others, like Ihrlinger and Politzer, had greater integrity, but were not better Marxists because of it.

The Movement's dominant ideas had affinities with those of Marx and thus made demonstrations of sympathy from time to time possible. The Budapest Union was entirely conservative, seeking to educate workers and help them to get along. The General Union entertained more radical notions, but these were contained within Lassalle's brand of socialism, and did not reach the intensity of true Marxian revolutionism. The Workers' Movement's major relevance to 20th century Communism in Hungary lay primarily therein, that it introduced the conception of a working *class* as a political (not only as a social) unit within the nation. The new aim was to improve the conditions of life of this class by political organization and the exercise of political pressure on the government. Reform, not revolution, was to accomplish this. Radical revolutionism was considered to be neither a realistic possibility nor a historical necessity. And yet it could well have been so considered: Marx had formulated his historical materialist theory by this time and it was not unknown to several leaders of the Hungarian workers. That they chose Lassallean socialism rather than Marxian Communism was not due to an ignorance of the latter but to a better correspondence of the former with their own convictions.

An exception to this dominance of Lassallean ideas was provided a few years later by Leo Frankel, a young revolutionary who met Marx in London, fled to France before being arrested, and founded there the Lyons *local* of the First International. Frankel fought in the French Revolution: he even became a

[6] *Arany Trombita,* Általános Munkásegylet, 1869.

member of the public council of Paris on March 26, 1871, and was one of the last revolutionaries to leave Paris. He returned to London, renewed acquaintance with Marx, and became the Austro-Hungarian correspondent of the International. He worked in that capacity for four years (1871–1875). Having decided to return to Hungary, he was placed under arrest, but was freed under the French amnesty for the Paris revolutionaries. After his practical as well as theoretical revolutionary training was thus completed, Frankel actively joined the Hungarian Workers' Movement. The impact of this man was mirrored in the development of two opposing factions. On the one side were those whom Frankel won over to Marxist ideas; on the other those who refused to change their minds. The two factions represented conservative Lassallean socialism and, for the first time in Hungary, genuine Marxism.

Frankel was constantly attacked within the Workers' Movement, but he was a persistent man. His main efforts were concentrated on founding a regular political party (this was to be a Social Democratic Party) and he sought to do this by uniting all those from whom the Austro-Hungarian laws deprived the right to vote. These were the people without land, without rank and without money – the ideal 'proletarians'. In Frankel's estimation, a common interest – the breaking off of their political isolation – would unite them and realize the basis for a Marxist proletarian Party in Hungary. The platform of the party would be the demand for general electoral rights. Frankel's opposition within the Workers' Movement, led by the non-Marxists Külföldi and Cserny, agreed to this platform but were against Frankel's Marxist-revolutionary ideas. They doubted that, if Frankel would come to power, he would fulfil his own demand for general electoral rights, for he would, they believed, go only as far as his own class-interests dictated. The two Workers' journals, Frankel's *Munkás Heti Krónika* (Workers' Weekly Chronicle) and Külföldi's *Népszava* (People's Voice) fought embittered battles in newsprint. Frankel was constrained to reduce his original plans for a *national* party of non-voters to merely a *Budapest*-party. Finally, in January of 1879 a meeting was called by all leaders to attempt to re-establish unity. The result was a compromise at the expense of Frankel's radically Marxist faction. But it rendered possible the founding of the *Magyarországi Általános Munkáspárt* (Hungarian General Workers' Party).

The program of the new Party was conservative in the light of Marxist notions. There was no mention of a fight for the 'transition to socialism' and for the 'dictatorship of the proletariat'. On the other hand realistic goals were defined: general electoral right for all persons over 20 years of age; free schooling in public schools; separation of state and Church; national army; ten-hour working days; no child labour under fourteen; better conditions of work; etc. But Frankel did not abide by this platform. He continued his revolutionary activities, which culminated in an appeal to Prussian soldiers calling for disobedience. After a long and complex legal process, Frankel was condemned on March 3, 1881, to 18 months in prison. Having served his time, Frankel had had enough of Hungary and left for Western Europe. With that, the first genuine Marxist movement in Hungary collapsed.

III. SOCIAL-DEMOCRATIC POLICY

Ihrlinger was the next to become head of the Party. He was a cautious man, in spite of the fact that he had once collaborated with Frankel. Writing in *Népszava*, he admitted that "the Party's situation is such, at present, that to speak of revolution is equal to don-quixotic madness, equal to fighting windmills".[7] Pursuing a middle-of-the-road policy, Ihrlinger attended the Paris Congress of the Second International in 1889 and declared that, despite persecution by the government, the Hungarian Workers' Movement developed favorably. It was evident to the International's leaders, however, that the Hungarian Worker's Party did not practice true Marxist policies, and they recommended that Paul Engelmann, a leader of the Austrian Social Democratic Party, should take over the direction of the workers' affairs in Hungary. As a result, the Party changed its name to 'Hungarian Social-Democratic Party' (1890). But, in the first 'declaration of principles' the reshuffled Party came out in favor of measures to insure that the workers receive full pay for their work – within the established legal and economic system. Such measures were much needed, for many workers labored for 10–12 hours per day for a pay which permitted not much more than bare survival. (According to contemporary statistics, out of 938 factories only 4 practiced the 8-hour working–day system, and average weekly pay ran only to 8–9 *forints*.) Thus things did not improve in the Party's ideology. The Third Congress of the International (1894) sent another man from the Austrian Social-Democratic Party to Budapest. A year and a half later, however, that leadership was to collapse as well.

Meanwhile, the peasantry manifested discontent with the arbitrary measures taken by the country police (*csendőrség*) and demanded the distribution of land. But the cautious leadership of the Social Democratic Party refused to be involved in such undertakings, and as a result the peasantry could be consolidated into its own *Független Szocialista Párt* (Independent Socialist Party) under the leadership of Várkonyi. The main platform of the new party was the distribution of land to landless peasants. It enjoyed increasing popularity among the poorer peasants and organized demonstrations which had a local, but revolutionary character. These activities did not gain the approval of the Social Democratic Party. Its leadership declared the village uprisings to be due to a 'fanaticized mass' and held them to be pointless, if not damaging, since they permitted the government to appear as the guardian of peace and order.[8]

The new SzDP itself was anything but revolutionary. In the February 12, 1898 number of its *Népszava* we read, "do not forget that it is not possible to oppose naked force with similar weapons. What could be accomplished through even the greatest demonstration? That a lot of comrades would be shot, others sent to prison – and perhaps that the Bánffy-government would fall. But another

[7] *A magyar munkásmozgalom történetének válogatott dokumentumai.* Budapest, 1951, Vol. I, p. 437.

[8] Cf. Aladár Mód, *400 év küzdelem az önálló Magyarországért*, Budapest, 1954, p. 382.

would come to take its place which would be neither better nor worse... do we need that?" It is evident that the leaders of the Hungarian Social-Democratic Party felt that they did not.

Between 1890 and 1910 the number of people employed by Hungarian industry rose from 909 000 to 1 405 000, and within this group the percentage of factory labor rose from 23% to 45.4% of the total. Of the almost 700 000 employees of heavy industry only 86 000 were consolidated in the trade unions in 1910, although their membership had reached 130 000 a few years previously. During 1912, in the wake of a new unrest on the international labor scene, trade-union membership rose again to 112 000. But even so, the trade-unions represented less than one fifth of the class designated by Marx as the 'revolutionary proletariat'.

Although the organized workers were restless, their demands remained moderately centered on the attainment of electoral rights through new legislation. Strikes to this end were organized and carried out. But the leaders of the Social-Democratic Party did everything in their power to *prevent* unrest. They appear to have been pressured towards conservatism by the activity of the more radical elements in the Party. At the time of Marx's death in 1883, for example, the *Népszava* came out with high praise for Marx, as "the man who set out the banner which assembles all workers", but the Hungarian Social-Democratic Party, much like many of the workers' movements in Western nations, came increasingly to embrace Lassalle's moderate brand of Socialism at the expense of Marxian Communism nevertheless. Lassalle was held to be the genius who first taught that the social democrats must "align themselves with the laws of today's society within the framework of today's social order, and must attempt to gain further advantages for themselves."[9] Socialism was held to be not a question of classes, but one of culture. The propertied classes must not be wronged for the benefit of the non-propertied classes.[10] The formulated goals of the Social-Democrats did not significantly go beyond the attainment of electoral rights by virtue of the revision of the outdated Austro-Hungarian legislature.

Such were the aims which motivated the policies of the Social-Democratic Party throughout the first decade of the 20th century as well. The Party itself was badly organized and did not have much influence over the workers, who were either contented with their trade-unions, or did not even want to be members of those. Those who found a position in the trade-unions were loath to engage in Party-work, and the Party's leadership often complained about the difficulties of acquiring a more than *pro-forma* organization. At the same time the government showed greater understanding of the workers' demands in 1905 and 1906 than previously, and talks between the Minister of Domestic Affairs, István Tisza and later his successor Kristóffy, and delegations from the Social-Democratic Party resulted in a partial revision of legislation in favor of industrial workers. In 1912, a bill proposing universal electoral rights was submitted to

[9] *Vas és Fémmunkások Lapja*, August 18, 1898 (cited by Mód, *op. cit.*).
[10] 'A Szocializmus alaptételei' in *Szocializmus*, 1908–9, pp. 510–511.

the parliament. This new proposal would still not have given political power to the workers, since, despite its name and stated intentions, only the upper strata of the workers would have acquired the right to vote. There was to be a general strike in protest, but the leaders of the Social-Democratic Party decided to call it off, fearing the consequences of openly opposing a government which had manifested some comprehension of the workers' interests. A leftist wing, however, which showed increasing discontent with the leadership's pacifist politics, had developed within the Party. Internal fights lead to the exclusion from the Party of the opposition's leader, Gyula Alpári, together with several of his associates. These excluded radicals appealed to the International Socialist Office in 1909. The faction was represented in Copenhagen by Alpári, while the spokesman of the Party leadership was Ernő Garami. The Office, despite Lenin, De Leon, Zetkin, Van Ravesteyn and Rosa Luxemburg, rejected Alpári's plea. Thereupon Alpári decided to form his own Party, and got as far as starting a political monthly called *A szociáldemokrata* (The Social-Democrat). In its first number he accused the Party's actual leaders of being in the pay of the government, and asked for a new independent social democratic party capable of fighting against the ruling classes.[11] But this new party never came into being.

It is noteworthy that even the great theoretician of the excluded faction, Ervin Szabó, placed greater emphasis on a struggle through the trade-unions and on the economic level than through political organization and organized revolt.

IV. THE LEGACY OF THE FIRST WORLD WAR

Hungary entered the First World War on the side of Germany and, although there was not much enthusiasm among the majority of the Hungarian people for fighting the war, the Social-Democratic Party publicly supported the government's policy. "The ideals of freedom and democracy drive our soldiers forward in this terrible contest" wrote *Népszava* in its August 31, 1914 issue. On September 10th it evaluated the war as a 'revolution from above'. "Numerous wars are nothing other than revolutions from above, instruments for the realization of such goals which revolutions from below were not strong enough to reach". Two days later even the class-struggle was said to cease: "When the possibility of regular and normal manifestations of life have ceased, then the iron yoke of events enforces a cease-fire between opposing classes and parties." But the Party's leadership was not merely siding with war for war's sake; it did so primarily for the sake of supporting the legal government. When the Central Powers made their attempt for peace in 1916, the Party came out with high praise and declared that it is the duty of all social democrats to compel their respective governments to accept this peace (December 13, 1916). Wilson's efforts were similarly greeted with enthusiasm. "Hungary's Social-Democrats", said *Népszava* on December 28th, "ask Mr. Wilson to continue his endeavors for the earliest possible attainment of peace and the creation of a society of civilized

[11] *A szociáldemokrata*, March, 1911, No. 1, pp. 1–3.

people (*kulturnépek*)." Peace was not to be had, however, and the worsening situation of Germany and its allies caused unrest among the Hungarian workers. News of the Russian uprising of 1917 gave direction to the unrest. The 1st of May was celebrated in 1917 for the first time since the beginning of the war, and a wave of strikes broke out over the country. The government of István Tisza fell. In its place Count Esterházy formed the new government, promising electoral rights to all. The Social-Democratic Party came out in support of Esterházy: "We have no right to doubt that the new Esterházy government brings us the honest new electoral rights".[12] When, later in 1917 the Wekerle-government succeeded that of Esterházy, the Party continued to lend it its support, expressing full confidence in the new leadership. News of the successful October Revolution in Russia and further defeats on the military front added fuel to the population's dissatisfaction. A process of demoralization set in which culminated in a general strike in Budapest on January 19, 1918, one day after the general strike of Vienna. The Hungarian workers' spirit was captivated by the victory of the Russian workers; they did not clearly distinguish between Mensheviks and Bolsheviks. But the Hungarian workers did not emulate their Russian counterparts in aiming for political power. They demanded peace, electoral rights and a better distribution of consumer goods.[13] Forced by the menace of a continued strike, the government promised them peace, goods and electoral rights. The Social-Democratic Party declared itself to be satisfied and the workers went back to work.

In the meantime, the anti-war campaign assumed increasing proportions. Several anti-militarist groups formed, of which the most noteworthy was that of the writers and artists which, under the leadership of Lajos Kassák and Aladár Komját, founded the periodical *Ma* (Today). Subsequently this group divided into a radical and a more conservative faction: the radical Komját, joined by the later famed communist theoretician József Révai, published a separate journal entitled *Tett* (Action). While both papers published primarily fiction, they diverged in the measure to which they advocated radicalism and moderation. But the Social-Democratic Party's official *Népszava* continued to have the decisive influence over the organized Workers' Movement.

A novel and unexpected Communist influence entered the scene when tens of thousands of Hungarian prisoners of war arrived back from Russian camps. The Bolsheviks correctly assessed the importance of infusing their ideas into the minds of their war prisoners who, when released, would act as voluntary emissaries of Communist ideology to their native countries. The leader of the Hungarian prisoners of war in the newly established USSR was Tibor Számuely. He spoke at their meetings, and published fiery articles in the Hungarian language POW journal in Moscow, *Szociális Forradalom* (Social Revolution). The return of the Hungarian soldiers acted as a catalyst in the process of nation-wide disintegration. According to contemporary statistics, 44 000 deserters were

[12] *Népszava*, June 15, 1917.
[13] *Népszava*, January 18, 1918.

captured by the country police and over a hundred thousand were reported abroad in villages and towns, hidden by the traditionally anti-militarist peasants. The government attempted to establish order through the use of force. Supported by the anti-militarist intellectuals with newly discovered leftist sympathies, workers of the big MÁV factory (which manufactured the mechanical equipment of the State Railways) asked for a raise, and when they were refused instigated a bloody riot. Among the arrested agitators was Jenő Landler, the leftist Social-Democratic leader of the Railroad-Workers' Union. But in the end the dominant moderate faction of the Social-Democratic Party asked for and attained the ending of the strike.

The catastrophic military situation was not without deeper repercussions, however. In the fall of 1918 it was evident that Germany and Austro-Hungary had lost the war. The Wekerle government refused to sign a separate peace treaty, remaining loyal to Germany as an ally. On October 25, two days after Wekerle's decision was published, the opposition succeeded in ousting this government and installed as leading political body the Hungarian National Council, headed by Mihály Károlyi. The Council was supported by the Social-Democrats and the Radicals, and it aimed at finding a peaceful way out of the difficult situation. It did not, at that time, envisage revolution. It attempted to enforce public order, going as far as to open fire on demonstrators on one occasion (October 28). But order disintegrated rapidly, and rioting countered every measure designed to continue the hopeless war effort. After extensive anti-militarist and anarchist demonstrations, the military units stationed in Budapest sided with the rebelling masses and pressured the National Council to declare its willingness to do away with the odium of an Austro-Hungarian Monarchy and proclaim an independent republic. Former monarchist Prime Minister István Tisza was shot as he returned from the front, and the National Council received a fiery telegram from Serdlov, which, in the name of the central executive committee of the Russian Soviets, congratulated the people on their revolutionary spirit and warned against any traffic with the Western Powers. Finally, on November 16, 1918, the National Council proclaimed the republic, and Károlyi and his government took the oath of office.

The Károlyi regime was not revolutionary but basically reformist in spirit. It sought to find a practicable way to resolve the crisis arising as an aftermath of the lost war. The regime feared the Hungarian Communists as anarchists who were likely to cause more trouble than good. New Workers', Peasants' and Soldiers' Councils were founded, but everything was done to eliminate in them the radical Communist elements. The Workers' and Peasants' Councils were controlled by the Social-Democratic Party, the Soldiers' Councils by the Ministry of Defense. Kunfi, one of the social-democratic leaders, asked for cessation of the active class-struggle. However, Communist influence, primarily through the Soviet-trained prisoners of war (many of whom became active in political agitation) was too strong to be entirely disregarded. Provoked by the anti-Bolshevik attitude of the Social-Democratic Party, a Communist Party was legally founded for the first time on Hungarian soil, on November 20, 1918.

All of its leading members were Soviet trained, including the first official leader, Béla Kun. The Party was called *A Kommunisták Magyarországi Pártja* (The Communists' Hungarian Party). Following Lenin's tactics, the KMP considered its prime task to lie in controlling the newly established councils in view of seizing full power and installing the 'dictatorship of the proletariat'. These goals were publicized in the Party's organ, *Vörös Ujság* (Red News).

The KMP was openly anarchistic: "To hell with the constitutive assembly" said the December 14 issue of *Vörös Ujság*. "Bargaining for the workers and agricultural peasantry's electoral rights, press-campaigns regardless of cost to the bourgeois capital in order to render the proletarian's class-consciousness nebulous: these are the unavoidable concomitants of a bourgeois republic." The first testing ground of the developing clash between the Social-Democratic and the Communist Parties was considered to be the program for resolving the agrarian question. Both parties were for the distribution of the land which, at that time, still belonged in large measure to a handful of aristocratic landowners, each of whom owned several thousand *holds* (1 *hold* = 1.42 acres). But there were great differences as to how this distribution should be accomplished.

The Social-Democratic Party proposed (i) high taxes to be paid in land, (ii) the expropriation of the remainder with upper limits at 200 to 1000 *holds*, (iii) annuity to the former land-owners from the expropriated land; full annuity for the first, half annuity for the second generation, (iv) the lands coming to state control to be partly consolidated into agricultural unions, partly given to those who are willing and capable of working them.

Contrary to these propositions, the Communist Party wanted to (i) occupy by force all medium and large-size estates, expropriate all land, housing, and equipment, without waiting for legislative measures, (ii) allow the peasants to decide whether they wanted large collectives or preferred to work each section of the expropriated land individually, provided the individually worked land did not exceed the capacity of the peasant to make full use of it. These two sets of propositions were submitted to the central Workers Council. The Council declared itself in favor of the Social-Democratic Party's propositions, rejecting those of the Communist Party as illegal radicalism.

Primarily motivated by fear of Communism, large sections of the population supported the Social-Democratic Party, joining the Party-controlled unions in unprecedented numbers. Gaining confidence in the growing solidarity of the anti-Communist movement, the Károlyi government attempted to put an end to Communist agitation once and for all. Communist instigated strikes were broken by the use of arms, and ten of the most uncompromising of Communist strikers were executed (Salgotarján, January 10, 1919). Foreign aid was requested to stabilize the domestic situation. Colonel Bethelot, Major Smith, Prince Borghese, and American military experts were contacted in order to secure help.

Communist agitation produced strong repercussions also within the Social-Democratic Party. Three views crystallized at that time. The first, advocated by Garami, held that the Social-Democratic Party must leave the government,

since Communist agitation made all cooperation in it impossible. The second view was expressed by Weltner, who wished to find a final solution to the Communist problem before undertaking further steps. Finally Garbai and Böhm requested the forming of a purely Social-Democratic government, since, in their opinion, only such a government would be capable of withstanding the impact of Bolshevik agitation.

The Social-Democratic Party remained in the government but increased its anti-Communist activities. On January 30, 1919, the regime succeeded in expelling all Communists from the Workers Council, and on February 20, Communist rioting in front of *Népszava*'s editorial offices gave the final impetus to banning the KMP altogether. The Communist Party's leaders were arrested (among them Mátyás Rákosi) and the offices of *Vörös Ujság* were confiscated.

V. 133 DAYS OF COMMUNISM

For a while it seemed that the back of the Hungarian Communist movement was broken. Then, however, it became evident that the Moscow training of the still unarrested Communist leaders was paying off. The former leader of the Hungarian POWs, Számuely, broke the ban and contacted the local organizations of the KMP by means of pamphlets. Underground agitation took increasing proportions, and finally succeeded in winning a number of dissatisfied heavy industrial workers to the Communist cause. Encouraged by this support, *Vörös Ujság* reappeared in print on the first of March, 1919. It commenced its agitation against the recently initiated legal reforms which included, among others, the distribution of land in accordance with the Social-Democratic Party's propositions.

The KMP saw to it that, wherever possible, its own idea of land-distribution would be realized. Illegal seizure of land succeeded with respect to two large estates, that of Baron Schossberger (5100 *hold*) and Hatvány (9500 *hold*). Profiting from the post-war penury of the peasantry and of the industrial workers and encouraged by the success of violent land-reform, the KMP next planned an armed uprising in the capital. The Károlyi regime's situation was becoming increasingly difficult, not only because of internal agitation, but also as a result of the lost war which ended by considerably diminishing Hungary's territory. Inflamed patriotism added fuel to Communist anarchism. The social-democrats attempted to save the situation, but it proved impossible to form a government without the participation of the KMP. Nevertheless, the Communist faction was kept to the minimum: there was only one Communist 'people's commissar' in the new regime. Then, Béla Kun was freed from prison and the Communist Party was given new authority. At the same time the Paris peace conference decided to exercise military control over much of Hungary's territory. A still further outraged patriotism, together with a desperate economic situation played even more into the hands of the Communists. Given authority, they soon increased their participation in the government to one-third, as against two-thirds for the Social-Democrats. But even that proportion could not be main-

tained for long. To avoid the collapse of the coalition, the parties agreed to merge, calling their newly unified party *Magyarországi Szocialista Párt* (Hungarian Socialist Party). The power lay in the hands of the Communist Béla Kun.

The *Magyar Tanácsköztársaság* (Hungarian Council Republic or 'Commune') was proclaimed on March 21, 1919. It lasted 133 days, until August 1 of the same year. During this period, for the first time in history, the Communist ideology had free reign in Hungary.

The Party entrusted the 'Revolutionary Governing Council' with the power of government. This organ was to constitute the nationwide chain of Workers', Peasants', and Soldiers' Councils. Legislative, executive and judicial functions were fulfilled by the 'dictatorship' exercised by these councils. Among the legislation which they put forward and enforced, the following are the most noteworthy: Factories, shops and hospitals employing more than twenty persons, as well as all middle and large estates, including lifestock and equipment, were nationalized. The definition of 'middle and large estate' was left to the Agricultural People's Commissariat who judged each case where doubt could arise. In practice, estates of more than 100 *hold* passed into public property. These lands were not to be divided among individuals or groups, but were to be collectively worked. Each agricultural worker could be a member of the collective provided he put in the sufficient number of working hours per day. Members were said to be compensated according to the work they performed. Further, the housing problem was attacked inasmuch as people without adequate housing were given rooms in the apartments of the 'rich', the latter being those who occupied more rooms than they absolutely needed. Their bathrooms were also forced open for the benefit of proletarian children who, equipped with official certificates, could come to bathe once during the week and every Sunday. School reform consisted of the confiscation of old textbooks and their (partial) replacement with new. Theatres were nationalized and complete control was exercized over all public relations media.

On the ideologic level, the Council Republic proclaimed its full identification with the ideas and spirit of the Soviet Union. It sent messages to the workers of the western nations, asking their 'proletarian brothers' to prevent their respective governments from taking steps to interfere with the new Hungarian regime. In particular the workers of the neighboring states were invited to revolt against their 'landowner and capitalist masters'. The Revolutionary Governing Council did not deny that it had great difficulties to face, but trusted in the spirit of self-sacrifice of the Hungarian workers and peasants. It told them that their sweat and blood is required in the cause of the world's redemption through socialism. To judge from the evidence, the regime believed in the power of this appeal.

Most of the important orders were formulated and put into effect between the Council Republic's foundation on March 21, and April 3, the latter being the date on which the agrarian measures were initiated. These measures were justified by the claim that "only the working man has the right to live, regardless of whether he performs physical or intellectual labour. The Council Republic

orders a general compulsion to work, but it also establishes the right to work."[14] The government claimed to support all who could not work, due either to physical inability or to lack of employment. Precautionary measures were taken in order to enforce compliance with the new order. Local councils and 'directories', responsible for the further delegation of power, were told to choose all their functionaries primarily in view of their political trustworthiness. They were to watch for 'counter-revolutionary activities' and were free to make the necessary arrests even if only to prevent such activities.

Despite the reign of terror connoted by the exercise of the 'dictatorship of the proletariat', there was wide popular support for the Council Republic during the first weeks of its existence. In the eyes of the wide masses it incorporated a forceful self-determination which was welcome after half a century of suppression and defeat. Thus, when the Western Powers started military campaigns to overthrow Hungary's Communist regime (at about the end of April) this regime could summon some 90 000 people to arms (May 2–4, 1919). Around May 15, the 'Hungarian Red Army' (as the national force was called) was ready for engagement, and scored significant victories on several fronts. It stopped and repulsed the previously advancing Czech and Roumanian forces, re-conquering Fülek (May 18) and Miskolc (May 20).

Popular support was ensured by Communist agitation, primarily through the *Vörös Ujság*. Its main arguments were: The real enemy is international capitalism which manages to turn the heads of the neighbouring states' proletariats, whom it still keeps in chains; the goal of the international capitalist conspiracy is to root out Communism in Hungary, to return the land to the great landowners and the factories to the exploiting capitalists: hence a victory of the enemy would mean a return to the previous conditions of Hungary.[15]

Given such incentives, a degree of popular support of the Communist regime was understandable, notwithstanding the terroristic measures. Yet, already by the end of May, larger groups turned against the regime and began to organize openly. At Arad, where a few weeks earlier 14 000 persons had joined the Hungarian Council Republic of their own accord when given leave to do so by the French authorities who were then controlling the town, a counter-government was formed which attempted to organize its own armed force. This was the so-called 'White Government' and its 'White Guard'.

The officers of the Red army were more and more insubordinate, tending to revolt against orders and to side with the enemy. The Church exercised important influence among the deeply religious peasantry. By June, the anti-Communist movement had gained significant strength. A *coup d'état* was attempted on June 24 through the cooperation of the Ludovican Cadets. There were popular uprisings in the Danube-Tisza plain as well as in Transylvania. There was considerable sabotage, and as a result, the army was badly supplied. Finally, the general plan of the Hungarian Red Army was handed out to the

[14] *A Magyar Tanácsköztársaság 1919*, pp. 72–73.
[15] *Vörös Ujság*, May 21, 1919.

enemy's general staff through a conspiracy of the Hungarian officers. The Council Republic was finally forced to resign on August 1, 1919.

In addition to the purely military aspect of the defeat, there was a non-negligible ideological aspect as well. The boss of the 133 day old Communist regime, Béla Kun, had represented the KMP at the merger with the Social-Democratic Party. After the merger was effected, Lenin expressed his doubts to Kun in a long telegram (March 23). Kun replied that there is no reason to worry, since only leftist-socialists came over and formed the government with the Communists, the rest of the Social-Democrats left of their own accord without taking any workers with them. This, however, did not correspond to the facts. The Social-Democrats, with the exception of the conservative Garami and his group, did not withdraw but took an active part in the events. As soon as wide popular support was withdrawn from the Communist regime, they began their already traditional task of arbitration between Communist anarchism and political realism. Social-Democratic leaders conducted secret talks with the Western Powers in Vienna as early as July 21 and 25. By exercising their influence both inside Hungary (within the government and the Army) and outside the country (in opening contacts with the Western Powers and the neighbouring states) the Social-Democrats managed to salvage national autonomy by forming a trade-union government under the leadership of Gyula Peidl, on August 1.

But it would surely be fallacious to represent the Social-Democrats as the true patriots and the Communists as ideological fanatics. It is evident that the political, social and economic collapse of Hungary during the Winter of 1918–19 fuelled a spirit of revolt which coincided with Communist aims. It is also evident, on the other hand, that the Communists' belief in the awakening of a true Marxist-Leninist spirit in Hungary was proven to be unfounded. Kun trusted that popular sentiment would carry through his plans for a Communist Hungary, and was defeated when he acted on the basis of the ideology and not on that of national common sense. The more conservative Social-Democrats, on the other hand, saw power taken from their hands just when it was finally within their reach because of the upsurge of revolutionary patriotism, but found that popular feeling returned to their political ideals when the Communists became evidently bent upon realizing goals which the majority of the people did not share. The 133 days of Communism in Hungary prior to 1945 were due to a temporary coincidence of popular anarchism out of national need, and Communist anarchism out of ideological conviction. Communists were supported as long as this coincidence held good. Thereafter came the collapse and its venomous aftermath as the political pendulum swung from the extreme left to the extreme right.

VI. THE AFTERMATH

The government of the Social-Democrat Gyula Peidl assumed office on August 1, 1919 and, in the few days of its existence, took stringent measures to dis-

sociate itself from any suspicion of sympathies with the Communists. Many of the political prisoners of the Council Republic were freed and Communists were arrested and imprisoned instead. The government conducted talks with representatives of the Western Powers in the interest of establishing the country's stability. But the reaction to the extremism of the 'dictatorship of the proletariat' was too great to permit the survival of a socialist leadership: on August 6, a *coup d'état* overthrew the Peidl government and installed István Friedrich's Christian and Nationalist regime in its place.

Friedrich took care to wipe out all traces of Communism on the national scene. It permitted Horthy's 'white' batallions to take over military control of the country, closing its eyes over the acts of violence which more than avenged Communist terrorism. In November, 1919, Horthy triumphantly entered Budapest. Friedrich's government attempted to install Prince Joseph as chief of State, but the Western Powers were against the restoration of the Hapsburg regime in Hungary. After several changes of leadership, Horthy was declared the nation's governor, taking office on March 1, 1920. By that time Count Pál Teleki headed the government (January, 1920).

It was the Teleki government, under Horthy as chief of State, which signed the disastrous peace treaty of Trianon on the 4th of June, 1920. The treaty deprived the country of about two-thirds of its territory and 13 million of its population. The remaining 8 million people included the one million of the relatively industrialized metropolitan area. Thus the proportion of the workers and middle classes in regard to the peasantry was greatly increased. The period of stabilization which followed converted Hungary from a primarily agrarian, to an agrarian-industrial country. It was accomplished through the relatively stable political leadership by István Bethlen, a statesman who conducted the nation's affairs for ten consecutive years, from 1921 to 1931. Bethlen came effectively to power after the monarchists failed in two attempts to reinstate Hapsburg's Karl as king of Hungary (April and October, 1921). But already after the first attempt the choice of leadership fell to Bethlen, who combined flexible patriotism with a good sense of political orientation.

Bethlen accomplished a remarkable recovery of the nation's economy. He found the land-problem partially settled through the land-reform act of November 13, 1920. This act was due in large part to the work of the Teleki government's minister of Agriculture, István Nagyatádi, who accomplished it in the effort to prevent the renewal of Communist influence among the peasantry by satisfying the age old desire of the poor peasants: ownership of a parcel of land. Thus, already during 1920–21 some 900 000 *hold* land was distributed and, while the large estates still existed, the small peasantry's desires were largely fulfilled.

There was a significant recovery in the industrial sector. The basic capital of the banks and other financial institutions rose from 1.6 billion[16] *korona* in 1914 to 2.932 billion *korona* in 1925; the turnover increased similarly and the gradual

[16] U.S. 'billion', i.e. thousand million.

devalutation of the currency was more than compensated for by the economic upswing.

During this 'period of consolidation', associated with the name of Bethlen, the Communists fought a lonely fight. Their leaders were either imprisoned or fled to the Soviet Union. Kun, Rákosi, and the increasingly radical-minded Landler were among those in emigration. They took upon themselves the task of reorganizing the KMP from exile. The reorganization was to follow the recommendations of the 3rd Congress of the Third International. These were, in effect, that the KMP must be an illegal party having the tasks of gaining influence in the trade-union organizations and agitating toward revolt by sowing dissatisfaction among the workers with the leadership of the legal Social-Democratic Party. The KMP must organize itself under the principle of Leninist centralism and remain a party of *elites* (contrarily to Béla Kun's idea of an 'illegal mass-party').[17]

The Communists began their subversive activities through putting out a number of brochures and, as of 1922, by publishing a journal, the *Kommün*. The movement's main activators were, in addition to the above-named exiled Communists, Erzsébet Andics and Ernő Gerő (both of whom were to assume important positions after 1945). The activities of the group were concentrated on eliminating the more conservative elements among the trade-union officials and replacing them by workers of a more revolutionary spirit. The *Kommün*'s June 17 issue makes clear the methods Hungarian Communists were to adopt. They must raise the issue of insults received by workers at the factory-meetings; lead the developing debates and systematically direct them; they must occupy the main role in such debates without unmasking themselves as Communists. This was to sow dissatisfaction among the workers with the present trade-union leadership and lead to the desired changes among the officials. However, these methods did not lead to appreciable effects: there were neither serious strikes nor political unrest comparable to the previous decades.

The 5th Congress of the International appointed a commission to reorganize the work of the illegal Party. Members of the commission were Rákosi, Landler and Alpári; Rákosi was subsequently charged with heading the work of reorganization. The first important result of the newly undertaken reorganization was the establishment of a cover-organization by virtue of the internal opposition in the Social-Democratic Party. The organization carried the name *Magyarországi Szocialista Munkáspárt* [MSzMP] (Hungarian Socialist Workers Party). The nominal leader of the party was István Vági; the effective leader was Rákosi. The MSzMP started its activity with sharp criticism of the Social-Democratic Party. It attempted to discredit the Social-Democrats, and thus to consolidate its influence among the workers and the peasantry. Its program was designed to promise all that the workers and peasants were anxious to hear: more land for the peasants, less taxes for the workers, secret universal electoral rights, unemployment insurance, smaller rents, etc.[18]

[17] Cited in *Vörös Ujság* (Moscow), October 8, 1921.

[18] *Az MSzMP alakuló gyűlésének jegyzőkönyve*, April 14, 1925.

While the MSzMP represented Communist interests within the country, the newly formed KMP held its first overt congress in Vienna (August, 1925). Of the 22 delegates participating at the congress, 14 were elected by illegal and cover organizations within Hungary. Once again, the congress affirmed the importance of gaining influence over the trade-unions through increasing legal (MSzMP) and illegal (KMP) agitation. The congress founded a new theoretical periodical: *Uj Március* (New March). Thus another instrument was created for the diffusion of Marxist-Leninist ideology on Hungarian soil. (It was supplemented by *Társadalmi Szemle*, two years later.)

There was not much during the coming years to which Communists could point with pride. Rákosi and most of his comrades were arrested for subversive activities in September, 1925, and, while they courageously continued agitation from the courtroom, little popular support was manifested for Communist policies. The Bethlen government attained a decisive victory in the elections of December, 1926; the political parties outside Bethlen's National Unified Front were reduced to an insignificant minority. The work of the legal MSzMP and the illegal KMP became intertwined and indistinguishable. When the cover fell from the former and it was recognized as a Communist organization, it was liquidated. The Social-Democrats enjoyed the confidence of the organized workers, although the number of such workers was dwindling, due to the unwillingness of the government to tolerate large-scale organization. The Social-Democrat Peyer became secretary of the Trade-Union Council. Árpád Szakasits, who was later to play an important role in the Workers Movement, was admitted into the Party's secretariat. Communist agitators were isolated within the trade-union organizations and were without support. Their policy of opposition to the Social-Democratic Party left no doubt about their Communist convictions, and Communism was by now an odium in the eyes of most workers. Thus the numerically small, yet remarkably active Communists failed to carry out the instructions of the Comintern in winning and consolidating the workers-peasants movement and accomplishing a novel dictatorship of the proletariat by using the specific conditions which could determine the possibility of a fresh popular uprising.

The year 1929 brought with it the western world's economic crisis, triggered off by the Wall-Street crash. Communists attached much importance to this event, seeing in it the confirmation of their thesis on the inevitable fall of Capitalism following a purely transitory period of consolidation. The effects of the world economic crisis were strongly felt in Hungary. Agricultural export dropped by 75%, industrial import by 72%. Industrial production diminished by 20%, and the number of industrial workers were reduced by 30%, from 615 000 in 1928 to 429 000 in 1932. Workers' salaries dropped by about 26% and the income of the peasantry by as much as 61%.

The political repercussions of the economic situation were evident in the fall of the Bethlen government in 1931. On August 21, 1931, Gyula Károlyi formed the new government in Bethlen's place, but was succeeded only a year later (on October 1, 1932) by the government of Gyula Gömbös. The penury of the

peasantry was reflected in the secession of the faction representing the smallholders from Bethlen's unified front. The landed peasantry formed its own political party, but it was far from sympathizing with the Communists' revolutionary ideas. Its leaders were Gaszton Gaál and later Tibor Eckhardt, both of whom opposed the government's policy only as regards the welfare of the peasantry. Their goal was to ease the lot of the country population through parliamentary reforms. Gaál was quoted in saying that his party was "a world apart from the Social-Democratic Party",... "never having had a hair breadth's of contact" with the latter.[19] The peasants' aversion and fear of Communist anarchism led finally to a new compromise between the Smallholders Party and the government, and thus this party was lost to the Communists as a potential instrument of revolutionary agitation.

The tacties of the KMP vacillated between the open proclamation of the socialist revolution and the subversive, manifestly reformist, cooperation with the government in order to gain sufficient influence before calling for an uprising. Then, the economic recession of 1929–1930 encouraged Communist leaders to openly proclaim the fight for revolution.

To the existing theoretical periodicals *Uj Március* and *Társadalmi Szemle*, a new agitprop paper was added: *Kommunista*. The new policy was decided at the KMP's Second Congress, January–February, 1930. There, the Party chose as its 'immediate goal' the realization of the dictatorship of the proletariat, rejecting the more careful tactic of first aiding in the realization of a 'democratic dictatorship' of workers and peasants. The Party's decision did not deal with the wide strata of the Hungarian population which was neither worker nor peasant; it concentrated exclusively on the organization of 'red trade-unions' on the one hand, and on winning the peasantry through increased provincial agitation and organization on the other.

The Party's new tactics suffered a severe shock a few months later. In August of the same year the Social-Democrats called for a 'silent march' of the workers to the capital. The demonstration was scheduled for, and took place, on, September 1. Communists distributed leaflets and agitated among the workers, and managed to transform the peaceful march into disorganized rioting, which turned bloody when the police attempted to enforce public order. Encouraged by the success of their agitation, the KMP decided to call for its own demonstration of workers on November 1. However, much to the dismay of the Communist leaders, this call was left unheeded. The Communists did not immediately draw the consequences, but persisted in their attempts to organize – with varying success – open political subversion. As a result of their revolutionary tactics, which found less and less response among the workers, they became increasingly isolated.

The Social-Democrats continued their purposive policy of guiding the worker-peasant movement to insure political pressure, and through pressure, to effect needed parliamentary reforms. They called another 'silent march' on April 8,

[19] Quoted by A. Mód, *op. cit.*, p. 601.

1932, this time for the peasants. While Communists again agitated, open fighting with the county police occurred only in two communities (Nyirtúra and Balmazujváros).

The Third International sharply criticized the KMP's tactics. The Central Committee of the Party was forced to admit that its tactics were wrong when the Comintern declared, "The national hunger-march action of November 1, a total failure, is the most eloquent example of the mistake of the Central Committee in over-estimating the political influence of the Party and not recognizing the Party's organizational backwardness".[20] Agreeing with the new line, *Uj Március* noted with dismay that "it became an everyday phenomenon in the Party to see the most elementary rules of conspiration[21] disposed of with criminal ease... Some Party members declared, under the mask of leftist 'demagogy', conspiration to be just opportunism."[22]

The upshot of the censure was a change of leadership in the Central Committee. The new leaders were the 35 years old Imre Sallai and the 29 years old Fürst. Sallai had been an anti-militarist during the first world war and turned Communist at twenty-one; Fürst had been a Party-member since his twenty-first year also, but came originally from the leftist faction of the Social-Democratic Party. They attempted to reform the Party's tactics, taking it back to ostensible reformism as the 'historical road' to subsequent revolution. Under their leadership the Central Committee rejected the previously accepted thesis according to which there was a directly revolutionary situation in Hungary. It also acknowledged the influence of the Social-Democratic Party and the importance of the fight for gradual reforms. Hence the KMP came out in support of a program demanding higher taxes on capitals, taxes on apartments of over 3 rooms, no taxes for proletarians, unemployment aid financed by capitalists, no rent for the unemployed, and the recognition of the Soviet Union.

As a result of their newly acquired moderation, Communists came more in line with the wishes of the workers and correspondingly gained in influence. The government was quick to react, however. In the Fall of 1931 Horthy proclaimed martial law in dealing with subversion. Communists replied with increased agitation, making martyrs of the Communist victims of the oft brutal laws of the regime.

When Bethlen ceded the Prime Minister's office to Károlyi, the latter proceeded to arrest Sallai and Fürst for illegal and subversive activity. The KMP spew forth dozens of brochures in protest. It asked for the help of the Social-Democrats and was turned down. But it did succeed in calling the attention of the humanists and leftist intellectuals in various western countries (Communism was becoming fashionable as a non-conformist attitude just then) and provoked

[20] *Kommunista*, April 5, 1931.

[21] '*Konspiráció*'. When Communists conspired it was said to be a '*konspiráció*', benefiting from the elegance of a latin term Hungarianicized, but when non-Communists conspired it was denoted with the common Hungarian term, '*összeesküvés*'.

[22] *Uj Március*, July–November, 1931.

manifestations of sympathy with the arrested leaders. The Horthy-regime was not particularly sensitive to such influences, however, and convicted and executed Sallai and Fürst without delay (July 29, 1932). Reinforcing the regime's power, Gömbös took over as head of the government two months later.

VII. TRIALS AND ERRORS

While Communists failed to gain power with their tactic of open revolutionism as well as with that of ostensible reformism, the latter permitted the Party to increase its influence among the under-privileged industrial and agricultural masses. By executing Communist leaders, the Horthy-regime made martyrs of them. The Party's influence was primarily of the pragmatic political kind, however. While as early as 1927 the Party put out a theoretical journal, *100%*, and after its suppression founded *Társadalmi Szemle* (Review of Society) – which was resuscitated after the Second World War – there is no evidence that around this time the Communists would have gained sympathizers by virtue of the acceptance of the disseminated Marxist-Leninist theories. Yet they tried to do just that: they published Marx's critique of the Gotha program, Engels' essay on Feuerbach as well as his work on the origins of the family, private property and the state (legally) and Lenin's activistic 'What to do' (illegally). But only József Révai among the Hungarian Communists appears to have understood these ideological theories and applied them to local conditions: his studies, *Szabó Ervin helye a magyar munkásmozgalomban* (The Place of Ervin Szabó in the Hungarian Workers Movement) and *Marx és az 1848-as magyar forradalom* (Marx and the Hungarian Revolution of 1848) appeared in 1931, resp. 1932 in *Társadalmi Szemle*. (These documents were one of the few Marxist-Leninist studies which have been fully sanctioned after 1945; most other works of this period – even those of Ervin Szabó – were later attributed a merely historical significance.) But, notwithstanding Révai's adaptation of Marxist-Leninist theories, the effective influence of Hungarian Communism still depended on the political course proclaimed by the Party, more exactly on the coincidence of the Party program with the real objectives of the workers and peasants.

The rise of Hitler in Germany in 1933 necessitated a further change of tactics. The Gömbös government sought to resolve the economic difficulties of the country by trade agreements with Germany. He succeeded in selling Hungary's agricultural surplus to Germany and in insuring industrial imports. Germany entered the agreement primarily in order to gain a firm ally in East-Central Europe (Hungarian prices were not competitive on the international market) and thus economic cooperation entailed political collaboration. Proportionately as Fascism rose in Germany, the influence of Fascist movements rose in Hungary. Gömbös even attempted to introduce a political *Gleichschaltung* between 1933 and 1935 by promoting the one-party system of government on the Nazi pattern, but his attempt failed. The majority of the Hungarian population was willing to welcome Fascist Germany as an economic partner, but not (yet)

as an exclusive political ally and a social model. The combined influence of the trade-unions, the existing workers and peasants organizations, and of the Social-Democratic Party was still strong enough to withstand this early attempt at a Fascist *Gleichschaltung*.

On October 6, 1936 the Gömbös government fell and was replaced by that of Darányi. The new regime was more careful; in place of an open attempt at political orientation towards Germany, it presented (and carried out) a program for constitutional reform. The program intended primarily the extension of the range of power of the executive and upper legislative branches of government, but since it also provided for extended secret electoral rights to wide layers of the provincial population, it was well received by the people. The Smallholders Party was under the leadership of Tibor Eckhardt at this time, who would have readily accepted even Fascism if it were the sole alternative to Communism. But he felt that Communism had been eliminated as a real danger already in 1919. Thus, while the politically organized peasants and small landowners were not actively pro-Fascist, they were willing to support the government as a measure preventing the spread of Communism. The Social-Democrats were almost as careful as the landed peasants to keep their distance from the Communists. In a circular letter of 1933 the leaders of the Social-Democratic Party said that the possibility of establishing a united front with the Communists cannot even be considered, for by that token alone the KMP would be recognized. At its 30th Congress, the Social-Democratic Party attempted to minimize the danger of Fascism. "With the death of Gyula Gömbös, the possibility of striving for the tyranny of a one-party system and for the introduction of tyranny has ceased."[23] The SzDP's theoretical journal *Szocializmus* took a stand for peace, opposing war even if it were directed against Fascism.

The Communists were isolated again: the country's general orientation shifted further to the right. Rákosi was no sooner released from jail after serving his eight and half years sentence than he was put on trial again, charged with crimes against the nation committed as a 'people's commissar' in 1919. Rákosi again benefited from the publicity afforded his trial by holding propaganda speeches. This time the authorities were careful not to commit the error of executing another Communist leader and sentenced Rákosi to life imprisonment. Thus, the KMP was deprived of an expert agitator even in the form of a martyr.

The 7th Congress of the Third International (1935) took account of the new situation in Europe arising due to the presence of Fascism, and the Congress' decision had its effect in guiding the KMP's policies. Dimitrov declared that the task of Communists must be the creation of a wide anti-fascist popular front on a multi-party basis. While the immediate ally of the working class is the peasantry, the working class must make use of the resistance of the bourgeois strata of the population in the fight against Fascism. Hence, the direct objective of Communist policy was to be the annihilation of Fascism and the

[23] *Az SzDP XXX. kongresszusának jegyzőkönyve*, Budapest.

establishment of a democratic republic rather than the victory of Communism through the proletarian revolution. Following this recommendation, the KMP issued a circular letter to all Party members, in which it defined the road to take. "This road is the creation of proletarian unity! This road is the creation of the anti-fascist front of the entire working people!... We can on no account assume the position that all parties of the opposition in Hungary are Fascists.. Therefore even if we do not agree with these parties in parliamentary tactics and methods, we still support them in their fight, if this fight is directed against Fascism. We support all parties and strivings which fight for bourgeois democracy and attempt to bring about the grouping of democratic elements in Hungary... We must say with Bolshevik sincerity that we committed many errors which were detrimental to the organization of common action with Social-Democratic workers and Party organizations."[24] But, notwithstanding the KMP's new policy and self-critique, the International Control Commission of the Comintern saw fit to put an end to all legal and organized Communist activities in Hungary. The KMP had to terminate its existing organs and reorganize underground. On Stalin's instigation hitherto good Communists, such as Béla Kun, 'turned out to have been nothing but trotzkyist, zinovievist, bukharinist saboteurs and spies'.[25] New forces took over and, after one year of intensive underground activity, the Party came out with a new journal, the *Dolgozók Lapja* (Workers' Paper) and a still further updated tactic.

The Party now renewed its attempts to win the SzDP as an ally within the 'Unified Front', but the Social-Democrats still refused all cooperation, insisting on full hegemony with respect to the workers and peasants organizations (January–April, 1937). To avoid complete and continued isolation, the Communists took a daring step: they declared themselves in support of the *népiesek* (populists, i.e. the Hungarian version of the Russian *narodniks*) with whom even the Social-Democrats wished to have nothing to do. The populists were principally a group of leftist intellectuals and writers of peasant sympathies or origins (e.g. Gyula Illyés, Géza Féja, Imre Kovács, Ferenc Erdei, József Darvas, Péter Veres) who believed that the Hungarian peasants are the backbone of national recovery, and studied the modes of life, thought and desires of the provincial population in order to find the key to the solution of the problems which beset Hungary. Some of them were of the opinion that the Hungarian peasant manifests collective leanings which will serve as basis for a new socialistic-populistic state; others thought that the peasants are already on the way to assimilation in the bourgeoisie (*polgárosodás*). As the peasants themselves cared primarily for their land, the main concern of the populists was the settlement of the agrarian question. Recalling that the Communist Council Republic did not permit the private ownership of the appropriated land, few of the Hungarian *narodniks* had Communist leanings. Nevertheless, due to pres-

[24] *Elvtársi levél a KMP és a KIMSz minden tagjához, minden szervezeténez*, January 15, 1936.
[25] Cf. A. Mód, *op. cit.*, p. 647.

sure from Révai (who expounded his views in detail in an article entitled, *Marxizmus és népiesség* [Marxism and Populism]) and despite opposition from most other Communists (e.g. Erik Molnár, alias Szentmiklósy, who put forward his own views on the subject in the article, *A magyar agrárkérdéshez* [On the Hungarian Agrarian Question]), the newly reorganized KMP enlisted itself in support of the half-democratic half-fascistic populistic (*népi*) movement. In a brochure of 1938 the KMP declared, "We fight for, and count upon, the support of the entire peasantry, but trust especially in the poor-peasantry and the masses of agricultural workers. We turn with confidence to those small-holders who are dissatisfied with their fate on the scores of the mode of production, of social consciousness and of spiritual needs. All our efforts are devoted to awakening them to the realization of the identity of their requirements with those of the agricultural workers."[26] All that the new tactics of the KMP required was the acknowledgement of the leading role of the working class in the desired popular front against Fascism. Since Fascist threat became ever more acute, some left-wing Social-Democrats began to look favorably at the Communist proposal of mobilizing the populists (and through them the landed peasants in addition to the agricultural laborers) for a fight against the common enemy. A youth-group of the SzDP led by Ságvári even established contact with the Communists. But the united popular front remained an utopia. The Hungarian people could not be assembled under an anti-fascist banner, and thus, in 1939, there was no wide-scale opposition to Hungary's entering into the Second World War on the side of Nazi Germany.

VIII. THE END OF ORGANIZATION

The KMP reorganized more intensively in 1939 when, under the leadership of Zoltán Schönherz and Ferenc Rózsa, the Hungarian organs of the Party again stepped up their activity. A new forum, *Szabad Szó* (Free Word) was created through which Communists attempted to gain access to the masses. The youth-group of the SzDP opened a channel of communication between Communists and workers, and the *népi* writers served as a means of getting across Communist ideas to the peasantry. However, the economic boom which accompanied the first period of Hungary's war-effort more than counter-balanced Communist influence. On February 16, 1939, Pál Teleki, a well-versed statesman, took over the office of Prime Minister from Imrédy. Teleki re-adapted the economy to war-conditions, fixed salaries and annulled the law limiting working hours. The lot of the working classes improved and with this decreased the cogency of Communist slogans.

Rákosi was still in prison, but the USSR offered to exchange him for the captured flags of the 1848 freedom-fight. The government accepted, and Rákosi transferred his propaganda activities to Moscow. Henceforth, local Communist organs consulted the group of leading Communist emigrés in Moscow before

[26] *Válasz*, March, 1938.

making important moves. Thus it was decided to again readapt the tactics to the changed conditions. In place of the tactic of fighting for a wide unitary front, the fight was now to be for national independence. Already on June 28, 1941 (one day after Hungary's declaration of war) the Party came forth with the new slogans: "Not a single Hungarian soldier for Hitler", "Bring home our soldiers", "Immediate separate peace-treaty", etc. Later that year, 'Radio Kossuth' began its propaganda broadcasts from Moscow.

On the local scene, a new illegal journal *Szabad Nép* (Free Folk) diffused Communist propaganda. Thus did the KMP attempt to sow the seeds of revolt against the regime: it made anti-war propaganda and presented the USSR and Stalin as the true champions of peace. National independence was to be attained by sabotaging all collaboration with Nazi Germany and taking the side of Soviet Russia. As this line was not successful with the masses, for whom the war meant a heroic adventure and more prosperity than they had known for a decade, the Communists set up a front organization dubbed *Magyar Történelmi Emlékbizottság* (Hungarian Historical Commemorative Committee). In its appeal to the people it stated, "Let all people join our ranks who conserve in their hearts our historical tradition of purity and believe that caring for and deepening this marvellous national inheritance is an important national task!"[27]

Communist appeal was somewhat reinforced by the repulsion of German troops in Russia, in 1941. It became evident that Hitler's *Blitzkrieg* was not coming off. Teleki ceded power to Bárdossy on April 8th, and Bárdossy declared war on the Soviet Union on June 27. Shortly thereafter Kállay took over as head of government and attempted to stabilize Hungary's internal affairs in view of a possible Allied victory. He gave a measure of support to the Smallholders Party as well as to the SzDP, gaining thereby the sympathies of many of the peasants as well as of the workers. Kállay made no attempt to support the KMP, however: in fact, everything was done by the Kállay regime to annihilate Communist organizations. Of the two local KMP leaders, one was executed (Schönherz) and the other tortured to death in prison (Rózsa). It is noteworthy, that even Bajcsy-Zsilinszky, a radical champion of social and political reform, did not show the least sympathy with the USSR and Hungarian Communists, but advocated his plan for secession from Hitler's Germany not only as a means of protecting the country from ruin on the side of the Nazis, but also as the means of effective defense against Communist aggression (July 31, 1943).

The KMP progressively lost almost all influence in the country. Elimination of its leaders was not compensated for by propaganda broadcasts from Moscow, and the organized and influential representatives of the peasantry and the industrial workers (the Smallholders Party and the SzDP) were strictly against all collaboration with the Communists. Exception was provided by the left wing of the SzDP, a group which would have considered agreeing to such collaboration on condition that its own leadership were guaranteed.

In May, 1943, the Third International was dissolved. Following its example

[27] 'A Magyar Történelmi Emlékbizottság felhivása', *Népszava*, March 1, 1942.

a few months later, the KMP's local leaders declared the Party's dissolution. A so-called 'peace-party' was formed in its place, but its activity was limited to anti-war propaganda. This was in fact, superfluous, since in January of 1943 the Second Hungarian Army with its 190 000 troops was annihilated at Voronez and it was evident to most people that further commitment on the side of Nazi Germany would bring more catastrophes of this sort. On March 19, German troops marched into Budapest and seized power. On October 6, Soviet troops entered from the East. By this time, Horthy had more than enough of collaboration with Hitler, and attempted to find a way out. On October 15, he broadcasted a delaration of separate peace with the Allies. But this was to no avail: on the very same day the German occupational forces installed the Szállasi puppet-regime as legal government and delivered the country into the hands of Hitler's General Staff. But by early December Budapest was encircled by Soviet troops and life was reduced to a struggle for survival for soldiers and civilians alike.

IX. CONCLUSIONS

Having reviewed the historical impact of the Communist ideology in Hungary, we must now ask, to what did the results of nearly eighty years of laborious ideological agitation and propaganda amount in 1945, when Hungary came under Soviet occupation? This is a heftily debated question and, before stating the facts, let us consider the interpretations they receive by Hungarian historians.

1. *The interpretations*

It was September 12, 1944, before the Communists were able to declare the reorganization of the Party in Hungary – and the declaration came from Moscow. Aside from printing a few issues of the illegal *Szabad Nép*, there was no Communist-sponsored underground movement in Hungary. In a country on the brink of total defeat, embittered by loss of life, property and national independence, this failure of the Communists, who were more interested than any other group in the victory of Soviet troops on Hungarian soil, is a remarkable fact. That the Red Army had to export Communism from the Soviet Union without getting internal help of any significance was a bitter pill for Hungarian Communists to swallow. Indeed, until very recently, the Red Army's occupation of the country was not admitted to have done more than merely contribute to the success of a budding internal revolution. Such authorities on the history of Hungarian Communism as Kállai, Nemes, Korom, not to mention Révai, Rákosi and the former Stalinists, usually spoke of the Red Army's act of liberation as contributing to an already powerful internal revolutionary transformation. The act of liberation of the Soviet Union, wrote Bálint Szabó, for example, "could only become an important factor of the development of the revolution because the inner conditions of revolution were given: the spreading general national crisis, rapidly maturing since the decisive turning point of the war and spreading to the 'uppers' and 'lowers' [classes], became total by the

time of the liberation."[28] Such views are now being strongly criticized, however. The issue of the correct interpretation of the 'specifics' of Hungary's turning toward Communism was powerfully raised by János Sipos[29] who unhesitatingly declared that the revolution came 'late' in Hungary, and was in fact only brought about by the Red Army's occupation. His more carefully worded thesis is that crisis developed first among the 'uppers' and this made possible the gradual increase in the revolutionary spirit of the 'lowers'. But the crisis of the 'uppers' was caused not by internal revolutionary forces, but by *international* developments (i.e. Germany's defeat and Hungary's Soviet occupation). Sipos seeks support for his thesis in Nemes' confession that "as a result of the activity of groups organized among Communist emigrees to the Soviet Union and former prisoners of war, as well as of the members of the local Party-organizations, 2000–2500 men participated in armed resistance for greater or lesser lengths of time."[30] This remarkably small number signifies for Sipos the immaturity of the revolutionary situation at the end of the war in 1944/45. Iván Vitányi, a young intellectual who participated in the armed resistance movement as a youth of 18, also estimates the number of the active participants in the resistance movement to be a few thousand at the most.[31] János Kádár admits that the number of Party-members before the great purges of 1942 was not more than 400–450,[32] and Vitányi believes with good reason that membership could not have been any larger in 1944–45 either. Hence it is a sign of a return to realism that historians such as Béla Balázs and Miklós Lackó now admit that Hungary's liberation by the Soviet Army was a 'decisive circumstance' (and not merely an 'important contributory factor') in relation to Hungary's 'socialist revolution'.[33]

The fact that the Communist ideology did not gain foothold in Hungary until 1945 is variously explained as being caused by objective and subjective factors resulting in the strengthening of Fascist and petty bourgeois reactionary ideologies. The negative effects on further progress of the brief Council Republic of 1918–19 are now openly acknowledged as well.[34] And with the admission that the Red Army's occupation supplied the decisive factor in Hungary's 'socialist revolution', Hungarian historiography comes significantly closer to objectivity than ever before. Burdened with the necessity of explaining Hun-

[28] Bálint Szabó, 'A felszabadulás utáni forradalmi átalakulás jellege és szakazatai hazánkban', *Párttört. Közl*, 1960/1–2.

[29] János Sipos, 'A népi demokratikus forradalom magyarországi sajátosságaihoz', *Magyar Filozófiai Szemle*, 1964/1.

[30] Dezső Nemes, *Magyarország felszabadulása*, Budapest, 1960, p. 141. Cited by Sipos, *op. cit.*

[31] Iván Vitányi, 'Húsz év távlatából', *Valóság*, 1965/2.

[32] *Cf. Párttört. Közl*, 1956/3.

[33] Cf. Béla Balázs, 'A demokratikus tömegmozgalom kibontakozása és a népi forradalmi szervek megalakulása a felszabadult Magyarországon', *Századok*, 1957/1–4, and Miklós Lackó's comments, *Ibid.* 1958/5–6.

[34] *Cf.* Sipos, *op. cit.*

gary's internal affairs consistently with the historical-materialist blueprint, the present performance of progressive Hungarian historians is truly noteworthy. Previously they have fitted the facts to the explanation; now they fit the explanations to the facts. While a non-explanatory account of the history of the Hungarian Workers' Movement would still be unacceptable, since the facts minus explanations are too strongly suggestive of the failure of Communist ideas in the absence of power backing, many Hungarian historians would now tend to agree to the facts as stated, before providing the necessary (and necessarily complex) historical-materialist explanations for them.

2. *The facts*

With the exception of a phase in the brief existence of the Council Republic of 1918–19, throughout the 97 years which elapsed between the Kossuth freedom-fight of March, 1848, and the surrender of Hungary to Soviet troops in February, 1945, despite the frequent changes of political power, the ups and down of the national economy, and two world-wars fought on the losing side (all excellent conditions for implanting Communist ideology), Hungarian Communists did not succeed in gaining so much as a foothold among the masses. As long as Communist ideas coincided with wide-spread objectives, and dissatisfaction with the current regime was so profound as to make mere reform inadequate in the eyes of the people, revolution on the Communist pattern was given a measure of support. But at the least sign of more peaceable or reasonable opportunities for improving the lot of the lower and lowest classes, even the hungry and overworked industrial workers and the still almost feudal peasantry turned against the Communists.

Reaction to the Communist ideology in Hungary varied between general but usually vague sympathy, to distrust and hatred. Certainly, sympathy must have been close to zero toward the end of the Second World War to prevent Communists from organizing an underground worthy of the name. The Red-Army leaders appreciated this fact, for in their first appeal to the population they cautiously declared, "When the Red Army penetrates on Hungarian soil, it is not led by intentions to occupy any part of it or to change Hungary's present social order.. the Red Army has no other intention than to destroy the German Army and annihilate Hitler-Germany's reign in the country".[35] But in fact the Red Army came to change the existing social order by the right of might and in the name of Marx and Lenin.

[35] MMI Archiv, Röpiratgyűjtemény, IV, 1/1944/x.

II

THE EVOLUTION OF HUNGARIAN MARXISM-LENINISM UNDER COMMUNIST RULE

I. THE BACKGROUND

The following is a concise chronology of the major events which conditioned the course of Marxism-Leninism in post-war Hungary:

1944 The Red Army penetrates into Hungarian territory.
September 12: Hungarian Communists organize the MKP from Moscow.
December 23: the Temporary National Government forms in Debrecen following the formation of the Hungarian National Independence Front in Szeged.

1945 First Assembly of the MKP in Budapest.
Mátyás Rákosi returns from the USSR.
Szabad Nép appears legally for the first time.
April 4: the Red Army controls all of Hungarian territory.
November 4: free elections. The results: the Smallholders Party polls 59.9% of all votes cast and obtains 245 seats in Parliament. The MKP polls 17.11% of the votes and gains 70 seats in Parliament. In the new cabinet of the National Front the Communists control the key Ministry of the Interior.

1946 January 1: Communists succeed in enforcing law on the nationalization of mines. Monarchy is abolished, the Republic is decreed; Zoltán Tildy becomes first President, Ference Nagy the new Prime Minister (Smallholders Party). Leftist Bloc of the National Front is formed; pressures Smallholders Party to purge its non-sympathizing right wing (Dezső Sulyok and followers).
March 21: László Rajk replaces Imre Nagy as Communist Minister of Interior.
August 1: inflation is curbed by introducing the *forint* in place of the devalued *pengő*.
Treaty of September 15: the USSR is authorized to maintain occupational forces in Hungary. Major industrial concerns nationalized. Average income of workers is at about 50–55% of the level of 1938; small-scale private industry and handycraft produces two-thirds of its pre-war output, nationalized big industry only one-third.
December: the KMP announces Three-Year Plan of Hungarian economy.

1947 Opposition to the Communist Three-Year Plan defeated; plan is supported by Social-Democratic Party, National Peasant Party and left

wing of the Smallholders Party. Prime Minister Ferenc Nagy is forced to emigrate. State control of banks decreed.

August 1: Three-Year Plan's execution begins; Hungary's economy is centralized and in Communist hands.

August: election results: the Communist-led National Coalition obtains 60% of votes, of which the KMP receives about 23%, the Social-Democratic Party almost 15%, the National Peasant Party 8.3% and the realigned and now cooperative Smallholders Party 15.4%. The Parties of the opposition poll 32% of the votes, the remainder being taken up by three minor Parties, soon pressured into collaboration with the Communists. In the new cabinet Communists obtain five portfolios, the Social-Democrats and Smallholders each four, and the Peasant Party two.

November: Banks are nationalized.

Major Parties of the opposition dissolved.

1948 March: After purging itself of its uncooperative elements, the Social-Democratic Party decides to merge with the KMP.

March: all industry employing more than 100 persons is nationalized. Cabinet reshuffled, uncollaborating Ministers (Nyáradi, Bán) expulsed.

June: Hungarian Workers' Party (MDP) is formed, comprising the former KMP and the left-wing of the SzDP.

1948–49 Industrial sector of the national economy manages to reach and slightly surpass the pre-war level; the agricultural sector lags behind. Kolkhoz movement initiated, machine-tractor stations set up.

Anti-clerical campaign launched; during Christmas Cardinal Mindszenty is arrested.

Educational system centralized; parochial schools are nationalized.[1]

1949 January: Mindszenty trial ends with life sentence. National Independent People's Front forms under Communist leadership. Comprises the minor, as yet surviving political Parties.

May: Unilateral elections, single list, single program, under Communist rule. Constitution of the Hungarian People's Republic decreed.

September: Rákosi instigates the spectacular Rajk-process.

November–December: All industry employing more than 10 persons is nationalized. Privately owned apartment buildings are expropriated.

1950 Second Congress of the MDP announces the Five-Year Plan. Plan causes major industrial and agricultural breakdowns; the standard of living drops below the 1949 level. Bishop Grosz is forced to sign compromise agreement with the government.

1951 NEP agricultural politics initiated under aegis of Imre Nagy. Jenő Varga named economic counsellor, takes stringent measures to save

[1] There were 4332 parochial primary schools in Hungary (65% of total) and 87 high schools (50% of all secondary schools for boys and 78% for girls).

economy, denouncing the 'fever of consuming' and instigating heavy punishment against 'hoarders' and 'speculators'. Most goods are rationed.

June: Bishop Grosz imprisoned. The Hungarian Catholic Church made to profess allegiance to the regime.

1952 Rákosi's totalitarianism assumes full proportions.

1952–53 Private sector of (small) industry shrinks from employing 339 000 workers in 1948 to 53 000 in 1953; State sector employs merely 112 000; the unaccounted for difference of 174 000 workers causes serious difficulties in the 'socialization of economy'.

March 5: Stalin dies.

1953 June: Stalinist Rákosi relinquishes post of Prime Minister, being succeeded by the more moderate Imre Nagy. Rákosi conserves power as First Secretary of MDP.

1953–54 Private sector of economy revives somewhat; production of State industry drops. Peasants demand the return of land.

1955 March: Imre Nagy removed from the Central Committee; then from his post of Prime Minister. Dogmatic reins tightened; industrial quotas raised; kolkhoz movement picked up.

May: CPSU announces reconciliation with Tito; as a result Nagy's moderate and anti-dogmatist faction revives, Rákosi forced to admit errors in the former Yugoslavia-policy of the Party.

1956 February: At the XX. Congress of the CPSU Khrushchev denounces Stalin and the 'cult of personality'. The Rákosi-faction's position further weakened, Nagy's influence accrued.

July: MDP's Central Committee ousts Rákosi as First Secretary and installs Ernő Gerő in that post.

October 23: Popular discontent can neither be allievated nor controlled by the new Party line: the revolution is unleashed. Imre Nagy and Cardinal Mindszenty assume leading roles. Ten days of revolutionary national autonomy follow, with power in the hands of the insurgents.[2]

November 4: Soviet tanks quench the uprising. Nagy escapes to Roumania, Mindszenty is imprisoned.

November: Hungarian Communists reorganize in the Hungarian Socialist Workers' Party (MSzMP); János Kádár assumes leadership.

1957 The Kádár regime seeks to win support by discrediting the forces of the uprising and proclaiming the fight on two fronts: against dogmatism and revisionism.

1958 June: Imre Nagy is tried, sentenced, and executed.

1958–60 Careful and more moderate economic reconstruction is launched in the new Three-Year Plan. The Private Sector of small industry in-

[2] This writer has analyzed the ideology of the revolution in *Individualism, Collectivism and Political Power*, The Hague, 1963, pp. 111–140.

creases in size and relatively prospers: 97 000 private craftsmen were employing 16 000 workers in 1955, and 121 000 private craftsmen are employing 36 000 workers by the end of 1957. The Private Sector of agriculture comprises about 30% of the lands. Beginnings of 'liberalization' in cultural policy.

1961 September: Kádár consolidates his power in reshuffle of cabinet. Ferenc Münnich is relieved of his office of Prime Minister, succeeded by Kádár, who thus centers the power of Party and Government in one person. Through removal of Endre Sik and Münnich from active government posts, Hungary has a government without Moscovites for the first time in post-war years. Former Stalinists and supporters of Rákosi are weeded out from the entire Party apparatus; top posts are obtained by those who were first to support Kádár after the 1956 revolt.

Kádár launches the new 'New Course' characterized by the slogan: 'Whoever is not against us is with us'. But liberalization as regards the material circumstances of life is coupled with a new 'ideological offensive' to ensure loyalty to the regime. 'National Long-Range Plan of Research' is launched, planifying much of the nation's scientific and cultural activity.

October: Kádár aligns course with the USSR following the CPSU's XXII. Congress.

December 1: In a speech at Csepel, Kádár promises not to push De-Stalinization, being willing to forget the past of those who in turn are willing to change their views. Further purges in the MSzMP follow: together with numerous of their former supporters, Rákosi and Gerő are now officially expulsed from the Party. Later István Darvasi, Head of the MSzMP's Agitprop Section, announces that the purges are terminated. But they continue on a smaller scale. First concrete effects of the 'ideological offensive': the Politburo steps up the ideological program, adding a two-year specialized course to the one-year course of the Party and Evening Schools.

1962–64 Gradual economic development: significant gains in industrial production; more realistic realignment in agricultural policy (the privately owned 'household plot' with farming rights allowed) but only slowly improving agricultural production.[3] More foreign trade, including increase in trade with the West. The Western frontiers become penetrable: there is a sharp upswing in the number of Western visitors to Hungary and a significant increase in the number of Hungarians visiting Western countries.

[3] According to a Budapest Radio broadcast of April 20, 1963, 'household plots' make up 10.6% of the arable land and 28.5% of the vineyards. They produce 50% of the milk and milk-product consumption, 40% of pork and fat, 60% of poultry and egg, 30% of vegetable and fruit, and support 38% of the cattle.

The 'fight on two fronts' continues: 'liberalization' against dogmatism, and 'ideological offensive' against revisionism.

March, 1963: Kádár announces general amnesty for, among others, former Stalinists, refugees of the 1956 uprising, prisoners convicted for their activity in that uprising, and war criminals having served two-thirds of their sentence.

September 15, 1964: Agreement between the Vatican and the Kádár regime regulates the position of the Church in Hungary although it brings no change in the Mindszenty case.

1965 July: Kádár relinquishes post of Prime Minister, but continues as First Secretary of the Party. Gyula Kállai is the new Premier. There is a significant tightening of the ideological reins, and a major revision of the poorly functioning economic system (December).

II. THE MAIN PERIODS

As we have seen, the political situation in which the Party found itself during the two decades which have elapsed since the end of the Second World War, has often changed. With it, of course, changed the Party's ideological policy. Thereby the fate of the Communist ideology in Hungary was both directly and indirectly conditioned. The many changes nevertheless add up to two distinct general processes. These are the tactically camouflaged gradual formation, and the forced and relentless disintegration of the monolithic bloc of Communist dogma. With these processes Hungary was first drawn into ideological unity with the Soviet bloc, and then taken increasingly along its own path. Integration into dogmatic unity and disintegration into increasingly flexible diversity has been the fate of Communism in Eastern Europe, and Hungary has partaken of unity, just as it is now one of the most advanced representatives of diversity. Within these overall trends, the Communist ideology in Hungary underwent many, more subtle changes. The fact of these changes necessitates, and the distinctness of their individual features permits, the periodization of the ideology of Hungarian Communism by classification of the main sections of its development into four conceptually distinct (but in practice sometimes overlapping) periods. The theories propagated under the name of Marxism-Leninism have been widely divergent in these four periods, despite the superficial continuity lent by the use of the common terminology. The following scheme of periodization is (although with more orthodox denominations) accepted by Communist historians as well: (1) The period of transition (1945–1948); (2) The period of *Gleichschaltung* (1949–1956); (3) The period of reorientation (1957–1960); and (4) The period of liberalization (1961 to the present).

1. *The Period of Transition (1945–1948)*

In the first period the basic tenets of the Communist ideology were diffused, often under cover of democratic slogans. The ideology was, on the whole,

without significant popular cogency: few people other than the numerically small group of convinced Communists took it seriously. Diverse 'ideologies' and '*Weltanschauungen*' co-existed – there was great interest in renewing Hungary's severed contacts with Western culture and a revival of religious sentiment seemed to take shape. During the latter part of this period Communists gradually attempted to weed out the most flagrantly incompatible products of what was the beginning of an intellectual and spiritual renaissance.

2. *The Period of Gleichschaltung (1949–1956)*

1. With the overt Communist seizure of power during 1948, diversity soon yielded to uniformity. Even the most reputed Hungarian Communist theoretician, George Lukács, was attacked in 1949, and remained thereafter on the defensive. Hungarian Stalinism, led by Mátyás Rákosi, was not interested in originality, only in orthodoxy. Public debates of ideological issues were staged, but had a purely formal, administratively determined ending: the final summation came from Party headquarters, and there was no court of higher appeal on any intellectual (or other) domain. A small group of anti-dogmatic theoreticians attached itself to Lukács, but was practically condemned to silence. The main authority was József Révai, and, of course, Rákosi. The weeding-out of 'revisionism', 'counter-revolutionism' and signs of 'crisis' (the latter supposedly in the works of Hungarian writers) were carried out in the name of the Party, and resulted in the usual Stalinist repressions. A certain resistance could develop in the field of the arts, however, feeding on Stalin's theses on linguistics, which had the effect of somewhat de-classifying language by assigning it not to classes but to society as a whole. Thus Hungary's 'national' language afforded some flexibility in assessing its national literature and culture in general.

2. With the death of Stalin and the initiation of the original 'New Course' the ideological *Gleichschaltung* was further relaxed. Lukács and his followers were increasingly heard, and the various repressed 'ideologies', ranging from anti-dogmatic Marxism to Thomism and even to existentialism, showed signs of life. Their message carried, however, only within intimate private groups and required the utmost caution.

3. *The Period of Reorientation (1957–1960)*

The imperceptible deterioration of the terroristic *Gleichschaltung* came to an abrupt end in 1956. The revolution revealed anti-dogmatic tendencies of impressive force, and not even Soviet tanks could reinstall a regime capable of maintaining an ideological orthodoxy comparable to that of the previous years. In fact, diversity flourished, but only under careful cover. In the open, Communist theory was reduced to vulgarization and repetition – Hungarian theoreticians, out of a mixture of fear of hitting the wrong note and unwillingness to lend a hand to the regime, preferred silence.

4. *The Period of Liberalization (1961 to the present)*

1. Communist theory gradually came into its own in Hungary as the Kádár-

regime stabilized, introduced the new 'New Course' in 1961, and could permit itself the luxury of tolerating a wider scale of opinions. By changing the Rákosi era's 'whoever is not with us is against us' to 'whoever is not against us is with us', diversity became institutionalized and originality and sincerity came to be increasingly tolerated at the expense of strict orthodoxy.

2. This process of 'liberalization' continues today under the Kállai-Kádár leadership. Theoreticians are no longer necessarily politicians, and many an influential philosopher, scientist, writer, or other public figure, is not even a Party member. The Party's rate of issuing directives decreases, and the leadership resigns itself in advance to either being ignored, or forced into a compromise. Contemporary Hungarian 'Marxist-Leninist' theorizing is noted for an increasingly analytical, well-informed quality, combining a significant degree of regard for facts with a deep-seated respect for the basic tenets of Communism – the latter a residue of two decades of intense exposure to Marxism-Leninism. As Hungarians are now wont to say, Marxism must be turned and twisted until the truth is wrung from it. With all its ambiguities, this saying reflects the spirit of the present 'period of liberalization' of Hungarian Communism.

III. AGITPROP CAMPAIGNS

The ideological activity of a Communist Party should be measured by what it does, and not by what it claims to do. Statements of ideological principles have been intermittently forthcoming in Hungary since that country has been under Communist rule, and the reader interested in learning of them will find the relevant data in the bibliography.[4] These statements usually proclaim programs, rather than state realities, however. Their real effect is proportionate to the amount of actual agitprop backing which individual points of the program subsequently receive; the effective ideological work of the Party is normally restricted to the 'ideological offensives' it actually puts through. It is by such means that the relevant postulates are brought home to those strata of the population which it should most affect.

Since the stated objectives are many and the possibilities of effectively propagating them are limited, there is a necessary selection of principles for actual agitprop. Just what the criteria are by which the Party selects the principles for concentrated propaganda is itself a matter of tactics worthy of analysis. Consequently the analysis of actual agitprop campaigns has a two-fold importance: on the one hand it discloses the tactics of the Party in relation to its concurrent ideological principles, on the other it states the amount and kind of ideological pressure the implicated strata of the population received at the given time.

The ideological principles and ideologically relevant Party-objectives which received actual agitprop backing are listed below. The list is complete only insofar as the *peak* agitprop activities of the given years are concerned. While secondary 'offensives' in years of high agitprop activity may possibly exceed

[4] See esp. the editorials in such journals as *Társadalmi Szemle, Pártélet*, etc.

the size of some peak campaigns during low-activity years, their actual effect tends to be proportionate to their relative, and not to their absolute, size: a secondary theme of the Rákosi-campaigns, for example, is not likely to have received as much attention in the fifties as a main theme of the Kádár regime did in the sixties, even if the former exceeded the latter in the number of pamphlets issued, seminars given, etc. Thus, exclusion from the list does not connote a total lack of agitprop effort on the given theme, but merely the fact that at that time the effort was not of the top-priority class.

1. *The Period of Transition*

Year	Campaign	Medium of propagation
1946	*Propagation of the Material of the Third Congress of the MKP.* Main theme: the Fight for a People's Democracy	*Pamphlets*
1947	*Basic Principles of the Historical-Materialist World Outlook* (vulgarizations)	*Monographs, Pamphlets*
1948	*'The New Hungarian People's Democracy and the Socialist Future'* (speeches and books by Rákosi)	*Monographs, Pamphlets*
	'Tito's Treason' (polemics with Yugoslavia)	*Articles*
	Works of the Classics	*Books* *Initiation of the series:* 'The Concise Library (*kiskönyvtár*) of Marxism-Leninism'
	The Marxist Interpretation of Modern Hungarian History (Andics, Révai, Rudas, etc.)	*Monographs, Articles*

2. *The Period of Gleichschaltung*

Year	Campaign	Medium of propagation
1949	*The Communist Ideology* (basic principles of Marxism-Leninism)	*MDP* (MKP reorganized as the Hungarian Workers' Party) *Pamphlets*, approx. 450 per year. These include the following *series published at regular intervals:* 'The Party School', 'Seminary-leaflets for study-groups in towns',

Year	Campaign	Medium of propagation
1949		'Seminary-leaflets for study-groups in the country', 'Trade-Union Seminary', 'School of Culture', 'Socialism in the Making', 'Guide to the "Primer" Seminary', 'Science and Progress', 'Academy of Cultural Policy', 'Political Academy', 'The New Library', 'Courses of the Ministry of Finance', 'Courses of the Ministry of Defense'
	Propagation of the USSR (i) Translations of Soviet full-length works	*Monographs, Anthologies* *Initiation of the series:* 'The Concise Library of Marxist Knowledge'
	(ii) Translations and vulgarizations of Soviet source-materials	*Pamphlets, Articles* *Initiation of the series:* 'Soviet Educational Library', 'Soviet Scientific Library'
	Works of the Classics	*Books* (Over 50 volumes published in the series: 'The Concise Library of Marxism-Leninism')
	Propagation of the Classics (i) Translations of Soviet personality-cult literature	*Monographs*
	(ii) Vulgarizations and imitations of Soviet personality-cult writings	*Monographs, Articles*
	The Marxist Interpretation of Modern Hungarian History (Andics, Ember, Kállai, Nemes, Mód, etc.)	*Monographs, Articles*
	The Materialist Weltanschauung and Hungary (one-man offensive of László Rudas)	*Monographs, Pamphlets*
1950	*Propagation of the New Five-Year Plan of the Construction of Hungarian Socialism* (Ernő Gerő, Zoltán Vas, MDP and the Ministry of the Interior publications)	*Pamphlets*
	More Partijnost' in Hungarian Art and Literature (Révai, Lukács, Darvas)	*Pamphlets, Articles*

Year	Campaign	Medium of propagation
1950	*Anti-Clericalism* ('The Vatican against Progress')	*Articles, MDP-Pamphlets, and Materials of the Weekly Atheist Seminars 'in town' and 'in the Country'*
	The Communist Ideology (basic principles of Marxism-Leninism)	*Pamphlets* (as in 1949) *new series:* 'International Questions' 'MDP Party-Academy Lectures', 'Courses for Political Propagandists', 'Courses for Privately Studying Leaders of Political Schools', 'Lectures of the MDP Central Bureau of Lectures', 'Questions of Marxism-Leninism', 'Six-Week Teachers Training Course', 'Political Academy of the MDP', 'History of the CPSU'
	Propagation of the USSR (i) Translations of Soviet full-length works	*Monographs* (as in 1949) (over 130 volumes published so far in the series 'The Concise Library of Marxist Knowledge')
	(ii) Translations and vulgarizations of Soviet source-materials	*Pamphlets, Articles* *New pamphlet series* (replacing former ones): 'The Timely Questions of Socialist Culture', 'The Concise Library of Natural Science', 'The Concise Library of Party Construction', 'The Library of Socialist Work', 'Village Library'
	Works of the Classics	*Books* (over 80 volumes published in the series: 'The Concise Library of Marxism-Leninism')
	Propagation of the Classics (i) Translations of Soviet personality-cult literature	*Monographs*
	(ii) Vulgarizations and imitations of Soviet personality-cult writings	*Articles*
	'The Struggle for Peace' (Propagation of the Peace-Congress of Nov. 4–5)	*Pamphlets, Articles*

Year	Campaign	Medium of propagation
1950	*The Marxist Interpretation of Modern Hungarian History* (Andics, Mód, MDP publications)	*Pamphlets, Articles*
1951	*Propagation of the Materials of the Second Congress of the MDP* Main Theme: The Fulfilment of the Five-Year Plan of the Construction of Socialism in Hungary (Rákosi, Vas, Gerő, Friss, etc.)	*Pamphlets*
	The Communist Ideology (basic principles of Marxism-Leninism)	*Pamphlets* (as in previous years). Total number for year around 1000. *New series* (partially replacing former ones): 'Eight-week Basic Course for Lecturers of Evening Schools', 'Nine-week Secondary Course for Lecturers of Evening Schools', 'Guides for Specialized Matriculation Courses', 'Courses for Lecturers on Basic Political Principles (*alapismeretek*)', 'Materials of the Summer Party-education of Construction Workers', 'Courses for the Propagandists of Primary and Secondary Political Schools', 'Guides for the High-level Cadre-Training Course', 'Brochures for Basic Political Schools in Villages', 'The Political Economy of Capitalism (for Secondary Schools of Economy)', 'Brochures for the Study-Circles of Basic Political Principles', 'Guides for Secondary Cadre-Training Course', 'Guides for Secondary Political Schools', 'Service of Text-materials on Economic Planning', 'Books for the Reading Circle of the Democratic Union of Hungarian Women', 'What We Should Talk about in the Country',

Year	Campaign	Medium of propagation
1951		'What We Should Talk about in Town', 'Guides for the Leaders of Propagandist Seminaries', 'Pamphlets of the Center for Agricultural Documentation', 'Pamphlets of the Center for Economic Documentation', 'Lectures of the MDP Party-Academy', 'Guides for the Political Circles of the DISz (Democratic Youth Union)', 'Materials for the Leaders and Students of the DISz Eight-Week evening Lecturer-Training Course'
	Propagation of the USSR (i) Translations of Soviet full-length works	*Monographs* (as previously)
	(ii) Translations and vulgarizations of Soviet source-materials	*Pamphlets, Articles* *New pamphlet series* (replacing former ones): 'For Socialist Culture', 'Materials of the CPSU Party-Academy'
	Works of the Classics	*Books* Initiation of 'collected works' series; continuation of 'The Concise Library of Marxism-Leninism'
	'The Importance of Stalin's Works on Linguistics for Socialist Culture' (Hungarian Academy of Sciences, Sections on Linguistic and Literary, and Social and Historical Sciences, and individual writers)	*Monographs, Articles, Pamphlets, Reprints*
	Propagation of the Classics (i) Translations of Soviet personality-cult literature	*Monographs* (as previously)
	(ii) Vulgarizations and imitations of Soviet personality-cult writings	*Articles* (as previously)
	The Marxist Interpretation of Modern Hungarian History (wide variety of writers)	*Articles*
	'The Struggle for Peace'	*Articles*

Year	Campaign	Medium of propagation
1951	*'The Vatican Against Progress'*	*Articles*
	'The Importance of Thrift'	*Articles*
1952	*Propagation of the Five-Year Plan* Main Theme: 'The Mission of the Hungarian People's Democracy' (Rákosi, various economists, DISz and MDP publications)	*Anthologies, Pamphlets*
	The Communist Ideology (basic principles of Marxism-Leninism)	*MDP-Pamphlets* Total number over 1000. The following series are operative: 'Foreign Policy Brochures of the National Peace Council', 'Propaganda Lectures on Trade-Union Affairs', 'Guides for Town-Lecturers', 'Publications of the National Bureau of Economic Planning', 'The Political Economy of Socialism (for Secondary Schools of Economy)', 'The Political Economy of Capitalism (for secondary Schools of Economy)', 'Guides for the Leaders of Basic Courses and Propagandist Seminaries', 'Lectures of the Party Academy', 'The Political Academy of the MDP', 'Textbooks for Students of Primary Political Schools', 'Guides for Students of Secondary Cadre-Training Courses', 'Lectures of the Central Bureau of Lectures', 'Guides for the Two-Week Full-Day Propagandist Training Courses', 'Guides for the Eight-Week Evening Propagandist Training Courses', 'The Concise Library of Party Construction', 'Textbooks for MDP's Primary Political Schools in Villages', 'Guides for the High-Level Cadre-Training Courses in Political Economy', 'Guides for the Students of Secondary Political Schools',

Year	Campaign	Medium of propagation
1952		'Guides for the Secondary Cadre-Training Courses in Political Economy', 'The Propagandist's Library', 'Guides for the Propagandists of Study-Circles on Basic Political Principles', 'Pamphlets of the Center for Economic Documentation', 'Guides for Village Lecturers', 'Textbooks of Primary and Secondary School Educators under Extension Training'
	Propagation of the USSR (i) (translations of Soviet full-length works)	*Books* (Over 150 volumes published so far in the series: 'The Concise Library of Marxist Knowledge'.)
	(ii) Translations and vulgarizations of Soviet source-materials	*Pamphlets, Articles* the following series of pamphlets are operative: 'Material of the Party Academy of the CPSU', 'Guides for Students of Cadre-Training Courses Studying the History of the CPSU', 'Documentations of the Section on Cultural Propaganda of the Hungarian-Soviet Society', 'Guides for Directors of Secondary Schools for the Study of the History of the CPSU', 'Guides for Directors and Educational Cadres for the Study of the History of the CPSU', 'Guides for the Propagandists of Study-Circles on Basic Political Principles for the Study of the Material of the 19th Congress of the CPSU', 'Guides for the Propagandists of the Cadre-Training Courses for the Study of the Short Biography of Stalin'
	Works of the Classics	*Books* (as previously) (inclusion of Mao-Tse-Tung in 'collected works' series)

Year	Campaign	Medium of propagation
1952	*'"Crisis" Features of Hungarian Literature'* (attack of József Révai on Hungarian writers, and supporting literature from Soviet sources)	*Monographs, Pamphlets*
	'Communist Morals, Patriotism, Courage, Loyalty' (translations of Soviet books, and articles by Hungarian authors)	*Monographs, Articles*
	Propagation of the Classics (i) Translations of Soviet personality-cult literature (ii) Vulgarizations and imitations of Soviet personality-cult writings	*Monographs* (as previously) *Articles* (as previously)
1953	*'The Fight for Hungarian Socialist Literature, Art and Architecture'* (follow-up campaign on Révai's initiative)	*Monographs, Articles, Pamphlets*
	The Communist Ideology (basic principles of Marxism-Leninism)	*MDP-Anthologies, Pamphlets* Total number of pamphlets under 1000. Several series of pamphlets replaced by anthologies (i.e. their material is now published in inclusive volumes); no major change in the denomination of the series
	Propagation of the USSR (i) Translations of Soviet full-length works (ii) Translations and vulgarizations of Soviet source-materials	*Monographs, Anthologies* (as previously) *Anthologies, Pamphlets, Articles* CPSU source-materials published in inclusive volumes as textbooks of study courses (cf. 1952)
	Works of the Classics	*Books* (as previously)
	'Communist Morals, Patriotism, Courage, Loyalty' (Soviet and Hungarian sources)	*Monographs, Anthologies, Pamphlets, Articles*
	Ideological Mobilization of Hungarian Youth (culminating at the National DISz Conference of December 6–7)	*DISz Pamphlets.* Operative series: 'Guides for the Leaders and Students of DISz Groups for the Study of Stalin's Biography', 'Textbooks of DISz Political Schools'

Year	Campaign	Medium of propagation
1953	*Propagation of the Classics* (i) Complete translations of Soviet personality-cult literature	*Books* (as previously)
	(ii) Vulgarizations and imitations of Soviet personality-cult writings	*Articles* (as previously)
	Anti-clericalism Main Theme: 'The Treason of Mindszenty and his Complices' (Hungarian and Soviet anti-clericalist literature)	*Books, Articles, Pamphlets* *MDP series of pamphlets:* 'Clerical Reactionaries – Enemies of Our People's Democracy (for the students and propagandists of secondary political schools)' *DISz series of pamphlets:* 'Clerical Reactionaries – Enemies of Our People's Democracy (for students of DISz Political Schools)', *MNDSz* (Hungarian Women's Democratic Union) *series of pamphlets:* 'What Is It That Mindszenty and His Complices Wanted? (for the MNDSz Leadership Course)'
	The Marxist Interpretation of Modern Hungarian History (wide variety of writers)	*Books, Articles, Pamphlets*
1954	*Propagation of the Material of the III. Congress of the MDP* Main Theme: 'The Ten-year Development of the Hungarian People's Democracy and the Further Tasks of Socialist Construction (especially in Improving Agricultural Production).' (Mátyás Rákosi, Imre Nagy, etc.)	*Pamphlets, Textbooks,* speeches published as *Monographs*
	'The Coming Rise of Socialism and Fall of Capitalism' Propagation of Marxist and Stalinist Economic Doctrines (MDP Publications and individual writers)	*Monographs, Textbooks, Articles, Pamphlets*
	Basic Principles of Political Economy	*MDP Pamphlets* *Operative series:* 'Questions of Socialist Construction in our Country (for the propagandists of political schools)', 'The Ten-Year Social, Political and Cultural Evolution of Hungary's People's Democracy (for the propagandists of political economy)',

Year	Campaign	Medium of propagation
1954		'Let us Prepare for the III. Congress', 'Political Economy of Capitalism' (for the economic technical schools), 'Guides of the Center for Economic Documentation', 'Basic Political-Economic Principles for Technical Courses'
	Systematic Study of the History of Hungarian Communism	*MDP Pamphlets* in series
	Systematic Study of the History of the CPSU (especially of the XIX. Party Congress)	*MDP Pamphlets* in series
	Propagation of the USSR (i) Translations of Soviet full-length works (ii) Translations and vulgarizations of Soviet source-materials	*Monographs, Anthologies* (as previously) *Articles*, MSzT-(Hungarian-Soviet Society) *Pamphlets*
	Ideological Mobilization of Hungarian Youth	*DISz Pamphlets* (as in previous years)
	Works of the Classics (including Mao-Tse-Tung)	*Books* (as previously)
	Anti-Clericalism	*Pamphlets, Articles*
	The Marxist Interpretation of Modern Hungarian History (Rákosi, Andics, Nemes, Mód, Farkas, Münnich, etc.)	*Monographs, Textbooks, Pamphlets, Articles*
	Socialist Realism in the Arts (especially in architecture) (Major, Darvas, MDP publications, etc.)	*Anthologies, Textbooks, Articles, Pamphlets*
	The Communist Ideology (basic principles of Marxism-Leninism (political economy, *cf.* above))	*MDP Anthologies* and *Pamphlets* (approximately unchanged since previous year)
1955	*Propagation of the Problematic Factors of the Economy: Collectivization of Peasants; Development of Industry; The Peasant-Worker Alliance* (decisions of March 2–4) (Rákosi, Dobi, Hegedűs, MDP publications, etc.)	*Monographs, Published Speeches, Pamphlets, Articles*
	Basic Principles of Political Economy	*MDP Pamphlets* (as in 1954), *Textbooks, Anthologies*

Year	Campaign	Medium of propagation
1955	*The Communist Ideology* (basic principles of Marxism-Leninism. New topics: Marxist-Leninist theory of State; theory of class-struggle; philosophy)	*MDP Anthologies, Pamphlets* (presentation as in previous years)
	The Ideological Mobilization of Hungarian Youth	*DISz Pamphlets*
	Systematic Study of the History of Hungarian Communism	*MDP Pamphlets* in series, *Textbooks*
	'The Liberation of Hungary' (1945–1955)	*MDP Anthologies, Pamphlets, Articles*
	'Against Rightist Trends in Hungarian Literature' (Resolution of the Party's Central Committee)	*Articles, Pamphlets*
	Works of the Classics	*Books* (as previously)
	Marxist Interpretation of Modern Hungarian History (Andics, Ember, Friss, Kállai, Molnár, Nemes, Rákosi, Révai, etc.)	*Monographs, Articles*
1956	*Propagation of the Second Five-Year Plan of Hungarian Economy* (Rákosi, Hegedűs, Erdei, Gerő, etc.)	*Monographs, Pamphlets, Articles*
	Principles of Political Economy	*MDP Textbooks, Pamphlets* *Pamphlets in series:* 'Guides for the "Political Economy" Course', 'The Political Economy of Socialism (for economic technical schools)', 'The Political Economy of Capitalism (for economic technical schools),
	The Communist Ideology (basic principles of Marxism-Leninism)	*MDP-Textbooks, Pamphlets* *Pamphlets in series:* 'Guides for the Course "Foundations of Marxism-Leninism"', 'Guides for the Propagandists of the Course "Foundations of Marxism-Leninism"', 'Guides for the Course "Timely Questions"', 'Guides for the Propagandists of the Course "Timely Questions"', 'Guides for the Course "Historical Materialism"'

Year	Campaign	Medium of propagation
1956	*The Ideological Mobilization of Hungarian Youth*	*DISz Pamphlets*
	Systematic Study of the History of Hungarian Communism	*MDP-Pamphlets* in series, *Textbooks*
	'Socialist Realism in Hungarian Literature' (propagation of the resolutions of the Congress on the History of Literature)	*Monographs, Articles*
	Works of the Classics (mostly of Lenin – none of Stalin and Mao)	*Books* (as previously)
	Marxist Interpretation of Modern Hungarian History (MDP publications and diverse writers)	*Monographs, Pamphlets, Articles*
	'Contra-Stalinism' (Propagation of the Party's New Policy on Intellectuals, the Elimination of the Cult of Personality, and on New Party Democracy)	*Articles, Pamphlets*

3. *The Period of Reorientation*

Year	Campaign	Medium of propagation
1957	*Justification of the 1956 Revolution* (i) *Official Sources* Main Theme: '"Counter-revolution" in Hungary' (reported county by county)	*Pamphlets, Collections of Articles* Published by the Minister-Council, the Provincial Councils, the Party (renamed 'Hungarian Socialist Workers' Party [MSzMP]), and the Commando of Frontier Guards
	(ii) *Individual Sources* Main Themes: 'Marxist Analysis of the Uprising; Accusations of Western Agencies (esp. of Radio Free Europe); Personal Recollections; Misery of Refugee Life' (Kállai, Révész, etc.)	*Pamphlets* (Some translated into English, French, German, Russian and Spanish), *Monographs, Articles*
	Propagation of the New Policy of the Party (agricultural policy, better relations with the masses, gratefulness to the USSR)	*MSzMP pamphlets*
	Re-Organization of the Ideological Mobilization of Hungarian Youth	*MKISz* (Hungarian Communist Youth Union, replacing DISz, the

Year	Campaign	Medium of propagation
1957		Union of Working Youth) *Pamphlets. Pamphlets in series:* 'KISz Academy', 'KISz Lecture Groups'
	The Communist Ideology (basic principles of Marxism-Leninism, including Political Economy)	*MSzMP Pamphlets, Textbooks* The following series are operative: 'World Events in a Nutshell', 'Questions of Marxism-Leninism', 'The Political Economy of Socialism', 'The Political Economy of Capitalism', 'Notes for the Propagandists of the Course "Timely Questions"', 'Notes for Students of Institutions of Higher Learning', 'Guides for Independent Students'
	Works of the Classics (Lenin only)	*Books* (as previously)
1958	*Justification of the 1956 Revolution* (i) *Official Sources* Main Theme: '"Counter-Revolution" in Hungary and its Defeat' (reported county by county, and for the country as a whole)	*Pamphlets, Integral Volumes, Collections of Articles.* Published by the Minister-Council, MSzMP, and the Ministry of Interior. Major volumes translated into English, French, Russian, German and Italian, in editions up to 15.000 copies
	(ii) *Individual Sources* Main Themes: 'the Misery of Refugees, Accusations of Western Agencies, Personal Recollections, Marxist Analysis of the Uprising and of its Causes.' (Nemes, Sólyom, etc.)	*Pamphlets, Monographs, Articles*
	Propagation of the Economic and Cultural Policy of the Party Main Themes: 'The New Three-Year Plan'; 'the New Principles of Educational and Cultural Policy'. (Kállai, Fock, Fülöp)	*Pamphlets* (some translated into several languages)
	The Communist Ideology (Principles of Marxism-Leninism: increasingly differentiated treatment of specific disciplines and problems)	*Textbooks MSzMP-textbooks for the following courses:* 'Questions of Marxism-Leninism', 'Timely Questions' (students), 'Timely Questions' (propagandists), 'Political Economy' (regular students),

Year	Campaign	Medium of propagation
1958		'Political Economy' (independent students), 'Marxism-Leninism' *KPTI* (Central Institute for Pedagogic Extension Training) *textbooks for the following courses:* 'The History of Philosophy', 'Dialectical and Historical Materialism', 'Political Economy', 'Basic Questions of Marxism-Leninism', 'Basic Economic Problems of Our Time', 'History of the Workers' Movement' *FPSz* (Pedagogic Seminar of the Capital) *textbooks for the following courses:* 'Socialist Moral Education', 'Questions of the Socialist Training to Love for the Fatherland', 'Dialectical and Historical Materialism'
	History of the Hungarian and International Workers' Movements	*Pamphlets, Articles, Textbooks, Monographs* *Series of pamphlets:* KPTI: 'History of the Workers' Movement'
	Works of the Classics (Marx, Engels, Lenin)	*Books* (as previously)
1959	*Propagation of the Material of the VII. Congress of the MSzMP* (Nov. 30–Dec. 5). Main Theme: 'Hungary's Political, Economic and Cultural Development' (preparation of the Second Five-Year Plan). (Kádár, Révai, Münnich, Fock, Kállai, Marosán)	*Pamphlets, Speeches* published as *Monographs, Articles, Collections of Articles*
	The 40th Anniversary of Hungary's Council Republic (1918/19) (Documents, descriptions and discussions of the various aspects of the Communist reign of 1918/19, county by county and subject by subject)	*Articles, Pamphlets, Monographs, Anthologies* (some translated into Russian)

Year	Campaign	Medium of propagation
1959	*The Communist Ideology* (Principles of Marxism-Leninism: differentiated treatment of specific disciplines and problems)	*MSzMP-, KPTI-, FPSz-Textbooks* (as in 1958)
	The Renewed Ideological Mobilization of Hungarian Youth	*MKISz Pamphlets* *Pamphlets in series:* 'Youth Academy', 'Notes for the Students of the Youth Academy', 'Notes for the Lecturers of the Youth Academy', 'Tests' (for admission into MKISz), 'Handbooks for the Leaders of MKISz Political Circles', 'Guides for the Participants in the "József Attila" Readers' movement'
	Works of the Classics (Marx, Engels, Lenin)	*Books* (as previously)
	History of the Hungarian and International Workers' Movements	*Pamphlets, Articles, Monographs, Textbooks* (as previously)
1960	*The Communist Ideology* (Principles of Marxism-Leninism: differentiated treatment, as previously)	*MSzMP-, KPTI-, FPSz-Textbooks* (as in the previous years) *MSzMP textbooks for new courses:* 'History of the International Workers' Movement', 'Political Academy of the Central Committee', 'Economic Policy' *New series:* 'Village brochures of the TIT (Society for the Propagation of Scientific Knowledge), 'Brochures of the Research Section of the National Union of Trade-Unions', 'Brochures for High-School Teachers'
	The Ideological Mobilization of Hungarian Youth	*MKISz-Textbooks, Pamphlets* *New series of pamphlets:* 'Guides for the Students of the Course "In Front of the World-Atlas"', 'Guides for the Party-Congress Reading Circles'
	Works of the Classics (Marx, Engels, Lenin)	*Books* (as previously)

Year	Campaign	Medium of propagation
1960	*History of the Hungarian and International Workers' Movements*	*Pamphlets, Articles, Textbooks, Monographs* *MSzMP, MKISz, KPTI* series of *Pamphlets*, resp. *Textbooks* *New series:* MSzMP: 'History of the International Workers' Movement'
	Propagation of the Material of the II. Congress of the Patriotic People's Front (patriotic-ideological principles)	*Pamphlets*

4. *The Period of Liberalization*

Year	Campaign	Medium of propagation
1961	*The Communist Ideology* (Principles of Marxism-Leninism: differentiated treatment)	*MSzMP-, KPTI-, FPSz-Pamphlets* and *Textbooks*, as in 1960
	History of the Hungarian and International Workers' Movements	*MSzMP, MKISz, KPTI* series of of *Pamphlets*, resp. *Textbooks.* *New series:* MSzMP: 'History of the Hungarian Workers' Movement'
	The Ideological Mobilization of Hungarian Youth	*MKISz-Pamphlets, Textbooks,* (as in 1960)
	Works of the Classics (Marx, Engels)	*Books* (as previously)
1962	*The Communist Ideology* (Principles of Marxism-Leninism: differentiated treatment)	*Pamphlets, Textbooks* *Operative series:* *OPI* (National Pedagogic Institute, replacing *KPTI*) series of *Pamphlets* resp. *Textbooks:* 'Dialectical and Historical Materialism', 'Political Economy', 'History of Philosophy', 'Geography and Marxist Philosophy' *MSzMP series:* 'Party Academy'
	Ideological Mobilization of Hungarian Youth	*MKISz Pamphlets, Textbooks* *Operative series of textbooks:*

Year	Campaign	Medium of propagation
1962		'Handbooks for the Leaders of MKISz Political Circles'
	Works of the Classics (Marx, Engels)	*Books* (as previously)
1963	*The Communist Ideology* (Principles of Marxism-Leninism: differentiated treatment)	*Pamphlets, Textbooks* (as in 1961) *New series:* MSzMP: 'Political Academy of the Central Committee', 'Evening University of Marxism-Leninism', OPI: 'Scientific Socialism'
	Works of the Classics (Marx, Engels, Lenin)	*Books* (as previously)
1964	*The Communist Ideology* (Principles of Marxism-Leninism: differentiated treatment)	*Textbooks* *Operative series:* 'MSzMP One-Year Secondary Schools', 'MSzMP Evening University's Faculty of Philosophy', 'MSzMP Evening University's Faculty of Political Economy', 'Political Academy of the Central Committee', 'Evening University of Marxism-Leninism', 'OPI: Dialectical and Historical Materialism', 'OPI: Geography and Marxist Philosophy'
	Works of the Classics (Marx, Engels, Lenin)	*Books* (as previously)

IV. OVERT DEBATES

Communist ideological agitprop introduced a whole range of controversial topics into the Hungarian cultural scene. Discussions and debates sprang up everywhere, but during the Rákosi era they had to be restricted to take place within four walls and in reliable company. They have gained in publicity since then, and an increasing number of them now find their way into print. Those that do, give us several important indications concerning the cogency of Communist ideology in Hungary. *First*, the mere fact of a debate reaching print shows that its topic is not, at that particular time, under full ideological censorship,

i.e. that the subject of the debate is (to some extent, still, or already) 'declassified' from basic Communist dogma. *Second*, who, and how many the debaters of a question are tell us its relative importance. In estimating this, the public position of the debaters, their number relative to the number of those participating in concurrent debates, and the number of the concurrent debates themselves, must be considered. (A debate with four participants, for example, is relatively important if the participants occupy public positions or are otherwise of renown, and very important if there have been few other overt debates at the time, at least on topics similar to the one in question. It is relatively unimportant, on the other hand, if the debaters are minor lights, and/or there are several bigger debates on analogous topics at the same time.) *Third*, the presence or absence of the editorial article or the official directive giving the Party's views on the debated issues indicates the relative freedom with which the issues have been discussed: the participants usually get wind of an official or editorial directive if it will be actually forthcoming, and their verbal behavior is regulated accordingly. It may also be, of course, that such a directive, even when it *is* forthcoming, has little weight for many of the participants, due to the weak position of the Party and the editor in regard to the debaters or to the debated issues (such has been increasingly the case lately). It may also be that Party officials do not wish to risk having their directive disregarded, and encourage instead some reliable theoretician to broadcast the desired views. Whether or not such indirect interference 'from above' has been the case can be told by analyzing the identity of the participants and the sequence in which they expressed opinions.

This section is to provide the essential data on those debates which, like icebergs, are for the greater part submerged in anonymity with only the topmost peaks emerging into the open air of print. It is difficult to make sure for just which of the debates this holds true, and a margin of error must be allowed for. (It is also probable that more theoreticians have taken part in certain debates than has been indicated.) The following considerations have guided the selection: (i) Both sides of the debated issues must be represented. (This rules out such pseudo-debates as the ones directed at Lukács' views after 1956, for example.) (ii) More than one person must (presumably) share the views which represent each side. (This eliminates the frequent occurrence where one person's opinion is unanimously criticized, either by disapproving colleagues, or by Party theoreticians wishing to preserve the purity of the 'line'.) (iii) There must be an explicit confrontation of views, i.e. the debaters must attempt to disestablish their adversaries' positions by direct reference to them. (This does away with the simultaneous treatment of particular problems by several authors without a direct clash of opinions. Such an occurrence, though frequent, cannot give us the information we can obtain from overtly debated issues.) A statistical evaluation of the general evolution of overt debates on ideological topics in Hungary will be given in the 'Analysis'.[5]

[5] Pp. 70–72.

1. *The Period of Transition*[6]

Year	Field or Topic of the Debate	Participants
1946	*Western or Eastern Democracy?*	Elek Bolgár Lajos Korolovszky Andor Berei
	Debate on *Democracy* and ...	
	... the Intellectuals	Béla Fogarasi
	... Humanism	Lajos Prohászka
	... *Weltanschauung*	Gyula Moór
	... the State	László Rudas
	... Culture	Georg Lukács
1947	Problems of *Weltanschauung*	Georg Lukács László Fenyvesi Sándor Wolsky Gyula Koczkás László Rudas
	Debate on *Socialism* and ...	
	... the Citizen	Imre Csécsi
	... Liberty and Equality	László Rudas
	... Economy and Politics	János Nemes
	... the Small Peasantry	László Ádám
	... its Problems	László Timár
	... its Theoretical Questions	Pál Justus
	The *Church* and the New *State*	Aladár Mód József Eliás Sándor Karcsav Endre Nizsalovszky György Békés
1948	The *Social Transformation*	Vilmos B. Neményi József Szabó Péter Veres

2. *The Period of Gleichschaltung*

Year	Field or Topic of the Debate	Participants
1949	Debates on the Correct Interpretation and Application of *Socialist Realism* (i) in Hungarian literature and poetry	István Sötér Georg Lukács István Király J. Z. Pintér Pál Pándi

[6] The debates of this period have not been organized but were entirely spontaneous; consequently they lack the explicit clash of conflicting opinions of later debates.

Year	Field or Topic of the Debate	Participants
1949		Béla Illés Imre Készi Tamás Aczél Imre Varga György Somlyó
	(ii) in Hungarian fine-arts	András Murányi-Kovács Oszvald Toroczkay (Mrs.) István Dési-Huber
	(iii) in Hungarian architecture	Máté Major József Csemegi Gyula Ortutay László Gerö Tibor Weiner Gábor Preisich I. Kisléghy-Nagy Ferenc Pogány
	(iv) in art in general	Georg Lukács István Hevesy Pál Szegi Maria Scheiber Aurél Bernáth
1950	CONTINUATION OF THE PREVIOUS DEBATES The Correct Interpretation and Application of *Socialist Realism* in Hungarian literature	József Révai József Darvas Georg Lukács István Király *Fórum* (editorial) Pál Szabó Márton Horváth Péter Veres Gábor Devecseri
1951	CONTINUATION AND ENLARGEMENT OF THE PREVIOUS DEBATES The Correct Interpretation and Application of *Socialist Realism*	
	(i) in Hungarian theatre and film	Miklós Hubay István Kende *Szinház és Filmművészet* (editorial)
	(ii) in Hungarian architecture	Máté Major Robert Stiller Tibor Weiner Imre Perényi József Révai
1952	Debate on *Historiography* (Its Method, *Partijnost'*, and Actualization)	István Barta – comments by the members of the Institute of Historical Science of the

Year	Field or Topic of the Debate	Participants
1952		Hungarian Academy of Sciences
	The *National Culture* Debates[7]	
	(i) The *'Poetry-Debate'*	Lajos Kónya
	(the situation of present Hungarian poetry –	Béla Abódy
	the relation of ideology and artistry)	Aladár Komlós
		Éva Ancsel
		Gábor Devecseri
		Ferenc Szolcsányi
		Imre Készi
		László Bóka
		Pál Pándi
		Csillag (editorial)
	(ii) The *'Felelet-Debate'*	János Földeák
	(the idealist-realist evaluation of Tibor Déry's	Péter Nagy
	novel 'Felelet' (Answer))	Gyula Háy
		Imre Készi
	(iii) The *'Jelleg-Debate'*	Géza Körtvélyes
	(the national character (= *jelleg*) of Hungarian	Jenő Széll
	dance and its relation to socialist realism)	Anna Gábor
		Ernő Pesovár
		György Sebestyén
		István Molnár
		László Sásdi
		Miklós Lengyelfi
		Sándor László-Bencsik
	(iv) The Debate on Hungarian *Drama Criticism*	György Bodnár
		Miklós Hubay
		István Nolipa
		János Victor
		Béla Both
		Szinház és Filmművészet (editorial)
1953	Further Comments on the Debates of 1952	
	Historiography	Lajos Elekes
		Péter Hanák
	The *'Poetry-Debate'*	*Irodalmi Ujság* (editorial)
	The *'Jelleg-Debate'*	György Csizmadia
	Continuation of the Debates of 1952	
	Hungarian Drama Criticism	Péter Halász
		Gyula Háy
		István Kende
		Tamás Ungvári

[7] Incited by Révai's attack on Hungarian writers and made possible by the aftermath of Stalin's letters on linguistics (*Marxism and Problems of Linguistics*, Moscow, 1950).

Year	Field or Topic of the Debate	Participants
1953	NEW DEBATES	
	Debate on the Tasks of the *Young Writers* (at the National Conference of Young Writers)	József Darvas Sándor Fekete *Irodalmi Ujság* (editorial)
	Socialist Realism and Hungarian Architecture (at the Conference of Hungarian Architects)	András Beck Frigyes Pogány Péter Novák Zoltán Szentkirályi László Lux
1954	CONTINUATION OF THE DEBATES OF 1953	
	Hungarian *Drama Criticism*	József Darvas Péter Kuczka Zsolt Gyökössy Béla Illés Ferenc Jarkovich Pál Pándi Miklós Gyárfás
	NEW DEBATES	
	Debate on *Popular Culture* (main themes: 'The Art of Amusing Oneself', 'The Popular Arts', 'The Artistic Quality of Folk Dance-Ensembles'	Zoltán Kodály Péter Veres Lajos Mesterházi Imre Varga Pál Szabó Péter Kuczka László Tabi József Szendrö Anna Pór Tibor Polgár Iván Vitányi *Táncművészet* (editorial) *Művelt Nép* (editorial)
	Debate on *Pessimism* in *Hungarian Poetry*	Gyula Illyés Oszkár Gellért Tibor Déry Gábor Devecseri István Mészáros Péter Kuczka
	Debate on the *Proper Path* of *Hungarian Literature* (at the Congress of the Writers' Union)	József Darvas Miklós Molnár Béla Illés Sándor Erdei Lajos Kónya Pál Pándi Sándor Erdei György Bölöm Lajos Tamási Péter Veres

Year	Field or Topic of the Debate	Participants
1954		Imre Sarkadi István Király Tamás Aczél Péter Kuczka István Sötér *Csillag* (editorial)
1955	Debate on the Evaluation of the *Specifics* of the *Hungarian People's Democracy*	Béla Fogarasi János Molnár – comments by the members of the Party Academy and the Section of Historical Science of the Hungarian Academy of Sciences
	Debate on the *Historiography* of *Hungarian Literature* and the Evaluation of the *Populistic* (*népies* = *narodnik*) *writers* (on the occasion of the Congress of the History of Literature)	Péter Nagy Zoltán Varga Géza Juhász Tibor Klaniczay Pál Pándi István Sötér Gábor Tolnai Tibor Csabai
1956	Debate on the *Proper Path* of *Hungarian Literature* (revival of the debate of 1954, now centered especially on the relation of literature and current realities, and the problem of *partijnost'* in literature)	Imre Készi Gábor Tolnai Mihály Czine István Hermann Sándor Nagy Péter Kuczka Béla Abódy Péter Nagy László Forgács Mihály Földes László Bóka István Király *Irodalmi Ujság* (editorial)
	Philosophy, poetry and 'Hungarian Ideology'	János Béri István Fenyő Elemér Balogh Ágnes Heller Anna Földes – comments by members of the Petöfi Circle
	The History of *Hungarian Literature* and the *XX. Congress* of the *CPSU*	Gábor Tolnai Antal Pirnát Lajos Vayer Dezső Tóth Miklós Szabolcsi László Bóka

3. *The Period of Reorientation*

Year	Field or Topic of the Debate	Participants
1957	Debate on the Evaluation of the Spring *Exhibition* (Tavaszi Tárlat) of *Hungarian Artists*	József Szigeti Ernő Mihályfi György Szabó
1958	Debate on the *Populistic Writers* of Hungary (their values; responsibility and role in contemporary Hungarian society)	György Bölöm István Sötér József Seres Tibor Klaniczay András Krajkó Erik Molnár Gyula Ortutay Imre Varga Gyula Bakos András Diószegi János Földeák Elemér Kerékgyártó Lajos Mesterházi Béla Molnár Ferenc Z. Nagy Magda K. Nagy József Szauder Kálmán Szentirámy János Szentkirályi Ferenc Vámos *Társadalmi Szemle* and *Kortárs*: communiqué of the Cultural Collective of the Central Committee (in lieu of editorials); *Élet és Irodalom* (editorial)
	'Modernism', 'Timeliness', and *Socialist Realist Literature*[8]	György Timár István Fábián László Erdös Vilma Mészáros Pál Pándi Ferenc Jankovich István Király Lajos Mesterházi Mihály Sükösd György Szabó Gábor Szabolcsi

[8] This debate continues, with occasional lapses and variations, to this very day. A detailed bibliography of the contributions to it has been compiled by *Könyvtáros* (The Librarian); it is published in that Journal's 1965/6 issue.

Year	Field or Topic of the Debate	Participants
1959	CONTINUATION OF THE DEBATES OF 1958	
	Debate on the *Populistic Writers* of Hungary	László Bóka
		(Mrs.) György Horlai
		Dezső Tóth
		Erik Molnár
		Ervin Pamlényi
		István Nemes
		Kortárs (editorial)
	'Modernism', 'Timeliness' and *Socialist Realist Literature*	László Erdős
		László Bóka
		András Diószegi
		Gábor Szabolcsi
		Lajos Maróti
		István Fábián
	NEW DEBATES	
	The Place and Role of the Church in Socialist Society	
	(i) *Positive views:*	Dezső Fónyad
		Gyula Nagy
		Miklós Pálfy
		Tivadar Rózsa
		Ernő Ottlyk
		Tamás Esze
	(ii) *Negative views:*	Ádám Wirth
		József Lukács
		András György Szabó
		István Balló
1960	CONTINUATION OF THE DEBATES OF 1959	
	'Modernism', 'Timeliness' and *Socialist Realist Literature*	István Sötér
		Lajos Kiss
		László Marsall
		Gyula Tellér
		László Péczely
		Ervin Szederkényi
		Alfréd Menyhárd
1960	NEW DEBATES	
	Debate on the *Young Writers* (their *partijnost'* spontaneity, purposiveness, responsibility)	Tamás Kis
		Lajos Simon
		Péter Veres
		András Simon
		Imre Dobozy
		Sándor Csoóri
		József Tornai
		László Gyurkó
		Élet és Irodalom (editorial)
	Nationalism in *Hungarian Literature*	Dezső Tóth
		Gábor G. Kemény

Year	Field or Topic of the Debate	Participants
1960		Antal Wéber Miklós Szabolcsi János Barta László Sziklay István Rejtö 'Gy. Sz.'
	Debate on the Correct Interpretation of the *Reflection Theory in Marxist Aesthetics*	János Barta Géza Juhász Albert Beke Péter Ádám Mihály Bimbó

4. *The Period of Liberalization*

Year	Field or Topic of the Debate	Participants
1961	FURTHER COMMENTS ON PREVIOUS DEBATES	
	The Reflection Theory in Marxist Aesthetics	Lajos Csetri Márton Kaposi Lajos Kiss
	'Modernism', 'Timeliness' and *Socialist Realist Literature*	*Élet és Irodalom* (editorial)
	NEW DEBATES	
	The Place and Role of *Sociology* in *Marxism* (continued in subsequent years)	András Hegedűs Miklós Szántó
	The Compatibility of *Socialist* and *Religious Ethics* and *Humanism*	
	(i) *Positive views*	Benő Békefi Pál Kecskés
	(ii) *Negative views*	Tibor Huszár József Lick Mária Makai Rózsi Varró
	Debate on *Bourgeois Literature* and *Socialist Culture*	Géza Hegedűs Zsigmond Remenyik P. Hacks J. Lengyel I. Szimon
	Debate on *Decadence* in the *Arts*	István Kristó Nagy István Lehel (Mrs.) Mária P. Molnár
1962	FURTHER COMMENTS ON PREVIOUS DEBATES	
	The *Reflection Theory* in *Marxist Aesthetics*	Pál Kardos László Karancsy (Mrs.) Mihály Bimbó

Year	Field or Topic of the Debate	Participants
1962	*Sociology* in *Marxism*	András Hegedűs Sándor Szalai
	CONTINUATION OF PREVIOUS DEBATES	
	'*Modernism*', '*Timeliness*' and *Socialist Realist Literature*	Gyula Illyés Ferenc Jankovich Ede Szabó László Szecsődi István Király József Darvas *Élet és Irodalom* (communiqué of the Central Committee)
	NEW DEBATES	
	Debate on the Realization of *Leninist Norms* in the *Party*	Vera Lajtai Ernö Nemes Imre Szabó Ilona Sánta *Pártélet* (editorial)
	Debates on the *Dialectical Materialist Interpretation* of Modern *Physical Theories* (esp. relativity theory, and theories relative to the nature of matter)	Lajos Jánossy Tibor Elek Károly Nagy György Marx György Márkus
	Debate on the Correct *Literary Representation* of Today's *Peasants* and *Workers*	Sándor Nagy Dezső Tóth – members of the Hungarian Writers' Union
	Debate on the Current *Cultural* and *Ethical Problems* of *Village Life*	Gyula Csák István Márkus Gábor Mocsár József Lengyel Zoltán Héra
	Debate on *Realism As a Requisite of Hungarian Literature* (in the Light of the XXII. Congress)	Lajos Nyirő László Karancsy Miklós Tóth Lajos Csetri Márton Kaposi
	The Situation of the *Fine Arts* in *Hungary*	Lajos Németh Nóra Aradi Máté Major
	The Situation and Responsibility of *Hungarian Films*	Kálmán E. Kovács Gábor Thurzó Károly Nemes
	FURTHER COMMENTS ON PREVIOUS DEBATES	
	Sociology in *Marxism*	Sándor Szalai György Kulcsár Péter Hársfalvi
	The *Dialectical Materialist* Interpretation of Modern *Physical Theories*	Imre Fényes Tamás Földesi

Year	Field or Topic of the Debate	Participants
1963	NEW DEBATES	
	Debate on the *Sex-Ethics* of Socialist Hungary	László István Bárdos Ágnes Heller László Dezséry László Gyurkó Lajos Nyirő Zoltán Somogyi Otto Hámori György Hanzséros István Tótfalussy
	Debate on C. P. Snows' '*Two Cultures*'	Tamás Ungvári Mihály Sükösd István Márkus László Rózsa Andor Maróti
	The Question of *National Ideology* and *Nationalism* in the Hungarian Conception of History	Erik Molnár Ferenc Erdei István Sötér Aladár Mód Endre Kálmán
	Debate on the Relapse Into *Petit-Bourgeois* Ways of *Hungarian Writers*	István Sötér Péter Veres Ágoston Székelyhidi József Gutter
	Debate on the *Timely* and *Unitary View of Art*	Tibor Tüskés Máté Major Ferenc Lantos István Kristó-Nagy Imre Farkas István Sötér József Szigeti István Hermann Ákos Koczogh
	The Importance of *Tradition* in *Marxist Literature*	Lajos Kiss László Illés Ferenc Kiss
	'*Tripe*' (*giccs*), *criticism*, and the *public*	László Szabó Éva F. Csöregh Pál Pándi
	Debate on the '*Aesthetic Chaos* of Our Times'	Pál Pátzay Géza Fónyi Antal Tápai
1964	FURTHER COMMENTS ON PREVIOUS DEBATES	
	The *Timely* and *Unitary View of Art*	Ferenc Vámos László Benkő
	'*Two Cultures*'	Béla Osváth
	National Ideology and *Nationalism*	László Nagy

Year	Field or Topic of the Debate	Participants
1964		István Otta
	Sex-Ethics	(Mrs.) József Forgács
	'Modernism', 'Timeliness' and *Socialist Realism*	Béla Köpeczi
		Pál Pátzay
		László Csányi
	Tradition in *Marxist Literature*	Gyula Illés – members of the Hungarian P.E.N. Club
	The *Dialectical Materialist* Interpretation of Modern *Physical Theories*	Tibor Elek
		Lajos Jánossy
		Sándor Kis-Tóth
		András György Szabó
		(Mrs.) Tibor Rózsahegyi
		Tamás Schück
		István Kirschner
		László Lakó
		Tibor Erdey-Grúz
	NEW DEBATES	
	Debate on *Avantguardism* and *Socialist Realism*	László Illés
		István Hermann
		Ottó Lékay
		János Kárpáti
	Debates on the Evaluation of the *Specifics* of the *'People's Democratic Revolution'* in *Hungary*	János Sipos
		Bálint Szabó
		Pál Petőcz
		János Somosköi
		Iván T. Berend
		Sándor Szakács
		Attila Ágh
		János Blaskovits
	The *'Alienation-Debate'*	Miklós Almási
	(The presence and forms of alienation in contemporary socialist society)	Attila Ágh
		László Halász
		Ervin Rozsnyai
		József Lick
		Zsuzsa Koroknai
		Gyula Vörös
		Tibor Huszár
		István Hermann
		Imre Vajda
		Pál Sándor
		György Márkus
		Ágnes Heller
		György Fukász
		Róbert Angelusz
		László Garai
		Ádám Wirth
		László Mátrai

Year	Field or Topic of the Debate	Participants
1964		András Hegedűs Mihály Vajda Vilmos Gulyás *Valóság* (concise summary) *TIT Filózofiai Közlemények* (detailed summary)
	The '*Shoreless Realism*' Debate (triggered by Garaudy's views on socialist realism)	Miklós Szabolcsi Lajos Mesterházi János Marothy József Ujfalussy Márton Kaposi Péter Veres B. László Nagy András Diószegi Ervin Pamlényi
	The '*Poetry-Theory*' Debate (The relation of man and reality in poetry)	Attila Tamás László Fülöp Lajos Németh

V. ANALYSIS

1. *Number of Campaigns and Debates*

The evolution of Hungarian Marxist-Leninist ideology during the years from 1945 to 1965 is illustrated by the graph on page 70.

While this graph is not based on all the relevant data but gives merely the number of peak agitprop campaigns and major public debates (and even within these it must be allowed a margin of error), it nevertheless represents the characteristics of the general evolution of the ideological climate in Hungary during the past twenty years. This general evolution is divisible into the four conceptually distinct periods we have proposed. The relevant features of each are the following.

1. *Period of Transition.* Overt debates, though unorganized, outnumber the concentrated agitprop campaigns; the ground is not yet ready for the large-scale implantation of Communist ideology.

2. *Period of Gleichschaltung.* The number of agitprop campaigns grows rapidly, overt debates diminish and remain on the officially organized constant of one: socialist realism in Hungarian culture. With the detachment of national culture from the bases of the ideology through Stalin's works on linguistics the debates somewhat diversify and multiply. Communist agitprop reaches terrifying proportions, but significantly dips just before the events of 1956.

3. *Period of Reorientation.* The number of agitprop campaigns drops to a pre-1949 low; overt debates reduce to one insignificant debate (evaluation of

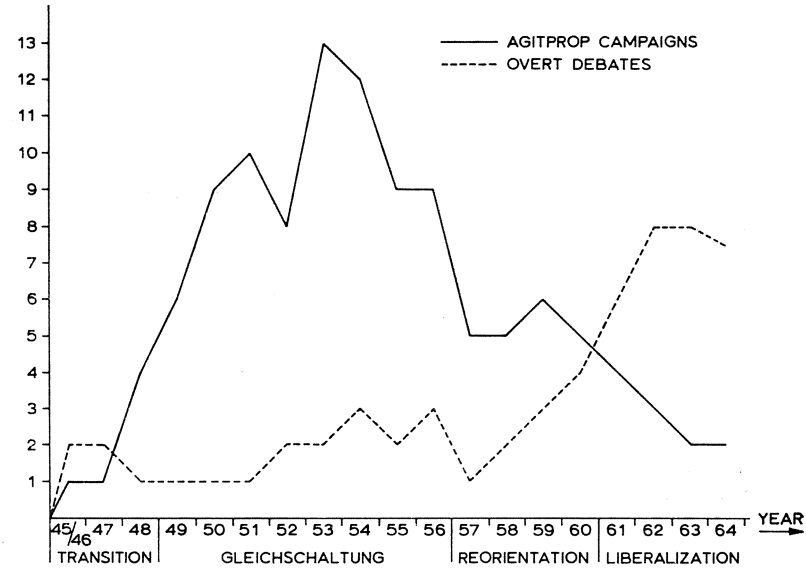

the Spring Exhibition). While the agitprop effort recovers slightly before beginning its steady descent, public debates steadily increase.

4. *Period of Liberalization.* The processes manifested toward the end of the previous period continue: agitprop diminishes until it reaches a steady low at which it is likely to remain for some time (it consists of the inculcation of the ideology to the intellectuals on specialized levels, compensated for by additional privileges and better pay, and of the publication of the works of the Classics), and overt debates steadily multiply and get partially out of the Party's control.

2. *Specifics of Overt Debates*

(1) *The Total Number of Participants*[9] (see graph on p. 71)

(2) *The Diversification of Overtly Debated Subjects*

1945–46 Democracy
Weltanschauung
1947 Socialism
Church
1948 Social Transformation
1949 Socialist Realism (literature, poetry, fine-arts, architecture, art in general)
1950 Socialist Realism (literature)

[9] An estimate, also including minor debates and minor contributions, not listed above.

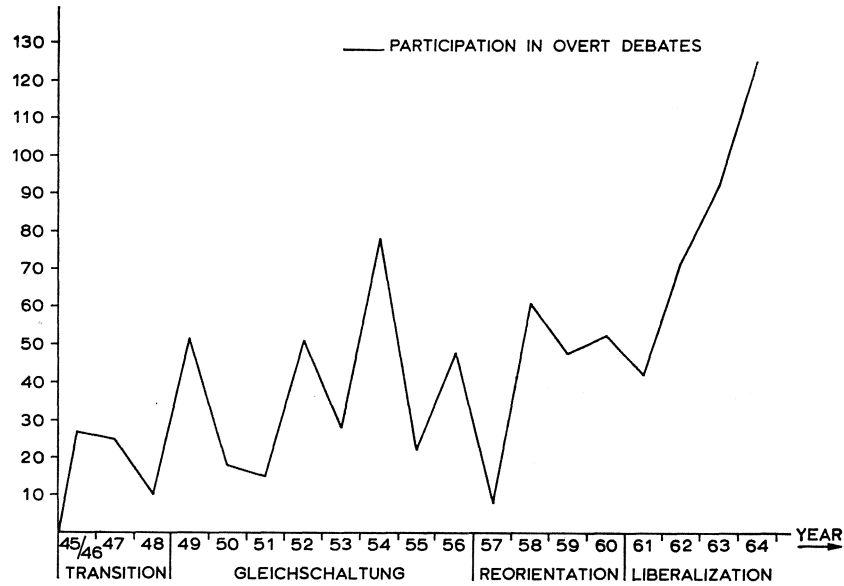

1951 Socialist Realism (theatre, film, architecture)
1952 Historiography
Socialist Realism (poetry, literature, dance, drama-criticism)
1953 Socialist Realism (drama-criticism, architecture)
Young Writers
1954 Popular Culture
Socialist Realism (drama-criticism, poetry, literature)
1955 Specifics of the Hungarian People's Democracy
Socialist Realism (historiography of literature, populistic writers)
1956 Socialist Realism (literature)
'Hungarian ideology'
1957 Socialist Realism (fine arts)
1958 Socialist Realism (populistic writers, literature)
1959 Socialist Realism (populistic writers, literature)
Church and Socialism
1960 Socialist Realism (literature)
Young Writers
'Reflection' in aesthetics
1961 Sociology
Ethics
Socialist Realism (literature, arts in general)
1962 Socialist Realism (literature, fine arts, films)
Party-norms
Ethics

1963	Sex-Ethics
	'Two Cultures'
	Nationalism
	Revival of Petty-Bourgeois Ways
	Socialist Realism (art in general, literature, fine arts, criticism)
	'Chaos in aesthetics'
1964	Specifics of the Hungarian People's Democracy
	Man in Socialism
	Alienation in Socialism
	Marxist aesthetics ('shoreless realism', nature of poetry)
	Socialist Realism (contemporary art in general)
	Marxist philosophy of science

(3) *Specification and Multiplication of the Population-Strata Implicated in Overt Debates*

1945–46	Intellectuals in general
1947	Intellectuals in general, clergy
1948	Intellectuals in general
1949	Writers and artists
1950	Writers
1951	Writers, artists, architects
1952	Historians, writers, artists, art-critics in general
1953	Writers, critics, architects
1954	Writers, artists, critics, organizers of, and participants in, popular entertainments.
1955	Historians, writers, literary historians and critics
1956	Writers, literary historians and critics
1957	Artists
1958	Writers
1959	Writers, theologians[10]
1960	Writers, aestheticians
1961	Writers, aestheticians, social scientists
1962	Writers, artists, social scientists, Party functionaries
1963	Writers, critics, aestheticians, artists, historians, social scientists, educators
1964	Historians, social scientists, educators, psychologists, economists, aestheticians, philosophers, artists, critics, natural scientists

3. *Evolution of the Ideological Output*

Original ideological output by Hungarian theoreticians, exclusive of vulgar-

[10] Although hereafter usually managing to avoid a major direct confrontation of views with their Communist adversaries, Hungary's active theologians remain implicated in *covert* debates from this time on.

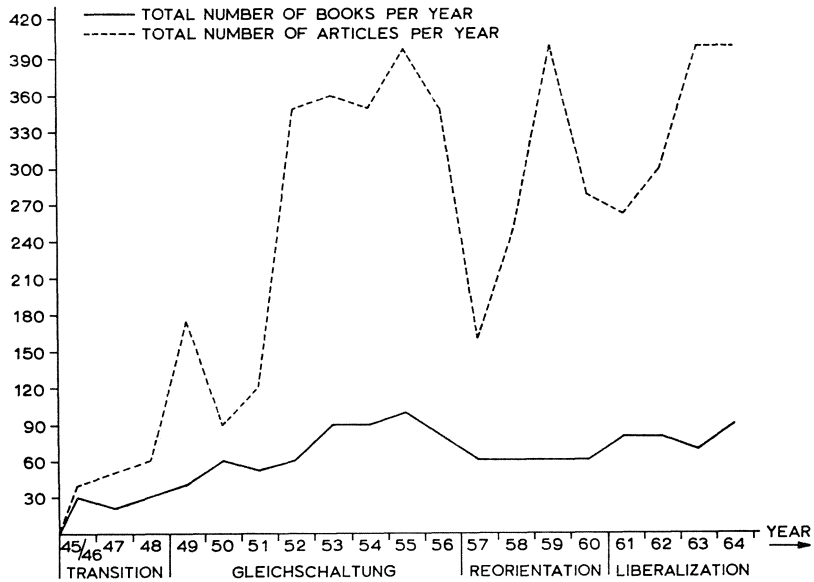

izations and translations, is represented in the above graph of the number of such books and articles.[11]

The graph shows a rapid increase in the number of articles produced by Hungarian theoreticians during the early fifties, a sudden dip after the revolution of 1956, sudden recovery, and an uneven high thereafter. The curve representing the evolution of the book-production is unexciting – it slowly rises, dips somewhat after 1956 but only to recover its previous stand.

The reasons for these developments are not difficult to assess. It must be taken into consideration that the ideological output of the period of *Gleichschaltung* was of a low average quality, consisting of the repetition, with but minor variations, of the main themes, treatment of which was not only sanctified, but actually required by the Party. It thus sufficed to rephrase the known arguments in order to come up with an article which, once published, could ensure its author's existence. Since it is less easy to fill a book with such material than to fill a brief article, the number of articles grew out of proportion to the number of books.

During the years following 1956 it was gradually possible to find the safe ideological path. Whoever decided to take it reaped the practical benefits, for the regime, anxious to establish itself, was grateful for every support it received.

[11] The full material is contained in the bibliographies, below. The criteria of selection are stated on p. 151.

But here again, such considerations affected only the production of relatively short articles, and not that of full-sized monographs.

As the policy of liberalization of the New Course took effect, the total number of publications rose sharply. Most of the rise, however, was taken up by extra-ideological work: technical treatises and specialized studies having but superficial commitment to Marxism-Leninism. Counter-balancing this development, the 'Marxist ideological offensive' of the regime, launched simultaneously with its liberalization program, caused the number of ideological publications to rise as well. Nevertheless, this rise was still unproportionate to the rise of the total number of publications: the ideologically relevant books and articles form a steadily decreasing proportion of the total non-fiction output of Hungary. (But all work, ideological as well as extra-ideological, is of an increasing technical quality.) Thus it came about that even though more people work on ideological topics now than ever before, the number of their publications is not higher than it was in the mid-fifties: they take longer to produce their work since more is expected of them, and consequently (on the average) more theoreticians work more per publication than in the fifties, but produce just about as much as they did then.

The proportion of original Hungarian, as opposed to imported work, is also on the increase. In the fifties as much as 80% of the ideological publications consisted of translations and vulgarizations of foreign works, coming primarily, but not exclusively, from the USSR. (China and the West were also strongly represented with suitably Marxist-Leninist books and articles.) After 1956, the Hungarian contribution to the Communist ideology consisted at first merely of the more careful selection, organization, and presentation of the imported material. No longer presented as a monolithic bloc, the various tenets of the ideology came to be specified and classed as distinct disciplines still within, of course, the framework of Marxism-Leninism as a whole. When the ideological controls were relaxed but work on ideological topics was still required, Hungarian Marxism-Leninism came into its own. Hungarian theoreticians had the opportunity to deal with real problems and to offer, within careful limits, their own opinions on them. Hence as of about 1961 an increasingly autonomous form of Communist theory is being developed in Hungary. A report is presented on it in the 'Review of Current Results', below.

PART TWO

SYSTEMATIC SECTION

III

A REVIEW OF CURRENT RESULTS

Since the period of liberalization began with Kádár's 'New Course' in 1961, Hungarian theoreticians have been increasingly able to express their own opinions on the subjects and problems of their choice. Due to the regime's simultaneous launching of the 'ideological offensive', these theoreticians are also provided with the incentive to undertake detailed studies into the diverse fields and problems of Marxism-Leninism. As a result, Hungarian-made Marxism-Leninism has become both intrinsically interesting and significant, the latter by virtue of its relative autonomy within the Communist bloc. But, works of intrinsic interest, representing sincere and qualified thinking on the part of their authors and adding up to a relatively autonomous stand on questions of the ideology, are merely one part of the total ideological output in Hungary. In addition to works meriting publication due to their own values, there are many other works published which reach print in view of ulterior considerations (e.g. the position of the author, the orientation of the contents, etc.). The problem is to distinguish the more or less compulsory publications from those which appear because of their intrinsic merit and interest.

Helping to solve this problem is the task of the following 'review'. Although making a distinction between sincere and qualified works meriting publication on their own account and works published due to ulterior considerations involves value judgements, this writer is confident that in this case they do not connote undue subjectivism. In fact, the initial selection upon which the contents of this chapter are based has been proposed for the author by the scientific collaborators of the Institute of Philosophy of the Hungarian Academy of Sciences; their selection has been counter-checked by numerous individual theoreticians in Hungary, among them members of the Faculty of Dialectical Materialism and Logic at the Eötvös Lóránd University of Budapest, editors and collaborators of the cultural-philosophical journal *Valóság* and editors and collaborators of the atheist journal *Világosság*. The final selection has then been made on the basis of this writer's own knowledge of the field; he alone bears the responsibility for it.

The final selection had the task of collating the propositions of the various groups and selecting the most valuable works from each, without partiality to any. This was necessary because the ideas and ideals of Hungarian theoreticians differ sharply, in accordance with their particular ideological orientation. Within Hungarian Marxism-Leninism roughly three major groups can be distinguished today. These could be called the *orthodoxy*, the *progressives* and the *liberals*.

The *orthodoxy's* prime concern is with the improvement of the cogency of the ideology in the country; it is willing to make and tolerate improvements in the ideology itself, provided they are likely to serve this purpose without putting

into question the truth of any previously established basic postulate. These theoreticians are mostly grouped around the diverse Party institutes and publications.

The *progressives* come mostly from the younger generation of intellectuals and tend to be specialized in an ideological or ideologically relevant field (i.e. philosophy, psychology, economy, sociology, natural science, etc.). Their primary aim appears to be the development of the ideology to meet the requirements of their field in the international perspective. They are none the less convinced, though unorthodox Marxists, and are grouped in the various specialized institutions of the country (e.g. the Institutes of the Academy of Sciences, the relevant faculties of the main Universities, and so on).

The *liberals* are usually found among the ranks of the artists and writers, in the cultural intellectual milieus, and among the artistic and literary minded students. They seek a free expression of their ideas without much regard for politically established principles. Their ideas are mostly up-to-date, open, and somewhat collectivistic in spirit. Their organizations are the numerous artistic, literary and student clubs and associations, but their influence reaches beyond these: not only the literary journals, but even the influential journal of the Society for the Propagation of Scientific Knowledge, *Valóság*, tends (or tended until recently) to accept their views.

However, it would be a mistake to draw hard and fast lines between the groups; hardly any of them are entirely homogeneous. The orientations and affiliations criss-cross, and lend the ideological atmosphere of Hungary its high-voltage charge, manifested by the fact that one single expression of a controversial view often suffices to provoke an entire series of intense debates, lasting for months, if not for years.

The present review takes account of the most qualified and presumably sincere work of all three of these major trends in current Hungarian Marxis-Leninist theorizing.

I. MAN, HISTORY, AND SOCIETY

Dialectical and historical materialism are generic terms covering the entire range of theoretical activity of Marxist-Leninists. Within these general fields, particular problems are now grouped in subsidiary disciplines. These sometimes do, sometimes do not, correspond in scope and content to Western disciplines. Among those that do not, we find the Marxist philosophy of history and society. It is a cross between the theory and practice of historiography and social science in general, philosophical anthropology, ethics, and political science. While work coming under each of these headings has been performed in Hungary in the name of a Marxist philosophy of history and society, some individual problems have crystallized, and work on them has been particularly intensive. Among the historical studies this has been the case concerning recent Hungarian history, especially the period since the end of the Second World War: here the main endeavor has been to reconcile a cool appraisal of the facts with the requisites of the Marxist interpretation of history.[1]

[1] Cf. pp. 30–32, above.

The second outstanding problem-complex has been the evaluation of the role, nature and relations of man in the new and the coming social order. While these studies have often gone under the name of 'ethics', 'moral studies', and 'psychology' they ill fit any of these categories when taken in the Western sense. They would make a very 19th century ethics, with a metaphysical basis and objectivistic emphasis, with practically no work in the logic of ethics or meta-ethics.[2] As to psychology, these studies would qualify only as a kind of behaviorism deduced from a prior historical-social mechanics.[3] They are in fact hypothetical exegeses of the Marxist-Leninist notions of Socialist and Communist society, with the role and nature of man speculatively fitted in, and realistically compared to today's Hungarian man on the street. Nevertheless, they are remarkable already in virtue of the serious concern they show with the fate of man, particularly when the Soviets' manifest lack of such concern is taken into account. (In this respect Hungary follows closely in Poland's footsteps.)

Two further fields of inquiry deserve mention: one is the question of the 'Asian mode of production' which has found a brilliant exposition in Hungary due entirely to Ferenc Tökei, a gifted specialist of great erudition on Chinese culture and philosophy; the other the history of ideas with special regard to Hungary – here the outstanding personality is László Mátrai.

1. *The Specifics of Recent Hungarian History*

Sipos János: 'On the Specifics of the People's Democratic Revolution in Hungary' ('A népi demokratikus forradalom magyarországi sajátosságaihoz'). *Hungarian Review of Philosophy* (M. Fil. Sz.), 1964/1.

Balázs Béla: *The Role of the Middle Strata in the Development of our Society (A középrétegek szerepe társadalmunk fejlődésében)*. Kossuth Kiadó, Budapest, 1958.*[4]

Mód Aladár: 'The People's Democratic Revolution and the Theoretical and Historical Questions of the Hungarian People's Democracy' ('A népi demokratikus forradalom és a magyar népi demokrácia elvi és történelmi kérdései'). *Valóság* 1965/1.

Szabó Bálint:

(1) 'The Character and Phases of the Post-Liberation Revolutionary Transformation in our Land' ('A felszabadulás utáni forradalmi átalakulás jellege és szakaszai hazánkban'). *Párttörténelmi Közlemények* 1960/1–2.

(2) 'On Some Debated Problems of the History of our People's Democracy' ('Népi demokráciánk történetének néhány vitatott problémájáról'). *Párttörténelmi Közlemények* 1964/2.

Korom Mihály: Remarks on Sipos' Study (*op. cit.*) (Megjegyzések Sipos János 'A népi demokratikus...' c. tanulmányához.). *Hungarian Review of Philosophy* 1965/1. Also see: 'Debate of the Historical Work-Collective (*történelmi munkaközösség*) on the Work of Béla Balázs', in *Századok* 1958/5–6.

---

[2] An exception is provided by Mária Makai's forthcoming book, *Dialectic of Moral Consciousness* (Az erkölcsi tudat dialektikájáról) – probable publication Budapest, 1966 – which also treats moral consciousness on the level of logic.

[3] There is, of course, also a technical school of psychology in Hungary, whose most distinguished representative is Lajos Kardos.

[4] The asterisk marks full-length treatises.

2. *Man and Society*

MOLNÁR Erik: *Dialectical Materialism and Social Science (Dialektikus materializmus és társadalomtudomány)*. Kossuth Kiadó, Budapest, 1962.*

SZABÓ András György: *The Law and Man (A törvény és az ember)*. Kossuth Kiadó, Budapest, 1964.*

RÓZSAHEGYI Tiborné: 'The Purposiveness of Human Activity. The Concept of Practice' ('Az emberi tevékenység célszerü jellege. A gyakorlat fogalma'), *Hungarian Review of Philosophy* 1963/5.

GARAI László:

(1) 'Individual and Society in Communism' ('Egyén és társadalom a kommunizmusban'), *Valóság*, 1963/1.

(2) 'Man and Technology in Socialism' ('Ember és technika a szocializmusban') *Valóság* 1963/3.

SOMOGYI Zoltán: 'Questions of the International Communist Movement Which Await Solution' ('A nemzetközi kommunista mozgalom megoldandó kérdéseihez'), *Hungarian Review of Philosophy* 1963/6.

ÁGH Atilla: 'The Fetishism of Law and Social Practice' '(Törvényfetisizmus és társadalmi gyarkorlat'), *Review of Society* (Társ. Sz.), 1965/3.

KONRÁD György: 'The Untimeliness of Up-to-Date War' ('A korszerü háború korszerütlensége'), *Valóság*, 1963/6 and 1964/1.

MÁRKUS György: 'The Youthful Works of Marx and the Social Science of our Day' ('Marx fiatalkoru müvei és napjaink társadalomtudománya'), *Valóság* 1964/4.

ALMÁSI Miklós: 'Alienation and Socialism' ('Eli degenedés és szocializmus'), In English: *New Hungarian Quarterly*, 1964/3; in Hungarian: *Valóság*, 1964/2.

LICK József: 'Private Property, Distribution of Work, Alienation' ('Magántulajdon, munkamegosztás, elidegenedés'), *Valóság* 1964/12.

Also see: 'Inquiry on Questions of Alienation' ('Ankét az elidegenedés kérdéseiről'), *Filozófiai Közlemények* (TIT), 1965/1.

'Debate on Alienation. Summary' ('Vita az elidegenedésröl. Összegezés'), *Valóság*, 1965/2.

3. *The Asian Mode of Production*

TŐKEI Ferenc: 'On the Question of the 'Asian Mode of Production'' ('Az 'ázsiai termelési mód' kérdéséhez'), *Valóság* 1962/5, 1963/4, and 1964/1.

4. *Hungary and the History of Ideas*

MÁTRAI László:

(1) 'Problems of Progress and Decline in the History of Culture' ('Haladás és hanyatlás problémái a kultúrhistoriában'), *MTA Társadalmi-Történeti Tudományok Osztályának Közleményei* 1964/1–2.

(2) *Thought and Liberty* (*Gondolat és Szabadság*), Magvető, Budapest, 1961.*

SZIGETI József: *Critique of Hungarian History of Ideas* (*A Magyar szellemtörténet birálatához*), Kossuth, Budapest, 1964.*

II. DIALECTICS

Hungarian theoreticians take the problems of Hegelian-Marxian dialectics seriously. The influence of Georg Lukács (who has traditionally emphasized the importance of dialectics in the Marxist conception of history as well as in

aesthetics) as well as that of Béla Fogarasi (the Marxist philosopher whose greatest contribution to scholarship is usually considered to be his *Logic*) has most probably had much to do with the development of the controversies that now center around the technical questions of dialectics. As in the USSR, both the dialectical-logical and the formal-technical sides are strongly represented. In addition there is much interest in probing into the philosophical implications of the dialectical principle, which leads Hungarian theoreticians on the one hand to the Marxist theory of knowledge, and on the other to a more technical philosophy of logic.

Academician László Kalmár produced important work in mathematical logic but, since he kept himself aloof from the controversy with dialectical logic (and can get along without paying lip service to dialectics), his work is generally irrelevant to Marxism-Leninism. Relevant, on the other hand, are the intense debates concerning the definition of the concepts of *logical contradiction* and *identity* in Marxist (dialectical) logic, philosophy of logic and epistemology. The main contributions to these debates are given below; the subdivisions signify relative agreement, resp. disagreement, among the expressed points of view.

1. *The Orthodox Viewpoint.*

FOGARASI Béla:

(1) *Logic* (*Logika*), Budapest, 1953.*

(2) 'The Conception of Contradiction in Hegel's Logic' ('Az ellentmondás felfogása Hegel logikájában'), *Hungarian Review of Philosophy* 1957/1.

2. *The Dialectical-Logical Viewpoint.*

ERDEI László:

(1) 'The Dialectics of Motion' ('A mozgás dialekitkája'), *Hungarian Review of Philosophy* 1957/2–4.

(2) 'The Principle of Contradiction in Formal and Dialectical Logic' ('Az ellentmondás elve a formális és a dialektikus logikában'), *Hungarian Review of Philosophy* 1963/4.

TAMÁS György:

(1) 'Critique of Formal Logic's Conception of Identity' ('A formális logika azonosságfelfogásának birálata'), *Hungarian Review of Philosophy* 1963/2.

(2) 'Objective and Subjective Contradiction' ('Objektiv és szubjektiv ellentmondás'), *Hungarian Review of Philosophy* 1961/2.

SZABÓ András György: 'The Difference Between Dialectical and Logical Contradiction' ('A dialektikus és a logikai ellentmondás külömbségéről'), *Hungarian Review of Philosophy* 1961/4.

3. *The Formal-Technical Viewpoint.*

HAVAS Katalin G.:

(1) *The Law of Identity in Traditional and Modern Formal Logic* (*Az azonosság törvénye a hagyományos és a modern formális logikában*), Budapest, 1964.*

(2) 'The Law of Identity of Formal Logic' ('A formális logika azonosságtörvényéről'). *Hungarian Review of Philosophy* 1958/3–4.

4. *The Philosophical Viewpoint.*

VAJDA Mihály: 'Dialectic and Logic' ('Dialektika és logika'), *Hungarian Review of Philosophy* 1964/3.

Sós Vilmos: 'Logic or Philosophy' ('Logika vagy filozófia'), *Hungarian Review of Philosophy* 1965/1.

5. *The Historical Viewpoint.*

SÁNDOR Pál: *Aristotle's Logic* (*Aristoteles logikája*). In Hungarian: Budapest, 1958*; in Russian: Budapest, 1961.*

III. ATHEISM

'Atheism' is a term disliked by most Hungarian theoreticians. Instead, they prefer to speak of 'Materialist *Weltanschauung*' (even the designation of the official atheist periodical *Világosság* is 'Materialist *Weltanschauliche* Journal' [*Materialista világnézeti folyóirat*]), 'criticism of religion', 'criticism of religious *Weltanschauung*', or 'criticism of the genesis and history of religion'. Inasmuch as these preferences signify a precization of the topics of their activity they are indeed entirely justified: in fact, there is hardly anyone in Hungary who deals with atheism in a positive manner, almost everyone in this field devotes himself to various forms of 'religion-criticism'. While in the fifties the sporadic attempts at systematic atheism tended to degenerate into anti-clericalist mud-slinging,[5] László Mátrai, a highly cultivated though orthodox thinker, initiated a more differentiated atheist movement in 1960, the organ of which became the above-mentioned journal, *Világosság* (Light). It is from that time on that the various 'critiques of religion' have appeared, as shorter studies usually in *Világosság* (under the aegis of József Lukács) and as more detailed works independently, in individual volumes.

As the following listing shows, the greater part of the critiques of contemporary religion deals with catholicism and its official philosophy, Neo-Thomism. But of more originality and intrinsic interest, even if of smaller number, are the works analyzing religious *Weltanschauung* and the genesis and history of the religions.

1. *Genesis and History of Religion*

TRENCSÉNYI-WALDAPFEL Imre: *Studies in the History of Religion (Vallástörténeti tanulmányok)*. Akadémiai Kiadó, Budapest, 1960.*

ÁKOS Károly: *The Natural Religions (A természeti vallások)*, Budapest, 1953.*

HÁHN István: 'The Birth of Old-Testamental Monotheism' ('At ótestamentumu monoteizmus születése'), *Világosság* 1963/7–8.

POÓR József: 'The Father of Calvinism' ('A kálvinizmus attya'), *Világosság* 1964/10.

[5] An exception was provided by Károly Ákos who, over the past twenty years, has published an impressive number of books and studies, popularizing (at a good literary level) basic atheist views concerning the genesis, history and current practices of the world's religions.

2. *Critique of Religious Weltanschauung*

MÁTRAI László: 'Atheism and Emotional Life' ('Ateizmus és érzelmi élet'), *Világosság* 1962/1.

HELLER Ágnes: 'The Everyday Moral Thinking of the Petty-Bourgeois, and Catholicism' ('A kispolgár köznapi erkölcsi gondolkozása és a katolicizmus'), *Világosság* 1963/9.

HUSZÁR Tibor: 'Christian Humanism' ('Keresztény humanizmus'), *Világosság* 1960–61/9–10.

MAKAI Mária: 'Some Questions of the 'Religious Morality'' ('A 'valláserkölcs' néhány kérdése'), *Világosság* 1960–61/3–4.

ZOLTAI Dénes: *Religious Weltanschauung and Weltanschauliche Education* (*Vallásos világnézet és világnézeti nevelés*), Tankönyvkiadó, Budapest, 1961.*

GARAI László: 'Miracle and Faith' ('Csoda és hit'), *Világosság* 1963/1–2.

MURÁNYI Mihály: 'Joy, Suffering, Religiousness' ('Öröm, szenvedés, vallásosság'), *Világosság* 1964/4.

POÓR József: 'Protestantism, *Weltanschauung*, Socialism' ('Protestantizmus, világnézet, szocializmus'), *Világosság* 1963/12.

3. *Criticism of Modern Religious Philosophy and Theology*

SOMOGYI Zoltán: 'Feuerbach's Atheism and the Marxist Critique of Religion' ('Feuerbach ateizmusa és a marxista valláskritika'), *Világosság* 1962/7–8.

LUKÁCS József: 'Contemporary Problems of the Marxist Critique of Religion' ('A marxista valláskritika mai problémái'), *Review of Society* 1965/1.

VARGA Iván:

(1) 'Teilhard, Marx et la question du progrès social' (in French), *Europe*, Paris, Mars-Avril, 1965.

(2) 'The Movement of Ideas and the Movement of Society. Problems of Protestantism and Capitalism in the Works of Max Weber' ('Az eszmék mozgása és a társadalom mozgása. A protestantizmus és a kapitalizmus problémái Max Weber munkásságában'), *Világosság* 1964/4.

TORDAI Zádor: 'l'Ultra-humain' (in French), *Europe*, Paris, Mars-Avril, 1965 (*re*: Teilhard).

VARGA Iván, TORDAI Zádor: 'Full Humanism or a More Refined Defense of the Faith?' ('Teljes humanizmus vagy kifinomultabb hitvédelem?'), *Világosság* 1964/6 (*re*: Maritain).

MÁRKUS György, TORDAI Zádor: *Trends in Contemporary Bourgeois Philosophy* (*Irányzatok a mai polgári filozófiában*), Gondolat, Budapest, 1964.* (Relevant section: The 'Catholic Philosophy', pp. 141–288, written by Tordai.)

MUNKÁCSY Gyula: 'Marginal Notes on an Attempt at a Catholic 'Religion-Philosophical Synthesis'' ('Egy katolikus 'vallásfilozófiai szintézis' kisérletének margójára'), *Hungarian Review of Philosophy* 1962/5.

IV. SOCIALIST REALISM

Just as Hungarian theoreticians dislike to call atheist work 'atheist', they dislike to call work on socialist realism 'socialist-realist'. Instead of these terms which, due to past associations, connote a dogmatic attitude, more neutral and at the same time more precise terms are used. Thus socialist realism becomes 'Marxist aesthetics', 'literary science', 'musicology', etc. While each of these distinctions

has its *raison d'être*, what the disciplines they connote have in common is precisely the socialist-realist element, i.e. emphasis on the socialist character and function, and the realist orientation of art in general and the work of art in question in particular. The degree of emphasis on these components greatly varies, however. In the work of the Party-theoreticians (i.e. those who, like Béla Köpeczi, work on a Party-committee on cultural questions, or who, like Nóra Aradi, are charged with organizational work in some branch of the arts), the socialist-realist components are explicit and emphatic. In the work at the opposite extreme of the permissible scale, i.e. the writers and artists of decidedly liberal tendencies (there are many), socialist-realist components function merely as tacit basic assumptions. Contrary to the claim that such writers and artists are fully 'anti-', and entirely 'existentialist', 'individualist' or whatever, the socialist-realist view of art has seeped in deeply enough to be found in the expressed views of even self-confessed non-conformists and existentialists. In fact, even in such off-the-record assemblies as this writer witnessed in the *Bercsényi Klub* (a notoriously 'existentialist' but well tolerated students' club of the Technical University of Building and Transport Engineering [ÉKME]), where affinities with the greats of western literature and art are strongly stressed, there is a differentiated and typically Marxist awareness of the social and epistemological functions of art. (Such elements are Marxist, if not in comparison with orthodox Marxism, then next to the individualistic assertions of western artists and the non-materialistic and also non-social-conscious views of Western art lovers and critics.) This basic seed of socialist realism must be kept in mind if the hefty debates which have traditionally centered around the work of Hungarian writers and artists are to be correctly assessed. These are debates between the extreme wings of a realistic and social-conscious school of aesthetics, and not clashes between the average Marxist and Western views on literature and art. This does not exclude exceptions, of course: there are convinced existentialists and 'idealists' (perhaps more in Croce's than in Marx's sense of the word) among Hungarian writers and artists, just as there are real Marxists in the Western cultural milieus.

In Hungarian socialist realism one personality stands out: Georg Lukács. His influence was uncontested until the aftermath of the events of 1956 set in, and while it has been contested since then (mostly by the concerted attacks of József Szigeti in 1957/58) it is none the less felt today, especially by the serious aestheticians. His influence now takes the form of implicit assumptions, rather than explicit statements. Lukács is no longer the subject of concentrated controversy; the Lukács-tradition lives on in the work of his influential students (Heller, Hermann, Zoltai *et al.*) who can now publish relatively freely, although (according to Zoltai) they still feel occasionally cramped by their sympathies.

At present, popular theorizing about the values and functions of art and literature is becoming more expert, and technical aesthetic treatises are growing more liberal. Hence there is a *rapprochement* between popular art and literary criticism and the formerly insular Marxist philosophical aesthetics. The unresolved questions of 'realism', 'timeliness' and 'modernism' emerged, already in 1958,

as the common problems of both. These constitute the substance of the most sustained and profuse controversy in the history of Hungarian Marxism-Leninism. This controversy still occupies a central place in the country's cultural life (cf. 'Overt Debates').

1. *General Treatises*

LUKÁCS Georg:
(1) *Singularity* (*Különösség*), Budapest, 1957.*
(2) *The Pecularities of the Aesthetic* (*Az esztétikum sajátosságai*), Budapest, 1965.*
SZIGETI József: *Introduction to Marxist-Leninist Aesthetics* (*Bevezetés a marxista-leninista esztétikába*), Budapest, 1964.*
GARAI László: 'Psychology of the Beautiful' ('A szép pszichológiája') *Hungarian Review of Philosophy* 1962/4.
VITÁNYI Iván: 'Gradations of the Artistic Reflection of Reality' ('A valóság művészi tükrözésének fokozatai'), *Hungarian Review of Philosophy* 1963/2.

2. *Special Treatises*

(a) Literature, Drama

ALMÁSI Miklós: *On the Pathways of Modern Drama* (*A modern dráma útjain*), Budapest, 1961.*
FORGÁCS László: *Conscious Deliberateness and Poesy* (*Tudatosság és költőiség*), Budapest, 1963.*
KLANICZAY Tibor: *Marxism and Literary Science* (*Marxizmus és irodalomtudomány*), Budapest, 1964.*

Also see: All Lukács works on literature (which are influential regardless of language and place of publication) (in German: Luchterhand Verlag);
Principles and Ways (*Elvek es útak*), Budapest, 1965.* (A collection of studies on the main debates of Hungarian literary scientists.)
'On Socialist Realism' ('A szocialista realizmusról'), *Review of Society* 1965/2 (Text of the Party-sponsored debate).

(b) Music

UJFALUSSY József:
(1) *The Musical Image of Reality.*[6] ('A valóság zenei képe'), Budapest, 1963.*
(2) 'Realism, Still More 'Concretely'' ('A realizmus még 'konkrétebben''), *Review of Society* 1965/2.
MARÓTHY János: 'Realism in General and Concretely' ('A realizmus általában és konkréten'), *Review of Society* 1964/12.
ZOLTAI Dénes:
(1) 'Contemporary Musical Culture and Th. W. Adorno' ('A jelenkori zenekultúra és Th. W. Adorno'), *Hungarian Music* 1962/2–3.
(2) 'Reply to Vitányi's Article' ('Válasz Vitányi cikkére'), *Kortárs* 1962/7.
VITÁNYI Iván: 'Emotion or Order' ('Érzelem vagy rend'), *Valóság* 1962/2.
HELLER Ágnes: 'Kierkegaardian Aesthetics and Music' ('A kierkegaardi esztétika és a zene'), *Hungarian Review of Philosophy* 1965/1.

[6] Reviewed by the present writer in: *Studies in Soviet Thought* 1964/4, and *The British Journal of Aesthetics* 1965/1.

(c) Fine Arts

ARADI Nóra: 'Contribution à l'étude de certains problèmes du réalisme critique' (in French), *Acta Hits. Art. Hung.* 1964/3–4.

NOVÁK Zoltán: 'On the Fine-Arts Debates of the Past Years' ('Az elmult évek képzőművészeti vitáiról'), *Hungarian Review of Philosophy* 1963/4.

(d) Architecture

MAJOR Máté:

(1) *History of Architecture* (*Építészettörténet*), Budapest, 1960.*

(2) 'The Styles of Architecture and the 'style' of Modern Architecture' ('Az építészet stilusai és a modern építészet 'stilusa''), *Valóság* 1964/11.

3. *The Debate on Realism, Timeliness and Modernism*

(a) For realism

HELLER Ágnes: 'Untimely Debate...' ('Korszerütlen vita...'), *Kortárs* 1963/4.

KIRÁLY István: 'The Union of Humanism and Realism' ('A humanizmus és a realizmus szövetsége'), *Élet és Irodalom* 1965/23.

KISS Lajos: 'The Meaning of the Concepts' ('A fogalmak értelme'), *Kortárs* 1964/3.

MAJOR Máté: 'Unitary View of Art' ('Egységes művészetszemlélet'), *Jelenkor* 1963/10.

SZIGETI József: 'Unitary View of Art, But on What Basis?' ('Egységes művészetszemlélet, de milyen alapon?'), *Uj Irás* 1964/2.

HERMANN István: 'Can There Be Art Without Totality?' ('Lehet-e művészet, totalitás nélkül?'), *Uj Irás* 1964/9.

(b) For a differentiation among the categories of realism

NYIRŐ Lajos:

(1) 'On Realism in General – or Socialist Realism?' ('A realizmusról általában – vagy szocialista realizmus?'), *Kritika* 1963/2.

(2) 'Garaudy – on Picasso, Kafka and Realism' ('Garaudy – Picassoról, Kafkáról és a realizmusról'), *Kritika* 1963/4.

ROZSNYAI Ervin: 'Beyond the Shores of Realism' ('Túl a realizmus partjain'), *Hungarian Review of Philosophy* 1964/5–6.

SZILI József: 'Perspectives and Conditions' ('Távlatok és feltételek') *Kritika* 1963/4.

MIKLÓS Pál: 'Crisis or Change?' ('Válság vagy változás?'), *Kritika* 1964/1.

V. MARXIST SOCIAL SCIENCE (EMPIRICALLY ORIENTED SOCIAL INVESTIGATIONS)

Social science of the empirical kind is a newcomer to Hungary. Of its various branches, sociology and analyses of public morals have gained wider acceptance. This could come about because study of these branches in particular was *necessitated* by social developments which failed to conform to historical materialist expectations (i.e. acute social stratification, hooliganism, revivals of religious sentiments, low standard of work discipline, etc.) and investigators were *permitted* to undertake them by the autonomous ideological course of the regime. Systematic collective work on these fields dates from 1963, when the Academy of Sciences launched its Research Group for Sociology under the

direction of András Hegedűs. But individual effort still represents the greater part of such work. While the authors lack the necessary organization (and, as yet also the freedom) to do social science studies on the technical level of the West, their treatment of the problems is mostly sincere and qualified. These facts alone should be enough to recommend this new branch of Hungarian theoretical inquiry into the *practical* problems of Communism to the reader's earnest attention.

1. *Theory and Practice of Marxist Sociology*

Hegedűs András:

(1) 'On the Subject and Place of Marxist Sociology in the System of Social Sciences' ('A marxista szociológia tárgyáról és helyéről a társadalom tudományok rendszerében'), *Hungarian Review of Philosophy* 1961/2.

(2) 'The Structural Model of Socialist Society and Social Stratification' ('A szocialista társadalom strukturális modellje és a társadalmi rétegződés'), *Valóság* 1963/5.

(3) 'Optimalization and Humanization. On the Timeliness of the Directive System' ('Optimalizálás és humanizálás. Az irányitó rendszer korszerüségéről'), *Valóság* 1965/3.

Szalai Sándor: 'Methodological Reflections on Some Timely Questions of Marxist Specialized Sociological Research' ('Módszertani megfontolások a marxista szociológiai szakkutatás egyes időszerü kérdéseihez'), *Hungarian Review of Philosophy* 1962/5–6.

Kulcsár Kálmán: 'Public Opinion as Sociological Phenomenon' ('A közvélemény mint szociológiai jelenség'), *Hungarian Review of Philosophy* 1962/3.

2. *Inquiries into Public Morality*

Heller Ágnes: 'Prejudice' ('Az előitélet') *Valóság* 1964/3.

Pirityi Ottó: 'The Moral Features and Educative Functions of Systems of Material Interest' ('Az anyagi érdekeltségi rendszerek erkölcsi vonásai és nevelő funkciója'), *Hungarian Review of Philosophy* 1963/2.

Garai László:

(1) 'Modern Love or Cynism?' ('Modern szerelem vagy cinizmus?'), *Hungarian Review of Philosophy* 1963/4.

(2) 'On the Economic Bases of Modern Cynism' ('A modern cinizmus gazdasági alapjairól'), *Hungarian Review of Philosophy* 1963/6.

Farkas Endre: 'Freedom and Moral Responsibility' ('Szabadság és erkölcsi felelősség'), *Világosság* 1962/12.

Kulcsár Kálmán: 'The Problem of the Relation of Law and Morality in Today's Society' ('A jog és erkölcs viszonyának problémája mai társadalmunkban'), *Hungarian Review of Philosophy* 1963/5.

Geréb Andorné: 'On the Moral Attitude Toward Work' ('A munkához való morális viszonyról'), *Hungarian Review of Philosophy* 1963/5.

Somogyi Zoltán: 'Contribution to the Debate on Sex-Ethics' ('A szexuáletikai vitához'), *Hungarian Review of Philosophy* 1963/3.

Huszár Tibor: *Some Signs of the Moral Lassitude and Criminality of Youth in the Decade Following the Second World War in the Light of Pedagogy (A fiatalkoruak erkölcsi züllésének és kriminalitásának néhány tünete a II. világháborút követő évtized-*

ben a pedagógia tükrében.). Dissertation at the Hungarian Academy of Sciences, 1961. Main theses are reprinted in *Review of Pedagogy* 1961/1.

KATONA Katalin: 'Work, Morality, Education' ('Munka, erkölcs, nevelés'), *Valóság* 1963/1.

MAKAI Mária: 'Some Questions of 'Religious Morality'' ('A 'valláserkölcs' néhány kérdése'), *Világosság* 1961/3.

ÁGOSTON György: *The Content of Communist Morality and the Tasks of Moral Education* (*A kommunista erkölcs tartalma és az erkölcsi nevelés feladatai*), Budapest, 1962.*

LITVÁN György, TELLÉR Gyula: 'Ethical Views of High-School Students and Religious Morality' ('A gimnazisták etikai nézetei és a valláserkölcs'), *Világosság* 1965/3.

SALAMON Pál: 'Sketches of the Polite Youth' ('Vázlatok az illedelmes ifjuságról'), *Valóság* 1965/3.

Also see: National Conference on Ethics (reported by L. GARAI), *Valóság* 1963/5;

Conference on Ethics at Pécs, *Review of Pedagogy* 1963/12;

Comments on the Debate on Morality and Dogma, *Uj Irás* 1963/2. The editors' final comments have appeared in *Uj Irás* 1963/6.

VI. MARXIST PHILOSOPHY OF SCIENCE

While philosophy of science in the accepted Western sense is still repudiated in Hungary, much attention has been devoted lately to working out the philosophical problems of contemporary natural and social science consistently with the unchanging basic tenets of dialectical and historical materialism. In the course of the investigations three major problems were encountered. These problems, on which considerable work has already been done while more is expected to be forthcoming, may be enumerated as follows: the definition of the Marxist concept of matter, the correct evaluation of the philosophical implications of relativity theory, and the true statement of the Marxist principle of social and natural determination.

The characteristic feature of the recent treatment of these problems by Hungarians is a thorough knowledge of both the relevant scientific postulates and the corresponding dialectical and historical materialist doctrines. Depending on whether the former or the latter is taken as starting point, viewpoints have diverged and hence controversies developed. The works tending to adopt the relevant scientific facts as the determinant point of departure are listed under (a); those basing the argumentation more directly on the tenets of dialectical and historical materialism are given under (b).

1. *The Concept of Matter*

(a)

MÁRKUS György: 'On Some Questions of the Marxist Concept of Matter' ('A marxista anyagfogalom egyes kérdéséhez'), *Hungarian Review of Philosophy* 1962/6.

KIS-TÓTH Sándor: 'Appearance or Reality?' ('Jelenség vagy valóság?') *Valóság* 1964/5.

SIPOS János:

(1) 'On the Dialectical Conception of the Relation of Matter and Consciousness' ('Az anyag és tudat viszonyának dialektikus felfogásáról'), *Hungarian Review of Philosophy* 1960/3.

(2) 'Questions Which Cannot Be Avoided' ('Kérdések, amelyek elől nem lehet kitérni'), *Hungarian Review of Philosophy* 1961/5.

RÓZSAHEGYI Tiborné: 'Comment on the Developing Debate on the Marxist Concept of Matter' ('Hozzászólás a marxista anyagfogalomról megindult vitához'), *Hungarian Review of Philosophy* 1964/5.

(b)

GONDI József: 'Vulgar Materialist Errors or Consistent Monistic Marxism' ('Vulgármaterialista hibák vagy következetes monista marxizmus'), *Hungarian Review of Philosophy* 1961/2.

HORVÁTH József: 'On the Correct Understanding of the Material Unity of the World' ('A világ anyagi egységének helyes felfogásához'), *Hungarian Review of Philosophy* 1962/1.

FÖLDESI Tamás: 'On the Problems of the Definition of the Marxist Concept of Matter' ('A marxista anyagfogalom meghatározásának problémáiról'), *Hungarian Review of Philosophy* 1963/6.

2. *Relativity Theory*

(a)

FÉNYES Imre: 'Remarks on Old and New Things' ('Megjegyzések régi és új dolgokról'), *Valóság* 1965/5.

SCHÜCK Tamás:

(1) 'Is the Philosophical Content of Realitivity Theory Idealist?' ('Idealista-e a relativitás-elmélet filozófiai tartalma?'), *Valóság* 1964/9.

(2) 'Debate on Relativity Theory' ('Vita a relativitáselméletről'), *Valóság*, 1964/5.

Also see papers by Károly Novobátzky, Károly Nagy and György Marx.

(b)

ELEK Tibor, JÁNOSSY Lajos: *The Philosophical Problems of Relativity Theory* (*A relativitáselmélet filozófiai problémái*), Akadémiai Kiadó, Budapest, 1963.*

ELEK Tibor:

(1) 'On Albert Einstein's Epistemological Conception and the Philosophical Content of Relativity Theory' ('Albert Einstein ismeretelméleti koncepciójáról és a relativitáselmélet filozófiai tartalmáról'), *Hungarian Review of Philosophy* 1961/4.

(2) 'The Einstein-Debate and the Propagation of Scientific Knowledge. Reply to Tamás Schück' ('Az Einstein-vita és a tudományos ismeret-terjesztés. Válasz Schück Tamásnak'), *Valóság* 1965/5.

JÁNOSSY Lajos: 'The Philosophical Problems of Special Theory of Relativity' ('A speciális relativitáselmélet filozófiai problémái'), *Hungarian Review of Philosophy* 1962/2.

3. *Determinism*

(a)

Sós Vilmos:

(1) 'Determinism and the Religious Conception of the World' ('Determinizmus és vallásos világkép'), *Világosság* 1962/6.

(2) 'The Freedom of the Will and Determinism' ('Az akaratszabadság és a determinizmus'), *Hungarian Review of Philosophy* 1958/3–4.

(3) 'Is the Conception of Predeterminism Truly Consistent?' ('Valóban következetes-e a predeterminizmus koncepciója?'), *Hungarian Review of Philosophy* 1961/5.

TÖRŐ Imre: 'The Genetic Determination of Embryogenesis' ('Az embriogenezis genetikai determinációja'), *Hungarian Review of Philosophy* 1962/4.

(b)

FÖLDESI Tamás: *The Problem of the Freedom of the Will* (*Az akaratszabadság problémája*), Gondolat Kiadó, Budapest, 1960.*

UNGVÁRI Tamás: 'On Some Questions of Dialectical Materialist Determinism' ('A dialektikus materialista determinizmus egyes kérdéseiröl'), *Hungarian Review of Philosophy* 1961/5.

MÜLLER Antal: 'Epistemological Questions of Probability and of the State of Quantum Mechanics' ('A valószinüség és a kvantummechanikai állapot ismeretelméleti kérdései'), *Hungarian Review of Philosophy* 1964/6.

VII. EVALUATION OF WESTERN PHILOSOPHY

Situated on the borderline between Western, East-European and Balkan cultures, Hungary has traditionally attempted to strengthen its cultural ties with Western culture. This has resulted in the implicit admiration of Western cultural products becoming deeply ingrained in Hungarian mentality. It was all the more difficult therefore for Communists to produce the required shift of perspective towards the East. The limited success reached in this regard involved a quasi-Spenglerian basic assumption that the West is past its prime cultural bloom, and while Western cultural masterpieces are still hardly equalled anywhere, it is the culture of the East that is on the rise. Thus the admiration for Western culture became slightly tinged with a feeling of its decadence, and the patronizing attitude towards Eastern (primarily Russian) culture came to be mixed with a new regard for its future.

Such thoughts vary with the individual, but to some extent they appear to be present in the minds of most thinking Hungarians. However, the variance was much greater during the early fifties than it is now, since at that time convinced Communists believed to see signs of imminent decline in the West (strikes and economic disturbances as base, permitted inference of cultural decadence as superstructure), while the non-Communist majority refused to believe in any such talk, if only because it came from the Communists. At present there is neither a strong conviction that Western decline is imminent, nor a feeling that all is for the best with the East. Admiration for Western cultural products may be more openly manifested now than ever before (admiration for Western economic and technical products is practically unchecked), and the problem of the ideological policy in this regard is to bring this trend safely under control. The 'Marxist ideological offensive', in effect since 1961, includes projects for confronting Western thought.[7] This policy foresees an increasing study of contemporary Western philosophical and scientific works in order to (i) avoid dogmatic isolation entailing disrespect for the ideology among the still Western-oriented intellectuals, (ii) improve the quality of the ideology by sharpening its arguments on qualified Western works.

[7] Cf. 'Official Projects', below, pp. 95–103.

The increasing attention devoted to the schools of thought which are felt to be the direct competitors of Marxism-Leninism is evident in the number of studies and books on Western thought Hungarians are now publishing. The *Hungarian Review of Philosophy*, a dependable barometer of Hungarian ideological weather, currently devotes close to one-third of its space to Western philosophy[8]; and the publishing house of the Academy of Sciences (*Akadémiai Kiadó*) started a new series of publications devoted to the translated works of the greats of contemporary 'bourgeois philosophy' (the first volume has been on Wittgenstein's *Tractatus*).

It is evident that, from the Party's viewpoint, such a program would serve a harmful end unless it was accompanied by expert and detailed criticism. This, again, is only possible if there are theoreticians capable of providing such criticism. Hence a number of qualified and dependable Marxist thinkers are now assigned the task of thoroughly familiarizing themselves with Western philosophic and scientific theories. The asumption is that a true knowledge of Marxism-Leninism will reveal the superiority of that system *vis-à-vis* any Western system whatsoever. This is a gamble based on ideological faith and pressured by the spreading of renewed esteem for Western 'ideologies'. It involves the risk that first the theoreticians immersed in Western theories, and later the wider public reached by the publications (it is always possible to bypass the commentaries) may become 'revisionistic' as a result. (That there is, in fact, mistrust in regard to such undertakings in orthodox circles is shown by persistent rumours that certain specialists on bourgeois thought have become quite 'positivistic' or 'existentialistic' themselves.) Be that as it may, the fact is that there is a definite fertilization of Hungarian Marxist thought by Western philosophy and that this process serves to decrease the ideological gap and tends to be instrumental in a better understanding of contemporary Western thought and culture.

The prime 'enemies' (i.e. the potential rivals) of the Communist ideology in Hungary are estimated to be *Neo-Positivism*, *Existentialism*, and *Neo-Thomism*. There are real reasons for these estimates. Positivism is a dangerous rival for Marxism-Leninism as far as scientists, technologists and some professional philosophers are concerned, since the scepticism of these latter in regard to the Communist ideology is analogous to positivist scepticism toward ideology *per se*. Existentialism is cogent with respect to the artistic milieus, because its emphasis on the freedom of the individual coincides with the strivings towards free artistic self-expression by Hungarian writers and artists who have been told once too-often what they can, and what they cannot do. Finally Thomism kindles latent religious beliefs and as such has attraction for intellectuals with religious leanings.[9]

[8] Cf. this writer's note in *Studies in Soviet Thought* 1965/1–2, p. 82.

[9] The other main currents of Western thought are almost unknown and practically disregarded. It took the publication of the paper this writer has read in Budapest in 1963 to produce the first systematic criticism of phenomenology by a Hungarian Marxist philosopher (M. Vajda, cf. below p. 94).

The quality of the criticisms is improving, but is good only in reference to similar work done in other Communist countries. Criticism of Neo-Thomism comes usually under the heading of 'critique of religious ideology' (its bibliography has been included under 'Atheism', above) and centers on Maritain and Teilhard. Its purpose is total disproof and discredit, using the entire complex of Marxist-Leninist principles in support of the arguments. Existentialist critiques have been directed primarily against Sartre in view of the latter's attempt to reconcile his philosophy with Marxism, and secondarily against the other standard exponents of that philosophy; the method of criticism has been similar to that used in regard to Neo-Thomism. If the same cannot be affirmed with respect to Neo-positivism, this is almost entirely to the credit of György Márkus, a young collaborator of the Institute of Philosophy, acknowledged as the brightest critique and *connaisseur* of positivism in Hungary. His 'Critical Remarks on Wittgenstein's *Tractatus*', published as its Introduction, is longer than the text of the *Tractatus* itself, and has been hailed as a valuable work of Marxist historiography of philosophy in itself.[10] Márkus uses both immanent and transcendent criticism, i.e. he points out internal contradictions in Wittgenstein as well as criticizes the points on which it conflicts with Marxism. In addidition, together with Tordai, Márkus recently published the 532 page *Trends in Contemporary Bourgeois Philosophy*, a volume which represents Hungary's best current effort to come to grips with Western thought.

A final word should be added on the critique of psycho-analysis. A decade or so behind the Western critiques of Freud, Hungarian philosophers, psychologists, and even a jurist and political scientist (A. Szabó) see fit to destroy whatever Freudian 'illusions' Hungarians may still entertain. This attempt is motivated by the desire to attack the penchant for individualism and ego-centricity which marks the traditional Hungarian character by destroying the myth of depth within the person and externalizing his mentality through locating its determinations exclusively in the social milieu. Freudian psycho-analytic theory has been a ready scapegoat for these endeavours.

1. *General Treatises*

LUKÁCS Georg:

(1) *The Crisis of Bourgeois Philosophy.* (*A polgári filozófia válsága*), (*Krisis der bürgerlichen Philosophie*), Hungaria, Budapest, 1948.*

(2) *The Ruin of Reason* (*Az ész trónfosztása*), (*Die Zerstörung der Vernunft*), Akadémiai Kiadó, Budapest, 1965.*

MÁRKUS György, TORDAI Zádor: *Trends in Contemporary Bourgeois Philosophy* (*Irányzatok a mai polgári filozófiában*), Gondolat, Budapest, 1964.*

2. *Special Treatises*

(a) On Neo-Positivism

MÁRKUS György: *Language, Logic and Reality: Critical Notes on L. Wittgenstein's*

[10] T. Földesi in *Hungarian Review of Philosophy* 1964/4.

'Tractatus'. (Nyelv, logika és valóság: Kritikai megjegyzések L. Wittgenstein 'Értekezéséhez'), Akadémiai Kiadó, Budapest, 1963.*

FŐLDESI Tamás: 'Contribution to the Criticism of the Neo-Positivist Theory of Proof' ('A neopozitivizmus bizonyitáselméletének birálatához'), *Hungarian Review of Philosophy* 1964/4.

MAKAI Mária:

(1) 'Certain Epistemological Antecedents of English Neo-Positivist Ethics' ('Az angol neopozitivista etika egyes ismeretelméleti előzményei'), *Hungarian Review of Philosophy* 1963/4.

(2) 'On Neo-Positivist Philosophical and Ethical Decadence' ('A neopozitivista filozófiai és etikai dekadenciáról'), *Hungarian Review of Philosophy* 1964/5.

VAJDA Mihály: 'The Problem of Evidence' ('Az evidencia problémája'), *Hungarian Review of Philosophy* 1964/2.

BENCE György: 'The Neo-Positivistic 'Logic' of the Development of Science' ('A tudományfejlődés 'logikája' a neopozitivizmusban'), *Hungarian Review of Philosophy* 1965/4.

(b) On Existentialism

TORDAI Zádor:

(1) 'The Relation of the 'I' and the 'Other' in Sartre's Existentialism' ('A sartre-i egzisztenciálizmus az Én és a Másvalaki viszonyáról'), *Hungarian Review of Philosophy* 1964/6.

(2) 'On Existentialism' ('Az egzisztencializmusról'), *Review of Society* 1963/10.

HUSZÁR Tibor: 'The Opposition of the Marxist and the Existentialist Interpretation of Personality' ('A személyiség marxista és egzisztencialista értelmezésének ellentéte'), *Valóság* 1962/6.

(c) On Neo-Thomism

See III. Atheism, 3. Criticism of Modern Religious Philosophy and Theology on pp. 82–83.

(d) On Freudian Psycho-Analysis

HERMANN István: *Sigmund Freud, or the Adventure of Psychology* (*Sigmund Freud avagy a pszichológia kalandja*), Gondolat, Budapest, 1964.*

HUSZÁR Tibor: 'Depth-Psychology and the Determinateness of Human Attitude' ('A mélylélektan és az emberi magatartás meghatározottsága'), *Hungarian Review of Philosophy* 1961/5.

GARAI László:

(1) 'The Dialectical Materialist Conception of the Conscious and Unconscious' ('A tudat és a tudattalan dialektikus materialista felfogásához'), *Review of Psychology* 1961/2.

(2) 'Freud and the Modern Conception of Man' ('Freud és a modern emberfelfogás'), *Népszabadság*, December 25, 1964.

SZABÓ András: 'The Freudian Theory of Crime' ('A freudizmus bűnözéselmélete'), *Hungarian Review of Philosophy* 1964/1.

(e) On Miscellaneous Topics

HEGEDŰS András: *Modern Bourgeois Sociology and Social Reality* (*A modern polgári szociológia és a társadalmi valóság*), Közgazdasági Kiadó, Budapest, 1961.*

HELLER Ágnes:
(1) *The Dissolution of Ethical Norms* (*Az erkölcsi normák felbomlása*), Budapest, 1957.*
(2) *The Sociology of Morals or the Moral of Sociology* (*A morál szociologiája avagy a szociológia morálja*), Gondolat, Budapest, 1964.*
VAJDA Mihály: '[Phenomenological] *Intentionality and* [Marxist-Leninist] *Reflection*' ('Intencionalitás és visszatükrözés'), *Valóság* 1964/5.

IV

THE OFFICIAL PROJECTS

I. SURVEY

A large part of all theoretical research is planified in Hungary, as in all Communist countries. The plans appear to be worked out in view of two considerations: (i) to commission work on those topics on which Marxism-Leninism appears to be in urgent need of improvement, (ii) to bolster and sanctify work already in progress insofar as it is held to be important. Commissioned work comes under the heading of 'main tasks': sanctified work in progress may be included either under a 'main task' or under 'research outside of the main task', depending on whether it coincides with the general orientation of the particular main task or not. While both 'main tasks' and 'works outside of the main tasks' come under the heading of official projects, there are, in addition, various kinds of inofficial projects. The latter are those which are (i) commissioned by a scientific or academic institution on its own initiative and assigned to one of its members, (ii) submitted by an individual theoretician on his own initiative and subsequently approved by an institution, (iii) carried out entirely on the personal initiative of the theoretician. These types of inofficial projects come to light if and when their results are published. They constitute the substance of the works cited in the 'Review of Current Results', above. Here the fully official projects, and the work done in fulfillment of them, will be stated.

The official set of Hungarian research projects is known as the 'national long-range research plan' (*országos távlati kutatási terv*). The present long-range plans have been in effect, with minor annual modifications, since 1961; they have been initiated in response to Kádár's call for a 'Marxist ideological offensive' to back up his New Course (in fact to counter-balance its progressive liberalization policy). The mechanism of planification is roughly the following. Reliable theoreticians at the Party Academy, the Academy of Sciences, the relevant Ministries and the main Universities are charged with stating the tasks they esteem to be the most vital. A Committee on Coordination considers the propositions, and those which it approves it assigns to the responsibility of the indicated institutions. The institutions may then assign the individual projects either to their own members or to those of other institutions; in either case they continue to function as the control authority for the work. The theoreticians who have been assigned official projects are requested to report annually on their work toward fulfilment, usually by the end of each calendar year. The Committee on Coordination convenes then, to consider the results and to modify the plans accordingly. The modifications usually concern: the termination of those projects which are considered to have been fulfilled, the

extension of the deadline for those which progress slower than expected, and the ascription of new projects to new investigators.

The 'national long-range research plan' of Hungary consists of 73 'main tasks' plus the approved projects carried out 'outside of the main tasks'. The ideologically relevant 'main tasks' are the following ones:

No. 63. 'Perfecting the Leadership of the People's Economy and Utilizing the Categories of Value';

No. 65. 'Marxist Criticism of the Manifestations of Contemporary Capitalism';

No. 69. 'The Summarization of the History of Hungarian Literature Since the Age of Reform';

No. 70. 'Research Towards the Marxist Synthesis of Recent Hungarian History';

No. 72. 'Basic Questions of Dialectical Materialism and Logic';

No. 73. 'General Laws (*törvényszerüségek*) of Socialist Society'.

No. 63 and 65 are projects for Marxist economists; No. 69 is a project for Marxist historians of literature; No. 70 for Marxist social historians, and No. 73 for Marxist sociologists. While these plans involve Marxism-Leninism, they do so by virtue of using its doctrines to interpret non-ideological documents, facts and events. The one plan which not only makes use of, but seeks to change or improve Marxism-Leninism itself, is No. 72: 'Basic Questions of Dialectical Materialism and Logic'. Following Communist usage, this plan is considered to be the philosophical one. While it has philosophical aspects and includes some technical philosophical problems, in reality it embraces all issues which are problematic for the Communist ideology in Hungary. Its details are given below, followed by excerpts from the latest of the annual progress reports which investigators charged with research are required to submit.[1]

MAIN TASK No. 72: 'BASIC QUESTIONS OF DIALECTICAL MATERIALISM AND LOGIC'

The plan consists of two principal 'tasks', detailed as seven inclusive projects ('theme-complexes'). These are subdivided into 38 individual subjects of research ('themes').

TASK ONE/THE PRESENT DEVELOPMENT OF DIALECTICAL MATERIALISM AND THE SCIENCES

Project one / The categories and laws of dialectical materialism and their meaning for the sciences

Subjects

1. The basic question of social determinism.
2. The category of purpose in Marxist philosophy.

[1] This writer has analyzed the reports in two studies: 'The Planification of Hungarian Marxism-Leninism', *Studies in Soviet Thought* 1965/4, and 'Sind Ideen planbar?', *Moderne Welt* 1965/4.

3. The dialectics of quantity and quality.
4. The character of social laws and their purposive use in socialism.
5. (Not approved by the committee.)
6. The law of contradiction with special regard to biology.

Project two / The elaboration and concretization of the foundations of the dialectical materialist conception of history on the basis of the development of socialist society

Subjects

7. The dialectics of social being and social consciousness and the experiences of the development of socialist society.
8. The place of institutions in the structure of society.
9. (Terminated in 1963.)
10. The role of the Marxist theory of alienation in the genesis and development of the Marxist conception of history.
11. The mutual relation of economy and politics in the socialist revolution.
12. The specifics of the socialist revolution and of the dictatorship of the proletariat in Hungary.
13. The philosophical problems of work.
14. The objective bases of the 'ideological' forms of cognition.

Project three / The philosophical problems of the natural sciences

Subjects

15. Basic trends of scientific progress.
16. The material unity of the world, and the natural sciences.
17. Problems of the relation of matter and movement.
18. Philosophical problems of space and time.
19. Pavlov and Freud.
20. Marxism and Darwinism.
21. Critical summing up of the philosophical interpretation of classical quantum physics.

Project four / The technological revolution and dialectical materialism

Subjects

22. The bourgeois and the Marxist interpretation of technological progress.
23. The process whereby science becomes a direct force of production.
    The technological revolution and the development of cybernetics.

Project five / The Marxist theory of knowledge and the sciences

Subjects

24. The problem of the 'sensory image'.
25. The rational sector of the process of cognition and the critique of its phenomenological interpretation.
26. The methods of cybernetics and their applicability in the various sciences.
27. The purposive application of the method of dialectical materialism in the development of the technological and natural sciences.
    Applicability of mathematics. Observation, experimentation, measurement.

28. Problems of cognition of space and time.
29. Epistemological significance of the problem of determinism for the development of modern physics.
30. The conformation to law (*törvényszerüségek*) of the evolution of scientific cognition.
31. Theoretical and methodological problems of research on [chemical] elements and structures.
32. Some questions of the theory of proof.

TASK TWO / THE DIALECTICAL-LOGICAL STUDY OF THE PROBLEMS OF LOGIC

Project six / Some important categories of formal and dialectical logic

Subjects

33. The categories of the general, the particular and the singular.
34. The forms of thought and the laws of formal logic.
35. The non-ontological interpretation of the laws of thought and dialectical materialism.

Project seven / The dialectics of concept, judgment, and inference

Subjects

36. (Terminated in 1963.)
37. The dialectical-logical theory of judgment and inference.
38. The dialectical-logical analysis of the theory of judgment of Aristotelian and of modern formal logic.

II. PLAN FULFILMENT AS OF 1965[2]

(1) *The basic question of social determinism.* Investigator: Vilmos Sós (Institute of Philosophy). He reports to have finished his dissertation (for the *Candidate*[3] degree) on 'Determinism and Dialectical Materialism'. It is devoted to the question of social determinism. (When it is officially accepted by the Academy of Sciences, Sós is expected to be considered as having fulfilled his task.) The deadline is 1967.

(2) *The Category of Purpose in Marxist Philosophy.* Investigator: Mrs. Tibor Rózsahegyi (Institute of Philosophy). Mrs. Rózsahegyi finished her dissertation on this subject for the *Candidate* degree. Previously she published two articles on the category of purpose: 'The Place and Role of Purpose in the Cognitive Process' (*Hungarian Review of Philosophy* 1962/1), and 'The Purposiveness of Human Activity' (*Ibid.* 1963/5). While she is considered to have essentially fulfilled her project, the original 1964 deadline has been extended to 1965.

[2] Compiled on the basis of reports submitted to the Committee on Coordination on its February 16, 1965 session.

[3] For explanation of degrees and abbreviations, see pp. 105 and 130–141.

(3) *The dialectics of quantity and quality.* Investigator: András György Szabó (Institute of Philosophy). Szabó's contribution to the project so far consists of a study for the *Hungarian Review of Philosophy* 1965/3, entitled 'Property – Quality – Quantity – Essence'. The deadline for his project is 1967.

(4) *The character of social laws and their purposive use in socialism.* Investigator: Árpád Volczer (ELTE). He has reported to have studied British work on the statistical and tendential character of social 'laws'. Volczer's deadline is 1968.

(5) (Not approved by the Committee.)

(6) *The law of contradiction with special regard to biology.* Investigator: József Szénási (Budapest Medical University). He has reported to have collected material. Deadline for the project is 1966.

(7) *The dialectics of social being and social consciousness and the experiences of the development of socialist society.* Investigators: János Sipos (Institute of Philosophy) and József Erdődi (Party Academy). Both have been most active. Sipos has written on the relation of being and consciousness in general (published in 1964 in a Czechoslovak as well as in a Greek periodical), on the problem of social being and social consciousness in particular (*Annales* ELTE, 1964) and on the 'Specifics of the People's Democratic Revolution in Hungary' (*Hungarian Review of Philosophy*, 1964/1). Erdődi has published on 'Science as a Direct Force of Production' (a project officially assigned to Mrs. Ladovéri) and on the concepts of 'economic conditions' and 'production'. He is preparing his dissertation on this topic and expects to finish it by 1966. The project's deadline is already up, however.

(8) *The place of institutions in the structure of society.* Investigator: István Bór (Institute of Philosophy). He has reported to have prepared a study on the views of Marx and Engels on 'basis' and 'superstructure', to have collected material for the study of the State as institution, and to be about to write a monograph on bourgeois institution-sociology. His deadline is 1966.

(9) (Terminated in 1963.)

(10) *The role of the Marxist theory of alienation in the genesis and development of the Marxist conception of history.* Investigator: Zoltán Somogyi (Institute of Philosophy). He has reported to have collected material and to have prepared a lengthy study on the basis of his previous results. His deadline is 1967.

(11) *The mutual relation of economy and politics in the socialist revolution.* Investigator: Béla Vészi (Party Academy). Vészi is using his research to prepare a dissertation for the *Doctor of Science* degree. Originally expected to finish this work by 1964, he has been granted an extension to 1965.

(12) *The specifics of the socialist revolution and of the dictatorship of the proletariat in Hungary.* Two professors of the Party Academy are tackling this project: Sándor Kárpáti and János Somosköi. Kárpáti is writing his dissertation on this subject and has reported to have collected material. Somosköi is doing the same, but has promised to write two studies which, however, have failed to materialize. A one-year extension of the present deadline of 1965 has been applied for.

(13) *The philosophical problems of work.* Investigator: Albert Mihály (Karl Marx University of Economics). He is preparing for examinations and has reported only to have collected material. His deadline (which he intends to respect) is 1966.

(14) *The objective bases of the 'ideological' forms of cognition.* Investigator: Lászlo Mész (Budapest Medical University). He considers his dissertation 'Class-consciousness and Objectivity' to fulfill the project. Mész is on sabbatical leave and expects to finish it in time for the 1966 deadline.

(15) *Basic trends of scientific progress.* Investigator: Ervin Bóna (Institute of Philosophy). Bóna reported to have written a study on 'Forms of Motion and Some Questions of the Classification of the Sciences', and published another article entitled 'New Problems – New Sciences' (*Természettudományi Közlöny* 1964/11); with these he is considered to have fulfilled the above project.[4] The original deadline has been 1967.

(16) *The material unity of the world and the natural sciences.* Investigator: József Horváth (ELTE). As early as 1962 Horváth had written 'On the Correct Understanding of the Material Unity of the World' (*Hungarian Review of Philosophy* 1962/1) and has since produced several further articles on the subject.[5] He is presently writing his dissertation on it (for the *Candidate* degree). The time allotted for the project is now up.

(17) *Problems of the relation of matter and movement.* Investigator: Gábor Szabó (Party Academy). He has reported to have collected and studied material. Time for the project is up.

(18) *Philosophical Problems of Space and Time.* Investigator: Mrs. István Simonovits (ELTE). Mrs. Simonovits has reported to have collected and studied material. Time for the project is up.

(19) *Pavlov and Freud.* Investigator: László Farkas (Budapest Medical University). He has reported to have collected and studied material. Deadline is 1966.

(20) *Marxism and Darwinism.* Two investigators have continued their studies on this subject: László Kovács (Medical University of Debrecen) and Ferenc Pintér (University of Forestry and Timber Industry). Kovács wrote two studies so far (one on 'Some Philosophical Problems of Biology and Medicine', the other on 'Science and Progress') and has reported to be at work on a book, *Biology and Weltanschauung.* Pintér spent last year attending courses at Lomonosov University. The allotted time is up.

(21) *Critical summing up of the philosophical interpretation of quantum physics.* Investigator: Antal Müller (Institute of Philosophy). Müller published a paper on the 'Epistemological Questions of Probability and Quantum Mechanics' (*Hungarian Review of Philosophy* 1964/6) and has reported that he has finished

[4] Bóna has also published a paper entitled 'Some Theoretical-Scientific Questions of the Applied Sciences' in the *Hungarian Review of Philosophy* 1965/2.

[5] His most recent contribution is 'The Correlation of the Forms of Motion' in *Hungarian Review of Philosophy* 1965/5.

another on the microphysical role of the reciprocal effects of measurement.[6] Deadline for the project is 1966.

(22) *The bourgeois and the Marxist interpretation of technological progress.* Two members of the Faculty of Philosophy of the Budapest Technical University were engaged on this project: László Ágoston and Gojko Petrovic. Ágoston has been very productive: he has written on 'Communism or "Unitary Industrial Society"' in the theoretical journal of the Party, *Társadalmi Szemle* (1964/5), on 'Technology and Thought Before Marx' (*Almanach*, Christmas edition 1964), and on 'The Scientific Concept of Technology' (*Periodica Polytechnica, Chemisches Ingenieurwesen* 1964/4). His book, *Modern Technological Progress and Bourgeois Technicism* is now being published. Petrovic has merely done an article on 'Some Manifestations of Technocratic Views in Hungary Prior to 1945' (*Periodica Polytechnica, Special Issue on Philosophy* 1964). Their deadline is 1967.

(23) *The process whereby science becomes a direct force of production. The technological revolution and the development of cybernetics.* Two investigators were originally charged with working out these projects, Mrs. Béla Ladovéri and László Pásztor (Budapest Technical University). Since Pásztor has turned out to be 'unsuited to carry out the project' and apparently nobody else could be had in his place, its second part, 'the technological revolution and the development of cybernetics', has been dropped. But Mrs. Ladovéri has been busily working at her task. She wrote on 'Some Theoretical-Methodological Questions of the Process Whereby Science Becomes a Direct Force of Production' (*Periodica Polytechnica, Special Issue on Philosophy* 1964), spoke on this topic on the National Conference of Teachers of Marxism-Leninism, commented on an article on this subject of Ottó Pirityi, and went on a three months study trip to East Germany. She is devoting her *Candidate* dissertation to this problem. Her deadline is 1967.

(24) *The problem of the 'sensory image'.* Investigator: György Márkus (Institute of Philosophy). Márkus has given a one-year course at ELTE on 'sensory cognition' and his notes have been submitted as the fulfilment of the project. His deadline is 1966.

(25) *The rational sector of the process of cognition and the critique of its phenomenological interpretation.* Investigator: Mihály Vajda (Institute of Philosophy). Vajda is *the* specialist on phenomenology in Hungary, but even he is at an early stage of phenomenological studies. He has to his credit one reply to the present writer's article on phenomenological aesthetics (published in *Valóság*, 1964/1), entitled 'Intentionality and Reflection' (*Valóság*, 1964/5). Vajda's deadline is 1966.

(26) *The methods of cybernetics and their applicability in the various sciences.* Investigators: Sándor Székely and András Kocsondi (JATE). Székely is writing his dissertation on the history and development of cybernetics and is going to

[6] This study has been subsequently published in the 1965/4 issue of the *Hungarian Review of Philosophy*.

submit that work as his fulfilment of the project, while Kocsondi reports to have collected materials for a study of cybernetical models and their application in the biological and social sciences. Their deadline is 1968.

(27) *The purposive application of the method of dialectical materialism in the development of the technological and natural sciences. Applicability of mathematics. Observation, experimentation, measurement.* This rather formidable task is undertaken by four members of the Faculty of Philosophy of Budapest Technical University, Tibor Elek, Mrs. Ferenc P. Kovács, István Bodnár and László Lakó. Lakó is new to the project, and has not submitted results. Mrs. Kovács and Bodnár reported to have prepared a comment on the controversy on the Marxist concept of matter.[7] In addition, Mrs. Kovács published an article on this topic in a Bulgarian philosophic journal (*Filosofska Misel* 1964/5). Elek presented his finished dissertation (submitted for the degree of *Doctor of Science*) as work on the project. It is entitled *The Weltbild of Modern Physics: Comments on Einstein's Autobiography as Scientist.* Elek already has published part of it in the *Hungarian Review of Philosophy* (1964/6) and has written his controversial 'Application of Marxist Philosophy in the Technical University's Pedagogic-Educational and Scientific Work'. The project's deadline is 1967.

(28) *Problems of cognition of space and time.* Also tackled by Elek and Bodnár. Elek submitted his Einstein article, 'Relativitätstheorie und Atheismus' (*Periodica Polytechnica, Elektrotechnik* 1964/2), and Bodnár has reported to have spent a month in Leningrad collecting material and gathering information. Time for this project is up, but extension until 1967 has been applied for.

(29) *The epistemological significance of the problem of determinism for the development of modern physics.* Judit Fodor (Budapest Technical University) is doing her post-graduate work on this subject. She has published two articles on Heisenberg's philosophical views (*Periodica Polytechnica, Special Issue on Philosophy* 1964, resp. *Természettudományi Közlöny* 1964/5) and has made a three month study trip to the Universities of Moscow and Leningrad. Her deadline is 1967.

(30) *The conformation to law of the evolution of scientific cognition.* This subject is new to the 1965 plans and consequently no progress-report has been filed yet. The Institute of Philosophy is charged with carrying the project out, already by 1965.

(31) *Theoretical and methodological problems of research on elements and structures.* A new subject this year, it is to set forth the work done by Sándor Magyaródi (Teacher's College of Pécs) on the subject 'The problem of quality and representationality in the development of chemistry'. Magyaródi's project is considered accomplished. The deadline of the new subject is 1970.

(32) *Some questions of the theory of proof.* Investigator: Tamás Földesi (ELTE). Földesi writes his dissertation for the *Doctor* degree on Marxist philosophy's theory of proof. He has published part of it as 'Contribution to the

[7] Their paper has been subsequently published in the *Hungarian Review of Philosophy*, 1965/2.

Criticism of the Neo-Positivist Theory of Proof' (*Hungarian Review of Philosophy* 1964/4). Time for the project has expired.

(33) *The categories of the general, the particular and the singular.* Investigator: Sándor Szigetvári (ELTE). Szigetvári has worked on one aspect of this project, publishing a study on 'The Process of Cognizing the General' (*Hungarian Review of Philosophy* 1964/3). He has prepared a *Candidate* dissertation under the title, *Connections between Inductive and Deductive Inferences on the Plane of Empirism.* Wisely, no deadline has been fixed for fulfilling all of this nebulous undertaking.

(34) *The forms of thought and the laws of formal logic.* Investigator: Mrs. Katalin G. Havas (ELTE). She has written a book, *The Law of Identity in Traditional and Modern Formal Logic* (used at present as standard textbook) and is preparing lecture-notes on the further development of traditional forms and laws in modern formal logic. Her work is expected to fulfil the project in time for its 1965 deadline.

(35) *The non-ontological interpretation of the laws of thought and dialectical materialism.* Investigator: Péter Katona (JATE). The original title of his subject had been, *The relation of the laws of formal and dialectical logic.* Katona decided, however, to restrict his work after 1965 to the relation of dialectical materialism and the non-ontological interpretation of the laws of logic. (His previous work contained a discussion of the differences between the laws of formal and dialectical logic and a report on the work done on this problem in the USSR and Hungary.) He is writing his *Candidate* dissertation within the present, restricted formulation of the problem. The officially allotted time is up.

(36) (Terminated in 1963.)

(37) *The dialectical-logical theory of judgment and inference.* Investigator: László Erdei (Institute of Philosophy). Erdei has concluded his dissertation on this subject for the Academy of Science's *Doctor* degree. With that the task is considered to be accomplished. The deadline had been 1964.

(38) *The dialectical-logical analysis of the theory of judgment of Aristotelian and of modern formal logic.* Investigator: Mrs. Anna Madarász (Institute of Philosophy). Mrs. Madarász intends to set forth her work in a monograph, two chapters of which are already finished. She expects to meet the deadline: the end of 1965.

V

WHO IS WHO IN HUNGARIAN MARXISM-LENINISM

The purpose of this *Who is Who* is to provide basic information on the men and women who shape Marxist-Leninist theory in Hungary today. Name, position, title and contribution to the Communist ideology are provided for each entry; a short biographical sketch is added if the given theoretician has achieved high public prominence.

The following prefatory remarks are in order:

1. Only those theoreticians are included in the *Who is Who* who have been active in the mid-sixties and whose ideological contribution has proven to be influential.

2. The listing includes both the ideological prominence and the fresh talent, the latter insofar as their publications and current positions presage future eminence.

3. 'Influential (or promising) ideological contribution' is evaluated as being either in the form of (i) important publications, (ii) regular teaching activity in institutions of high political or academic standing, (iii) views offered from the heights of a prominent public position, or (iv) the official assignment of an ideologically relevant research project.

4. Contribution to Marxism-Leninism is not necessarily the principal field of activity of the listed theoreticians: some of them (e.g. the politicians, natural scientists, writers, artists, art-critics, literary critics) pursue a mainly extra-ideological activity but contribute to Marxism-Leninism from time to time. These theoreticians have been included in the *Who is Who* if their ideological contribution meets the above criteria.

5. While the aim has been a reasonably complete covering of the field of Marxist-Leninist theory in Hungary, omissions will probably prove to have been inevitable. If and when discovered, they are not to be construed as a willful slighting of the work of the particular theoreticians.

Titles

Academic titles in use in Hungary do not precisely correspond to those used in the English speaking world; consequently some liberties had to be taken with the translation. Proceeding from the higher to the lesser titles, the following English equivalents are suggested: *Tanár* = Professor; *Docens* = Associate Professor; *Adjunktus* = Assistant Professor; *Tanársegéd* = Assistant; *Gyakornok* = Trainee. The title *tudományos munkatárs* (scientific collaborator) stands for a research position not involving teaching (as a rule). Administrative positions have their strict equivalents, and need not be made special mention of here.

Institutions

The full names of Hungarian institutions of higher learning tend to be lengthy,

and will therefore be abbreviated. While these institutions will be discussed in a separate chapter, the abbreviations used in the present one are stated here.

MTA *Magyar Tudományos Akadémia* (Hungarian Academy of Sciences).
TIT *Tudományos Ismeretterjesztő Társulat* (Society for the Propagation of Scientific Knowledge).
ELTE *Eötvös Lóránd Tudomány Egyetem* (Eötvös Lóránd University).
BME *Budapesti Műegyetem* (Technical University of Budapest).
MKKE *Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem* (Karl Marx University of Economics).
BOETE *Budapesti Orvostudományi Egyetem* (Medical University of Budapest).
ÉKME *Építőipari és Közlekedési Műszaki Egyetem* (Technical University of Building and Transport Engineering).
ZMKE *Zrinyi Miklós Katonai Egyetem* (Zrinyi Miklós Military Academy).
JATE *József Attila Tudományegyetem* (József Attila University [Szeged]).
KLTE *Kossuth Lajos Tudományegyetem* (Kossuth Lajos University [Debrecen]).
PTE *Pécsi Tudományegyetem* (University of Pécs).
SzOETE *Szegedi Orvostudományi Egyetem* (Medical University of Szeged).
DOETE *Debreceni Orvostudományi Egyetem* (Medical University of Debrecen).
POETE *Pécsi Orvostudományi Egyetem* (Medical University of Pécs).
NME *Nehézipari Műszaki Egyetem* (Technical University of Heavy Industry [Miskolc]).
EFE *Erdészeti és Faipari Egyetem* (University of Forestry and Timber Industry [Sopron]).
VE *Vegyipari Egyetem* (University of Chemical Industry [Veszprém]).

Name	Position and title	Actual and projected Contribution to Marxism-Leninism
Ágh Attila	Trainee, MTA, Institute of Philosophy	Problems of alienation; Character of the People's Democratic Revolution in Hungary
Ágoston László	Assistant, BME, Dept. of Philosophy	The place and function of technology in Socialism
Ákos Károly	Collaborator, ELTE, University Library	Popularization of Marxist atheist, epistemological, and history of culture doctrines; critique and history of religion
Almási Miklós	Scientific collaborator, Institute of Theatrical Science (*Színháztudományi Intézet*)	Marxist aesthetics of literature, esp. Hungarian literature and poetry; literary criticism

Name	Position and title	Actual and projected Contribution to Marxism-Leninism
ANDICS Erzsébet	Professor, ELTE Dept. of Modern and Contemporary Hungarian History; full member of the MTA	Modern Hungarian history, esp. of the Hungarian Workers' Movement; problems of Marxist historiography

Born in 1902. Participated in the Communist movement since 1918. Took active part in Communist organizational and propaganda activities during the Horthy era. Became President of the Hungarian Historical Society in 1949. Decorated with the Kossuth Prize. Associate (*levelező*) member of the MTA since 1949, full member since 1950.

ANGELUSZ Róbert	Assistant, KLTE, Dept. of Marxism-Leninism	Philosophical questions of political economy
ANGELUSZ Róbert (Mrs.)	Assistant, KLTE, Dept. of Marxism-Leninism	Relation of modern formal, and mathematical logic, esp. the logical path of cognition
ANTALFFY György	Rector, JATE; Professor, JATE, Dept. of Political Science and Law	Socialist juridical theory and theory of State
APRÓ Antal	Member, Politburo and Central Committee of the MSzMP	Political Economy; Hungary's economic policy

Born in 1913. Joined the Communist Party in 1931. Participated in Communist agitprop and organizational work during the Horthy era. Became member of the Central Committee of the Hungarian Trade Union in 1935. Imprisoned during the Second World War as Communist agent, but escaped to beyond the Russian lines in 1944. Elected to the Political and Organizing Committee of the Party in 1945; later to the Party's Central Committee. Appointed Secretary-General of the Hungarian Trade Union Congress in 1948. Later became member of the World Federation of Trade Unions (WFTU). Appointed to the Parliamentary Committee for Economic and Financial Affairs in 1949; joined the government as Minister of Building Materials Industry in 1952. Has held numerous Party and governmental posts, with a temporary set-back in the Summer of 1953. Head of the Hungarian Atomic Energy Commission. Presently member both of the Politburo and of the Central Committee of the MSzMP.

ARADI Nóra	Associate Professor, ELTE, Dept. of the History of Art	Marxist aesthetics of the fine arts, esp. interpretation of abstract art
BACSÁK Gábor	Assistant, NME, Dept. of Marxism-Leninism	Dialectical-logical theory of inference
BALÁZS Béla	Professor, Party Academy or Institute of Party History[1]	History of the Hungarian Workers' Movement, esp. in the period of liberation

[1] Party institutions do not communicate faculty lists, and in some cases full verification has not been possible.

Name	Position and title	Actual and projected Contribution to Marxism-Leninism
BÁLINT Andor	Head of Section, MTA, Institute of Genetics	Philosophical problems of biology, esp. determinism in phenomena of mutation
BALLÓ István	Professor, Party Academy	Theory and practice of ideological education; cultural and Church policy; anticlericalism
BALOGH Elemér [2]	Professor, Party Academy; Member, Philosophical Work Collective of the MSzMP	Propagation of scientific atheism; fight against revisionism
BALOGH József	Assistant Professor, ELTE, Dept. of Historical Materialism	Theory of social necessity; problems of historical knowledge; the federational policy of Marxism
BARTA János	Professor, KLTE, Institute of the History of Literature	Marxist aesthetics of literature and poetry; problems of the reflection theory in art
BEÉR János	Professor, ELTE, Dept. of Hungarian Political Law	Political law of Socialism
BEKE Albert	Collaborator, Technical Institute No. 30, Ministry of Labor	Principles and values of literature; history of literature
BENCE György	Student of philosophy, ELTE	Critique of bourgeois philosophy, esp. of neopositivism and philosophy of science
BERTALAN László	Student of philosophy, ELTE	History of Marxist aesthetics; Marxist philosophical anthropology; critique of western philosophical anthropologies, esp. that of Arnold Gehlen
BIMBÓ Mihály	Assistant, KLTE, Dept. of Marxism-Leninism	Ideology of the Hungarian populist-movement in the Horthyera
BIMBÓ Mihály (Mrs.)	Assistant Professor KLTE	Analysis of the personality of the creative artist
BIRÓ Gábor	Assistant Professor, ÉKME, Dept. of Experimental Physics	Dialectical Materialist philosophy of physics, esp. its epistemological problems
BISZKU Béla	Member, Politburo of the MSzMP; Secretary of the Central Committee	Problems of Socialist Organization and Policy

[2] Died on April 6, 1965.

Name	Position and title	Actual and projected Contribution to Marxism-Leninism
	Born in 1921. Joined the revolutionary movement in the late 1930s. Became member of the Union in 1943 and is said to have organized the resistance movement in a Budapest suburb in 1944. After the end of the Second World war did organizational work for the Party, also assisting in the organization of the security police (AVH). Elected to the Budapest Party Committee in 1949; became First Party Secretary of the 13th District of Budapest in 1956. Took active part in fighting against the insurgents in October, 1956 and, being also a close friend of János Kádár, was thereafter quickly promoted within the Party, holding various governmental posts in addition.	
BODA József	External collaborator, MTA, Institute of Genetics	Dialectics of quantity and quality in genetics
BODNÁR István	Assistant Professor, BME, Dept. of Philosophy	Dialectical materialist interpretation of physics; esp. in relation to the concept of matter; problems of the cognition of space and time
BOGNÁR József	President, Institute of Cultural Relations; Professor, MKKE; Associate member of MTA	Political economy of Socialism; problems of cultural relations
BOLDIZSÁR Iván	Editor, *The New Hungarian Quarterly*	Evaluation and survey of Hungarian literary and cultural life
BÓNA Ervin	Scientific Collaborator, MTA, Institute of Philosophy	Classification of sciences; character and trend of scientific progress
BÓR István	Scientific Collaborator, MTA, Institute of Philosophy	Social institutions in socialism
BUDA Béla	Psychiatrist, Fővárosi József Attila Kórház (József Attila Hospital, Budapest)	Social-psychological investigations of life in socialism; methodology of sociological research
CSÁKÓ Mihály	Trainee, ELTE, Dept. of Dialectical Materialism	Problems of causality
CSÁNYI László (Mrs.)	Collaborator, Institute of Public Education (*Népművelési Intézet*)	Relations of the new socialist way of life to general culture
DANKÓ László	Professor, Party Academy, Dept. of Economics	Problems of Economy; economic policy
DARVAS József	President, Federation of HungarianWriters; Laureate of the Kussuth Prize	Marxist aesthetics of literature; literary criticism, esp. of current Hungarian literature; cultural policy of Hungary
	Born in 1912. Worked for the Communist Party's illegal journal *Gondolat* during 1936–37. Headed leftist faction of the Hungarian Peasant Party after 1945. Became	

Name	Position and title	Actual and projected Contribution to Marxism-Leninism

Minister of Building in 1947; Minister of Education in 1950; Minister of Public Education (*népművelésügyi miniszter*) in 1953. Was President of the National Peace Council between 1956 and 1960. Assumed Presidency of various literary and cultural committees and meetings; participated in numerous theoretical work collectives of the Party. Named President of the Federation of Hungarian Writers. Decorated with the Kossuth Prize.

DIÓSZEGI András	Editor, *Kritika*	Marxist aesthetics of literature; criticism of revisionist trends in Hungarian literature
DOBI István	President, Presidential Council of the Hungarian People's Democracy	Problems of socialist agriculture in Hungary; ideological propaganda esp. as aimed at the peasantry

Born in 1898. Fought for the Council Republic as soldier in the Hungarian Red Army in 1919. Member of the Independent Smallholders Party since 1937, later leader of its poor-peasants' wing. As one of the leaders of that Party, became Minister Without Portfolio in 1945; Minister of State, resp. Minister of Agriculture in 1946–48; Prime Minister between 1948 and 1952. Remained loyal to the regime during the uprising of 1956; joined the MSzMP in 1959, and was elected member of its Central Committee at the Party's Seventh Congress. Was assigned the Presidency of the Republic on August, 1952.

DOBOZY Imre	General Secretary, Federation of Hungarian Writers; Laureate of the Kossuth Prize	Literary criticism; Hungarian cultural, esp. literary policy
ELEK Tibor	Professor, BME, Dept. of Philosophy	Dialectical materialist philosophy of physics, esp. dealing with the interpretation of the Einstein theories; policy of ideological education in institutions of higher learning
EMBER Győző	Director, National Archives; Editor, *Levéltári Közlemények*; full member of MTA	History of Hungarian Workers' Movement; history of modern Hungarian administration
EÖRSI Gyula	Professor, ELTE, Dept. of Civil Law; associate member of MTA	Civil law in the Socialist State
EÖRSI István	Collaborator, *Valóság*	Marxist aesthetics of literature and poetry
ERDEI Ferenc	Director, MTA, Research Institute for Agricultural Economics; Vice-President, MTA; full member of MTA; laureate of the Kossuth Prize	Problems of Hungarian agricultural economy; popularization of the kolkhoz system

Name	Position and title	Actual and projected Contribution to Marxism-Leninism
	Born in 1910. Participated in the movement directed at research on village life and economy in 1934. Was member of the left wing of *Márciusi Front* as one of the leaders of the National Peasant Party. Nominated Minister of the Interior in the Temporary Government of Hungary on December 20, 1944. Vice-President, later General Secretary of the National Peasant Party (1945). Minister of State in 1948, Minister of Agriculture 1949 to 1953, Minister of Justice 1953 to 1954, Deputy Prime Minister 1955 to 1958. Installed as Secretary-General of MTA in 1958, continuing in that capacity until replaced by T. Erdey-Gruz in 1964. Nominated associate member of MTA in 1948 and full member in 1956. Presently Vice-President of MTA and Director of its Institute for Agricultural Economics.	
ERDEI László	Head, Section of Logic, MTA, Institute of Philosophy	Problems of dialectical logic and epistemology; criticism of Hegelian logic
ERDEY-GRUZ Tibor	Secretary-General, MTA; Professor, ELTE, Dept. of Physical Chemistry and Radiology; Laureate of the Kossuth-Prize	Dialectical materialist philosophy of science, esp. of physical chemistry; popularization of science
	Born in 1902. Secretary-General of the Presidium of the MTA during 1950–53, 1956–57 and presently. Minister of Higher Education and Education between 1952–56. Twice decorated with the Kossuth Prize.	
ERDŐDI József	Professor, Party Academy	Problems of matter and consciousness, esp. of relation of social being and social consciousness
FÁBIÁN Endre	Assistant, NME, Dept. of Marxism-Leninism	Epistemological Problems of Astronomy
FARAGÓ Jenő	Collaborator, *Népszabadság*	Evaluation of public affairs; problems of social and cultural policy
FARKAS Endre	Assistant Professor, ELTE, Dept. of Historical Materialism	Communist morals, esp. problems of freedom and individuality
FARKAS János	Assistant Professor, VE, Dept. of Marxism-Leninism	Classification of the sciences
FARKAS László	Professor, BOETE, Dept. of Marxism-Leninism	Dialectical materialist philosophy of biology, esp. relation of Pavlovian and Freudian theories
FÉNYES Imre	Professor, ELTE, Dept. of Theoretical Physics	Dialectical materialist philosophy of physics
FOCK Jenő	Member, Secretariat of the Central Committee and Politburo of the MSzMP	Problems of Hungarian Economy, esp. in relation to the program of Mutual Economic Aid

Name	Position and title	Actual and projected Contribution to Marxism-Leninism
	Born in 1916. Said to be member of the Communist Party since 1932 and of its National Youth Committee (OIB) since 1937. Arrested and sentenced to three years imprisonment in 1940. Was leading Social Democrat who supported the merger with the Communists in 1948. Became Head of the Directorate for Heavy Industry in 1948; named Deputy Minister of Metallurgy and Machine Industries in 1952. Secretary of the National Council of Trade Unions between 1955 and 1957. Remaining loyal to the regime in the 1956 uprising, was subsequently elected to the Party's Politburo and Central Committee.	
FODOR Judit	Assistant, BME, Dept. of Philosophy	Problem of determinism in contemporary physics; criticism of Heisenberg's views
FÖLDESI Tamás	Associate Professor, ELTE, Dept. of Dialectical Materialism and Logic	Marxist theory of proof; criticism of Neopositivism
FORIZS József	Collaborator, ZMKE, Dept. of Philosophy	Theory of war
FRISS István	Member, Central Committee of the MSzMP; Director MTA, Institute of Economic Sciences; full member of MTA	Relations of Marxist political economy and actual economic policy; history, features, and problems of Hungarian economy
	Born in 1903. Joined the Hungarian Workers' Movement in 1919; member of the Communist Party since 1922. Was several times under arrest for Communist agitation. Following 1945 led the Party's Section of State Economy almost continuously. Elected associate member of MTA in 1953; full member in 1960. Presently Director of MTA's Institute of Economic Sciences.	
FUKÁSZ György	Leader, Ministry of Education, Dept. of Marxist-Leninist Instruction	Problems of ideological education; criticism of bourgeois radicalism
FÜLEP Lajos	Co-Editor, *Mvésűzettörténeti Értesitő*; associate member of MTA	Historiography of art; culture policy
GALÁNTAI József	Associate Professor, ELTE, Dept. of Modern Hungarian History	History of the Hungarian Workers' Movement
GARAI László	Scientific collaborator, MTA, Institute of Philosophy	Marxist philosophical aesthetics; problems of psychology from the social-historical viewpoint, esp. the problem of freedom and personality
GÁSPÁR Rezső	Professor, KLTE, Dept. of Theoretical Physics	Dialectical materialist philosophy of physics
GEDŐ András	Collaborator, MSzMP, Agitprop Section	Criticism of revisionism; Party policy
GEGESI-KISS Pál	Professor, BOETE, Pediatric	Problems of social and child

Name	Position and title	Actual and projected Contribution to Marxism-Leninism
	Clinic I.; editor, *Magyar Pszichologiai Szemle,* full member of MTA; Laureate of the Kossuth Prize	psychology
GERÉB Andor (Mrs.)	Professor, Party Academy	Problems of work in Socialism
GYARMATI István	Assistant Professor, BME, Dept. of Physical Chemistry	Epistemological problems of natural science
HAJDU István	Assistant, KLTE, Dept. of Philosophy	Relation of modern formal and mathematical logic, esp. the logical path of cognition
HALÁSZ László	Scientific collaborator, MTA, Institute of Child Psychology	Philosophical aesthetics; theory of the person from the psychological viewpoint; problems of alienation
HALÁSZ Pál	Professor, PTE, Dept. of State and Juridical Theory	Theory of socialist State and law
HANKISS Elemér	Collaborator, *Európa Könyvkiadó* (Europa book publishers)	Marxist aesthetics of literature, esp. as regards the laws of the social and aesthetic effects of literature
HÁRSING László	Assistant Professor, ÉKME, Dept. of Philosophy and Scientific Socialism	Marxist aesthetics of architecture; role of heuristic procedures in natural-scientific research, esp. of extrapolation and inference by analogy
HAVAS Katalin, G.	Associate Professor, ELTE, Dept. of Dialectical Materialism and Logic	Criticism of traditional and modern formal logic, esp. of the law of identity
HÁY László	Professor, MKKE, Dept. of Political Economy; associate member of MTA	Political economy of socialism
HEGEDŰS András	Director, MTA, Research Group for Sociology	Problems of Marxist sociology and its application in Hungary

Born in 1922. Joined the Communist Party in 1942. Active in the Communist youth movement between 1941–1948. Obtained high Party positions since 1949. Minister of State Farms and Forests since 1952; later Minister of Agriculture and Deputy Prime Minister. Prime Minister of Hungary from April, 1955 to October, 1956. Emigrated to Moscow after October 1956, to return in 1958 when Kádár secured amnesty for former Stalinists. Subsequently named Vice-President of the Central Bureau of Statistics; became Director of MTA's Research Group for Sociology upon its foundation in 1963. Named President of the Editorial Committee of *Valóság* in January, 1964. Ousted in August, 1965, presumably for being too broad-minded in his editorial policy.

HELLER Ágnes	Scientific collaborator, MTA, Research Group for	Problems of Marxist ethics and aesthetics; critical studies in

Name	Position and title	Actual and projected Contribution to Marxism-Leninism
	Sociology	Western ethical and aesthetic philosophy
HERMANN István	Collaborator, Institute of Theatrical Science	Marxist philosophical aesthetics; literary criticism; studies in the history of literature; criticism of Freudianism
HOFFMANN Tamás	Secretary, MTA, Agrarhistorical Committee; Assistant Professor, ELTE, Dept. of Topical Folklore (*Tárgyi Néprajz*)	History of the technology of agriculture, esp. of pre-capitalist agriculture
HONT Ferenc	Associate Professor, ELTE, Dept. of Aesthetics	Literary and drama theory and criticism
HORNCZI László	Assistant Professor, JATE, Dept. of Philosophy	Problems of the ethics of family and sex life
HORVÁTH János	Associate Professor and Director, JATE, Institute of Theoretical Physics	Dialectical materialist philosophy of physics
HORVÁTH József	Assistant Professor, ELTE, Dept. of Dialectical Materialism and Logic	Material unity of the world in the light of contemporary natural science
HUSZÁR Tibor	Assistant Professor, ELTE, Dept. of Historical Materialism	Theoretical problems of historical materialism, esp. as relative to contemporary Hungary; study of the genesis of moral consciousness
JÁNOSSY Lajos	Director, MTA, Central Research Institute of Physics; Professor, ELTE, Dept. of Atomic Physics; Editor, *Magyar Fizikai Folyóirat*; full member of MTA; Laureate of the Kossuth Prize	Dialectical materialist philosophy of physics, esp. of relativity theory
Born in 1912. University Professor of physics in Dublin, Ireland, until 1950. Director of MTA's Central Research Institute of Physics since 1956. Became full member of MTA in 1950. Decorated with the Kossuth Prize.		
JEMNITZ János	Collaborator, MTA, Institute of History	History of the Hungarian and International Workers' Movement
JÓRI János	Assistant Professor, PTE, Faculty of State and Juridical Science, Dept. of Philosophy	Principles of scientific atheism; critique of religion
JUHÁSZ Géza	Professor, KLTE, Institute of the History of Hungarian Literature	Evaluation of the History of Hungarian literature

Name	Position and title	Actual and projected Contribution to Marxism-Leninism

KÁDÁR János — First Secretary of the MSzMP — Problems of socialism in Hungary; Party policy matters

Born in 1912. Joined the Hungarian Workers' Movement in 1929, participating in the demonstrations of September 1, 1930. Became member of the illegal Communist Party (KMP) in 1931. Was constantly under police surveillance and several times actually arrested for illegal Communist agitation by the Horthy regime. Promoted to membership in the Central Committee of the illegal KMP in May, 1942, assuming the position of Secretary the following year. After the end of the war was elected member of the Politburo of the newly formed MKP; was charged with the organization of the police force. Kádár was secretary of the Budapest Party Committee of the MKP from May, 1945, to August, 1948. Nominated Deputy Secretary-General of the Party at the III. Congress of the MKP and the I. Congress of the MDP. Appointed Minister of the Interior in succession to László Rajk. Following the Rajk-case was arrested by Rákosi in 1951, but not brought to trial. He was released in 1954 and entrusted with the comparatively minor posts of First Secretary of the Party Committee of the 13th District of Budapest and later that of the Party Committee of Pest County. When in July, 1956, Rákosi was forced to resign as First Secretary of the Party, Kádár was re-elected to the Central Committee of the MDP and became one of the Secretaries of the Central Committee. Grasping the initiative in crushing the 1956 uprising by asking Moscow for help, Kádár was installed both as First Secretary of the newly organized MSzMP and as Prime Minister of Hungary. He relinquished the latter post temporarily in January 1958, to become Minister of State. He re-assumed Premiership in 1961, but was pressured to give up one of his two leading posts after the fall of Khrushchev and the collapse of the one man leadership in the Kremlin. He chose to conserve his First Secretaryship and was succeeded as Prime Minister by Gyula Kállai (July, 1965).

KÁLLAI Gyula — Prime Minister of Hungary; Member of the Politburo of the MSzMP — Party organization; Cultural and ideological policy

Born in 1910. Joined the Communist Party in 1931. Was educated in Debrecen and later, having received a scholarship to study law, in Budapest and Vienna. Joined the Communist underground as student and edited illegal Communist newspapers. Arrested in 1939. Worked for the Social Democratic newspaper *Népszava* under instruction of the KMP between 1939 and 1944. Arrested again in 1942. In the first post-war years was a Secretary of State in the office of the Prime Minister and member of the Central Committee of the MKP. Deputed to be editor of the newspapers *Szabadság* and *Szabad Föld*. Headed the Cultural Department of the Party and worked as Under-Secretary of Information. Became Minister for Foreign Affairs in 1949, but came under suspicion as former associate of László Rajk, and was forced to resign (1951). Kállai was imprisoned by Rákosi, but rehabilitated in 1954, while the government was headed by Imre Nagy. He was then appointed Deputy Minister of Popular Culture; Director of the Publishing Directorium, and later Deputy Minister of Public Education (*népmüvelés*). Headed the Cultural Section of the Party again, after July, 1956. Abandoning Imre Nagy at the latter's declaration of neutrality in October, 1956, Kállai supported Kádár's course and was subsequent-

Name	Position and title	Actual and projemed Contribution to Marxism-Leninism
ly elected to the Central Committee, Politburo, and the Secretariat of the Central Committee of the newly formed MSzMP. He also became Minister of Culture and, in 1958, Minister of State. Kállai relinquished his post as Party-Secretary when elected Deputy Prime Minister in 1959. Has been President of the People's Patriotic Front since January, 1958, and became Prime Minister in succession to János Kádár in July, 1965. Heading the Party's ideological apparatus and various other committees (e.g. the Kossuth Prize Committee) Kállai is the long-standing ideological authority of the Party.		
KALOCSAI Dezső	Associate Professor, JATE, Dept. of Philosophy	Dialectical materialist natural philosophy and problems of epistemology and ethics; criticism of bourgeois philosophy, esp. of Descartes
KAPOSI Márton	Assistant, JATE, Dept. of Philosophy	Marxist aesthetics, esp. of literature; problems of Hungarian literary and cultural life
KARDOS Lajos	Professor, ELTE, Dept. of Psychology	Development of Pavlovian psychology within dialectical materialist framework
KARDOS László	Professor, ELTE, Dept. of World Literature; associate member of MTA	Evaluation of world literature within socialist-realist framework
KÁRPÁTI Sándor	Professor, Party Academy	Forms of the socialist revolution, esp. its Hungarian variant
KATONA Péter	Assistant Professor, JATE, Dept. of Philosophy	Relations of the Western non-ontological interpretation of the laws of logic to dialectical materialism
KÉKESDI Gyula	Collaborator, *Népszabadság*	General problematic of ideology and Party policy in Hungary
KIRÁLY István	Professor, ELTE, Dept. of the History of 20th Century Hungarian Literature	Marxist evaluation of the history of modern Hungarian literature
KIRSCHNER István	Assistant Professor, ELTE, Dept. of Atomic Physics	Dialectical materialist philosophy of physics, esp. problems of thermodynamics
KIS-TÓTH Sándor	Collaborator, Research Institute of Long-Distance Communication (*Távközlési Kutató Intézet*)	Dialectical materialist philosophy of physics, esp. its epistemological problems and the concept of matter
KISS Artúr	Associate Professor, ELTE, Dept. of Historical Materialism	The problem of the peasantry as a class; the political system of Socialism in relation to anti-Communism
KISS István	Associate Professor, PTE,	Basic problems of Socialist

Name	Position and title	Actual and projected Contribution to Marxism-Leninism
	Dept. of Philosophy	morality
Kiss Sándor	Assistant Professor, KLTE, Dept. of Marxism-Leninism	Communist humanism and the many-sided development of personality
Klaniczay Tibor	Editor, *Irodalomtörténeti Közlemények*; Laureate of the Kossuth Prize; associate member of MTA	Marxist aesthetics of literature; history of Hungarian literature
Kocsondi András	Assistant Professor, JATE, Dept. of Philosophy	Methods and applicability of cybernetics, esp. in relation to Socialist technology
Kónya István	Associate Professor, KLTE, Dept. of Marxism-Leninism	Communist ethical theory; principles of scientific atheism; critique of religion; criticism of the philosophy of Karl Böhm
Korom Mihály	Associate Professor, JATE, Dept. of Scientific Socialism	History and character of the Hungarian Workers' Movement
Köpeczi Béla	Professor, ELTE, Dept. of French Literature; Member, MSzMP Work-Collective on Ideological Questions; editor, *Világirodalmi Figyelő*	Marxist aesthetics of literature; Hungarian cultural policy esp. in relation to writers
Kovács Ferenc (Mrs.)	Assistant Professor, ELTE, Dept. of Historical Materialism	The universal features and specifics of the formation of class relations in the present period of transition
Kovács Ferenc P. (Mrs.)	Assistant Professor, BME, Dept. of Philosophy	Dialectical materialism and the natural and technological sciences; the Marxist concept of matter
Kovács István	Collaborator, MTA, Institute of Political Science and Law; associate member of MTA	Political science of Socialism
Kovács László	Associate Professor, DOETE, Dept. of Marxism-Leninism	Philosophical problems of biology and medicine, esp. the relation of Marxism and Darwinism
Körner Éva	Editor, Publishing Company of the Fine Arts Foundation (*Képzőművészeti Alap*)	Theory and criticism of modern Hungarian and Western fine arts and literature
Körtvélyes Géza	General Secretary, Federation of Hungarian Dancers	Cultural policy in relation to ballet and popular dance; aesthetics of dance

Name	Position and title	Actual and projected Contribution to Marxism-Leninism
KULCSÁR Kálmán	Chief Scientific Collaborator, MTA, Institute of Political Science and Law	Problems of Hungarian Marxist sociology and public opinion research
LACKÓ Miklós	Editor, *Történelmi Szemle*	History and character of the Hungarian Workers' Movement
LADOVÉRI Béla (Mrs.)	Assistant Professor, BME, Dept. of Philosophy	Science as a direct force of production
LAJTAI Vera	Editor, *Pártélet*	Party organization, esp. fulfilment of Leninist norms
LAKÓ László	Assistant, BME, Dept. of Philosophy	Dialectical materialist philosophy of physics, esp. problems of thermodynamics; application of the dialectical materialist method to the natural and technological sciences
LENKEI László	Scientific Collaborator, MTA, Institute of Philosophy	Historical materialist evaluation of classical Chinese, and Middle-Age Arab philosophy
LICK József	Secretary, MSzMP, Philosophical Work-Collective of the Central Committee; collaborator, MSzMP, Agitprop Section	Marxist theory of the person; problems of alienation in socialism; Marxist-Leninist epistemology; problems of Communist morals; criticism of the ethics of religion
LUKÁCS György (Georg)	Full member of MTA (living in retirement)	Dialectical and historical materialism; Marxist philosophical aesthetics; literary research; criticism of contemporary bourgeois philosophy; Hegelianism

Born in 1885. Began publishing before the age of twenty; organized the Thalia theatre in 1905 and took his doctorate in Berlin under Simmel in 1906. Edited the literary journal *Nyugat* and co-edited the sociological journal *Huszadik Század*. Received the First Prize of the Kisfaludy Society for his 'The Development of Modern Drama' in 1908. His first major work, *The Soul and its Forms* appeared in 1911. Moved to Heidelberg in 1912. Was lecturer in Heidelberg during the First World War and there composed his *Theory of the Novel*. Under the impact of the war he turned Jacobin, and joined the KMP. Was Commissar of Culture during the Council Republic of 1918–19. After its downfall, Lukács emigrated to Vienna where, in 1923, he published his famed *History and Class-consciousness*. The Hungarian government passed a death sentence on Lukács and his extradition by the Austrian police to Hungary was prevented only by the intervention of Thomas Mann (1927). Thereafter he emigrated to Moscow where he worked as collaborator of the Philosophical Institute of the Marx-Engels-Lenin Institute. In 1931 Lukács returned to

Name	Position and title	Actual and projected Contribution to Marxism-Leninism
	Berlin for two years to exercise Left-wing activities in the literary societies. Emigrated anew to the USSR in 1933, working this time as collaborator of the Institute of Philosophy at the AN SSSR. Lukács edited *Das Wort, Internationale Literatur* and the Hungarian-language *Uj Hang*. In 1938 he was involved in a controversy over socialist art. Lukács returned to Hungary after the end of the Second World War, and was named Professor of Aesthetics and Philosophy of Culture at the University of Budapest (now ELTE). He also became member of Parliament and occupied various high academic posts. He was made full member of MTA in 1949. Despite increasing attacks in questions of theory, he conserved his public posts under the Rákosi era. His activity in the debates of the Petőfi circle and his siding with co-existence with the West aligned him with the forces which provoked the 1956 rebellion; Lukács was member of Imre Nagy's cabinet, although the only one to vote against neutrality from the Warsaw pact. After the crushing of the uprising he took refuge in the Yugoslav Embassy and was later exiled to Roumania. He was permitted to return in April, 1957, from which time on he lived in Budapest, devoting himself to work. There are signs that he is being progressively rehabilitated (MTA published a complete bibliography of his works in *Helikon*, 1965/1–2, and the 1965/4 issue of the *Hungarian Review of Philosophy* published a Lukács paper for the first time since 1956) although it does not seem likely that he will be called upon to assume a public post.	
LUKÁCS József	Editor, *Világosság*	Principles of scientific atheism; critique of religion; atheist propaganda policy
MADARÁSZ Zs. Anna (Mrs.)	Scientific Collaborator, MTA, Institute of Philosophy	Criticism of Aristotelian and modern formal logic, esp. of theory of judgment
MAGYARÓDI Sándor	Associate Professor, Teachers' Training College of Pécs	Dialectical materialist philosophy of chemistry, esp. the problems of quality and representationality
MAJOR Máté	Professor, ÉKME, Dept. of the History of Architecture: full member of MTA; President of the Federation of Hungarian Architects; Laureate of the Kossuth Prize	Theory of socialist-realist architecture; Marxist historiography of architecture
MAKAI Mária	Scientific Collaborator, MTA, Institute of Philosophy	Communist ethics; criticism of positivist (G. E. Moore) and religious ethics
MAKÓ István	Assistant, ELTE, Dept. of Dialectical Materialism and Logic	The ontological problems of dialectical materialism, esp. the contradiction of motion and rest, and the interpretation of space and time
MÁRKUS György	Scientific Collaborator,	Problems of sensory cognition;

Name	Position and title	Actual and projected Contribution to Marxism-Leninism
	MTA, Institute of Philosophy	research on the young Marx; criticism of Neopositivism, esp. of the early Wittgenstein
MÁRKUS Mária	Scientific Collaborator, MTA, Institute of Philosophy	Problems of sociology; criticism of bourgeois sociology, esp. of C. W. Mills
MARX György	Professor, ELTE, Dept. of Theoretical Physics; editor, *Fizikai Szemle*; laureate of the Kossuth Prize	Dialectical materialist philosophy of physics; problems of the Marxist concept of matter and relativity theory
MÁTRAI László	Director, ELTE, University Library; editor, MTA *Tört. Társ. tud. Oszt. Közl*; secretary, Section of Social and Historical Sciences of MTA; full member of MTA	History of philosophy, esp. of Hungarian philosophy; philosophy of civilization; application and interpretation of historical materialism in relation to the past and present of the Hungarian scene
MÉREI Gyula	Professor and Director, JATE, Institute of Modern Hungarian History	Modern Hungarian history; criticism of Western historiography
MÉSZ László	Associate Professor, BOETE, Dept. of Philosophy	Problems of class-consciousness and objectivity, esp. of socially determined ('ideologic') knowledge
MÉSZÁROS Béla	Assistant Professor, KLTE, Institute of Zoology	Dialectical materialist interpretation of principles of biology and zoology
MIHÁLY Albert	Assistant, MKKE, Dept. of Philosophy	Philosophical problems of work
MÓD Aladár	Professor, ELTE, Dept. of Scientific Socialism; editor, *Társadalmi Szemle*	History of Hungarian Workers' Movement; Party organization and policy; evaluation of Hungarian socialism

Born in 1908. Joined the illegal KMP in 1932. Was active as journalist and propagandist. Published his Marxist interpretation of Hungarian history *Négyszáz év küzdelem az önálló Magyarországért* in 1943 (seventh enlarged edition, 1954). Subsequently under arrest for Communist agitation. President of TIT (Society for the Propagation of Scientific Knowledge) between 1954 and 1961. Present editor of the MSzMP's theoretical journal, *Társadalmi Szemle*.

MOLNÁR András	Professor, ZMKE, Dept. of Philosophy	Theory of war
MOLNÁR Edit, S.	Collaborator, Hungarian Radio	Demographic role of public information
MOLNÁR Endre	Professor, Party Academy	Ideological education and propaganda

Name	Position and title	Actual and projected Contribution to Marxism-Leninism
MOLNÁR Erik	Professor, ELTE, Dept. of Historical Materialism; director, MTA, Institute of History; full member of MTA; laureate of the Kossuth Prize	History of Hungary; history of the Hungarian Workers' Movement; history and philosophical problems of historical materialism; problems of Hungarian Socialism; problems of contemporary capitalism; nationalism in historiography

Born in 1894. Was Professor of law in Kecskemét during the early 1920s. Became member of the illegal KMP in 1928. Contributed frequent ideological articles to the Communist press, mainly to *100%*, *Társadalmi Szemle*, *Korunk* and *Gondolat*, often under the pseudonym Lajos Szentmiklósy. Became member of the temporary Parliament at the end of the Second World War and occupied ministerial posts continuously until 1956: Minister of Public Welfare, 1944–47; Minister of Foreign Affairs, 1947–48; Ambassador to the USSR, 1948–49; Minister of Justice, 1950–52; Minister of Foreign Affairs, 1952–53; President of the Supreme Court, 1953–54; Minister of Justice, 1954–56. Elected full member of MTA (without first passing through associate membership) in 1949. Presently director of MTA's Institute of History.

MOLNÁR László	Associate Prof., DOETE, Dept. of Marxism-Leninism	History of class-consciousness and ideology in Hungary
MÜLLER Antal	Scientific Collaborator, MTA, Institute of Philosophy	Dialectical materialist philosophy of natural science, esp. of quantum theory and epistemological problems
MUNKÁCSY Gyula	Assistant Professor, ELTE, Dept. of Dialectical Materialism and Logic	Criticism of the philosophical concept of transcendence
NAGY András	Chief of Section, Institute of Business Trends and Market Research (*Konjunktúra és Piackutató Intézet*)	International trade, esp. optimalization of socialist foreign trade through mathematical operations
NAGY Emil	Professor, ZMKE, Dept. of Philosophy	Theory of war
NAGY Károly	Professor, ELTE, Dept. of Theoretical Physics; associate member of MTA	Dialectical materialist philosophy of physics
NEMES Dezső	Member, Secretariat of the Central Committee and Politburo of the MSzMP; full member of MTA; laureate of the Kossuth Prize	History of the International and Hungarian Workers' Movements

Born in 1908. Joined the Communist youth movement in 1925. Was member of the illegal KMP since 1926; exercized continued activity in the youth organization, becoming general secretary of KIMSz in 1928. Was arrested the same year and imprisoned for three years. Emigrated to the USSR in 1931, but returned illegally in

Name	Position and title	Actual and projected Contribution to Marxism-Leninism

1933 and worked as secretary of the Budapest section of the KMP. Nominated member of KMP's Central Committee in 1934; worked in that capacity in Hungary, Prague and Paris, and, after 1936, again in the USSR. Editor of the Moscow-published Hungarian POW paper *Igaz Szó*. Returned to Hungary in 1945. Was Secretary of SzOT from 1945 to 1948; became member of the editorial committee of the Communist theoretical journal *Tartós Békéért, Népi Demokráciáért*. Later he was Head of Section in the Ministry of Public Education (1950–53); director of the Szikra Publishing Company (1953–56); director of the MDP Party Academy (September–October, 1956). Was elected member of the MSzMP Central Committee, and became Deputy Member of the Politburo in June 1957; becoming full member of the Politburo in December, 1959 (VIIth Congress). Acted as Editor-in-Chief of *Népszabadság* from 1957 to 1961. Elected associate member of MTA in 1958 and full member in 1964. Presently member of both the Secretariat of the Central Committee and the Politburo of the MSzMP. Holds numerous further posts on committees and directoriums.

NEUGEBAUER Tibor	Professor, ELTE, Dept. of Theoretical Physics; laureate of the Kossuth Prize	Dialectical materialist philosophy of physics
NOVOBÁTZKY Károly	Member, Central Committee of the MSzMP, Vice-President, MTA; twice laureate of the Kossuth Prize; Professor, ELTE, Dept. of Theoretical Physics; full member of MTA	Dialectical materialist philosophy of physics; problems of scientific *Weltanschauung*; popularization of science
ORBÁN László	Member, Central Committee of the MSzMP; Chief, Scientific and Cultural Section of the Central Committee of the MSzMP; Professor, Party Academy	Ideological education, agitation, and propaganda

Born in 1912. Member of the Party since 1938. First activities in the Communist youth movement. Did underground organizational and agitprop work from 1942 to 1945. Headed Agitprop section of MKP resp. MDP from 1945 to 1950. Was official in the Ministry of Education during 1950–56, and Deputy Chief of the Scientific and Cultural Section of the MDP from February to October, 1956. Continued in the analogous position of Deputy Chief of the Agitation and Propaganda Section of the MSzMP after 1956; was named a year later to the Central Committee as Chief of its Scientific and Cultural Section; headed the Agitation and Propaganda Section since the VIIIth Congress (December, 1962).

ORTUTAY Gyula	Member of the Presidential Council, Professor, ELTE, Dept. of Folklore; President of the Editorial Board, *Valóság*; full member of MTA	Cultural policy; literary criticism; Hungarian folklore research

Name	Position and title	Actual and projected Contribution to Marxism-Leninism
Born in 1910. Was founding member of the leftist Artistic College of the Youths of Szeged during the Second World War and later organizer of the Communist front-organization, 'Hungarian Historical Memorial Society'. Joined the left-wing of the Smallholders Party after 1945. Was President of the Hungarian Central Information Agency, consisting of the Hungarian Radio, News Agency, and Newsreel Service. Minister of Religion and Public Education during 1947–50; Head of the Hungarian Committee for the Protection of Museums and Historic Monuments from 1950 to 1953. Named Secretary-General of the People's Patriotic Front in 1957. Participated in numerous Ideological Work-Collectives of the Party. Elected associate member of MTA in 1945; full member in 1958. Member of the Presidential Council.		
PACH Zsigmond Pál	Rector, MKKE; Professor, MKKE, Dept. of Economic History	History of political economy; problems of contemporary Hungarian economy
PAIS István	Assistant, ELTE, Dept. of Dialectical Materialism and Logic	Epistemological and historical-social causes of the development and formulation of ideas of transcendence
PÁL Lénárd	Collaborator, MTA, Central Research Institute of Physics; Professor, ELTE, Dept. of Atomic Physics; associate member of MTA; laureate of the Kossuth Prize	Contributions to dialectical materialist philosophy of physics
PAMLÉNYI Ervin	Editor, *Századok*	Modern Hungarian history; problems of national unity; history of the Hungarian Workers' Movement; literary criticism
PÁNDI (KARDOS) Pál	Associate Professor, ELTE, Dept. of Hungarian Literature of the Age of Enlightenment and Reform	History of Hungarian literature; literary criticism; Marxist aesthetics of literature
PÁSZTOR László	Associate Professor, BME, Dept. of Philosophy	Dialectical materialist philosophy of science, esp. application of cybernetics
PATAKI Ferenc	Assistant Professor, National Pedagogic Institute	Problems of ideological education; theory of the person
PÉCSI Tibor	Scientific Investigator, KLTE, Zoological Institute	Dialectical materialist interpretation of principles of biology and zoology
PETŐCZ Pál	Assistant Professor, ELTE, Dept. of Historical Materialism	The political ideology of the 'period of counter-revolution'; problems of Hungarian Socialism
PETROVIC Gojko	Assistant Professor, BME,	History and role of technology

Name	Position and title	Actual and projected Contribution to Marxism-Leninism
	Dept. of Philosophy	in socialism
PINTÉR Ferenc	Assistant Professor, EFE	Relations and contrasts of Marxism and Darwinism
PIRITYI Ottó	Head-columnist, *Közgazdasági Szemle*	Problems of socialist political economy
POGÁNY Ö. Gábor	Editor, *Művészet*	Marxist aesthetics and history of the Fine Arts
PÖLÖSKEI Ferenc	Secretary, Executive Committee of the MSzMP; Associate Professor, ELTE, Dept. of Modern and Contemporary Hungarian History	History of the Hungarian Workers' Movement
REDL Karoly	Scientific Collaborator, MTA, Institute of Philosophy	Philosophical problems of personality
RÉNYI Alfréd	Director, MTA, Mathematical Research Institute; Professor, ELTE, Dept. of Probability Calculation; full member of MTA; laureate of the Kossuth Prize	Dialectical materialist interpretation of the calculation of probability; information theory; problems of the unity of culture
RIPP Géza	Editor, *Közgazdasági Szemle*	Principles of political economy; problems of socialist economy in Hungary
RÓZSA László	Collaborator, *Népszabadság*	Evaluation of the Hungarian social and cultural scene
RÓZSAHEGYI Tibor (Mrs.)	Scientific collaborator, MTA, Institute of Philosophy	Problems of dialectical materialist logic and epistemology, esp. the category of purpose in history and present society
RUSZNYÁK István	President, MTA	Problems of the organization of Hungarian science
SÁNDOR János	Assistant Professor, BME, Dept. of Physical Chemistry	Epistemological problems of natural science
SÁNDOR Pál	Professor, ELTE, Dept. of Dialectical Materialism and Logic	Historiography of philosophy; principles of dialectical materialism and logic; criticism of bourgeois philosophy; Aristotelian logic

Born in 1901. Joined the Hungarian Workers' Movement in 1918; became member of the Party in 1919. Was co-Editor of the KMP's illegal *Társadalmi Szemle* between January 1931 and March 1933 (with József Madzsar), its main editor thereafter, until August, 1933. Imprisoned as Communist agitator. After the Communist takeover pursued academic career. Presently Head of the Department of Dialectical Materialism and Logic at the Eötvös Lóránd University of Budapest, editor of the University Yearbook's philosophical section, and member of several editorial boards.

Name	Position and title	Actual and projected Contribution to Marxism-Leninism
SAS Judit, H.	Collaborator, Institute of Public Education (*Népművelési Intézet*)	Education-sociology, esp. as regards the role and effect of literature
SAUM Mihály	Associate Professor, ELTE, Dept. of State and Juridical Theory	Theory of socialist State and law
SCHÜCK Tamás	Engineer, Ganz-Mávag machine factory	Philosophical problems of relativity theory, mathematics, economics
SIMON Endre	Assistant Professor, ELTE, Dept. of Dialectical Materialism and Logic	Marxist studies in the history of philosophy, esp. Aristotle and Locke
SIMON Péter	Associate Professor, ELTE, Dept. of Scientific Socialism	The Socialist State and the Socialist Revolution
SIMONOVITS István (Mrs.)	Associate Professor, ELTE, Dept. of Dialectical Materialism and Logic	Dialectical materialist interpretation of natural science, esp. problems of space and time
SIPOS Aladár	Associate Professor, ELTE, Dept. of Political Economy	Political economy of contemporary capitalism
SIPOS János	Assistant Professor, ELTE, Dept. of Historical Materialism: Head, Section of Historical Materialism at MTA, Institute of Philosophy	Relation of matter and mind, esp. of social consciousness and social being; specifics of the people's democratic revolution in Hungary
SIPOS Zsuzsánna	Collaborator, Institute of Public Education (*Népművelődési Intézet*)	Demographic studies concerning the levels of education
SOMOGYI Antal	Scientific Collaborator, MTA, Central Research Institute of Physics	Dialectical materialist philosophy of physics
SOMOGYI János	Assistant Professor, POETE, Dept. of Marxism-Leninism	Plexanov's atheist views
SOMOGYI Zoltán	Scientific Collaborator, MTA, Institute of Philosophy	Problems of alienation in Socialism; Communist ethics; materialist *Weltanschauung*
SOMOSKÖI János	Professor, Party Academy, Dept. of Philosophy	Forms of socialist democracy, esp. the forms of State
Sós Vilmos	Scientific Collaborator, MTA, Institute of Philosophy	Problems of social determinism in relation to dialectical and historical materialism
SŐTÉR István	Rector, ELTE; Director, MTA, Institute for History of Literature; full member of MTA; laureate of the Kossuth Prize; Editor, *MTA*	Marxist aesthetics of literature; literary criticism; cultural and educational policy

Name	Position and title	Actual and projected Contribution to Marxism-Leninism
	Nyelv és Irod. tört. Oszt. Közl	
SÜKÖSD Mihály	Collaborator, *Valóság*	Sociography in relation to the morals of the young intellectuals in Hungary
SZABÓ András	Scientific Collaborator, MTA, Institute of Political Science and Law	Theory of Socialist State and law; critique of the Freudian penal code
SZABÓ András György	Head, Section of Dialectical Materialism, MTA, Institute of Philosophy	Historiography of philosophy; Marxist philosophy of nature, esp. the dialectics of quantity and quality
SZABÓ Gábor	Professor, Party Academy, Dept. of Philosophy	Dialectical materialist philosophy of physics, esp. the relation of matter and movement
SZABÓ Imre	Director, MTA, Institute of Political Science and Law; Professor, ELTE, Dept. of State and Juridical Theory; Editor, *Állam és Jogtudomány*; full member of MTA	Political science of Socialism
SZABÓ Imre	Trainee, ELTE, Dept. of Historical Materialism	The development of the category of interest
SZABÓ József	Professor, Party Academy, Dept. of Political Economy	Problems of political economy in Hungary; problems of Socialism
SZABOLCSI Bence	Director, MTA, Bartók Archives; full member of MTA	Marxist aesthetics of music; musicology; Hungarian folklore research
SZABOLCSI Miklós	Head of Section, MTA, Institute for History of Literature; associate member of MTA	Marxist aesthetics of literature and poetry
SZAKÁCS Kálmán	Associate Professor, ELTE, Dept. of Scientific Socialism	History and problems of 'Scientific Socialism'
SZALAI Sándor	Professor, VE; associate member of MTA	Marxist sociology; problems of morals and humanism
SZÁNTÓ Miklós	Scientific Collaborator, MTA, Research Group for Sociology	Problems of Hungarian Marxist sociology
SZAUDER József	Director and Professor, JATE, Institute of the History of Literature	History of literature, esp. of Hungarian literature
SZÉKELY Sándor	Assistant Professor, JATE, Dept. of Philosophy	Methods and applicability of cybernetics

Name	Position and title	Actual and projected Contribution to Marxism-Leninism
SZELÉNYI Iván	Scientific Collaborator, MTA, Research Group for Sociology	Urban sociology, esp. in relation to Budapest
SZÉNÁSI József	Assistant Professor, BME, Dept. of Philosophy	The law of contradiction as applied to biology
SZIGETI József	Director, MTA, Institute of Philosophy; Professor, ELTE, Dept. of Aesthetics; Editor, *Magyar Filozofiai Szemle* (Hungarian Review of Philosophy)	Marxist philosophical aesthetics; historiography of philosophy; problems of epistemology and dialectical logic; studies in pre-Marxist philosophy, esp. Diderot
SZIGETVÁRI Sándor	Associate Professor, ELTE, Dept. of Dialectical Materialism and Logic	Problems of dialectical logic, esp. the category of the general, and the epistemological relation of induction and deduction
SZIRMAI István	Member, Politburo and Central Committee of the MSzMP	Ideological policy and propaganda; Party organization

Born in 1906. Was Journalist, joined the Party in Roumania in 1929. Later active in Transylvania, where he helped organize the illegal Communist press. Transferred his activity to Hungary in 1941 as contact man between the various Transylvanian Party organizations. Joined the KMP in 1943. Arrested in December of that year, but escaped in October, 1944. After 1945 became Deputy Head of the Secretariat of the South-Hungarian Section of the MKP. Nominated Deputy Member of the Central Committee and Head of its Mass-organizational Section in 1946. As of 1947 was Secretary of the National Organizational Committee of the MKP resp. MDP. Head of the Hungarian Radio from 1949 to 1953; editor of the newspaper *Esti Budapest* in 1956. Following the uprising of 1956 Szirmai headed the Information Office of the Council of Ministers and was elected member of the Central Committee of the MSzMP. Elected to the Politburo as Deputy member in 1959; in that same year he was assigned the Secretaryship of the Central Committee. Szirmai was named Chief of the Agitation and Propaganda Committee and became full member of the Politburo at the VIIIth Party Congress (December, 1962).

TAMÁS Attila	Director and Associate Professor, JATE, Institute of the History of Literature	Marxist aesthetics of literature; history of literature
TAMÁS György	Scientific Collaborator, MTA, Institute of Philosophy	Dialectical and formal logic; Marxist philosophy of science, esp. the problem of scientific definition; compilation of a dictionary of logic
TOLNAI Gábor	Member, MTA, Committee on Scientific Qualifications; Professor, ELTE, Dept. of	Marxist aesthetics of world literature; history of Hungarian literature

Name	Position and title	Actual and projected Contribution to Marxism-Leninism
	the History of Ancient Hungarian Literature; full member of MTA	
TORDAI Zádor	Scientific Collaborator, MTA, Institute of Philosophy	Criticism of Existentialism and Neo-Thomism; critique of religion
TÖRŐ Imre	Rector, BOETE; Director, BOE, Institute of Histology and Embriology; President, TIT; full member of MTA	Cultural policy; Propagation of scientific knowledge
TÓTH Miklós	Professor, Evening University of the Party Committee of the County of Csongrád	Alienation in relation to the arts
TRENCSÉNYI-WALDAPFEL Imre	Professor, ELTE, Dept. of Latin Philology; Editor, *Magyar Tudomány*; full member of MTA	Marxist evaluation of the history of literature; philosophical problems of philology; critique of the genesis of religion
UJFALUSSY József	Professor of Aesthetics, Franz Liszt Academy of music	Marxist philosophical aesthetics of music
VAJDA Imre	Professor, MKKE	Socialist economy of Hungary
VAJDA Mihály	Scientific Collaborator, MTA, Institute of Philosophy	Criticism of phenomenology; problems of evidence
VARGA Károly	Scientific Collaborator, MTA, Research Group for Sociology	Problems of Hungarian Marxist sociology, esp. of literature-sociology
VÁRI György (Mrs.)	Assistant Professor,BOETE, Dept. of Marxism-Leninism	Philosophical significance of modern research into the physiology of perception
VARRÓ Tibor	Associate Professor, ELTE, Dept. of Political Economy	Political economy of Socialism
VAS Ida	Assistant Collaborator, MTA, Institute of Philosophy	Criticism of Aristotelian logic
VAS Tibor	Professor, ELTE, Dept. of State and Juridical Theory	State and juridical theory of Socialism
VASS Henrik	Director, Institute of Party History	History of the Hungarian Workers' Movement; problems of Hungarian Socialism
VAYER Lajos	Professor, ELTE, Dept. of the History of Art	Method of, and studies in, the history of art
VEKERDI László	Librarian, MTA, Mathematical Research Institute	The history of Science, esp. of the 17th Century
VERECKEI Lajos	Scientific Collaborator,	Philosophical problems of

Name	Position and title	Actual and projected Contribution to Marxism-Leninism
	POETE, Biological Institute; Assistant, POETE, Dept. of Marxism-Leninism	biology: problem of higher nervous activity; esp. the role of subcortical mechanisms in the organization of behavioral processes
VÉSZI Béla	Deputy Director and Professor, Party Academy, Dept. of Philosophy	Relations of economy and politics in Socialism
VILMOS József	Associate Professor, ELTE, Dept. of Political Economy	Political economy of Socialism
VINNAI András	Assistant Professor, NME, Dept. of Marxism-Leninism	Epistemological Problems of Quantum Mechanics
VITÁNYI Iván	Collaborator, *Valóság*	Marxist philosophical aesthetics of dance and music; sociology of art; epistemological problems of aesthetics
VOLCZER Árpád	Assistant Professor, ELTE, Dept. of Historical Materialism	The concept of social law
WALDAPFEL József	Professor, ELTE, Dept. of Hungarian Literature of the Age of Enlightenment and Reform; full member of MTA	History of Hungarian literature; Marxist aesthetics of litterature
WIRTH Ádám	Secretary, Philosophical Work-Collective of the Central Committee of the MSzMP; Editor-in-Chief, *Valóság*	History of the Hungarian Workers' Movement; problems of Hungarian socialism; ideological and cultural policy
ZÁDOR Anna	Professor, ELTE, Dept. of the History of Art	Marxist aesthetics of the fine arts; the history of art
ZINHOBER Ferenc	Associate Professor, PTE, Dept. of Political Economy and Scientific Socialism	Problems of political economy
ZOLTAI Dénes	Scientific Collaborator, MTA, Institute of Philosophy	Marxist philosophical aesthetics, esp. of music
ZSIGMOND László	Professor, ELTE, Dept. of Modern Universal History	Modern history; history of political catholicism

VI

THE SCIENTIFIC, EDUCATIONAL AND CULTURAL INSTITUTIONS

Hungarian Marxism-Leninism is now being developed to an increasing extent in specialized institutes of learning and research. The Party leadership merely suggests the line and assigns specific projects; it no longer states the final conclusions. Basic data on those scientific, educational and cultural institutions where ideological questions are tackled is given below.

I. THE HUNGARIAN ACADEMY OF SCIENCES (MTA)

The MTA is without doubt the most important single scientific and cultural institution in Hungary. It is important both as regards the quality of the work it does and the quantity it produces. Quality is obtained by engaging the best minds on each field, and quantity by providing trained assistance and research staff.

The MTA is 140 years old. Its main building on the shores of the Danube knows a century of scientific activity. It is by no means a Communist institution, although it is a Communicized one (if one may coin a word). In its pre-Communist days, the MTA was an exclusive bastion of high science; it has now become a giant mass-organization, directing, controlling and coordinating scientific and cultural activity throughout the country. To compare: in 1938, the MTA published seven periodicals; today it publishes twenty-nine, and controls another sixty-two. Its average rate of book publication was between eight and ten books per year before the Second World War; today it publishes over two hundred per annum. Its international contacts have also increased. Foreign scientists came only in sparse numbers in former days, even in 1954 but 225 of them visited the MTA. This number grew to 1515 in 1964, however. MTA received a state subsidy of 70 thousand *pengö* in 1938; under the Communist regime it obtained 29 million *forints* in 1950, 136 millions in 1955, and 239 millions in 1960.

The great ideological potentials of the MTA spring from its power to confer coveted titles and degrees, and to provide positions with comfortable and steady wages. Under the centralized direction of scientific and cultural life of contemporary Hungary, the MTA makes full use of these advantages. Titles are the reward of excellence on scientific fields and of excellence plus proper ideological views on the fields directly involving, or at least touching on, Marxism-Leninism. Projects for post-graduate degrees are often combined with officially assigned research tasks, with the result that the investigator working on his official task not only has the satisfaction of doing what is expected of him by the 'socialist community of the Hungarian people', but also obtains a coveted degree insuring his personal security and advancement. Finally, the Academy functions as a source sponsoring, or making possible, trips to foreign countries

(e.g. to international conferences, study trips)[1] dear to the hearts of most Hungarians, scientists, philosophers and literates not excluded.

In the following section relevant data on the MTA will be given in detail.

1. *Statutes*

MTA's present statutes have been adopted at the CXXth General Assembly, on the basis of the Law-Decree No. 24 of 1960 of the Presidium of the Hungarian People's Republic, ratified by István Dobi (President of the Presidium) and István Kristóf (Secretary of the Presidium). The somewhat bombastic, but most significant contents of Chapters I and II are quoted in full.

CHAPTER I *The Purpose and Task of the MTA*

Article 1

(1) The Hungarian Academy of Sciences (hereinafter called: Academy) shall be the supreme scientific body in the Hungarian People's Republic. It shall take a leading role in the national direction of scientific life.

(2) The purpose of the Academy shall be, on the basis of the scientific ideology of dialectical materialism, by studying and developing all branches of science, by organizing and supporting scientific activity, by promoting the practical utilization of the results attained, to contribute to the accomplishment of the political, economic and cultural tasks incumbent upon the Hungarian People's Republic, to the advancement of science in the interest of other peoples engaged in building a socialist society and of the whole of mankind.

Article 2

(1) The task of the Academy shall be to study sciences. In the interest of this objective, to organize, lead and coordinate research in the field of fundamental theoretical and experimental investigations as well as of theoretical investigations within the scope of the applied sciences. This task of the Academy shall be accomplished in accordance with the provisions laid down in paragraphs (2) to (4).

(2) The Academy shall engage in the study of sciences principally in its research institutions. In addition, it shall assist research conducted in university sections and institutions controlled by ministries and by organs of national authority.

(3) In respect of basic theoretical and experimental research as well as of theoretical researches in applied sciences the Academy shall give guidance in matters of principle and methods also in respect of research conducted under the control of ministries and organs of national authority; it shall have powers to request information on research of this nature.

(4) The Academy as the supreme scientific body in the country shall take part in the national direction and co-ordination of scientific research; it shall assist other State and social organs in charge of directing scientific activity without, however, infringing their rights and duties as regards control and direction.

(5) The Academy shall promote the evolution of society also by expressing its views and submitting proposals in respect of problems of national concern bearing upon scientific research if so requested by the Hungarian Revolutionary Worker-Peasant

[1] Cf. the MTA's Statutes, Chapter I, Article 5 (c), cited below.

Government, ministers, heads of organs of national authority and by social organs or on its own initiative.

(6) The Academy shall (a) promote the professional development of persons engaged in scientific activity, assisting them in this pursuit, and provide for the training of the new generation of scientists; (b) expand the conditions of scientific research, publish scientific books and periodicals, as well as (c) foster and develop the international relations of Hungarian science.

Article 3

(1) The Academy shall be superintended by the Hungarian Revolutionary Worker-Peasant Government;

(2) The Hungarian People's Republic shall earmark funds required for the Academy's activity under a separate heading in the State budget.

Article 4

(1) The Academy shall establish research institutes (research groups, research laboratories) in order to carry out its scientific plan; it shall direct scientific research conducted therein.

(2) Scientific research under the Academy may be carried on at university sections and in institutions controlled by ministries and organs of national authority.

Article 5

The Academy shall (a) support institutes, collective and individual scientific research, shall commission persons to write scientific works; (b) organize meetings, congresses, scientific works and periodicals with a view to providing information on the results achieved in scientific research, and to discussing problems of science; (c) ensure that the representatives of Hungarian science maintain contacts with scientists abroad, attend scientific congresses, sessions, lectures organized abroad, make study tours, be informed of the attainments of progressive scientists, and shall provide opportunity for an adequate participation of foreign scientists in the activity of the Academy; (d) by diffusing scientific knowledge it shall contribute systematically to raising the cultural level of our working people; for this end it shall supervise the activity of scientific and technical associations and societies coming under its authority, shall co-operate with other associations and social organizations established for this purpose.

Article 6

The language of the proceedings and publications of the Academy shall be Hungarian, it shall however do its best to ensure that the achievements of Hungarian science should regularly be published or communicated in foreign languages, too; honorary members or guests from abroad may also lecture in foreign languages.

CHAPTER II *The Organization of the Academy*

Article 7

(1) The Academy shall be composed of (a) the General Assembly; (b) the Presidium; (c) the Presidential Council; (d) the President, Vice-Presidents, Secretary-General and Deputy Secretaries-General; (e) the Sections; (f) the Sectional Boards; (g) the Secretaries and Deputy Secretaries of the Sections; (h) Committees; (i) research institutes, research groups, laboratories under the Academy's control, the Library of the Academy, and enterprises.

(2) Duties of organization, administration and office work connected with the Academy's activity shall be discharged by the Offices of the Academy.

(3) The Committee of Scientific Qualifications shall come under the control of the Academy.

2. *Members*

The statutes of the MTA state that members shall be *honorary*, *ordinary* (full) and *corresponding* (associate). All members have a right to vote at the sessions of the Academy, but only the full and associate members receive regular emoluments. These must be Hungarian nationals; honorary members may also be foreigners. The title of *academician* is reserved for full members.

Honorary members are elected among the greats of the world's science and philosophy. Only two Marxist-Leninists (the Soviet theoretical physicist and philosopher of physics D. I. Bloxincev, and the Soviet philosopher P. N. Fedoseev) figure among the 46 honorary members of the MTA at present.

Full members of the MTA total 91. Of these, 23 can be said to deal significantly and regularly with ideological questions. About 16 of these 23 can be described without exaggeration as experts on some major aspect of Marxism-Leninism. These are by name: E. Andics (on historical materialism), Gy. Ember (historical materialism), T. Erdey-Grúz (dialectical materialism), I. Friss (Marxist political economy), L. Jánossy (dialectical materialism), Gy. Lukács (dialectical, historical materialism, socialist realism), M. Major (socialist realism) L. Mátrai (dialectical and historical materialism), E. Molnár (dialectical and historical materialism), D. Nemes (historical materialism), K. Novobátzky (dialectical materialism), Gyula Ortutay (historical materialism, socialist realism), I. Sötér (socialist realism), Imre Szabó (historical materialism), G. Tolnai (socialist realism), I. Trencsényi-Waldapfel (socialist realism). Touching on ideological questions have been further: Ferenc Erdei (on political economy), P. Gegesi-Kiss (historical materialism), A. Rényi (historical materialism), I. Rusznyák (historical materialism), B. Szabolcsi (socialist realism), I. Törő (historical materialism), and J. Waldapfel (socialist realism).

Associate members total 72. Six of them deal with questions of the ideology; four of the six may be considered experts on a field of Marxism-Leninism. The latter are: L. Kardos (socialist realism), T. Kardos (socialist realism), Zs. P. Pach (Marxist political economy), S. Szalai (dialectical and historical materialism). L. Fülep and L. Pál have touched upon, respectively, questions of socialist realism and dialectical materialism.

In sum, the total of all members (honorary, full and associate) of the Hungarian Academy of Sciences comes to 206, of which no more than 22 may be rightfully considered experts on Marxism-Leninism. Deducting the two Soviets, Hungarian ideologists, honored by membership in the MTA, total 20.

3. *Presidium*

President: István Rusznyák

Vice Presidents: Ferenc Erdei, Gyula Hevesi, Lajos Jánossy, Lajos Ligeti, Rezső Manninger, Károly Novobátzky.

Secretary-General: Tibor Erdey-Grúz

Deputy Secretaries-General: Albert Kónya, Imre Szabó.

Elected members: Géza Bognár, Ágoston Budó, Pál Gegesi-Kiss, György Hajós, Erik Molnár, Elemér Szadeczky-Kardoss, János Zambó.

Secretaries of the Sections: Antal Babics, Géza Bognár, Ágoston Budó, Béla Lengyel, László Mátrai, János Mócsy, F. Brunó Straub, Lajos Tamás.

The Presidential Council: Ferenc Erdei, Tibor Erdey-Gruz, Gyula Hevesi, Lajos Jánossy, Albert Kónya, Lajos Ligeti, Rezső Manninger, Károly Novobátzky, István Rusznyák, Imre Szabó.

4. *Sections*

The MTA has eight main Sections: I. Linguistic and Literary Sciences; II. Social and Historical Sciences; III. Mathematical and Physical Sciences; IV. Agricultural Sciences; V. Medical Sciences; VI. Technical Sciences; VII. Chemical Sciences; VIII. Biological Sciences. There is also a Psychological Committee, vested with the function of a section.

Of the above Sections, regular ideological activity is exercised by Section II alone. Frequent ideological work is done by Section I, some ideological contributions come from Section III (especially from the physicists), with the other sections coming up with infrequent works touching upon ideological questions. Each section comprises a number of scientific disciplines, some of which come under the direct sphere of competence of Marxism-Leninism, others touch on it indirectly, while some may be considered entirely 'declassified'.

Disciplines relevant to the Communist ideology (in the widest sense) as subdivided into MTA's sections, are the following:

SECTION I

Relevant disciplines:
Hungarian literature, theory of literature.
Relevant institute:
Institute for the History of Literature. (Founded 1956.) Director: I. Sötér.

SECTION II

Relevant disciplines:
Philosophy, economics, history, political science, law, sociology, history of art, education.
Relevant Institutes:
Institute of Economic Science. (Founded 1955.) Director: I. Friss.
Institute of History. (Founded 1949.) Director: E. Molnár.
Institute of Philosophy. (Founded 1957.) Director: J. Szigeti.
Institute of Political Science and Law. (Founded 1949.) Director: I. Szabó.
Research Group for Sociology. (Founded 1963.) Director: A. Hegedűs.

SECTION III

Relevant discipline:

Physics.
Relevant Institute:
Central Research Institute of Physics. (Founded 1950.) Director: L. Jánossy.

SECTION IV

Relevant disciplines:
Agricultural economics and farm management, agrarian history.
Relevant Institute:
Research Institute for Agricultural Economics. (Founded 1953.) Director: F. Erdei.

SECTION V

Relevant disciplines:
Biophysics, medical, administration.
Relevant Institutes: –

SECTION VI

Relevant disciplines:
History of architecture, theory of communications, history of technology.
Relevant Institutes: –

SECTION VII

Relevant disciplines: –
Relevant Institutes: –

SECTION VIII

Relevant disciplines:
Zoology, anthropology, genetics.
Relevant Institute:
Institute of Genetics. (Founded 1942.) Director: B. Győrffy.

PSYCHOLOGICAL COMMITTEE.

Relevant disciplines:
Philosophical principles of psychology, pedagogical psychology, labor psychology, methodological psychology.
Relevant Institutes: –

5. *Publications*

The Statutes of the Academy state, that it shall 'publish scientific works and periodicals with a view to providing information on the results achieved in scientific research, and to discussing problems of science'.[2] In the last decade, however, the publications of the MTA have multiplied to an extent where they no longer merely provide information on scientific results and discuss scientific

[2] MTA's Statutes, Chapter XIV, Article 46 (1).

problems, but also popularize those principles, results and problems of science and ideology which are felt important to be communicated to the public. The MTA owns its own publishing concern, the Akadémiai Kiadó, responsible for the publication of some two hundred books per year. These are available in bookshops throughout the country. In addition, the MTA maintains its own bookstore in the heart of Budapest.

The MTA as such, publishes two central periodicals; its Sections are responsible for the publication of some 27 further periodicals, and the Scientific Societies attached to the Academy publish another 62 journals. The publications of the former two groups appear directly, and those of the latter appear indirectly, under control and supervision of the MTA. Of this veritable mass-production of 89 journals, 27 are designed for export (these are published in foreign languages, mostly in Russian, English, French and German) the rest are for domestic consumption. Practically all of these journals publish, from time to time, ideological, or at least distinctly ideologically oriented, texts. About sixteen of them, however, regularly concentrate on the ideological. These are:

MTA Central Periodicals:

Hungarian Science. (Magyar Tudomány)
Gazette of the Academy. (Akadémiai Közlöny)

Periodicals of the Sections:

SECTION I:

Proceedings of the Section of Linguistic and Literary Sciences of the MTA. (MTA Nyelv és Irod. tud. Oszt. Közl.)
Proceedings on the History of Literature. (Irodalomtörténeti Közlemények)
'Helicon' World Literature Observer. (Helikon Világirodalmi Figyelő)
Literature and Socialism. (Irodalom – Szocializmus)

SECTION II:

Proceedings of the Section of Social and Historical Sciences of the MTA. (MTA Társ. Tört. tud. Oszt. Közl.)
Economic Review. (Közgazdasági Szemle)
Proceedings of the Institute of Economic Sciences of the Hungarian Academy of Sciences. (Az MTA Közgazdaságtudomány Intézetének Közleményei)
Review of History. (Történelmi Szemle)
Hungarian Review of Philosophy. (Magyar Filozófiai Szemle)
Political Science and Jurisprudence. (Állam és Jogtudomány)
Sociological Studies. (Szociológiai Tanulmányok)

SECTION III: –

SECTION IV:

Agricultural Economy. (Gazdálkodás)

SECTION V: –

SECTION VI: –

SECTION VII: –

SECTION VIII: –

PSYCHOLOGICAL COMMITTEE: –

6. *Postgraduate Degrees*

Directing and sponsoring scientific-ideologic activity in Hungary is a central task of the MTA; it presupposes the specialized training of young scientists and theoreticians. The allocation of the fields of speciality and the assurance of qualified work on the chosen fields is served by a system of postgraduate rewards in the form of high scientific degrees, created by the Academy in 1952. Under the system of 'scientific qualifications' the degrees of *Candidatus Scientiarum* and *Doctor Scientiarum* may be obtained. Working for these degrees provides the incentive for sustained theoretical endeavor regardless of whether the topic of the investigation would coincide with the investigator's personal interests or not. MTA accepts dissertations for the above degrees on subjects listed as belonging to 22 different branches of scientific and philosophic inquiry.

It must be pointed out, that of these 22 fields of inquiry merely a few are within the immediate sphere of competence of Marxism-Leninism (e.g. philosophy, social and political science, history, economy, history of literature and art), the great majority (the natural, technological and exact sciences) are already practically 'declassified'.

The total number of accepted dissertations had already reached 1000 in 1959; by 1965 several times this many have been filed with the Academy. The number of ideologically relevant dissertations does not exceed two hundred, however.[3] But, among the authors of these ideological dissertations one finds almost all the qualified Marxist-Leninists of Hungary. Also, a large number of the investigators fulfilling officially assigned research projects in a field of Marxism-Leninism work, by the same token, toward their *Candidatus* or *Doctor* degree.[4] Hence the statistically infrequent ideological dissertations are important in themselves and they fulfil an ideo-politically important task.

The degrees are adjudged by the *Committee of Scientific Qualifications*, a body vested with national authority. Its President, Secretary, and members are appointed by the government; they are chosen among the prominent scientists and officials of the respective fields. The *Committee* works under the control of the Presidium of the MTA and submits reports to it at regular intervals.

MTA states the following conditions for obtaining these degrees:

[3] These are found in the bibliography, below, marked '*diss*'.
[4] Cf. 'Official Projects', above, pp. 95–103.

(a) the degree of *Candidatus Scientiarum* (henceforth C.Sc.) may be obtained under an organized system of postgraduate research scholarship by experts below the age of 35, provided they have passed the entrance examination with success and subsequently have defended, in the course of a public debate, their paper which shall contain a new scientific result achieved by original research work. Under the system of postgraduate research scholarship, there are courses for those having scholarships, and courses through correspondence; the former lasting for three, the latter for four years. During that period the postgraduate student is bound to complete research on his subject and pass examinations in the respective branch of science, in languages and social philosphy.

Besides this organized system any expert university graduate may obtain the degree of C.Sc. upon presenting a paper, which should contain a new scientific result, to the Committee of Scientific Qualifications, by passing the examinations as provided for C.Sc. and defending the paper in the course of a public debate.

(b) As a rule, the degree of *Doctor Scientiarum* (henceforth D.Sc.) may be obtained by a C.Sc. after the lapse of a three years' waiting period. The pre-requisite for obtaining this degree is the defending of a paper contributing towards the advance of an entire branch of science, completed on the basis of research work performed in the capacity of C.Sc.

C.Sc. endeavouring to obtain the Doctor of Sciences degree are awarded scholarships (for one or one and a half year) by the State provided they are deemed worthly of it and it appears to be warranted by the conditions in which they are working that they should be freed from other engagements and devote themselves exclusively to working on their doctor's thesis.

Experts with scientific degrees receive a regular monthly allowance in addition to their salaries. Their obligations include the continuation of their research work, the training of, and assistance to, young experts, and contributing with their entire activity towards the progress of society.

Degrees in sciences may be obtained by Hungarian nationals abroad. Foreign nationals may obtain degrees in sciences in Hungary on the strength of convention between governments, Academies of Sciences or agreements concluded through diplomatic channels.

II. THE MAIN UNIVERSITIES

Serious ideological work, both research and educational, is done only in the few key Marxist-Leninist Faculties and Departments of the Hungarian Universities. The uncontested leader among them is the *Eötvös Lóránd Tudományegyetem* (Eötvös Lóránd University) in Budapest, where the country's best minds (and most successful academic politicians) are assembled. Especially important for ideologic questions of science and technology is the *Budapesti Műegyetem* (Budapest Technical University), while the leader in matters of economics is the *Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem* (Karl Marx University of Economic Science, Budapest). The Universities of the towns of Debrecen, Szeged and Pécs are important in their respective areas, while the Party Academy functions as the center of orthodox ideological training.

Basic data on these Universities will be given below, insofar as is relevant to the teaching and development of the Communist ideology in Hungary.

Eötvös Lóránd University (ELTE) (Budapest V)

Number of teaching staff: 736.
Number of students: 9128.
Rector: István Sötér.
Pro-Rectors: Miklós Világhy, Sándor Balogh.
Heads of the Departments directly relevant to Marxism-Leninism: P. Sándor (Dialectical Materialism and Logic), E. Molnár (Historical Materialism), A. Mód (Scientific Socialism), E. Andics (Modern and Contemporary Hungarian History), J. Szigeti (Aesthetics), J. Vilmos (Political Economy), A. Sipos (Political Economy), T. Vas (State and Juridical Theory), J. Beér (Hungarian Political Law).

Technical University of Budapest (BME) (Budapest XI)

Number of teaching staff: 754.
Number of students: 8300.
Rector: József Gruber.
Vice-Rectors: Ferenc Lettner, István Barta, Tibor Elek.
Head of the Department directly relevant to Marxism-Leninism: T. Elek (Philosophy [formerly: Marxism-Leninism])

Karl Marx University of Economic Science (MKKE) (Budapest IX)

Number of Professors: 12.
Number of students: 2276.
Rector: Zsigmond Pál Pach.
Vice-Rector: Imre László.
Heads of the Departments directly relevant to Marxism-Leninism: A. Berei (Political Economy), L. Háy (Political Economy), T. Nagy (Political Economy), Zs. P. Pach (Economic History), A. Haász (International Economics).

Kossuth Lajos University (KLTE) (Debrecen 10)

Number of teaching staff: 246.
Number of students: 1945.
Rector: Pál Szarvas.
Head of the Department directly relevant to Marxism-Leninism: I. Kónya (Marxism-Leninism).

József Attila University (JATE) (Szeged)

Number of teaching staff: 320.
Number of students: 1974.
Rector: György Antalffy.
Pro-Rectors: Géza Fodor, Péter Hajdu, Ferenc Herczeg.
Heads of the Departments directly relevant to Marxism-Leninism: D. Kalocsai (Philosophy), Gy. Antalffy (Political Science), Gy. Mérei (Modern and Contemporary Hungarian History).

University of Pécs (PTE) (Pécs)

Number of teaching staff: 41.
Number of students: 880.
Rector: –.
Heads of the Departments directly relevant to Marxism-Leninism: I. Kiss (Philosophy), F. Zinhober (Political Economy), P. Halász (Political Science).

Party Academy (Pártföiskola) (Budapest)

(The Party Academy does not communicate information concerning its staff, organization and number of students. The following list of its officers and faculty members has been compiled on the basis of data supplied by other, usually reliable, sources.)
Director: Sándor Szerényi.
Deputy Director and Head of the Department of Philosophy: Béla Vészi.
Members of the teaching staff: István Balló, László Dankó (Dept. of Economics), József Erdődi, (Mrs.) Andor Geréb, Sándor Kárpáti, Endre Molnár, László Orbán, János Somosköi (Dept. of Philosophy), Gábor Szabó (Dept. of Philosophy), József Szabó (Dept. of Political Economy).

III. OTHER INSTITUTIONS OF HIGHER EDUCATION

In Hungary, as elsewhere in the Communist world, all institutions of higher learning comprise the obligatory Department of Marxism-Leninism (sometimes called Department of Philosophy, Department of Scientific Socialism, or both). Each of the institutions listed below has such a Department, but their work so far has not been above the routine dissemination of Marxist-Leninist principles which is expected of them. (This is not to say, of course, that individual faculty members may not have come up with significant ideological contributions of their own.)

Technical University of Building and Transport Engineering (ÉKME) (Budapest XI)

Number of teaching staff: 431.
Number of students: 3699.
Rector: Imre Perényi.

Technical University of Heavy Industry (NME) (Miskolc-Egyetemváros)

Number of teaching staff: 293.
Number of students: 2561.
Rector: János Zambó.

University of Forestry and Timber Industry (EFE) (Sopron)

Number of teaching staff: 93.
Number of students: 736.

Rector: János Gál.

University of Agricultural Science (ATE) (Gödöllő)

Number of teaching staff: 280.
Number of students: 2644.
Rector: András Magyari.

Medical University of Budapest (BOETE) (Budapest VIII)

Number of teaching staff: 981.
Number of students: 3886.
Rector: Imre Törő.

Medical University of Debrecen (DOETE) (Debrecen 10)

Number of Professors: 18.
Number of students: 599.
Rector: Pál Juhász.

Medical University of Szeged (SzOETE) (Szeged)

Number of teaching staff: 359.
Number of students: 1453.
Rector: Károly Tóth.

Medical University of Pécs (POETE) (Pécs)

Number of Professors: 21.
Number of students: 966.
Rector: Tivadar Húth.

Further Institutions:

Zrinyi Miklós Military Academy (Budapest).
University of Veterinary Science (Budapest).
Franz Liszt Academy of Music (Budapest).
College of Dramatic and Cinematic Art (Budapest).
School of Art (Budapest).
School of Applied Arts (Budapest).
College of Horti- and Viticulture (Budapest).
School of Physical Education (Budapest).
Training College for Teachers of Handicapped Children (Budapest).
College of Agrarian Science of Debrecen (Debrecen).
Teachers' Training College of Szeged (Szeged).
Teachers' Training College of Pécs (Pécs).
University of Chemical Industry (Veszprém).
College of Agrarian Science of Keszthely (Keszthely).
School of Agrarian Science of Mosonmagyaróvár (Mosonmagyaróvár).
Teachers' Training College of Eger (Eger).
Teachers' Training College of Nyiregyháza (Nyiregyháza).

IV. LEARNED SOCIETIES

The following Hungarian cultural, scientific, literary and artistic societies exercise noteworthy ideological activity:

Federation of Hungarian Writers
President: József Darvas.
General Secretary: Imre Dobozy.

Hungarian Historical Society
President: Erik Molnár.
Vice-Presidents: Győző Ember, Zsigmond Pál Pach, Imre Révész.
General Secretary: György Székely.

Society for the Propagation of Scientific Knowledge (TIT)
President: Imre Törő.
General Secretary: László Nagy.

Committee for the Kossuth Prize
President: Gyula Kállai.
Vice-Presidents: István Rusznyák, Miklós Ajtai, Erik Molnár, Pál Ilku.

Institute of Cultural Relations
President: József Bognár.

Hungarian P.E.N. Club
President: István Sőtér.
Vice-Presidents: Mózes Rubinyi.
General-Secretary: László Kéry.

VII

THE MAJOR MARXIST-LENINIST PERIODICALS

The greater part of the decisive ideological material in Hungary is published in periodically appearing journals. In fact, practically all such publications bring ideological articles from time to time (if only to offer proof of their socially conscious editorial policy) and in that sense all Hungarian periodicals are Marxist-Leninist. These publications are many (a list of them is found under the 'Index of Periodicals)', but a distinction between the strongly ideologically oriented ones, and those which merely conform to necessity in occasionally publishing something of an ideological nature, can and should be made. The purpose of this section is to propose a selection of the important ideologically oriented, hence seriously and truly 'Marxist-Leninist' periodicals, providing basic information on each. These periodicals are situated on the scale of ideological publications between the daily press and the book publishing. The greats of the Hungarian daily press are *Népszabadság* (MSzMP), *Magyar Nemzet* (People's Patriotic Front), and *Népszava* (Trade-Unions). Book-publishers are all State-concerns, albeit operating under different names, corresponding to the type of books with which they principally deal. Periodicals are also owned by the State and are usually affiliated with some larger group, but their editorial policy is strongly differentiated, following the personality of the responsible editor and the liberty he is accorded by virtue of the journal's, and his own, position.

In the following listing under 'editor' the person responsible for the contents is understood, which may be the Editor, Editor-in-Chief, the President or Chairman of the Editorial Committee, or the Director. Years in parentheses indicate the date of foundation. Ordinary vulgarizing journals on the one hand, and institutional publications of limited circulation (such as Yearbooks of Universities) on the other, have not been considered here.

Állam és Igazgatás. Monthly (1959) [*State and Administration*].
Editor: Ferenc Dallos.
Published by the Department of Councils of the Minister Council of the Republic. Gives studies on the theory of socialist administration, political science and jurisprudence. Its main contributors are often professors of political science and law, and officials of the relevant Ministries.

Állam és Jogtudomány. Quarterly (1957) [*Political Science and Jurisprudence*].
Editor: Imre Szabó.
Published by the MTA's Institute of Political Science and Law. Presents basic research works on problems of Hungarian political and juridical theory. Reviews national and foreign publications; provides a regular international survey of the field.

Élet és Irodalom. Weekly (1957) [*Life and Literature*].
Editor: György Nemes.

Gives Marxist evaluation of cultural, especially of literary manifestations; also critical commentaries on current events, discussions, publications. Its scope extends to film, theatre, music, the fine arts, presentations on Radio and Television.

Felsőoktatási Szemle. Monthly (1952) [*Review of Higher Education*].
Editor: Árpád Berczik, István Csukás.
Published by the Ministry of Education. Treats problems of Marxist-Leninist pedagogy in Hungary.

Fizikai Szemle. Monthly (1951) [*Review of Physics*].
Editor: György Marx.
Published by the Eötvös Loránd Physics Society. Articles on Hungarian history of physics, problems of education in physics, technology. Reports on international events in the world of physics. Theoretical articles aim at the postgraduate training of physicists. Excursions into Marxist philosophy of physics.

Hadtörténelmi Közlemények. Quarterly (1888) [*Publications on Military History*].
Editor: István Otta.
Presents studies of military and social history, particularly of revolutionary movements, in Hungary and elsewhere.

Irodalomtörténeti Közlemények. Bi-Monthly (1891) [*Publications on the History of Literature*].
Editor: Tibor Klaniczay, István Sötér.
Published by the Institute of Literary History of the Hungarian Academy of Sciences. Presents studies of Hungarian literary history, Marxist-Leninist analyses of particular literary styles, epochs and individual authors. Reviews all new books on this field, publishes debates organized by the Institute of Literary History.

A Könyv. Monthly (1961) [*The Book*].
Editor: Károly Haás.
Studies and reviews scientific, literary and other publications, gives biographies and other data on authors. Includes foreign publishing news.

Kortárs. Monthly (1957) [*Contemporary*].
Editor: István Simon.
Publishes modern Hungarian poetry and prose, detailed literary criticisms, studies of literary problems and debates, cultural news.

Közgazdaság Szemle. Monthly (1954) [*Review of Economy*].
Editor: Géza Ripp.
Published by the Economic Institute of the Hungarian Academy of Sciences. Brings articles on Marxist economic theory and surveys the field of economy in Hungary and elsewhere.

Köznevelés. Bi-monthly (1945) [*Public Education*].
Editor: András Petro.
Published by the Ministry of Education. In addition to technical studies of problems of pedagogy, gives ideological analyses of the relevant issues and reports on cultural events.

Kritika. Monthly (1963) [*Criticism*].
Editor: András Diószegi.
Founded with the intention of correcting bourgeois and revisionist literary and critical tendencies. Offers Marxist-Leninist evaluation of current cultural and literary issues, presents studies in socialist realist aesthetics.

Magyar Építőművészet. Bi-monthly (1952) [*Hungarian Architectural Art*].
Editor: Elemér Nagy.
In addition to technical contributions to its field, brings theoretical studies of socialist realist architecture.

Magyar Filozófiai Szemle. Bi-monthly (1957) [*Hungarian Review of Philosophy*].
Editor: József Szigeti.
Published by the Institute of Philosophy of the Hungarian Academy of Sciences. Fulfils the function of the USSR's *Voprosy Filosofii* with respect to Hungary, i.e. to give standard-setting analyses of the philosophical problems of Marxism-Leninism, as they crop up in discussions in this country, the USSR, and in the rest of the Communist bloc.

Magyar Könyvszemle. Quarterly (1876) [*Hungarian Book Review*].
Editor: –.
Published by the Hungarian Academy of Sciences. Presents, in addition to technical articles for librarians, Marxist studies of the social function of books and libraries and of related topics.

Magyar Pedagógia. Quarterly (1892, re-published: 1961) [*Hungarian Pedagogy*].
Editor: Sándor Nagy.
Published by the Committee on Pedagogy of the Hungarian Academy of Sciences. Presents studies on the theory of cultural policy, educational method, history of pedagogy. Its task is to provide information on the results of socialist education.

Magyar Tudomány. Monthly (1840–41, republished: 1956) [*Hungarian Science*].
Editor: Imre Trencsényi-Waldapfel.
Published by the Hungarian Academy of Sciences. Presents review of the more important scientific and philosophic news and results in Hungary and on the international scene. Offers evaluation of questions of culture-politics and organization of science.

A Magyar Tudományos Akadémia Nyelv- és Irodalomtudományi Osztályának Közleményei. Half-yearly (1951) [*Proceedings of the Section of Linguistic and Literary Sciences of the MTA*].
Editor: István Sötér.
Studies the fields relevant to the Department's activity in the Academy of Sciences: Marxist literary theory, classical philology, folklore, librarianship, musicology.

A Magyar Tudományos Akadémia Társadalmi-Történeti Tudományok Osztályának Közleményei. Quarterly (1950–51) [*Proceedings of the Section of Social and Historical Sciences of the MTA*].
Editor: László Mátrai.
Studies the fields relevant to the Department's activity in the Academy of

Sciences: Marxist political and juridical science, philosophy, economy, history of art, pedagogy, archeology and historiography.

Magyar Zene. Bi-monthly (1960) [*Hungarian Music*].
Editor: János Lózsi.
Musicological review, presenting frequent articles of philosophical-aesthetic interest relevant to music.

Munka. Monthly (1951) [*Work*].
Editor: János Brutyó.
Central journal of the Hungarian Trade-Union movement. Gives ideological analyses of issues relevant to the movement as well as opinions on general social and political problems.

Művészettörténeti Értesitő. Quarterly (1952) [*Journal of the History of Art*].
Editor: Lajos Fülep, D. Dercsényi.
Theoretical journal of Hungarian research on the history and problems of art. Its treatment extends from the early Middle-Ages to contemporary art. More important studies are accompanied by commentaries; there are frequent reviews, bibliographies and international surveys.

Nagy Világ. Monthly (1956) [*The Wide World*].
Editor: László Gereblyés, László Kardos.
Widely read review of world literature. Deals with outstanding figures and works of all continents. It presents reviews, surveys and essays.

Népművelés. Monthly (1954) [*Public Education*].
Editor: Ferenc Ibos.
Gives theoretical and practical advice on the major fields of popular education. Studies diverse aspects of the nation's cultural life and activity.

The New Hungarian Quarterly. Quarterly (1960).
Editor: Iván Boldizsár.
English language articles designed to propagate Hungarian intellectual-cultural accomplishments. Treats literature, the arts, economy, theatre and film.

Pártélet. Monthly (1956) [*Party Life*].
Editor: Vera Lajtai.
The Party's organizational and propaganda periodical. Reports on diverse facets of the Party's activity, publishes Party decrees and recommendations, aids in furthering the Party's educative and propaganda objectives.

Párttörténeti Közlemények. Quarterly (1955) [*Publications on Party History*].
Editor: András Zsilák.
Published by the Institute for the History of the Party of the Central Committee of the MSzMP. Devoted to the ideological analyses of the personalities and events which enter into the Party's history, occasionally dealing with foreign Communist Parties and Workers' Movements in addition.

Statisztikai Szemle. Monthly (1923) [*Review of Statistics*].
Editor: Zoltán Kenessey.
Published by the Hungarian Central Office of Statistics. Gives statistical data and frequently analyses of various sections of Hungarian social and

economic life. Occasionally presents similar treatment of foreign and international events.

Századok. Bi-monthly (1867) [*Centuries*].

Editor: Ervin Pamlényi.

Published by the Hungarian Historical Society. Offers Marxist studies primarily of Hungarian, but also of universal history, from the Middle-Ages to the present. Devotes special attention to the social, economic and political problems of the studied periods. Reviews and discusses recent publications in its field, reports on the Institute's activities.

Társadalmi Szemle. Monthly (1946) [*Review of Society*].

Editor: Aladár Mód.

Theoretical journal of the MSzMP. Its studies set the standard on ideological issues. Publishes the Party's decrees on political, economic and cultural activity.

Természettudományi Közlöny. Monthly (1869, republished 1957) [*Journal of Natural Science*].

Editor: László Dala, Imre Törő *et al.*

Published by the Society for the Diffusion of Scientific Information (TIT). Gives popularizations of latest scientific results, occasionally with original Marxist interpretations and commentaries.

Történelmi Szemle. Quarterly (1958) [*Review of History*].

Editor: Erik Molnár, Antal Bartha.

Published by the Institute of Historical Sciences of the Hungarian Academy of Sciences. Gives Marxist-Leninist oriented treatments of problems of history and *Weltanschauung* in collaboration with similar work done in other Communist countries. There are articles on the Marxist historiographic method, popularizations of selected sources and results.

Uj Irás. Monthly (1961) [*New Literature*].

Editor: Gyula Baranyi

Literary and critical periodical publishing, in addition to literary works, analyses of the problems and issues of Hungarian literary, cultural, and social life. Its task is said to be the development of Hungarian socialist literature.

Valóság. Monthly (1958) [*Reality*].

Editor: András Hegedűs. As of August, 1965: Gyula Ortutay, and as of November, 1965, also Ádám Wirth.[1]

Published by the Society for the Propagation of Scientific Knowledge (TIT). Journal of the progressive younger generation intellectuals. Presents studies ranging from technical philosophy to literary criticism. Has predilection for organizing debates centered on controversial issues. Reviews and surveys publications on philosophy, aesthetics, sociology and literature.

[1] The switch to Wirth and Ortutay, resulting from increasing official concern over the journal's liberalist tendencies, resulted in a realignment of its editorial policy toward greater orthodoxy.

Világosság. Monthly (1960) [*Light*].
Editor: László Mátrai, József Lukács.
Published by TIT. Its task is the propagation of Marxist 'scientific atheism', and 'critique of religion', through analyses of the theories of natural science, sociology, history of religion, anthropology and current Church-political events. The studies are accompanied by selected poetry and prose, book reviews, polemical glossaries and illustrations.

PRINCIPAL MARXIST-LENINIST THEORETICALLY ORIENTED PROVINCIAL JOURNALS

Borsodi Szemle. Bi-monthly (1956) [*Review of Borsod*].
Editor: József Komáromy, Sándor Frisnyák.
Orthodox political and social-theoretical forum of the Miskolc-region.
Alföld. Monthly (1950) [*Lowland*].
Editor: Endre Tóth.
Often controversial literary-theoretical forum of the Debrecen-region.
Jelenkor. Monthly (1958) [*Present Age*].
Editor: Tibor Tüskés.
Often controversial literary-theoretical forum of the Pécs-region.
Tiszatáj. Monthly (1947) [*Tisza-Country*].
Editor: Zoltán Papp.
Literary-theoretical forum of the Szeged-region.

PART THREE

BIBLIOGRAPHIC SECTION

VIII

INTRODUCTION

I. SCOPE

The purpose of the Bibliography is to provide the investigator of Hungarian Communism with a vital tool of research by putting at his disposal data on the articles, studies, monographs, postgraduate dissertations, collective works, and anthologies which made, or purported to make, a contribution to Marxism-Leninism during its two-decade postwar history in Hungary.

In order to include merely those works which represent an endeavor on the part of Hungarian theoreticians to earnestly deal with problems of Communism, rules of inclusion and exclusion had to be set up and obeyed. These are, in brief, the following.

Included are all articles published in Hungarian periodicals, all dissertations accepted by the Hungarian Academy of Sciences (whether published or not)[1], and all monographs over forty pages in length published in individual volumes, which express the author's own opinion concerning some manifestation or problem of Communism in, or relevant to, Hungary from 1849 to the present time.

Excluded are pamphlets under forty pages in length (unless they are of special importance); textbooks of studies dealing with individual persons and those of routine Marxist-Leninist seminars; routine agitprop materials; studies dealing with events concerning some manifestation or problem of Communism not directly relevant to the theory and practice of Communism in Hungary; all works which vulgarize or paraphrase some other writer's views; all translations of foreign works; all technical treatises tacitly assuming but not explicitly discussing a Marxist-Leninist principle, theory or schema.

II. AVAILABILITY

Obtaining books and periodicals published in a Communist country presents a problem familiar to all investigators working in this field. The investigator of Hungarian Communism will find that numerous Western libraries stock most issues of the major periodicals (such as *Társadalmi Szemle*) and many have a fairly extensive collection of periodicals dating from the years following 1956. On the whole, almost any article published in a better-known Hungarian periodical in the sixties may be obtained from libraries in Western Europe and the United States. It is more difficult to obtain Hungarian periodicals (other than the major ones) from earlier years. The investigator has little chance of

[1] Cf. p. 136. Included are the relevant dissertations filed with the MTA until, and including March 2, 1965.

getting them from Kultúra the official trading company for books and newspapers, and he may be well advised to go directly to Budapest. He will find a complete set of all periodicals at several libraries, the more important among them being the Széchényi Library, the Library of the Eötvös Lóránd University (Egyetemi Könyvtár) and the Library of the Hungarian Academy of Sciences. At the latter the micro-film service operates without excessive red tape.

Non-fiction books are published in relatively large editions (5–10 000 copies in a country of 8 million inhabitants), but they have an average life expectance of no more than one to two years. During this time they are readily available, outside of Hungary from Kultúra (P.O. Box 149, Budapest 62) or one of its affiliated book trading companies, and within Hungary in practically all of the many large bookshops. However, one year after publication, some bookstores will already be out of stock, and after two years most booksellers will have but a vague recollection that such a volume existed. Nevertheless, with some perseverance most non-fiction works may be located and purchased in the numerous *antikváriums* (second-hand bookshops) of Budapest. (They also publish catalogues periodically.) But the above mentioned libraries are certain to have almost all books, and will lend them out for the usual weeks. Exceptions are provided by the dissertations, which the Library of the Academy of Sciences will readily make available but not lend out, and the political *indesiderata* (i.e. books which a highly placed author or an organ of the current regime wishes to consider unwritten). These mostly come under the heading of politics, history of the Workers' Movement and Party-organization. The library of the Institute of the Hungarian Workers' Movement (MMI) is reputed to have a sizeable collection of them. They are not generally handed out, however.

In sum: most recent publications, whether books or periodicals, are readily available by mail. The majority of older materials is also available, some of it in original, others on micro-film, but field research is usually necessary to locate and obtain them.

III. PERIODICALS, COLLECTIVE VOLUMES, YEARBOOKS, ANTHOLOGIES

Studies and articles from the following periodicals, collective volumes, yearbooks and anthologies are included in the bibliography[2]. The second column gives the notation, which is used in the bibliography.

Acta Historica Academiae Scientiarum Hungaricae	*Act. Hist.*
Acta Juridica Academiae Scientiarum Hungaricae	*Act. Jur.*
Acta Litteraria Academiae Scientiarum Hungaricae	*Act. Litt.*

[2] Not all of the here listed publications concentrate on ideological texts; some may have published Marxist-Leninist studies exceptionally. For the major Marxist-Leninist periodicals of Hungary, in existence today, see pp. 142–147, above.

Acta Physica Academiae Scientiarum Hungaricae	*Act. Phys.*
Acta Universitatis Debreciensis	*Act. Un. Debr.*
Acta Universitatis Szegediensis	*Act. Un. Szeg.*
Agrártudomány	*Agrártud.*
Akadémiai Értesitő	*Akad. Ért.*
Akadémiai Közlöny	*Akad. Közl.*
Alföld	*Alföld*
Állam és Igazgatás	*Áll. és Igaz.*
Állam és Jogtudomány	*Áll. és Jogtud.*
Állam és Jogtudomány Intézeti Értesitő	*Áll. és Jogtud. Int. Ért.*
Állam és Közigazgatás	*Áll. és Köz.*
Aluminium	*Alum.*
Annales Universitatis Scientiarum Budapestinensis Rolando Eötvös Nominatae	*Annales ELTE*
Anyag és Adatszolgáltatás	*Any. és Ad.*
Atheneum	*Ath.*
Atom	*Atom*
Bányász és Kohász	*Bány. és Koh.*
Béke és Szocializmus	*B. és Szoc.*
Béke és Szocializmus Kérdései	*B. és Szoc. K.*
Belpolitikai Szemle	*Belpol. Sz.*
Bér és Norma	*Bér és Norma*
Biológiai Közlemények	*Bio. Közl.*
Borsodi Szemle	*Bors. Sz.*
Csillag	*Csillag*
Csillagok Világa	*Csill. Vil.*
Cukoripar	*Cukor.*
Debrecen	*Debrecen*
Debreceni Kossuth Lajos Tudományegyetem Marxizmus-Leninizmus Tanszékének Közleményei	*KLTE Marx.-Len. Tansz. Közl.*
Déli Csillag	*Déli Cs.*
Diárium	*Diár.*
Dunántúl	*Dun.*
Egri Pedagógiai Föiskola Évkönyve	*EPF Évk.*
Egri Tanárképzö Föiskola Tudományos Közleményei	*ETF Tud. Közl.*
Elektrotechnika	*Elektr.*
Élelmezési Ipar	*Élel. Ipar*
Élet és Irodalom	*Él. és Ir.*
Élet és Művelődés	*Él. és Műv.*
Élet és Tudomány	*Él. és Tud.*
Életünk	*Életünk*

Embernevelés	*Embernevelés*
Énektanitás	*Ének tan.*
Eötvös Lóránd Tudományegyetem Bölcsészettudományi Karának Évkönyve	*ELTE Bölcs. Tud. Kar. Évk.*
Épités – Épitészet	*Ép. – Ép.*
Épités és Közlekedési Tudományi Közlöny	*Ép. és Közl. Tud. Közl.*
Épitésügyi Szemle	*Ép. Sz.*
Épitőipari Közlekedési Műszaki Egyetem Tudományos Közleményei	*ÉKME Tud. Közl.*
Épitünk	*Épitünk*
Erdészeti Lapok	*Erd. Lap.*
Esztétikai Szemle	*Eszt. Sz.*
Ethnografia	*Ethnogr.*
Felsőoktatási Szemle	*Felsőok. Sz.*
Filológiai Közlöny	*Filol. Közl.*
Filozófiai Évkönyv	*Fil. Évk.*
Filozófiai Értesitő	*Fil. Ért.*
Fizikai Szemle	*Fiz. Sz.*
Forradalom és Szabadságharc	*Forr. és Szab.*
Fórum	*Fórum*
Földrajzi Értesitő	*Földr. Ért.*
Földrajzi Közlemények	*Földr. Közl.*
Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár Évkönyve	*Főv. Sz. E. Könyvt. Évk.*
Gazdálkodás	*Gazdál.*
Gazdaság	*Gazd.*
Gép	*Gép*
Gyógyszerészet	*Gyógyszer.*
Hadtörténeti Közlemények	*Hadtört. Közl.*
Hajdúbőszőrmény	*Hajdú.*
Honvéd	*Honvéd*
Honvédorvosi Közlemények	*Honvéd. Közl.*
Huszadik Század	*Husz. Sz.*
Időszerű Kérdések	*Idősz. K.*
Ipargazdaság	*Ipargazd.*
Ipari Épitészeti Szemle	*Ip. Ép. Sz.*
Iparitanulóképzés	*Iparitan.*
Irodalmi Figyelő	*Irod. Figy.*
Irodalmi Szemle	*Irod. Sz.*
Irodalmi Ujság	*Irod. Uj.*
Irodalomtanitás	*Irod. tan.*
Irodalomtörténet	*Irod.tört.*
Irodalomtörténeti Közlemények	*Irod.tört. Közl.*
Irodalom-Tudomány	*Irod.-Tud.*
Irodalom-Tudomány Értesitő	*Irod. Tud. Ért.*
Jelenkor	*Jelenkor*

Jogtudományi Közlöny	*Jogtud. Közl.*
Jogtudományi Szemle	*Jogtud. Sz.*
Kereskedelmi Szemle	*Ker. Sz.*
Kiskúnság	*Kiskúns.*
Kortárs	*Kortárs*
Kossúth Emlékkönyv	*Kossuth Eml.*
Könyv	*Könyv*
Könyvbarát	*Könyvbarát*
Könyvtáros	*Könyvt.*
Közgazdasági Szemle	*Közg. Sz.*
Köznevelés	*Köznev.*
Kritika	*Krit.*
Külkereskedelem	*Külker.*
Látóhatár	*Látóhatár*
Levéltári Közlemények	*Levélt. Közl.*
Magyar Energiagazdaság	*M. Energ.*
Magyar Építőművészet	*M. Épit.*
Magyar Filozófiai Szemle	*M. Fil. Sz.*
Magyar Grafikusok Lapja	*M. Grafik. Lap.*
Magyar Jog	*M. Jog.*
Magyar Kémikusok Lapja	*M. Kém. Lap.*
Magyar Könyvszemle	*M. Könyvsz.*
Magyar Közlekedés Mély- és Vizépités	*M. Közl. Mély és Vizép.*
Magyar Munkásmozgalmi Intézet Értesitője	*MMI Ért.*
Magyar Művészet	*M. Műv.*
Magyar Művészettörténeti Munkaközösség Évkönyve	*M. Műv.tört. Munkaköz. Évk.*
Magyar Nemzet	*M. Nemzet*
Magyar Nyelv és Irodalom	*M. Nyelv és Irod.*
Magyar Nyelvőr	*M. Nyelvőr*
Magyar Paedagogia	*M. Paed.*
Magyar Pszichologiai Szemle	*M. Pszich. Sz.*
Magyar-Szovjet Közgazdasági Szemle	*M.-Sz. Közg. Sz.*
Magyar Sajtó	*M. Sajtó*
Magyar Tanácsköztársaság hősi kűzdelmeiről	*M. Tan.köz. hősi kűzd.*
Magyar Technika	*M. Tech.*
Magyar Történész Kongresszus	*M. Tört. Kong.*
Magyar Tudomány	*M. Tud.*
Magyar Tudományos Akadémia Matematikai-Fizikai Osztályának Közleményei	*MTA Mat. Fiz. Oszt. Közl.*
Magyar Tudományos Akadémia Műszaki Osztályának Közleményei	*MTA Műsz. Oszt. Közl.*

Magyar Tudomanyos Akadémia Nyelv és Irodalomtudományi Osztályának Közleményei	*MTA Nyelv és Irod.Tud. Oszt. Közl.*
Magyar Tudományos Akadémia Társadalmi-Történeti Tudományok Osztályának Kőzleményei	*MTA Társ. Tört. Tud. Oszt.Közl.*
Magyar Tudományos Akadémia Történeti Tudományok Intézetének Értesitője	*MTA Tört. Tud. Int. Ért.*
Magyar Zene	*M. Zene*
Magyarok	*Magyarok*
Marosvidék	*Maros.*
Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem Évkönyve	*MKKE Évk.*
Matematikai Lapok	*Mat. Lap.*
Mélyépitési Tudományos Szemle	*Mélyép. Tud. Sz.*
Mezőgazdaság és Ipar	*Mezőgazd. és Ip.*
Munka	*Munka*
Muzsika	*Muzsika*
Munkavédelem	*Munkavéd.*
Műemlékvédelem	*Muemlékv.*
Műszaki Könyvtárosok Tájekoztatója	*Műsz. Könyv. Táj.*
Műterem	*Műt.*
Művészet	*Művészet*
Művészetszemlélet	*Műv. Szem.*
Művészettörténeti Értesitő	*Műv.tört. Ért.*
Nagyvilág	*Nagyvilág*
Napjaink	*Napjaink*
Népegészségügy	*Népegészségügy*
Népszabadság	*Népszab.*
Népszava	*Népszava*
New Hungarian Quarterly	*New Hung. Quart.*
Nők Lapja	*Nők Lapja*
Orvosi Hetilap	*Orv. Hetil.*
Orvosképzés	*Orv.Képz.*
Óvodai Nevelés	*Óvod. Nev.*
Pantheon	*Panth.*
Pártélet	*Pártélet*
Pártépités	*Pártépités*
Pártfőiskola	*Pártfőisk.*
Pártmunkás	*Pártmunkás*
Pártoktatás	*Pártok.*
Párttörténeti Közlemények	*Párttört. Közl.*
Pedagógiai Szemle	*Ped. Sz.*
Pénzügy és Közigazgatás	*Pénz és Köz.*
Pénzügy és Számvitel	*Pénzügy és Számv.*

Pénzügyi Szemle	*Pénzügyi Szemle*
Periodica Polytechnica	*Per. Poly.*
Periodica Polytechnica Chemical Engineering – Chemisches Ingenieurwesen	*PP Chem. Eng.*
Periodica Polytechnica Electrotechnics – Elektrotechnik	*PP Electr.*
Periodica Polytechnica Engineering – Maschinen und Bauwesen	*PP Eng.*
Propagandista	*Prop.*
Rádiotechnika	*Radiotech.*
Rajztanitás	*Rajztan.*
Soproni Szemle	*Sopr. Sz.*
Sorsunk	*Sorsunk*
Sport és Testnevelés	*Sport és Testn.*
Statisztikai Szemle	*Stat. Sz.*
Szabad Hazánk	*Szab. Haz.*
Szabad Művészet	*Szab. Műv.*
Szakmunkásnevelés	*Szakmunk.*
Számvitel	*Számvitel*
Századok	*Száz.*
Szinház és Filmművészet	*Szinház és Film.*
Szocializmus	*Szoc.*
Szociálpolitika	*Szociálpolitika*
Szovjet Kultúra	*Szov. Kult.*
Tanácsok Lapja	*Tanács. Lap.*
Táncművészet	*Táncműv.*
Tanulmányok Budapest múltjából	*Tanulm. Bp. múltjából*
Tanulmányok a Magyar Népi Demokrácia történetéből	*Tan. M. Népidem. tört.*
Tanulmányok a Magyar Tanácsköztársaság államáról és jogáról	*Tan. M. Tanácsköz. áll. és jog.*
Társadalmi Szemle	*Társ. Sz.*
Tartós Békéért, Népi Demokráciáért	*Tart. B. Nép. Dem.*
Településtudományi Közlöny	*Telep.tud. Közl.*
Természet és Társadalom	*Term. és Társ.*
Természet és Technika	*Term. és Tech.*
Természettudomány	*Term.tud.*
Természettudományi Közlöny	*Term.tud. Közl.*
Tiszatáj	*Tisz.*
Többtermelés	*Többterm.*
Történelemtanitás	*Tört.tan.*
Történelmi Szemle	*Tört. Sz.*
Történettudományi Értesitő	*Tört.tud. Ért.*
Uj Hang	*Uj Hang*
Uj Idő	*Uj Idő*

Uj Irás	*Uj Irás*
Uj Magyarország	*Uj M.o.*
Uj Március	*Uj Márc.*
Uj Zenei Szemle	*Uj Zen. Sz.*
Ujitók Lapja	*Ujitók L.*
Válasz	*Válasz*
Valóság	*Valóság*
Vásárhelyi Szó	*Vásárh. Szó*
Vasmegyei Szemle	*Vasm. Sz.*
Veszprémi Szemle	*Veszpr. Sz.*
Világirodalmi Figyelő (Helikon)	*Világ. Figy.*
Világosság	*Vil.*
Világtörténet	*Világtört.*
Zenetudományi Értesitő	*Zenetud. Ért.*

IV. FURTHER ABBREVIATIONS

ed., eds.	Editor, editors (of work cited).
edit.	Editorial or unsigned article appearing under the aegis of the editors. Often connotes a Party *communiqué* or directive.
r.	Part or section of work cited.
diss.	Dissertation submitted to the Hungarian Academy of Sciences for the degree of either *Candidatus* or *Doctor Scientiarum.*
Bp.	Budapest.

Names of all official organizations are noted with their standard abbreviations (e.g. MSzMP). These are sufficiently well known not to require separate listing.

BIBLIOGRAPHY OF BOOKS, MONOGRAPHS, AND DISSERTATIONS ON PROBLEMS OF COMMUNISM IN HUNGARY FROM 1945 THROUGH 1964

1. Ács Lajos: *A szocialista hitel elméletének néhány időszerü kérdése.* (diss.) MTA, Bp. 1961, 303 pp.
2. Ádám Antal: *A Népköztársaság Elnöki Tanácsa.* (diss.) MTA Bp. 1958, 381 pp.
3. Ádám Magda: *Magyarország és a Kisantant 1936–38.* (diss.) MTA, Bp. 1964.
4. Ádám Magda, Juhász Gyula, Kerekes Lajos (eds.): *Magyarország és a II. világháború. Titkos diplomáciai okmányok a háború előzményeihez és történetéhez.* MTA Törttud. Int. Bp. 1959, 550 pp.
5. Ady Endre: *A fekete lobogó. Ady harca a klerikális reakció ellen.* Bp. 1952, 240 pp.
6. Ágoston György: *A kommunista erkölcs tartalma és az erkölcsi nevelés feladatai.* Szeged 1961, 208 pp.
7. Ágoston László, Földesi Tamás (etc.) (eds.):
   (1) *Dialektikus materializmus. (A marxizmus-leninizmus esti egyetemek tankönyve.)* Bp. 1963, 369 pp.
   (2) *Történelmi materializmus. (A marxizmus-leninizmus esti egyetemek tananyaga.)* Bp. 1964, 322 pp.
8. *Akik értünk harcoltak.* DISz, Bp. 1955, 95 pp.
9. Ákos Károly:
   (1) *A lélek. Egy fogalom fejlődése.* Bp. 1964, 223 pp.
   (2) *Megismerés.* Bp. 1961, 234 pp.
   (3) *A miszticizmus lélektana.* Bp. 1955, 191 pp.
   (4) *A természeti vallások.* Bp. 1953, 248 pp.
10. Ákos Károly, Lengyel Béla, Pálvölgyi Endre: *Az ateizmus kérdésének újabb irodalma.* Bp. 1961, 84 pp.
11. *Állami gazdaságaink a korszerü szocialista nagyüzemi gazdálkodás útján.* MDP, Bp. 1955, 63 pp.
12. Almási István, Csizmadia Ernő (eds.): *Az agitátor kézikönyve.* Bp. 1964, 276 pp.
13. Almási János: *A Magyar népidemokrácia fejlődése, ezerkilenczszáznegyvennyolctól – ezerkilencszázhatvanig.* Bp. 1961, 14 pp.
14. *Az Amerikai imperializmus a magyar nép áddz ellensége.* DISz, Bp. 1952–1953, 39 pp.
15. Andics Erzsébet:
   (1) *Az egyházi reakció ezerkilencszáznegyvennyolcban – negyvenkilencben.* Bp. 1949, 151 pp.
   (2) *Ellenforradalom és bethleni konszolidáció.* Bp. 1949, 58 pp.
   (3) *Fasizmus és reakció Magyarországon.* Bp. 1948, 30 pp.
   (4) *Kossúth harca az árulók és megalkuvók ellen a reformkorban és a forradalom idején.* Bp. 1955, 303 pp.
   (5) *Kossúth Lajos en lutte contre les ennemis des réformes et de la révolution.* Bp. 1954, 33 pp.
   (6) *A magyarországi munkásmozgalom az ezerkilencszáznegyvennyolc és negyenkilences forradalomtól és a szabadságharctól az ezerkilencszáztizenhetes Nagy Szocialista Forradalomig.* Bp. 1956, 136 pp.

(7) *A magyar történetirás néhány problémája.* Bp. 1950, 64 pp.
(8) *Munkásosztály és nemzet* (hatodik kiadás, 45–100 ezer). Bp. 1949, 126 pp.
(9) *A nagybirtokos arisztokrácia ellenforradalmi szerepe, ezerkilencszáznegyvennyolcban-negyvenkilencben. Ezerkilencszáznegyvennyolc március tizenötödike – ezerkilencszáznegyvenkilenc március.* Bp. 1952, 559 pp.
(10) *Nemzetiségi kérdés, nemzetiségi politika.* Bp. 1948, 40 pp.

16. *Az Angol-amerikai imperialisták ellenséges tevékenysége a magyar nép ellen a két világháború között.* MDP, Bp. 1954, 79 pp.
17. ANSEK Sándor: *Az ezerkilencszáznegyvenöt – ezerkilencszáznegyvenhatos évi infláció és stabilizáció.* Bp. 1958, 189 pp.
18. ANTALFFY György:
(1) *Állam és alkotmány az athéni demokráciában.* Bp. 1962, 297 pp.
(2) *Az állam szervezetéről a rabszolgatartó athéni demokráciában.* Bp. 1962, 56 pp.
(3) *Az állam szervezete és elmélete a rabszolgatartó athéni demokráciában.* (diss.) MTA Bp. 1960.
(4) *Államtan a politikai rendszer történetével (vezérfonal).* Szeged, 1950, 102 pp.
(5) *Gazdaságpolitikai előadásaihoz készült vázlat.* Szeged, 1950, 53 pp. MEFESZ jegyzetosztály. Jogászköri kiadványok.
19. APRÓ Antal:
(1) *A szocialista országok gazdasági együttműködéséért* (Cikkek, előadások.) Bp. 1964, 303 pp.
(2) *A szocialista országok gazdasági együttműködésének legfontosabb kérdései.* Bp. 1960, 63 pp. MSzMP Központi Bizottsága, Politikai Akadémia.)
20. ARADI Nóra:
(1) *Absztrakt képzőművészet.* Bp. 1965, 227 pp.
(2) *Réti István* (diss.) MTA, Bp. 1959, 131 pp.
21. ARADI Vilmos: *Monopolkapitalizmus-imperializmus.* Bp. 1954, 86 pp.
22. ARATÓ Endre: *A nemzetiségi kérdés története Magyarországon. 1790–1948.* MTA, Bp. 1956, 386 pp.
23. ASZTALOS László: *A polgári jogi szankció* (diss.) MTA, Bp. 1964.
24. BABIRÁK Ilona: *A M.K.P. harca a tömegekért.* (Moscow) (in Russian) (diss.) MTA, Bp. 1956, 288 pp.
25. BABIRÁK Ilona, CSONKA Rózsa, MÓRÓ István: *A Magyar és a nemzetközi munkásmozgalom története 1945–1963 (A Marxizmus Leninizmus esti egyetemek tananyaga).* 1 r. Bp. 1964, 319 pp. 2 r. Bp. 1964, 351 pp.
26. BÁCSKAI T., HOCH R. (etc.): *A szocializmus politikai gazdaságtana. (Jegyzetek az egyetemi és főiskolai hallgatók számára)* Bp. 1958, 207 pp.
27. BACSÓ János: *Magvetők. (Magyar-Szovjet barátság a két világháború között)* Bp. 1955, 88 pp.
28. BAJAKI Vera: *A lakósság részvétele a helyi szovjetek közrendvédő bizottságaiban* (diss.) MTA, Bp. 1963.
29. BAK József: *A mezőgazdasági termelőszövetkezetek belső igazgatása* (diss.) MTA, Bp. 1964.
30. BAKTAI Ferenz: *Ki a hazafi? (Válasz néhány levélre.)* Bp. 1962, 115 pp.
31. BALÁZS Béla:
(1) *A klerikális reakció szerepe a Horthy-fasizmus uralomrajutásában és konszolidálásában.* Bp. 1954, 71 pp.
(2) *Népmozgalom és nemzeti bizottságok 1945–1946.* Bp. 1961, 23 pp.
(3) *id.* Bp. 1960, 63 pp.

32. BALÁZS Béla (ed.): *A klerikális reakció a Horthy-fasizmus támasza (1919–1930).* Bp. 1953, 451 pp.
33. BALÁZS György: *Kérdezz-felelek a vallásról.* Bp. 1962, 134 pp.
34. BALLA Aladárné:
    (1) *Ezerkilencszázharminc, Szeptember 1. Ébred a vörös holnap!* Bp. 1952, 138 pp.
    (2) *Sallai Imre és Fürst Sándor élete és mártirhalála.* Bp. 1955, 218 pp.
35. BALGÓ Márta, POGÁNY Róbert: *Hogyan készüljön fel a propagandista a foglalkozásokra és hogyan vezesse le azokat?* Bp. 1953, 248 pp.
36. BALOGH Elemér:
    (1) *Anyag és tudat.* Bp. 1955, 217 pp.
    (2) *A marxi filozofiai materializmus.* A világ anyagisága. Bp. 1954, 91 pp.
    (3) *Materialista és antiklerikális hagyományainkról.* Bp. 1955, 217 pp.
37. BALOGH Sándorné, TÚRÓCZI Károly, NAGY Lajos: *A marxi-lenini nemzetiségi politika a szocializmus épitése gyakorlatában.* Bp. 1962, 106 pp.
38. BARA János: *Az úttörő mozgalom helye, szerepe az általános iskolák nevelőmunkájában, szocialista gyermekközösségei kialakitásában.* (diss.) MTA, Bp. 1964.
39. BARACSKAI József Sándor: *Tudomány és vallás, Hamvas Endre "Alapvető hittan" cimü könyvének birálata.* Veszprém 1960, 143 pp.
40. BARANYAI Árpád: *A hitetlenség apológiája. Az ateizmus védelme és a jobb katolikus dogmák rövid cáfolata.* Bp. 1961, 139 pp.
41. BARDOS László István: *Erkölcs – szerelem. (Nemi erkölcs, szerelem, párválasztás).* Bp. 1963, 114 pp.
42. BARLÁNÉ NAGY Magda: *A "Válasz": folyóiratmonográfiák. 1934–38.* (diss.) MTA, Bp. 1963.
43. BÁRSONY Jenő: *A közösségi nevelés a pedagógia rendszerében.* (diss.) MTA, Bp. 1963.
44. BÁRSONY Jenő, SZÁSZ János:
    (1) *A kapitalizmus politikai gazdaságtana.* Bp. 1956, 131 pp.
    (2) *Id.* Bp. 1958, 184 pp.
    (3) *Id.* Bp. 1959, 183 pp.
    (4) *Id.* Bp. 1960, 183 pp.
    (5) *Id.* Bp. 1963, 183 pp.
45. BARTA István:
    (1) *Csányi László, a szabadságharc Kormánybiztosa.* (diss.) MTA, Bp. 1955, 214 pp.
    (2) *A fiatal Kossúth és kora (a Magyar polgári reformmozgalom kibontakozása.)* (diss.) MTA, Bp. 1964.
46. BAUER Ottó: *A kapitalizmus világképe; Bevezető a szocialista filozófiába.* Bp. 1946, 72 pp.
47. BEDŐ Gyula:
    (1) *A szocializmus politikai gazdaságtana. (Jegyzet.)* Bp. 1957, 167 pp.
    (2) *Id.* Bp. 1958, 167 pp.
    (3) *Id.* Bp. 1962, 1 r. 77 pp; 2 r. 121 pp.
48. BEÉR János: *A helyi tanácsok kialakitása és fejlődése Magyarországon.* (diss.) MTA, Bp. 1961, 836 pp.
49. BEJCZY Géza: *A jelenkori kapitalizmus gazdasági alaptörvénye és a fiatal nemzedék.* Bp. 1954, 64 pp.
50. BÉKÉS István: *Hazádnak rendületlenül!* Bp. 1955, 340 pp.
51. BÉKÉS István: *Október magyar hősei.* Bp. 1955, 48 pp.

52. *Béketábor harca a Szovjetunió vezetésével az imperialista haborús gyujtogatók ellen.* MDP, Bp. 1950, 63 pp.
53. BENKE István: *Ösztönzési rendszer több tényezői az épitőiparban.* (diss.) MTA, Bp. 1964.
54. BEREI Andor: *Tervgazdaság 1949–1950.* Bp. 1950, 68 pp.
55. BERENCZ János: *A szocialista esztétikai nevelésről. Vázlat a szocialista esztétikai nevelés néhany alapvető és időszerű problémájáról.* Eger. 1963, 523 pp.
56. BEREND T. Iván:
    (1) *Magyarország gyáripara a II. világháború időszakában. 1938–1944.* (diss.) MTA, Bp. 1958, 428 pp.
    (2) *Ujjáépités és nagytőke elleni harc Magyarországon. 1945–1948.* (diss.) MTA, Bp. 1963.
57. BEREND T. Iván, RÁNKI György:
    (1) *Magyarország gyáripara az imperializmus első világháború elötti időszakában. 1900–1914.* Bp. 1955, 396 pp.
    (2) *A monopolkapitalizmus alakulása és uralma Magyarországon. 1900–1944.* Bp. 1958, 95 pp.
58. BERNÁTH László, KARÁCSONY György: *Tények és adatok a Hajdubiharmegye és Debrecen történetéből a kapitalizmus idején.* Debrecen. 1955, 70 pp.
59. BERTÓTI Károly (ed.): *A kapitalizmus politikai gazdaságtana:* (Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem.) Bp. 1963, 423 pp.
60. BIHARI Ottó:
    (1) *Az államhatalmi szervek elmélete.* (diss.) MTA, Bp. 1961.
    (2) *A tanácsok bizottsága.* (diss.) MTA, Bp. 1957, 283 pp.
61. BIRÓ Ferenc:
    (1) *Pénzbeni munkadijazás a termelőszövetkezetekben.* (diss.) MTA, Bp. 1964.
    (2) *A termelés néhány időszerü kérdései marxista megvilágitásban.* Bp. 1951, 38 pp.
62. BIRÓ Ottó: *A szocialista munkaerkölcs főbb kérdései, különös tekintettel az I. éves tanulók gyakorlati oktatására.* Bp. 1963, 183 pp.
63. BIRÓ Zoltán, GARASI László: *Földmüvesszövetkezetek tervezése és elemzése.* Bp. 1958, 217 pp.
64. BIRÓ Lászlóné, KÖMIVES I. (etc.): *Korunk kapitalizmusa. Vezető tőkésországok, gazdaságilag elmaradott területek.* Bp. 1961, 863 pp.
65. BISZKU Béla: *A proletárdiktatúra időszerü kérdései Hazánkban.* Bp. 1957, 39 pp.
66. BÓD Péter: *Az ipari munkások bérezésenek fejlődése és főbb problémái.* (diss.) MTA, Bp. 1957, 190 pp.
67. BOGNÁR József:
    (1) *A kereslet-elmélet és kereslet-kutatás a szocializmusban.* (diss.) MTA, Bp. 1960, 720 pp.
    (2) *Szocialista tervgazdálkodásunk eredményei és problémái.* Bp. 1959, 86 pp.
68. BOJKÓ Béla: *Adóelmélet és adópolitika.* (diss.) MTA, Bp. 1961, 581 pp.
69. BÓKA László: *Tegnaptól máig. Válogatott tanulmányok, esszék, cikkek.* Bp. 1958, 580 pp.
70. BOKOR László: *A szocialista humanizmus.* Bp. 1963, 69 pp.
71. BOLDIZSÁR Iván:
    (1) *A másik Magyarország. A magyar ellenállási mozgalom története.* Bp. 1946, 94 pp.
    (2) *Összeesküvés a magyar nép ellen.* Bp. 1952, 187 pp.
    (3) *A reménység üzenete.* Bp. 1954, 170 pp.

72. BOLDIZSÁR Iván (ed.): *Béke hangja. A nemzetközi békeharc válogatott irásai.* Bp. 1952, 125 pp.
73. BOLGÁR Elek:
    (1) *A kapitalizmus fejlődésének alapvető kérdései az USA-ban a szovjet történeti irodalom fényénél.* Bp. 1954, 181 pp.
    (2) *Szovjetgazdaság és szovjetkultúra.* Bp. 1949, 62 pp.
    (3) *A szovjetunió állami szervezete és társadalmi rendje.* Bp. 1946, 92 pp.
74. BÓNA Ervin: *Idealista tendenciák a kémiában.* Bp. 1963, 109 pp.
75. BORBÉLY András: *A jutalmazás – büntetés alapkérdései.* (diss.) MTA, Bp. 1964.
76. BORNEMISSZA Péter: *Ördögi kisértetek.* Bp. 1955, 293 pp.
77. BORSI Emil: *A Magyar Kommunista Párt harca a dolgozó parasztság megnyeréséért, 1945–1948.* (diss.) MTA, Bp. 1963.
78. BORUS József: *Az ellentámadás problémája ezernyolcszáznegyvenkilenc februárban* (diss.) MTA, Bp. 1961, 307 pp.
79. BÓTH Ödön: *Az ezernyolcszáznegyvennyolc évi sajtószabadság létrejötte.* Szeged. 1956, 64 pp.
80. BOZI Zoltán: *Útmutató az ateista neveléshez.* Bp. 1962, 76 pp.
81. BÖLÖM György: *Magyarország – emberség.* Bp. 1959, 539 pp.
82. BUCHINGER Manó: *Küzdelem a szocializmusért. Emlékek és élmények.* 1 r. Bp. 1946, 298 pp. 2 r. Bp. 1947, 318 pp.
83. BUZA Márton: *A kapitalizmus általános válsága.* Bp. 1954, 74 pp.
84. BUZÁS József, HAVAS Jánosné, (etc.): *A tőkés konjuktúra alakulása ezerkilencszázötvenhétben és ezerkilencszázötvennyolcban.* Bp. 1958, 190 pp.
85. BUZÁS László: *A reformpedagógia kritikai elemzése, különös tekintettel a hazai új iskolára.* (diss.) MTA, Bp. 1962.
86. CSAPÓ László: *Állami monopolkapitalizmus. (A keynes-i revolution.)* (diss.) MTA, 1961.
87. CSAPÓ László, ERDŐS Tibor: *Az imperializmus politikai gazdaságtana.* Bp. 1958, 79 pp.
88. CSETÁRI Dániel: *Magyar-Román viszony a II. világháboru éveiben.* (diss.) MTA, Bp. 1963.
89. *A Csehszlovák és a magyar nép közös küzdelmeinek hagyományaiból.* MDP, Bp. 1954, 87 pp.
90. CSIKÓS-NAGY Béla: *Az ötéves terv felülvizsgálatának tervezései, kérdései.* Bp. 1951, 141 pp.
91. CSIZMADIA Andor:
    (1) *Az állam és az egyházak kapcsolatának jogi kérdései a Horthy korszakban.* (diss.) MTA, Bp. 1964.
    (2) *A nemzeti bizottságok* (diss.) MTA, Bp. 1956, 324 pp.
    (3) *A nemzeti bizottságok letrejötte és jogállása ezerkilencszáznegyvennégynegyvenötben.* Bp. 1960, 47 pp.
92. CSIZMADIA Ernő: *A mezőgazdaság nagyüzemi átalakulásának tőkés és szocialista útja.* (diss.) MTA, Bp. 1960, 456 pp.
93. CSONKA Rózsa: *A klerikális reakció az ellenforradalom győzelméért.* Bp. 1962, 93 pp.
94. CZEBE Jenő, PETHŐ Tibor: *Magyarország a második vilagháborúban. A háborus évek katonai története.* Bp. 1946, 96 pp.
95. CZIMER József: *A régi Magyarország és az új.* Bp. 1948, 178 pp.
96. CZÓBEL Ernő:
    (1) *Engels politikai tevékenységének fő szakaszai.* Bp. 1954, 104 pp.

(2) *Marx Károlyról. Engels, Lafargue, Liebknecht és mások emlékezései, cikkei, levelei.* Bp. 1950, 268 pp.
(3) *Válogatott írásai.* Bp. 1963, 467 pp.

97. CUKOR György: *A munkatermelékenység mérete és tervezése az iparban.* (diss.) MTA, Bp. 1957, 192 pp.
98. DACZÓ József:
(1) *A káderek kiválasztásáról és neveléséről.* Bp. 1954, 59 pp.
(2) *A kommunista bírálat és önbírálat szerepe a pártmunkában.* Bp. 1955, 42 pp.
99. DÁNIEL Tamás: *Amortizáció a szocialista iparban.* (diss.) MTA, Bp. 1961, 350 pp.
100. DANKÓ László: *A szocialista termelési viszonyok átfejlődése kommunista termelési viszonyokká.* (MSzMP Pártiskola.) Bp. 1962, 54 pp.
101. DÉRI Tibor: *Az áruszállítás sebességének népgazdasági jelentősége.* (diss.) MTA, Bp. 1963.
102. DARVAS József:
(1) *Képzőművészetünk időszerü kérdéseiről.* Bp. 1954, 30 pp.
(2) *Új népért, új kulturáért. Tanulmányok.* Bp. 1959, 325 pp.
(3) *Vita a Magyar irodalom kérdéseiről. (A Magyar Irók Szövetségében. 1950, Ápr. 11).* Bp. 1950, 40 pp.
103. DEZSÉNYI Miklós: *Hősök és árulók. A nagy összeomlás katonai története.* Bp. 1945, 192 pp.
104. DEZSÉRY László: *A cinizmusról.* Bp. 1961, 208 pp.
105. *Dialektikus materializmus.* MSzMP Bp. 1958, 213 pp.
106. *Dialektikus és történelmi materializmus.* (Erdey-Gruz Tibor, etc.) Központi Pedagógiai Továbbképző Intézet. Bp. 1960.
107. DIENES László: *Politikai gazdaságtan.* MEFESz, Bp. 1950.
108. *A Disz a Párt hű segitője és tartaléka.* DISz, Bp. 1953, 53 pp.
109. DOBI István:
(1) *A parasztság jövője a szövetkezet.* Bp. 1955 161 pp.
(2) *Id.* Bp. 1955, 115 pp.
(3) *Szocialista mezőgazdaság – gazdag parasztélet.* Bp. 1958, 240 pp.
110. DOBOS László, JUHÁSZ Ferenc (etc.): *A tanulók világnézeti és erkölcsi fejlődése.* Bp. 1964, 350 pp.
111. DOBOZY Imre: *"Azért a viz az úr." Századvégi agrármozgalmak Magyarországon.* Bp. 1950, 111 pp.
112. DÓCZI József, VILMOS József (eds.): *A szocializmus politikai gazdaságtana. (A marxizmus-leninizmus esti egyetemek tananyaga.)* Bp. 1964, 478 pp.
113. *Dolgozó népünk harca pártunk vezetésével népünk szabadságáért és függetlenségéért.* DISz, Bp. 1953, 80 pp.
114. DOLMÁNYOS István:
(1) *Fejezetek a koalició előtörténetéből, 1901–1904.* (diss.) MTA, Bp. 1961, 711 pp.
(2) *Költők barátságától, népek testvériségéig. Magyarország haladó művelődési kapcsolatai a szocializmus korában.* Bp. 1959, 218 pp.
(3) *Marx Károly.* Bp. 1950, 64 pp.
115. DONÁTH Ferenc: *Termelőszövetkezi mozgalmunkról.* Bp. 1950.
116. DRECHSLER László: *Az életszinvonal mérésének módszertani kérdései.* (diss.) MTA, Bp. 1961, 277 pp.
117. *Éberségről.* MDP, Bp. 1951, 123 pp.
118. ECKHARD Ferenc: *Ezernyolcszáznegyvennyolc a szabadság éve.* Bp. 1948, 319 pp.

119. *Az egész nép ügye. A népfront feladatai a mezőgazdaság szocialista átszervezésében.* MSzMP, Bp. 1959, 76 pp.
120. EGRI Péter: *A polgári demokrácia kibontakozása James Joyce életművében.* (diss.) MTA, Bp. 1962.
121. ÉK Sándor: *A realizmus zászlaja alatt. A festő világnézete. Összegyüjtött tanulmányok és cikkek. (A jegyzetet összeállitotta Szegi Pál.)* Bp. 1954, 215 pp.
122. ELEK Tibor:
    (1) *Dialektika a természettudományban.* Bp. 1951, 26 pp.
    (2) *Albert Einstein ismeretelméleti koncepciójáról és a relativitáselmélet filozófiai tartalmáról. (Központi Fizikai Kutató Intézet.)* Bp. 1961, 140 pp.
    (3) *Mi a politika.* Bp. 1956, 54 pp.
123. ELEK Tibor, JÁNOSSY Lajos: *A relativitáselmélet filozófiai problémai.* Bp. 1963, 351 pp.
124. *Ellenforradalmi erők a magyar októberi eseményekben.* Magyar Népköztársasági Minisztertanács. Bp. 1956, 63 pp.
    (2) *Id.* Bp. 1957, 157 pp.
    (3) *Id.* Bp. 1958, 159 pp.
125. *Ellenforradalom Magyarországon ezerkilencszázötvenhatban.* MSzMP, Bp. 1958, 307 pp.
126. *Előre a népi demokráciáért.* MKP Országos Propaganda Osztály. Bp. 1946, 15 pp.
127. EMBER Győző:
    (1) *Iratok az ezernyolcszáznegyvennyolcas magyarországi parasztmozgalmak történetéhez.* Bp. 1951, 281 pp.
    (2) *Louis Kossuth à la tête du Comité de la Défense Nationale.* Bp. 1953, 113 pp.
    (3) *Magyarországi parasztmozgalmak ezernyolcszáznegyvennyolcban.* Bp. 1949, 79 pp.
128. EÖRSI Gyula: *A tervszerződések.* (diss.) MTA, Bp. 1956, 1000 pp.
129. *Eötvös Lóránd Tudomány Egyetem Állam és Jogtanácsi Karának aktái*: Weltner A; Horváth P, Révai T, Bajáki V, Bobor Gy, Kertész I, Sztodolnik L, Bogdál Z, Diósdi Gy, Duxné Nagy Katalin, Németh J. (etc.) ELTE, Bp. 1963.
130. EPERJESI László, SZABÓ Károly (etc.): *A tanári tervezés kérdései.* Bp. 1954, 170 pp.
131. ERDEI László:
    (1) *A Hegeli logika első fejezetének kritikai elemzése.* (diss.) MTA, Bp. 1957, 304 pp.
    (2) *A megismerés kezdete. A hegeli logika első fejezetének kritikai elemzése.* MTA, Bp. 1957, 168 pp.
    (3) *Der Anfang der Erkenntnis. Kritische Analyse des ersten Kapitels der Hegelschen Logik.* Bp. 1964, 154 pp.
132. ERDEI Ferenc: *A szövetkezeti úton. Válogatott cikkek és beszédek.* Bp. 1956, 446 pp.
133. ERDŐS Tibor: *Az ujrátermelési ciklus alakulása az imperializmusban.* Bp. 1961, 357 pp.
134. ERÉNYI Tibor:
    (1) *A budapesti szociáldemokrata szakszervezeti mozgalom kialakulása, 1868–1901.* (diss.) MTA, Bp. 1961, 569 pp.
    (2) *A magyar szakszervezeti mozgalom története ezernyolcszáznegyvennyolcezerkilencszáztizenhét között.* Bp. 1956, 68 pp.
    (3) *A Magyarországi Szociál Demokrata Párt ezerkilencszáztizennégy előtti tevékenységéről.* Bp. 1961, 47 pp.

(4) *A párizsi kommün hatása a magyar munkásmozgalomra.* Bp. 1951, 55 pp.
(5) *A vérvörös csütörtök. Ezerkilencszáztizenkettő május 23.* Bp. 1952, 95 pp.

135. ERÉNYI Tibor, KOVÁCS Endre (eds.): *Az I. Internacionálé és Magyarország* Bp. 1964, 526 pp.
136. ERÉNYI Tibor, MUCSI, Ferenc (etc.): *Dokumentomok a magyar párttörténet tanulmányozásához. 1848–1919.* Bp. 1954, 228 pp.
137. ERŐSS Emma, ERÉNYI Tibor: *Vasas, ne hagyd magad. A Magyar vasmunkások harcos múltjából. 1848–1944.* Bp. 1955, 186 pp.
138. ESZE Zsuzsa: *A szocializmus politikai gazdaságtanának értékpénzelméleti kérdései.* (diss.) MTA, Bp. 1958, 166 pp.
139. *Études des Délégués Hongrois au Xe. Congrès International des Sciences Historiques.* Bp. 1955.
140. *Europai népidemokratikus országok gazdasági fejlődése.* MDP, Bp. 1950, 239 pp.
141. *Az ezerkilencszázöt-ezerkilencszázhetes orosz forradalom nemzetközi jelentősége és magyarországi hatása.* MDP, Bp. 1954, 119 pp.
142. *Az ezerkilencszázötvenhatos október–novemberi ellenforradalom a marxizmus-leninizmus fényében.* MSzMP, Bp. 1957, 215 pp. (Segédanyag a főiskolai hallgatók számára.)
143. FÁBIÁN József:
(1) *A kapitalizmustól a szocializmusba való átmeneti időszak gazdasági és társadalmi viszonyai. Az átmeneti időszak gazdaságának és gazdaságpolitikájának fő vonásai Magyarországon.* Bp. 1959, 133 pp.
(2) *Az imperializmus mint a kapitalizmus legfelsőbb foka.* Bp. 1958, 77 pp.
144. FÁBIÁN József, DEVICS József (etc:) *A szocializmus politikai gazdaságtana.* Bp. 1960, 615 pp.
145. FAHIDY József: *A Szabad Európa munkatársa voltam.* Bp. 1958, 187 pp.
146. FALUS Róbert: *Hazánk mezőgazdasági országból ipari ország lett...* Bp. 1952, 40 pp.
147. FALUSNÉ SZIKRA Katalin: *A technikai haladás és az ipari munka.* (diss.) MTA, Bp. 1961, 288 pp.
148. FARKAS Endre: *A szocialista erkölcs.* Bp. 1962, 56 pp.
149. FARKAS Imre: *Planirovanie kapital'nük rabot promüslennoseti Vengerszkoj Narodnoj Reszpubliki.* (diss.) MTA, Bp. 1954, 273 pp.
150. FARKAS László: *Haeckel és Virchow. A materializmus és az idealizmus harca a biológiában és az orvostudományban.* Bp. 1961, 272 pp.
151. FARKAS Lujza: *Szocialista realizmus főbb vonásai.* Bp. 1953, 59 pp.
152. FARKAS Mihály:
(1) *A béke arcvonalán.* Bp. 1949, 408 pp.
(2) *A Marxizmus-Leninizmus tanitása a proletáriátus pártjáról.* Bp. 1954, 55 pp.
(3) *A Párt központi vezetésének határozata – az ifjuság harci programja.* (Dénes István: *A párt központi vezetőségének június huszonnyolcadikai határozata végrehajtásának állása és további feladataink.*) *Beszédek a DISz országos értekezletén. 1952 december hat, hetedikén.* Bp. 1952, 51 pp.
(4) *A Párt munkája az ifjuság között. Beszámoló a MDP Központi Vezetősége ezerkilencszázötvenkettő június huszonnyolcadikai ülésén.* Bp. 1952, 39 pp.
(5) *A Szovjetunió felszabaditó szerepe.* Bp. 1949, 49 pp.
153. FARKAS Sándor (ed.): *A tudományos szocializmus és a munkásmozgalom története.* Bp. 1960, 379 pp.
154. FÁTH János: *A szocialista vállalatszervezés problémái.* (diss.) MTA, Bp. 1964.
155. FAZEKAS László: *Küzdelem a szabadságért.* Bp. 1951, 119 pp.

156. FEDOR János (ed.): *A Párt és pártépités kérdései.* Bp. 1950, 323 pp.
157. *Fegyver a békeharchoz. Irodalmi szemelvények.* Bp. 1953, 204 pp.
158. FEHÉR Klára: *A faliújság az agitáció fontos fegyvere.* Bp. 1952, 64 pp.
159. FEHÉR Lajos:
    (1) *Harcunk Budapestért.* Bp. 1955, 119 pp.
    (2) *Öt hét a világ legfejlettebb mezőgazdaságában. Riportkönyv a magyar parasztküldöttség szovjetunióbeli tanulmányútjáról.* Bp. 1949, 191 pp.
160. *Fehér Könyv. A Magyar köztársaság és demokrácia elleni összeesküvés okmányai.* Magyar Tájékoztatásügyi Minisztérium. Bp. 1947, 153 pp.
161. FEKETE Ede: *Puti razvitija arhitekturi Vengerszkoj Narodno-Demokraticseszkoj Reszpubliki. (1945–1954).* (diss.) MTA, Bp. 1955, 184 pp.
162. FEKETE Ferenc: *A bővitett újratermelés feltételei a mezőgazdasági termelőszövetkezetekben.* (diss.) MTA, Bp. 1958, 378 pp.
163. FEKETE Mihály: *Partizánok az Avas alján. Egy diósgyőri munkás visszaemlékezései.* Bp. 1955, 123 pp.
164. FEKETE Sándor: *A márciusi fiatalok.* Bp. 1950, 245 pp.
165. *Felszabadulás. Ezerkilencszáznegyvennégy szeptember huszonhat, ezerkilencszáznegyvenöt április negyedike. Dokumentumok hazánk felszabadulásának és a magyar népidemokrácia megszületésének történetéből.* Bp. 1955, 136 pp.
166. FÉNYES Imre, MARX György (etc.): *Előadások a fizika filozófiai kérdéseiről.* Bp. 1960, 98 pp.
167. FENYVESSY László: *Az emberi társadalmak helye a természetben.* Bp. 1948, 72 pp.
168. FERI Sándor:
    (1) *A jog és erkölcs egyes kérdései.* (diss.) MTA, Bp. 1959, 247 pp.
    (2) *A jog és erkölcs egyes kérdései.* (A szerző kandidátusi disszertációja alapján.) Bp. 1962, 231 pp.
169. FOCK Jenő:
    (1) *Gazdaságpolitikánk néhány kérdése és a hároméves terv.* Bp. 1958, 55 pp. (MSzMP Központi Bizottságának Politikai Akadémiája.)
    (2) *A Magyar népgazdaság a szocializmus építésének útján.* Bp. 1963, 278 pp.
170. FOGARASI Béla:
    (1) *Az atomfizika és atomenergia felszabaditásának filozófiai kérdései.* Bp. 1956, 18 pp.
    (2) *Az ellentétek egysége. Tanulmány az aristotelesi és a dialektikus logika viszonyáról.* Bp. 1949, 57 pp.
    (3) *Értelmiség és demokrácia.* Bp. 1946, 37 pp.
    (4) *Filozófiai előadások és tanulmányok.* Bp. 1952, 187 pp.
    (5) *Lenin és a dialektika. Szakszervezeti Tanács Iskoláját Végzettek Szövetsége.* Bp. 1948, 16 pp.
    (6) *Logika.* Bp. 1953, 203 pp.
    (7) *Id.* Bp. 1958, 543 pp.
    (8) *Marx Károly: A tudományos kommunizmus megalapitója.* Bp. 1953, 284 pp.
    (9) *A materializmus és az idealizmus harca a modern filozófiában.* Bp. 1949, 33 pp.
    (10) *Tudomány és Szocializmus.* Bp. 1956, 460 pp.
    (11) *A tudományok osztályozásának elméleti és gyakorlati kérdései.* Bp. 1954–1955, 42 pp.
171. FOGARASI Béla, LUKÁCS György (eds.): *Filozófiai Évkönyv.* I. Bp. 1952, 596 pp. II. Bp. 1956, 419 pp.

172. FOGARASI Béla, NAGY Tamás (eds.): *Gazdasági életünk egyes kérdései a közgazdaságtudomány tükrében. A Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem ülésszakának jegyzőkönyve.* Bp. 1954, 183 pp.
173. FONYÓ Antal: *A gazdaság elleni bűncselekmények fogalma.* (diss.) MTA, Bp. 1961, 333 pp.
174. FORGÁCS László:
    (1) *Petőfi Apostola és a márciusi ifjak világnézete.* (diss.) MTA, Bp. 1960, 243 pp.
    (2) *A szocialista realizmus esztétikai meghatározásához. Tudatosság és költőiség.* Bp. 1962, 499 pp.
175. FORGÁCS Tibor: *A jelenkori kereskedelem kialakulásának és fejlődésének főbb vonásai, különös tekintettel a magyar belkereskedelem felszabadulás utáni fejlődésére.* (diss.) MTA, Bp. 1957, 168 pp.
176. FÖLDES Anna: *A giccs az irodalomban.* Bp. 1962, 151 pp.
177. FÖLDES Éva: *Népoktatási, népnevelési törekvések az antifeudális népi-forradalmi mozgalmakban.* (diss.) MTA, Bp. 1963.
178. FÖLDES Iván: *A termelőszövetkezetek állami irányitása.* (diss.) MTA, Bp. 1961.
179. FÖLDES László: *A pártszervezetek munkája, a kommunisták példamutatása a Sztálin Vasmű és Sztálinváros épitésében.* Bp. 1953, 158 pp.
180. FÖLDESI Tamás:
    (1) *Az akaratszabadság problémája.* (diss.) MTA, Bp. 1958, 264 pp.
    (2) *Az akaratszabadság problémája.* Gondolat, Bp. 1960, 349 pp.
    (3) *Okság, szükségszerüség, véletlen a marxi-lenini filozofiában és jogalkalmazásban.* Bp. 1959, 42 pp.
181. FRISS István:
    (1) *A jövőt épitjük.* Bp. 1951, 252 pp.
    (2) *A Kommunisták Magyarországi Pártjának harca ezerkilencszázhuszonkilenc októberétől ezerkilencszázharminckilenc augusztusáig.* Bp. 1955, 119 pp.
    (3) *Népgazdaságunk vezetésének néhány gyakorlati és elméleti kérdéséről.* Bp. 1957, 53 pp. (MSzMP Központi Bizottságának Politikai Akadémiája.)
    (4) *A személyes érdekeltség kérdése a szocializmus épitésében.* Bp. 1956, 35 pp.
    (5) *Josziv Visszarionovics Sztálin "A szocializmus közgazdasági problémái a Szovjetunióban."* Bp. 1953, 38 pp.
182. FRISS István (ed.): *A Magyar Tudományos Akadémia Közgazdaságtudományi Intézetének évkönyve, 1957.* Bp. 1958, 542 pp.
183. FUKÁSZ György:
    (1) *Fizikai munka – szellemi munka.* (diss.) MTA, Bp. 1965.
    (2) *A magyarországi polgári radikalizmus ideológiájának, világnézeteinek birálata.* (diss.) MTA, Bp. 1958, 594 pp.
    (3) *A magyarországi polgári radikalizmus történetéhez. 1900–1918.* Bp. 1960, 391 pp.
184. FÜLÖP Gábor:
    (1) *Gondolatok az irodalmi Ujságról.* Bp. 1957, 95 pp.
    (2) *A hároméves terv.* Bp. 1958, 55 pp. (also in German, English, French, Spanish).
185. GAÁL Endre:
    (1) *Szegedi adalékok a klerikális reakció népellenes harcához. 1914–1920.* Szeged 1956, 39 pp.
    (2) *A szegedi munkásság harca a Tanácsköztársaságért. 1917–1919.* Bp. 1956, 231 pp.

186. GÁBOR Sándorné (ed.): *A Magyar Tanácsköztársaság történelmi jelentősége és nemzetközi hatása. Elöadás gyüjtemény.* Bp. 1960, 387 pp.
187. GALÁNTAI József:
    (1) *Egyház és politika. 1890–1918.* Bp. 1960, 258 pp.
    (2) *Egyház és politika. A katolikus egyház politikai szerepe Magyarországon, ezerkilencszáztizennégy-ezerkilencszáztizennyolcban.* (diss.) MTA, Bp. 1959, 393 pp.
    (3) *Magyarország az első világháborúban. 1914–1918.* Bp. 1964, 380 pp.
    (4) *Magyar ujjászületés. A Magyar Nemzeti Függetlenségi Front és az Ideiglenes Nemzetgyűlés megalakulása (1944 okt.–1945 ápr.).* Bp. 1954, 65 pp.
188. GARAMVÖLGYI Károly: *A mezőgazdaság szocialista nagyüzemi átalakitásának közgazdasági és társadalmi kérdései.* (diss.) MTA, Bp. 1962.
189. *Gazdasági életünk egyes kérdései a közgazdaságtudomány tükrében. (Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem első tudományos ülésszaka.)* Bp. 1954, 181 pp.
190. *Gazdaságpolitikánk néhány kérdése a második ötéves tervben.* MSzMP, Bp. 1959, 60 pp.
191. GECSE Gusztáv:
    (1) *Szentek, legendák, ereklyék.* Bp. 1963, 178 pp.
    (2) *Van-e túlvilág?* Bp. 1963, 217 pp.
192. GEDŐ András:
    (1) *A modern revizionizmus filozófiai birálatához.* Bp. 1961, 369 pp.
    (2) *A revizionizmus, ösztönösség, kultúra, és a szocialista épités tudományos törvényei.* (diss.) MTA, Bp. 1959, 171 pp.
193. GEGESI–KISS Pál (ed.): *Pszichológiai tanulmányok.* Garai László, Kovács Ferenc, Lénárd Ferenc, Réti László, Tánczos Zsolt, Cser János, Faragó László, Justné Kéry Hedvig, Kiss Árpád, Lénárt Edit, Molnár Edit (etc.). Bp. 1962, 718 pp.
194. GERÉB László: *Magyar paraszthábórúk irodalma.* Bp. 1950, 256 pp.
195. GERGELY Ernő: *A nemzetiségi egyenjoguság a Magyar Tanácsköztársaság jogszabályaiban.* (diss.) MTA, Bp. 1964.
196. GERGELY István: *A társadalmi tiszta jövedelem rendszerének fejlődése és sajátosságai az állami iparban.* (diss.) MTA, Bp. 1961, 363 pp.
197. GERGŐ Zoltán:
    (1) *Az érték, az ár és a nemzeti jövedelem összefüggései.* (diss.) MTA, Bp. 1958, 117 pp.
    (2) *A Magyar Tanácsköztársaság szövetkezeti tapasztalatai.* Bp. 1964, 98 pp.
198. GERLE György: *A regionális tervezés egyes gazdasági vonatkozásai.* Bp. 1958, 140 pp.
199. GERŐ Ernő:
    (1) *Beszámolója az MDP második kongresszusán.* Bp. 1951, 70 pp.
    (2) *Harcban a szocialista népgazdaságért. Válogatott beszédek és cikkek. (1944–1950).* Bp. 1950, 638 pp.
    (3) *Az ötéves tervvel a szocializmus felé. G.E. beszéde az Országgyülésen, 1949, dec. 9.* Bp. 1950, 86 pp.
    (4) *Pártegységgel a szocialista demokráciáért. A MDP Központi Vezetőségének határozata (1956 Jul. 18–21).* Bp. 1961, 63 pp.
    (5) *The position of the Hungarian national economy in 1952 and the tasks in its development.* Bp. 1952, 35 pp. (also in Russian, French).
    (6) *A vas, az acél, a gépek országáért. (Beszédek, cikkek)* Bp. 1952, 361 pp.
    (7) *A szocializmus építése a népidemokrácia országaiban.* Bp. 1950, 35 pp.
200. GERŐ Ernő, RÉVAI József: *A MDP Központi Vezetőségének határozata a magyar*

népgazdaság fejlesztésének legközelebbi feladatairól; a klerikális reakció elleni harcról. Bp. 1950, 64 pp.

201. GERŐNÉ FAZEKAS Erzsébet: *Europa az ezernyolcszáznegyvennyolcas forradalmak idején. (Egyetemi jegyzet)* Bp. 1950, 246 pp.
202. GIRUS Karoly: *A II. világháború előzményei.* Bp. 1954, 70 pp.
203. GOMBÁR József: *Gondolatok a burzsoa nacionalizmusról és a proletár internacionalizmusról.* (Nép, nemzet, haza.) Debrecen. 1963, 43 pp.
204. GÖMÖRI Endre: *A nagy feladat.* Bp. 1955, 47 pp.
205. GÖNCZI László (ed.): *Termelőszövetkezeti elnökök zsebkönyve.* Bp. 1956, 351 pp.
206. GYARMATHY István: *A társadalmi tulajdon.* Bp. 1954, 99 pp.
207. GYÁROS László: *A spanyol nép harca a fasiszta diktatúra és az amerikai uralom ellen.* Bp. 1955, 59 pp.
208. GYÖRKEI Jenő, JÓZSA Antal: *Magyar internacionalisták a Nagy Októberi Szocialista Forradalomban.* Bp. 1957, 243 pp.
209. GYURKÓ Pál: *A munkás-paraszt szövetség erősitésének problémái népidemokráciánkban.* Bp. 1955, 75 pp.
210. HAÁSZ Árpád, ERDŐS Tibor (etc.): *Korunk kapitalizmusa.* Bp. 1964, 472 pp.
211. HAGELMAYER István: *Pénz a szocializmusban.* (diss.) MTA, Bp. 1963.
212. HAJDÚ Gyula:
    (1) *Harcban elnyomók és megszállók ellen. Emlékezések a pécsi munkásmozgalomról.* Pécs 1957, 451 pp.
    (2) *A semlegesség a hidegháborúban. A pozitiv semlegesség kialakulása.* Bp. 1963, 223 pp.
213. HAJDÚ Tibor: *Március huszonegyedike. (Adatok a Magyar Tanácsköztársaság kikiáltásának történetéhez.)* Bp. 1959, 89 pp.
214. HAJDÚ János, TÓTH Béla: *The Volksbund in Hungary.* Bp. 1962, 68 pp. (also in German, French).
215. HALASY-NAGY József: *Életeszményeink változásai.* Szeged. 1948, 23 pp.
216. HALÁSZ Előd: *A polgári tudat válsága és a modern regény szerkezeti problémai.* (diss.) MTA, Bp. 1963.
217. HALÁSZ József: *Burzsoa hatalom – néphatalom.* Bp. 1958, 136 pp.
218. HALÁSZ László: *Művészet és pszichológia.* Bp. 1964, 145 pp.
219. HALÁSZ Pál:
    (1) *Az Államelmélet alapkérdései: állam, államtipus, államforma.* (diss.) MTA, Bp. 1957, 253 pp.
    (2) *Az Államfogalom meghatározásának néhány kérdése.* Bp. 1958, 39 pp.
220. HÁMORI Ottó: *Házasság, család, boldogság.* Bp. 1960, 243 pp.
221. HANÁK Péter: *A szocializmus válságának elmélyülése a XX. század első éveiben.* Bp. 1955, 58 pp.
222. HARASZTI Éva:
    (1) *Az angol külpolitika a magyar szabadságharc ellen.* Bp. 1951, 380 pp.
    (2) *A chartista mozgalom kialakulása és I. forradalmi időszaka.* (diss.) MTA, Bp. 1963.
223. *Harc a tartós békéért az új világháború kirobbantása ellen.* MDP, Bp. 1956, 103 pp.
224. *Harc a békéért és a törvényességért. Tanulmányok a nemzetközi politika és a nemzetközi jog időszerü kérdéseiről.* MDP, Bp. 1953, 262 pp.
225. *Harcban az atomfelhő ellen.* Magyar Szovjet Baráti Társaság. Bp. 1957, 93 pp.
226. HARSÁNYI István: *A mérnökök és technikusok munkájáról, társadalmi anyagi helyzetéről.* (diss.) MTA, Bp. 1961, 259 pp.

227. HAVAS Ernő: *A dialektikus materializmusról.* Pécs 1950.
228. HAVAS Katalin, G.: *Az azonosság törvénye a hagyományos és a modern formális logikában.* Bp. 1964, 139 pp.
229. *Hazai társadalmi és történettudományunk időszerü kérdései.* MTA, Bp. 1952, 163 pp.
230. *Hazánk az épülő szocializmus országa.* DISz, Bp. 1953-54, 72 pp.
231. *Hazánk felszabadulásának krónikája.* Magyar Szovjet Baráti Társaság. Bp. 1960, 47 pp.
232. *Hazánk felszabadulása.* MDP, Bp. 1955, 175 pp.
233. *Hazánk felszabadulása. A szocializmus épitése hazánkban.* MDP, Bp. 1955, 159 pp.
234. HÁY László (ed.):
    (1) *Árpolitikánk.* (MDP. Központi Előadó Irodának előadásai.) Bp. 1952, 82 pp.
    (2) *Szocialista iparositás felemelt ötéves tervünkben.* Bp. 1952, 51 pp.
235. HEGEDŰS András:
    (1) *A mezőgazdaság szocialista átszervezésének és a mezőgazdasági termelés fellenditésének további feladatairól.* Bp. 1955, 219 pp.
    (2) *A modern polgári szociológia és a társadalmi valóság.* Bp. 1961.
    (3) *A munkásosztály és a parasztság szövetsége. A Magyar mezőgazdaság szocialista átszervezésének alapkérdései.* Bp. 1955, 51 pp.
    (4) *A népgazdaság fejlesztésével a nép jólét emeléséért. Irányelvek a magyar népgazdaság fejlesztésének második ötéves tervéhez.* Bp. 1956, 126 pp. (MDP Központi Vezetőségének Határozata.)
236. HELLER Ágnes:
    (1) *Csernisevszkij etikai nézetei,* Bp. 1956, 291 pp.
    (2) *Csernisevszkij etikája (Az értelmes önzés problémája.)* (diss.) MTA, Bp. 1955, 370 pp.
    (3) *Az erkölcsi normák felbomlása. Etikai kérdések Kosztolányi Dezső munkásságában.* Bp. 1957, 143 pp.
    (4) *A morál szociológiája avagy a szociológia morálja.* Bp. 1964, 149 pp.
237. HERMANN István:
    (1) *Arany János esztétikája. (Az elveszett alkotmánytól Buda haláláig.)* Bp. 1956, 285 pp.
    (2) *Az Arany-tragédia. (Az elveszett Alkotmánytól Buda haláláig.)* (diss.) MTA, Bp. 1956, 222 pp.
    (3) *A magyar drámáért.* Bp. 1955, 281 pp.
    (4) *Sigmund Freud avagy a pszichológia kalandja.* Bp. 1964, 309 pp.
238. HOCH Róbert: *A kereslet szerkezete és a jövedelem alakulása.* (diss.) MTA, Bp. 1961, 276 pp.
239. *Hogyan éltek és harcoltak a magyar dolgozók a felszabadulás előtt.* MDP, Bp. 1955, 127 pp.
240. HONT János: *Tervgazdálkodás a mezőgazdaságban a mezőgazdaság szocialista átszervezésének szakaszában.* Bp. 1952, 55 pp.
241. HORVÁTH Imre: *A római katolikus vallás koegzisztenciális törekvései a szocializmusban.* (diss.) MTA, Bp. 1964.
242. HORVÁTH József, NEMES János (etc.): *Régi jó világ. (A Horthy korszak nagy panamáiból.)* Bp. 1959, 272 pp.
243. HORVÁTH József, NEMES János: *Az utolsó felvonás.* Bp. 1959, 526 pp.
244. HORVÁTH Lajos: *Államháztartási és államszámviteli alapismeretek.* Bp. 1950, 153 pp.

245. HORVÁTH Márton:
(1) *Bemerkungen zur Diskussion über bildende Künste.* Bp. 1953, 233 pp.
(2) *Magyar irodalom – szovjet irodalom.* Bp. 1950, 40 pp.
246. HORVÁTH Miklós: *A Horthy-fasizmus katonai-politikai elvei és célkitűzése a második világháború előtt és alatt.* (diss.) MTA, Bp. 1959, 387 pp.
247. HORVÁTH Zoltán: *Teleki László.* (diss.) MTA, Bp. 1963.
248. *Hőhalál. A termodinamika néhány filozófiai kérdése.* T.T.I.T. Szakosztályi füzetek, Fizika-kémia. Bp. 1956, 66 pp.
249. HUNYA István, FARKAS Ottó, TOLNAI István: *A Magyar földmunkásság életéről, harcáról.* Bp. 1960, 155 pp.
250. HUSZÁR Tibor: *Bátorság, hősiesség, erős akarat.* Bp. 1952, 70 pp.
251. *Az ifjúság kulturális neveléséről.* DISz, Bp. 1955, 53 pp.
252. *Igaz barátok magyar földön.* MSzMP, Bp. 1958, 69 pp.
253. ILLÉS Béla: *Lenin és a magyar dolgozó parasztság.* MDP, Bp. 1951, 39 pp.
254. ILLÉS Jenő: *Mai dráma – mai dramaturgia.* Tanulmányok. Bp. 1964, 340 pp.
255. ILLÉS Jenő, VIHAR Béla: *Uj életünk a magyar költészetben.* Bp. 1953, 59 pp.
256. *Az imperializmus, a kapitalizmus általános válsága.* MSzMP, Bp. 1962, 167 pp.
257. *Az imperializmus politikai gazdaságtana.* Bp. 1960, 111 pp.
258. INCZE Miklós:
(1) *The conditions of the masses in Hungary during the world economic crisis of 1929–1933.* Bp. 1954, 44 pp.
(2) *Válság és nyomor a Horthy-rendszerben, ezerkilencszázhuszonkilenctől-ezerkilencszázharmincháromig.* Bp. 1952, 74 pp.
259. INCZE Miklós (ed.): *Az ezerkilencszázhuszonkilenc-ezerkilencszázharminchárom évi világgazdasági válság hatása Magyarországon.* Bp. 1956, 526 pp.
260. INCZE Miklós, PETŐCZ Pál: *A dolgozó parasztság helyzete az ellenforradalmi rendszerben.* Bp. 1954, 181 pp.
261. *Az iparfejlesztés feladatai hazánkban.* MDP, Bp. 1955, 256 pp.
262. *Irányelvek a magyar népgazdaság fejlesztésének második ötéves tervéhez. 1956–1960.* MDP, Bp. 1956, 55 pp.
263. *Irodalom és felelősség: Tiz év irodalmi kritikáiból.* Bp. 1955, 133 pp.
264. *Iratok az ellenforradalom történetéhez, 1919–1946. Az ellenforradalom hatalomrajutása és rémuralma Magyarországon. 1919–1921.* MDP, Bp. 1956, 476 pp.
265. *Iratok az ellenforradalom történetéhez 1919–1945. Az ellenforradalmi rendszer gazdasági helyzete és politikája Magyarországon 1924–1926.* Magyarországi Levéltár. Bp. 1959, 893 pp.
266. IVÁNYI Borbála: *A társadalom lélektani fejlődése.* Bp. 1947, 112 pp.
267. JAKAB Lajos, BÁLINT Sándor (etc.): *Tervgazdasági ismeretek.* (Bánya es Energiaügyi Minisztérium tervmunkásai részére.) Bp. 1952, 340 pp.
268. JÁNOSSY Lajos:
(1) *Filozófiai megjegyzések a speciális relativitás elméletéről.* (translated from English.) *Magyar Tudományos Akadémia Központi Fizikai Kutató Intézet.* Bp. 1960, 62 pp.
(2) *Papers published from 1914 to 1961.* Bp. 1962, 340 pp.
269. JÁVOS Ottó: *Az államapparátus feladatai a szocialista iparositásban.* Bp. 1953, 40 pp.
270. JEMNITZ János: *A háború kérdése és a II. Internationálé. 1911–1914.* (diss.) MTA, Bp. 1964.
271. *Jobboldali szociáldemokrácia az imperializmus támasza.* MDP, Bp. 1951, 186 pp.
272. JÓBORU Magda: *A középiskola szerepe a Horthy-korszak művelődés politikájában.* (diss.) MTA, Bp. 1962.

273. JÓZSA Antal: *Hogyan teremtették meg a szovjet népek hatalmas államszövetségüket.* Bp. 1954, 44 pp.
274. JÓZSEF Farkas:
   (1) *Rohanunk a forradalomba. A modern magyar irodalom útja, ezerkilencszáztizennégytől-ezerkilencszáztizenkilencig.* Bp. 1957.
   (2) *A Magyar Tanácsköztársaság irodalmi előzményei. 1914–1919.* (diss.) MTA, 1956, 364 pp.
275. JUHÁSZ Ferenc: *Az ifjuság közösségi neveléséről.* MKISz, Bp. 1961, 70 pp.
276. JUHÁSZ Ferenc (ed.): *Segédlet a középiskolák kisérleti osztályaiban folyó erkölcstanoktatáshoz.* Bp. 1961, 124 pp.
277. JUHÁSZ Gyula:
   (1) *Magyarország külpolitikája a II. világháború első szakaszában (1939–1941).* (Diss.) MTA, Bp. 1963.
   (2) *A Teleki kormány külpolitikája. 1939–1941.* Bp. 1964, 368 pp.
278. JUHÁSZ NAGY Sándor: *A magyar októberi forradalom története. (1918 okt. 31–1919 márc. 21).* Bp. 1945, 540 pp.
279. JUSTUS Pál: *Mi a szocializmus?* Bp. 1947.
280. KÁDÁR István:
   (1) *A jelenkori kapitalizmus gazdasági alaptörvényének érvényesülése a Horthy fasiszta Magyarországon.* (diss.) MTA, Bp. 1956, 250 pp.
   (2) *A jelenkori kapitalizmus gazdasági alaptörvényének érvényesülése a Horthy fasiszta Magyarországon.* Bp. 1955, 43 pp.
281. KÁDÁR István, RÁNKI György (etc.): *Adatok Magyarország gazdaságtörténetéből.* Bp. 1955, 93 pp.
282. KÁDÁR János:
   (1) *Lenin-Sztálin tanitása a pártról.* Bp. 1951, 31 pp. (M.D.P. Pártfőiskolájának előadása.)
   (2) *Szilárd népi hatalom, független Magyarország.* Bp. 1959, 429 pp.
   (3) *Id.* Bp. 1961, 384 pp. (in French).
   (4) *A szocializmus teljes győzelméért.* (Beszédek, cikkek.) Bp. 1962, 388 pp.
   (5) *A Tájékoztató iroda határozatának szellemében a béke védelmére egy táborba hivunk minden becsületes embert.* (Kádár János beszéde a Budapesti pártaktiva ülésén, 1949 december hatodikán) Bp. 1949, 29 pp.
   (6) *Tovább a lenini úton! (Beszédek)* Bp. 1964, 358 pp.
283. KÁDÁR János, RÉVAI József (etc.): *Korunk alapvető gazdasági kérdései.* Magyar Népi Demokrácia polgári és gazdasági fejlődése. Bp. 1959, 87 pp.
284. KAHULITS László: *A munkatermelékenység szakadatlan növekedésének törvényes érvényesülése a szocialista iparositásban.* (diss.) MTA, Bp. 1961, 289 pp.
285. KAJDI Ferenc: *A szocialista-realista alkotómódszer kialakulása a Szovjetunió épitőművészetében a közlekedési magasépitményeknél.* (I.r.) Bp. 1954, 47 pp.
286. KÁLLAI Gyula:
   (1) *Az állam és a szocialista demokrácia fejlődésének egyes kérdései.* Bp. 1963, 38 pp. (MSzMP Központi Bizottságának Politikai Akadémiája.)
   (2) *A békéért a demokráciáért és a szocializmusért vivott harc programja.* Bp. 1961, 55 pp. (MSzMP Politikai Akademiája.)
   (3) *A magyar függetlenségi mozgalom 1936–1945.* Bp. 1949, 279 pp.
   (4) *Id.* Bp. 1955, 186 pp.
   (5) *Id.* Bp. 1955, 283 pp.
   (6) *A magyarországi ellenforradalom a marxizmus-leninizmus fényében.* Bp. 1957, 38 pp. (also in French, English, German, Russian).

(7) A MSzMP kulturális politikája. Bp. 1958, 47 pp. (MSzMP Központi Bizottságának Politikai Akadémiája.)

287. KÁLLAI Gyula, ORTUTAY Gyula, KÁDÁR János: *Kállai és Ortutay elvtársak kongresszusi beszámolói és Kádár elvtárs felszólalása.* Bp. 1960, 80 pp.

288. KALOCSAI Dezső:
(1) *Descartes etikája.* (diss.) MTA, Bp. 1961, 290 pp.
(2) *Descartes etikája.* (Filozófiai Tanulmányok, 1.) Bp. 1964, 217 pp.

289. KAMPIS Antal (ed.): *A művészettörténet-tudomány módszertani kérdései.* (Klaniczay T., Zádor A., Genthon I., Kampis A., Székely Gy., Entz G., Dávid K., Németh L., Major M., Szabolcsi M., Szigeti J.) Bp. 1963, 72 pp.

290. *A kapitalizmus általános válságának második szakaszáról.* MDP, Bp. 1959, 135 pp.

291. *A kapitalizmus politikai gazdaságtana* (készült a Művelődésügyi Minisztérium közgazdasági technikumi osztályának irányitásával.) Bp. 1954, 127 pp. (A kapitalizmus politikai gazdaságtana cimü tankönyv módositott kiadása.)

292. KÁPLÁR József: *Munkamegosztás a szocialista világgazdaságban.* Bp. 1964, 247 pp.

293. KARDOS Lajos:
(1) *A lélektan alapproblémái és a pavlovi kutatások.* Bp. 1957, 320 pp.
(2) *Pavlov kutatásainak jelentősége a lélektanban.* Bp. 1955, 159 pp.
(3) *Pavlov kutatásai és a lélektan.* (diss.) MTA, Bp. 1955, 395 pp.

294. KARDOS László: *Vázlatok, esszék, kritikák. Uj Magyar Irodalom.* Bp. 1959, 463 pp.

295. KARDOS Pál: *Petőfi (A költő pályaképe ezernyolcszáznegyvennégyig.)* (diss.) MTA Bp. 1961, 90 pp.

296. KARSAI Elek, PAMLÉNYI Ervin: *A fehér terror.* Bp. 1951, 117 pp.

297. KASSAI Géza:
(1) *Magyar történelmi sorsfordulók és a nemzetiségi kérdés.* Bp. 1959, 189 pp.
(2) *A marxizmus-leninizmus a nemzeti és gyarmati kérdésről. Harc a nacionalizmus és kozmopolitizmus ellen.* Bp. 1950, 68 pp.
(3) *Miért kell az egyházi hallgatóknak elsajátitani a Marxizmust-Leninizmust.* Bp. 1951, 43 pp.
(4) *A Szovjetunió és a kis népek.* Magyar-Szovjet Művelődési Társaság. Bp. 1946, 32 pp.
(5) *A Szovjetunió nemzetiségi politikája.* Bp. 1946, 106 pp.

298. KATONÁNÉ SOLTÉSZ Márta: *A jog és erkölcs funkciója, viszonyuk alakulása.* (diss.) MTA, Bp. 1963.

299. KATUS László: *A horvátkérdés története a kapitalizmus korában.* (diss.) MTA, Bp. 1963.

300. KEMÉNY G. Gábor:
(1) *Iratok a nemzetőrségi kérdés történetéhez Magyarországon a dualizmus korában.* l.r. *(1867–1892)*, Bp. 1952, 919 pp.
(2) *Id.* 2 r. *(1892–1900)*, Bp. 1956, 967 pp.

301. KENDE Ferenc: *A magyar munkásmozgalom történetének valódi dokumentumai.* (Magyar Szocialista Munkás Párt Központi Bizottságának Párttörténeti Intézete.) Bp. 1960, 786 pp.

302. KENESSY Zoltán: *A konjuktúra-kutatás újabb módszerei a tőkés országokban a II. világháború után.* (diss.) MTA, Bp. 1961, 340 pp.

303. KERÉKGYÁRTÓ Elemér: *Az értelmiség szerepe a népi nemzeti egység kialakitásában és a szocializmus épitésében.* Bp. 1955, 36 pp.

304. KÉRI Elemér: *Mi a világnézet?* Bp. 1954, 51 pp.
305. KÉRI Tamás: *Az Állami kiskereskedelmi bolt dolgozóinak bér és egyébb anyagi érdekeltségi formái a bolti munka vizsgálata alapján.* (diss.) MTA, Bp. 1961, 256 pp.
306. KERTÉSZ István: *A munkajogi fegyelmi felelősség alapvető kérdései.* (diss.) MTA, Bp. 1962.
307. KERTÉSZ Róbert: *Ne felejts!* Bp. 1955, 136 pp.
308. KISS Aladár:
    (1) *A kinai népi forradalom győzelme a kinai Népköztársaság megteremtése.* Bp. 1954, 358 pp.
    (2) *Magyarország és a fasiszta tengelyhatalmak a II. világháború küszöbén.* (diss.) MTA, Bp. 1961.
309. KISS Artúr: *A néptömegek és a személyiségek történelmi szerepéről.* Bp. 1956, 135 pp.
310. KISS Csaba, SZATMÁRI Gábor, KULCSÁR István: *A kommunista holnap.* Bp. 1962, 134 pp.
311. KISS Dezső, NÉMETH Lajos: *A Magyar Tanácsköztársaság képzőművészeti élete.* Bp. 1960, 218 pp.
312. KISS K., BÁRD A.: *A Kommunista Pártok harca az osztályellenség kisérletei ellen.* (Az osztályellenség behatolása a Magyar Kommunista Pártba a két világháború között.) (Hozzászólás.) Átdolgozta a MDP Központi Előadói Iroda marxizmus-leninizmus kérdései munkaközössége. Bp. 1951, 39 pp.
313. KISS Tibor:
    (1) *A szocialista nemzetközi munkamegosztás kialakulása és fejlődése.* (diss.) MTA, Bp. 1957, 243 pp.
    (2) *A szocialista nemzetközi munkamegosztás néhány főbb kérdése.* Bp. 1962, 83 pp.
314. KLANICZAY Tibor: *Marxizmus és irodalomtudomány.* (Magyar Tudományos Akadémia Irodalomtörténeti Intézet.) Bp. 1964, 275 pp.
315. KLANICZAY Tibor, SZAUDER József:
    (1) *Kis Magyar irodalomtörténet.* Bp. 1961, 493 pp.
    (2) *Id.* Bp. 1962, 300 pp. (in French).
316. *Klerikális reakció – népidemokráciánk ellensége.* MDP, Bp. 1951, 39 pp.
317. KOCSIS Mihály: *Az anyagi igazság a szocialista büntetőperben.* (diss.) MTA, Bp. 1954, 211 pp.
318. *A kolhoztervezés kérdései.* Bp. 1953, 41 pp.
319. KOLTAY-KASTNER Jenő: *Politikai bírálat és társadalmi szatira az olasz irodalomban.* (diss.) MTA, Bp. 1956, 63 pp.
320. KOLTAI István:
    (1) *A Magyarnépköztársaság kormányának békepolitikája.* Bp. 1953, 160 pp.
    (2) *A Szovjetunió Kommunista Pártjának tizenkilencedik Kongresszusa.* Bp. 1953, 59 pp.
    (3) *Sztálin népe a béketábor élén.* Bp. 1952, 52 pp.
321. KOMJÁTHY Miklós: *A közös Minisztertanács kialakulása és világháborús működése.* (diss.) MTA, Bp. 1963.
322. KOMLÓ László: *A termelőszövetkezeti jutalomrészesedés kérdései.* (diss.) MTA, Bp. 1962.
323. KOMLÓS Aladár: *Irodalmi ellenzéki mozgalmak a XIX. század második felében.* Bp. 1956, 116 pp.
324. KOMLÓS János: *Elárult ország.* Bp. 1961, 286 pp.

325. *Kommunisták Magyarországi Pártjának harca a Horthy fasizmus ellen.* Magyar Tanácsköztársaság. Bp. 1953, 39 pp.
326. *A Kommunista erkölcsről.* MSzMP, Bp. 1962, 71 pp.
327. *A Kommunisták feladatai falun. A járási pártbizottságok titkárainak országos tanácskozása, 1955 márc. 25–26.* MDP, Bp. 1955, 47 pp.
328. *A Kommunizmus nagy épitkezései.* MSzMP, Bp. 1953, 41 pp.
329. KOMOCSIN Zoltán: *A M.K.I.Sz. feladatai a MSzMP hetedik kongresszusa határozatainak feldolgozásában és megvalósitásában.* Bp. 1960, 31 pp.
330. KOMOR Imre: *A szovjetunió a béke őre.* Bp. 1953, 415 pp.
331. KOMORÓCZY György:
    (1) *Debrecen története a felszabadulásig.* Debrecen 1955, 113 pp.
    (2) *Id.* Bp. 1955, 245 pp.
    (3) *Pénzügyigazgatás a feudáliskori Debrecenben.* (diss.) MTA, Bp. 1963.
332. KÓNYA István: *A református egyház mint a Horthy-fasizmus egyik ideológiai támasza.* (diss.) MTA, Bp. 1963.
333. KÓNYA István (ed.): *Acta Universitatis Debreceniensis de Ludovica Kossuth nominatae. Évkönyv.* Debrecen. 1962, 197 pp. (Kónya I., Kiss S., Bimbó M., Molnár L.-né, Farkas D., Jausz B., Bajkó M., etc.).
334. KÓNYA I., MOLNÁR L., POÓR S.: *Tanulmányok a marxizmus-leninizmus köréből.* MSzMP Hajdu-Biharmegyei Bizottsága. Debrecen 1960, 256 pp.
335. KOPÁTSY Sándor: *Államgazdaságok néhány tervezési és üzemszervezési problémája.* (diss.) MTA, Bp. 1962.
336. KORNAI János: *A túlzott centralizáció és az anyagi érdekeltség egyes problémái a könnyű iparban szerzett tapasztalatok alapján.* (diss.) MTA, Bp. 1956, 383 pp.
337. KOROM Mihály:
    (1) *A fasizmus bukása Magyarországon. A népidemokratikus átalakulás feltételeinek létrejötte. (1943–1945).* Bp. 1961, 266 pp.
    (2) *A Kommunista Párt harca ... a parasztegység megteremtéséért a második világháború időszakában.* Szeged. 1964, 62 pp.
338. KOROMPAY György: *A városépitészet esztétikai vizsgálata.* (diss.) MTA, Bp. 1964.
339. KOVÁCS Endre: *A Kossúth-emigráció forradalmi és demokratikus kapcsolatai.* (diss.) MTA, Bp. 1964.
340. KOVÁCS Géza: *Szükségletek és lehetőségek a magyar mezőgazdaság távlati fejlesztésében.* (diss.) MTA, Bp. 1961, 224 pp.
341. KOVÁCS István:
    (1) *A békés egymás mellett élés alapelvei.* Bp. 1955, 55 pp.
    (2) *A nemzetközi helyzetről.* (A M.D.P. politikai akadémiáján 1952 január negyedikén tartott előadás.) Bp. 1952, 40 pp.
    (3) *A szocialista alkotmány–fejlődés új elemei.* (diss.) MTA, Bp. 1962.
342. KOVÁCS István, FLORIÁN János: *Magyar szabadságharcosok a fasizmus ellen. Adatok a magyar partizánmozgalom történetéhez.* Bp. 1946, 62 pp.
343. KÖLBER László: *Összefüggések a munkaszervezés, munkatermelés és a műveleti költségek alakjai közt az állami gazdaságokban.* (diss.) MTA, Bp. 1964.
344. KÖPÖSDI Vera: *A mezőgazdasági munkásság mozgalmai Békés megyében, ezerkilencszázöt-ezerkilencszázhétben.* Szeged. 1958, 65 pp.
345. KŐSZEGI László: *Gazdasági körzetkutatás főbb elvi, módszertani és gyakorlati kérdései.* (diss.) MTA, Bp. 1964.
346. KÖTE Sándor: *A magyarországi munkásmozgalom népoktatási törekvései a népoktatás alapkérdésének tükrében (1867–1918).* (diss.) MTA, Bp. 1961, 251 pp.

347. KÖVESI János: *A szocialista állam felvásárlási politikájának főbb kérdései.* (diss.) MTA, Bp. 1963.
348. KULCSÁR Kálmán: *A jogszociológia problémái.* (diss.) MTA, Bp. 1956, 385 pp.
349. KULIN György: *Az ember és a világmindenség.* (Ismeretterjesztő kiskönyvtár.) Bp. 1963, 119 pp.
350. KÚN Béla: *A Magyar Tanácsköztársaságról.* (Bevezetés: Münnich Ferenc.) Bp. 1958, 643 pp.
351. KÜRTI András: *A szocializmus elleni harc egyes kérdéseiről.* Bp. 1954, 71 pp.
352. LACKÓ Miklós:
    (1) *Ipari munkásságunk eredetéről és társadalmi forrásairól (1867–1949).* (diss.) MTA, Bp. 1960, 260 pp.
    (2) *Ipari munkásságunk összetételének alakulása (1867–1949).* Bp. 1961, 206 pp.
353. LACKÓ Miklós (ed.): *Tanulmányok a magyar népidemokrácia történetéből.* MTA, Történelem Tudományi Intézet. Bp. 1955, 685 pp.
354. LADÁNYI Andor: *A klerikális reakció szerepe a Horthy rendszer idején.* Bp. 1952, 40 pp.
355. LADÁNYI Sándor: *A kapitalizmust megelőző termelési módok. A kapitalizmus kialakulása.* Bp. 1954, 78 pp.
356. LAKOS Sándor:
    (1) *Az átmeneti korszak fogalmának és szakaszainak közgazdasági kérdései.* (diss.) MTA, Bp. 1963.
    (2) *A szocializmus alapjainak lerakása. Az átmeneti korszak időszerü kérdéseihez.* Bp. 1963, 221 pp.
357. LÁNCOS János: *Bevezetés a filozófia és a történelmi materializmus elméletébe. (Szakszervezeti tanács.)* Bp. 1947, 16 pp.
358. LANDLER Jenő: *Válogatott beszédek és irások.* Bp. 1960, 579 pp.
359. LÁNYFALVI Sándor: *A mezőgazdaság szocialista átszervezésének hatása a mezőgazdasági lakosság foglalkoztatására.* (diss.) MTA Bp. 1961, 229 pp.
360. LÁSZLÓ Ferenc: *A polgárság útja.* (Vajda-Bakor) Bp. 1947, 48 pp.
361. LÁSZLÓ Imre: *A szocialista gazdaság irányitásának egyes kérdései.* (diss.) MTA, Bp. 1962,
362. LÁSZLÓ János: *Az árak, áraránok szerepe a mezőgazdasági termelés irányitásában.* (diss.) MTA, Bp. 1961, 215 pp.
363. LÉDERER Emma:
    (1) *A feudalizmus kiakalukása Magyarországon.* Bp. 1959, 208 pp.
    (2) *Az ipari kapitalizmus kezdetei Magyarországon.* Bp. 1952, 260 pp.
364. LÉNÁRD Ferenc:
    (1) *A problémamegoldó gondolkozás.* MTA, Bp. 1961, 572 pp.
    (2) *Id.* Bp. 1963, 359 pp.
365. LÉNÁRD Ödön: *Materializmus, ateizmus, osztályharc.* Bp. 1946, 11 pp.
366. LENGYEL Györgyi, SIMON Józsefné, IGOR Mária: *A népművészeti szakkörök élete.* Bp. 1956, 128 pp.
367. LENGYEL László, ÁRKUS József: *Vádol a magyar nép.* Bp. 1958, 61 pp.
368. LÉVAI Jenő: *Horogkereszt, kaszáskereszt, nyilaskereszt.* Bp. 1945, 125 pp.
369. LIGETI Lajos (ed.): *A magyar tudomány tiz éve (1945–1955).* Bp. 1955, 431 pp.
370. LONTAY László: *Az értelem a vádlottak padján.* Bp. 1954, 358 pp.
371. LOSONCZY Géza: *A Vatikán és az amerikai imperializmus szövetsége.* (1950 március harmincadikán tartott előadás.) Bp. 1950, 40 pp.
372. LUKÁCS András: *A KISz a párt ifjusági szervezete.* Bp. 1960, 176 pp.

373. LUKÁCS Géza: *Uj Európát látok...* Bp. 1946, 242 pp.
374. LUKÁCS György:[1]
(1) *Ady.* Bp. 1949, 31 pp.
(2) *Balzac, Stendhal, Zola.* Bp. 1949, 156 pp.
(3) *Az ész trónfosztása. Az irracionalista filozófia kritikája.* Bp. 1954, 696 pp.
(4) *Id.*, Bp. 1956, 680 pp.
(5) *A haladás és reakció harca a mai kulturában.* Bp. 1956, 27 pp.
(6) *A kapitalista kultúra csődje.* (MDP politikai akadémiája.) Bp. 1949, 26 pp.
(7) *A különösség mint esztétikai kategória.* Bp. 1957, 255 pp.
(8) *Lenin és a kultúra kérdései.* Bp. 1948, 24 pp.
(9) *Marx és Engels irodalomelmélete.* Bp. 1949, 163 pp.
(10) *A marxista filozófia feladatai az új demokráciában.* (Irodalmi Intézet.) Bp. 1948, 58 pp.
(11) *A müvészet mint felépitmény.* Bp. 1955, 26 pp.
(12) *Nagy orosz realisták. Kritikai realizmus.* Bp. 1952, 275 pp.
(13) *Nagy orosz realisták. Szocialista realizmus.* Bp. 1952, 322 pp.
(14) *Német realisták (esszégyüjtemény).* Bp. 1955, 433 pp. (A mű első hét tanulmánya 'Deutsche Realisten des XIX. Jahrhunderts' c. kötetből van véve.)
(15) *Nietzsche és a fasizmus.* Bp. 1946, 79 pp.
(16) *Id.* Bp. 1949, 87 pp.
(17) *A polgári filozófia válsága.* Bp. 1947, 248 pp.
375. LUKÁCS Lajos:
(1) *Magyar függetlenségi mozgalmak (1849–1867).* (diss.) MTA, Bp. 1955, 439 pp.
(2) *Magyar függetlenségi és alkotmányos mozgalmak (1849–1897).* Bp. 1955, 468 pp.
(3) *A Magyar nép története 3. r. ezernyolcszáznegyvenkilenctől napjainkig.* Bp. 1951, 247 pp.
(4) *Id.* Bp. 1952, 307 pp.
(5) *Id.* Bp. 1953, 307 pp.
(6) *Id.* Bp. 1953, 274 pp. (in Roumanian).
(7) *Id.* Bp. 1953, 315 pp. (in Polish).
(8) *Id.* Bp. 1954, 307 pp.
376. LUX László: *A tudományos szocializmus előfutárjai.* Bp. 1947.
377. MADARÁSZNÉ ZSIGMOND Anna: *Pauler Ákos logikája.* (diss.) MTA, Bp. 1961.
378. MAGOS György:
(1) *Az amerikai imperialisták szerepe a Horthy fasizmus stabilizálásában (1924–1929).* Bp. 1952, 44 pp.
(2) *Az angol és amerikai monopoltőke a Horthy fasizmus megszilárditásában.* Bp. 1953, 110 pp.
(3) *Az ezerkilencszázhuszonnegyedikei magyar stabilizácio és a nemzetközi tőke.* (diss.) MTA, Bp. 1963.
379. *Magyar Békekongresszus, 1950 november 4–5.* MDP, Bp. 1950, 136 pp.
380. Magyar Dolgozók Pártja:[2]

[1] For a bibliography of Lukács' works published in other countries, see Ervin Laszlo, 'Works of Georg Lukács in Non-Hungarian Languages', in *Studies in Soviet Thought*, 1966/2 and 1966/3.
[2] Also see all entries marked 'MDP'.

(1) *Második konfresszusának anyagából. A szocializmus építésének útján.* MDP, Bp. 1951, 354 pp.
(2) *Második kongresszus jegyzőkönyve, 1951 február huszonnégy-március kettö.* MDP, Bp. 1951, 347 pp.
(3) *Harmadik kongresszusának anyagából.* MDP, Bp. 1954, 209 pp.
(4) *Harmadik Kongresszus röviditett jegyzőkönyve, 1954 május huszonnégy-harmincadikáig.* MDP, Bp. 1954, 318 pp.
(5) *Harmadik Kongresszus jegyzőkönyve 1954 május huszonnégy-harmincadikáig.* MDP, Bp. 1954, 656 pp.
(6) *Usztov Vengerszkoj Partii Trudjascsikszja.* MDP, Bp. 1955, 43 pp. (also in English, German, French).
(7) *Fontosabb határozatai a közoktatásról.* MDP, Bp. 1955, 218 pp.
(8) *Szervezeti szabályzata. Elfogadta a MDP III. kongresszusa 1954 májusában.* Bp. 1954, 30 pp.

381. Magyar Építőművészek Szövetsége. *Évkönyv.* 1952, MÉSz, Bp. 1953, 60 pp.
382. Magyar Kommunista Ifjusági Szövetség:
(1) *feladatai a munkás ifjuság körében.* KISz bizottsága negyedik ülésének anyaga. Bp. 1959, 64 pp.
(2) *Központi Bizottságának irányelvei a KISz feladataira.* Bp. 1960, 14 pp.
(3) *Nevelési munkájának irányelvei.* (Tervezet) A M.K.I.Sz. szervezeti szabályai. (Tervezet) Vitaanyag alapszervezetek számára. Bp. 1957, 143 pp. (also in German, French, Russian).
383. *A Magyar Munkásmozgalom története.* Dokumentumok (1945–1960). MSzMP, Bp. 1961, 79 pp.
384. *Magyar Művészettörténeti Munkaközösség évkönyve, 1953. Művészettörténeti tanulmányok.* (Lyka Károly nyolcvanötödik születésnapjára.) MMM, Bp. 1954, 703 pp.
385. *Magyar nép harca a szabadságért. (Belügyminisztérium Büntetésvégrehajtási Főosztály.)* Bp. 1952, 100 pp.
386. *A Magyar Népidemokrácia tizéves társadalmi politikai és kulturális fejlődése. (In various text book versions.)* MDP, Bp. 1954, 63 pp.
387. *Magyar Nők Országos Konferenciája. 1954 január harminc-harmincegyedikén.* MNDSz. Bp. 1954, 103 pp.
388. *A Magyarországi munkásmozgalom ezerkilencszáztizenkilenc-ezerkilencszázhuszonkilenc.* A MSzMP. Központi Bizottságának Párttörténeti Intézete. MSzMP, Bp. 1958, 261 pp.
389. *A Magyarországi munkásmozgalom ezerkilencszázharminckilenc-ezerkilencszáznegyvenöt.* MSzMP, Bp. 1959, 383 pp.
390. *Magyar szabadság hősei.* (Magyar Szabadságharcos Szövetség.) Bp. 1952, 62 pp.
391. Magyar Szocialista Munkás Párt:[3]
(1) *Agrárpolitikájának tézisei.* MSzMP, Bp. 1957, 39 pp.
(2) *Hetedik kongresszusának jegyzőkönyve.* 1959 nov. 30–dec. 5. MSzMP, Bp. 1960, 640 pp. (Münnich F., Kádár J., Fock J., Kállai Gy., Marosán Gy.).
(3) *Művelődési politikai irányelvei.* MSzMP, Bp. 1958, 48 pp.
(4) *Id.* Bp. 1959, 62 pp.
(5) *MSzMP Központi Bizottságának irányelvei a Párt hetedik Kongresszusán. A MSzMP Központi Bizottságának irányelvei gazdasági feladatainkról és*

[3] Also see all entries marked 'MSzMP'.

a második ötéves terv elkészitéséről. A MSzMP. Központi Bizottságának javaslata a Párt hetedik Kongresszusán a szervezeti szabályzat módositására. MSzMP, Bp. 1959, 71 pp.

(6) *Hajdu-Bihar megyei pártértekezletének jegyzőkönyve. 1959 okt. 28–29.* MSzMP, Debrecen 1959, 139 pp.

393. *A Magyar-Szovjet barátság diadalútja.* MSzMP, Bp. 1958, 238 pp.

394. *A Magyar Tanácsköztársaság hősi küzdelmeiről.* (Tanulmányok.) Magyar Munkásmozgalmi Intézet. Bp. 1954, 271 pp.

395. *A Magyar Vörös Hadsereg 1919.* MSzMP, Bp. 1959, 530 pp.

396. MAGYARI Aladár: *A szocialista ipartelep épités elvei és gyakorlata.* Bp. 1953, 205 pp.

397. *Magyarok Leninről. Visszaemlékezések.* Bp. 1955, 114 pp.

398. MAJOR Máté:

(1) *Építészet és társadalom. Különös tekintettel a XX. század burzsoa építészetére.* Bp. 1953, 72 pp.

(2) *Építészettörténet.* Bp. 1960, 589 pp.

(3) *Építészettörténet. Ősközösségi és rabszolgatartó társadalmak építészete.* Bp. 1954, 205 pp.

(4) *Id.* Bp. 1957, 400 pp. (in German).

(5) *Építészettörténet. Feudális társadalmak építészete.* Bp. 1955, 511 pp.

(6) *Az imperializmus építészete.* Bp. 1953, 187 pp.

(7) *Az épülő kommunista képzőmüvészet.* Bp. 1953, 63 pp.

(8) *Építészet és társadalom.* Bp. 1952–1953, 310 pp.

399. MAKAI György:

(1) *Hol a nagyobb erő?* Bp. 1955, 63 pp.

(2) *Itt a Szabad Európa Rádio.* Bp. 1957, 47 pp.

400. MAKAI Mária: *A tudomány és egyház a lélekről.* Bp. 1953, 46 pp.

401. MARKÓ Árpád: *Kossúth Lajos hadtudományi munkálatai (1850–1855).* (diss.) MTA, Bp. 1964.

402. MARKÓ Jenő: *Marxista-Leninista jogalkalmazás alapvető kérdései.* (diss.) MTA, Bp. 1954, 144 pp.

403. MÁRKUS György: *L. Wittgenstein: Logikai-filozófiai értekezés.* (bevezetés.) Bp. 1963, 234 pp.

404. MAROSÁN György:

(1) *A Párt harca a tömegekért. Cikkek-beszédek 1956–1958.* Bp. 1959, 316 pp.

(2) *A Párt és a tömegek kapcsolatának néhány kérdése.* (MSzMP Központi Bizottságának Politikai Akadémiája.) Bp. 1957, 47 pp.

405. MARÓTI Gyula: *A zenei tömegmozgalom.* Bp. 1956, 87 pp.

406. MÁRTONYI János: *A bíróságok szerepe az államigazgatás törvényessége biztositásában.* (diss.) MTA, Bp. 1963.

407. *A Marxizmus-Leninizmus tanitása a munkás-paraszt szövetségről.* MDP, Bp. 1956, 138 pp.

408. *A Marxizmus-Leninizmus tanitása az államról.* MDP, Bp. 1955, 151 pp.

409. *A Marxizmus-Leninizmus tanitása a háború és béke kérdéséről. A mai nemzetközi helyzet.* MDP, Bp. 1953, 190 pp.

410. *A Marxizmus-Leninizmus tanitása az osztályokról, az osztályharcról, az államról, és a proletárdiktatúráról.* MSzMP, Bp. 1960, 367 pp.

411. *A Marxista párt viszonya a valláshoz.* MDP, Pécs 1955, 218 pp.

412. MATOLCSI János: *Termelőszövetkezeti mozgalmunk helyzete és fejlesztésének kérdései.* Bp. 1955, 43 pp.

413. MÁTRAI László:
   (1) *Gondolat és szabadság.* Bp. 1961, 342 pp.
   (2) *Haladás és fejlődés.* (Budapesti Irodalmi Intézet.) Bp. 1947, 16 pp.
   (3) *A magyar felvilágosodás kutatásának néhány filozófiai problémái.* Juhász Géza, Jausz Béla (etc.) hozzászólásával. Bp. 1954, 388 pp.
   (4) *Magyar filozófia haladó hagyományainak kérdései a felvilágosodás korában.* Bp. 1954, 42 pp.
   (5) *A tudomány harca a haladás ellenségeivel.* Bp. 1949.
414. MÁTYÁS Antal:
   (1) *A polgári közgazdaságtan rövid története a marxizmus létrejötte előtt.* Bp. 1961, 327 pp.
   (2) *A polgári közgazdaságtan főbb irányzatai a marxizmus létrejötte után.* Bp. 1960, 251 pp.
415. MERÉNYI László: *A magyar polgári ellenzék és az első Balkán háború (1912-1913).* (diss.) MTA, Bp. 1961.
416. MÉREY Klára: *A mezőgazdasági munkásság mozgalmai a Dunantúlon. ezerkilencszázöt-ezerkilencszázhétben.* Bp. 1956, 198 pp.
417. MÉSZÁROS István: *Szatira és valóság. Adalékok a szatira elméletéhez.* Bp. 1955, 70 pp.
418. MÉSZÁROS Károly: *Agrárkérdés Somogyban ezerkilencszáztizennyolc-ezerkilencszáztizenkilencben és a Tanácsköztársaság parasztpolitikája.* (diss.) MTA, Bp. 1962.
419. MEZEI Mária: *Történetszemlélet a magyar felvilágosodás irodalmában.* Bp. 1958, 95 pp.
420. *A Mezőgazdaság szocialista átszervezésének kérdései hazánkban.* MDP, Bp. 1956, 68 pp.
421. *Mit kell tudni a jó MNDSz vezetőségi tagoknak?* MNDSz, Bp. 1952, 47 pp.
422. MÓD Aladár:
   (1) *Állam és forradalom. Proletárdiktatúra.* Bp. 1952, 28 pp.
   (2) *Marxizmus és hazafiság.* Bp. 1956, 313 pp.
   (3) *Négyszáz év küzdelem az önálló Magyarországért.* Bp. 1954, 743 pp.
   (4) *A tudományos szocializmus és a munkásmozgalom története.* (Jegyzet az egyetemi és főiskolai hallgatók számára.) Bp. 1964, 275 pp.
423. MÓD Aladár, EMBER Győző, NEMES Dezső (etc.): *Forradalom és szabadságharc 1848–1849.* Bp. 1948, 574 pp.
424. MÓD Aladárné: *A parasztság jövedelmi rétegződése Magyarországon.* (diss.) MTA, Bp. 1964.
425. MOLNÁR Erik:
   (1) *Dialektikus materializmus és társadalomtudomány.* Bp. 1962, 505 pp.
   (2) *Influence de la philosophie de l'histoire de Hegel sur l'historiographie marxiste.* Bp. 1960, 14 pp.
   (3) *A jelenkori kapitalizmus nénány gazdasági problémája.* Bp. 1959, 477 pp.
   (4) *A marxista filozófia és népidemokráciánk kérdései.* (MDP Politikai Akadémiája.) Bp. 1956, 18 pp.
   (5) *Problemu etnogeneza i drconej isztorii vengerszkogo naroda.* Bp. 1955, 137 pp.
   (6) *Osznovanie vengerszkogo goszudarsztva.* Bp. 1951, 89 pp.
   (7) *A szocializmus történetéből.* Szikra, Bp. 1947, 94 pp.
   (8) *Tanulmányok a szakmai elmélet és a gyakorlat egységéről.* Bp. 1963, 165 pp.

(9) *A történelmi materializmus filozófiai alapproblémái.* Bp. 1955, 304 pp.
(10) *A történelmi materializmus ideológiai előzményei.* Bp. 1952, 138 pp.

426. MOLNÁR Ferenc: *Gazdasági növekedés és válságok az Egyesült Államokban.* Bp. 1963, 288 pp.
427. MOLNÁR Imre: *A mezőgazdasági termelőszövetkezeti tagok fegyelmi felelőssége.* (diss.) MTA, Bp. 1962.
428. MOLNÁR László:
(1) *A Magyarországi reformizmus története szemléletének filozófiai bírálata, különös tekintettel a "demokrácia" fogalmára.* (diss.) MTA, Bp. 1961.
(2) *A termelési viszonyok változásának kimutatható és várható hatása a parasztság árukeresletére és fogyasztására.* (diss.) MTA, Bp. 1964.
429. MORVA Tamás: *Társadalmi termék mérleg szerepe a népgazdaság tervezésében.* (diss.) MTA, Bp. 1963.
430. MTA Közgazdaság Tudományi Intézet: *Évkönyv.* (Friss I., Cukor Gy., Göncöl Gy., eds.) Bp. 1959, 355 pp.
431. MUCS Sándor: *A magyar néphadsereg megszervezése és fejlődése, 1945–1948.* (diss.) MTA, Bp. 1962.
432. MUCSI Ferenc:
(1) *Az első orosz forradalom és a Magyar Munkásmozgalom.* Bp. 1956, 199 pp.
(2) *A Magyarországi munkásmozgalom az ezerkilencszázötös, ezerkilencszázhatos politikai válság időszakában.* (diss.) MTA, Bp. 1963.
433. MUNK Károly: *A Párt harca a proletárdiktatúra hadseregének megteremtéséért.* (diss.) MTA, Bp. 1962.
434. MÜNNICH Ferenc: *Egységben a békéért, a szocializmusért.* (Válogatott beszédek és írások.) Bp. 1959, 332 pp.
435. NÁDOR György:
(1) *Feuerbach filozófiája.* Bp. 19..., 158 pp.
(2) *Galilei tudományelméletének haladó vonásai.* Bp. 1954, 388 pp.
(3) *A természettörvény fogalmának kialakulása.* Bp. 1957, 592 pp.
(4) *A tudománytörténeti munka legközelebbi feladatai.* Bp. 1953, 283 pp.
436. NAGY Dezső: *Szabó Dezső életpályája és ideológiája.* (diss.) MTA, Bp. 1963.
437. NAGY Gábor (ed.): *A Magyar nacionalizmus történetéhez.* Bp. 1961, 99 pp.
438. NAGY Imre:
(1) *Egy évtized. Válogatott beszédek és írások 1945–1954.* Bp. 1954.
(2) *A kapitalizmusból a szocializmusba való átmenet néhány közgazdasági problémája a népi demokratikus országokban.* Bp. 1953, 35 pp.
(3) *A kormány félévi tevékenysége és az ezerkilencszázötvennégy évi feladatok. Beszéd, 1954 jan. 23.* Bp. 1954, 43 pp. (also in English, French, Russian).
(4) *A munkásmozgalom és az agrárszocializmus a XIX. század végén, Magyarországon.* Bp. 1950, 50 pp.
(5) *Rede des Vorsitzenden des Ministerrates der Ungarischen Volksrepublik vor der Nationalsammlung am vierten Juli, 1953.* Bp. 1953, 249 pp. (also in French, Russian, English).
(6) *A Szovjetunió nagyüzemi mezőgazdasága.* Bp. 1949, 49 pp.
439. NAGY Imréné, KEMPELEN Imre (etc.): *A magyar nép története (1849–1948).* Bp. 1956, 238 pp.
440. NAGY József: *A Hevesmegyei munkásmozgalom kezdeti szakasza (1850–1914).* Eger. 1956, 61 pp.
441. NAGY Károly, SIPOS Aladár (eds.):
(1) *A kapitalizmus politikai gazdaságtana.* Bp. 1962, 582 pp.

(2) *Id.* Bp. 1964, 438 pp.

442. NAGY Lajos: *A marxista filozófia keletkezése.* Bp. 1954, 355 pp.
443. NAGY László: *Az ismeretek gyakorlati alkalmazásának pszichológiai sajátosságai.* (diss). MTA, Bp. 1965.
444. NAGY László:
   (1) *A dolgozók anyagi felelőssége.* (diss.) MTA, Bp. 1955, 239 pp.
   (2) *A háztályi gazdaság a népidemokráciában.* (diss.) MTA, Bp. 1958, 378 pp.
   (3) *A nemzetiségi kultúrpolitika tiz éve a Magyar Népköztársaságban.* Bp. 1955, 71 pp.
445. *A Nagy Októberi Szocialista Forradalom.* MDP, Bp. 1953, 87 pp.
446. NAGY Péter: *Uj csapáson. Regényirodalmunk a szocialista realizmus útján (1948–1954).* Bp. 1956, 150 pp.
447. NAGY Sándor: *Az oktatási folyamatra vonatkozó nézetek történelmi alakulása, és mai helyzete.* (diss.) MTA, Bp. 1961.
448. NAGY Tamás:
   (1) *A politikai gazdaságtan tárgya és módszere.* Bp. 1953, 79 pp.
   (2) *Id.* Bp. 1954, 71 pp.
449. NAGY Vilmos, NAGYBACZONI: *Végzetes esztendők. 1938–1945.* Bp. 1947, 272 pp.
450. NAGY Zsuza L.: *Párizsi békekonferencia és az ezerkilencszáztizennyolc-ezerkilencszáztizenkilences forradalmak.* (diss.) MTA, Bp. 1964.
451. NAGY Zsuza L.: *Forradalom és ellenforradalom a Dunántúlon (1919).* Bp. 1961, 202 pp.
452. NAHLOK György: *Milliomos szövetkezetek.* Bp. 1953, 44 pp.
453. NEMÉNYI István: *Tanulmány a beruházási politika néhány problémájáról.* (diss.) MTA, Bp. 1962.
454. NEMES Dezső:
   (1) *A hazafiság kérdése és a jobboldali jelenségek.* Bp. 1955, 51 pp.
   (2) *Az általános Munkásegylet története. 1868–1873.* Bp. 1952, 283 pp.
   (3) *Kisztorii kiovavoj kontrrevoljucii v Vengrii 1914–1921 gg.* Bp. 1954, 421 pp.
   (4) *K.M.P. harca ezerkilencszáztizenkilenc augusztusától-ezerkilencszázhuszonkilenc őszéig.* Bp. 1954, 111 pp.
   (5) *Magyarország felszabadulása.* Bp. 1955, 256 pp.
   (6) *A nemzetközi kommunista mozgalom időszerű kérdései.* Bp. 1964, 54 pp.
   (7) *Nemzetközi munkásmozgalom.* Bp. 1949, 207 pp.
   (8) *A népi Magyarország tizenötéves fejlődése.* Bp. 1960, 89 pp.
   (9) *A szakszervezeti mozgalom.* Bp. 1946, 39 pp.
   (10) *A Szovjetek iránti szeretet és bizalom a magyar nép tömegeiben (1919–1945).* Bp. 1954, 47 pp.
455. NEMES Dezső (ed.): *Iratok az ellenforradalom történetéhez.* Bp. 1956, 653 pp.
456. NEMES János: *Tapasztalatok a kritika-önkritika alkalmazásáról.* Bp. 1950, 31 pp.
457. NEMES László: *A szocialista árutermelés egyes elvi kérdései.* (diss.) MTA, Bp. 1961.
458. NÉMETH Andor: *Előhang negyvennyolchoz.* Bp. 1948, 219 pp.
459. *A Nemzeti kommunizmus és revizionizmus. A kommunista és munkás pártok sajtója a "nemzeti kommunizmusról" és a munkás mozgalomban jelentkező revizionista nézetekről.* MSzMP, Bp. 1957, 206 pp.
460. *A népek győzelmes harca a békéért és a demokráciáért.* DISz, Bp. 1953, 39 pp. *Id.* Bp. 1954, 47 pp.
461. *A népgazdaság tervszerü arányos fejlődésének törvénye és az ujratermelés egyes kérdései.* (Országos Tervhivatal.) Bp. 1953, 87 pp.

462. *Népi demokráciánk állama.* MDP, Bp. 1952, 96 pp.
463. *Népi demokratikus államunk főbb kérdései.* MDP, Bp. 1953, 415 pp.
464. *A népi demokrácia útja.* A Magyar Kommunista Párt harmadik kongreszszusának jegyzőkönyve. Bp. 1946, 368 pp.
465. NEVELŐ Irén: *A magyarországi munkásosztály helyzete és mozgalmai az I. világháború kezdetétől a nagy Októberi Szocialista forradalomig.* (diss.) MTA, Bp. 1964.
466. NIEDERHAUSER Emil: *Jobbágyfelszabaditás Kelet-Európában.* (diss.) MTA, Bp. 1957, 61 pp.
467. NOVOBÁCZKY Sándor: *A külpolitikai agitáció módszeréről.* Bp. 1956, 87 pp.
468. NOSZLOPI László: *A meghamisitott szellem korszaka.* Bp. 1947, 137 pp.
469. NYILAS József: *Korunk tudományos technikai forradalma és annak fontosabb gazdasági-társadalmi következményei a fejlett tőkésországokban.* (diss.) MTA, Bp. 1961, 208 pp.
470. NYIRŐ Lajos, TÓTH Dezső, VAJDA György: *A szovjetrealizmus vita tanulságai.* Bp. 1959, 56 pp.
471. *A nyugati rádiok szerepe az októberi események előkészitésében és azok időszakában.* (Magyar Népköztársaság Miniszter Tanácsa.) MNMT, Bp. 1957, 19 pp. (also in French, English, German, Russian).
472. OLLÉ Lajos: *A mukatermelékenység fogalma.* (diss.) MTA, Bp. 1964.
473. ORBÁN Sándor:
    (1) *Egyház és állam. A katolikus egyház és az állam viszonyának rendezése.* Bp. 1962, 232 pp.
    (2) *Egyház és állam. (Katolikus egyház és állam, 1945–1956.)* (diss.) MTA, Bp. 1962.
    (3) *A szovjetellenes háború klerikális támogatói.* Bp. 1954, 107 pp.
474. OZSVALD László: *A műszaki dolgozók anyagi ösztönzési rendszerének fejlődése hazánkban.* (diss.) MTA, Bp. 1960, 310 pp.
475. *ötéves tervünk, béke terv.* MDP, Bp. 1952, 224 pp.
476. *Az ötéves tervvel a szocializmus felé.* (Magyar Ifjuság Népi Szövetsége.) Bp. 1950, 48 pp.
477. PAÁL Ferenc: *Háború vagy béke?* Bp. 1958, 103 pp.
478. PAÁL Jób, RADÓ Antal: *A debreceni feltámadás. Kronikás könyv az új Magyarország megszületéséről.* Debrecen 1947, 384 pp.
479. PACH Zsigmond Pál:
    (1) *A dualizmus rendszerének első évei Magyarországon.* Bp. 1955, 44 pp.
    (2) *Az eredeti tőkefelhalmozás Magyarországon.* Bp. 1952, 278 pp.
    (3) *id.* Bp. 1952, 136 pp. (in Russian).
480. PACH Zsigmond Pál, SÁNDOR Pál: *Tanulmányok a kapitalizmus történetéhez Magyarországon (1867–1918).* Bp. 1956, 391 pp.
481. PÁLINKÁS István: *Termelőszövetkezeti költségszámitás és a termelőszövetkezetek alakulása ezerkilencszázötvenhét-ezerkilencszázötvenkilencben.* (diss.) MTA, Bp. 1961.
482. PÁLOCZI-HORVÁTH György: *Freud vagy egy illuzió eredete.* Bp. 1948, 108 pp.
483. PAMLÉNYI Ervin (ed.): *A magyar nép története. (2 r. 1849–1945.)* Bp. 1954, 421 pp.
484. PÁNDI Pál:
    (1) *"Hazug álmok papjai szünnek." (A magyar költészet antiklerikális hagyományai.)* Bp. 1952, 214 pp.
    (2) *Petőfi. (A költő útja ezernyolcszáznegyvennégy végéig.)* Bp. 1961, 589 pp.
    (3) *Viták és kritikák.* Bp. 1954, 418 pp.

485. PAP Tibor: *A népidemokratikus országok családjogainak néhány kérdése.* (diss.) MTA, Bp. 1958, 472 pp.
486. *A Papok viselt dolgairól.* (Belügyminisztérium Polgári Csoportközössége.) Bp. 1957, 159 pp.
487. PARRAGI György: *Fasizmus frakkban és mundérban.* Bp. 1960, 206 pp.
488. *A Párt. Pártunk szervezeti szabályzata.* MDP, Bp. 1952, 55 pp.
489. *A Pártélet időszerű kérdései.* MDP, Bp. 1953, 99 pp.
490. *Pártunk parasztpolitikája. A mezőgazdaság szocialista átszervezésének kérdései.* MDP, Bp. 1952–1953, 40 pp.
491. PATAKI Ferenc: *Az orosz forradalmi demokraták pedagógiája.* Bp. 1962, 96 pp.
492. PATAKI János: *Vezető tőkés hatalmak és a gyengenfejlett országok kapcsolatának sajátos vonásai.* (diss.) MTA, Bp. 1963.
493. PECZE Ferenc: *A Tanácsok országos gyűlése.* (diss.) MTA, Bp. 1955, 315 pp.
494. PELLE József: *Erkölcsi felelősség és erkölcsi értékelés alapvető kérdései a marxi etikában.* (diss.) MTA, Bp. 1963.
495. PERÉNYI Imre: *A szocialista várostervezés néhány kérdései.* Bp. 1953, 233 pp.
496. PÉTER György: *A gazdaság jelentőségéről és szerepéről a népgazdaság tervszerű irányitásában.* Bp. 1955, 44 pp.
497. PÉTER József (ed.): *Kapitalizmus gazdasági válsága a második világháború után.* Bp. 1950, 222 pp.
498. PETHŐ Tibor: *Az európai kollektiv biztonság kérdése.* Bp. 1954, 43 pp.
499. PETŐCZ Pál: *A nyugati politikai katolicizmus ideológiai áramlatáról. 1931–1944.* (diss.) MTA, Bp. 1965.
500. *Petőfi iskola propagandistáinak kézikönyve.* Bp. 1956, 207 pp.
501. PETRÁK Katalin: *A szociálpolitika néhány kérdése a XX. század első évtizedében és a Tanácsköztársaság idején.* (diss.) MTA, Bp. 1963.
502. PETRÁK Katalin, MILEI György: *A Magyar Tanácsköztársaság művelődéspolitikája.* Bp. 1959, 381 pp.
503. PINCESI Pál: *Borba Vengerszkogo naroda za szocializm.* Bp. 1960, 124 pp.
504. POGÁNY Frigyes: *Gyakorlati épitészet esztétika.* Bp. 1953, 233 pp.
505. POGÁNY József: *Kultúra, álkultúra.* Bp. 1962, 367 pp.
506. POGÁNY Róbert: *A propagandista munkája.* Bp. 1962, 91 pp.
507. POLGÁR Sándor: *Földművesszövetkezetek gazdaságtana.* Bp. 1958, 74 pp.
508. *Politique sociale de la Hongrie démocratique.* Section des Questions Internationales du Travail du Ministère des Affaires Etrangères de Hongrie. Bp. 1946, 66 pp.
509. *A politikai gazdaságtan tárgya és módszere. A Kapitalizmus elötti termelési módok.* Bp. 1958, 108 pp.
510. PÖLÖSKEI Ferenc: *A koalició felbomlása és a Nemzeti Munkáspárt megalakulása.* (diss.) MTA, Bp. 1960, 274 pp.
511. PONGRÁCZ Kálmán (munkaközösség): *Tiz év a felszabadult Budapest életéből.* Bp. 1956, 284 pp.
512. POÓR József: *A mai magyarországi protestáns teológia birálatához.* (diss.) MTA, Bp. 1962.
513. POZSONYI Tivadar: *A Párt és a szegényparasztság harca a földreform megvalósitásáért Szolnokmegyében.* (diss.) MTA, Bp. 1964.
514. PUSKÁS Julianna: *Földbérletek elterjedése és szerepe a mezőgazdaság tőkés fejlődésében, a XIX. század végéig.* (diss.) MTA, Bp. 1963.
515. RAB Ferenc: *Hontalanok.* Pécs 1958, 147 pp.
516. RÁCZ Endre: *A tervfegyelem védelme.* Bp. 1952, 136 pp.

517. RADÓ György: *Gorkij Magyarországon.* Bp. 1951, 152 pp.
518. RADOS Jenő, ZÁDOR Anna: *A magyar klasszicista építészet hagyományai. A magyar klasszicizmus építésének társadalmi helyzete.* Bp. 1953, 71 pp.
519. RAJK László: *A magyar külpolitika útja.* Bp. 1949, 49 pp.
520. RÁKOS Ferenc: *Állam és alkotmány az ezerkilencszáztizenkilences Magyar Tanácsköztársaságban.* Bp. 1953, 147 pp.
521. RÁKOS János, BORVENDÉG Imre, MÉSZÁROS István: *A földművésszövetkezeti mozgalom tíz éve.* Bp. 1956, 123 pp.
522. RÁKOS Jenő, DANICSKA Lajos (ed.): *Földművesszövetkezeti kereskedelem gazdaságtana és tervezése.* Bp. 1952, 293 pp.
523. RÁKOSI Mátyás:
    (1) *A békéért és a szocializmus építéséért.* Bp. 1951, 543 pp.
    (2) *Id.* Bp. 1955, 436 pp.
    (3) *Rákosi Mátyás beszámolója a MDP második kongresszusán.* Bp. 1951, 79 pp.
    (4) *Rákosi Mátyás beszámolója, a MDP Központi Vezetőségének ezerkilencszázötven február tizedikei ülésén.* Bp. 1950, 56 pp.
    (5) *Rákosi Mátyás beszéde a Magyar Függetlenségi Népfront budapesti választási nagygyűlésén.* Bp. 1953, 158 pp.
    (6) *Emeljük Pártunk elméleti szinvonalát.* Bp. 1950.
    (7) *Építjük a nép országát.* (Beszédek.) Bp. 1949, 511 pp.
    (8) *Id.* Bp. 1955, 440 pp.
    (9) *A fordulat éve.* Bp. 1947, 359 pp.
    (10) *Id.* Bp. 1948, 359 pp.
    (11) *Id.* Bp. 1951, 454 pp.
    (12) *Az ifjuságról. Szemelvények Rákosi elvtárs műveiből.* Bp. 1953, 158 pp.
    (13) *K.M.P. megalakulása és harca a proletárforradalom győzelméért. A Magyar Tanácsköztársaság.* Bp. 1954, 59 pp.
    (14) *Id.* Bp. 1955, 63 pp.
    (15) *A kül és belpolitikai helyzet és feladataink. Beszámoló az országgyűlés 1952 december tizenötödiki ülésén.* Bp. 1952, 39 pp. (also in French, German, English, Russian).
    (16) *MDP második kongresszusán 1951 február huszonötödikén.* Bp. 1951, 79 pp.
    (17) *A MDP Központi Vezetőségének 1950 október huszonhetedikei ülésén mondott beszéde.* Bp. 1952, 46 pp.
    (18) *A MDP Központi Vezetőségének beszámolója és a MDP feladatai. Rákosi előadói beszéde a MDP III. Kongresszusán.* Bp. 1954, 180 pp.
    (19) *A Magyar demokráciáért.* Bp. 1948, 438 pp.
    (20) *A Magyar jövőért.* Bp. 1948, 380 pp.
    (21) *Népidemokráciánk új feladatai.* Bp. 1948, 64 pp.
    (22) *Népidemokráciánk útja.* (A M.D.P. Pártfőiskoláján 1952 február huszonkilencedikén tartott előadás.) Bp. 1952, 63 pp.
    (23) *A pártról és pártépitésről.* Bp. 1951, 157 pp.
    (24) *A politikai helyzet és a párt feladatai (1956 május 18).* Bp. 1956, 39 pp.
    (25) *A szocialista Magyarországért.* Bp. 1953, 356 pp.
    (26) *Id.* Bp. 1955, 636 pp.
    (27) *Válogatott beszédek és cikkek.* Bp. 1950, 559 pp.
    (28) *Id.* Bp. 1951, 559 pp.
    (29) *Id.* Bp. 1952, 630 pp.
    (30) *Id.* Bp. 1955, 218 pp.

524. RÁNKI György:
(1) *Magyarország gazdasága a hároméves terv időszakában.* (diss.) MTA, Bp. 1963.
(2) *Magyarország gyáripara a második világháború előkészitésének éveiben (1933–1938).* (diss.) MTA, Bp. 1957, 363 pp.

525. RÉDEI Jenő:
(1) *A magyar társadalom struktúrájának átalakulása a statisztikai adatok tükrében.* Bp. 1955, 219 pp.
(2) *Az osztálytagozódás népidemokráciánkban.* Bp. 1953, 205 pp.

526. REDŐ Éva: *A munkanormák szerepének fejlődése.* (diss.) MTA, Bp. 1963.

527. RÉNYI Péter: *"Szabad földről" üzenik. (Disszidáltakról, hazatérőkről.)* Bp. 1957, 157 pp.

528. RÉTI Endre: *Magyar darvinista orvosok ezerkilencszáznegyvenötig.* (diss.) MTA, Bp. 1963.

529. RÉTI Ervin: *Egy a jelszónk, a béke. A békeharcos világifjusági mozgalomról.* Bp. 1953, 285 pp.

530. RÉTI László:
(1) *A Bethlen-Peyer paktum.* Bp. 1956, 95 pp.
(2) *Lenin és a magyar munkásmozgalom.* Bp. 1954, 87 pp.
(3) *A szocialdemokratizmus elleni harcról.* Bp. 1953, 204 pp.

531. RÉVAI József:
(1) *Ady. (Tanulmányok.)* Bp. 1949, 124 pp.
(2) *Élni tudtunk a szabadsággal. (Válogatott cikkek és beszédek 1945–1949.)* Bp. 1949, 687 pp.
(3) *Etudes historiques.* Bp. 1955, 168 pp.
(4) *Révai József felszólalása a MDP második kongresszusán.* Bp. 1951, 40 pp.
(5) *Irodalmi tanulmányok.* Bp. 1950, 318 pp.
(6) *Kultúrális forradalmunk kérdései.* Bp. 1952, 215 pp.
(7) *A magyar népidemokrácia jellege és fejlődése.* Bp. 1950, 32 pp.
(8) *Marxizmus és magyarság. (Tanulmányok, cikkek.)* Bp. 1946, 295 pp.
(9) *Marxizmus és népiesség.* Bp. 1946, 163 pp.
(10) *Marxizmus, népiesség, magyarság.* Bp. 1947, 503 pp.
(11) *Id.* Bp. 1948, 503 pp.
(12) *Id.* Bp. 1949, 503 pp.
(13) *Id.* Bp. 1953, 503 pp.
(14) *Id.* Bp. 1954, 503 pp.
(15) *Marksz i vengerskaja revoljucija.* Bp. 1951, 56 pp.
(16) *Id.* Bp. 1953 (in Hungarian).
(17) *Válogatott irodalmi tanulmányok.* Bp. 1960, 447 pp.
(18) *De quelques questions de notre littérature.* Bp. 1952–1953, 59 pp.

532. RÉVÉSZ Gy. István:
(1) *A béke volt veszélyben.* Bp. 1957, 63 pp.
(2) *Egy nép, két ország.* Bp. 1953, 133 pp.
(3) *Idegen pénz – magyar vér.* Bp. 1957, 47 pp.
(4) *Négyszemközt a kapitalizmusról és a szocializmusról.* Bp. 1960, 207 pp.
(5) *Nem magánügy!* Bp. 1961, 76 pp.

533. RÉVÉSZ Imre: *Etudes historiques. (Lamenais et les Hongrois – Kossúth et la déclaration d'indépendence de la nation hongroise.)* Bp. 1957, 138 pp.

534. RÉVY C., CZEGLÉDY N.: *Magyarország kultúrpolitikája.* Bp. 1946. (Also in English, Russian, French.)

535. Riesz Miklos: *A szocialista gazdaság hitelpénzfogalmának egyes kérdései.* (diss.) MTA, Bp. 1964.
536. Ripp Géza:
(1) *A Demokratikus szocializmus és marxizmus.* Bp. 1963, 426 pp.
(2) *A munkásosztály elnyomoródása a kapitalizmusban és a jelenben.* Bp. 1960, 191 pp.
(3) *Id.* (diss.) MTA, Bp. 1961.
(4) *A revizionizmus új útjai.* Bp. 1957, 123 pp.
537. Róka Gedeon:
(1) *A fizika néhány filozófiai problémája.* Bp. 1959, 55 pp.
(2) *A világegyetem megismerésének útjai és tévutjai.* Bp. 1964, 161 pp. (Ismeretterjesztő kiskönyvtár.)
538. Rózsa György: *A társadalomtudományi kutatás tájékoztatási problémái, különös tekintettel a tudományszervezésre és a közgazdaságtudományra.* (diss.) MTA, Bp. 1963.
539. Rubinyi Mózes: *Emlékezések és tanulmányok.* Bp. 1962, 235 pp.
540. Rudas László:
(1) *Állam és demokrácia.* Bp. 1946, 32 pp.
(2) *Elmélet és gyakorlat.* (Összegyűjtött tanulmányok) Bp. 1950, 359 pp.
(3) *Értéktöbbletelmélet.* Bp. 1949, 32 pp.
(4) *Klasszikus kapitalizmus és imperializmus.* Bp. 1948, 26 pp.
(5) *Id.* Bp. 1949, 26 pp.
(6) *Id.* Bp. 1950, 26 pp.
(7) *Materialista világnézet. A modern materializmus alapelvei.* Bp. 1947–1948, 324 pp.
(8) *A materialista világnézet diadalmas útja.* Bp. 1949, 20 pp.
(9) *A Szovjetunió alkotmánya.* (Moor Gyula, Boldizsár Iván) Bp. 1946, 50 pp.
(10) *Társadalmi formák fejlődése.* (5 editions) Bp. 1946–1948, 23–27 pp.
(11) *Társadalomtudomány.* MEFESz, Bp. 1949 (Közgazdaságtudományi Egyesületi előadásainak jegyzetei.)
(12) *Történelmi materializmus.* (1949 aug. 13–án elhangzott előadás.) Bp. 1950, 33 pp.
541. Rudas László (ed.): *Dialektikus materializmus és kommunizmus. (Tanulmánygyűjtemény.)* Bp. 1956, 382 pp.
542. Ságvári Ágnes:
(1) *A MKP pártépitő és politikai tömegmunkája Budapesten, 1945–1947.* (diss.) MTA, Bp. 1962.
(2) *Tömegmozgalmak és politikai küzdelmek Budapesten, 1945–1947.* KB, MSzMP, Bp. 1964, 327 pp.
543. Saly Dezső: *Szigorúan bizalmas! Fekete könyv. 1939–1944.* Bp. 1945, 702 pp.
544. Sándor Pál:
(1) *Aristoteles logikája.* Bp. 1958, 218 pp.
(2) *Id.* Bp. 1961, 182 pp. (in Russian).
(3) *Filozófiai hátramaradottságunk okairól.* Bp. 1947, 425 pp.
(4) *Id.* Bp. 1947, 125 pp. (Európa Könyvtár.)
545. Sándor Pál (ed.):
(1) *Annales Universitatis Scientiarum Budapestinensis de Rolando Eötvös nominatae.* Sectio philosophica. Tom. 1. (Molnár E., Sándor P., Simonovitsné Beke Anna, Földesi T., Huszár T., Havas Katalin, Sipos J., Horváth J., Balogh J.) Bp. 1962, 126 pp.

(2) Tom. 2. (Molnár E., Szigeti J., Sándor P., Földesi T., Huszár T., Balogh J., Farkas E., Szigetvári S., Márkus Gy., Lukács J., Novák Z.) Bp. 1963, 195 pp.
(3) Tom. 3. (Mátrai L., Molnár E., Erdei L., Balogh J., Sándor P., Huszár T., Szigetvári S., Földesi T., Farkas E., Sipos J., Lukács J.) Bp. 1964, 194 pp.

546. SÁNDOR Pál, S:
(1) *A jobbágykérdés az ezernyolcszázharminckettes-ezernyolcszázharminchatos országgyűlésen.* Bp. 1948, 168 pp.
(2) *Parasztmozgalmak a Habsburgi kényuralom idejében (1849–1867).* Bp. 1952, 58 pp.
(3) *A XIX. századvégi agrárválság Magyarországon.* (diss.) MTA, Bp. 1956, 66 pp.
(4) *Id.* (Marx Károly Közgazgaságtudományi Egyetem.) Bp. 1958, 44 pp.

547. SÁNDOR Pál, SZABAD György, VÖRÖS Antal: *Parasztságunk a Habsburg önkényuralom korában. 1849–1867.* Bp. 1952, 319 pp.

548. SÁNTHA Pál:
(1) *Szocialista hazaszeretet, szocialista nemzetköziség.* Bp. 1963, 89 pp.
(2) *A szocialista nemzetek fejlődésének törvényszerüségeiről.* (diss.) MTA, Bp. 1962.

549. SÁRKÖZI Andor: *A nemzetőrség készen áll!... Borsod megye és Miskolc a szabadságharcban.* Miskolc. 1948, 75 pp.

550. SARLÓS Béla: *Az ezernyolcszáznegyvennyolc-ezernyolcszáznegyvenkilences forradalom és szabadságharc büntetőjoga.* (diss.) MTA, Bp. 1957, 149 pp.

551. SARLÓS M., RÉCZEI L. (ed.): *A Magyar Tanácsköztársaság állama és joga.* Bp. 1959, 319 pp. (Rákos F., Vas T., Pecze F., Beer J., Szamel L., Sarlos B., Medve Zs., Weltner A., Hajdu Gy., Sarlos M.).

552. SATTLER Tamás: *A társadalmi munka termelékenységének alakulása a szervetlen vegyiparban.* (diss.) MTA, Bp. 1958, 273 pp.

553. SAUM Mihály: *A jogrendszer fogalma és tagozodásának alapjai.* (diss.) MTA, Bp. 1962.

554. SCHARLE Erzsébet: *Magyar május elsejék.* Bp. 1954, 44 pp.

555. SCHMIDT Péter: *A demokratikus centralizmus elve és érvényesülése a Magyar Népköztársaság államhatalmi és államigazgatási szerveinek rendszerében.* (diss.) MTA, Bp. 1956, 251 pp.

556. SCHUSTER Ede: *Az ügyvitelgépesités társadalmi – gazdasági hatásai.* (diss.) MTA, Bp. 1963.

557. SELMECI József: *A "tiszta demokrácia" bírálata.* Bp. 1958, 47 pp.

558. SERES József (ed.): *Tanulmányok a világnézeti nevelés köréből. (Általános iskolai magyar és történelemszakos tanárok tapasztalatai.)* Vörös J., Szemere Gy., Siklosi L., Gerloczy A., Horváth J. (etc.). Bp. 1963, 357 pp.

559. SIKLÓS András:
(1) *Bevezetés az ezerkilencszáztizennyolc-ezerkilencszáztizenkilenc évi magyarországi forradalmak forrásaiba és irodalmába.* (diss.) MTA, Bp. 1961, 394 pp.
(2) *Az ezerkilencszáztizennyolc-ezerkilencszáztizenkilenc évi magyarországi forradalmak.* (források, feldolgozások.) Bp. 1964, 205 pp.

560. SIM István: *A gazdálkodási eredmények vizsgálata a mezőgazdasági termelőszövetkezetekben,* Bp. 1958, 191 pp.

561. SIMAI Mihály: *A tőkekivitel sajátosságai és következményei korunk kapitalizmusában.* (diss.) MTA, Bp. 1962.

562. SIMON Péter:
   (1) *Földmunkás és szegényparasztmozgalmunk az ezernyolcszázkilencvenes években.* (diss.) MTA, Bp. 1962.
   (2) *Hazafiság és proletár nemzetköziség.* Bp. 1959, 61 pp.
   (3) *Munkás-paraszt szövetség kialakulásának kezdetei Magyarországon.* Bp. 1954, 43 pp.
   (4) *A századforduló földmunkás és szegényparasztmozgalmai, 1891–1907.* Bp. 1953, 275 pp.
563. SIMON Péter (ed.): *A tudományos szocializmus és a munkásmozgalom története.* Bp. 1959, 374 pp. (Jegyzet az egyetemi és főiskolai hallgatók számára 1959–60.)
564. SIMON Péter, VÁRKONYI Ágnes (etc.): *A magyar nacionalizmus kialakulása és története. (Tanulmányok.)* Bp. 1964, 463 pp.
565. SIMONOVITS Istvánné: *Leibniz filozofiájának kettős arculata.* (diss.) MTA, Bp. 1960, 153 pp.
566. SIPOS Aladár: *A második világháború utáni agrárválság sajátosságai az Amerikai Egyesült Államokban.* (diss.) MTA, Bp. 1961, 301 pp.
567. SIPOS János: *A néptömegek a történelem igazi alkotói.* Bp. 1954, 67 pp.
568. SÓLYOM József: *Szénatéri banditák.* Bp. 1958, 95 pp.
569. SÓLYOM József, ZELE F: *Harcban az ellenforradalommal.* Bp. 1957, 161 pp.
570. SOMLYAI Magda M.: *Az ezerkilencszáznegyvenötös földreform.* (diss.) MTA Bp. 1964.
571. SOMLYÓ György: *Kérdés és felelet. (Tanulmányok.)* Bp. 1949, 167 pp.
572. Sós Endre: *A demokrácia öngyilkossága. A Weimari Németország végzetes útja.* Szombathely 1947, 232 pp.
573. Sós József: *A fogyasztás és árúforgalom távlati tervezésének módszere.* Bp. 1964, 93 pp.
574. SŐTÉR István:
   (1) *Eötvös József.* Bp. 1953, 433 pp.
   (2) *Eötvös József. (Válasz Túroczi Trostler József opponens véleményére.)* Bp. 1955, 70 pp.
   (3) *Nemzet és haladás. Irodalmunk Világos után.* Bp. 1963, 781 pp. (Irodalmi könyvtár.)
   (4) *Romantika és realizmus. (Válogatott irodalmi tanulmányok.)* Bp. 1956, 611 pp.
   (5) *Világtájak. Esszék és jegyzetek.* Bp. 1957, 579 pp.
575. SPIRA György: *A magyar forradalom, ezernyolcszáznegyvennyolc-ezernyolcszáznegyvenkilencben.* Bp. 1959, 676 pp.
576. *State budget of the Hungarian People's Republic for 1954. From the debate on the budget during the session of the National Assembly from June 15 to 19, 1954.* MDP, Bp. 1954, 48 pp. (also in French, German, Russian).
577. SÜPEK Ottó: *Villon világnézetének kialakulása.* (diss.) MTA, Bp. 1962.
578. SVÉD László:
   (1) *A K.I.M.Sz. megalakulása és tevékenysége a Magyar Tanácsköztársaság időszakában.* (diss.) MTA, Bp. 1961, 476 pp.
   (2) *"Mi már nem leszünk kizsákmányolt proletárok". 1848–1919. (Válogatott írások a magyar Ifjúmunkás mozgalom harcos multjából.)* Bp. 1951, 363 pp.
579. SVÉD László (ed.): *Előre, harcra ifjúmunkás. 1919–1945.* Bp. 1954, 813 pp.
580. SVÉD László, SZABÓ Ágnes (ed.): *Dokumentumok a MDP tanulmányozásához, ezerkilencszázharminckilenc szeptembertől ezerkilencszáznegyvenöt áprilisig.* Bp. 1955, 287 pp.

581. SZABÓ András György:
(1) *A törvény és az ember.* (diss.) MTA, Bp. 1963.
(2) *Id.*, Bp. 1964, 293 pp.
582. SZABÓ Árpád: *Zur Geschichte der Dialektik des Denkens.* Bp. 1954, 388 pp.
583. SZABÓ Gábor: *A modern atomfizika néhány filozófiai problémájáról.* Bp. 1963, 202 pp.
584. SZABÓ Ervin:
(1) *Társadalmi és pártharcok a negyvennyolc-negyvenkilences magyar forradalomban.* (Révai József tanulmányával.) Bp. 1949, 421 pp.
(2) *A tőke és a munka harca.* Bp. 1947, 123 pp.
585. SZABÓ Imre:
(1) *Általános Állam és Jogelmélet. Jegyzet.* Bp. 1950, 57 pp. MEFESz Jogászkör.
(2) *A burzsoa állam es jogbölcselet Magyarországon.* Bp. 1955, 533 pp.
586. SZABÓ István: *Tanulmányok a magyar parasztság történetéből.* Bp. 1948, 420 pp.
587. SZABÓ József: *A szocialista világrendszer* (M.Sz.M.P. Pártfőiskola.) Bp. 1962, 67 pp.
588. SZABÓ Kálmán:
(1) *A szocialista tervszerűség elméleti kérdései.* Bp. 1960, 431 pp.
(2) *Tervszerűség.* (diss.) MTA, Bp. 1959, 217 pp.
589. SZABÓ László: *A tanácsok pártirányitásának módszeréről.* Bp. 1956, 99 pp.
590. SZABÓ Miklós:
(1) *Foglalkozásuk: Emigráns.* Bp. 1958, 308 pp.
(2) *Id.* Bp. 1959, 333 pp. (in French).
(3) *A strassburgi Magyar Forradalom Tanácsának tagja voltam. Szabó Miklós önvallomása.* Bp. 1957, 31 pp. (Also in English, German, French, Spanish.)
591. SZABOLCSI Bence:
(1) *A művész és közönsége. Zeneszerző, társadalom és zenei köznyelv a polgári korszak küszöbén.* Bp. 1952, 76 pp.
(2) *Népzene és történelem. (Tanulmányok.)* Bp. 1954, 175 pp.
(3) *Id.* Bp. 1955, 67 pp.
592. SZABOLCSI Miklós:
(1) *József Attila indulása.* (diss.) MTA, Bp. 1963.
(2) *Költészet és korszerűség. (Válogatott tanulmányok.)* Bp. 1959, 266 pp.
593. SZABOLCSI Miklós (etc.): *Tanulmányok a magyar szocialista irodalom történetéből.* Bp. 1962, 676 pp. (Szabolcsi Miklós, Kabos Ernő, Farkas József, Oszváth Béla, Szabó György, Király István, Dioszegi András, Solymosi Miklós, Erki Edit, Varga József, Kovács Endre, Tamás Attila, Illés László, Bodnár György, Pándi Pál, Kispéter András, Vajda György.)
594. SZABOLCSI Ottó: *A magyarországi ellenforradalmi rendszer bázisának kérdéséhez (1920–1926).* (diss.) MTA, Bp. 1961, 387 pp.
595. SZABOLCSI Ottó (ed.) *Fiatalok a Tanácsköztársaságról.* (Az ezerkilencszázötvenkilenc évi országos közepiskolai tanulmányi verseny díjnyertes helytörténeti dolgozatai.) Bp. 1960, 199 pp.
596. SZAKASITS Árpád: *A magyar demokrácia szociálpolitikája.* Bp. 1948, 55 pp.
597. SZAKÁCS Kálmán: A K.M.P. *agrárpolitikája 1920–1930.* (diss.) MTA, Bp. 1960, 386 pp.
598. SZALAI Béla: *Népgazdaságunk helyzete és gazdaságpolitikai feladataink. Szalai Béla beszámolója. (A MDP Központi Vezetőségének határozata a Központi Vez. 1954 okt. 1–3 ülésén.)* Bp. 1954, 359 pp. (also in English, French, Russian).

599. SZALAI Sándor:
(1) *Társadalomtudomány és imperializmus.* Bp. 1949.
(2) *Társadalmi valóság és társadalomtudomány.* Bp. 1946, 214 pp.
600. SZAMEL Lajos: *Az államigazgatás vezetésének jogi alapproblémái.* (diss.) MTA, Bp. 1963.
601. SZAMOS Rudolf: *Kommentár nélkül. Diszidensek levelei. (Szamos Rudolf válogatása.)* Bp. 1958, 128 pp.
602. SZÁMUELY Tibor:
(1) *A K.M.P.-nak megalakulása.* (diss.) MTA, Bp. 1957, 593 pp.
(2) *A Kommunisták Magyarországi Pártjának megalakulása és harca a proletárdiktatúráért.* Bp. 1964, 366 pp.
(3) *A nemzeti szocializmus.* Bp. 1964, 146 pp.
603. SZÁNTÓ Béla: *A magyar munkásmozgalom ezerkilencszáztizennégyig.* Bp. 1949, 204 pp.
604. SZÁNTÓ Judit: *Valóság és dráma Nyugaton.* Bp. 1962, 106 pp.
605. SZARVAS Pál (ed.): *Acta Universitatis de Ludovico Kossuth nominatae.* (Kónya I., Kiss S., Darai J., Molnár Lászlóné, Ulloga J., Pető Istvánné, Pető István, Angelusz R., Vályi-Nagy József) Bp. 1963, 103 pp.
606. SZÁSZ Antal: *Kapitalista bank és bankhitel Magyarországon, 1900–1914.* (diss.) MTA, Bp. 1960, 504 pp.
607. SZATACSKI Mihály: *A jogi akarat osztálytartalma.* (diss.) MTA, Bp. 1962.
608. SZEBEN Éva: *A munkaszerinti elosztás és az egyéni anyagi ösztönzés néhány kérdése.* (diss.) MTA, Bp. 1965.
609. SZECSŐDI László:
(1) *Az ellentmondás fejlődése és megoldása.* Bp. 1959, 171 pp.
(2) *A hazáról és a hazafiságról.* Bp. 1962, 91 pp.
(3) *Mi a haza? Mi a hazafisag?* Bp. 1954, 51 pp.
610. SZÉKELY Sándor: *Ideológiai irányzatok a magyar egeszségpolitikában, a két világháború között.* (diss) MTA, Bp. 1965.
611. SZÉKELY Sándor: *Rákosi Mátyás: a magyar jövőért.* Bp. 1950, 559 pp.
612. SZEMERE Vera: *Az agrárkérdés ezerkilencszáztizenkilencben.* (diss.) MTA, Bp. 1962.
613. *A Szemléltető agitáció a politikai felvilágositó munka fontos eszköze.* MDP, Bp. 1951, 85 pp.
614. SZEMMELY Tiborné: *A XX. század eleji orosz forradalmi publicisztika nyelvezete és stilusa.* (In Russian.) (diss.) MTA, Bp. 1963.
615. SZENES Imre: *Az utolsó napjuk.* Bp. 1957, 167 pp.
616. SZENTES Tamás: *A "gazdasági elmaradottság legfőbb kérdései".* (diss.) MTA, Bp. 1964.
617. SZENTPÉTER István: *A közvetlen demokrácia fejlődési irányai és burzsoa intézményeinek kritikája.* (diss.) MTA, Bp. 1962.
618. SZERÉNYI Sándor: *Az értelmiségről és pártunk értelmiségi politikájának néhány időszerü kérdéséről.* Bp. 1961, 48 pp.
619. SZIGETI József:
(1) *Bevezetés a marxista-leninista esztétikába. Egyetemi előadások.* Bp. 1964, 252 pp.
(2) *Denis Diderot, une grande figure du matérialisme militant du XVIII. siécle.* Bp. 1962, 95 pp.
(3) *Irodalmi tanulmányok.* Bp. 1959, 241 pp.
(4) *A magyar szellemtörténet birálatához.* Bp. 1964, 274 pp.

(5) *Útban a valóság felé.* Bp. 1948.

620. SZILÁGYI Edit (ed.): *Haza akarok menni. Vallomás és vádirat.* Bp. 1957, 47 pp.

621. SZILÁGYI János:
   (1) *Munkásosztályunk általános műveltségi helyzete, 1919–1945 között.* Bp. 1964, 135 pp.
   (2) *Munkásosztályunk irodalmi műveltsége a két világháború között.* (diss.) MTA, Bp. 1964.

622. SZILLAY Sándorné: *A magyar hadifoglyok mozgalmai (1918–1921).* (diss.) MTA, Bp. 1964.

623. SZIRMAI Györgyné: *Egy kommunista és egy burzsoa gyermekmozgalom.* (diss.) MTA, Bp. 1963.

624. SZIRMAI István:
   (1) *A kommunista eszmék győzelméért.* Bp. 1963, 260 pp.
   (2) *A Szovjetunió Kommunista Pártja huszonkettedik kongresszusának hatása ideológiai munkánkra.* Bp. 1962, 39 pp.
   (3) *Tömegszervezetek.* Bp. 1946, 26 pp.

625. SZOBOTKA Tibor:
   (1) *Közönség és irodalom.* Bp. 1964, 218 pp.
   (2) *A tömegigény és tömegérdeklődés szerepe az irodalomban.* (diss.) MTA, Bp. 1962.

626. *A Szocialista iparositás kérdései. Népszabadságunk ötéves terve.* MDP, Bp. 1952, 93 pp.

627. *A Szocialista statisztika könyvtára. Magyar statisztika szocialista elméletéért.* Bp. 1950, 103 pp.

628. *A Szocialista nemzetközi munkamegosztás fejlődése.* MSzMP, Bp. 1963, 226 pp.

629. *A Szocializmusból a kommunizmusba való átmenet kérdései.* MSzMP, Bp. 1962, 115 pp.

630. *A Szocializmus épitése hazánkban.* MSzMP, Bp. 1960, 163 pp.

631. *A Szocializmus épitésének kérdései hazánkban.* 1-2 r. DISz, Bp. 1952, 112 pp.

632. *A Szocializmus épitésének kérdései hazánkban.* 3 r. *A mezőgazdaság fejlesztésének és szocialista átalakitásának kérdései hazánkban.* MDP, Bp. 1954, 63 pp.

633. *A Szocializmus épitésének útján.* MDP, Bp. 1956, 343 pp.

634. *A Szocializmus épitésének útján. A Magyar Dolgozók Pártja második Kongresszusának anyagából.* MDP, Bp. 1951, 348 pp. (Also in Russian, English, French, German.)

635. *A Szocializmus gazdasági törvényéről.* MDP, Bp. 1953, 163 pp.

636. *A Szocializmus politikai gazdaságtana.* MSzMP, Bp. 1959, 76 pp.

637. *A Szocializmus megelőző termelési módok. A marxizmus-leninizmus tanitása az osztályokról és az osztályharcról.* Bp. 1955–1956, 127 pp.

638. *Szovjetunió segitsége a népidemokraciáknak.* (Magyar-Szovjet Társaság.) Bp. 1953, 49 pp.

639. *Szövetkezeti mozgalmunk helyzete és feladatai.* SZÖVOSZ, Bp. 1952, 77 pp. (Szövetkezetek kiskönyvtára.)

640. *SZÖVOSZ igazgatóságának, végrehajtóbizottságának, főtitkárának, és főosztályának fontosabb határozatai, rendelkezései és utasitása.* SZÖVOSZ, Bp. 1952, 122 pp.

641. *Sztálin neve örökké élni fog.* MDP, Bp. 1953, 158 pp.

642. SZUHAY Miklós: *Állami beavatkozás és a magyar mezőgazdaság az ezerkilencszázharmincas években.* (diss.) MTA, Bp. 1962.

643. SZŰCS István: *A szociális-kultúrális ellátás népgazdasági tervezése.* Bp. 1953, 119 pp.

644. TAGÁNYI Károly: *A földközösség története Magyarországon.* (előszó: Molnár Erik.) Bp. 1950, 68 pp.
645. TAKÁCS Imre: *A járási tanácsi szervek a Magyar Népköztársaság államszervezetében.* (diss.) MTA, Bp. 1962.
646. TAKÁCS József: *Szocializmus és parasztság. Feletet néhány kérdésre.* Bp. 1946, 30 pp.
647. TAMÁS Attila:
   (1) *Költői világképek fejlődése Arany Jánostól József Attiláig.* (diss.) MTA, Bp. 1962, 166 pp.
   (2) *Id.* Bp. 1964, 166 pp.
648. TAMÁS György:
   (1) *A marxista ismeretelmélet alapjai.* FPSz, Bp. 1958, 63 pp.
   (2) *Id.* FPSz, Bp. 1961, 233 pp.
   (3) *Marxista filozófia tanitása a tudományos megismerésről.* Bp. 1953, 38 pp.
   (4) *Megismerhető-e a világ?* TTIT, Bp. 1955, 44 pp.
   (5) *A tudományos meghatározás.* MTA, Bp. 1959, 161 pp.
   (6) *Id.* Bp. 1961, 181 pp.
   (7) *Id.* Bp. 1964, 169 pp. (in German).
649. TAMÁS István: *Erkölcstan.* Bp. 1960, 79 pp.
650. *Tanulmányok a magyar népi demokrácia történetéből.* Bp. 1955.
651. TATÁR József: *Munkafiziológia és munkaszervezés.* Bp. 1960, 479 pp.
652. *A termelékenység és az önköltség kérdései. Bérrendszerünk. A szocialista tábor országainak gazdasági együttműködése. A műszaki fejlesztés.* MSzMP, Bp. 1960, 338 pp.
653. *Tervezési utasitás az ezerkilencszázötvenhat évi minisztériumi és tanácsi tervjavaslatok elkészitésére.* Bp. 1955, 532 pp. (Országos tervhivatal.)
654. *Tervezési előirás az ezerkilencszázötvennyolc évi minisztériumi tervjavaslatok elkészitésére.* Bp. 1957, 254 pp. Országos Tervhivatal.
655. TIBORI János: *Az Áchim L. András-féle békéscsabai parasztmozgalom.* Bp. 1958, 112 pp.
656. TIMÁR József: *Magyarország népességének húszéves foglalkoztatási terve.* (diss.) MTA, Bp. 1962.
657. TIMÁR Mátyás: *A költségvetés szerepe az állam gazdaságirányitó tevékenységében.* (diss.) MTA, Bp. 1963.
658. TISZAY Andor:
   (1) *Hazánk felszabadulása (1944–1945).* Bp. 1955, 316 pp.
   (2) *Vörös Október, zászlódat mi visszük. (Szöveggyüjtemény a Nagy Októberi Forradalom harminchatodik évfordulójának ünnepére.)* Bp. 1953, 194 pp.
659. *A Tito – banda az imperialisták ügynöksége.* MDP, Bp. 1950, 308 pp.
660. TOLDI Ferenc: *Az államigazgatási rendelkezések megsemmisitése és megváltoztatása a Magyar Népköztársaságban.* (diss.) MTA, Bp. 1961, 417 pp.
661. TOLNAI Gábor: *Vázlatok és tanulmányok.* Bp. 1955, 189 pp.
662. TOLNAI György:
   (1) *A marxizmus és a munkásmozgalom alapkérdései.* Bp. 1946, 151 pp.
   (2) *A parasztipar története Magyarországon és hatása az ország tőkés iparfejlődésére (1842–1867).* (diss.) MTA, Bp. 1961, 459 pp.
663. TORDAI György (ed.): *Forradalom és papi rend.* (Cikkgyűjtemény.) Bp. 1961, 183 pp.
664. TORDAI Zádor: *Egzisztencia és valóság.* (diss.) MTA, Bp. 1965.

665. TÓTH Antal: *A termelőszövetkezeti tulajdon és a fel nem osztható szövetkezeti alap fejlődésének kérdései.* (diss.) MTA, Bp. 1962.
666. TÓTH Dezső: *Vörösmarty Mihály.* (diss.) MTA, Bp. 1958, 631 pp.
667. TÓTH Gábor: *Az egyetemi (Kollégiumi) hallgatók munkaerkölcsi tudattartalmának vizsgálata.* (diss.) MTA, Bp. 1964.
668. TÓTH József: *Az üzemi agitáció.* Bp. 1964, 60 pp.
669. TÓTH Mátyás: *A falusi pártmunka kérdései.* MSzMP, Bp. 1964, 55 pp.
670. TÓTH Sándor: *Magyarország felszabaditása.* Bp. 1954, 69 pp.
671. TÓTH Tibor: *Önelszámolás a mezőgazdasági termelőszövetkezetekben.* (diss.) MTA, Bp. 1965.
672. TÓTH Zoltán: *Kossut i nacional'nüj voprosz v. 1848–1849 gg.* Bp. 1954, 122 pp.
673. TÖRŐ Imre, CSABA György, ÁCS Tamás: *A biológia és az orvostudomány egyes filozófiai problémái.* Bp. 1964, 128 pp. (Társadalom-tudományi kismonográfiák.)
674. TÖRÖK Balázs: *Az új világszellem jegyében: öntudat, önuralom, józanság, önismeret... A szellem bölcselete.* Bp. 1946, 64 pp.
675. *A történelmi materializmus tárgya és módszere. A társadalom anyagi életfolyamata és fejlődésének törvényszerüségei. A társadalmi lét és a társadalmi tudat.* MSzMP, Bp. 1958, 95 pp.
676. TRENCSÉNYI–WALDAPFEL Imre:
   (1) *Humanizmus és marxizmus.* Bp. 1948, 120 pp.
   (2) *Vallástörténeti tanulmányok.* Bp. 1960.
677. TROCSÁNYI Zsolt: *Az ezernyolcszáznegyvennyolc-ezernyolcszáznegyvenkilenci erdélyi parasztmozgalmak.* (diss.) MTA, Bp. 1956, 416 pp.
678. TÚROCZY-TROSTLER József: *Die Literatur des bürgerlichen Realismus (1830–1890).* Bp. 1951, 80 pp.
679. UDVARHELYI Károly: *A dialektikus földrajz és tanitása.* (diss.) MTA, Bp. 1962.
680. UJFALUSSY József:
   (1) *A valóság tükrözésének néhány problémája a zeneművészetben.* (diss.) MTA. Bp. 1962.
   (2) *A valóság zenei képe.* Bp. 1962, 173 pp.
681. *Ujságolvasók zsebkönyve. Külpolitikai vonatkozású kifejezések és fogalmak magyarázata.* MDP, Bp. 1953, 249 pp.
682. URBÁN Aladár: *A nemzetközi munkásszövetség.* Bp. 1954, 180 pp.
683. VAJDA György Mihály: *Tanulmányok a klasszikus német drámairodalom története köréből.* (diss.) MTA, Bp. 1961.
684. VARGA Iván:
   (1) *Mi a dialektika?* Bp. 1956, 46 pp.
   (2) *Szocialista gazdaság kérdéseiről. (Válasz az olvasok kérdéseire.)* Bp. 1952, 125 pp.
685. VARGA Iván, SZILÁGYI Vilmos, LADÁNYI Péter: *A dialektikus és történelmi materializmus alapjai.* Bp. 1956, 195 pp.
686. VARGA Jenő:
   (1) *A XX. század kapitalizmusa. (Kapitalizm dvadcatogo veka.)* Bp. 1962, 207 pp.
   (2) *Az imperializmus gazdaságának és politikájának fő kérdései a második világháboru után. (Osnovnüe voproszü ékonomiki i politiki imperializma posle vtoroj mirovoj vojnü.)* Bp. 1958, 583 pp.
   (3) *Id.* Bp. 1954, 65 pp.
   (4) *Id.* Bp. 1958, 583 pp.

(5) *A magyar kartellek. Honnan származnak a milliók? (Közgazdasági, szociális és politikai szerepük vázlata.)* Bp. 1956, 123 pp.

687. VARGA László: *Fejezetek a magyar népi építészet köréből.* Bp. 1953, 310 pp.

688. VARRÓ Tibor:
(1) *A szocialista ellenőrzés központi szakintézményének fejlődése és működésének problémai.* (diss.) MTA, Bp. 1963.
(2) *A szocialista ellenőrzés. (A központi ellenőrzési intézmény.)* Bp. 1964, 244 pp.

689. VAS Zoltán:
(1) *Cserébe a világot... (Regényes életrajz) 1. Marx, 2. Engels.* Bp. 1961, 627 pp.
(2) *A fény felé.* Bp. 1955, 44 pp.
(3) *A hároméves terv befejezése: népünk győzelme.* Bp. 1960, 68 pp.
(4) *Az ötéves terv második évének feladatai.* Bp. 1951, 77 pp.
(5) *A Szovjetunió ötéves terve hatalmas lépés a kommunizmus építésének útján.* Bp. 1952, 55 pp.
(6) *Tizenhat év fegyházban.* Bp. 1956 (2 vols.)

690. VASS Henrik: *A magyarországi ezerkilencszázötvenhat októberi ellenforradalom történetének néhány kérdése.* Bp. 1958, 223 pp.

691. *Vatikán romániai ügynökének kémpere.* MDP, Bp. 1952, 90 pp.

692. *Velikaja Oktjabr'szkaja Szocialiszticseszkaja Revoljucija i Vengrija. (Szbornik sztatej)* MTA, Bp. 1959, 163 pp. (Molnár E., Réti L., Györkei J., Józsa A., Milei Gy., Sándor V., Gábor J., Mucsi F., Baksay Z., Nagy Zs.)

693. VENDL Aladár: *A százéves Magyarhoni Földtani Társulat története.* Bp. 1958, 276 pp.

694. VÉRTES Róbert: *A vallás és tudomány ellentétének kérdései a középiskolai oktató, nevelő munkában.* Bp. 1960, 48 pp.

695. *A Vezető Bizottság ismertetője a budapesti városépitészeti vitához.* (Budapesti Városi Tanács.) Bp. 1953, 233 pp.

696. VIHAR Béla: *A szovjet katona a magyar irodalomban.* Bp. 1954, 73 pp.

697. *A Világ ifjusága harcban a békéért és a jobb jövőért.* DISz, Bp. 1952, 119 pp.

698. VILMOS József:
(1) *Árúviszonyok a szocialista gazdaságban.* (diss.) MTA, Bp. 1961.
(2) *A kapitalizmus és szocializmus közötti átmeneti időszak hazánkban.* Bp. 1955, 63 pp.

699. VINCZE Edit, S:
(1) *A magyarországi szociáldemokrata párt megalakulása és tevékenysége a múlt század kilencvenes évének elején (1890–1896).* (diss.) MTA, Bp. 1959, 589 pp.
(2) *Id.* Bp. 1961, 367 pp.

700. VINCZE Imre: *Az ipari termékek állami árszabályozása.* (diss.) MTA, Bp. 1960, 332 pp.

701. *Vita irodalmunk helyzetéről.* Bp. 1952, 143 pp.

702. VÖRÖS Gyula: *A szocializmus gazdasági alaptörvénye és érvényesülése hazánkban.* Bp. 1954, 51 pp.

703. VÖRÖS Gyula, FALUSNÉ SZIKRA Katalin (etc.): *A szocializmus politikai gazdaságtana. (Jegyzet az egyetemi és főiskolai hallgatók számára.)* Bp. 1958, 167 pp.

704. *A Vörös lobogó alatt. Válogatott irások a magyar kommunista ifjusági mozgalom történetéből, 1917–1919.* Bp. 1955, 186 pp.

705. VÖRÖS Márton: *Pécs-Baranya részvétele az ezernyolcszáznegyvennyolc-ezernyolcszáznegyvenkilenc évi szabadságharcban.* Pécs 1954, 60 pp.

706. WALDAPFEL Eszter: *Az önálló magyar külpolitika ezernyolcszáznegyvennyolc-ezernyolcszáznegyvenkilencben.* (diss.) MTA, Bp. 1959, 602 pp.
707. WALDAPFEL József:
   (1) *Irodalmi tanulmányok.* (Válogatott cikkek, előadások, glosszák.) Bp. 1957, 555 pp.
   (2) *Szocialista kultúra és irodalmi örökség.* Bp. 1961, 385 pp.
708. WEINER Tibor: *Szovjet építészet.* Bp. 1953, 187 pp.
709. WELTNER Andor: *A szocialista munkajogviszony, üzemi demokrácia és munkajog.* (diss.) MTA, Bp. 1961, 901 pp.
710. ZÁDOR Anna: *Pollack Mihály.* (diss.) MTA, Bp. 1961.
711. ZÁGONI Ernő:
   (1) *A KMP harca a munkásosztály antifasiszta háborúellenes egységének megteremtéséért (1941–1942).* (diss.) MTA, Bp. 1962.
   (2) *A magyar kommunisták a munkásegységért (1939–1942).* Bp. 1963, 283 pp.
712. ZINHÓBER Ferenc: *A társadalmi munka termelékenysége növekedésének valamint a társadalmi termelés I. osztálya gyorsabb ütemű fejlődésének egyes összefüggései, különös tekintettel a termelés automatizálására.* (diss.) MTA, Bp. 1960, 223 pp.
713. ZOLNAY Vilmos: *Miért szép a szép?* Bp. 1962, 224 pp.
714. ZOLTAI Dénes:
   (1) *Világnézeti nevelés és vallásos világnézet.* Bp. 1961, 131 pp.
   (2) *Id.* Bp. 1963, 131 pp.
715. ZSIGMOND László:
   (1) *Adalékok a magyar ellenforradalmi rendszer külpolitikájához (1929–1944).* Bp. 1953, 151 pp.
   (2) *A német imperializmus és militarizmus ujjáéledésének gazdasági és nemzetközi tényezői.* Bp. 1961, 446 pp.
716. ZRINSKY László: *Marenko etikai nézetei.* Bp. 1964, 218 pp.

BIBLIOGRAPHY OF STUDIES AND ARTICLES ON PROBLEMS OF COMMUNISM FROM 1945 THROUGH 1964

Note: Unsigned articles, whether from official or inofficial sources, are listed under the name of the publication medium and marked 'edit'.

1101. ABELLA Miklós: 'Vita Teleki Pál gazdaságföldrajzi munkásságáról'. *Földr. Ért.* 1956/4, 456–462.

1102. ABODY Béla:
(1) 'Egy legenda nyomában.' *Valóság* 1961/3, 51–58.
(2) 'Érdekesség – unalmasság.' *Új Hang* 1953/4, 109–111.
(3) 'Hozzászólás a költészeti vitához.' *Új Hang* 1952/3, 66–69.
(4) 'Gondjainkról. Részletek. (A Magyar Irodalom problémái.)' *Új Hang* 1956/6, 53–56.
(5) 'Modern könyvtár – modern Irodalom.' *Kortárs* 1959/2, 257–269.
(6) 'Olvasóközönségünk és kritikánk.' *Csillag* 1954/3, 505–507.
(7) 'Sznobság és zene.' *Muzs.* 1960/7, 1–3.

1103. ABONYI Iván: 'A speciális relativitáselmélet a tapasztalat tükrében.' *Term. tud. Közl.* 1959/9, 403–405.

1104. Ács Lajos:
(1) 'A kollektiv vezetés kérdése a Magyar Dolgozók Pártjában.' *Tart. B. Nép. Dem.* 1953/3, 75.
(2) 'A pártcsoportok és a pártbizalmiak feladatai.' *Pártmunkás.* 1952/5, 9–12.
(3) 'A pártcsoportok munkája a Magyar Dolgozók Pártjában.' *Tart. B. Nép. Dem.* 1952/5, 21.

1105. ACZÉL István:
(1) 'A marxi újratermelési sémák és az input-output módszer.' *Közg. Sz.* 1958/12, 1282–1395.
(2) 'Dialektikus materialista tudomány vagy idealista spekuláció.' *Forum* 1949/ 873–875.
(3) 'A burzsoa ideológia egyes jelenségei fiatal magyar liránkban.' *Társ. Sz.* 1949/..., 265–269.
(4) 'Néhány szó a vitákról.' *Csillag* 1954/1, 113–115.
(5) 'Hazafiak seregszemléje.' *Műv. Nép.* 1952/8, 1–2.
(6) 'Irodalmunk problémái és a Csillag.' *Csillag* 1952/11, 322–333.
(7) 'Kongresszusunk sikeréért.' *Csillag* 1950/34, 4–17.
(8) 'A Magyar Szovjet Barátság Hónapja elé.' *Szov. Kult.* 1954/2, 1–2.
(9) 'Megjegyzések a jellemábrázoláshoz.' *Csillag* 1954/6, 1136–1139.
(10) 'Tovább a júniusi úton.' *Irod. Uj.* 1954/3, 95.

1106. ÁDÁM György:
(1) 'Az amerikai atomdiplomácia leleplezése.' *Társ. Sz.* 1948, 816–823.
(2) 'Az árutermelés kérdése a szocializmusban.' *Cukor.* 1953/3, 52–54.
(3) 'Az imperialista tábor belső ellentmondásai.' *Társ. Sz.* 1949/3, 341–360.
(4) 'Az imperializmus ma.' *Gazd.* 1947, 729–736.
(5) 'Kina győzelmes szabadságharcának világpolitikai jelentősége.' *Társ. Sz.* 1949, 140–149.

(6) 'A szocializmus politikai gazdaságtanának fejlesztése Sztálin. et. műveiben.' *Cukor.* 1953/1, 1–2.
(7) 'Sztálin et. az értéktörvény kérdéséről a szocializmusban.' *Cukor*, 1953/5, 98–100.
(8) 'A tudomány és a kutatás szerepe a második ipari forradalomban.' *Közg. Sz.* 1957/4, 438–448.
(9) 'A tudomány új helyzete és problémái Nyugaton.' *Ter. és Társ.* 1956/8, 461–464.

1107. ÁDÁM László: 'Szocializmus és kisparasztság.' *Szoc.* 1947, 326–391.
1108. ÁDÁM Magda: 'Documents relatifs à la politique étrangère de la Hongrie dans la période de la crise tchechoslovaque.' *Act. Hist.* 1963/1–2, 89–116; 1964/3–4, 373–391.
1109. ÁDÁM Péter: 'Egy-két gondolat a művészet-lélektan köréből. (Barta János: Néhány szó a tükrözési elméletről című cikkéhez.)' *Alföld* 1960/5, 144–152.
1110. ÁGAI János: 'A modern szinpad és a szocialista realizmus.' *Tisz.* 1958, 6.
1111. ÁGH Attila:
(1) 'Jövőnk és jelenünk. Az elidegenedés vitához.' *Valóság* 1964/11, 53–61.
(2) 'Vita a népidemokratikus forradalom jellegéről.' *M. Fil. Sz.* 1964/2, 381–386.

1112. ÁGOSTON György:
(1) 'Az egyetemi erkölcsi nevelés egy-két kérdése.' *Felsőok. Sz.* 1955/6, 276–278.
(2) 'Hetvenkétéves Sztálin.' *Tisz.* 1951, 121–123.
(3) 'Az ifjusági szervezetek fejlődése és jelentősége.' *Köznev.* 1955/7, 153–155.
(4) 'Jean Jacques Rousseau születésének kétszázötvenedik évfordulójára.' *Köznev.* 1962/12, 361–363.
(5) 'Jegyzetek a világnézetről.' *Köznev.* 1958/21, 489–491; 1958/22, 515–517; 1958/23, 542–544; 1959/1, 3–6.
(6) 'A kommunista nevelés fogalma és szerepe a szocializmus építésében.' *MTA Társ. Tört. Tud. Oszt. Közl.* 1952, 133–146.
(7) 'A közösség ismérvei és jelentősége a kommunista nevelésben.' *Köznev.* 1961/23, 710–712.
(8) 'Nevelés és öröklés, nevelés és társadalmi környezet.' *Term és Társ.* 1955/12, 734–739.
(9) 'A nevelés formalizmusának veszélye iskoláink nevelőmunkályában és az ifjusági mozgalom szerepe ennek lekűzdésében.' *Ped. Sz.* 1952/1–2, 129–144.
(10) 'Rousseau.' *M. Paed.* 1962/4, 381.

1113. ÁGOSTON Jenő: 'Az aranyvonat (visszaemlékezés).' *Párt. Tört. Közl.* 1958/1, 215–219.
1114. ÁGOSTON László: 'A szocializmus, korunk tudományos és technikai forradalma és a mai szocialista ember.' *Társ. Sz.* 1964/5, 60–69.
1115. AJTAI Miklós: 'A Közgazdászok feladatai a hetedik Pártkongresszus irányelveinek tükrében.' *Közg. Sz.* 1959/12, 1269–1279.
1116. *Akadémiai Értesitő* (edit):
(1) 'MTA csatlakozása a Hazafias Népfronthoz.' *Akad. Ért.* 1954/506, 253–263.
(2) 'MTA 1952 évi rendes közgyűlése. (Erdey Grúz Tibor főtitkári beszámolójával és annak vitájával.)' *Akad. Ért.* 1952/494, 184–216.
(3) 'A Magyar Tudomanyos Akademia gyászülése.' *Akad. Ért.* 1953/74, 9–21.

(4) 'A MTA 1955 évi CXIV. Nagygyűlése. Rusznyák István elnöki megnyitójával és zárszavával.' *Akad. Ért.* 1955/512, 267–298.

1117. Ákos Károly:
(1) 'Az ellentét.' *Term. és Társ.* 1954/3, 164–165.
(2) 'A fejlődés dialektikájáról.' *Term. és Tech.* 1951/11, 664–666.
(3) 'Gondolkodhatnak-e a gépek?' *Él. és Tud.* 1962/50, 1579–1581.
(4) 'Az orvostudomány fejlődése és a vallás.' *Term. és Tech.* 1953/5, 280–285.
(5) 'Politikai helyzetkép.' *Honvéd.* 1949/7–9, 88–89; 106–107.
(6) 'A szovjet hadsereg Lenin és Sztálin alkotása.' *Honvéd.* 1949/1–2, 5–16.
(7) 'A térbeli tájékozodásról.' *Él. és Tud.* 1963/15, 461–462.
(8) 'A természeti vallások nyomai a modern vallásokban és a babonákban.' *Term. és Tech.* 1952/10, 597–600.
(9) 'A tudomány gyorsuló fejlődése.' *Él. és Tud.* 1963/38, 1194–1195.
(10) 'Az ujdonság ingere. (A tanulás pszichologiájához.)' *Él. és Tud.* 1962/29, 918–920.
(11) 'A vallás eredete.' *Term. és Tech.* 1952/2, 89–93.
(12) 'A vallás mint hamis tudat. Pszichológiai és történeti szempontok.' *M. Pszich. Sz.* 1963/4, 558–566.
(13) 'Varázslat és misztikus tudat.' *Term. és Társ.* 1956/4, 234–237.

1118. Alexits Gy., Fenyő J.: 'Mit mond a térről a filozófia és a természettudomány?' *Term. és Tech.* 1949, 1–4.

1119. Alföldi István:
(1) 'A munkaszerinti elosztás szükségszerüsége, jelentősége és gyakorlati formája.' *Bér és Norma.* 1952/7, 22–25.
(2) 'Társadalmi termékek elosztása a szocialista társadalomban.' *Bér és Norma* 1952/6, 16–17.

1120. Aliger Margarita: A költészet helyzetéről. *Irod. Uj.* 1954/2, 7.

1121. *Állam és Igazgatás* (edit):
(1) 'A M.Sz.M.P. hetedik Kongresszusa elé.' *Áll. és Igaz.* 1959/8, 565–573.
(2) 'Sz.K.P. kongresszusa után.' *Áll. és Igaz.* 1956/3, 29–132.

1122. Almási Miklós:
(1) 'Alienation and socialism.' *New. Hung. Quart.* 1964/15, 84–95.
(2) 'Áramlatok a marxista kritikán belül?' *Kortárs* 1963/9, 1435–1437.
(3) 'Elidegenedés és szocializmus.' *Valóság* 1964/2, 8–21.
(4) 'A kisérlet fétise.' *Uj Irás.* 1964/10, 1259–1264.
(5) 'Lenin és a művészi igazság.' *Szinh. és Film.* 1955/4, 249–253.
(6) 'Realizmus vagy romantika?' *Krit.* 1964/5, 13–23.
(7) 'Szenvedélyes ifjusággal.' *Uj Hang.* 1955/4, 70–74.
(8) 'Tipizálás vagy ábrázolástechnika?' *Kortárs* 1963/3, 441–444.
(9) 'Üzenet a múltból. Vázlatok a giccs mai anatómiájához.' *Kortárs.* 1960/12, 932–938.

1123. Ancsel Éva: 'A tipikus kérdése a költészetben.' *Új Hang* 1953/1, 67–69.

1124. Ancsel Éva, Devecseri Gábor (etc.): 'Hozzászólások mai költészetünk kérdéséhez. (Kónya Lajos előadását követő vita.)' *Csillag* 1952/4, 469–487.

1125. Andai Ferenc: 'Az elvtárs szó használatáról.' *M. Sajtó* 1956/6, 279–280.

1126. Andics Erzsébet:
(1) 'Beszámoló a II. Békevilágkongresszusról.' *Akad. Ért.* 1950, 63–65.
(2) 'Développement et problèmes principaux de la science historique hongroise au cours des dix dernières années.' *Act. Hist.* 1955/1–3, 1–42.

(3) 'Elnöki székfoglaló a Magyar Történelmi Társulat ezerkilencszáznegyvenkilenc március huszonhetediki közgyűlésén.' *Száz.* 1949, 1–18.
(4) 'Az ezerkilencszáztizenkilences magyar proletárforradalom előtörténetéhez.' *Száz.* 1949/1–4, 24–78.
(5) 'Harmincöt éve a magyar nép élén.' *Társ. Sz.* 1953/10–11, 949–965.
(6) 'Kezedben tartod a békét.' *Forum.* 1950, 261–270.
(7) 'Kossúth harca az árulók és a megalkuvók ellen.' *Társ. Sz.* 1952/8–9, 707–740.
(8) 'Kossuth harca a reakció ellen.' *MTA Társ. Tört. Tud. Oszt. Közl.* 1951/3–4, 27–51.
(9) 'Köszöntjük hazánk felszabadulásának tizedik évfordulóját. Megnyitó beszéd a Magyar Tudományos Akadémia és a Magyar Történelmi Társulat 1955 május huszonhat-huszonhetedikén tartott tudományos ülésszakán.' *Száz.* 1955/3, 331–333.
(10) 'Lenin útján.' *Száz.* 1956/1–2, 1–3.
(11) 'A magyarországi békeharcosok találkozója.' *Tart. B. Nép. Dem.* 1952/6, 24.
(12) 'A magyar történetirás néhány problémája.' *Forum* 1949, 367–382.
(13) 'Mai történetirásunk problémái.' *Száz.* 1948.
(14) 'Der Widerstand der feudalen Kräfte in Ungarn am Vorabend der bürgerlichen Revolution des Jahres 1848.' *Act. Hist.* 1955/1–3, 151–210.
(15) 'A római történészkongresszus. (Andics Erzsébet beszámolója alapján.)' *Száz.* 1955/6, 835–848.

1127. ANDORKA Rudolf: 'A szocialista növekedéselmélet fejlődése.' *Közg. Sz.* 1963/6, 720–731.
1128. ANDRÁS László: 'Szellemi export és a világirodalom.' *Él. és Ir.* 1958/33, 7.
1129. ANJESZKY László: 'Hogyan születnek a tudományos elméletek.' *Él. és Tud.* 1962/45, 1411–1414.
1130. ANTAL Dóra: 'Zeneműveszétünkkel a szocialista épitésért.' *Új. Zen. Sz.* 1953/4, 4–5.
1131. ANTAL Gábor:
(1) 'Az ezerkilencszázötvenhatos ellenforradalom tükröződése irodalmunkban.' *Könyvt.* 1959/6, 433–434.
(2) 'Megjegyzések és karcolat az anekdota kérdéséhez.' *M. Sajtó.* 1955/3, 117–118.
1132. ANTAL Jánosné:
(1) 'Érdemi tudományszervezés vagy bürokrácia?' *M. Nemzet* 1963/230, 1.
(2) 'Népünk a művészetért.' *Szab. Műv.* 1949, 248–249.
1133. ANTAL László: 'Jelentés és világnézet.' *Valóság* 1962/5, 48–55.
1134. ANTALFFY György:
(1) 'A béke tudománya.' *M. Nemzet* 1963/135, 1.
(2) 'A szocialista állam funkcióinak és mechanizmusanak egyes elméleti kérdéseiről.' *Áll. és Igaz.* 1964/8.
1135. ANTALFFY György, SÁNDOR Pál (etc.): 'Felsőoktatásunk feladatai a M.Sz.M.P. hetedik Kongresszusának határozatai végrehajtásában.' *Felsőok. Sz.* 1960/1, 1–29.
1136. ANTOS István:
(1) 'A magunk lábára kell állnunk.' *Belpol. Sz.* 1958/1, 3.
(2) 'Gazdaságpolitika és gazdasági irányitás az ellenforradalom után.' *Társ. Sz.* 1959/10, 1–18.

(3) 'A Magyar Népköztársaság első ötéves tervének teljesitése.' *Tart. B. Nép. Dem.* 1955/4, 29.

1137. Antos László: 'Az ipar szerkezeti változásának kérdéseihez.' *Társ. Sz.* 1956/5, 95–102.

1138. *Anyag és Adatszolgáltatás* (edit):
(1) 'Alkotó módon tanulmányozzuk a marxista-leninista elméletet.' *Any. és Ad.* 1953/10, 53–58.
(2) 'A dolgozók jólétének további növeléséről való gondoskodás a pártszervezetek elsőrendü kötelessége.' *Any. és Ad.* 1953/11, 47–53.
(3) 'Erősitsük a munkás-paraszt szövetséget.' *Any. és Ad.* 1953/11, 28–35.
(4) 'Az európai országok értekezlete után.' *Any. és Ad.* 1954/12, 39–41.
(5) 'A gyakorlat szerepe a megismerésben.' *Any. és Ad.* 1955/5, 11–14.
(6) 'Harcos materializmus a társadalomtudományban.' *Any. és Ad.* 1953/2–3, 84–91.
(7) 'Miért káros a személyi kultúsz?' *Any. és Ad.* 1956/4, 42–48.
(8) 'A népidemokráciák szüntelen előrehaladása a szocializmushoz vezető úton.' *Any. és Ad.* 1952/3, 23–27.
(9) 'A párt és a kormány törekvésének célja – a dolgozók életszinvonalának emelése.' *Any. és Ad.* 1953/11, 20–27.
(10) 'A személyi kultúsz és következményei.' *Any. és Ad.* 1956/3, 63–65.
(11) 'A szocialista társadalom elméletének kidolgozásáról.' *Any. és Ad.* 1956/9, 1–9.
(12) 'A szocialista tulajdon – népi demokratikus rendünk anyagi alapja.' *Any. és Ad.* 1954/9, 15–22.
(13) 'Szorosan kapcsoljuk össze az ideológiai munkát a gazdasági épitőmunkával.' *Any. és Ad.* 1956/2, 50–56.
(14) 'A Sztálini ötéves terv győzelmei.' *Any. és Ad.* 1953/2, 63–64.
(15) 'Tegyük aktivabbá az ideológiai munkát.' *Any. és Ad.* 1955/12, 51–57.
(16) 'Teljesen kűzdjük le a személyi kultúsz maradványait.' *Any. és Ad.* 1956/8, 1–8.
(17) 'A tömegek, a párt és a vezetők a kommunizmusért vivott harcban.' *Any. és Ad.* 1956/5, 1–10.
(18) 'A történelmi materializmus időszerü problémái.' *Any. és Ad.* 1956/1, 1–10.

1139. Ányos György: 'Amerika Europa ellen.' *Társ. Sz.* 1947, 659–670; 798–809.

1140. Apor Mihály: 'Europa sorsproblémái.' *Husz. Sz.* 1947, 153–155.

1141. Apró Antal: 'A szocialista demokrácia és a népjólét növelésének útján. *Belpol. Sz.* 1958/10–11, 8–13.

1142. Apró Éva:
(1) 'Az értéktöbbletelmélet a marxi politikai gazdaságtan sarkköve.' *Prop.* 1954/1, 8–11.
(2) 'A kommunizmus épitésének gigantikus terve.' *Pártélet* 1956/2, 3–10.
(3) 'Lenin a politikai gazdaságtan nagy teoretikusa.' *Közg. Sz.* 1955/3–4, 269–281.
(4) 'A politikai gazdaságtan oktatásának néhány problémája felsőoktatásunkban.' *Társ. Sz.* 1954/2, 113–122.
(5) 'Szigorú takarékosság minden területen az életszinvonal emelésének nélkülözhetetlen feltétele.' *Társ. Sz.* 1954/8–9, 77–90.
(6) 'A szocialista iparositásról.' *Társ. Sz.* 1955/1, 19–33.

1143. ARADI Nóra:
(1) 'Contribution à l'étude de certains problèmes du réalisme critique.' *Act. Hist.* 1964/3–4, 321–350.
(2) 'Képzőművészetünk időszerű kérdéseiről.' *M. Nemzet.* 1954/22.
(3) 'A kritikai realizmus néhány kérdéséről.' *Müv.* 1962/9, 4–9.
(4) 'Megjegyzések a Borsodmegyei képzőművészetről.' *Bors. Sz.* 1961/2, 186–195.
(5) 'A művészi szabadságról.' *Műt.* 1958/1, 3.
(6) 'A polgári kultúra hanyatlásának főbb jelenségéről a magyar képzőművészetben.' *Műv. Tört. Ért.* 1956/4, 295–300.
(7) Új fejezet a művészettörténetben. A szocialista országok képzőművészetének moszkvai kiállitása.' *Él. és Ir.* 1959/2, 1–10.
(8) 'Válasz egy vitacikkre. (Németh Lajos: Megjegyzések képzőművészetünk – cimü cikkére.)' *Uj Irás* 1962/1, 57–61.

1144. ARANYOSSI Magda:
(1) 'A korai magyar szocialista mozgalom nemzetközi tapasztalatairól.' *Párt. tört. Közl.* 1960/3, 138–154.
(2) 'A Nagy Októberi Szocialista Forradalom és a Magyar Tanácsköztársaság hatása a Magyar Nőmozgalomra, ezerkilencszáztizenhét-ezerkilencszáztizenkilencben.' *Száz.* 1954/2–3, 266–284.

1145. ARATÓ Endre:
(1) 'A Cseh és Magyar nép összefogásának hagyományai, ezerkilencszáznegyvenkilencben.' *Száz.* 1952/3–4, 731–777.
(2) 'Az Osztrák Magyar Monarchia felbomlása és a nemzetiségi kérdés (I.-II.)' *Tört. Tan.* 1958/5, 5–8; 1958/6, 1–4.

1146. ÁRKOKAY Lajos: 'Felszabadulásunk a Szovjet Hadsereg röpcéduláinak tükrében.' *Hadtört. Közl.* 1955/2, 101–105.

1147. ÁRKOSINÉ UDVARDY Sarolta: 'Erkölcsi kategóriák értelmezésének fejlődéslélektani vizsgálata.' *M. Pszich. Sz.* 1962/4, 426–438.

1148. ÁRKUS István:
(1) 'Hogyan foglalkozik a sajtó és a rádio a külfölddel?' *M. Sajtó* 1955/9, 392–395.
(2) 'A nemzetközi helyzet új jelenségei.' *Uj Márc.* 1953/10–11, 9–18.

1149. ARTNER Tivadar:
(1) 'Az alkotóközösségről és a művészeti erkölcsről.' *Szab. Müv.* 1955/5, 238–241.
(2) 'A fiatal képzőművészek Studiójáról. Hogyan működik a szervezet s mit tesz tagjaiért.' *Él. és Ir.* 1959/27.
(3) 'Modern művészetet, de nem akármilyet.' *Él. és Ir.* Bp. 1962/9, 3; 1962/10, 3.
(4) 'A szocialista realista festészetről – őszintén. Az orosz és Szovjet festészeti kiállitás XX. századi anyagáról.' *Él. és Ir.* 1962/46, 5.

1150. ASCHER Oszkár, BENKŐ Gyula (etc.): 'A mai magyar dráma helyzete.' *Él. és Ir.* 1960/48, 8.

1151. ASZTALOS Sándor:
(1) 'Népdalkiadványunk néhány problémáiról.' *Új Zen. Sz.* 1950/2, 22–25.
(2) '"Óriási zenei reformok készülnek". Levelek és adatok a Tanácsköztársaság zenei életéről.' *Él. és Ir.* 1959/12, 5.
(3) 'Ötéves a zenei Határozat.' *Új Zen. Sz.* 1959/2, 1–2.
(4) 'A seregszemle után.' *Népműv.* 1954/6, 6–7.

1152. Ausch Sándor: 'A háború finanszirozása és az ezerkilencszázharmincnyolc-ezerkilencszáznegyvennégy évi infláció Magyarországon.' *Közg. Sz.* 1955/10, 1194–1214.
1153. Avasi Béla: 'Népzenéről mindenkinek.' *Népműv.* 1954/10–11, 70–72; 1954/12, 39–42.
1154. Babosik István: 'A magatartás kapcsolata az erkölcsi tudat értelmi összetevőivel. (A hetedik osztályos tanulók iskolai életében végzett vizsgálatok.)' *Ped. Sz.* 1964/3, 244–259.
1155. Bacher Béla: 'Az orosz szobrászat haladó hagyományai.' *Term. és Társ.* 1954/5, 288–291.
1156. Bächer Mihály: 'A közönség-nevelésről.' *Új Zen. Sz.* 1956/3, 23–28.
1157. Bacsó Péter: 'A filmkonferencia elött.' *Műv. Nép.* 1955/3.
1158. Bajai Ferenc: 'Kritikánk néhány kérdéséről.' *Új Hang* 1952/8, 1–13.
1159. Bajkó Mátyás: 'A reformkori nevelésügy néhány előkérdése.' *Ped. Sz.* 1962/5, 404–411.
1160. Bajonni Lázár Endre:
   (1) 'A francia polgári regény válsága.' *Könyvt.* 1956/2, 114–116.
   (2) 'Halandó-e a lira?' *Új Irás.* 1963/12, 1497–1499.
1161. Bajor Lázár: 'A párizsi kommün és az Irók.' *Él. és Ir.* 1958/12, 5.
1162. Bakos Gyula: 'A "népi" irók elmélete és a valóság. Hozzászólás a "népi" vitához.' *Él. és Ir.* 1958/33, 5.
1163. Baktai Ferenc:
   (1) 'Hűség és hozzáértés.' *Népszava* 1962/234, 3.
   (2) 'Magyar – Lengyel barátság új tartalommal.' *Belpol. Sz.* 1958/7, 41–47.
   (3) 'Nemzeti jövő = kommunista jövő.' *Népszava* 1962/243, 3.
1164. Balás Béla: 'Dialektikus módszerek alkalmazása az orvostudomány néhány kérdésében.' *Honvéd. Közl.* 1949.
1165. Balázs Béla:
   (1) 'Adalékok a viharsarok baloldali mozgalmainak történetéhez, az ellenforradalom korszakában.' *Párt. tört. Közl.* 1959/3–4, 187–207.
   (2) 'A demokratikus tömegmozgalom kibontakozása és a népi forradalmi szervek megalakulása a felszabadult Magyarországon.' *Száz.* 1957/1–4, 297–325.
   (3) 'A Horthy-fasizmus társadalmának és ideológiájának néhány jellemző vonása.' *MTA Társ. Tört. Tud. Oszt. Közl.* 1959/1, 97–116.
   (4) 'A klerikális reakció mint az ellenforradalmi rendszer támasza.' *Prop.* 1955/10, 11–57.
   (5) 'A klerikális reakció tevékenysége a fehérterror idején.' *Száz.* 1950/1–4, 379–401.
   (6) 'A marxista-leninista ismeretelmélet oktatásának kérdése.' *M. Fil. Sz.* 1959/1–2, 178–189.
   (7) 'A nemzetközi bizottságok szerepe népidemokráciánk létrejöttében.' *Tanulmányok a magyar népidemokrácia történetéből*, 1955, 155–236.
   (8) 'A személyes visszaemlékezések felhasználása a népidemokráciánk történetének feldolgozásában.' *Száz.* 1955/6, 882–896.
1166. Balázs György:
   (1) 'Az egyház a viharban. A katolikus klérus ezernyolcszáznegyvennyolc-ezernyolcszáznegyvenkilencben.' *Vil.* 1962/3, 17–23.
   (2) 'A zsinatok történetéből.' *Vil.* 1962/10, 13–16.
   (3) 'A ma emberének világképéről.' *Valóság* 1962/2, 7–17.

(4) 'Az ördög, a pokol és a történelem.' *Vil.* 1964/12, 736–743.

1167. Balázs János: 'A stilus kérdései.' *Új Hang* 1955/1, 81–86.

1168. Balázs József: 'Az osztrák-magyar hadsereg felbomlása és a magyar polgári demokratikus forradalom győzelmének katonai vonatkozásai ezerkilencszáztizennyolcban.' *Hadtört. Közl.* 1958/3–4, 3–17.

1169. Balázs Sándor: 'A szabadakarat kérdéséhez.' *M. Fil. Sz.* 1959/3–4, 380–385.

1170. Bálint István: 'A munkalélektan feladatai.' *Munkavéd.* 1958/1–3, 47–50.

1171. Balla Aladárné:
(1) 'Dokumentumok a KMP dolgozó népünk jobb életéért és a szocializmusért folytatott harcairól. (1919 aug.–1945)' *Száz.* 1953/4, 605–620.
(2) 'Ezerkilencszázharminc, szeptember egy.' *Term. és Társ.* 1955/9, 546–548.

1172. Balla Éva: 'Konferencia zenei életünk problémáiról.' *Új. Zen. Sz.* 1956/7–8, 31–35.

1173. Balló István:
(1) 'Az ideológiai harc fokozott jelentősége és a pártoktatás.' *Pártélet* 1964/10, 11–19.
(2) 'A kereszténység álhumanizmusáról.' *Pártélet* 1960/4, 51–63.
(3) 'A pártoktatás szolgálja jobban a marxizmus eszmei offenzíváját. (1962–63 oktatási év indulásához.)' *Pártélet* 1962/10, 11–19.
(4) 'A szocialista nemzeti egység néhány kérdéséről.' *Pártélet* 1964/2, 37–44.
(5) 'Tegyük általánossá a szocialista társadalom erkölcsi normáit.' *Társ. Sz.* 1963/1, 44–56.
(6) 'A vatikán kommunista ellenes harca fővonalának és taktikájának néhány kérdéséről.' *Pártélet* 1959/7, 89–98.
(7) 'A világ békéjéről és a lelkek békéje. A Vatikán a háborúról és a békéről.' *Vil.* 1964/4, 193–199.

1174. Balogh János:
(1) 'A fejlődés alaphangja.' *M. Nemzet* 1964/16, 1.
(2) 'Az ötödik esztendő.' *M. Nemzet* 1964/303, 1.

1175. Balogh Elemér:
(1) 'A csodákról.' *Term. és Tech.* 1952/12, 721–726.
(2) 'Az "isteni célszerüségről".' *Term. és Tech.* 1952/9, 525–533.
(3) 'Az irracionalizmus birálatához. Vita Lukács Györggyel.' *M. Fil. Sz.* 1959/1–2, 75–113; 1959/3–4, 287–298.
(4) 'A kereszténység eredete.' *Term. és Tech.* 1953/3, 140–147.
(5) 'A lélek halhatatlánsága és a halál.' *Term. és Társ.* 1956/5, 298–301.
(6) 'A marxismus állásfoglalása a vallás kérdésében.' *Prop.* 1955/1, 59–66.
(7) 'A "megbocsátás" a dolgozók lefegyverzésének ideológiai eszköze.' *Term. és Tech.* 1954/4.
(8) 'Miért jelent a dialektikus materializmus forradalmi változást a filozófiában?' *Prop.* 1952/2, 24–27.
(9) 'Prohászka Ottokár és a tudomány.' *Term. és Társ.* 1955/11, 676–679.
(10) 'A teremtésről és a világ "végokairól".' *Term. és Tech.* 1953/1, 20–27.
(11) 'A vallás társadalmi gyökerei.' *Prop.* 1955/9, 40–49.
(12) 'A "véletlen" szerepe az egyházi reakció propagandájában.' *Term. és Tech.* 1952/8, 465–471.

1176. Balogh Elemér, Heller Ágnes: 'A filozófiai vita néhány tanulságai.' *Term. és Társ.* 1956/7, 432–433.

1177. Balogh József: 'A társadalmi törvény marxista fogalmának forrásai. (Az angol klasszikus közgazdaságtan törvényszemlélete.)' *M. Fil. Sz.* 1963/3, 450–462.

1178. BALOGH Lajos: '"Mi munkások szeretjük az irodalmat". (Egy dolgozó levele az irodalmi életben mutatkozó jobboldali jelenségekről.)' *Irod. Uj.* 1955/50, 1–2.

1179. BALOGH Sándor:
(1) 'Az értelmiség szerepének és jelentőségének néhány kérdése a lenini tanítások fényénél.' *Felsőok. Sz.* 1960/9, 519–529.
(2) 'Klebelőberg Kúno és a magyar "neonacionalizmus".' *Valóság.* 1959/3, 22–30.
(3) 'A magyar értelmiség helyzetéről.' *Belpol. Sz.* 1959/1, 37–41.
(4) 'A népidemokratikus forradalom néhány kérdéséről.' *M. Tud.* 1964/11, 687–698.

1180. BALOGH S., NAGY L.: 'A társadalomtudományok állami és pártirányitása.' *Pártélet* 1963/12, 39–45.

1181. BALOGH Sándor, KÁLMÁN Árpád: 'Tudományos életünk fejlődése és problémái.' *Valóság* 1962/6, 8–16.

1182. BÁN Béla:
(1) 'A képzőművészet és a dolgozók kapcsolata.' *Szab. Műv.* 1956/6, 294–297.
(2) 'A munkásmozgalom tématikája új művészetünkben.' *Szab. Műv.* 1954/2, 50–56.
(3) 'A posztimpresszionizmus mai képzőművészetünkben.' *Szab. Műv.* 1954/4, 188–191.

1183. BÁN Róbert: 'Merre tart a filmművészet?' *Valóság* 1960/4, 59–63.

1184. BANGO S., IVOCS B.: 'Az őszi forgalom és a kommunisták feladatai.' *Pártélet* 1959/9, 26–31.

1185. BÁNHIDI László: 'A dráma nyelvezete és a szinész.' *Szinh. és Film.* 1951, 302.

1186. BÁNOS Tibor:
(1) '"A drámának való idő"! Adalékok a tanácsköztársaság szinházairól.' *Él. és Ir.* 1959/14, 6.
(2) 'A műveltség minőségéért. Könnyű műfaj a csillagos ég alatt.' *Él. és Ir.* 1960/36, 3.

1187. BÁNYÁS Rezső: 'Az ifjuság eszmei-politikai nevelésének jelentős dokumentuma. (MKISZ Központi Bizottságának irányelvei az ifjuság eszmei-politikai neveléséhez.)' *Partélet* 1959/8, 36–40.

1188. BARABÁS Péter:
(1) 'Lenin.' *Népszava* 1964/93, 3.
(2) 'Pártolhatja-e a tudomány a művészetet?' *Él. és Ir.* 1960/20, 5.

1189. BARABÁS Tamás: 'Kulturális fellendülés – súlyos szépséghibákkal. Amerikai kritikus keserű megjegyzései.' (Schönberg, Harold C.) *Él. és Ir.* 1963/45, 12.

1190. BARABÁS Tibor:
(1) 'A film és az iró.' *Szinh. és Film.* 1954/5, 200–201.
(2) 'József Attila öröksége.' *Irod. Uj.* 1955/15, 1.
(3) 'Szovjet irodalom hazánkban.' *Szov. Kult.* 1950/5, 25–28.

1191. BARABÁSI Rezső: 'Közelebb az élethez.' *Könyv.* 1956/4, 241–244.

1192. BARANSZKY-JÓB László: 'Petőfi Sándor mint esztétikai probléma.' *Eszt. Sz.* 1947–1948, 1–9.

1193. BARANYAI Erzsébet: 'Fokozatok és viszonylagosság az absztrakcióban.' *M. Pszich. Sz.* 1963/2, 217–224.

1194. BARANYI Ferenc: 'Néhány szó a társadalmi költészetről.' *Kortárs.* 1962/1, 99–101.

1195. BARANYI Ferenc, BERÁTH Lajos (etc.): 'Irodalom és valóság.' *Kortárs* 1963, 573–594.
1196. BARANYI Gyula:
(1) 'Az élő leninizmus.' *Társ. Sz.* 1963/11, 5–13.
(2) 'A Hazafias Népfront szerepe a szocializmus építésében.' *Prop.* 1954/9, 27–33.
(3) 'A magyarországi fasizmus és néhány jellemvonása.' *Prop.* 1955/10, 11–17.
(4) 'A Népfront szerepe a népi nemzeti egység megszilárditásában.' *Prop.* 1954/8, 38–42.
(5) 'A Párt – társadalmunk vezető ereje.' *Prop.* 1955/4, 26–31.
(6) 'A szocialista forradalom lenini elvének kidolgozása.' *Prop.* 1953/19, 3.
1197. BARANYAI Tibor: 'A munkásosztály és a művészek szocialista kapcsolatának továbbfejlesztéséért.' *Munka* 1959/5, 13–14.
1198. BÁRÁNYOS József: 'A Párt alkotmánya.' *Pártélet* 1957/1, 7–11.
1199. BARCS Sándor: 'A film és a valóság.' *Műv. Nép.* 1954/1, 15.
1200. BARCZI Gyuláné: 'A szocializmus és a kapitalizmus erőviszonya.' *Idősz. K.* 1952/2, 9–11.
1201. BARCZI Géza: 'Sztálin cikkei és az általános nyelvtudomány.' *MTA Társ. Tört. Tud. Oszt. Közl.* 1955/1, 27–29.
1202. BÁRGYIN Iván: 'A bölcs óriás. (Sztálin, Jósef Visszarionovics.)' *Szov. Kult.* 1949, 19–20.
1203. BARÓTH Ernő: 'Harc a fasizmus ellen.' *Jogtud. Közl.* 1950, 537–546.
1204. BARTA Imre:
(1) 'Értsünk szót a modernség dolgában.' *Kortárs* 1962/12, 1907–1912.
(2) 'A kritikus hivatása.' *Tisz.* 1963, 8–11.
1205. BARTA István:
(1) 'A kormány parasztpolitikája ezernyolcszáznegyvenkilencben.' *Száz.* 1955/6, 849–881; 1956/1–2, 4–86.
(2) 'A magyar szabadságharc vezetői és a bécsi októberi forradalom.' *Száz.* 1951/3–4, 443–485.
1206. BARTA János:
(1) 'Bontsd a formát... (Gondolatok a modern drámáról.)' *Alföld* 1962/3, 98–110.
(2) 'Élmény és esztétikum. (Válasz Kiss Lajos "Valóság és esztétika" cimü cikkére".)' *Kortárs* 1961/4, 601–606.
(3) 'Irodalom és realizmus.' *Alföld* 1963/5, 55–64; 1963/7, 54–68.
(4) 'A kritikai realizmus kérdése a XIX. század magyar irodalmában.' *Irod. Uj.* 1955/45, 4.
(5) 'Még egyszer a realizmusról.' *Alföld* 1956/5, 116–129.
(6) 'Néhány szó a tükrözési elméletről.' *Alföld* 1960/3, 139–149.
(7) 'Valóság és valószerűség. (Előtanulmány a realizmus esztétikájához.)' *Alföld* 1962/4, 77–93.
1207. BARTHA Lajos, NAGY László: 'A pszichológia jelenlegi helyzete és néhány főbb problémája hazánkban.' *M. Tud.* 1963/3, 182–190.
1208. BARTOS Erzsébet, K.: 'A Tanácsköztársaság művelődéspolitikája. *Iparitan.*' 1959/2, 4–5.
1209. BÁSTY Imre: 'Pénzgazdálkodási rendszerünk ésszerüsitésének fő irányai.' *Pénz. Sz.* 1954/1, 7–12.
1210. BAUER Ottó: 'A Párt szerepének "idealista és materialista" felfogása.' *Szoc.* 1946, 433–438.

1211. Bebrits Anna: 'Bertrand Russell hangja.' *Népszab.* 1962/254, 4.
1212. Beck Oszkár: 'Hungarica és könyvtártudományi irodalom Lenin magánkönyvtárában.' *M. Könyvsz.* 1962/2–3, 227–228.
1213. Beck Salamon: 'A sztálini tanulmány és a Kongresszusi anyag feldolgozása.' *Felsőok. Sz.* 1953/1, 21–24.
1214. Becski Andor: 'A könyvtáros és a kritika.' *Könyvbarát* 1952/7–8, 468–469.
1215. Beér János:
   (1) 'A felszabadulástól az álkotmányig.' *Áll. és Igaz.* 1955, 364–377.
   (2) 'Miért nem irnak ujságjaink szocialista államunk időszerű kérdéseiről?' *M. Sajtó* 1956/1, 21–27.
   (3) 'Sztálin tanitásai alapján az államelmélet néhány kérdéséről.' *MTA Társ. Tört. Tud. Oszt. Közl.* 1951/3–4, 97–112.
1216. Bejczy Géza:
   (1) 'A modern kapitalizmus és a szocializmus gazdasági alaptörvényének érvényesülése és következményei a fiatal nemzedékre.' *Uj. Márc.* 1953/8–9, 29–59.
   (2) 'Rémitgetés és jótékonyság. Adalékok a katolikus ifjusági szervezetek történetéhez.' *Vil.* 1962/2, 23–29.
   (3) 'A szocializmus gazdasági alaptörvénye és pártunk gazdaságpolitikája.' *Új Márc.* 1953/6–7, 71–79.
   (4) 'Sztálin az irodalomban.' *Új Márc.* 1953/2–3, 116–125.
1217. Beke Albert:
   (1) 'Elvek és érzékenykedések.' *Új Írás* 1963/11, 1389–1392.
   (2) 'Az irodalmi értékelés.' *Latóhatár* 1964/2, 156–166.
   (3) 'Megjegyzések Barta János, "Néhány szó a tükrözési elméletről" cimű tanulmányához.' *Alföld* 1960/4, 98–101.
1218. Béladi Miklós: 'Az epikai hagyományok és a mai "erkölcs regény". (Sarkadi Imre: A gyáva.)' *Kortárs* 1962/4, 591–599.
1219. Bellér Béla:
   (1) 'Életszentség és szociális demagógia. Három szentjelölt az ellenforradalmi korszakból.' *Vil.* 1963/9, 554–557.
   (2) 'Élt egyszer Fatimában három kicsi pásztor. – A fatimai "jelenések" történetéből.' *Vil.* 1962/10, 17–26.
   (3) 'Felsőoktatásunk a polgári forradalom és a Tanácsköztársaság idején.' *Felsőok. Sz.* 1960/2, 90–96; 1960/3, 140–148.
   (4) 'Hazafiság és nemzetköziség a Magyar Tanácsköztársaság idején.' *Ped. Sz.* 1959/3, 277–285.
   (5) 'Valóságos szkizma és remélt egység.' *Vil.* 1960/3, 150–156.
1220. Bellyei László: 'A marxista esztétika és a fiatal prózairók gondjairól.' *Somogyi Irás.* 1962/10, 24–29.
1221. *Belpolitikai Szemle* (edit): 'A Magyar Tanácsköztársaság százharmincharmadik napja.' *Belpol. Sz.* 1959/3, 75–79.
1222. Bency Zsuzsa: 'Az intellektuális költészetről.' *Jelenkor* 1962/2, 246–248.
1223. Bencze László:
   (1) 'Egy embertelen korszak embertelen filozófiájáról. Kornis Gyula olvasása közben.' *Vil.* 1961/4, 47–51.
   (2) 'Emlékezések és tanulságok.' *Új Hang* 1955/9, 45–50; 1955/10, 47–52.
   (3) 'Ék Sándor cikkének ('Alakitsuk ki a képzőművészeti alkotás elvi-eszmei vezérfonalát') margójára.' *Csillag* 1954/2, 320–324.
   (4) 'Munkásművelődés és humanitás.' *Valóság* 1963/4, 42–46.

1224. BENE Ede: 'A felvilágosodás néhány útja Diderot életművében.' *Világ. Figy.* 1958/2, 202–209.
1225. BENEDEK András: 'A magyar dramaturgia haladó hagyományai.' *Irod. Uj.* 1953/20, 4.
1226. BENEDEK Béla: 'Az irodalmi nevelés egyes mozzanatai.' *Iparitan.* 1961/12, 19–22.
1227. BENEDEK Jenő:
(1) 'A Pártkongresszusról. (MSzMP. hetedik kongresszusa.)' *M. Jog.* 1960/1, 1–3.
(2) 'Szinvonal vagy csócsált irodalom. A természettudományos ismeretterjesztésről.' *Él. és Ir.* 1963/23, 11–12.
(3) 'A szorongás irodalma.' *Új Irás.* 1964/12, 1495–1502.
1228. BENEDEK Pál: 'A tudományos kutatás néhány kérdése.' *Term. és Tech.* 1949, 412–416.
1229. BENEDIKT Ottó: 'A Tanácsköztársaság évfordulójára.' *M. Tud.* 1959/3, 115–124.
1230. BENJÁMIN László:
(1) 'Mesterség és magatartás.' *Uj Hang* 1952/1, 20–27.
(2) 'Siratjuk nagy kor legnagyobb fiát. (Sztálin et. halálára.)' *Csillag* 1953/3, 15–16.
1231. BENKE István: 'Az anyagi érdekeltség lenini elve és alkalmazásának néhány kérdése.' *Közg. Sz.* 1956/4, 412–421.
1232. BENKE Istvánné:
(1) 'Miért érdeke a nehézipar fejlesztése az egyénileg dolgozó parasztságnak?' *Prop.* 1955/6, 38–43.
(2) 'A népgazdaság erőinek átcsoportositása.' *Prop.* 1954/12, 19–28.
1233. BENKE Valéria: 'A mi világunk és a zene.' *Muzs.* 1960/1, 1–6.
1234. BENKEI András: 'A pártmunka és a politikai tömegmunka.' *Idősz. K.* 1959/6, 1–2.
1235. BENKŐ László:
(1) 'Egységes művészetszemlélet vagy marxista esztétika. (Hozzászólás Major Máté "egységes művészetszemlélet" című cikkéhez.)' *Jelenkor* 1964/2, 168–173.
(2) 'Irói ösztönösség vagy tudatosság. (Veres Péter stilusművészetéről.)' *Uj Hang* 1954/8–9, 118–127.
1236. BENYEI József: 'Levél az irodalmi H.-bombáról. Válasz-féle Varga Imrének (H-bomba és az irodalom cimü cikkére).' *Napjaink* 1964/5, 4.
1237. BERCZFAI Lajosné: 'Az anyagi és eszmei viszonyáról.' *Valóság* 1960/3, 15–22.
1238. BERDA Ernőné: 'Szervezett harcot a művészeti selejt, a giccs ellen!' *Műv. Nép* 1955/6, 20.
1239. BERDE Mária R.: 'A nagyenyedi Bethlen-Kollégium szerepe a XIX. század szabadságmozgalmaiban.' *Embernevelés* 1948/4, 268–275.
1240. BERECKY Albert: 'A Hazafias Népfront és a szovjet kultúra.' *Szov. Kult.* 1954/11, 1–2.
1241. BERECZ János: 'Az egyetemi és főiskolai KISz-szervezetek helyzetéről és munkályáról.' *Pártélet* 1960/4, 16–23.
1242. BEREI Andor:
(1) 'Két irányzat harca a nemzetközi politikában.' *Társ. Sz.* 1946, 889–900.
(2) 'Sztálin – a béke őre.' *Társ. Sz.* 1949, 756–772.
1243. BERENCZ János:
(1) 'Vallástechnika, ateista nevelés.' *ETF Tud. Közl* 1964, 31–56.

(2) 'Valláspszichológia és valláskritika.' *Vil.* 1963/7–8, 476–480.

1244. BEREND Ilona: 'Képzőművészetünk néhány kérdése a XX. kongresszus után.' *Irod. Uj.* 1956/23, 6.

1245. BEREND Iván: 'A termelőeszközök nagyságának és arányának hatása a szövetkezeti gazdálkodásra. (Hozzaszólas Pin István cikkéhez.)' *Agrártud.* 1957/11, 59–62.

1246. BEREND T. Iván, RÁNKI György:
(1) 'Nemzetközi munkamegosztás egykor és ma.' *Népszab.* 1964/15, 6.
(2) 'A munkásosztály összetétele és helyzete az ellenforradalmi rendszer első évtizedében (1919–1929).' *Párt. tört. Közl.* 1964/3, 74–113.

1247. BEREND T. Iván, SZAKÁCS Sándor: 'Hozzászólás a népidemokratikus forradalom jellegéről folyó vitához.' *Párt. tört. Közl.* 1964/3, 207–233.

1248. BERÉNYI József: 'Az elosztás formáinak változása a szocializmus épitésének előrehaladásával.' *MTA Társ. Tört. Tud. Oszt. Közl.* 1962/3–4, 270–275.

1249. BERÉNYI Sándor: 'Az állam fejlődése a kommunizmus épitésének időszakában.' *Pártélet* 1962/4, 66–74.

1250. *Bér és Norma* (edit): 'A szocialista munkaversenyről.' *Bér és Norma* 1956/5, 1–2.

1251. BÉRI János: 'Költészet és filozófia viszonya a magyar ideológiában.' *Társ. Sz.* 1956/5, 59–77.

1252. BERKESI András: 'Érzelmi egységet.' *Él. és Ir.* 1962/45, 1.

1253. BERNÁTH Aurél:
(1) 'Jegyzetek a művészetről. A szocialista realizmus problémái.' *M. Műv.* 1949, 70–72.
(2) 'Képzőművészetünk időszerű kérdéseiről.' *Csillag* 1954/7, 1316–1323.
(3) 'A művészet sorskérdései. (Megjegyzések Jean Casseou: 'a képzelőerő halála és ujjászületése' – cimü cikkéhez.)' *Nagyv.* 1963/12, 1860–1868.
(4) 'Orosz és a magyar művészet nemzeti sajátosságáról.' *Szab. Műv.* 1951, 144–145.

1254. BERTALAN Imre: 'A szocialista tulajdon védelme – a jómódu és kultúrált élet forrása.' *Szov. Kult.* 1953/3, 33–34.

1255. BERTÓTI László: 'Az értéktörvény érvényesüléséről a monopolkapitalizmusban.' *Közg. Sz.* 1964/11, 1353–1363.

1256. BERZY András: 'A realista ábrázolás kérdései Belinszkij irodalmi kritikáiban.' *EPF Évk.* 1958, 267–280.

1257. BESE Vilmos: 'Megemlékezés hazánk felszabadulásának tizenötödik évfordulójáról.' *Földt. Közl.* 1960/4, 403–405.

1258. BETLEN Oszkár:
(1) 'A béke ügye.' *Társ. Sz.* 1950, 341–347.
(2) 'A pártválasztmányok a kollektiv vezetés szervei.' *Társ. Sz.* 1953/7–8, 638–645.
(3) 'A Szabad Nép a békéért és a szocializmus épitéséért vivott harcban.' *Tart. B. Nép. Dem.* 1952/8, 5.
(4) 'A tömegek becsapásának politikája Jugoszláviában.' *Társ. Sz.* 1948, 592–596.

1259. BEZDEK L.: 'Kozmopolitizmus és objektivizmus a műszaki és természettudományokban.' *Alum.* 1952/10, 237–239.

1260. BIEBER Ilona:
(1) 'A kommunizmus anyagi-technikai bázisa.' *Társ. Sz.* 1962/1, 9–17.
(2) 'Marx Károly a nemzetközi munkásosztály nagy tanitója'. *Partfőisk.* 1953/3, 2.

(3) 'A termelési eszközök társadalmi tulajdona – a szocialista rendszer gazdasági alapja.' *Prop.* 1955/1, 18–28.

1261. Bier Lili: 'A harmadik út.' *Szoc.* 1948, 62–68.

1262. Bimbó Mihály:
(1) 'A középrétegek politikai és ideológiai szerepe a kapitalizmusban.' *KLTE Marx.-Len. Tansz. Közl.* Bp. 1962, 49–65.
(2) 'A materialista ismeretelmélet következetesebb alkalmazásáért az esztétikában. (Megjegyzések Barta János "Néhány szó a tükrözési elméletről" cimü tanulmányához.)' *Alföld* 1960/5, 152–160.

1263. Bimbó Mihályné: 'Van e "legmegbizhatóbb" tükrözés?' *Alföld* 1960/6, 108–113.

1264. Biró Ferenc: 'Termelés néhány időszerű kérdése marxista megvilágitásban.' *M. Tech.* 1951/3, 79–88; *MTA Műsz. Oszt. Közl.* 1952/1, 19–26.

1265. Biró Gerd:
(1) 'Nyugatnémetország előretörése a tőkés világpiacon.' *Közg. Sz.* 1957/6, 672–682.
(2) 'Van-e fordulat az amerikai külpolitikában?' *Term. és Társ.* 1959/2, 105–106.

1266. Biró Imre: 'A matematika szerepe a fizikában és az ismeretelméleti racionalizmus.' *PP. Electr.* 1964, 37–41.

1267. Biró Jenő: 'Adalékok a Magyar Tanácsköztársaság hadtörténetéhez.' *Száz.* 1954/2–3, 335–372.

1268. Biró József:
(1) 'A birálat és önbirálat – a pártélet megjavitásának fontos eszköze.' *Partélet* 1953/9, 5–7.
(2) 'Emeljük a párttagság eszmei szinvonalát és aktivitását.' *Pártépités* 1952/6, 5–7.
(3) 'A középparasztsághoz való viszony és az osztályharc néhány kérdése.' 1956/6, 22–30.
(4) 'A pártonkivüliek fokozottabb aktivizálásával a népfront választási győzelméért.' *Pártépités* 1953/4, 8–10.

1269. Biró Klára: 'Europa fő problémája: a német kérdés.' *Pártélet* 1959/2, 46–61.

1270. Biró Lászlóné: 'Japán: Az Egyesült Államok távolkeleti agressziós terveinek legfőbb bázisa.' *Társ. Sz.* 1954/2, 131–145.

1271. Biró Livia: 'A propagandista-szemináriumok és propagandista-konferenciák vezetőinek feladatai a propagandisták segitésében.' *Prop.* 1952/3, 13–15.

1272. Biró Vera: 'A falu kultúrális fejlődésének néhány kérdése.' *Áll. és Igaz.* 1962/4, 269–283.

1273. Biró Zoltán:
(1) 'Imperialista kozmopolitizmus.' *Bány. és Koh.* 1949, 256–258; *Embernevelés* 1949, 289–294; *M. Tech.* 1949, 15–17.
(2) 'A kommunizmus és a béke gigászi művei.' *Társ. Sz.* 1950, 782–795.
(3) 'A MDP ideológiai munkájának néhány kérdéséről.' *Tart. B. Nép. Dem.* 1952/3, 38.

1274. Biró Yvette: 'Az időélmény a modern filmben.' *Valóság* 1964/10, 97–101.

1275. Biszku Béla: 'A MSzMP a nemzetközi kommunista mozgalom egységéért.' *Társ. Sz.* 1964/8–9, 1–10.

1276. Bisztroy Gyula:
(1) 'Kossúth Lajos, Táncsics Mihály a forradalmár társaik halálos itélete.' *Irod. tört.* 1951/4, 480–500.
(2) '"Közellenség" vagy "köz ellenség"? Megjegyzés Gáldi L. egy fejezetére, egy elvi kérdés tisztázása céljaból.' *Irod. Tört.* 1957, 87–88.

1277. Bodnár György:
(1) 'Előszó az új feladatokhoz (a Központi Vezetőség irodalmi határozata nyomán.)' *Új Hang* 1956, 53–55.
(2) 'Kritikáink helyzetéről.' *Csillag* 1952/10, 1232–1237.
(3) 'Napjaink filmjeiről.' *Társ. Sz.* 1954/8–9, 223–231.
(4) 'Uj törekvések és új problémák a mai magyar irodalomban.' *Társ. Sz.* 1954/11, 69–85.
(5) 'Urbán Ernő új darabja és a szatira kérdései.' *Társ. Sz.* 1954/1, 113–122.

1278. Bodnár István: 'Einstein ismeretelméleti koncepciójának jelentkezése a Porosz Tudományos Akadémián, ezerkilencszáztizennégyben tartott székfoglaló beszédében.' *M. Fil. Sz.* 1963/6, 1089–1101.

1279. Bodnár Miklós: 'A közös és az egyéni érdekek helyes összeegyeztetésének egyes kérdései a termelőszövetkezeti gyakorlatban.' *Közg. Sz.* 1956/10, 1254–1262.

1280. Bodolay Géza: 'Adatok a soproni Magyar Társaság szabadságharc elötti életéből.' *Irod. tört.* 1958/2, 243–263.

1281. Bogáti Péter:
(1) 'A kisérletező szinház.' *Él. és Ir.* 1959/6, 3.
(2) 'A kritika hiteléről.' *Él. és Ir.* 1959/42, 8.
(3) 'Hozzászólás. A modern szinpad és a szocialista realizmus vitához.' *Tisz.* 1959/2, 6.

1282. Bognár Gyula:
(1) 'Az életszinvonal fokozott emelése az europai népidemokráciákban.' *Társ. Sz.* 1954/2, 123–131.
(2) 'Fejlesszük a szocialista demokratizmust.' *Pártélet* 1960/3, 47–54.
(3) 'Közös érdek – egyéni érdek.' *Munka* 1960/9, 4–5.
(4) 'A Pártoktatás és az élet.' *Pártélet* 1960/11, 9–15.
(5) 'A pártpropaganda és a pártoktatás néhány kérdése.' *Társ. Sz.* 1958/7–8, 158–166.
(6) 'A proletáriátus osztályharcairól szóló tanitás értelmezéséről.' *Pártélet* 1958/12, 65–71.

1283. Bognár József:
(1) 'Gazdaságpolitikánk és gazdasági fejlődésünk a felszabadulás óta.' *Valóság* 1964/8, 1–13.
(2) 'Észrevételek az ezerkilencszázötvenhét évi tervvel kapcsolatban.' *Közg. Sz.* 1957/7, 706–712.
(3) 'Science and its Application in Developing Countries.' *New. Hung. Quart.* 1960/11, 10–19.
(4) 'Tudományos gazdaságvezetés.' *Ker. Sz.* 1960/1, 12–16.

1284. Bognár Rezső: 'Beszámoló az Akadémia munkájáról és feladatairól.' *Akad. Ért.* 1955, 273–292.

1285. Bóka László:
(1) 'Ember a megtágult világban. Egy tanulmánysorozat nyitánya.' *Valóság* 1961/5, 10–15.
(2) 'Eredmények és feladatok az utolsó század irodalmának kutatásában.' *MTA Nyelv és Irod. tud. Oszt. Közl.* 1952/1–4, 121–175.
(3) 'Folytassuk a vitát. (A pártosság kérdéséről az irodalomban.)' *Irod. Uj.* 1956/16, 5.
(4) 'In an Atmosphere of Humanity.' *New. Hung. Quart.* 1963/9, 3–13.
(5) 'Irodalom tudományunk néhány kérdéséről.' *Irod. tört.* 1959/2, 158–159; 1959/3–4, 326–330.

(6) 'Irodalmunk kettős szerepe.' *Csillag* 1952/9, 495–498.
(7) 'Irodalomtudomány és irodalmi élet.' *Irod. Uj.* 1954/6, 3.
(8) 'Irodalomtörténeti irásunk és a mai irodalom.' *Csillag* 1956/2, 378–385.
(9) 'Az irányelvekről – nem általában.' *Él. és Ir.* 1962/44, 1–2.
(10) 'A két világháború közötti magyar lira néhány problémája.' *MTA Társ. Tört. Tud. Oszt. Közl.* 1959/1–4, 145–156.
(11) 'Leszerelés, béke-tudomány.' *M. Tud.* 1962/9, 537–540.
(12) 'Lira és realizmus.' *MTA Nyelv. és Irod. tud. Oszt. Közl.* 1962/1–4, 45–64.
(13) 'A magyar irodalom – tudomány tizesztendeje – eredmények, problémák feladatok.' *Irod. tört.* 1955/4, 431–445.
(14) 'Marx tanitása a haladó hagyomány felhasználásáról.' *Irod. tört.* 1953/1–2, 1–5.
(15) 'Modernség, modernizmus, kritika.' *Él. és Ir.* 1959/28, 1–4.
(16) 'A művek elé. (A MDP Központi Vezetősége júliusi határozatának hatása az irodalmi életre.)' *Csillag* 1956/8, 398–401.
(17) 'Problems of Style and the New Public.' *New. Hung. Quart.* 1960/1, 6–18.
(18) 'Sztálin alakjának epikus ábrázolásáról.' *Csillag* 1953/4, 522–526.
(19) 'Sztálin alakja a magyar költészetben.' *Új Hang* 1953/97, 41–45.
(20) 'Sztálin tanitása a nyelvtudományról és irodalomtudományunk feladatai.' *Irod. tört.* 1950/4, 1–9.
(21) 'Tiz esztendő.' *Csillag* 1955/4, 825–828.
(22) 'Uj idők uj dalai.' *Él. és Ir.* 1959/41, 3.

1286. Bóka László, Király István (etc.): 'Vita a pártosságról.' *Irod. Uj.* 1956/13, 1–2.
1287. Bóka Miklós: 'Képzőművészetünk néhány valóban lényeges kérdéséről.' *Szab. Műv.* 1954/2, 370–373.
1288. Bokor Béla: 'A második ötéves népgazdasági terv első évének legfontosabb feladatai.' *Stat. Sz.* 1956/5, 469–472.
1289. Boldizsár Iván:
(1) 'Az amerikai atom-propaganda bukása.' *Forum.* 1949, 948–951.
(2) 'A békeharcban nem hallgatnak a múzsák.' *Műv. Nép.* 1952/5, 1–2.
(3) 'Csak az élvezetek?' *Népszab.* 1964/51, 4–5.
(4) 'Az európai kultúra védelme.' *Szov. Kult.* 1954/5, 1–2.
(5) 'Függetlenségünk, békénk őre: a Szovjetunió.' *Forum* 1950, 165–171.
(6) 'Minden mellettünk szól.' *Irod. Uj.* 1955/2, 1.
(7) 'A reménység esztendeje.' *Szov. Kult.* 1953/12, 1–3.
(8) 'Személyes ügyünk.' *Szov. Kult.* 1953/2, 5–7.
(9) 'Tánccal, énekszóval, játékkal a kulturális forradalom győzelméért.' *Műv. Nép.* 1951/4, 13–17.
(10) 'A teremtő béke.' *Csillag* 1952/6, 643–646.
(11) 'Az új magyar filmek stilusa és az új magyar filmstilus.' *Szinh. és Film.* 1956, 86–91.

1290. Bolgár Elek:
(1) 'Béke védelmének hatalmas erőforrása.' *Társ. Sz.* 1951, 767–775.
(2) 'A kapitalizmus fejlődésének alapvető kérdései az Egyesült Államokban a szovjet történeti irodalom fényénél.' *MTA Társ. Tört. Tud. Oszt. Közl.* 1954/1–2, 1–26.
(3) 'Lenin műveinek 22. és 23. kötete.' *Társ. Sz.* 1952/8–9, 774–784.
(4) 'Marx Károly halálának hetvenedik évfordulóján.' *Felsőok. Sz.* 1953/2, 49–54.
(5) 'Nyugati és "keleti" demokrácia.' *Uj. M.o.* 1946, nov. 23–30.

1291. Bolgár István: 'Megjegyzések az ujságirói felelősség kérdéséhez.' *M. Sajtó* 1956/6, 283–284.
1292. Bolgár Kálmán: 'Az életkép fejlődése.' *Szab. Műv.* 1953/4, 184–185.
1293. Bóna Ervin:
(1) 'Analógia a természetben – analogikus következtetés a természettudományban.' *M. Fil. Sz.* 1962/3, 357–396.
(2) 'Új problémák új tudományok.' *Term. tud. Közl.* 1964/11, 488–492.
1294. Bónis György: 'Montesquieu jogi és politikai nézetei.' *MTA Társ. Tört. Tud. Oszt. Közl.* 1956/3, 209–247.
1295. Bonta János:
(1) 'A magyar népidemokrácia épitéséről.' *M. Épit.* 1955/3–5, 147–149.
(2) 'A modern épitészet néhány új vonásáról. (Major Máte, Nagy Elemér hozzászólásával.)' *ÉKME Tud. Közl.* 1960/2–5, 215–244.
(3) 'A nemzeti forma problémája az épitészetben.' *M. Épit.* 1956/4, 125–127; 1956/5, 162–164.
1296. Bontáné Vámos Vera: 'Igazság és tudomány – Jaspers szerint.' *M. Fil. Sz.* 1962/4, 512–523.
1297. Bonyhádi Jenő: 'A Neue Rheinische Zeitung, a modern munkás sajtó elődje és mintaképe.' *M. Sajtó* 1955/6, 276–278.
1298. Boros István:
(1) 'Az életstilus és egyenlőség kérdése a Szovjetunióban.' *Sorsunk* 1948, 34–37.
(2) 'Lenin és a materialista humanizmus.' *Sorsunk* 1947, 175–177.
1299. Bors András: 'Emlékeim a soproni kommünről.' *Sopr. Sz.* 1955/1–2, 33–48.
1300. Borsányi György: 'A K.M.P. a munkanélküliek követeléseiért a gazdasági világválság éveiben (1929–1933).' *Párt. tört. Közl.* 1964/2, 29–55.
1301. Borsányi Teréz: '"A propagandista könyvtár".' *Prop.* 1952/2, 28–29.
1302. Borsós Miklós: 'Nyilatkozata a művészetről.' (közli Rozgonyi Iván) *Szab. Műv.* 1956/4, 197–202.
1303. Bortnyik Sándor: 'A felszabaditott festészet. Szovjet festők kiállitása a Nemzeti Szalonban.' *Forum* 1949, 938–941.
1304. Bóth Béla:
(1) 'Egy kritika hibái. (Velsz János kritikája a "Légy jó mindhalálig" előadásáról.)' *Szinh. és Film.* 1952/11, 501–503.
(2) 'Film és szinház közös problémája.' *Szinh. és Film.* 1951, 54–59.
(3) 'A magyar szinjátszás seregszemléje. (A hatodik szinházi fesztiválunk.)' *Szinh. és Film.* 1956/7–8, 489–505.
1305. Bozóky István: 'Az átélésről. Hozzászólás Gábor Miklós cikkéhez.' *Szinh. és Film.* 1952/3, 106–109.
1306. Bölöm György:
(1) 'Nemzeti irodalom.' *Irod. tört. Közl.* 1954/8, 1–2.
(2) 'A népből legyen nemzet.' *Műv. Nép.* 1954/5, 36.
(3) 'A népi vita.' *Él. és Ir.* 1958, 41.
(4) 'Számvetés az irodalomban.' *Él. és Ir.* 1958/12, 3.
(5) 'Tiszta vizet a pohárba.' *Irod. Uj.* 1955/5, 6.
1307. Böröce József: 'Néptáncaink szinpadi feldolgozásáról.' *Táncm.* 1952/6, 167–169.
1308. Bródy András:
(1) '"Input – output" módszer a nemzetgazdasági folyamatok elemzésére.' *Közg. Sz.* 1957/2, 145–165.
(2) 'A közgazdasági modellek kérdéséhez.' *Közg. Sz.* 1960/8–9, 954–963.

1309. BUDA Béla:
(1) 'Ember és társadalom a neofreudizmus elméletében.' *Valóság* 1963/3, 68–76.
(2) 'Az orvostudomány és az egészségügy szociológiája.' *Valóság* 1964/10, 52–64.
(3) 'A szociálpszichológia tárgya és jelentősége.' *M. Pszich. Sz.* 1963/4, 606–614.
1310. BUDAI Aurél: 'A szocialista-realista építészet nemzeti jellegéről.' *M. Műv.* 1952/3, 113–119.
1311. BUGÁR Jánosné:
(1) 'A békemozgalom további erősitéséért.' *Pártmunkás* 1952/5, 15–18.
(2) 'A munkás-művész kapcsolatáról.' *Munka* 1961/1, 6–8.
(3) 'Népfront választással újabb győzelmekért.' *Pártfőisk.* 1953/4, 1.
1312. BURGER Kálmán: 'Néhány filozófiai összefüggés kémikus szemmel.' *Gyógyszer* 1963/7, 248–253.
1313. BUZA Márton:
(1) 'Az állami monopolkapitalizmusról.' *Pártélet* 1959/3, 42–51.
(2) 'A Közgazdasági Vezetőoktatás határozatának felhasználása a kongresszusi anyagok tanulmányozásában.' *Prop.* 1954/12, 1–6.
(3) 'Lenin tanitása a szocializmus építéséről.' *Pártélet* 1960/4, 33–42.
(4) 'A szocializmus építésének egységes alapelveiről és sajátos útjairól.' *Pártélet* 1957/1, 53–62.
1314. BUZÁS József:
(1) 'A külkereskedelmi monopólium szükségessége a szocialista országokban.' *Prop.* 1955/11, 55–60.
(2) 'Nyugatnémetország előretörése a tőkés világpiacon.' *Közg. Sz.* 1956/1, 74–88.
1315. BUZÁSI János: 'A terv vitája közben. (Az új ötéves tervről.)' *M. Sajtó* 1956/6, 246–248.
1316. BUZOGH Aladár: 'Anyag és alak.' *Term. és Tech.* 1949, 8–12.
1317. B. B.: 'A Tanácsköztársaság az ifjumunkások művelődéséért.' *Munka* 1959/1, 15.
1318. B. G.: 'Pártunk parasztpolitikája.' *Uj Márc.* 1954/2, 39–49.
1319. B. GY:
(1) Lenin és Sztálin műve.' *Könyvbarát* 1952/8, 1–3.
(2) 'A szovjet irók II. Kongresszusáról.' *Társ. Sz.* 1955/1, 91–97.
(3) 'Sztálin et. műveinek nyolcadik kötete.' *Könyvbarát* 1952/3, 28–30.
(4) 'Sztálin műveinek kilencedik kötete.' *Könyvbarát* 1952/8, 31.
1320. B. L.: 'Káderképzés és decentralizáció a termelés pártellenőrzése oldaláról.' *Pártélet* 1956/9, 15–23.
1321. B. M.: 'Osztály-e a parasztság népidemokráciánkban?' *Prop.* 1952/3, 27–28.
1322. B. O.: 'Lenin zászlaja alatt.' *Társ. Sz.* 1953/1, 1–10.
1323. B.-R. (ed.): 'Vita az ellenforradalmi korszak gazdaságtörténetének néhány kérdéséről.' *Száz.* 1956/1–2, 221–238.
1324. CIFKA Péter: 'A műveltség minőségéért. Iparművészeti giccs: a boldogság torképe.' *Él. és Ir.* 1960/38, 5.
1325. CSABA Károly: 'A műveltség minőségéért. Szerelem, sznobizmus, Hiroshima...' *Él. és Ir.* 1960/45, 8, 1960/46, 8.
1326. CSABAI Kálmán: 'Vidéken élő képzőművészeink kérdéseiről.' *Szab. Műv.* 1954/9, 385–388.

1327. Csabai Tibor: 'Az irodalomtörténeti kongresszusról.' *Társ. Sz.* 1955/11, 90–97.
1328. Csabai Tibor, Klaniczay Tibor: 'A magyar irodalomtörténetirás mai helyzete.' *Társ. Sz.* 1955/9, 84–107.
1329. Cságoly Ferenc: 'Az emberi munka termelékenysége és a fizikai energiafogalom.' *Term. tud. Közl.* 1963/1, 11–14.
1330. Csajagi János: 'Egyfelvonásos irodalmunk kérdéséről.' *Szinh. és Film.* 1951/4, 19–23.
1331. Csák Gyula: 'Milyen ember Sándor? (Hozzaszólás a parasztábrázolás vitájához.)' *Él. és Ir.* 1961/48, 5.
1332. Csanády János: 'Negativ ábrázolás – jelzésirodalom – egyoldaluság. Gondolatok a "Két féle lirai Hős"-hőz. (Kabdebő Lóránt cikkéhez.)' *Napjaink.* 1964/1, 4.
1333. Csangó András: 'Építészetünk kérdéseiről.' *Term. és Tech.* 1952/1, 29–36.
1334. Csányi László: 'Minőség és korszerűség.' *Jelenkor.* 1964/11, 1071–1076.
1335. Csányi Vilmos: 'Az önmagát újrateremtő élő sejt. Az átöröklés biókémiájáról.' *Vil.* 1963/9, 529–535.
1336. Csapó László:
   (1) 'Az állami monokapitalizmus megerősödése. Revizionista nézetek a modern kapitalista államról.' *Társ. Sz.* 1958/7–8, 28–45.
   (2) 'Az árutermelő munka kettős jellege.' *Közg. Sz.* 1955/7–8, 925–934.
   (3) 'Hozzászolás Molnár Erik "A kapitalizmus gazdasági törvenyeiről" cimü cikkéhez.' *Társ. Sz.* 1957/4–5, 158–167.
1337. Császár István: 'Munkaerőgazdálkodas és szociálpolitika.' *Szociálpolitika* 1950/2, 7.
1338. Csatár György: 'A szocializmus gazdasági alaptörvényének érvényesülése hazánkban.' *Társ. Sz.* 1953/2, 139–152.
1339. Csátkai Endre: 'Sopron egészségügye és népmüvelése az ezerkilencszáztizenkilences Tanácsköztársaság idején.' *Sopr. Sz.* 1955/3–4, 105–113.
1340. Csató István: 'A tudomány és a szocializmus.' *Népszava* 1962/90, 1.
1341. Cseh Miklós: 'Pártosság és művészi szinvonal.' *Szab. Műv.* 1952/11, 526–528.
1342. Cselényi József:
   (1) 'Gondolatok a modern szinpadról a szocialista realizmusról és a kritikáról.' *Tisz.* 1959/4, 4.
   (2) 'Szinpadi látás és korszerűség.' *M. Nemzet* 1964/75, 13.
1343. Csemegi József: 'A formalizmusról.' *Ép.-Ép.* 1949/5, 30–32.
1344. Csemi Károly: 'A szovjet páncélos és gépesitett csapatok szerepe a Magyarországot felszabaditó hadműveletekben.' *Hadtört. Közl.* 1955/3–4, 5–23.
1345. Csendes Károly: 'Néhány észrevétel a kádermunkánk szektás vonásairól.' *Pártélet* 1956/7, 13–18.
1346. Csendes Lajos: 'Az ateista propaganda Baranya megyei tapasztalataiból.' *Pártélet* 1964/9, 61–65.
1347. Csényi Imre:
   (1) 'Értelmiség és polgárság a demokráciában.' *Husz. Sz.* 1947, 18–45.
   (2) 'Harmadik út, vagy népfront?' *Husz. Sz.* 1948, 52–57.
   (3) 'Individuális és kollektiv demokrácia.' *Husz. Sz.* 1947, 257–281.
   (4) 'Lehet-e mégis béke?' *Husz. Sz.* 1949, 241–264.
   (5) 'A polgári életforma válsága.' *Husz. Sz.* 1949/81–92, 168–210.
   (6) 'A polgár és a szocializmus. (Előadás egy baráti társaságban.)' *Husz. Sz.* 1947, 355–362.
   (7) 'Politika és humánum.' *Husz. Sz.* 1948, 241–254.
   (8) 'Régi és mai radikalizmus.' *Husz. Sz.* 1948, 422–440.

1348. Csépányi Dezső: 'A hároméves terv első éve (1947 aug. 1–1948 júl. 31).' *Szoc.* 1954/1, 98–147.
1349. Csepi József: 'Amikor először gyúlt ki a munkások vörös csillaga a város felett. A Magyar Tanácsköztársaság Szegedi napjai.' *Tisz.* 1958, 6.
1350. Csetri Lajos:
(1) 'Kisregény vagy nagyregény, avagy ki tette fel igy a kérdést?' *Tisz.* 1963/5, 1–8.
(2) 'A művészi tükrözés néhány kérdéséről. (Hozzászólás Barta János "Néhány szó a tükrözési elméletről", cimü tanulmányához.)' *Tisz.* 1961/4, 8–9.
(3) 'Realizmus vagy "örök" realizmus. (Hozzászolás Nyirő Lajos: "A huszonkettedik kongresszus és irodalmi életünk" cimű cikkéhez.)' *Tisz.* 1962/6, 2–3.
(4) 'Stilus és módszer. (Klaniczay Tibor: "Marxizmus és irodalomtudomány" cimü könyvéről.)' *Krit.* 1964/10, 40–43.
1351. Csikós György:
(1) 'A békés egymásmellett élés lenini elvének helyes értelmezése.' *Pártélet* 1961/7, 62–64.
(2) 'Pártunk harca a szocializmus alapjainak lerakásáért hazánkban.' *Prop.* 1954/8, 6–14.
1352. Csikós Nagy Béla:
(1) 'Az ár szerepe a szocialista gazdaságban.' *Közg. Sz.* 1957/5, 485–501.
(2) 'A szocialista gazdaság "két modell" elmélete. (Ripp Géza cikkéhez.)' *Közg. Sz.* 1964/9, 1095–1103.
1353. *Csillag* (edit):
(1) 'Néhány megjegyzés a költészeti vitához.' *Csillag* 1952/2, 220–221.
(2) 'A Párizsi Kommün és az egykorú magyar irodalom.' *Csillag* 1951, 469–482.
(3) 'A Rappista visszaesésről.' *Csillag* 1950/32, 33–35.
(4) 'Az új magyar irodalom egyes kérdéseiről.' *Csillag* 1954/4, 663–673.
1354. Csillag Ilona: 'Az elsüllyedt hagyomány. (A haladó magyar szinpadi hagyomány felújitásáról.)' *Szinh. és Film.* 1956/4, 246–250.
1355. Csillag Miklós: 'Az Új Zenei Szemle megindulása elé.' *Uj. Zen. Sz.* 1950/1, 1–7.
1356. Csisztay Andor: 'A vidéki szinházi hetek tanulságai.' *Szinh. és Film.* 1954/1, 38–39.
1357. Csizmadia Andor: 'A szociális gondoskodás egyes elvi kérdései.' *Áll. és Igaz.* 1964/2, 114–129.
1358. Csizmadia Ernő: 'Az agrárgazdaságtan tárgyáról.' *M.-Sz. Közg. Sz.* 1964/4, 377–387.
1359. Csizmadia György: 'A jelleg-vita tanulságaiból.' *Műv. Nép* 1953/2, 22–23.
1360. Csobádi Péter: 'A rádió és közönség kapcsolata.' *Új. Zen. Sz.* 1951/4–5, 57–60.
1361. Csókási Etelka: 'A "Szociális erkölcstan".' *Tisz.* 1959/4, 9.
1362. Csoma Zsigmond: 'A "tér és az idő" dialektikus materialista értelmezéséről. (Speciális relativitás elmélet.)' *PP. Eng.* 1964, 21–23.
1363. Csonka Rózsa: 'A Magyar Tanácsköztársaság agrárpolitikájának néhány jellemvonása.' *Párt. tört. Közl.* 1959/2, 53–77.
1364. Csoóri Sándor: 'Vita a fiatal irókról. Két fiatal költő és egy kritikus beszélgetése. (Csoóri Sándor, Tornai József, Gyurkó László.)' *Él. és Ir.* 1960/50, 1–2.
1365. Csorba Zoltán, Kardos László (etc.): 'Miskolc kultúrális élete a Tanácsköztársaság elött és alatt.' *Bors. Sz.* 1959/2, 15–22.

1366. Csöregh Éva, F: 'A giccs kérdéséhez.' *Rajz. tan.* 1963/2–3, 39–43.
1367. *Cukoripar* (edit): 'A M.D.P. Központi Vezetősége a takarékosságról.' *Cukor.* 1953/3, 50–51.
1368. Czakó Kálmán: 'A társadalmi tulajdon fokozott védelméért.' *Társ. Sz.* 1954/11, 36–46.
1369. Czilczer György: 'A népi ellenőrzés.' *Belpol. Sz.* 1958/1, 28–36.
1370. Czimer József:
(1) 'Hogyan foglalkoztassuk a kezdő kritikusokat.' *Szinh. és Film.* 1953/8–9, 422–424.
(2) 'A modern dráma és közönsége.' *Irod. Uj.* 1956/23, 8.
(3) 'A szinház, a kritika és a dramaturg.' *Új Irás* 1962/6, 647–652.
(4) 'Szinházi munkánk állami vezetése.' *Új Hang* 1955/1, 72–80.
(5) 'Szini kritikánk módszere.' *Új Hang* 1955/3, 62–68.
(6) '"Szinpadi formabontás".' *Krit.* 1960/2, 262–272.
1371. Czine Mihály: 'Fiatalok gondjai. (A mai irodalmunk problémáiról.)' *Új Hang.* 1956/5, 51–55.
1372. Czinege Lajos: 'A pártszervezetek harca Szolnok megyében a mezőgazdaság szocialista átalakitásáért.' *Társ. Sz.* 1959/8–9, 56–71.
1373. Czóbel Ernő:
(1) 'A pápai búcsúkereskedésről. Adatok a magyar reformáció történetéhez.' *Vil.* 1963/7–8, 442–444.
(2) 'Sztálin műveinek negyedik kötete.' *Társ. Sz.* 1951, 540–549.
(3) 'Sztálin műveinek hatodik kötete.' *Könyvbarát* 1951/2, 3–5.
(4) 'Sztálin műveinek hetedik kötete.' *Társ. Sz.* 1952/4, 285–294.
1374. Daczó József: 'A kommunista birálat és önbirálat jelentősége.' *Társ. Sz.* 1954/12, 17–29.
1375. Dán Klára: 'Válasz Jóri János ("Néhány megjegyzés Dán Klára Az egyes és általános dialektikájáról cimű tanulmányához") vitacikkére.' *M. Fil Sz.* 1960/3, 478–484.
1376. Darabos Iván: 'A pártmunka stilusáról. Zalamegyei tapasztalatok.' *Társ. Sz.* 1959/10, 48–60.
1377. Darvas József:
(1) 'Darvas József elnöki megnyitója. (A Fiatal Irók Országos Konferenciáján.)' *Uj Hang* 1953/2, 1.
(2) 'Darvas József felszólalása a Magyar Dráma Hete vitáján.' *Szinh. és Film.* 1954/7–8, 314–328.
(3) 'Drámairodalmunk fejlődéséről.' *Irod. Uj.* 1954/16, 3.
(4) '...elnöki megnyitója (a Magyar Szinjátszás Ünnepi Hetének záróvitáján.)' *Szinh. és Film.* 1956/7–8, 481–488.
(5) 'Esküszünk neked Sztálin et., hogy teljesitjük ezt a Te végső akaratodat.' *Irod Uj.* 1953/6, 1.
(6) 'Felszabadulásunk ünnepére.' *Szov. Kult.* 1950/3, 1–3.
(7) 'Irodalmunk időszerü kérdései. (A hozzászólásokat összefoglalta Pálmai Kálmán.)' *Irod. tört.* 1961/3, 276–281.
(8) 'Irodalmunk helyzetéről.' *Kortárs* 1959/10, 575–594.
(9) 'Irodalmunk kérdéseiről.' *Forum* 1950, 247–280.
(10) 'Képzőművészetünk fejlődésének útja.' *Műv. Nép* 1954/5, 42.
(11) 'Képzőművészetünk a X. szabad esztendő küszöben.' *Műv. Nép* 1954/4, 1–2.
(12) 'A magyar irodalom helyzete és feladatai.' *Csillag* 1951, 515–543.

(13) 'Mai életünk a képzőművészetben. (Darvas József megnyitó beszéde a VI. Magyar Képzőművészeti Kiállításon.)', *Műv. Nép* 1955/52.
(14) 'A márciusi határozat és a kulturális forradalom feladatai.' *Csillag* 1955/6, 1209–1245.
(15) 'Róla fog beszélni örökké az egész világon minden dolgozó ember.' *Csillag* 1953/3, 11–14.
(16) 'A Szovjetunióval a béketábor élén.' *Forum* 1949, 533–546.
(17) 'Választás után.' *Irod. Uj.* 1953/11, 1.
(18) 'Zárszó az Irószövetség Közgyűlésén.' *Csillag* 1954/8, 1551–1560.

1378. DARVAS László:
(1) 'Társadalmi ellenőrzés.' *Munka* 1962/4, 14–15.
(2) 'A társadalmi ellenőrzés időszerű kérdései.' *Munka* 1956/7, 21–24.

1379. DARVASI István:
(1) 'A békés egymás mellett élés és a szovjet-amerikai viszony.' *Társ. Sz.* 1963/6, 12–20.
(2) 'Az erőviszonyok pozitiv változásai a világpolitikában.' *Pártélet* 1961/5, 3–12.
(3) 'Egy esztendővel a moszkvai értekezlet után.' *Társ. Sz.* 1958/12, 94–99.
(4) 'A harmadik évtized küszöbén.' *Társ. Sz.* 1964/8–9, 11–23.
(5) 'Két esztendő a kommunisták tömegkapcsolatainak alakulásában.' *Pártélet* 1958/10, 8–10.
(6) 'A kongresszus irányelveinek olvasása közben.' *Pártélet* 1959/10, 10–11.
(7) 'A sajtó munkásainak felelősségéről.' *Pártélet* 1960/8, 27–35.

1380. DÁVID Katalin:
(1) 'Képzőművészek a békéért.' *Szab. Műv.* 1953/4, 145–147.
(2) 'Néhány megjegyzés képzőművészetünk szervezeti életéről.' *Műv. Nép* 1954/5, 41.

1381. DEÁK János: 'A Szovjetunió harca a békéért.' *Szov. Kult.* 1952/4, 7.

1382. DEÁK Sándor: 'A kibernetika határvonala.' *Valóság* 1964/12, 72–75.

1383. DEBRECZENI Ferenc: 'A mai élet ábrázolása újabb filmjeinkben.' *Társ. Sz.* 1956/6–7, 88–103.

1384. DEBRECZENI Pál:
(1) 'Szatirikus ábrázolás a szovjet és a mai magyar drámairodalomban.' *Filol. Közl.* 1955/3, 353–360.
(2) 'A szocialista realista történelmi regényről.' *Filol. Közl.*

1385. DÉGEN Imre:
(1) 'A fokozatosság elvének alkalmazása a mezőgazdaság szocialista átalakításában.' *Prop.* 1955/7, 18–29.
(2) 'A lenini szövetkezeti tervről.' *M. Sz. Közg. Sz.* 1953/2, 147–152.

1386. DÉKÁN István: 'Ezerkilencszáznegyvenhárom, szeptember hét. (Rákosi Mátyás "Ki a felelős" cimü előadásáról.)' *Műv. Nép* 1952/9, 14–15.

1387. *Déli Csillag* (edit):
(1) 'Hová vezet Tító csoportjának nacionalizmusa Jugoszláviában.' *Déli Cs.* 1948, 321–323.
(2) 'A kommunista pártok Tájekoztató Irodájának határozata Jugoszlávia Kommunista Pártjának helyzetéről.' *Déli Cs.* 1948, 209–212.

1388. DEME László:
(1) 'Az irodalmi nyelv fejlődése és az irodalmi kritika.' *Csillag* 1951, 1125–1130.
(2) 'Kritika és etika, oh!' *Irod. Uj.* 1954/39, 6.

1389. DEMÉNY János: 'Kritika és szintézis. Elmélkedések a művészettörténet hazai hadállásai felett.' *Uj Irás* 1964/3, 368–375.
1390. DEMÉNY János, PETŐCZ Pál: 'Párbeszéd a marxista szintézisről.' *Krit.* 1964/11, 40–47.
1391. DEMETER Imre:
(1) 'Maganügy-e a művész-erkölcs?' *Műv. Nép* 1954, 33.
(2) 'A mai szinház.' *Kortárs* 1959/11, 772–777.
1392. DEMETER Sándor: 'Korszerübb tartalmat és formákat a népművelésben.' *Pártélet* 1964/1, 33–39.
1393. DEMETER Zoltán: 'A termelési érték meghatározásának egyes kérdései.' *Stat. Sz.* 1954/4, 338–350.
1394. DÉNES Endre: 'A népvagyon kialakulása és védelme.' *Cukor.* 1955/3, 42–43.
1395. DÉNES István:
(1) 'A pártdemokrácia megszilárditásáért.' *Társ. Sz.* 1950, 298–304.
(2) 'A Párt Politikai Bizottságának határozata új szakaszt nyit meg a DISZ további fejlődésében.' *Uj Márc.* 1952/4, 1–12.
1396. DÉNES Magda:
(1) 'Denis Diderot.' *Él. és Tud.* 1963/40, 1251–1254.
(2) 'Jean Jacques Rousseau.' *Él. és Tud.* 1962/25, 771–775.
1397. DÉNES Tibor: 'Szinpadkép és szocializmus. (Beszámoló.)' *Szab. Műv.* 1950/1–2, 50–54.
1398. DÉRI Ernő:
(1) 'Az elméleti szemináriumokról.' *Pártfőisk.* 1953/1, 1.
(2) 'Lenin a párt és a néptömegek kapcsolatáról.' *Bors. Sz.* 1960/3, 173–176.
1399. DERKOVICS Jenő: 'A Magyar Vöröshadsereg gyári munkásezredének szervezése.' *Hadtört. Közl.* 1955/3–4, 213–242.
1400. DERNÖI KOCSIS László: 'Tudomány és tudósok.' *M. Nemzet* 1963/128, 1.
1401. DÉRSI Tamás:
(1) 'A szocialista realizmus jegyében.' *Könyv.* 1960/1, 33–35.
(2) 'Az új párttörténet.' *Könyvt.* 1960/5, 353–356.
1402. DÉRY Tibor:
(1) 'Hozzászolás (a "pesszimista" versek kérdéséhez).' *Csillag* 1954/2, 312–314.
(2) 'Az irodalom és hatása.' *Kortárs* 1963/10, 1519–1521.
1403. DÉSI-HUBER Istvánné: 'Képzőművészetünk a magyar népidemokráciában.' *Szab. Műv.* 1949, 7–10.
1404. DEVECSÉRI Gábor:
(1) 'Az irószövetség vitáiról.' *Csillag* 1950/32, 42–44.
(2) 'Költészetünk néhány kérdése.' *Irod. Uj.* 1954/5, 4.
(3) 'Magyar költők Sztálin Josziv Visszarionovicsról.' *Szov. Kult.* 1950/1, 37–38.
1405. DEZSÉNYI Béla: Kossúth, a forradalmi publicista. *Irod.-Tud.* 1953/1–2, 5–63.
1406. DIENER Péter: Kossúth – az orosz forradalmi mozgalmakról. *Szov. Kult.* 1956/8, 26.
1407. DIMÉNY Imre: 'Mezőgazdaságunk két éve.' *Társ. Sz.* 1959/2, 12–27.
1408. DIMÉNY Imre, NAGY Gyula: 'A mezőgazdasági termelés fejlesztésének néhány problémája a második ötéves terv időszakában.' *Közg. Sz.* 1959/10, 1056–1069.
1409. DIÓSZEGI András:
(1) 'Az ifjuság ábrázolása a "Kiskrajcár" cimü filmben.' *Uj Márc.* 1954/1, 70–75.

(2) 'Klasszikus novella – mai novella.' *Irod. tört. Közl.* 1963/5, 545–556.
(3) 'A mai novella igazsága.' *Él. és Ir.* 1962/19, 5.
(4) 'A mai regény világképe.' *Krit.* 1963/1, 28–39.
(5) 'Marxista kritikánk nem köthet kompromisszumokat.' *Él. és Ir.* 1963/26, 5.
(6) 'A modern magyar novella.' *Szab. Haz.* 1959/2–5.
(7) 'A "népi" irok nacionalizmusáról.' *Kortárs* 1958/9, 373–383.
(8) 'A realizmus vita – az ideológiai konferencia tükrében.' *Kritika* 1964/11, 29–35.

1410. DISz:
(1) 'DISz Központi Vezetőségének levele Rákosi Mátyás elvtárshoz.' *Uj Márc.* 1952/8, 1–2.
(2) 'DISz Központi Vezetőségének Intéző Bizottsága a DISz feladatairól az országgyűlési választásokkal kapcsolatban.' *Uj Márc.* 1953/4, 10–18.

1411. Dóbai János:
(1) 'Az izlés nevelése.' *Term. és Társ.* 1955/9, 417–421.
(2) 'Képzőművészetünk tiz éve, és a szovjet művészet.' *Szov. Kult.* 1955/5, 27–28.

1412. Dobossy László: 'Nevelés és szocializmus.' *Embernevelés* 1949, 86–90.

1413. Dobozy Imre:
(1) 'Közérzet és politika.' *Népszab.* 1964/302, 7.
(2) 'Megjegyzések egy irodalmi vitához.' *Szov. Kult.* 1956/1, 19–20.
(3) 'Felelősség és felelőtlenség.' *Él. és Ir.* 1964/16, 3.
(4) 'Vita a fiatal irókról: Tisztesség és mérce.' *Él. és Ir.* 1960/51–52, 3.

1414. Dobozy Imre, Major Tamás (etc.): 'A mai magyar dráma helyzete.' *Él. és Ir.* 1960/47, 11.

1415. Dobozy Imre, Mesterházi Lajos: 'Az iró bátorsága.' *Él. és Ir.* 1962/20, 1–2.

1416. Dobrovits Aladár:
(1) 'A dialektika és a valláskritika csirái az ókori Egyiptomban.' *Vil.* 1963/6, 350–354.
(2) 'Húsvét, a meghaló és feltámadó istenség ünnepe.' *Vil.* 1961/3, 1–8.
(3) 'Népművészetünk és iparművészetünk viszonyának kérdéséhez.' *Szab. Műv.* 1954/6, 271–274.

1417. Dobrovits Iván: 'A szocialista és a kapitalista tábor országainak költségvetéséről.' *M.-Sz. Közg. Sz.* 1954/8–9, 763–770.

1418. Dobscholl Frigyes: 'A szocialista orvos etikája.' *Népegeszségügy* 1952/3, 86–90.

1419. Dobszay László: 'A zenész a társadalomban.' *Valóság* 1963/2, 93–101.

1420. Dolmányos István:
(1) 'A koalíciós kormány történetének első időszaka (Ezerkilencszázhat, április nyolc – szeptember.)' *ELTE Bölcs. Tud. Kar. Évk.* 1952/53, 324–357.
(2) 'Irányváltás a polgári történetirásban.' *Népszab.* 1964/262, 12.

1421. Domanovszky György:
(1) 'Iparművészetünk értékeléséről.' *Csillag* 1954/11, 2176–2182.
(2) 'Népművészetünk időszerű kérdései.' *Szab. Műv.* 1956/1–2, 17–23.

1422. Domokos Imre: 'A szocialista realista művészet történelmi kialakulása és jelentősége.' *Tört. tan.* 1959/3, 12–18.

1423. Dónáth Ferenc: 'A falu szocialista fejlődésének kérdései.' *Társ. Sz.* 1949, 106–121.

1424. DÖMÖTÖR Gergely:
(1) 'A fegyvernemek szerepe a Magyar Tanácsköztársaság honvédő háborújában.' *Hadtört. Közl.* 1954/3–4, 328–364.
(2) 'A Magyar Tanácsköztársaság hadigazdasága.' *Hadtört. Közl.* 1956/2, 120–149; 1956/3–4, 208–239.
1425. DŐREN Andor: 'Terveink minősége.' *M. Épit.* 1954/6, 221–228.
1426. DRECIN József: 'A beruházások alakulásának néhány kérdése hazánk szocialista iparositásának eddigi szakaszában.' *M. Sz. Közg. Sz.* 1954/8–9, 708–729.
1427. DUNAI Ferenc: 'Második ötéves tervünk fő feladatairól.' *M. Sz. Közg Sz.* 1956/5, 3–12.
1428. DURKÓ Mátyás: 'Móricz Zsigmond nyilatkozatai az ezerkilencszáztizennyolcezerkilencszáztizenkilences forradalmak kultúrális problémáiról.' *Építünk* 1951–1952/3–4, 61–64.
1429. ÉBER Ernő: 'Montesquieu a demokráciáról.' *Husz. Sz.* 1948, 409–413.
1430. EGERVÁRY Tibor: 'Közgazdaság, közérdek és magánkereskedelem.' *Husz. Sz.* 1949, 128–131.
1431. EGRESSY Gábor: 'A szinészet fogalma.' *Szinh. és Film.* 1952/6–7, 241.
1432. ÉK Sándor:
(1) 'Alakitsuk ki a képzőművészeti alkotás elvi-eszmei vezérfonalát.' *Szab. Müv.* 1953/6, 242–244.
(2) 'Gondolatok egy szovjet festmény kapcsán a képzőművészet társadalomalakitó szerepéről.' *Szov. Kult.* 1954/9, 24–25.
(3) 'A képzőművészet mai helyzete és feladatai hazánkban.' *Szab. Műv.* 1951, 321–325.
1433. ELBERT János: 'A szovjet irodalom vitáiból.' *Nagyv.* 1962/7, 1047–1051.
1434. ELEK Tibor:
(1) 'Albert Einsteins erkenntnistheoretische Konzeption und der philosophische Inhalt der Relativitätstheorie.' *PP. Electr.* 1961/3, 239–262.
(2) 'Albert Einstein ismeretelméleti koncepciójáról és a relativitáselmélet filozófiai tartalmáról.' *M. Fil. Sz.* 1961/4, 504–522.
(3) 'Einige weltanschauliche Probleme des Hochschulunterrichts in Physik.' *PP. Electr.* 1962/4, 271–310.
(4) 'Még egyszer a relativitáselmélet filozófiai tartalmának kérdéséhez.' *M. Tud.* 1962/6–7, 341–357.
(5) 'A mérés és a műszeres megfigyelés helye és jelentősége a fizikai megismerésben.' *M. Fil. Sz.* 1961/1, 32–47.
(6) 'Nochmals: Zur Frage des philosophischen Inhalts der Relativitätstheorie.' *PP. Electr.* 1962/2, 149–183.
(7) 'Az oktató-nevelő és a tudományos munka egységéről. A Budapesti Műszaki Egyetem marxista-leninista tanszékének tapasztalatai.' *Pártélet* 1964/4, pp. 55–62.
(8) 'Ötven éves a "Materializmus és empiriokriticizmus." (Lenin.)' *Felsőok. Sz.* 1959/4, 242–253.
(9) 'Reális absztrakció-e a téridő kontinuum fogalma?' *M. Tud.* 1962/8, 477–491.
(10) 'A relativitáselmélet filozófiai problémái a fizikaoktatásban.' *PP. Electr.* 1964, 29–32.
(11) 'Relativitätstheorie und Atheismus.' *PP. Electr.* 1964/2, 165–179.
(12) 'A szocialista forradalom általános és különleges vonásairól.' *Felsőok. Sz.* 1957/6, 340–350.

(13) 'Über die weltanschaulichen Fragen der Physik der Gegenwart. Zur fünfzigsten Jahreswende des Erscheinens eines bedeutungsvollen philosophischen Werkes. (Lenin: *Mat. und Empiriokrit.*)' *PP. Chem. Eng.* 1959/3, 187–202; 1959/3, 259–274; 1959/3, 278–288.

1435. ELEK Tibor, BODNÁR István:
(1) 'Angriffsversuche des Fideizmus gegen die wissenschaftliche Konzeption von Material, Raum und Zeit.' *PP. Chem. Eng.* 1961/1, 75–95.
(2) 'A fideizmus az anyag, tér, és idő tudományos koncepciója ellen.' *Vil.* 1961/3, 28–33.

1436. ELEK Tibor, POLGÁR Miklós: 'A SzKP XXI. Kongresszusa a tudomány és a felsőoktatás kérdéseiről.' *Felsőok. Sz.* 1959/7–8, 409–458.

1437. ELEK Lajos: 'A magyar történettudomány helyzetének és feladatainak kérdéséhez, a Kongresszus tanulságai nyomán.' *Száz.* 1953/11, 148–188.

1438. *Élelmezési Ipar* (edit): 'Sztálin és a tudomány.' *Élelm. Ipar* 1950/12, 1–2.

1439. *Élet és Irodalom* (edit):
(1) 'Hagyomány és újítás korunk irodalmában. A PEN budapesti kerekasztal konferenciája.' *Él. és Ir.* 1964/44, 1–3.
(2) 'A hallgató irók legendája és az Irodalmi Tanács.' *Él. és Ir.* 1951/7.
(3) 'Irodalmi egység – elvi alapon. Részlet a Központi Bizottság kongresszusi beszámolójából.' *Él. és Ir.* 1962/48, 1.
(4) 'Kritika és irányzatok.' *Él. és Ir.* 1958/2, 3.
(5) 'A mai munkásélet ábrázolása szépprózánkban. Vita az Irószövetségben. (Tóth Dezső referátumával.)' *Él. és Ir.* 1962/2, 6.
(6) 'Munkánk vezérfonala... Az M.Sz.M.P. művelődéspolitikai irányelveiről.' *Él. és Ir.* 1958/34, p. 3.
(7) 'A szellem arcvonalán.' *Él. és Ir.* 1958/5, 1.
(8) 'A "népi" irók mozgalmáról.' *Él. és Ir.* 1958/27, 3–6.
(9) 'Vita a mai magyar irodalom polgári irányzatairól, az Irószövetség választmányi ülésén.' *Él. és Ir.* 1964/5, 2.
(10) 'Vita a fiatal irókról.' *Él, és Ir.* 1960/53, 8–9.

1440. EMBER Győző:
(1) 'Die absolute Monarchie der Habsburger als Hindernis der ungarischen nationalen Entwicklung.' *Act. Hist.* 1955/1–3, 73–100.
(2) 'A Honvédelmi Bizottmány.' *Száz.* 1948/1–4, 150–165.
(3) 'Oláh István kivégzése Orosházán, ezernyolcszáznegyvennyolcban.' *Száz.* 1949/1–4, 160–167.

1441. ENDEI Ferenc: 'A mezőgazdasági igazgatás a tanácsrendszerben.' *Áll. és Köz.* 1950, 273–278.

1442. EÖRSI Gyula:
(1) 'Az állam és jog kérdései Sztálin elvtárs közgazdasági művében.' *Jogtud. Közl.* 1953/9, 382–390.
(2) 'Az amerikai tudományos élet egyes jelenségei.' *Akad. Ért.* 1953/497, 15–23.

1443. EÖRSI István:
(1) 'Az intencionalitásról. Hozzászólás László Ervin tanulmányához.' *Valóság* 1964/4, 47–53.
(2) 'Költészet és gondolat.' *Uj Irás* 1962/7, 778–781.

1444. EPERJESI László: 'A tanácsok gazdasági feladatai a kongresszus határozatainak tükrében.' *Áll. és Igaz.* 1959/9, 655–661.

1445. ERDEI Ferenc:
(1) 'Elmélet és gyakorlat.' *Népszava* 1964/69, 3.

(2) 'Emlékezés ezerkilencszáznegyvenötre.' *Él. és Ir.* 1960/14, 3–4.
(3) 'Leninről és a nagy forradalomról.' *Népszab.* 1963/261, 9.
(4) 'A mai irodalmi szociográfiáról.' *Kortárs* 1964/5, 831–834.
(5) 'Polgári demokrácia és fasizmus.' *Fórum* 1947, 241–247.
(6) 'A szövetkezeti központok szerepe a népidemokráciában.' *Forum* 1949, 94–103.
(7) 'Tiz év.' *Közg. Sz.* 1954/3, 257–262.
(8) 'Tudomány, gyakorlat, és más kérdések.' *Él. és Ir.* 1963/47, 5–6.
(9) 'A vidéki irodalom kérdéseiről.' *Maros.* 1959, 1–7.

1446. ERDEI László:
(1) 'Az ellentmondás elve a formális és a dialektikus logikában.' *M. Fil. Sz.* 1963/4, 565–614.
(2) 'Logisztika vagy marxi-lenini logika?' *M. Fil. Sz.* 1959/3–4, 266–286.
(3) 'A mozgás dialektikája.' *M. Fil. Sz.* 1958/2, 335–358.

1447. ERDEI Sándor:
(1) 'Közelebb a valósághoz.' *Uj Hang* 1954/3–4, 11–16.
(2) 'Nézeteltérések, feladatok.' *Csillag* 1954/12, 2381–2394.

1448. ERDÉLYI Kálmán: 'Gyakorlat az elméletben. Hozzászólás Szalai Sándor cikkéhez.' *Szoc.* 1947, 271–275.

1449. ERDEY-GRÚZ Tibor:
(1) 'Az ellentétek küzdelme és egysége – ahogyan a vegyész látja.' *M. Kém. Lap.* 1961/4, 147–155; *M. Tud.* 1961/7–8, 415–428.
(2) 'Főtitkári beszámoló. (MTA ezerkilencszázötvenegyi közgyűlésén.)' *Akad. Ért.* 1951/490, 507–532.
(3) 'A kutatás szervezésének és tervezésének problémái.' *Társ. Sz.* 1962/6, 32–50.
(4) 'Mendelejeff és az új kémiai elemek.' *Term. és Tech.* 1949, 74–79.
(5) 'A mikrofizikai idealizmus néhány kérdéséről.' *Vil.* 1961/1, 12–19.
(6) 'A mennyiségi változások átmenete minőségibe – ahogyan a vegyész látja.' *M. Tud.* 1960/8, 467–484.
(7) 'Az országos távlati kutatási terv, előzmények és teendők.' *M. Tud.* 1962/4, 203–224.
(8) 'The Situation of Science and the National Long-range Research Plan.' *New. Hung. Quart.* 1963/12, 19–30.
(9) 'A természettudományok helyzete és az országos távlati tudományos kutatási terv.' *Felsőok. Sz.* 1963/4, 197–207; *M. Tud.* 1963/1, 7–18.
(10) 'A természeti fejlődés és a hitvédelem érvei. A világnézet természettudományi alapjairól.' *Vil.* 1962/3, 1–6.
(11) 'Tudományszervezésünk időszerü kérdései.' *Akad. Ért.* 1952/490, 489–503.
(12) 'A tudomány fejlesztésének ötéves terve Magyarországon.' *Tart. B. Nép. Dem.* 1952/7, 43.
(13) 'Van-e abszolut nullafok? (Megjegyzések Kirschner István azonos cimü cikkéhez.)' *M. Fil. Sz.* 1964/2, 387–389.
(14) 'A világ anyagiságáról.' *M. Tud.* 1961/2, 85–92.

1450. ERDEY-GRÚZ Tibor, TRENCSÉNYI-WALDAPFEL Imre: 'A modern tudomány a vallásról.' *Munka* 1961/1, 20–21.

1451. ERDŐDI József:
(1) 'Műfordítás és világnézet.' *M. Nyelvőr.* 1951, 107–112.
(2) 'A munkásosztály vezető szerepéről.' *Pártélet* 1958/6, 45–54.

(3) 'Josziv Visszarionovics Sztálin.' *M. Nyelvőr.* 1953/1–2, 1–8.
(4) 'A tudomány mint közvetlen termelőerő.' *M. Fil. Sz.* 1964/4, 679–700.

1452. ERDŐHÁZI Hugó: 'A fasizmus ellen.' *Szoc.* 1947, 374–382.

1452a. ERDŐS László:
(1) 'Irói utánpótlás és az üzemi irodalmi körök.' *Uj Hang* 1952/9–10, 128–130.
(2) 'Irodalom és modernség. Vita Timár Györggyel.' *Él. és Ir.* 1958/29, 3–4.
(3) 'A cselekmény védelmében.' *Irod. Uj.* 1956/2, 8.
(4) 'Szocialista realizmus és hagyomány.' *Él. és Ir.* 1958/40, 7.
(5) 'A szocialista realizmusról.' *Él. és Ir.* 1957/23.
(6) 'Tartalmi esztétika. (Hozzaszólás Bóka L: 'Modernség, modernizmus, kritika' cimü cikkéhez.)' *Él. és Ir.* 1959/30, 1–2.

1453. ERDŐS Péter:
(1) 'Egy periodikus válság elemzése marxi tipusu ujratermelési sémák alapján.' *Közg. Sz.* 1964/9, 1012–1028.
(2) 'Értékkategóriák a szocialista tervgazdaságban.' *Közg. Sz.* 1959/1, 1–21; *MTA Társ. Tört. Tud. Oszt. Közl.* 1959/1, 27–76.
(3) 'A kizsákmányolásról, a tudományról és a felépitményről.' *Term. és Társ.* 1956/2, 102–107.
(4) 'Lenin az ipari osztály elsődleges fejlődésének törvényeiről.' *Közg. Sz.* 1956/4, 389–399.
(5) 'Tervgazdálkodás néhány elméleti kérdéséről.' *Közg. Sz.* 1956/6, 676–694.

1454. ERDŐS Tibor:
(1) 'Az állami monopolkapitalizmus néhány problémája.' *Közg. Sz.* 1964/1, 48–60.
(2) 'A marxista ujrátermelési elmélet továbbfejlődése Lenin munkáiban.' *Közg. Sz.* 1954/3, 284–299.

1455. ERÉNYI Tibor:
(1) 'Az I. Internacionálé megalakulásának századik évfordulójára.' *Társ. Sz.* 1964/8–9, 24–35.
(2) 'Az első orosz forradalom és a magyarmunkásmozgalom.' *Társ. Sz.* 1955/2–3, 97–116.
(3) 'Az illegális KMP történetének forrásai. Néhány megjegyzés a 100% ról.' *Krit.* 1964/9, 30–35.
(4) 'Marx Károly halálának hetvenedik évfordulójára.' *Műv. Nép* 1953/3, 7.
(5) 'A Magyarországi Szociál Demokrata Párt és a dualizmus.' *Párttört. Közl.* 1964/3, 175–181.
(6) 'A Párizsi kommün hatása a magyar munkásmozgalomra.' *Társ. Sz.* 1951, 302–309.

1456. ERÉNYI Tibor, SZABÓ Ágnes: 'A szocialista tábor párttörténészeinek budapesti találkozója.' *Száz.* 1954/2–3, 420–432.

1457. ERKI Edit: 'A műfaj vagy a szinvonal problémái.' *Könyv* 1964/5, 76–77.

1458. ERNST Jenő: 'A relativitástan es a természettudomány népszerüsitése.' *M. Tud.* 1963/3, 201–202.

1459. ERŐS Emma:
(1) 'Az ezerkilencszázötös általános vasmunkássztrájk.' *Munka* 1955/5, 45–46.
(2) 'Az ezerkilencszázharmincöt évi magyar épitőmunkássztrájk.' *Munka* 1955/7, 43–44.
(3) 'A munkásosztály bojkottja a fehér terror ellen.' *Munka* 1955/6, 38–39.

1460. ERŐS József: 'Emlékezés Lenin elvtársra.' *Elektr.* 1952/2, 33–34.
1461. ÉRY József:
(1) 'Gondolatok a demokráciáról.' *M. Nemzet* 1964/223, 1.
(2) 'Tisztaság és tisztesség.' *M. Nemzet* 1964/14, 1.
1462. ESTI Béla: 'A munkásegység jelentőségéről, a népi demokrácia győzelméért vivott harcban.' *MMI Ért.* 1955/3, 46–59.
1463. ESZE Zsuzsa: 'A diadalmas marxi életmű.' *Közg. Sz.* 1958/5, 449–463.
1464. *Ethnográfia* (edit): 'Rákosi Mátyás elvtárs hatvanadik születésnapja, az új magyar népi diszitőművészet fejlődésének hatalmas forrása.' *Ethnogr.* 1952/1–2, 1–9.
1465. FÁBIÁN Endre: 'Csillagászat és világnézet.' *Bors. Sz.* 1962/6, 41–47; *Term. tud. Közl.* 1963/3, 114–116.
1466. FÁBIÁN Gáborné: 'Egy eredményes vita zárszójaként.' *Műv. Nép* 1953/1, 31–32.
1467. FÁBIÁN István:
(1) 'Az ember és a mai nyugati irodalom.' *Dun.* 1953/6, 66–69.
(2) 'Modernség a mai nyugati irodalomban.' *Jelenkor* 1958/1, 69–72; 1958/2, 21–25.
1468. FÁBIÁN Tibor: 'Szociometria es ökonometria.' *Husz. Sz.* 1948, 353–356.
1469. FÁBIÁN Zoltán:
(1) 'Beszéljünk nyiltan.' *Csillag* 1953/5, 682–686.
(2) 'Szoláris szélben.' *Valóság* 1963/4, 55–59.
1470. FÁBRY Zoltán: 'A Nyugat antitézise.' *Kortárs* 1961/9, 433–438.
1471. FALUDI Béla:
(1) 'Micsurin születésének századik évfordulójára.' *Bio. Közl.* 1956/1, 3–5.
(2) 'A származástan keletkezésének társadalmi előfeltételei.' *Term. és Tech.* 1949, 459–466.
1472. FALUDI Szilárd, NAGY László: 'A magyar neveléstudomány helyzete és feladatai.' *M. Tud.* 1964/1, 14–20.
1473. FALUS Robert: 'Az eszmei minimumról. (Az irók polgári semlegességéről.)' *Kortárs* 1959/5, 775–779.
1474. FARAGÓ Jenő:
(1) 'Bírálat és pártszerüség.' *Népszab.* 1964/96, 3.
(2) 'A jelszónak sorsa a történelmi változások tükrében.' *Társ. Sz.* 1963/12, 1–11.
(3) 'Napjaink bátorsága.' *Népszab.* 1964/234, 3.
(4) 'A pedagógusok a KISz – ben.' *Népszab.* 1964/289, 5.
(5) 'Szaktudás és emberi magatartás.' *Népszab.* 1963/3, 3.
(6) 'Szabad idő és művelődes. A KISz központi bizottságának határozatáról.' *Népszab.* 1964/106, 6.
(7) 'Társadalmi felelősségtudat.' *Népszab.* 1963/199, 1.
1475. FARKAS Ferenc: 'Atomerő és társadalmi fejlődés.' *Válasz* 1947, 321–322.
1476. FARKAS Lajos, RADÓ Géza: 'Kossúth és a szabadságharc hadiipara.' *Száz.* 1952/3–4, 688–730.
1477. FARKAS László:
(1) '"Fizikai" idealizmus és "biológiai" idealizmus.' *M. Tud.* 1961/6, 323–336.
(2) 'A sejtelmélet és a dialektikus materializmus.' 1–2.' *Orsz. Orv. Tört. Könyv. Közl.* 1959/15–16, 45–46.
(3) 'A társadalom naturalisztikus felfogása és az orvosi biologizmus.' *M. Tud.* 1963/10, 697–712.

1478. FARKAS Mihály:
(1) 'A MDP munkája az ifjúság között.' *Tart. B. Nép. Dem.* 1952/32, 7.
(2) 'A párt munkája az ifjúság között.' *Társ. Sz.* 1952/6–7, 520–542.
(3) 'Az uj szakasz és a politikai tömegmunka feladatai.' *Társ. Sz.* 1953/12, 1189–1202.

1479. FARKAS Sándor:
(1) 'Marx Károly tanitásának elterjedése Magyarországon, 1867–1919.' *MKKE Évk.* 1958, 5–43.
(2) 'A szocialista nemzeti egység és a kommunisták felelőssége.' *Partélet* 1964/3, 62–69.

1480. FARKAS Vilmos: 'Tudománypolitika a Tanácsköztársaság idején.' *Valóság* 1959/2, 94–100.

1481. FARKOSDY Zoltán: 'Szemléletünk gyakorlata.' *M. Épit.* 1953/3–4, 110–116.

1482. FASANG Árpád: 'Ifjúságunk zenei nevelése.' *Müv. Nép* 1955/43, 1.

1483. FÁTH János: 'A két világrendszer ipari versenyéről.' *Term. Tud. Közl.* 1959/9, 396–398.

1484. FÁY Gyula: 'A kvantummechanikai méréselmélet megalapozásához.' *MTA Mat. Fiz. Oszt. Közl.* 1964/3, 275–278.

1485. FÁY Árpád:
(1) 'Néhány széljegyzet művelődéspolitikánk irányelveihez.' *Él. és Ir.* 1958/37, 1–2.
(2) 'Politikai és irodalmi élet a Német Demokratikus Köztársaságban.' *Él. és Ir.* 1958/48, 7.
(3) 'Vita a Wagner kultuszról.' *Nagyv.* 1959/10, 1563–1568.

1486. FAZEKAS Erzsébet: 'Magyarország felszabadulása és népi demokratikus forradalmunk néhány kérdése.' *Száz.* 1955/3, 334–358.

1487. FAZEKAS Sándor: 'A KISZ és az iskolaközösség.' *Él. és Műv.* 1959, 17–22.

1488. FAZEKAS Endre:
(1) 'Az egyéniség szabadsága és az igazi humanizmus.' *Vil.* 1962/2, 1–9.
(2) 'Az erkölcsi felelősség megnyilvánulási formái.' *M. Tud.* 1964/3, 146–157.
(3) '"A jóságos istennek vészthozó ajándéka." A társadalmi szabadság és a szabadakarat.' *Vil.* 1962/11, 10–16.
(4) 'Szabadság és erkölcsi felelősség.' *Vil.* 1962/12, 2–8.
(5) 'A szocialista erkölcs társadalmi szerepének jelenkori sajátosságai.' *Pártélet* 1963/3, 36–44.

1489. FEDOR János:
(1) 'Lenin műveinek második kötete magyar nyelven.' *Könyvbarát* 1951/1, 3–4.
(2) 'Lenin műveinek huszonnegyedik kötete.' *Könyvbarát* 1952/4, 23–25.

1490. FEHÉR András:
(1) 'A debreceni direktórium kultúrpolitikája (1919).' *Alföld* 1959/2, 103–109.
(2) 'Az ezerkilencszáztizenkilences polgári diktatúra Hajdumegyei történetéhez.' *Párttört. Közl.* 1959/2, 1–52.
(3) 'KMP megalakulásának negyvenedik évfordulójára.' *Alföld* 1958/1, 87–90.

1491. FEHÉR Ferenc:
(1) 'Modern művészet és természettudományos világkép.' *Valóság* 1962/1, 63–72.
(2) 'A tragikum elsikkasztása.' *Valóság* 1964/8, 33–48.
(3) 'Van-e kritikai válság? Válasz Somlyó Györgynek ('Vallomás a kritikáról' cimü cikkére.)' *Kortárs* 1963/8, 1247–1254.

1492. FEHÉR György: 'Sztálin elvtárs életéről tanulva képesek vagyunk még nagyobb feladatok elvégzésére.' *Prop.* 1952/9, 3–8.
1493. FEHÉR István: 'A szegedi munkásság harca a második világháború idején.' *Párttört. Közl.* 1964/2, 56–82.
1494. FEHÉR Lajos:
(1) 'A falusi pártmunka megjavitásáról.' *Társ. Sz.* 1958/7–8, 1–15.
(2) 'Pártunk parasztpolitikájának központi kérdése: szövetség a középparaszttal.' *Társ. Sz.* 1954/3, 33–56.
1495. FEHÉR Pál, E.:
(1) 'Itéletek vagy előitéletek?' *Él. és Ir.* 1964, 2–3.
(2) 'Lehet-e érdekes az irodalomtörténet?' *Könyv* 1964/4, 128–129.
(3) 'Lenin és a világirodalom.' *Nagyv.* 1960/4, 578–580.
(4) 'Lenin és Gorkij.' *Nagyv.* 1959/2, 232–234.
(5) 'Szovjet irók vitája a költészetről és a korszerűségről.' *Él. és Ir.* 1960/5, 2.
1496. FEHÉR Zsuzsa:
(1) 'Gondolatok másfél évtized magyar képzőművészetéről.' *Műv.* 1960/1, 8–15.
(2) 'A közönség hangja.' *Szab. Műv.* 1954/2, 92–95.
1497. FEJES György: 'Mit kezdjünk a kép fogalmával a zenében? (Hozzászólás Vitányi Iván 'Zeneesztétikai jegyzetek' cimü cikkéhez.)' *Muzs.* 1963/8, 22–23.
1498. FEJTŐ Ferenc: 'Szocialista perspektivák. Szocializmus – béke – nemzetköziség.' *Szoc.* 1946, 289–298.
1499. FEKETE Ferenc:
(1) 'Lenin tanitása az agrárkérdésről.' *Társ. Sz.* 1954/1, 15–36.
(2) 'A termelőszövetkezetek szociális jellegének erősödése.' *Társ. Sz.* 1958/5, 48–66.
1500. FEKETE Gábor: 'A népi ellenőrzés öt esztendeje.' *M. Nemzet* 1963/74, 1.
1501. FEKETE Gyula:
(1) 'Élet és irodalom.' *Műv. Nép* 1954/35.
(2) 'Tudomány és technika – mézeskanállal?' *Él. és Ir.* 1963/49, 4.
(3) '"Velünk a nép – velünk a győzelem!"' *Műv. Nép* 1954/5–7, 36.
1502. FEKETE László: 'Sztálin et. emlékére.' *Gép* 1953/4, 145–148.
1503. FEKETE Péter: 'Hajduböszörmény részvétele a szabadságharcban.' *Hajdu.* 1948, 80.
1504. FEKETE Sándor:
(1) 'Elviség és türelem.' *Irod. Uj.* 1954/36, 1–2.
(2) 'Fiatal iróink feladatai – beszámolója a Fiatal Irók II. Országos Konferenciáján.' *Uj Hang* 1953/2, 2–64.
(3) 'A márciusi ifjak ideológiája.' *Valóság* 1948, 161–170.
1505. FÉLIX Pál:
(1) 'A Kinai Kommunista Párt nemzetiségi politikája.' *Pártélet* 1956/10, 56–68.
(2) 'Kina mezőgazdaságának szocialista átalakitása.' *Pártélet* 1956/4, 33–42.
1506. FELKAI László:
(1) 'A munkásosztály a feudalkapitalista iskolapolitika ellen.' *Köznev.* 1952/22, 668–670.
(2) A szabadoktatás pécsi kongresszusa ezerkilencszazhétben és az iskolánkivüli oktatás korabeli történetének áttekintése.' *Ped. Sz.* 1954/4–5, 367–387.

1507. *Felsőoktatási Szemle* (edit):
(1) 'K.I.Sz. Intéző Bizottsága határozata a taniót – és tanárképzés feletti védnökség feladatairól.' *Felsőok. Sz.* 1960/9, 535–538.
(2) 'Lenin, Sztálin magyar pártjának XIX. Kongresszusa.' *Felsőok. Sz.* 1953/1, 8–15.
(3) 'Sztálin elvtárs hetvenharmadik születésnapjára.' *Felsőok. Sz.* 1952/10, 449–451.
1508. FENAKEL Judit, B.: 'Vallomás a positiv hősről.' *Él. és Ir.* 1961/29, 5.
1509. FENCSIK László:
(1) 'A marxizmus-leninizmus a gyakorlatban.' *Társ. Sz.* 1960/2, 56–71.
(2) 'Sztálin et. kongresszusi beszéde – győzelmes harci fegyver.' *Prop.* 1953/4–5, 10–15.
(3) 'Az SzKP története VII. fejezetének néhány magyar vonatkozása.' *Prop.* 1952/8, 16–21.
1510. FÉNYES Imre:
(1) 'Az anyag megmaradása és a modern fizika.' *Vil.* 1963/3, 154–158.
(2) 'Fizika és világnézet.' *M. Tud.* 1956, 399–401.
1511. FÉNYES Imre, FÁY Gyula: 'A kvantumelmélet és a "pszichofizikai paralelizmus".' *Term tud. Közl.* 1959/12, 546–548.
1512. FENYŐ BÉLA:
(1) 'Imperialista nehézségek – imperialista ellentétek Nyugat-Európában.' *Társ. Sz.* 1954/12, 1299–1306.
(2) 'Válság, jólét az Egyesült Államokban.' *Term. és Társ.* 1954/4, 227–230.
1513. FENYŐ István:
(1) 'Gondolatok a kritikáról. (Hozzászolás Imre Katalin 'kritika és könyvkiadás' cimü cikkéhez).' *Él. és Ir.* 1959/36, 5.
(2) 'Hozzászólas Béri János 'Költészet és filozófia viszonya a magyar ideológiában' cimü cikkéhez.' *Társ. Sz.* 1956/6–7, 120–125.
1514. FENYŐ István, RADÓ György (etc.): 'Ablaknyitás szomszédainkra. (A szomszédos népek irodalmához fűződő kapcsolatainkról.)' *Nagyv.* 1960/7, 1074–1092.
1515. FENYVESSI László: 'A világnézeti elemek összefüggései.' *Husz. Sz.* 1947, 346–354.
1516. FERENCZI Edmond: 'Az uj amerikai csodafegyver: a "Zöld internacionálé".' *Forum* 1948, 544–546.
1517. FERI Sándor:
(1) 'Marx Károlyról.' *Jogtud. Közl.* 1953/3, 96–101.
(2) 'Polgári erkölcs – szocialista erkölcs.' *Jogtud. Közl.* 1949, 229–233.
1518. "Figyelő": 'Az internacionalizmus eszméje és a nemzeti szabadságmozgalom.' *Uj Idő* 1956/30, 3–7.
1519. *Filozófiai Értesitő* (edit): 'Emeljük a filozófiatörténeti kutatás eszmei-elméleti szinvonalát.' *Fil. Ért.* 1955/1, 35–46.
1520. "Filozófiai Munkaközösség": 'A filozófia Lenini pártosságáért. Az MSZMP Központi Bizottsága mellett működő Filozófiai Munkaközösség tézisei a filozófiai front helyzetéről és feladatairól.' *Társ. Sz.* 1960/8–9, 35–50.
1521. FINTA József, MAGYAR Géza: 'Korunk épitészetének néhány új vonásairól.' *M. Épit.* 1960/1, 55–58.
1522. FOCK Jenő:
(1) 'Irányelvek a gazdasági feladatok megoldásához és a második ötéves népgazdasagi terv előkészitéséhez.' *Munka* 1959/12, 25–33.
(2) 'Gazdasagi feladataink.' *Közg. Sz.* 1957/8–9, 809–816.

(3) 'Népgazdasagunk fejlődése és a Kölcsönös Gazdasági Segitség Tanácsa.' *Belpol. Sz.* 1958/10–11, 24–27.

1523. Fodor Gyula: 'Építésügyi igazgatásunk a tanácsok rendszerében.' *Áll. és Köz.* 1950, 287–291.

1524. Fodor István:
(1) 'A francia irodalomtudomány és kritika a realizmusról.' *Világ. Figy.* 1963/4, 389–399.
(2) 'Információ elmélet és nyelvtudomány.' *Valóság* 1958/1, 45–49.

1525. Fodor Judit:
(1) 'Fizika és vallás.' 1–2, *Term. tud. Közl.* 1963/1–2, 67–69.
(2) 'Heisenberg filozófiai nézeteinek közeledése az objektiv idealizmushoz.' *PP. Electr.* 1964, 66–74.
(3) 'A kvantummechanika és a szintelmélet postulátumai. (Megjegyzések Jean-Pierre Vigrez "A természet szintelmélete és dialektikája" cimü tanulmányához.)' *M. Fil. Sz.* 1962/6, 934–939.
(4) 'Az okság értelmezése a kvantummechanikában.' *M. Fil. Sz.* 1962/5, 726–745.

1526. Fodor Zoltán: 'Könyvtári munka a pártoktatás szolgálatában.' *Könyvt.* 1957/5, 321–323.

1527. Fogarasi Béla:
(1) 'Az alap és a felépitmény kérdése Sztálin újabb munkáinak megvilágitásában.' *MTA Nyelv. és Irod. tud. Oszt. Közl.* 1951, 109–127.
(2) 'Az atomfizika és az atomenergia felszabaditásának filozófiai kérdései.' *Társ. Sz.* 1956/3, 82–93.
(3) 'A dialektikus materializmus szerepe a tudományos kutatásban.' *Akad. Ért.* 1950, 24–35.
(4) '1917–1947. Harminc év eredményei.' *Társ. Sz.* 1947, 753–766.
(5) 'Értelmiség és demokrácia.' *Társ. Sz.* 1946, 577–587.
(6) 'Az élő leninizmus.' *M. Tud.* 1957/1–4, 1–8.
(7) 'A fizikai idealizmus birálata.' *MTA Társ. Tört, Tud. Oszt. Közl,* 1952/2, 115–132.
(8) 'A gazdasági törvények objektiv jellegéről.' *Prop.* 1953/4, 9–11.
(9) 'Hegel G. W. F. dialektikus logikája. (Halálának százhuszonötödik évfordulója alkalmából.)' *M. Tud.* 1957/7–12, 307–312.
(10) 'Az imperializmus újabb jelenségei.' *Társ. Sz.* 1946, 865–876.
(11) 'Lenin műveinek harmincegyedik kötete.' *Társ. Sz.* 1952/2–3, 168–178.
(12) 'Lenin és a tudomány.' *MTA Társ. Tört. Tud. Oszt. Közl.* 1956/3, 181–197.
(13) 'Lenin és az átmeneti korszak kérdései.' *Társ. Sz.* 1954/1, 1–14.
(14) 'Lukács György filozófiai koncepciójáról.' *B. és Szoc. K.* 1959/6, 50–58.
(15) 'Lukács György a filozófia marxista történésze.' *MTA Társ. Tört. Oszt. Közl.* 1956/2, 171–173.
(16) 'Materializmus és "fizikai" idealizmus. (A "fizikai" idealizmus birálata.)' *Fil. Évk.* 1952/1, 9–61.
(17) 'A *Materializmus és empiriokriticizmus* negyven éve.' *Társ. Sz.* 1949, 384–392.
(18) 'A marxizmus és leninizmus a proletáriátus diktatúrájáról.' *Társ. Sz.* 1949, 81–93.
(19) 'A májusi eszmék győzelme.' *Társ. Sz.* 1947, 313–319.

(20) 'A materializmus és idealizmus harca a jelenkori filozófiában.' *MTA Társ. Tört. Tud. Oszt. Közl.* 1955/1, 1–18.
(21) 'A marxizmus és revizionizmus harca a tudományban.' *M. Fil. Sz.* 1958/3–4, 265–280; *M. Tud.* 1958/11–12, 465–494.
(22) 'Marxizmus vagy revizionizmus?' *M. Fil. Sz.* 1958/1–2, 1–10.
(23) 'A Nemzetközi Tudományfilozófia Szövetség Zürichi kongresszusa.' *Társ. Sz.* 1954/10, 120–123.
(24) 'Az ötvenéves *Materializmus és empiriokriticizmus*.' *M. Fil. Sz.* 1959/1–2, 5–23; *M. Tud.* 1959/7–8, 325–340.
(25) 'A Politikai Tudományok Nemzetközi Szövetségének Stockholmi kongresszusáról.' *MTA Társ. Tört. Tud. Oszt. Közl.* 1956/4, 311–316.
(26) 'A Politikai Tudományok Nemzetközi Szövetségének Stockholmi kongresszusa.' *Akad. Ért.* 1955/5, 365–366.
(27) 'A szükségletek kielégítéséről.' *Társ. Sz.* 1953/9, 781–795.
(28) 'Sztálin – Marx-Engels-Lenin tanitásának folytatója.' *Társ. Sz.* 1953/4–5, 385–396.
(29) 'Sztálin elvtárs *A marxizmus és nyelvtudomány kérdései* című munkájának hatása a magyar tudomány fejlődésére.' *Tart. B. Nép. Dem.* 1952/25, 4–5.
(30) 'Sztálin Josziv Visszarionovics műveinek II. kötete magyar nyelven.' *Társ. Sz.* 1950, 21–29.
(31) 'Sztálin a filozófus.' *Társ. Sz.* 1949, 773–783.
(32) 'Sztálin Josziv Visszarionovics műveinek magyar kiadása.' *Társ. Sz.* 1949, 659–673.
(33) 'A százeves kommunista kiáltvány.' *Társ. Sz.* 1948, 81–90.
(34) 'A Szovjetunió Kommunista Pártjának XX. kongresszusa és az ideológiai tudományok néhány kérdése.' *MTA Társ. Tört. Tud. Oszt. Közl.* 1956/1, 35–68; *M. Tud.* 1956/1–3, 5–14.
(35) 'A társadalmi-történeti tudományok helyzete és feladatai Sztálin elvtárs új munkáinak megvilágitásában.' *MTA. Társ. Tört. Tud. Oszt. Közl.* 1951/3–4, 1–11; *Társ. Sz.* 1952/1, 42–52.
(36) 'Történelmi materializmus és polgári szociológia.' *Társ. Sz.* 1947, 708–717.
(37) 'A Tanácsköztársaság tudományos és kultúrális politikájáról.' *M. Tud.* 1959/5, 179–182.
(38) 'Tanácskozásaink eredményei.' *MTA Nyelv. és Irod. tud. Oszt. Közl*, 1951, 105–108.
(39) 'A tudományos kutatás tervszerüségéért.' *MTA Társ. Tört. Tud. Oszt. Közl.* 1954/3–4, 1–6.
(40) 'Tudomány. Világnézet. Ideológia.' *M. Fil. Sz.* 1958/3, 72–75.
(41) 'Tudományos életünk időszerü kérdései.' *Társ. Sz.* 1950, 877–886.
(42) 'Tudomány és demokrácia.' *Társ. Sz.* 1946, 305–307.
(43) 'A tudomány törvényei Sztálin elvtárs *A szocializmus közgazdasági problémái a Szovjetunióban* című művének megvilágitásában.' *Társ. Sz.* 1953/2, 125–138; *MTA Társ. Tört. Tud. Oszt. Közl.* 1954/3–4, 285–321.
(44) 'Visszaemlékezések a KMP megalakulásának harcaira.' *M. Tud.* 1959/1, 9–13.

1528. Fogarassy László: 'A Magyar Tanácsköztársaság vörös hadseregének köpcsenyi védőszakasza.' *Sopr. Sz.* 1960/3, 251–253.
1529. Fonal Sándor: 'A tizenötéves lakásépitési tervről.' *Társ. Sz.* 1959/12, 8–22.

1530. Fonó György: 'A kommunizmus és a szocializmus gazdasági sikereinek politikai hatásáról.' *Munka* 1960/11, 8–9.
1531. Fónyi Géza: '"Korunk esztétikai zürzavaráról" A morális műfajok kérdései. (Hozzászólás Pátray Pál: 'Korunk esztétikai zürzavara' cimü cikkéhez.)' *Kortárs* 1963/3, 473–477.
1532. Forgács Józsefné:
(1) 'A pedagógus szemével a szexuáletikai vitáról.' *Alföld* 1964/3, 241–251.
(2) 'Esztétika és szakfilológia. Trencsényi-Waldapfel Imre cikkéhez.' *M. Tud.* 1964/4, 47–53.
(3) 'Forradalmi romantika – vagy szocialista realizmus. *Irod. Figy.* 1956/3, 222–227.
(4) 'Haladó kritikánk kérdéseiről.' *Irod. tört.* 1952/3–4, 404–433.
(5) 'Költészet és filozófia dialektikája reformkori és forradalmi kritikánkban. (Hozzászolás Béri János cikkéhez.)' *Társ. Sz.* 1956/9, 131–143.
(6) 'Tudatosság és költőiség.' *Kortárs* 1958/8, 274–281.
1533. *Forum* (edit): 'Az irodalmi kritika ellapositása ellen.' *Forum* 1950, 310–313.
1534. Fóti Mihály: 'Hozzászólás a közönségnevelés kérdéséhez. (Bächer Mihály 'Közönségnevelés' cimű cikkéhez.)' *Uj. Zen. Sz.* 1956/6, 23–24.
1535. Fóti Istvánné: 'A Szovjetunió népgazdaságának fejlődése.' *Stat. Sz.* 1956/2, 176–185.
1536. Földeák János:
(1) Hűség a néphez és a marxizmus-leninizmushoz. *Uj Irás* 1962/1, 50–51.
(2) 'A Feleletről.' (Déry Tibor regénye.) *Uj Hang* 1952/5, 78–81.
(3) 'Válaszút elött. (Vita a "népi" irókról.)' *Kortárs* 1958/9, 444–446.
1537. Földes Anna:
(1) 'Elkésett tudósitás egy jelentős vitáról. (A Petőfi-kör filozófiai vitája.)' *Irod. Uj* 1956/25, 3.
(2) 'Ellenfél vagy szövetséges.' *Él. és Ir.* 1963/51, 3–4.
(3) 'Irodalmunk jövője.' *Irod. Uj.* 1953/2, 1.
1538. Földes István:
(1) 'Az állando marxista-leninista képzés a kommunista ujságiró eredményes munkájának legfőbb feltétele.' *M. Sajtó* 1955/11, 483–485.
(2) 'A diadalmas marxizmus. Marx Károly halálának nyolcvanadik évfordulójára.' *Népszab.* 1963/61, 5.
(3) 'A marxista-leninista elmélet kérdései napilapjainkban.' *M. Sajtó* 1955/12, 534–537.
(4) 'Rákosi elvtárs *Népi demokráciánk útja* cimü műve – a marxizmus-leninizmus kimagasló alkotása.' *Prop.* 1952/2, 1–4.
(5) 'A szocializmus gazdasági alaptörvénye.' *Közg. Sz.* 1955/5, 592–605.
(6) 'O. J. Schmidt kozmogóniai elmélete.' *Társ. Sz.* 1952/1, 66–76; *Mat. Lap.* 1952/3–4, 221–236.
1539. Földes J., Szluka E.: 'A tudományos alapkutatások és a társadalmi szükségletek.' *Népszab.* 1964/114, 9.
1540. Földes Károly:
(1) 'Az értékalkotó munka szocializmusbeli természetéről.' *Közg. Sz.* 1960/3, 352–363.
(2) 'A marxista közgazdaságtudomány fejlesztéséért.' *Társ. Sz.* 1964/2, 70–78.
(3) 'A szocializmus gazdasági törvényeiről.' *M. Tud.* 1963/10, 679–690.
1541. Földes László: 'A párt káderpolitikájának egyes kérdései.' *Társ. Sz.* 1958/3, 29–44.

1542. Földes Mihály:
(1) 'Dramaturgiánk és az új dráma.' *Él. és Ir.* 1958/28, 28.
(2) 'A hazafiság néhány példája a szovjet irodalomban.' *Könyvt.* 1953/2, 15–16.
(3) 'Szovjet hazafiak – a szovjet irodalom hősei.' *Szov. Kult.* 1952/8, 1–3.
(4) 'A vidéki irócsoportok a pártos irodalomról.' *Irod. Új.* 1956/3, 6.

1543. Földesi Tamás:
(1) 'A háborúk elkerülhetetlenségéről szóló lenini tétel fejlődése.' *M. Fil. Sz.* 1959/3–4, 235–244.
(2) 'A marxista anyagforgalom meghatározásának problémáiról.' *M. Fil. Sz.* 1963/6, 1122–1130.
(3) 'Néhány gondolat a népidemokrácia fogalmáról.' *M. Fil. Sz.* 1962/1, 80–111.
(4) 'A neopozitivizmus bizonyitáselméletének birálatához.' *M. Fil. Sz.* 1964/4, 603–631.
(5) 'Az össznépi állam néhány problémája.' *M. Fil. Sz.* 1962/4, 453–474.
(6) 'A proletárdiktatúra államformájának fejlődése.' *Jogtud. Közl.* 1951, 392–398.
(7) 'A szabad akarat problémája a marxista filozófiában.' *M. Fil. Sz.* 1958/1–2, 65–95.

1544. Földessy Gyula: 'Még egyszer a költészetről és a forradalomról.' *Él. és Ir.* 1957/17.

1545. Földi Pál: 'A marxi-lenini materialista dialektika lényege: az ellentétek egysége és harca.' *EPF Évk.* 1958, 281–304.

1546. *Földrajzi Közlöny* (edit): 'Marx a földrajzról.' *Földr. Közl.* 1953/1–2, 15–19.

1547. Földvári Rudolf: 'A kádermunka kérdéseiről.' *Társ. Sz.* 1954/2, 12–31.

1548. Fövény Lászlóné: 'A szovjet kultúra – a szocializmus kultúrája.' *Embernevelés* 1949, 134–140.

1549. Friss István:
(1) 'Az első Magyar Tanácsköztársaság gazdaságpolitikája.' *Társ. Sz.* 1959/3, 9–27.
(2) 'A gazdasági törvények felhasználása az állam által a magyar mezőgazdaságban.' *M. Tud.* 1960/8, 445–454.
(3) 'Gazdaságpolitikai problémáink és az ezerkilencszázötvenhét évi terv.' *Közg. Sz.* 1957/7, 697–705.
(4) 'A magyar népgazdaság fejlődése a felszabadulás óta.' *Közg. Sz.* 1955/1, 1–21.
(5) 'Magyar gazdasági élet az ezerkilencszázhuszonkilenc-ezerkilencszázharminchármas válság éveiben. (Részletek Friss Istvan pártfőiskolai előadásából.)' *Prop.* 1953/11–12, 22–25.
(6) 'A magyar munkásosztály ezerkilencszázharminchárom-ezerkilencszázharmincötben vivott harcairól.' *Párt. tört. Közl.* 1956/1, 27–46.
(7) 'A magyar népgazdaság fejlődése a felszabadulás óta.' *Közg. Sz.* 1954/3, 263–283; 1955/1, 1–21.
(8) 'MSzMP hetedik kongresszusa és a közgazdaságtudomány feladatai.' *Közg. Sz.* 1960/5, 521–536.
(9) 'A MTA ezerkilencszázötvenhat évi naggyűlésen elhangzott közgazdasági felszólalásokról.' (Irták: F. I., Donáth Ferenc, etc.) *Közg. Sz.* 1956/7–8, 781–795.
(10) 'A MDP gazdaságpolitikája.' *MTA Társ. Tud. Tört. Oszt. Közl.* 1961/3, 45–69.

(11) 'A marxizmus-leninizmus alkotó alkalmazása Rákosi elvtárs "Népi demokráciánk útja" című az MDP Pártfőiskoláján ezerkilencszázötvenkettő február huszonnegyedikén tartott előadásáról.' *Társ. Sz.* 1952/6–7, 578–594.
(12) 'Népgazdaságunk fejlesztésének üteméről.' *MTA Társ. Tört. Tud. Oszt. Közl.* 1955, 211–234.
(13) 'Parasztságunk útja a népidemokráciában.' *Közg. Sz.* 1955/3–4, 412–420.
(14) 'A személyes érdekeltség elvének alkalmazása a szocializmus építésében.' *Társ. Sz.* 1956/1, 5–25.
(15) 'A személyes érdekeltség kérdésének néhány elvi és aktuális vonatkozása.' *Közg. Sz.* 1961/12, 1398–1411.
(16) 'Sztálin et: *A Szocializmus közgazdasági problémái a Szovjetunióban.*' *Társ. Sz.* 1952/1, 11–37.
(17) 'A takarékosságról.' *Társ. Sz.* 1951, 117–129.

1550. Friss I., Szabó A.: 'Részletek a "Tézistervezet a magyar polgárság és gazdaság helyzetéről és a KMP feladatairól".' *Párt. tört. Közl.* 1956/3, 75–94.

1551. Fukász György:
(1) 'Az államelmélet fejlődésének néhány problémája.' *Valóság* 1962/6, 3–7.
(2) 'Munkások és parasztok filozófiai oktatása Kinában.' *Társ. Sz.* 1959/1, 83–89.
(3) 'Oktatási rendszerünk továbbfejlesztésének néhány filozófiai problémája.' *M. Fil. Sz.* 1961/1, 13–31.
(4) 'A polgári radikalizmus filozófiai – világnézeti alapjai.' *M. Fil. Sz.* 1958/1–2, 11–52; 1958/3–4, 294–326.
(5) 'A polgári radikalizmus és a munkásmozgalom viszonyának egyes kérdései Magyarországon (1900–1918).' *Párt. tört. Közl.* 1958/1, 59–79.
(6) 'A szocializmus felépitése és az új tipusú ember nevelése.' *Pártélet* 1962/10, 44–51.
(7) 'A társadalmi ellentmondások megoldásának útjai a Kinai Népköztársaságban.' *M. Fil. Sz.* 1959/1–2, 114–128; 1959/3–4, 299–319.

1552. Füleki József: 'A művelődéspolitikai irányelvek végrehajtásának néhány tapasztalatai.' *Munka* 1959/11, 13–15.

1553. Fülep Ferenc: 'Sztálin nyelvtudományi cikkeinek jelentősége a magyar régészet számára.' *MTA Társ. Tört. Tud. Oszt. Közl.* 1951/2–4, 147–163.

1554. Fülep Lajos:
(1) 'A mai magyar művészetről.' *Csillag* 1956/6, 1218–1222.
(2) 'A magyar művészettörténelem feladata.' *MTA Társ. Tört. Tud. Oszt. Közl.* 1951, 2–24.

1555. Fülöp László:
(1) 'Lira es gondolatiság. Mai költészetünk problémáiról.' *Alföld* 1964/1, 47–57.
(2) 'Mire való a költészet? (Tamás A. 'Ember és külvilág viszonya és a költészet' cimü tanulmányához.)' *Tisz.* 1964/5, 1–2.
(3) 'Modernség, korszerü világkép, szocialista művészet. (Polemikus jegyzetek.)' *Alföld* 1963/1–2, 113–121.

1557. Füsi József: 'Sztálin mosolya. Beszélgetés Por Bertalan Kossúth dijas Sztálin festményéről.' *Csillag* 1953/4, 511–513.

1558. Füst Milán:
(1) 'Az élmény és megfigyelés szerepe a művészetben.' *Valóság* 1961/4, 45–52.
(2) 'Önvallomás a pálya végén.' *Irod. Uj.* 1955/3, 5–6.

1559. FÜZESI Z.: 'Aktuelle philosophische Probleme der Naturwissenschaften.' *PP. Electr.* 1962/4, 311–331.
1560. F. I.: 'A kvantumelmélet sajátos logikája.' *Term. tud. Közl.* 1959/7, 305–307.
1561. GAÁL Endre: 'A Tanácsköztársaság szegedi eseményei és a revizionisták. I–II.' *Tisz.* 1959/2, 3–10; 1959/3, 3–4.
1562. GÁBOR Anna:
(1) 'A jelleg vitájához.' *Táncm.* 1952/12, 374–378.
(2) 'Néptáncmozgalmunk továbbfejlődésének kérdései.' *Táncm.* 1952/7–8, 214–217.
(3) 'Társadalmi jelenségek a néptánckultúrában.' *Táncm.* 1956/8, 366–370.
1563. GÁBOR György: 'A marxista filozófia és az orvostudományok egyes kérdései.' *Felsőok. Sz.* 1957/5, 288–295.
1564. GÁBOR Miklós:
(1) 'Az átélésről.' *Szinh. és Film.* 1952/2, 49–60.
(2) 'Eszmeiség és cselekvés.' *Szinh. és Film.* 1952/10, 436–455.
(3) 'A magyar szinművészet ügye.' *Szinh. és Film.* 1954/3, 108–113.
(4) 'A "neveletlenek" táncáról.' *Táncm.* 1954/2, 37–39.
1565. GÁBOR Sándorné:
(1) 'A burzsoaszociáldemokrata Károlyi kormány a dolgozó nép forradalmi harca ellen. Dokumentumok a magyar munkásmozgalom történetéből, ezerkilencszáztizennyolc oktober 31–november 20.' *Levélt. Közl.* 1954/25, 222–233.
(2) 'Az ezerkilencszáztizenkilences bécsi magyar ellenforradalmi emigrációról.' *Párt. tört. Közl.* 1964/3, 114–155.
(3) 'A Magyar Tanácsköztársaság a dolgozók szociális és kulturális felemelkedéséért.' *Term. és Társ.* 1954/3, 132–192.
(4) 'Az oroszországi forradalmi mozgalmak visszhangja a magyar dolgozók hadifoglyokhoz irt leveleiben.' *Párt. tört. Közl.* 1958/2, 136–147.
1566. GADANECZ Béla: 'Az ezerkilencszáznégyes országos vasutas sztrájk Budapesten.' *Tanulm. Bp. multjából.* 1956, 375–420.
1567. GADÓ György: 'A politikai közvélemény fejlesztéséért.' *Népműv.* 1954/8, 4–6.
1568. GADÓ Ottó: 'A népgazdasági szemléletről.' *Pártélet* 1960/11, 24–29.
1569. GÁL Éva L.: 'A köztársaság megteremtése Magyarországon (1946).' *Száz.* 1950/1–2, 170–203.
1570. GÁL László: 'Gondoskodás az emberről.' *Népszava* 1962/247, 3.
1571. GÁL Tivadar: 'A helyi gazdálkodás kérdései.' *Áll. és Köz.* 1950, 279–286.
1572. GALAMBOS Péter: 'Adatok az Egyesült Államok gazdasági helyzetéről.' *Társ. Sz.* 1958/5, 464–478.
1573. GALÁNTAI József:
(1) '"Alázatot, papot a nyugtalan népnek..." A katolikus politikai mozgalom kezdetei Magyarországon.' *Vil.* 1962/6, 30–34.
(2) 'A Szovjet Hadsereg segitsége a magyar népnek a felszabadulás idején.' *ELTE Bölcs. Tud. Kar. Évk.* 1955, 315–326.
1574. GALASI József: 'Új nagy feladatok a DISZ szervezetek előtt.' *Pártépités* 1952/6, 8–10.
1575. GALLAI Zoltán: 'Marx – orvosokról.' *Term. és Társ.* 1956/5, 6.
1576. GAMBOS László:
(1) 'A szinikritika és a szinészi munka kritikája.' *M. Sajtó* 1955/5, 236–238.
(2) 'A szovjet művészek a békéért.' *Műv. Nép.* 1951/3, 11–12.

1577. GAMDOR Béla: 'A magyar népi építkezés kutatása a két világháború között és annak kritikája.' *MTA Társ. Tört. Tud. Oszt. Közl.* 1954/1–4, 373–408.

1578. GARAI Gábor:
(1) 'Az irodalom és légköre.' *Él. és Ir.* 1963/52, 1–2.
(2) 'Költő és világkép.' *Könyv* 1964/10, 341–343.

1579. GARAI László:
(1) 'Csoda és hit. I–II.' *Vil.* 1963/1, 22–27; 1963/2, 79–83.
(2) 'Egyén és társadalom a kommunizmusban.' *Valóság* 1963/1, 15–25.
(3) 'Ember és technika a kommunizmusban.' *Valóság* 1964/3, 1–10.
(4) 'Freud és a modern emberfelfogás.' *Népszab.* 1964, 22.
(5) 'A kommunizmus filozófiájáról.' *Valóság* 1962/1, 11–25.
(6) 'A modern cinizmus gazdasági alapjairól.' *M. Fil. Szl.* 1963/6, 1044–1075.
(7) 'Modern szerelem vagy cinizmus?' *M. Fil. Sz.* 1963/4, 777–791.
(8) 'A szép pszichológiája. V. V. Vanszlov és L. N. Sztolovics könyve a szépről. Vanszlov V. V. 'A szép problémája'; Sztolovics L. N. 'Az esztétikum a valóságban és a művészetben.'' *M. Fil. Sz.* 1962/4, 488–511.
(9) 'A szovjet esztéták vitája a szépről.' *Valóság* 1962/2, 43–49.
(10) 'Teremtés és programozás. A kibernetika lehetőségei és hatásai.' *Vil.* 1964/5, 290–294.
(11) 'A tudományok fejlődési tendenciája és a pszichológia perspektivája.' *M. Fil. Sz.* 1964/4, 701–717.
(12) 'A vallási elidegenedés pszichológiája.' *M. Pszich. Sz.* 1962/2, 213–221.

1580. GARAM József: 'Gazdasági fogalmakról – dogmatizmus nélkül.' *M. Sajtó* 1963/8, 231–238.

1581. GARAMI László:
(1) 'Egy falu kulturális térképe. Vácduka monográfiája – és a népművelés.' *Él. és Ir.* 1960/49, 9.
(2) 'A filmesztétikai nevelésről.' *Él. és Ir.* 1959/47, 9.

1582. GARAMVÖLGYI Károly:
(1) 'M.SZ.M.P. hetedik Kongresszusa és a mezőgazdaság néhány kérdése.' *Agrártud.* 1960/1, 1–7.
(2) 'A mezőgazdaság tervszerű fejlesztésének kérdései.' *Közg. Sz.* 1957/5, 502–515.
(3) 'A szovjet mezőgazdasági tervezés újabb irányelvei.' *Közg. Sz.* 1955/12, 1483–1492.

1583. GARAY György: 'Hozzászólás "Zenei előadóművészetünk kérdéseihez" (Ujfalussy József cikkéhez.)' *Uj. Zen. Sz.* 1952/10, 7–9.

1584. GÁRDOS Miklós:
(1) 'A genfi szellem útja.' *Szov. Kult.* 1955/12, 1–2.
(2) 'A "semlegesség" ábrándja és a valóság.' *Belpol. Sz.* 1958/8, 39–44.
(3) 'Sztálin neve.' *Szov. Kult.* 1952/12, 2–4.
(4) 'Tervszerüség és aktualitás (a szocializmust épitő magyar nép sajtójában).' *M. Sajtó* 1956/2, 63–65.

1585. GÁSPÁR Sándor:
(1) 'A dolgozok tudatos cselekvése a legnagyobb erő.' *Pártélet* 1959/2, 12–17.
(2) 'A párt vezető szerepéről.' *Társ. Sz.* 1964/10, 1–22.
(3) 'A párt vezető szerepe növekedésének és munkásstilusának egyes kérdései.' *Népszab.* 1964/284, 4–5.

1586. GAZSI József–KUN József: 'Adatok a fehér terror első évéről és a dolgozok ellenállásáról.' *Hadtört. Közl.* 1959/2, 318–349.

1587. GECSE Gusztáv:
(1) 'Jézus születése és a dogmák születése.' *Vil.* 1962/12, 18–22.
(2) 'Mitosz és valóság a Jézus-életrajzok közül.' *Vil.* 1963/6, 343–349.
(3) 'Az őskeresztény agapéktől napjaink mise-reformjáig.' *Vil.* 1962/3, 7–8.
(4) 'Utolsókból elsők. Hogyan jött létre a püspökség intézménye?' *Vil.* 1962/2, 17–22.

1588. GEDŐ András:
(1) 'A harcos marxizmus tudományos igazsága. "A Pártdokumentumok az ideológiai és a kultúrális munkáról" cimü kötet megjelenése alkalmából.' *Népszab.* 1963/127, 7–8.
(2) 'A jelenkori ideológiai osztályharc néhány elméleti problémájához.' *Pártélet* 1957/4, 42–56; 1957/5, 9–24.
(3) 'A mai kapitalizmus ideológiai válsága és a koegzisztencia.' *Társ. Sz.* 1963/5, 56–75.
(4) 'A polgári demokrácia "radikális" ideológiája és a magyar osztályharcok válsága.' *Párt. tört. Közl.* 1959/2, 107–134.
(5) 'Szabó Ervin és a marxista filozófia.' *Párt. tört. Közl.* 1957/1, 67–98.
(6) 'A tudományos kommunizmus nemzetközisége és a nemzeti kommunizmus.' *Társ. Sz.* 1957/3, 34–53.

1589. GEGESI KISS Pál:
(1) 'A Magyar Tudományos Akadémia feladatai és lehetőségei az SzKP huszonkettedik kongresszusa után.' *M. Tud.* 1962/4, 225–232.
(2) 'Az MTA Pszichológiai Bizottságának 1963 évi munkája.' *M. Pszich. Sz.* 1964/3, 329–354.
(3) 'A Nagy Oktoberi Szocialista Forradalom évfordulójára.' *Orv. Hetil.* 1952/44, 1245–1248.
(4) 'A pszichológia helyzete és feladatai hazánkban az I. tudományos nagygyűlés tükrében.' *M. Tud.* 1964/3, 171–177.
(5) 'A pszichológia terén elért hazai eredmények ezerkilencszázhatvanban.' *M. Pszich. Sz.* 1961/4, 418–436.
(6) 'A személyiségről.' *M. Pszich. Sz.* 1963/2, 195–205.

1590. GELENCSÉR Géza:
(1) 'Az ember tragédiája filozófiai problémái (Madács).' *Jelenkor* 1959/4, 58–75.
(2) 'A szocialista realizmus főbb esztétikai problémái.' *Jelenkor* 1959/3, 76–85.

1591. GELLÉRI András: 'Beszélnek a muzsikusok arról, hogy miért – hallgatnak.' *Irod. Uj.* 1954/33, 6.

1592. GELLÉRT László: 'Szocialista középiskolai diákmozgalom a Tanácsköztársaság idején.' *Párt. tört. Közl.* 1961/1, 181–198.

1593. GELLÉRT Oszkár:
(1) 'Dal, muzsika, tánc és irodalom.' *Műv. Nép.* 1954/2, 1–2.
(2) 'A "Pesszimista" versekről. Nyilt levél Illyés Gyulához.' *Csillag* 1954/2, 310–312.

1594. GENE György: 'Szinházi múltunk élesztése.' *Forum* 1950, 460–465.

1595. GERE Márta: 'Gondolatok a neorealizmus esztétikájáról.' *Tisz.* 1959/6, 926–932.

1596. GERÉB Andorné: 'A munkához való morális viszonyról.' *M. Fil. Sz.* 1963/5, 953–968.

1597. GERÉB György:
(1) 'Az irodalom és lélektan kapcsolata.' *Tisz.* 1951, 179–191.

(2) 'A pszichológia kritikus pontjai.' *Embernevelés* 1949, 260–268.

1598. GERÉB György, VIRÁGH László: 'A munkateljesitmény és fáradtság néhány lélektani kérdései.' *Ipargazd.* 1962/1, 13–14.

1599. GERÉB László: 'Az ezerkilencszázötös forradalom a magyar sajtóban.' *Term. és Társ.* 1955/1, 31–34.

1600. GERELYES Endre:
(1) 'Cinizmus vagy naivitás?' *Tisz.* 1964, 1–3.
(2) 'Két ember (Lenin és Gorkij levelezéséről).' *Uj Irás* 1963/11, 1362–1366.

1601. GERGELY Ernő:
(1) 'A Magyar Tanácsköztársaság nemzetiségi politikája a Tanácsköztársaság alkotmányának tükrében.' *Áll. és Igaz.* 1953/4–5, 250–262.
(2) 'A Magyar Tanácsköztársaság nemzetiségi politikája.' *Jogtud. Közl.* 1959/2–3, 80–89.
(3) 'A nemzetiségi politika Magyarországon a kiegyezéstől az osztrák-magyar monarchia felbomlásáig.' *Jogtud. Közl.* 1957/1–3, 74–81.
(4) 'A Román Népköztársaság nemzetiségi politikája.' *Áll. és Igaz.* 1953/9, 477–487.

1602. GERGELY István: 'Ideológiai oktatásunk és az ellenforradalom.' *Felsőok. Sz.* 1957/3, 117–193.

1603. GERGELY Mihály:
(1) 'Az életismeretről.' *Uj Hang* 1953/1, 62–64.
(2) 'A fiatal irók nevelésének kérdéseiről.' *Csillag* 1952/11, 1374–1381.
(3) 'A Központi Vezetőség határozata után.' *Irod. Uj.* 1956/31, 3.
(4) 'Nagyobb teret az egyéni kezdeményezésnek.' *Irod. Uj.* 1956/17, 4.

1604. GERGELY Sándor:
(1) 'Az anyaggazdálkodás egyszerüsitéséről.' *Többterm.* 1955/7, 1–6.
(2) 'Kongresszus után.' *Szov. Kult.* 1964/6, 1–2.
(3) 'A néppel a népért.' *Szov. Kult.* 1954/3, 3.
(4) 'Szabad-e...' *Irod. Uj.* 1954/41, 8.
(5) 'Szovjetemberek.' *Csillag* 1949/20–21, 80–84.
(6) 'A szovjet irodalmi viták nyomán.' *Szov. Kult.* 1954/9, 16–17.

1605. GERGELYFFY András: 'Műemlékvédelmünk a Tanácsköztársaság idején.' *Műemlékv.* 1959/4, 210–213.

1606. GERGŐ Zoltán:
(1) 'A kommunisták harca a marxi-lenini elmélet terjesztéséért, tisztaságáért, 1929–1944.' *Közg. Sz.* 1960/8–9, 1080–1086.
(2) 'Népi demokrácia és kereskedelem.' *Gazd.* 1948, 36–40.

1607. GERMÁN István: 'A XX. Kongresszus tanulságai a beruházások finanszirozása területén.' *Pénz. Sz.* 1956/5, 220–224.

1608. GERŐ László: 'Az épitő művészet és a formalizmus kérdései.' *Ép.-Ép.* 1949/5, 28–29.

1609. GERŐ Ernő:
(1) 'Lenin eszméi győzedelmeskednek.' *Tart. B. Nép. Dem.* 1954/4, 4.
(2) 'A magyar népgazdaság helyzete ezerkilencszázötvenkettőben és feladataink a népgazdaság fejlesztése terén ezerkilencszázötvenben.—beszámolója az MDP Központi Vezetőségének ezerkilencszázötvenkettő november huszonkilencedikei ülésén.' *Társ. Sz.* 1952/12, 1215–1246.
(3) 'A Magyar Népköztársaság fejlesztésének legközelebbi feladatai.' *Társ. Sz.* 1950, 511–528.
(4) 'A múlt év tanulságai és az ezerkilencszázötvenkettő évi népgazdasági terv

sikeres teljesitéséért folyó harc Magyarországon.' *Tart. B. Nép. Dem.* 1952/5, 5–6.
(5) 'Az ötéves terv és a szocializmus épitésének feladatai Magyarországon.' *Tart. B. Nép. Dem.* 1951/10, 3–4.
(6) 'Az ötéves tervvel a szocializmus felé.' *Áll. és Köz.* 1949, 403–427.
(7) 'Rákosi Mátyás et. hatvanadik születésnapjára.' *Társ. Sz.* 1952/2–3, 100–106.
(8) 'Rákosi Mátyás hatvanadik születésnapján tartott ünnepségen.' *Munka* 1952/2–3, 3–5.
(9) 'Régi és új tudomány Magyarországon.' *M. Tech.* 1949/3, 6–9.
(10) 'A Szovjetunió a béke bástyája a kommunizmus világitó fáklyája.' *Tart. B. Nép. Dem.* 1952/40, 2.
(11) 'A szovjet tudomány példája.' *Term. és Tech.* 1949, 129.
(12) 'Sztálin et. halálának évfordulóján.' *Társ. Sz.* 1953/3, 255–259.

1610. GESZTI Andor: 'Személyes érdekeltség – anyagi érdekeltség.' *Többt.* 1956/4, 11–14.
1611. GILLEMOT László: 'A tudományos kutatás hazai problémái.' *M. Tech.* 1949/4, 21–25.
1612. GODA Gábor:
(1) 'A felszabadulás és a magyar irodalom.' *Irod. Sz.* 1950/5, 3–5.
(2) 'Prózairodalmunk néhány kérdéséről.' *Csillag* 1951, 899–905.
(3) 'Válasz egy fiatalabb iró kérdéseire.' *Él. és Ir.* 1959/22, 5.
(4) 'Vidéki irodalom? Magyar irodalom! Megjegyzések a pécsi irótalálkozóhoz.' *Irod. Uj.* 1953/22, 7.
1613. GOMBÁS Pál:
(1) 'A modern fizika két alapelve.' *Term. és Tech.* 1949/5–7, 12.
(2) 'Tudományos munka ma és a múltban.' *Akad. Ért.* 1952/43, 18–20.
1614. GONDI József: 'Vulgármaterialista hibák, vagy következetes marxista monizmus? (Vita Sipos János: 'Az anyag és tudat viszonyának dialektikus felfogásához' cimü cikkében kifejtett állásponttal.)' *M. Fil. Sz.* 1961/2, 230–252.
1615. GONDOS Ernő:
(1) 'A "Gondolat"-ról.' *Párt. tört. Közl.* 1964/1, 99–133.
(2) 'Irányelvek irodalmunkról.' *Kortárs* 1962/10, 1558–1562.
(3) 'Napirenden: A modernizmus.' *Kortárs* 1963/2, 313–316.
1616. GORZÓ Nándor: 'A "polgárság" pártja.' *Husz. Sz.* 1947, 167–172.
1617. GOSZTONYI János: 'Tovább a lenini úton. Kádár János elvtárs új kötetéről.' *Társ. Sz.* 1964/10, 23–32.
1618. GÖMBÖS Károly:
(1) 'A falusi kultúrális munka a pártmunka szerves része.' *Pártélet* 1961/1, 56–60.
(2) 'Az ismeretterjesztési munkáról.' *Pártélet* 1959/5, 21–25.
1619. GÖMÖRI Endre:
(1) 'Az egyiptomi kérdésről.' *Prop.* 1955/12, 70–76.
(2) 'A nemzetközi helyzet alakulása a genfi értekezlet után.' *Társ. Sz.* 1954/8–9, 173–186.
1620. GÖNCÖL György:
(1) 'Az átmeneti korszak nemzetközi gazdasági kapcsolatáról.' *Közg. Sz.* 1956/7–8, 816–828.
(2) '"Európai integrácio" és imperialista ellentétek.' *Közg. Sz.* 1956/3, 275–284.

(3) 'A kapitalista integráció történelmi gyökerei és perspektivái.' *M. Tud.* 1963/6–7, 380–390.
(4) 'A két rendszer harca és az egységes világgazdaság kérdése. (Megjegyzések a szocializmus legújabb változásairól.)' *Közg. Sz.* 1958/8–9, 785–794.
(5) 'Lenin és az imperializmus kritikája.' *Közg. Sz.* 1960/4, 394–404.
(6) 'A mai kapitalizmus alapadottságai és a szocializmusért folyó harc új feltételei.' *Társ. Sz.* 1963/1, 30–43.
(7) 'A piackérdés lenini elmélete.' *Közg. Sz.* 1957/4, 361–370.

1621. GÖNYEI Antalné: 'A Kommunisták Magyarországi Pártjának megalakulása – fordulat a magyar nép történetében.' *Prop.* 1955/9, 21–26.
1622. GRETSY László: 'A társadalmi – gazdasági változások és a nyelv.' *Valóság* 1960/5, 68–73.
1623. GREZSA Ferenc: 'Kisregény vagy kis regény? – Hozzászólás az irószövetség vitájához.' *Tisz.* 1956/1, 1–2.
1624. GULYA Károly: 'Kommunisták és baloldali szocialisták tevékenysége Szegeden. 1933–1939.' *Act. Un. Szeg.* 1957, 56–72.
1625. GULYÁS Pál:
(1) 'Az egészséges közszellemért.' *Népszab.* 1963/20, 1.
(2) 'Nemcsak gazdasági kérdés.' *Népszab.* 1963/212, 1.
1626. GUTTER József: 'Egy kritika kritikája – és három vers Székelyhidi Ágoston: "Visszapolgárosodás" című cikkéhez.' *Napjaink* 1963/10, 4–5.
1627. GYÁRFÁS Imre: 'Hörpintsünk valódi világot...' *Napjaink* 1964/9, 5.
1628. GYÁRFÁS Miklós:
(1) 'Drámairodalmunk szabadsága.' *Szinh. és Film.* 1954/4, 155–158.
(2) 'Egy drámairó jegyzetfüzetéből.' *Műv. Nép* 1954/7.
(3) 'Az Egy esztétikája és a mag nem értett kritikai szemlélet.' *Irod. Uj.* 1956/35, 7.
(4) 'Élet és szinház.' *Szinh. és Film.* 1953/12, 529–533.
(5) 'Irodalmi dogmatizmus.' *Irod. Uj.* 1956/16, 4.
(6) 'A konfliktus kérdése nálunk.' *Szinh. és Film.* 1952/5, 193–197.
(7) 'A kritika értelme. Kárpáti Aurél (1881–1963).' *Kortárs* 1963/3, 454–455.
(8) 'Pártunk a szinművészet felvirágzásáért.' *Szinh. és Film.* 1951, 49–53.
(9) 'Szinjátszásunk stilusproblémái.' *Szinh. és Film.* 1954/9–10, 417–419.
1629. GYARMATI István, SÁNDOR János: 'Axiómák és modellek szerepe a fizikai megismerésben.' *M. Fil. Sz.* 1963/1, 27–50.
1630. GYEGYAI Albert:
(1) Denis Diderot. Születésének kétszázötvenedik évfordulóján. *Népszab.* 1963/233, 8.
(2) Az irodalom betegségei. Jegyzetek a sznobizmusról. *Nagyv.* 1960/1, 4–8.
1631. GYENES Antal:
(1) 'Az egyszerűbb szövetkezeti formák szerepe a termelőszövetkezeti mozgalomban.' *Társ. Sz.* 1956/9, 33–35.
(2) 'A munkásosztály és a parasztság alapvető érdekének azonosságáról és a köztük lévő ellentétek jellegéről.' *Prop.* 1954/10–11, 45–53.
1632. GYENES Rudolf: 'Az új társas tánc terjesztésének kérdése.' *Táncműv.* 1952/12, 357–359.
1633. GYERTYÁN Ervin:
(1) 'A konfliktus konfliktusa.' *Valóság* 1964/8, 49–57.
(2) 'A múzsák testvérisége és a marxista esztétika – vázlat.' *Kortárs* 1959/7, 59–76.

(3) 'A tartalom eszméje és az eszmék tartalma. Gondolatok filmjeinkről.' *Él. és Ir.* 1960/27, 6.

1634. GYOMÓTI István: 'Kollektiv-vezetés az alapszervezetben. *Pártépités* 1953/9, 21–23.

1635. GYOVAI Gyula: 'A béke megvédése – napjaink főfeladata. *Pártélet* 1960/10, 38–45.

1636. GYŐRE Imre:
(1) 'Fiatal költők vitája.' *M. Nemzet* 1963/23, 4.
(2) 'Hova sétálunk?' *M. Nemzet* 1963/222, 8.
(3) 'Izlés vagy világnézet?' *M. Nemzet* 1963/139, 8.
(4) 'Mégegyszer az egyetemi ifjúságról.' *Él. és Ir.* 1958/3, 3.

1637. GYŐRE Pál: 'Irodalom-kutatás és tudományos kutatás.' *Műsz. Könyv. Táj.* 1955/7, 18–24.

1638. GYŐRFFY Sándor: 'Adatok az antant hatalmak magyarországi politikájához (1919 január-március).' *Száz.* 1954/4, 569–593.

1639. GYÖRGY Ernő: 'Tanácsköztársaság Magyarország gazdasági vonatkozásu rendelkezései.' *Jogtud. Közl.* 1950/19–21, 575–587.

1640. GYÖRGY István: 'Pártunk a szocialista brigádokban.' *Népszab.* 1964/290, 5.

1641. GYŐRI Gáspár: 'Népfrontmozgalmunk kérdései.' *Pártélet* 1956/6, 31–37.

1642. GYŐRI György: 'Könyvtári életünk demokratizmusáért.' *Könyvt.* 1956/8, 561–566.

1643. GYŐRI Imre:
(1) 'Pártoktatásunk időszerü feladatairól.' *Társ. Sz.* 1960/12, 73–85.
(2) 'A propagandista munkája – megtisztelő pártmegbizatás.' *Prop.* 1952/3, 1–3.
(3) 'A szocialista ember érzésvilágát kell kifejeznünk.' *Él. és Ir.* 1962/5, 3.

1644. GYŐRY János: 'Rousseau, az ábrándos forradalmár.' *Köznev.* 1962/15–16, 459–461.

1645. GYULAI Zoltán: 'Fizika és a dialektikus materializmus.' *Felsőok. Sz.* 1960/6, 384–390.

1646. GYURKÓ László:
(1) 'Az erkölcs és a dogmák.' *Uj Irás* 1962/7, 753–759.
(2) 'Közbeszólás és serkentés.' (Dezséry László) *Uj Irás* 1963/1, 113–120.
(3) 'Lenin, Október.' *Kortárs* 1964/10, 1625–1629.
(4) 'A negyedik ember.' *Valóság* 1964/1, 32–41.

1647. GYURKOVICS Zsuzsa: 'A főiskola, az élet és a Szinház.' *Szinh. és Film.* 1953/8–9, 385–387.

1648. G. L.: 'Hová tart Sartre?' *Irod. Sz.* 1948, 6.

1649. HAÁSZ Árpád:
(1) 'Az állam gazdasági szerepének változása a kapitalizmus fejlődési folyamatában.' *Társ. Sz.* 1960/12, 86–103.
(2) 'Az állam mint gazdasági tényező a jelenkori kapitalizmusban.' *Közg. Sz.* 1957/7, 713–730.
(3) 'A hétéves terv és a békés verseny.' *Valóság* 1959/2, 1–12.
(4) 'Az imperialista hatalmak ellentétei az "európai egység" és Németország kérdésében.' *Társ. Sz.* 1953/12, 1221–1238.
(5) 'A jelenkori kapitalizmus sajátosságairól.' *Közg. Sz.* 1957/5, 502–515.
(6) 'Korunk kapitalizmusának termelési és fogyasztási szerkezete.' *Közg. Sz.* 1957/12, 1213–1230.
(7) 'A revizionizmus elleni harc néhány elvi kérdése.' *Közg. Sz.* 1959/10, 1035–1055.

(8) 'Sztálin új úttörő műve – korunk társadalmi törvényeinek fejlődése.' *Felsőok. Sz.* 1952/9, 385–389.

1650. HACHS P., LENGYEL J., SZIMON J.: 'Polgári irodalom – szocialista kultúra. *Nagyv.* 1961/8, 1232–1238.

1651. HADNAGY László: 'A MSzMP művelődési politikájának irányelvei és a tanácsok feladatai.' *Áll. és Igaz.* 1959/9, 253–262.

1652. HÁHN Géza:
(1) 'Biológia és társadalom.' *Term. tud.* 1948, 257–261.
(2) 'A haladó biológia útja.' *Term. és Tech.* 1949, 130–137.

1653. HÁHN István:
(1) 'Az egyház és az antik örökség.' *Vil.* 1962/11, 17–23.
(2) 'A Holt-tengeri közösségtől az őskeresztény vagyonközösségig.' *Vil.* 1960/1, 8–16.
(3) 'A feudalizmus gazdasági alaptörvényéről szóló szovjet tudományos vita.' *Száz.* 1955/4–5, 723–728.
(4) 'A Jézus – mitosz és a történelem.' *Vil.* 1961/12, 22–31.
(5) 'A korai görög materializmus vallás kritikája.' *Vil.* 1963/12, 739–745.
(6) 'Az ótestamentumi monoteizmus születése. Két szemlélet a monoteizmusról.' *Vil.* 1963/7–8, 430–441.

1654. HAJDÚ Ferenc: A kritikai tojástáncról. Hozzászólás a "Kritika és könyvkiadás" című cikkhez. *Él és Ir.* 1959/33, 3.

1655. HAJDÚ Gyula: 'A Magyar Tanácsköztarsaság.' *Áll. és Igaz.* 1959/1, 29–37.

1656. HAJDÚ István: 'A termelőszövetkezeti mozgalom fejlődése és a szövetkezetek gazdálkodása.' *Stat. Sz.* 1957/8–9, 629–646.

1657. HAJDÚ J, NEMES J.: 'Nyugaton a helyzet változó.' *Népszab.* 1963/287, 6; 1963/288, 6; 1963/289, 6; 1963/290, 6; 1963/291, 6; 1963/292, 6; 1963/293, 6; 1963/294, 6; 1963/295, 6.

1658. HAJDÚ Tibor:
(1) 'Az ezerkilencszáztizenkilenc június huszonnegyediki ellenforradalmi kérdés történetéhez.' *Párt. tört. Közl.* 1959/2, 240–272.
(2) 'A forradalom győzelme vidéken. A Forradalmi Kormányzó Tanács vidéki sajtóosztályának jelentéséből.' *Száz.* 1959/1, 159–171.
(3) 'A Magyar Tanácsköztársaság történetének néhány kérdése.' *Száz.* 1958/1–4, 364–387.
(4) 'Károlyi Mihály és a Kommunista Párt.' *Népszab.* 1964/298, 9.
(5) 'Michael Károlyi and the Revolutions of 1918–1919.' *Acta Hist.* 1964/3–4, 351–371.
(6) 'A tanácsok szerepe a magyar októberi polgári demokratikus forradalomban.' *Száz.* 1954/2–3, 245–265.

1659. HAJMOCSI Gyula: 'Az épitészeti forma jelentéséről.' *Ép. és Közl. Tud. Köz.* 1960/1–2, 51–59.

1660. HAJNAL Gábor: 'Szembefordult a dekadens irányzatokkal a berlini kultúrkonferencia.' *Él. és Ir.* 1957/19.

1661. HAJPÁL Gyula:
(1) 'Elvi megjegyzések a nemzeti jövedelem módszertani kérdéseihez. (Még egyszer Horváth Róbert tantörténeti tanulmányaihoz.)' *Stat. Sz.* 1957/7, 586–589.
(2) 'A nemzeti jövedelem fogalmi meghatározásának egyes gazdaságelméleti kérdései.' *Stat. Sz.* 1956/11–12, 990–1001.

1662. HALASI Andor: 'Szinház és forradalom, ezerkilencszáztizennyolc-ezerkilencszáztizenkilencben.' *Munka* 1959/2, 20–21.

1663. HALÁSZ József:
(1) 'A kommunisták feladatai a Hazafias Népfrontban.' *Partépités* 1954/9, 1–4.
(2) 'Népidemokratikus államunk fejlesztésének kérdései a MSzMP hetedik kongresszusa határozataiban.' *Jogtud. Közl.* 1960/1–2, 1–13.
(3) 'A szocialista állam fejlődésének kérdései a SzKP XXI. Kongresszusán.' *Jogtud. Közl.* 1959/7–8, 362–369.
(4) 'A szocialista államiság társadalmi öszigazgatásba fejlődéséről.' *MTA Társ. Tört. Tud. Közl. Oszt.* 1962/1–2, 89–103.
(5) 'Választójog és néphatalom.' *Belpol. Sz.* 1958/8, 14–20.

1664. HALÁSZ László:
(1) 'Az alkotás teológiai és tudományos értelmezése.' *Vil.* 1962/10, 44–49.
(2) 'Az alkotó tevékenység.' *Él. és Tud.* 1962/19, 587–590.
(3) 'Elidegenedés és a személyiség pszichológiai megnyilvánulásai.' *Valóság* 1964/12, 39–46.
(4) 'Esztétika és pszichológia.' *M. Pszich. Sz.* 1961/3, 368–370.
(5) 'Film és televizió – műhatás és műélvezés.' *Valóság* 1962/1, 54–62.
(6) 'Hogyan függ össze a művészetek hatása és az idő múlása az egyén életében.' *Él. és Tud.* 1964/49, 2307–2310.
(7) 'Mi a tehetség?' *Él. és Tud.* 1962/16, 483–485.
(8) 'A "modern művészetek" pszichológiai sajátosságai.' *Műv.* 1961/6, 22–24.
(9) 'Műalkotás és vallásosság. Gondolatok a vallási és esztétikai érzelmek viszonyáról.' *Vil.* 1963/3, 161–167.
(10) 'A műélvezés folyamatai.' *Műv.* 1961/10, 9–12.
(11) 'A művészetpszichológia mint az esztétika segédtudománya.' *M. Fil. Sz.* 1962/2, 189–202.
(12) 'A művészi tehetség pszichológiája.' *Műv.* 1962/4, 15–16.
(13) 'A pszichológia hatása az irodalomban.' *Él. és Tud.* 1964/10, 750–754.
(14) 'A szépirodalom mint a pszichológia előfutára.' *Él. és Tud.* 1963/51, 1603–1606.

1665. HALÁSZ Pál:
(1) 'Az állam és jog néhány kérdése Marxnál.' *Áll. és Igaz.* 1953/2–3, 61–72.
(2) 'Az államtipus meghatározásáról.' *Áll. és Jogtud. Int. Ért.* 1960/1, 3–32.
(3) 'Ob opredelenii tipa goszudarsztva.' *Act. Jur.* 1962/1–2, 43–78.

1666. HALÁSZ Péter:
(1) 'Az egységes szocialista parasztság kialakitásának feltételei.' *Társ. Sz.* 1960/7, 14–30.
(2) 'A magyar film ügye a drámai viták után.' *Szinh. és Film.* 1952/12, 535–537.

1667. HÁMORI Ottó: 'Debate on Sex Ethics.' *New Hung. Quart.* 1963/10, 114–124.

1668. HÁMOS György: 'A szabadság és béke ünnepe.' *Csillag* 1952/5, 515–517.

1669. HANÁK Péter:
(1) 'A dualizmus válságának elmélyülése a XX. század első éveiben.' *Száz.* 1955/3, 359–414.
(2) 'A dualizmus válságának problémái a XIX. század végén.' *Tört. Sz.* 1959/1–2, 37–89.
(3) 'A dualista Monarchia válságának gyökerei és kifejlődése.' *Tört. tan.* 1960/4, 1–6.

(4) 'L'influence de la révolution russe de 1905 en Hongrie.' *Act. Hist.* 1955/1–3, 279–317.
(5) 'Iratok az ezernyolcszázkilencvennégy-ezernyolcszázkilencvenöt évi magyar kormányválság történetéhez.' *Tört. Sz.* 1959/3–4, 292–353.
(6) 'A konzervativ sovinizmus.' *Él. és Tud.* 1962/37, 1155–1158.
(7) 'A liberális nacionalizmus.' *Él. és Tud.* 1962/31, 970–973.
(8) 'A magyar "középosztály" fejlődésének problémájához.' *Valóság* 1962/3, 23–39.
(9) 'A magyar szabadságharc és a Habsburg-monarchia elnyomott népei.' *Forr. és Szab.* 1948, 415–467.
(10) 'A magyar történész kongresszus tanulságai.' *Társ. Sz.* 1953/7–8, 715–724.
(11) 'Marx *Louis Bonaparte brumaire tizennvolcadikája* című művének századik évfordulójára.' *Társ. Sz.* 1952/6–7, 626–638.

1670. HANTISCH Lenke: 'Impressziók a szovjet festészet alakulásáról.' *Műv.* 1964/9, 27–29.
1671. HANTOS János: 'A nemzetközi békemozgalom tiz éve.' *Társ. Sz.* 1959/5, 3–16.
1672. HANZSÉROS György: 'Az Új Irás erkölcsi vitájához. (Dezséry László, Gyurkó László.)' *Köznev.* 1963/5, 139–140.
1673. HARANGOZÓ Gyula: 'A készülő magyar balett alkotói problémái.' *Táncműv.* 1954/3, 82–85.
1674. HARASZTY Gyula, VAS János (etc.): 'Céljaink és feladataink a hetedik Pártkongresszus tükrében.' *Könyvt.* 1960/2, 81–85.
1675. HARGITAI Károly: 'Szocialista módon élni, dolgozni és gondolkozni.' *Társ Sz.* 1962/11, 3–5.
1676. HARMATI Sándor: 'A népfront-mozgalom időszerü kérdései a Pártbizottság határozata után.' *Pártélet* 1958/3, 64–70.
1677. HÁRS István: 'A vezetés módszerének sajátosságai az államapparátusban.' *Társ. Sz.* 1954/3, 67–85.
1678. HARSÁNYI István:
(1) 'Hazai sajátosságok a második ötéves tervben.' *Többterm.* 1956/5, 1–2.
(2) 'A marxista közgazdaságtudomány új ága a konkrét gazdaságban.' *Közg. Sz.* 1957/10, 1073–1081.
1679. HARSÁNYI János: 'Magyarok a belga nép ellenállási harcában a II. világháború idején.' *Hadtört. Közl.* 1956/1, 182–184.
1680. HÁRSFALVI Péter:
(1) 'Emlékezés az "Új Március"-ra.' *Term. és Társ.* 1956/3, 160–163.
(2) 'Irodalom – Szociográfia – Szociológia.' *Alföld* 1963/8, 64–69.
1681. HÁRSING László: 'Az extrapoláció. *M. Fil. Sz.* 1963/6, 1107–1121.
1682. HATVANI Dániel: 'A lirai logika és a valóság.' *Tisz.* 1963/3, 2.
1683. HATVANI József: 'A munkásosztály életszinvonalának változása a kapitalista országokban.' *Társ. Sz.* 1949/3, 364–368.
1684. HAVAS Ernő:
(1) 'Az alap és felépitmény néhány kérdése a magyar népidemokráciában.' *Fil. Évk.* 1952, 133–153.
(2) 'Burzsoa filozófiai irányzatok az amerikai imperializmus szolgálatában.' *Társ. Sz.* 1950, 595–612.
(3) 'Eszmei szilárdság és pártszerü birálat.' *Társ. Sz.* 1957/1, 34–49.
(4) 'Filozófiatudományunk helyzete és feladatai.' *Társ. Sz.* 1954/2, 98–112.
1685. HAVAS Katalin, G.:
(1) 'A formális logika azonosság törvényéről.' *M. Fil. Sz.* 1958/3–4, 327–348.

(2) 'A logikai viták helyes irányáért.' *M. Fil. Sz.* 1960/2, 297–311.

1686. HAVAS Lujza: 'Műkedvelő festők – és társadalmi igény.' *Népszava* 1963/269, 7.

1687. HAVASI Béla: 'A politikai munka és a műszaki értelmiség.' *Népszab.* 1964/210, 3.

1688. HAVASI Ferenc: 'A nemzetközi kérdések agitációnkban.' *Pártépitès* 1955/2, 6–8.

1689. HÁY Gyula:
(1) 'A béke és az iró.' *Uj Hang* 1952/9–10, 15–16.
(2) 'A drámairó mestersége.' *Uj Hang* 1952/6, 35–40.
(3) 'Határkő irodalmunk útján.' *Műv. Nép.* 1952/10, 8.
(4) 'Hozzászólás egy vitához. (Déry Tibor: Felelet.)' *Csillag* 1952/11, 1382–1385.
(5) 'Mai drámáinkról.' *Csillag* 1952/10, 1259–1261.
(6) 'A magyar dráma kérdéséhez.' *Irod. Uj.* 1953/224, 5.
(7) 'A második évtized küszöbén.' *Uj Hang* 1955/5, 1–2.
(8) 'Az optimizmusról.' *Irod. Uj.* 1955/21, 7–8.
(9) 'Szabadság és felelősség.' *Irod. Uj.* 1955/37, 3.
(10) 'A szindarab témája.' *Uj. Hang* 1952/8, 61–65.
(11) 'Vita a szovjet irodalom és kritika mai feladatairól.' *Társ. Sz.* 1949, 732–736.

1690. HÁY László:
(1) 'A gazdasági válság kifejlődése a tőkés országokban.' *Társ. Sz.* 1950, 277–289.
(2) 'Kádár János 'Szilárd népihatalom, független Magyarország'.' *Társ. Sz.* 1959/3, 28–38.
(3) 'A Nagy Októberi Szocialista Forradalom harmincötödik évfordulójára.' *Prop.* 1952/8, 12–15.
(4) 'Negyvenesztendő, amely megváltoztatta a világot.' *Társ. Sz.* 1957/6, 25–40.
(5) 'A szocializmus gazdasági alaptörvénye.' *Társ. Sz.* 1953/3, 264–280.
(6) 'A szocialista országok gazdasági együttműködésének elvi kérdései.' *Társ. Sz.* 1960/6, 18–42.
(7) 'Társadalmunk osztálystruktúrája.' *Társ. Sz.* 1962/12, 8–17.

1691. HAYNAL Kornél: 'A szocializmus évszázada. (Korunk tömegmozgalmairól.)' *Pártélet* 1961/2, 57–65.

1692. HÁZI Árpád: 'Az ellenőrzés jelentősége állami és gazdasági életünkben.' *Társ. Sz.* 1951, 598–613.

1693. HEGEDŰS András:
(1) 'A család helyzetéről és jövőjéről.' *Társ. Sz.* 1964/2, 43–54.
(2) 'Elhajlások Pártunk falusi politikájának végrehajtásában.' *Társ. Sz.* 1949/3, 321–340.
(3) 'Hegedűs András Előadói beszéde a Központi Vezetőség 1953 dec. 19. ülésén.' *Társ. Sz.* 1953/12, 1108–1146.
(4) 'Az imperializmus társadalmi válsága és a modern polgári szociológia.' *Valóság* 1960/6, 14–22.
(5) 'Lenin születésének nyolcvanötödik évfordulója.' *Had. tört. Közl.* 1955/2, 7–16.
(6) 'A mai falu és a szociológiai kutatás.' *Társ. Sz.* 1963/4, 26–40.
(7) 'A marxista közgazdaságtudomány új hajtása a munkagazdaságtan.' *M. Tud.* 1962/1, 9–16.
(8) 'A marxista szociológia tárgyáról és helyéről a társadalomtudományok rendszerében.' *M. Fil. Sz.* 1961/2, 166–183.

(9) 'A "mikroszociológiáról" és a "szociometriáról".' *M. Fil. Sz.* 1960/4, 546–582.
(10) 'Mikroszociológiai és társadalmi valóság.' *Valóság* 1960/4, 72–78.
(11) 'A munkás-paraszt szövetség érdekeiről.' *Prop.* 1955/6, 10–19.
(12) 'A szociológia és a szociográfia.' *Valóság* 1961/3, 6–15.
(13) 'Termelőszövetkezeti mozgalmunk helyzete és fejlesztésének fő kérdései.' *Társ. Sz.* 1949, 461–470.

1694. HEGEDŰS BITO Dániel: 'Jegyzetek a neofasizmusról.' *Pártélet* 1963/5, 81–83.
1695. HEGEDŰS Ernő, JUHÁSZ Jenő (etc.): 'A Magyar Építőművészek Szövetségének javaslatai a második ötéves terv irányelveihez.' *M. Épit.* 1956/7, 197–199.
1696. HEGEDŰS Géza:
(1) 'Absztrakció és szimbólum.' *Él. és Ir.* 1964/51, 7.
(2) 'Akhilesz pajzsa, avagy néhány gondolat a termelőmunka esztétikájáról.' *Él. és Ir.* 1964/42, 7.
(3) 'Ifjúsági irodalmunk feladatai.' *Csillag* 1952/5, 594–606.
(4) 'Izlés és izlésfejlesztés.' *Term. és Társ.* 1955/10, 609–611.
(5) 'Az irodalmi silányság néhány kérdéséről.' *Munka* 1958/3–4, 4–5.
(6) 'A kritika másik feladatáról.' *Népszava* 1964/21, 7.
(7) 'Páncél vagy papucs, avagy vita egy epikus műfajról.' 1964/2, 37–39.
(8) 'Szinjátszásunk hagyományaiból.' II. 'A magyar szó kalandjai Pesttől-Pestig'.' *Műv. Nép* 1954/2, 18–19.
(9) 'Technika és drámatechnika.' *Valóság* 1959/6, 59–66.

1697. HEGEDŰS Géza, REMENYIK Zsigmond (etc.): 'Polgári irodalom – szocialista kultúra.' *Nagyv.* 1961/7, 1058–1066.
1698. HEGEDŰS Nándor: 'Demokrácia és nemzetiségi jogok a békeszerződésben.' *Husz. Sz.* 1947, 124–135.
1699. HEGEDŰS Zoltán:
(1) 'Az emberi és irói őszinteségről.' *Csillag* 1951, 912–914.
(2) 'Az irók kongresszusa után.' *Szinh. és Film.* 1951, 231–233.

1700. HEGYI Imre:
(1) 'A falun élő értelmiség szerepe, hivatása.' *Bors. Sz.* 1964/4, 26–30.
(2) 'A falusi értelmiség helyzetéről és feladatairól.' *Bors. Sz.* 1961/4, 385–390.
(3) 'A Hazafias Népfront falusi tevékenységéről.' *Bors. Sz.* 1960/4, 288–290.

1701. HEITLER László: 'A modern képzőművészet és a közizlés.' *Rajztan.* 1964/1, 24–25.
1702. HELLER Ágnes:
(1) 'Belinszkij esztétikai tanulmányai.' *Forum* 1950, 466–470.
(2) 'Az előitélet.' *Valóság* 1964/3, 26–39.
(3) 'Erdélyi János.' *Fil. Évk.* 1952, 403–476.
(4) 'Eugene O'Neill és az amerikai dráma.' *Valóság* 1961/6, 50–58.
(5) 'Liberalizmussal a bürokrácia ellen?' *Csillag* 1953/9, 1366–1367.
(6) 'A pátosz.' *Uj Hang* 1952/4, 61–63.
(7) 'Rousseau és az Új Heloise.' *M. Fil. Sz.* 1964/2, 342–368.
(9) 'A személyi érdekeltség és a szocialista erkölcs.' *Term. és Társ.* 1956/9, 548–549.
(10) 'A szerep mint történelmi kategória.' *Kortárs* 1964/4, 637–642.
(11) 'Az újkori filozófia hajnalán. A firenzei újplatonizmus.' *Vil.* 1964/3, 174–177.
(12) 'Új valóságok – régi valótlanságok. Megjegyzések a nyugatnémet polgári kritikáról.' *Nagyv.* 1960/5, 756–760.

(13) 'Valóság és olvasmány-élmény. (Válasz Tamás Attilának 'Valóság vagy olvasmányélmény' cimü cikkére.)' *Kortárs* 1963/2, 318–319.

1703. HÉRA Zoltán:
(1) 'Hozzászólás Darvas József cikkéhez. ("Egy iró megjegyzései a kritikáról.")' *Népszab.* 1964/209, 9.
(2) 'Kritika és kultúrális politika.' *Népszab.* 1963/16, 7.
(3) 'Kritika és társadalom. Gondolatok a szegedi kritikai konferenciáról.' *Népszab.* 1963/121, 7.
(4) 'Szocialista realizmus – realizmus nélkül?' *Népszab.* 1964/17, 8.
(5) 'Tárgyilagosság, tudatosság. Széljegyzetek egy irodalmi vitához.' *Népszab.* 1962/249, 9 (Csák Gyula, Márkus István, Mocsár Gábor, Lengyel József, 'A mai falu szellemi és erkölcsi problemáiról' szóló irásaihoz.).
(6) 'A teljesség igénye. Ankét az Irószövetségben.' *Népszab.* 1963/228, 7.

1704. HERCEGH Ferencné: 'A két világháború közötti szociális épitkezések.' *M. Műv. tört. Munkaköz. Évk.* 1951, 189–194.

1705. HERMAELI Lajos: 'Zenei előadóművészetünk kérdései.' *Uj. Zen. Sz.* 1952/9, 14–16.

1706. HERMANN István:
(1) 'Dráma és szerep.' *Szinh. és Film.* 1955/2, 92–96.
(2) 'Drámairodalmunk időszerü kérdéseiről.' *Tisz.* 1964/2, 10.
(3) 'Drámairodalmunk továbbfejlesztésének egy kérdéséről.' *Csillag* 1954/9, 1742–1752.
(4) 'A dramaturgiai tudatosság és szini kultúránk.' *Társ. Sz.* 1956/1, 46–59.
(5) 'A hátranézés irodalma.' *Él. és Ir.* 1960/25, 5–6.
(6) 'Lehet-e művészet, tanitás nélkül?' *Uj Irás* 1964/9, 1120–1129.
(7) 'Freud és a művészet.' *Krit.* 1964/12, 32–41.
(8) 'A gyengeség vagy a helytállás művészete.' *Kortárs* 1963/7, 1075–1082.
(9) 'A konfliktus kérdése drámáinkban.' *Szinh. és Film.* 1954/2, 53–56.
(10) 'Korszerű-e a realizmus?' *Tisz.* 1963/12, 1–2.
(11) 'A kritika misztifikációja és a misztifikáció kritikája.' *Uj Irás* 1964/4, 488–492.
(12) 'A művészi egyetemességről.' *Valóság* 1963/1, 34–41.
(13) 'A Nagy Október és a szocialista dráma.' *Szinh. és Film.* 1953/11, 489–491.
(14) 'Nemi perverzió és zeneiség.' *M. Pszich. Sz.* 1963/1, 138–142.
(15) 'Nemzeti egység és drámai irodalom.' *Csillag* 1955/8, 1640–1650.
(16) 'Népfront és irodalom.' *Csillag* 1956/5, 1014–1018.
(17) 'Az ösztönök mitizálása a pszichoanalizisben. A modern mitoszteremtés történetéhez.' *Vil.* 1964/1, 40–45.
(18) 'Tények és Igazság!' *Csillag* 1955/3, 635–637.
(19) 'Tények és összefüggések.' Hozzászóllás Illés László: 'Régi viták az avantgárdról' – cimű cikkéhez.' *Krit.* 1964/2, 41–43.
(20) 'A világkatarzis drámai tükre.' *Kortárs* 1960/10, 630–632.

1707. HERSZÉNYI Bálint: 'Tervek zenei életünk fejlődésére.' *Kortárs* 1954/4, 58.

1708. HETÉNYI István:
(1) 'Második ötéves tervünk.' *Közg. Sz.* 1959/10, 1013–1034.
(2) 'A nemzeti jövedelem tervezésének egyes kérdései.' *Közg. Sz.* 1955/2, 188–199.
(3) 'A népgazdaság távlati tervezésének feladatai és módszerei.' *Valóság* 1958/1, 51–59.

(4) 'A Szovjetunió hétéves terve és a magyar népgazdaság.' *Pártélet* 1959/6, 3–8.

1709. HEVESI Gyula:
(1) 'Értelmiségiek a munkások oldalán. (Műszaki értelmiségünk az I. világháború és a polgári forradalom idején.)' *Valóság* 1958/1, 30–36.
(2) 'A jövőbelátó Lenin.' *Műv. Nép.* 1956/17.
(3) 'Lenin a szocialista épités műszaki feladatairól.' *M. Tud.* 1956/4–6, 125–136.
(4) 'Műszaki és tudományos értelmiségünk a forradalmi mozgalomban. (K.M.P. megalakulása és azt közvetlenül megelőző forradalmi mozgalmak.)' *M. Tud.* 1959/1, 3–8.
(5) 'Néhány gondolat a Tanácsköztársaság gazdaságpolitikai sikereinek magyarázatához.' *Párt. tört. Közl.* 1959/2, 228–232.
(6) 'A párt hetedik kongresszusa után.' *M. Tud.* 1959/12, 623–626.
(7) 'A proletárforradalom mozgalmi előzményéről az első világháború alatt.' *Társ. Sz.* 1949, 214–223.
(8) 'Szocialista iparszervezés és távlati tervezés a Tanácsköztársaságban.' *M. Tud.* 1959/4, 183–187.
(9) 'Sztahanov mozgalom a kommunizmus előfutára.' *Szov. Kult.* 1950/8, 22–24.
(10) 'A termelés gazdaságosságának feltételeiről.' *Közg. Sz.* 1955/2, 188–199.
(11) 'A tudományos kutatás és termelés kapcsolata.' *MTA Műsz. Oszt. Közl.* 1951, 6–41.
(12) 'A tudomány és termelés szocialista kapcsolatai.' *MTA Társ. Tört. Tud. Oszt. Közl.* 1953/3–4, 395–436.

1710. HÉVIZI István: 'A demokratikus centralizmusról.' *Pártélet* 1963/6, 21–26.

1711. HIDVÉGI Ferenc, KOPÁTSY József: 'Az állami gazdaságok pártszervezeteiről.' *Társ. Sz.* 1961/1, 76–84.

1712. HIDVÉGI Ferenc, VARGA Sándor: 'A termelőszövetkezeti pártszervezetek feladata.' *Társ. Sz.* 1960/1, 47–56.

1713. HIKÁDÉ Aladár: 'A forradalmi törvényszék munkájáról a Magyar Tanácsköztársaságban.' *Párt. tört. Közl.* 1959/2, 233–235.

1714. HOCH Róbert:
(1) 'Az államelméletben megnyilvánuló jugoszláv revizionista nézetekről.' *Közg. Sz.* 1959/2, 164–177.
(2) 'A politikai gazdaságtan tárgya.' *Prop.* 1953/9–10, 34–38.

1715. HOFFMEISTER Adolf: 'A cseh képzőművészeti kritika kritikája.' *Szab. Műv.* 1952/3, 139–141.

1716. HOLDERITH József, MAGYARÓDI Sándor: 'A szerves molekulák minőségi meghatározottságának kérdéséhez.' *M. Fil. Sz.* 1963/1, 51–65.

1717. HOLKA Gyula: 'A Magyar Tanácsköztársaság kialakulásának negyvenedik évfordulójára.' *Stat. Sz.* 1959/3, 243–249.

1718. HOLLÓI Imre: 'Korunk fő tartalma.' *Pártélet* 1962/2, 11–18.

1719. HOLLÓS Lajos: 'Tánczenénk fejlődésének néhány rendezéséről.' *Uj. Zen. Sz.* 1951/1, 15–18.

1720. HOLTAI György: 'Megnemalkuvó harc a békéért.' *Forum* 1949, 588–592.

1721. HONT Ferenc:
(1) 'Az igazi filmművészet védelmében.' *Él. és Ir.* 1957/22.
(2) 'Tizezrek művészete. (A szinjátszó mozgalomról.)' *Műv. Nép.* 1952/7, 15–16.

1722. HONTI Katalin: 'Néhány szó a népszinműről.' *Műv. Nép.* 1954/3, 1–8.
1723. HORKAY László: 'Egy magyar filozófiai forradalom tragédiája.' *Panth.* 1947, 14–22.
1724. HORLAI Györgyné:
(1) 'Népies próza a szabadságharc bukása után (1849–1867).' *Irod. tört.* 1959/3–4, 383–393.
(2) 'A népiesség válsága 1848–1849 után.' *Irod. tört. Közl.* 1959/1, 42–66.
1725. HORTOBÁGYI Tibor: 'A biológiai tudományok társadalmi jelentősége.' *Term. tud. Közl.* 1962/6, 242–245.
1726. HORVAI István: 'Új magyar dráma és kritika.' *Szinh. és Film.* 1950, 33–80.
1727. HORVÁTH Ferenc:
(1) 'Az első proletár diktatúra Vasmegyében. (Horváth B., Horváth F., Palánk I., tanulmányaiból.)' *Vasm. Sz.* 1959, 1–9.
(2) 'Iratok az ellenforradalom idejéből.' *Vasm. Sz.* 1959/2, 91–95.
(3) 'Szinház és drámairodalom.' *Szinh. és Film.* 1954/2, 51–52.
(4) 'A Tanácsköztársaság Vasmegyei dokumentumaiból.' *Vasm. Sz.* 1959, 14–23.
1728. HORVÁTH György: 'A társadalomlélektan és a pedagógia.' *Köznev.* 1964/4, 137–140.
1729. HORVÁTH István Károly: 'A Prometheusmitosz három évezrede.' *Vil.* 1962/5, 14–22.
1730. HORVÁTH János:
(1) 'Az állam és az egyházak viszonyáról.' *Belpol. Sz.* 1958/7, 27–32.
(2) 'Pártszervezeteink segitsék elő "A szocializmus épitésének kérdései hazánkban" cimü téma sikeres feldolgozását.' *Prop.* 1954/3–4, 53–57.
(3) 'A pártoktatási év eredményes befejezéséért.' *Pártok.* 1952/6, 23–26.
1731. HORVÁTH János: 'Fizikai rendszerek kollektiv sajátosságai és a velük kapcsolatos filozófiai problémák.' *Fiz. Sz.* 1963/8, 239–247.
1732. HORVÁTH József:
(1) 'Bulgáriai tapasztalatok.' *M. Fil. Sz.* 1961/6, 908–912.
(2) 'Az értelmiségünk és a szerkesztőségek kapcsolata.' *M. Sajtó* 1955/9, 420–431.
(3) 'Gondolatok a birálatról és az önbirálatról.' *Társ. Sz.* 1963/4, 64–71.
(4) 'Magunkkal szembenézve.' *Népszab.* 1963/135, 3.
(5) 'A materialista dialektika alkalmazásának példái.' *Term. Tud. Közl.* 1961/6, 297–299.
(6) 'Nem külön feladat.' *Népszab.* 1963/133, 1.
(7) 'Pártszerüen.' *Népszab.* 1962/235, 3.
(8) 'A pártmunka értelme.' *Népszab.* 1962/264, 3.
(9) 'A világ anyagi egységének helyes felfogásához.' *M. Fil. Sz.* 1962/1, 21–33.
1733. HORVÁTH Józsefné: 'Werner Heisenberg filozófiai és társadalmi nézetei *A mai fizika világképe* cimű művében.' *Period. Polytechn.* 1964, 55–65.
1734. HORVÁTH Károly: 'A pozitivizmus a magyar irodalom történetirásban.' *Irod. tört. Közl.* 1959/3–4, 403–415.
1735. HORVÁTH Márton:
(1) 'A békéért és a szocializmus épitéséért. (Rákosi beszéde.)' *Tart. B. Nép. Dem.* 1951/39, 7.
(2) 'A III. Kongresszus. (A MKP harmadik kongresszusa.)' *Társ. Sz.* 1946, 693–701.

(3) 'Honnan – Hová? (Hogyan esküdött össze Nagy Ferenc önmaga ellen?)' *Forum* 1947, 401–408.
(4) 'Lenin harca a békéért.' *Társ. Sz.* 1950, 375–387.
(5) 'Magyar irodalom – szovjet irodalom.' *Csillag* 1950/3, 1–13.
(6) 'Megjegyzések demokratikus irodalmunk kialakulásáról.' *Csillag* 1950/31, 34–37.
(7) 'A munkásosztály egységes pártjának megteremtése a szociáldemokrata jobboldallal vivott harcban.' *Társ. Sz.* 1948, 266–274.
(8) 'A párt felvilágositó munkája a tömegek között.' *Társ. Sz.* 1952/6–7, 493–519.
(9) 'Jobboldali szociáldemokrácia.' *Társ. Sz.* 1947, 624–633.
(10) 'Szabadságunk születésnapja.' *Társ. Sz.* 1950, 185–192.
(11) 'Válság vagy egyetértés.' *Forum* 1946, 117–124.

1736. HORVÁTH Ottó: 'A pártmunka új módszereiről.' *Pártépitès* 1954/12, 25.

1737. HORVÁTH Róbert:
(1) 'Egy megjegyzés "A szocialista társadalom pénzéről" cimü ankét ismertetéséhez.' *Pénz. Sz.* 1954/4, 300–301.
(2) 'A magyar hivatalos statisztikai szolgálat kialakulásának jelentőségéről.' *Stat. Sz.* 1958/3, 161–177.
(3) 'A nemzeti jövedelemszámitás tantörténetének módszertani kérdéseiről. (Válasz Hetényi J. és Hajpal Gy. hozzászóllására.)' *Stat. Sz.* 1957/6, 463–477.
(4) 'A polgári nemzeti jövedelemszámitás Magyarországon.' *Stat. Sz.* 1956/4, 324–337.

1738. HORVÁTH Sándor: 'Hogyan segitik járásaink (Sárvári járás) politikai iskolái a pártépitést és a termelést?' *Pártmunkás* 1952/5, 31.

1739. HORVÁTH Zoltán:
(1) 'A nacionalizmus néhány kérdése Molnár Erik cikkei kapcsán.' *Uj Irás* 1963/11, 1381–1384.
(2) 'A személyiség történelmi szerepéről.' *Prop.* 1954/5, 44–50.

1740. HORVÁTH Zoltánné: 'Hozzászolás Gondos Ernő: A "Gondolat"-ról cimű irásához.' *Párt. tört. Közl.* 1964/1, 145–150.

1741. HRÓBECZ József: 'Ateista művek az ismeretterjesztés szolgálatában.' *Pártélet* 1959/9, 40–44.

1742. HÚBER Lajos: 'A mezőgazdaság szocialista átszervezése és a szakszervezeti mozgalom.' *Munka* 1958/7, 5–6.

1743. HUBEY Miklós:
(1) 'Közös felelősség...' *Csillag* 1950/3, 47–49.
(2) 'Megjegyzések szinházi kritikánkról.' *Csillag* 1952/7, 849–861.
(3) 'Szinházi konferencia után.' *Csillag* 1951/4, 14–22.
(4) 'Szinpad és közönség.' *Csillag* 1954/5, 920–924.
(5) 'Vita a szovjet drámairodalomról, és tanulságok.' *Szov. Kult.* 1953/12, 20–22.

1744. HUNYADI Béla: 'Ankétok a társadalmi tulajdon védelméről.' *Társ. Sz.* 1955/9, 136–142.

1745. HUSZÁR Ernő: 'Állitsuk a KISz munka középpontjába a tanulás megsegitését.' *Felsőok Sz.* 1960/10, 607–611.

1746. HUSZÁR István:
(1) 'Az életszinvonal emelkedése a második ötéves tervben.' *Társ. Sz.* 1956/5, 112–117.

(2) 'A második ötéves terv vitája.' *Pártélet* 1956/8, 13–20.

1747. HUSZÁR Tibor:
(1) 'Az élet értelméről.' *Vil.* 1962/1, 15–20.
(2) 'Az erkölcs fejlődéséről.' *Társ. Sz.* 1963/10, 33–50.
(3) 'Keresztény humanizmus.' *Vil.* 1961/9, 10–13; 1961/10, 7–13.
(4) 'A környezet és az emberi cselekvés dialektikája a fiatalkoruak bűnözésével foglalkozó polgári elméletek tükrében' *Valóság* 1963/3, 19–32.
(5) 'Lenin az ifjúság kommunista neveléséről.' *Uj Márc.* 1954/1, 19–32.
(6) 'A modern 'ifjú' ideálja és az igazi korszerüség.' *Valóság* 1960/5, 28–36.
(7) 'A személyiség marxista és egzisztencialista értelmezésének ellentéte.' *Valóság* 1962/6, 30–48.
(8) 'Vessük a fiatalok szivébe a Magyar Tanácsköztársaság példáját.' *Prop.* 1953/11–12, 58–62.

1748. IBY Gábor: Tervgazdálkodásunk alapvető fogalmai. *Erd. Lap.* 1949, 218–222.

1749. *Időszerű Kérdések* (edit.): A MSzMP Központi Bizottságának irányelvei a párt VII. kongresszusán. *Idősz. K.* 1959/5, 1–23.

1750. IGNOTUS Pál: Október és a tömeg. *Szoc.* 1946, 483–485.

1751. IHRIG Károly: 'A mezőgazdasági árpolitika egyes tőkésországokban.' *Közg. Sz.* 1958/2, 198–208.

1752. ILLÉS Béla:
(1) 'Ezerkilencszáztizenkilenc március huszonegy.' *Él. és Ir.* 1957/1, 10.
(2) 'Gondolatok az irók közgyűléséről.' *Irod. Uj.* 1954/18, 1–3.
(3) 'Időszerü irodalmi kérdésekről.' *Irod. Uj.* 1954/4, 1.
(4) 'Irodalmunk elvi egységéért.' *Irod. Uj.* 1955/48, 1–2.
(5) 'Irodalmunk holnapjáért.' *Irod. Uj.* 1955/51, 1.
(6) 'Kún Béla tanácsokat ad.' *Él. és Ir.* 1957/20.
(7) 'A magyar ügy az ENSz-ben.' *Él. és Ir.* 1957/13.
(8) 'A mi Sztálinunk.' *Irod. Uj.* 1953/6, 7.
(9) 'Negyven esztendő. (A Nagy Oktoberi Szocialista Forradalom negyvenedik évfordulójára.)' *Él. és Ir.* 1957/18.
(10) 'Negyven év múltán. A Kommunisták Magyarországi Pártjának útja.' *Él. és Ir.* 1958/47, 1–2.
(11) 'A pártkongresszus irodalmunk egységéért.' *Irod. Uj.* 1954/12, 1–2.
(12) 'A szovjet kultúra holnapja.' *Társ. Sz.* 1949, 138–139.
(13) 'A szovjet irodalom harcos útja.' *Irod. Uj.* 1953/23, 1–2.
(14) 'Sztálin hangja.' *Forum* 1949, 971–977.
(15) 'Tiz szabad esztendő.' *Irod. Uj.* 1955/14, 1–2.
(16) 'Új olvasó, új irodalom.' *Irod. Sz.* 1949/6, 5.

1753. ILLÉS Endre: 'Március tizenöt, vagy április négy.' *Irod. tört.* 1956/4, 452–453.

1754. ILLÉS Gyula: 'A szocialista irodalom hagyományairól.' *Népszab.* 1964/293, 8.

1755. ILLÉS Jenő:
(1) 'A mai élet ábrázolása újabb drámáinkban.' *Társ. Sz.* 1956/4, 131–138.
(2) '"Mai" témak és "örök" problémák. Németh László új drámáiról.' *Kortárs* 1963/10, 1575–1580.
(3) 'Művek, kritikák és a kritika.' *Kortárs* 1963/11, 1754–1756.

1756. ILLÉS László:
(1) 'Die Problematik der Proletkult-Periode in der internationalen proletarischen Literatur Mittel- und Ost-Europas.' *Act. Litt.* 1962/5, 474–477.
(2) 'Egység és mérték.' *Kritika* 1963/4, 34–39.
(3) 'Közéleti költészet és a kritikusi klisék.' *Kritika* 1964/5, 39–40.

(4) 'A magyar proletárirodalom hagyományairól.' *Nagyv.* 1959/8, 263–267.
(5) 'A marxista kritika egysége és a hagyományok értelmezése. (Kiss Lajos 'Irodalom és irodalomtudat' cimü cikkéhez.)' *Kortárs* 1963/6, 893–896.
(6) 'A Proletárkult-periodus problémái a kelet és közép-európai szocialista irodalomban.' *Világ. Figy.* 1963/2, 105–107.
(7) 'Régi viták az avantgárdról.' *Kritika* 1963/2, 6–17.
(8) 'Újabb vitak az avantgárdról.' *Kritika* 1964/4, 13–22.

1757. Illyés Gyula:
(1) '1944 október.' *Uj Hang* 1954/11–12, 13–20.
(2) 'Jegyzetek a költészetről.' *Irod. Uj.* 1954/6, 5.
(3) 'Jegyzetek a költészetről: A "pesszimista" versekről.' *Irod. Uj.* 1954/2, 3.
(4) 'A nép nyelvéért, a nép szinházáért. Egy kezdő drámairó jegyzetei.' *Uj Hang* 1955/10, 14–16.
(5) 'A "Nyugat" vége.' *Irod., Uj.* 1954/18, 3.

1758. Illyés Gyula, Jankovich Ferenc (etc.): 'Modernség az irodalomban.' *Él. és Ir.* 1962/19, 1–3.

1759. Imre Farkas: 'Tudomány és művészet. (Tüskés Tibor: 'A korszerű művészet felé' – cimü tanulmányához.)' *Jelenkor* 1963/9, 842–844.

1760. Imre Katalin: 'Kritika és könyvkiadás.' *Él. és Ir.* 1959/29, 1.

1761. Imre M., Szinkovich M. B.: 'Részletek a KMP 1928 júliusi plénumának anyagából.' *Párt. tört. Közl.* 1958/3, 114–156.

1762. Imrényi Imre: 'A klasszicizmus stilusváltozatainak kifejlődése a Kiskúnság épitészetében.' *M. Épit.* 1952/2, 67–72.

1763. Incze Miklós:
(1) 'The Conditions of the Masses in Hungary During the World Economic Crisis of 1929–1933.' *Acta Hist.* 1955/1–2, 1–93.
(2) 'A néptömegek helyzete Magyarországon az 1929–1933 évi gazdasági válság idején.' *Száz.* 1953/2–3, 233–311.
(3) 'A Pénzügyi válság és a magyarországi finánctőke az 1929–1933 évi világgazdasági válság idején.' *Pénz. Sz.* 1954/4, 303–307.

1764. Incze Miklós, Petőcz Pál: 'A dolgozó parasztság helyzete a Horthyfasizmus idején.' *Term. és Tech.* 1953/9, 550–554.

1765. *Iparitanulóképzés* (edit):
(1) 'A KISz feladatai az ipari tanulók között.' *Iparitan.* 1962/1, 1–5.
(2) 'A KISz feladatai a munkásifjúság körében.' *Iparitan.* 1959/2, 2–5.
(3) 'A KISz legfontosabb feladatai az ifjúság eszmei, politikai és erkölcsi nevelésében.' *Iparitan.* 1959/7, 1–4.

1766. *Irodalmi Ujság* (edit):
(1) '"Az értelmiség és tovább."' *Irod. Uj.* 1954/16, 1.
(2) 'A fiatal irók II. konferenciája után.' *Irod. Uj.* 1953/4, 5–6.
(3) 'Irodalmi életünk időszerü kérdései.' *Irod. Uj.* 1956/26, 1.
(4) 'Irodalmunk új sikereiért.' *Irod. Uj.* 1954/6, 1.
(5) 'Irodalom történeti tanácskozás Szegeden.' *Irod. Uj.* 1956/2, 325–340.
(6) 'Irók és szinházak.' *Irod. Uj.* 1953/8, 3.
(7) 'MDP Központi Vezetőségének határozata az irodalmi életben mutatkozó jobboldali jelenségekről.' *Irod. Uj.* 1955/50, 1.
(8) '"Szabadság, szerelem". (A magyar rádió irodalmi folyóiratának megindulásához.)' *Irod. Uj.* 1953/23, 9.
(9) 'Szilárd jellemü erős egyéniségű hősöket. A fiatal szovjet irók tanácskozása,' *Irod. Uj.* 1956/4, 3.

(10) 'A sztálini humanizmus fényénél.' *Irod. Uj.* 1953/8, 1.
(11) 'Vita költészetünk elvi kérdéseiről.' *Irod. Uj.* 1953/2, 4.
(12) 'Vonzóbb, érdekesebb irodalmat.' *Irod. Uj.* 1953/16, 3.

1767. *Irodalomtanitás* (edit): 'Az irodalomtörténeti tanitás világnézeti politikai nevelőhatásának néhány kérdéséről.' *Irod. tan.* 1955/5, 140–145.

1768. *Irodalomtörténet* (edit):
(1) 'Rövid beszámoló a Magyar Irodalomtörténeti Társaság működéséről, 1953 január-május.' *Irod. tört.* 1953/1–2, 252–256.
(2) 'Sztálin szavai.' *Irod. tört.* 1949, 163–168.

1769. *Irodalomtörténeti Közlemények* (edit):
(1) 'Számoljuk fel az irodalomtudomány elmaradottságát.' *Irod. tört. Közl.* 1953/3–4, 257–259.
(2) 'Új feladatok elött.' *Irod. tört. Közl.* 1954/1, 1–4.

1770. *Irószövetség:* 'Határozzuk meg helyesen a maiság fogalmát az irodalomban.' *Él. és Ir.* 1961/27, 1–2.

1771. IVICSICS Lajos: 'Gondolatok a fizika rokonjelenségeinek fogalmáról.' *Ép. és Közl. Tud. Köz.* 1962/3, 411–421.

1772. IZSÁK Erika: 'A beszélgetések, viták szerepe az ifjúsági propagandamunkában.' *Uj Márc.* 1952/10–11, 104–110.

1773. IZSÁK Júlia: 'Egy propagandista szemináriumvezető tapasztalataiból.' *Prop.* 1952/2, 14–16.

1774. I. B.: 'Rákosi Mátyás: *Népi demokráciánk útja.*' *Könyvbarát* 1952/4, 27–28.

1775. JAKÓ Géza: 'A termelés fogalma.' *Stat. Sz.* 1949, 4–8.

1776. JÁKY László: '"Emberek, pusztul a jövő nemzedék"! Munkásgyermekek szociális egészségügyi viszonya a Horthy-rendszerben.' *Ped. Sz.* 1959/7–8, 706–713.

1777. JANCSECZ Antal: 'Hozzászólás Pálos Gyulának 'Az állami gazdaságok pénzgazdálkodásának néhány kérdéséről', cimü cikkéhez.' *Pénz. Sz.* 1959/4, 287–297.

1778. JANKOVICH Ferenc:
(1) 'Birálat. (Szabó István 'Lázadó' cimű regénye.)' *Uj Hang* 1954/2, 40–42.
(2) 'Egy szó a nemzeti tánc kérdéséhez. A 'Fából faragott királyfi' felújitása kapcsán.' *Táncmüv.* 1952/6, 178–180.
(3) 'Életszerűség az irodalomban.' *Veszpr. Sz.* 1958/1, 1–5.

1779. JANKOVICH Ferenc, ILLÉS Béla: 'Két levél a kritikáról.' *Irod. Uj.* 1954/22, 7.

1780. JÁNOSI János: 'Izlés és világnézet.' *Él. és Ir.* 1958/35, 3.

1781. JÁNOSSY Lajos:
(1) 'A filozófia jelentősége a fizikai kutatásban.' *M. Tud.* 1956/1–3, 15–30.
(2) 'MTA nemzetközi kapcsolatának helyzete és problémái.' *M. Tud.* 1959/9, 479–487.
(3) 'A modern fizika kérdéseiről.' *Atom* 1956/4, 3–13.
(4) 'Planck filozófiai nézetei a fizikában.' *M. Tud.* 1959/7–8, 343–359.
(5) 'A speciális relativitáselmélet filozófiai problémái.' *M. Fil. Sz.* 1962/2, 153–188.

1782. JÁVORKA Éva B.: 'Marx és Engels művei a magyarországi német nyelvü munkáslapokban (1873–1894).' *Párt. tört. Közl.* 1956/1, 144–148.

1783. JAUSZ Béla: 'Az erkölcsi nevelésnek mint komplex folyamatnak elemzése.' *Debrecen* 1960, 127–137.

1784. JEMMITZ János: 'A nemzetközi munkásmozgalom az I. Internacionálé bázeli kongresszusának előestéjén.' *Párt. tört. Közl.* 1964/3, 47–73.

1785. JENEI Károly:
(1) 'Pénzintézetek és hivatalszervezetek a Tanácsköztársaság alatt.' *Levélt. Köz.* 1959/29, 313–333.
(2) 'Szabolcs – Szatmár megye a Tanácsköztársaság idején.' *Idősz. K.* 1959/1, 23–25.
1786. JENEI Károly, SZIGETVÁRI István: 'A Tanácsköztársaság mezőgazdasági termelőszövetkezetének szervezete és ügyvezetése.' *Levélt. Köz.* 1959/29, 369–387.
1787. JENEY Jenő: 'Harcoljunk a szocializmus győzelméért a tömegek tudatában is. (A tudat szocialista átformálásának egyes kérdései.)' *M. Fil. Sz.* 1960/2, 184–196.
1788. JÓBORU Magda: 'A DISz II. kongresszusa után.' *Köznev.* 1955/13, 297–298.
1789. JOCSIK Lajos: '"Versenyfutás a kétezredik évig".' *Term. tud. Közl.* 1962/6, 264–267.
1790. *Jogtudományi Szemle* (edit): 'Nagy tanitónk Sztálin et.' *Jogtud. Sz.* 1953/3, 94–95.
1791. JOÓS István: 'Emlékezések a szombathelyi ifjúmunkásmozgalom történetéből (1917–1919).' *Vasm. Sz.* 1959, 114–116.
1792. JÓRI János:
(1) 'Néhány megjegyzés Dán Klára 'Az egyes és általános dialektikájáról' cimü tanulmányához.' *M. Fil. Sz.* 1958/1–2, 156–173.
(2) 'A vallás eredetéhez vonatkozó kutatások néhány problémája a Szovjetunióban.' *M. Fil. Sz.* 1962/4, 569–586.
(3) 'A vallás lényegéről.' *Vil.* 1964/10, 617–621.
1793. JÓZSA Antal: 'Adatok az osztrák-magyar intervenció bukásának történetéhez Ukrajnában. (1918 február–november.)' *Hadtört. Közl.* 1958/3–4, 18–43.
1794. JÓZSA Péter: 'Gyakorlat és megismerés.' *Valóság* 1963/2, 13–26.
1795. JÓZSA Sándor: 'A kinai történeti tudomány általános helyzetéről, feladatairól és néhány problémájáról.' *Száz.* 1956/4–6, 741–747.
1796. JÓZSEF Farkas:
(1) '"A büszke tettek idején". (Az utolso negyven év magyar irodalma.)' *Kortárs* 1958/11, 658–666.
(2) 'Gondolatok a Tanácsköztársaság irodalmáról.' *Irod. tört. Közl.* 1959/2, 184–215.
(3) 'A Tanácsköztársaság irodalmi publicisztikájáról.' *Irod. tört.* 1959/2, 160–170.
(4) '"A Tett" (1915 nov. 1–1916 szept. 20).' *MMI Ért.* 1955/4, 20–26.
1797. JUHÁSZ Ferenc: 'A kommunista erkölcs elvi kérdései.' *Ped. Sz.* 1959/7–8, 613–626.
1798. JUHÁSZ Géza:
(1) 'A köztársaság bölcsőjénél. (Visszaemlékezés ezerkilencszáznegyvennégy decemberre.)' *Él. és Ir.* 1959/51–52, 1–3.
(2) 'A művészi tükrözés. (Hozzászólás Barta János: 'Néhány szó a tükrözési elméletről' cimü cikkéhez.)' *Alföld* 1960/4, 93–97.
(3) 'Néhány megjegyzés a népi irók "vitájához"' *Alföld* 1955/3, 116–119.
(4) 'A népi irók.' *Alföld* 1954/4, 75–89.
1799. JUHÁSZ László: 'Iparművészet és ipari művészet. Jegyzetek a negyedik Országos Iparművészeti Kiállitásról.' *M. Épit.* 1960/1, 35–40.
1800. JUHÁSZ Lajos: 'A Tanácshatalom egeszségpolitikája Debrecenben. (Orvosok a Kommün alatt.)' *Orsz. Orv. Tört. Könyv. Közl.* 1960/18, 83–90.
1801. JUHÁSZ Mária: 'Jegyzetek a sznobizmusról. A sznobizmus és kritikai életünk.' *Kortárs* 1961/1, 101–105.

1802. JUSTUS Pál:
(1) 'Egy imperialista mintaháboru.' *Szoc.* 1947, 181–188.
(2) 'Küszöbön áll-e a gazdasági válság az Egyesült Államokban?' *Szoc.* 1947, 251–257.
(3) 'A nagy Októberi Forradalom harmincadik évfordulójára.' *Társ. Sz.* 1948/10–11, 672–689.
(4) 'Mi a szocializmus?' *Népszava* 1946, 24.
(5) 'Pártunk feladatai. Kiméletlen kérdések – őszinte feleletek.' *Szoc.* 1948, 5–12.
(6) 'Szocialista politika.' *Szoc.* 1946, 406–419.
(7) 'Vita a szocializmus elvi kérdéseiről.' *Szoc.* 1947, 305–316.

1803. KABDEBÓ Lóránt:
(1) 'Az irodalmi bátorságról.' *Napjaink* 1963/4.
(2) 'Az új etika irodalmi vázlatai. (Kamondy László, Gyurkó László)' *Napjaink* 1963/7, 2.

1804. KÁDÁR Iván:
(1) 'Az ezerkilencszázhuszonkilenc-ezerkilencszázharminchármas válság néhány magyarországi sajátossága.' *M.-Sz. Közg. Sz.* 1952/3, 224–247.
(2) 'A modern kapitalizmus gazdasági alaptörvényének érvényesülése a Horthy-fasiszta Magyarországon.' *M.-Sz. Közg. Sz.* 1953/7–8, 22–41.
(3) 'A monopolizmok uralma a Horthy-Magyarországon.' *Prop.* 1955/11, 16–21.
(4) 'A munkásosztály helyzete az ellenforradalmi Magyarországon.' *Társ. Sz.* 1955/9, 63–83.
(5) 'A munkásosztály viszonylagos és abszolút elnyomorodása az ellenforradalmi Magyarországon.' *Prop.* 1955/10, 25–32.
(6) 'A Szociáldemokrata teoretikusok álláspontja a mezőgazdasági nagyüzem – kisüzem kérdésében a Horthy-rendszer idején.' *Közg. Sz.* 1956/9, 1129–1137.

1805. KÁDÁR János:
(1) 'Eredményeink bizonyitják politikánk helyességét.' *Munka* 1958/11, 3–5.
(2) 'Erősitsük pártunk elméleti szinvonalát.' *Idősz. K.* 1958/4, 1–4.
(3) 'Lássunk hozzá a kongresszus határozatának megvalósitásához.' *Pártélet* 1960/3, 7–21.
(4) 'A lenini eszmék hatása és megvalósulása Magyarországon.' *Társ. Sz.* 1960/4, 1–16.
(5) 'A K.M.P. feloszlatása körülményeinek és a Békepárt munkájának néhány kérdéséről.' *Párt. tört. Közl.* 1956/3, 20–26.
(6) 'A M.K.P. negyven éve. Kádár János ünnepi beszéde.' *Társ. Sz.* 1958/11, 1–8.
(7) 'MSzMP Központi Bizottságának beszámolója (a Párt Hetedik Kongresszusán) és a párt feladatai.' *Munka* 1959/12, 2–24.
(8) 'Az Októberi Forradalom nemzetközi jelentőségéről.' *Társ. Sz.* 1957/6, 1–6.
(9) 'A magyarországi osztályharc tapasztalatából.' *B. és Szoc. K.* 1959/2, 12–22.

1806. KÁDÁR Miklós: 'A hetedik kongresszus után.' *Jogtud. Közl.* 1959/12, 625–628.

1807. KÁDÁR Zsuzsa: 'Vita a tipikus kérdéséről a szovjet irodalomban.' *Irod. Figy.* 1956/3, 215–219.

1808. KÁDAS István: 'A DISz munkája az ipari üzemek ifjúsága között.' *Uj Márc.* 1953/4, 44–58.

1809. KAHULITS László:
(1) 'Gazdasági életünk legfőbb kérdése a népgazdaság egyensúlyának megteremtése.' *Társ. Sz.* 1957/1, 71–79.
(2) 'A kommunizmus épitésének néhány közgazdasági kérdéséről.' *Társ. Sz.* 1959/4, 45–65.
(3) 'A szocialista társadalmi rend fölénye.' *Munka* 1960/4, 3–4.
1810. KAISER László: 'A tervfelbontásról és céljairól.' *Cukor.* 1950, 25–27.
1811. KAJÁRI Gyula: 'Az ujjáéledő vásárhelyi népművészet.' *Szab. Műv.* 1956/5, 227–229.
1812. KÁLDOR Gyula: 'Az állami ellenőrzés kérdései a népidemokráciában.' *Társ. Sz.* 1949, 470–474.
1813. KÁLDOR György: 'Tudomány és szocializmus.' *Szoc.* 1946, 455–549.
1814. KÁLLAI Gyula:
(1) 'Az állam és a szocialista demokrácia fejlődésének egyes kérdései.' *Áll. és Igaz.* 1963/5, 321–343.
(2) 'Az állami és a szocialista demokrácia fejlődésének egyes kérdései. (Kállai Gyula elvtárs előadása az MSZMP Politikai Akadémiáján.)' *Népszab.* 1963/9, 2–3.
(3) 'A békés egymás mellett élés és az osztályharc néhány kérdése.' *B. és Szoc.* 1961/10, 30–41.
(4) 'Eszmei tisztességért, pártos művészetért, magasabb szinvonalért.' *Él. és Ir.* 1959/49, 1–3.
(5) 'Ezernyolcszáznegyvennyolc öröksége és felszabadulásunk.' *Term. és Társ.* 1956/4, 193–194.
(6) 'A három felvonásosak kérdése.' *Műv. Nép* 1953/10, 30.
(7) 'Az iskolareform megvalósitása, az egész kultúrális élet legfontosabb problémája.' *Felsőok. Sz.* 1961/12, 701–711.
(8) 'Jegyzetek a szocialista demokráciáról.' *Népszab.* 1964/302, 5.
(9) 'A magyarországi ellenforradalom a marxizmus-leninizmus fényében.' *Társ. Sz.* 1957/1, 12–39.
(10) 'A Nagy Októberi Forradalom és jelentősége.' *Társ. Sz.* 1949, 784–793.
(11) 'A Nagy Októberi Szocialista Forradalom és a kultúra.' *Társ. Sz.* 1957/6, 60–72.
(12) 'A pártértekezlet után.' *Társ. Sz.* 1957/3, 8–19.
(13) 'Segitse a magyar irodalom a népet.' *Kortárs* 1959/10, 595–603.
(14) 'Szovjetunió és Magyarország.' *Társ. Sz.* 1947, 767–774.
(15) 'A tudomány szerepéről és feladatáról.' *M. Tud.* 1962/5, 307–310.
1815. KÁLLAY István: 'Az ellenforradalom fegyveres erejének szervezése és működése ezerkilencszáztizenkilenc-ezerkilencszázhúszban a Dél-Dunántúl területén.' *Hadtört. Közl.* 1957/1–2, 3–31.
1816. KÁLMÁN Endre:
(1) 'A kommunisták és a népfront.' *Társ. Sz.* 1955/1, 1–18.
(2) 'A párt ereje eltéphetetlen kapcsolata a dolgozó néppel.' *Uj Márc.* 1953/8–9, 59–65.
(3) 'Rákosi elvtárs beszédének és cikkeinek új kötete: *A szocialista Magyarországért.*' *Prop.* 1953/2, 28–31.
(4) 'A revizionizmus a történelemirásban.' *Párt. tört. Közl.* 1959/3–4, 30–41.
(5) 'Történelem felfogásunk néhány kérdése. (Gondolatok Molnár Erik 'Történetszemléletünk nacionalista maradványairól' cimü cikke kapcsán.)' *Uj Irás* 1963/8, 991–994.

1817. KÁLMÁN Sándor:
(1) 'A kormányprogramm megvalósitása és a szakszervezetek feladatai.' *Pártépités* 1953/9, 24–26.
(2) 'A tömegszervezetek pártirányitásáról.' *Pártélet* 1956/10, 13–19.
1818. KÁLMÁR György:
(1) 'Érdek kontra öntudat?' *Népszab.* 1964/97, 5.
(2) 'Gondolatok az "afrikai szocializmus"-ról.' *Népszab.* 1963/30, 15.
1819. KALMÁR László: 'Beszámoló a Béke Hivei II. kongresszusáról.' *Mat. Lap.* 1960, 317–318.
1820. KALOCSAI Dezső:
(1) 'A descartes-i (nemeslelküség) erkölcstan néhány problémájáról.' *M. Fil. Sz.* 1961/3, 396–415.
(3) 'Az irányelvek és a szocialista erkölcs formálása.' *Pártélet* 1962/11–12, 96–103.
(4) 'A kommunizmus épitésének elvi kérdései.' *Felsőok. Sz.* 1962/4, 205–210.
(5) 'Leninről, a kommunista emberről és a kommunista gondolkozásról.' *Tisz.* 1960/5, 3.
(6) 'A szocialista erkölcs általánossá válásának kérdéséhez. (Hozzászólás a MSzMP kongresszusi irányelveihez.)' *Felsőok. Sz.* 1962/11, 655–658.
(7) 'A tizparancsolat és az erkölcs. Az elemi erkölcsi normák és a "vallás-erkölcs".' *Vil.* 1963/7–8, 451–459.
(8) 'A tudomány és a hit ellentmondása a descartes-i filozófiában.' *Vil.* 1961/6, 40–46.
1821. KALOCSAI Tibor: 'Épitő, pártos kritika gazdagitsa üzemi lapjainkat.' *M. Sajtó* 1955/12, 541–542.
1822. KANIZSAI NAGY Antal: 'A magyar irodalom antiklerikális hagyományai.' *Köznev.* 1952/6–8, 173–174; 209–211; 246–247.
1823. KÁNTOR Lajos: 'Hipotézis és irodalomtörténeti igazság.' *Él. és Ir.* 1962/22, 10.
1824. KAPOSI Márton:
(1) 'Művészet és megismerés.' *Tisz.* 1961/7, 4.
(2) 'A tartalom realizmusa. Hozzászólás Nyirő Lajos 'A huszonkettedik kongresszus és irodalmi életünk néhány kérdése' cimü cikkéhez.)' *Tisz.* 1962/3, 2–3.
(3) 'Vita a realizmusról külföldön és nálunk.' *Tisz.* 1964/4, 1–2.
1825. KARÁCSONYI Béla: 'Oktober álarcai (1956 okt. 23).' *Tisz.* 1957/9.
1826. KARÁDI Gyula: 'A szocialista termelés céljáról.' *Prop.* 1953/7–8, 1–5.
1827. KARAKAS László: 'A gazdasági és az ideológiai munka egysége.' *Népszava* 1964/257, 3.
1828. KARANCSY László:
(1) 'Egy érdekes kisérlet zsákutcában. Hozzászólás az esztétikai vitához. (Barta János: 'Néhány szó a tükrözési elméletről' cimü cikkéhez.)' *Alföld* 1960/6, 26–102.
(2) 'A realizmus mint követelmény. (Hozzászólás Nyirő Lajos: 'A huszonkettedik kongresszus és irodalmi életünk' cimü tanulmányához.)' *Tisz.* 1962/4, 2–3.
1829. KARDOS Géza: 'A hároméves terv közgazdasági problémái.' *Pénz. és Köz.* 1958/11, 502–507.
1830. KARDOS György:
(1) 'Épitészet a Szovjetunióban.' *Szov. Kult.* 1952/7, 31–34.
(2) 'Épitészetünk útja.' *M. Épit.* 1952/1, 6–11.

(3) 'Érzelmi egységet – de milyet? Nyilt levél Berkesi Andráshoz. (Berkesi A: 'Érzelmi egységet' című cikkéhez.)' *Él. és Ir.* 1962/47, 3.
(4) 'Klasszikus alkotó módszerek a szovjet építészetben.' *M. Épit.* 1952/3, 102–106.

1831. KARDOS Lajos:
(1) 'Az alaklélektan birálata.' *M. Fil. Sz.* 1958/2–4, 272–304.
(2) 'Freud és a feudalizmus.' *Nagyv.* 1957/2, 266–274.
(3) 'A második jelzőrendszer problémái.' *Ped. Sz.* 1955/2, 199–210.

1832. KARDOS László:
(1) 'Gondolatok a szovjet irodalom és a magyar kritika viszonyairól.' *Nagyv.* 1956/1, 113–129.
(2) 'Lira és értelem.' *Valóság* 1958/1, 5–12.
(3) 'Rokon és eltérő vonások a népidemokratikus irodalomban.' *Világ. Figy.* 1963/2, 108–112.
(4) 'A szovjet irodalom kérdéseiről.' *Kortárs* 1958/12, 841–846.
(5) 'Sztálin alakja a Szovjet költészetben.' *Uj Hang* 1953/6, 37–40.
(6) 'Verwandte und abweichende Züge in den Literaturen der Volksdemokratien.' *Act. Litt.* 1962/5, 478–483.
(7) 'A világirodalom húszadik századában.' *Nagyv.* 1958/2, 261–267.

1833. KARDOS Márton: 'Pártoktatás a tavaszi mezőgazdasági munkák idején.' *Prop.* 1952/2, 5–7.

1834. KARDOS Pál: 'Tükör és valóság. Hozzászólás Barta János: 'Néhány szó a tükrözési elméletről' című cikkéhez.' *Alföld* 1960/6, 103–107.

1835. KARDOS Tibor:
(1) 'The Dilemma of Sir Thomas More.' *New. Hung. Quart.* 1963/12, 101–114.
(2) 'Francis Bacon, on the Verge between two Worlds.' *New. Hung. Quart.* 1961/2, 14–25.
(3) 'Irodalomtudomány és élő irodalom.' *M. Tud.* 1956/46, 137–144.
(4) 'Jagello-kori humanizmusunk néhány elvi kérdésének tárgyában. (Válasz Gerezdi Rában 'Kardos Tibor: A magyarországi humanizmus kora' cimü cikkéhez.)' *Filol. Közl.* 1959/1–2, 143–164.
(5) 'A magyar humanizmus kérdései.' *MTA Nyelv. és Irod. tud. Oszt. Közl.* 1953/2, 149–231.

1836. KARDOS Tibor, FÖVÉNY Lászlóné, BOR Kálmán (etc.): 'Szempontok és adatok az irodalomtörténet alapelveinek és periodizációjának kérdéséhez.' *Irod. tud. Ért.* 1953/3, 506–570.

1837. KÁROLYHÁZY Frigyes: 'Tér és idő a mai természettudományban.' *Vil.* 1963/6, 334–342.

1838. KÁRPÁTI János: 'Polgári avantgarde? Szocialista konzervatizmus? Vita a szovjet és a magyar zene közös gondjairól.' *Él. és Ir.* 1964/3, 5.

1839. KÁRPÁTI Sándor:
(1) 'A szocialista forradalom feltételeinek és formáinak kérdéséhez.' *Társ. Sz.* 1964/10, 59–68.
(2) 'A szovjet filozófia fejlődése és feladatai a Szovjet Kommunista Párt huszonkettedik kongresszusának fényében.' *Társ. Sz.* 1962/7, 65–74.
(3) 'Vita a szocialista társadalomban lévő ellentmondásokról. (Sztepanjon C.A. cikke által meginditott vita a *Voproszi Filozofii*-ben.)' *M. Fil. Sz.* 1958/1–2, 174–180.

1840. KÁRPÁTI Zoltán: 'A tudományos ismeretterjesztés eszmeiségéért, hatékonyságáért.' *Bors. Sz.* 1962/4, 95–112.

1841. KARSAI Elek: 'Kormánybiztosok hatásköre és tevékenysége az ellenforradalmi rendszer első hónapjaiban.' *Levélt. Köz.* 1955/26, 206–234.
1842. KASIMIR Károly: 'Stilusokat – együtteseket. (A korszerű szinház követelményeiről.)' *Kortárs* 1959/11, 769–772.
1843. KASSAI Géza:
(1) 'Hiba, elhajlás, revizionizmus, dogmatizmus,' *Társ. Sz.* 1958/1, 1–12.
(2) 'A leninizmus és a kis népek.' *Párt. tört. Közl.* 1960/1–2, 5–33.
(3) 'A marxizmus-leninizmus oktatása egyetemeinken, főiskoláinkon.' *Felsőok. Sz.* 1952/5–6, 226–243.
(4) 'Mi a nacionalizmus?' *Társ. Sz.* 1949, 477–480.
(5) 'Néhány megjegyzés Mód Aladár "A nep" politika és alkalmazásának néhány kérdése pártunk politikájában című cikkéhez.' *Társ. Sz.* 1954/1, 81–95.
(6) 'Az Októberi Forradalom harmincötödik évfordulójára.' *Társ. Sz.* 1952/11, 1093–1110.
(7) 'A Párt és a tömegek kapcsolata.' *Társ. Sz.* 1950, 461–453.
(8) 'Sztálini tudományos jövőbelátás.' *Társ. Sz.* 1953/4–5, 397–415.
(9) 'Sztálin műveinek IX. kötete.' *Társ. Sz.* 1949, 542–556.
1844. KASSÁK L, PÁN J.: 'A modern művészeti irányok története.' *Nagyv.* 1951/1, 113–139; 1951/2, 275–282.
1845. KATHY Imre: 'Korszerüség, secessió, hagyomány.' *M. Épit.* 1960/3, 34–39.
1846. KATKÓ István:
(1) 'Élmény és alkotás.' *Él. és Ir.* 1962/13, 8.
(2) 'Filmszerüség és emberábrázolás.' *Irod. Uj.* 1956/13, 5.
(3) 'Néhány gondolat a kultúra demokratizmusáról.' *Népműv.* 1955/2, 68–70.
1847. KATÓ István: 'Első köztársasági mozgalmunk a magyar történetirásban.' *Száz.* 1949/1–4, 146–159.
1848. KATÓ István:
(1) 'Az ezerkilencszáztizennyolcas novemberi parasztmozgalmak.' *Száz.* 1956/3, 394–415.
(2) 'Az ezerkilencszáztizennyolc évi magyar demokratikus forradalom előzményeinek és győzelmének néhány kérdése.' *Párt. tört. Közl.* 1956/1, 1–26.
1849. KATONA Ferenc:
(1) 'Dogma és tapasztalat. Egy tudományos és egy vallási kezdeményezés történetéhez.' *Vil.* 1962/10, 27–32.
(2) 'Szinházaink és az új magyar dráma.' *Műv Nép* 1954/6.
1850. KATONA Jenő: 'Hiszünk a világban. Magyar irodalom – világirodalom.' *Könyv.* 1959/12, 913–914.
1851. KATONA György: 'Sokezer táncos neveben... (Levél az állami Népi Együttes műhelymunkájáról és néptáncművészetünk alapvető problémáiról.)' *Táncműv.* 1953/8–9, 248–251.
1852. KATONA Katalin: 'Néhány gondolat a marxista etikáról. Hans Boeck: *A marxista etika és a szocialista erkölcs* című könyvének margójára.' *M. Ped.* 1961/3, 336–342.
1853. KATONA Márta: 'Választási rendszerünk elvi kérdései.' *Pártélet* 1958/11, 26–33.
1854. KATONA Péter:
(1) 'A gondolkodási képződmények szisztematizálásához.' *M. Fil. Sz.* 1962/4, 524–537.
(2) 'Lenin és az élet.' *Felsőok. Sz.* 1961/7–8, 420–425.
1855. KATONÁNÉ SOLTÉSZ Márta: 'A népidemokratikus állam az alapról és a felépit-

ményről szóló sztálini tanitás megvilágitásában.' *Jogtud. Közl.* 1952/7, 296–304.

1856. KÉKESDI Gyula:
(1) 'Az események valósága.' *Népszab.* 1964/207, 3.
(2) 'A pártmunkás hivatása.' *Népszab.* 1964/250, 3.
(3) 'Az új falú és az értelmiség.' *Népszab.* 1963/95, 1.

1857. KELEMEN Lajos: 'A pártapparátus szerepe.' *Pártépités* 1954/8, 1–5.

1858. KELEN Béla: 'A sportolók erkölcsi, politikai nevelésének irányelvei.' *Sport. és Testn.* 1956/1, 3–5.

1859. KELEN Jolán:
(1) 'A KMP megalakulása.' *Pártélet* 1958/11, 5–13.
(2) 'A magyar Tanácsokról.' *Pártélet* 1959/3, 3–10.

1860. KEMÉNY Gábor: 'Őszinte beszélgetés Prohászka Lajossal a demokráciáról és a humanizmusról.' *Embernevelés* 1946, 260–262.

1861. KEMÉNY István: 'A száz év elötti "Magyar Sajtó"' *M. Sajtó* 1955/10, 465–466.

1862. KENDE István:
(1) 'Az államkapitalizmus sajátos formája Fekete-Afrikában.' *Társ. Sz.* 1963/6, 78–86.
(2) 'Drámairodalmunk helyzetéről'. *Csillag* 1953/5, 674–681.
(3) 'Keralai tanulságok.' *Társ. Sz.* 1959/10, 143–152.
(4) 'A kommunista kormány-burzsoa államban. A keralai kisérlet.' *Társ. Sz.* 1957/7–8, 117–128.
(5) 'A magyar drámairodalom néhány kérdéséről. Háy Gyula szinházi levele kapcsán.' *Irod. Uj.* 1953/21, 7.
(6) 'Megjegyzések a szinházi évad és a Szinházi Hét után.' *Csillag* 1955/8, 1693–1703.
(7) 'A nemzeti demokratikus állam és nem kapitalista út.' *Társ. Sz.* 1964/10, 33–47.
(8) 'Pozitiv hősök filmjeinkben.' *Szinh. és Film.* 1951, 167–173.
(9) 'Szatirairodalmunk időszerű kérdései.' *Csillag* 1954/1, 81–102.
(10) 'Szinházunk műsorpolitikájáról.' *Szinh. és Film.* 1952/4, 145–152.
(11) 'Szinház és Filmművészeti Szövetség konferenciája után.' *Társ. Sz.* 1951, 824–827.
(12) 'Szinházi életünk néhány kérdéséről.' *Szinh. és Film.* 1953/11, 481–488.
(13) 'Szinházművészetünk néhány kérdéséről. (Megjegyzések Révai József irodalmi cikkei kapcsán.)' *Szinh. és Film.* 1952/11, 483–488.
(14) 'Szinművészetünk a márciusi határozat tükrében.' *Műv. Nép* 1955/19.

1863. KENDE Péter:
(1) 'A békéért vivott küzdelem sikerének nagy elismerése. (Sztálin elvtárs válasza az amerikai ujságirók egy csoportjának kérdéseire.)' *Társ. Sz.* 1952/4, 366–375.
(2) 'A berlini értekezlet.' *Társ. Sz.* 1954/2, 79–97.
(3) 'A német nemzet útja.' *Irod. Uj.* 1964/30, 1.

1864. KENESSY Zoltán:
(1) 'Az európai népi demokráciák eredményei a szocializmus épitésében.' *Társ. Sz.* 1960/4, 62–82.
(2) 'Az Egyesült Államok gazdaságának konjuktúrája.' *Stat. Sz.* 1953/10, 866–873.
(3) 'Marx és a válságok törvényeinek matematikai tanulmányozása.' *Közg. Sz.* 1962/12, 1464–1483.

1865. KENESSY Zoltán, NENÁNYI Vilma, SZOKOLCZAI György: 'A ráforditás-kibocsátás (imput-output) rendszer vázlatos ismertetése.' *Stat. Sz.* 1957/1–2, 23–48; 1957/3, 186–212.

1866. KENYERES Júlia:
(1) 'Harcos művészek (A kommunista emigráns politikai művészek munkássága.)' *Szab. Műv.* 1956/4, 172–177.
(2) 'A jobboldali szocialisták mai politikája.' *Társ. Sz.* 1955/2–3, 168–186.
(3) 'A jobboldali szociáldemokraták ideológiája és politikája.' *Pártélet* 1956/1 65–72.
(4) 'Lenin a proletárdiktatúra államáról.' *Társ. Sz.* 1957/6, 92–117.
(5) 'A nemzetközi helyzet alakulásáról.' *Társ. Sz.* 1955/9, 108–118.
(6) 'A szabadságharc és a nemzetközi politika.' *Forr. és Szab.* 1948, 469–515.
(7) 'A Sz.K.P. XIX. kongresszusának újabb hatalmas lépése a kommunizmus felé és a béke megszilárditásának útján.' *Prop.* 1952/7, 1–3.
(8) 'Az új sztálini ötéves terv hatalmas lépés a kommunizmus felé.' *Szov. Kult.* 1952/9, 2–7.

1867. KÉPES Géza: 'Közös nyelven. (Az ezerkilencszázötvenhatos PEN-kongresszusról.)' *Irod. Uj.* 1956/34, 1–2.

1868. KEREK Gábor: 'Történelmi igazságszolgáltatás.' *Társ. Sz.* 1962/10, 7–11.

1869. KERÉKGYÁRTÓ Elemér:
(1) 'Érvek és indulatok. (Hozzászólás a "népi" irók vitájához.)' *Él. és Ir.* 1958/37, 5; 1958/38, 3.
(2) 'A "Seholsincsország" ábrándvilágából a kommunizmus valóságáig.' *Él. és Tud.* 1962/15, 451–455; 1962/17, 515–519.

1870. KERÉNYI Grácia: 'Die Aufgaben der vergleichenden Literaturwissenschaft in ungarisch-polnischer Beziehung.' *Acta. Litt.* 1962/5, 327–332.

1871. KERESZTÚRY Dezső:
(1) 'Irodalmunk emlékeinek védelme.' *Csillag* 1955/9, 1873–1882.
(2) 'Korszakos formák az új dráma szolgálatában.' *Uj Irás* 1960/1, 107–112.

1872. KÉRI János:
(1) 'Bátor, kommunista birálatot.' *M. Sajtó* 1956/4, 149–156.
(2) 'Jó úton. (Sajtónk demokratizmusának kifejlesztéséről.)' *M. Sajtó* 1956/8, 341–345.
(3) 'Népfront-mozgalmunk további fejlődéséért.' *Partépités* 1955/2, 9–12.

1873. KERN Mihály: 'Az ellenforradalmi kisérlet leverése Kőszegen.' *Vasm. Sz.* 1959/13, 27–30.

1874. KERPÁN István:
(1) 'Gondolatok a pártegységről.' *Pártélet* 1956/3, 3–12.
(2) 'A Párt – népünk alkotó erőinek kibontakoztatója.' *Társ. Sz.* 1955/12, 49–68.

1875. KÉRY László:
(1) 'Elmélkedés a szinikritikáról.' *Él. és Ir.* 1959/37, 1–2.
(2) 'Konferencia után.' *Él. és Ir.* 1964/44, 5.

1876. KESERŰ Ernő: 'Értelmisegünk világnézete.' *M. Nemzet* 1964/72, 1.

1877. KESERŰ János: 'A dolgozó parasztság minden rétegéhez közelebb jutva vihetjük győzelemre a mezőgazdaság szocialista átalakitásának ügyét.' *Pártélet* 1958/7, 11–17.

1878. KESZI Imre:
(1) 'A fiatal irók nevelésének módszerei.' *Irod. Uj.* 1955/34, p. 5.
(2) 'Idealista módszerek kritikánkban. (Hozzászolás a 'Felelet vitához'.)' *Uj Hang* 1952/5, 73–78.

(3) 'Irodalmunk sokszinüségéért.' *Csillag* 1953/11, 1700–1703.
(4) 'Mai költészetünk kérdései négy verses kötet tükrében.' *Csillag* 1952/2, 222–235.
(5) 'A naturalizmus kérdéséhez.' *Irod. Uj.* 1954/33, 5.
(6) 'Ösztönösség és tudatosság az új magyar versekben.' *Csillag* 1949/16, 58–62.
(7) 'Példaképünk: a szovjet irodalom.' *Uj Hang* 1952/7, 27–38.
(8) 'A szocialista ember alakulása fiatal lirikusainknál.' *Csillag* 1949/19, 51–58.
(9) 'Szocialista realizmus vagy szocialista irodalom?' *Irod. Uj.* 1956/40, 5.
(10) 'Társadalmi sznobok nélkül.' *Uj Irás* 1962/11–12, 1225–1231.
(11) 'Tovább egy lépéssel.' *Csillag* 1949/17, 55.
(12) 'Hozzászólás az irók és lektorok kérdéséhez.' *Csillag* 1953/4, 1361–1365.

1879. KESZI Imre, TOLNAI Gábor (eds.): 'Vita az irodalom és mai életünk kérdéseiről.' *Irod. Uj.* 1956/19, 7; 1956/20, 4–5; 1956/21 4–5; 1956/23, 6–7; 1956/24, 4–5; 1956/25, 4–5; 1956/26, 4–5.

1880. KIRÁLY Gyula: 'A szocialista realizmus művészi szinvonaláért. (Beszámoló a szocialista realizmus problémáiról Moszkvában tartott tanácskozásról.)' *Világ. Figy.* 1959/2, 133–153.

1881. KIRÁLY István:
(1) 'Az élő magyar irodalom kérdései. (Hozzászólásokat összefoglalta Miklós Róbert.)' *Irod. tört.* 1961/3, 282–285.
(2) 'A humanizmus és a realizmus szövetsége.' *Él. és Ir.* 1963/25, 3.
(3) 'Irodalmi nézeteltérések.' *Csillag* 1954/9, 1764–1771; 1954/10, 1977–1983.
(4) 'Az irói magatartás.' *Csillag* 1953/12, 1899–1902.
(5) 'A modernizmusról. (A Magyar Tudományos Akadémián elhangzott előadás.)' *Kortárs* 1958/12, 910–921.
(6) 'Népidemokráciánk irodalma.' *Irod. tört.* 1950/2, 33–56.
(7) 'A parasztság felbomlásának néhány kérdése a XIX. század elején.' *Száz.* 1952/2, 437–468.

1882. KIRÁLY I, PINTÉR J.: 'Profétikus esztétika – szocialista realizmus.' *Fórum* 1949, 230–235.

1883. KIRÁLY József:
(1) 'A szocialista realizmus harcosa: Zsdanov.' *Tisz.* 1949, 160–171.
(2) 'Sztálin et. nyilatkozatának nemzetközi jogi jelentősége.' *Jogtud. Közl.* 1951, 161–165.

1884. KIRSCHNER Béla: 'A lenini "Két taktika" elmélettörténeti jelentőségéről.' *Valóság* 1961/1, 94–102.

1885. KIRSCHNER István:
(1) 'Van-e abszolút nullafok?' *M. Fil. Sz.* 1963/6, 1102–1106.
(2) 'A zérus hőmérsékletről. (Megjegyzések a hőmérsékleti vitához.)' *M. Fil. Sz.* 1964/2, 389–390.

1886. KIS József: 'Akiknek szivében élt a párt...' *Él. és Ir.* 1958/47, 3.

1887. KIS Tamás:
(1) 'Amikor visszahóditottuk az utcát... Elkésett beszámolo ezerkilencszazötvenhat december hatodikáról.' *Él. és Ir.* 1957, 23.
(2) 'Ezerkilencszázötvenkettőben tovább erősödött a sztrájk mozgalom a kapitalista és függő országokban.' *Munka* 1953/4, 35–36.
(3) 'Folytonosság és örökség. (Vita a fiatal irókról)' *Él. és Ir.* 1960/44, 5.
(4) 'Az igazi folytonosság (Vita a fiatal irókról).' *Él. és Ir.* 1960/43, 3.

(5) 'Kritikai számvetés. (A magyar irodalmi kritika helyzete.)' *Él. és Ir.* 1957/17.
(6) 'A Párt vezetése a DISZ erejének, szilárdságának forrása. *Pártmunkás* 1952/6, 29–32.
(7) 'Se maximalizmus – sem igénytelenség. Az életrajzi regények vitájához.' *Könyv* 1964/10, 337–339.

1888. Kis-Tóth Sándor: 'Jelenség vagy valóság?' *Valóság* 1964/5, 70–77.
1889. Kisfaludi-Strobl Zsigmond: 'Október eszméi.' *Szov. Kult.* 1954/10, 1–2.
1890. Kisléghy-Nagy I, Pogány F.: 'Az építészeti formalizmus lényege.' *Ép.-Ép.* 1949/4, 24–27.
1891. Kislégi Nagy Dénes:
(1) 'Durkheim (Emil) a demokráciáról.' *Husz. Sz.* 1948, 81–94.
(2) 'A fegyelem szociológiája.' *Husz. Sz.* 1949, 4–20.
(3) 'Az ifjú Engels verseiből.' *Jelenkor* 1964/4, 335–343.
1892. Kiss Antal: 'Sztaniszlavszkij szellemében.' *Építünk* 1952/1, 35–38.
1893. Kiss Árpád: 'A második ötéves népgazdasági tervről.' *Áll. és Igaz.* 1960/5, 321–337.
1894. Kiss Arthúr: 'A burzsoa nacionalizmusról és a proletárnemzetköziségről.' *Pártélet* 1957/1, 62–70.
1895. Kiss Ferenc:
(1) 'A szocialista kritika történetéből.' *Valóság* 1964/2, 29–38.
(2) 'A hagyomány szerepe a mai mértékben. (Kiss Lajos: 'Irodalom és irodalomtudat' cimü cikkéhez.)' *Kortárs* 1963/10, 1554–1560.
1896. Kiss György:
(1) 'Jegyzetek az igaz hazafiságról és a burzsoa nacionalizmusról.' *Óvod. Nev.* 1959/10–12, 303–307, 336–341, 375–380.
(2) 'A M.K.P. felszabadulás utáni ifjúsági politikájának néhány kérdése. (1944 október–1945 szeptember.)' *Párt. tört. Közl.* 1956/1, 47–69.
(3) 'A munkásosztály felelőssége a mezőgazdaság szocialista átszervezéséért.' *Pártélet* 1959/3, 51–58.
(4) 'Az októberi események ellenforradalmi jellegéről.' *Pártélet* 1957/3, 53–57.
(5) 'A revizionizmusról és szektárianizmusról.' *Pártélet* 1957/2, 47–54.
(6) 'A szocialista internacionalizmusról.' *Pártélet* 1964/9, 55–61.
(7) 'Viták az I. Internacionálé történetéről.' *Népszab.* 1964/276, 4–5.
1897. Kiss Gyula, Szalay László: 'A falusi népművelés a szocialista mezőgazdaság kibontakozásának időszakában.' *Vas. Sz.* 1963, 5–28.
1898. Kiss István:
(1) 'Irodalmunk helyzetéről.' *Pártélet* 1964/4, 29–37.
(2) 'Irodalmi életünk vitáiról.' *Munka* 1963/9, 8–9.
(3) 'Lenin a szocialista tudatosságról.' *Valóság* 1960/2, 20–27.
1899. Kiss Károly:
(1) 'A negyvenhárméves Október.' *Pártélet* 1960/11, 3–8.
(2) 'A két munkáspárt egyesülésének tizedik évfordulójára.' *Pártélet* 1958/6, 3–6.
(3) 'Pártunk VII. Kongresszusa elé.' *Társ. Sz.* 1959/11, 1–7.
(4) 'A káderek kiválasztása és nevelése.' *Pártélet* 1959. 3–11.
1900. Kiss Lajos:
(1) 'Élet és esztétika.' *Kortárs* 1958/2–3, 152–169.
(2) 'Elmélet és konstrukció. (Válasz Szabolcsi Miklósnak 'Mégegyszer eszmékről és téveszmékről' cimű cikkére.)' *Kortárs* 1963/4, 630–634.

(3) 'Egy tanulmány problémái. (Vajda István: 'A költészet varázsa')' *Tisz.* 1955/3, 191–194.
(4) 'A fogalmak értelme.' *Kortárs* 1964/3, 424–434.
(5) 'Irodalom és "atomkorszak."' *Tisz.* 1960/5, 1.
(6) 'Irodalom és pártosság.' *Tisz.* 1959/6, 913–925.
(7) 'Modernizmus, formakultúra, korszerüség.' *Kortárs* 1960/8, 227–233.
(8) 'Mai irodalmunk néhány kérdéséről.' *Tisz.* 1958.
(9) 'A művészi tükrözés kérdéséhez. (Vitacikk Barta János cikkéről.)' *Kortárs* 1961.
(10) 'A korszerü kritikáról.' *Él. és Ir.* 1962/6, 6–7.
(11) 'Valóság és esztétikum.' *Kortárs* 1961/2, 155–163.

1901. Kiss Sándor:
(1) 'Kommunizmus és humanizmus.' *Acta Un. Debr.* 1963, 17–23.
(2) 'Művészi élet a Tanácsköztársaság idején.' *Műv. tört. Ért.* 1959/4, 297–303.
(3) 'Történelem és humanizmus. Hozzászolás Somogyi Zoltán 'Materialista történetfelfogás és humanizmus' cimü cikkéhez.' *Vil.* 1963/11, 690–694.

1902. Kiss Tibor:
(1) 'Az egységes világpiac szétesése és a kapitalista világrendszer válságának szakasza.' *Prop.* 1953, 27–32.
(2) 'A nemzeti jövedelem és a külkereskedelem főbb összefüggései hazánkban.' *Közg. Sz.* 1957/6, 637–659.
(3) 'A szocialista országok gazdasági együttműködésének szerepe a magyar népgazdaság fejlődésében.' *Társ. Sz.* 1958/11, 78–91.

1903. Kiss Tibor, Sömjén Endre: 'A politikai gazdaságtan egyes kérdései Sztálin elvtárs, "A szocializmus közgazdasági problémái a Szovjetunióban" cimű művének megvilágitásában.' *M.-Sz. Köz. Sz.* 1953/2–4, 137–146, 281–285.

1904. Kisz K. B.: 'Jobb munkával, nagyobb tudással, fiatalos lendülettel a szocializmus teljes felépitéséért.' *Szakmunk.* 1964/8–9, 1–3.

1905. Klaniczay Tibor:
(1) 'Egy kelet-európai összehasonlito irodalomtörténet lehetőségei.' *Világ. Figy.* 1963/1, 47–55.
(2) 'Eredmények és feladatok a régi magyar irodalom kutatásában.' *MTA Nyelv és Irod. tud. Oszt. Közl.* 1952/1–4, 43–97.
(3) 'Az irodalom történeti szintézis néhány elvi kérdése.' *Irod. tört. Közl.* 1962/1, 59–73.
(4) 'A nacionalizmus előzményei a magyar irodalomban. (Pernát Antal, Tarnai Andor, etc. hozzászolásával.)' *MTA Nyelv és Irod. tud. Oszt. Közl.* 1960/1–4, 7–18.
(5) 'A magyar irodalomtörténeti kutatások ötéves terve (1956–1960).' *Irod. tört. Közl.* 1956/2, 242–244.
(6) 'A népies konzervativizmus nemzet-felfogásról.' *Kortárs* 1962/2, 266–279.
(7) 'Népiesség és romantika. (Vita a népi irókról.)' *Kortárs* 1958/12, 894–900.
(8) 'Nézeteltérések a "nemzeti jelleg" körül.' *Krit.* 1963/1, 17–27.
(9) 'Les possiblités d'une littérature comparée de l'Europe orientale.' *Act. Litt.* 1962/5, 115–127.
(10) 'Történelmi téma – szocialista regény.' *Kortárs* 1961/10, 519–529.
(11) '"Zrinyi Miklós" doktori disszertációjának vitája. (A vitát összefoglalta Pernát Antal.)' *MTA Nyelv és Irod. tud. Oszt. Közl.* 1956, 391–401.

1906. Klaniczay Tibor, Pándi Pál (etc.): 'Az irodalomtörténeti kongresszus vitájából.' *Irod. Uj.* 1955/46, 6.

1907. KLEINNÉ N. Zsuzsa: 'Kűzdelem a Dunántúlon az ellenforradalom hatalomrajutása ellen. (1919 augusztus-december.)' *Száz.* 1953/2, 221–240.
1908. KOBLOV Erzsébet: 'Munkánk fő akadályozója.' *Uj Márc.* 1952/10–11, 93–99.
1909. KOCH Ferenc:
(1) 'A nacionalizmus elleni harc irányelvei a földrajzban.' *Felsőok. Sz.* 1960/10, 593–606.
(2) 'Teleki Pál gazdaságföldrajzi munkásságának birálata.' *MTA Társ. Tört. Tud. Oszt. Közl.* 1956/1, 89–122.
1910. KOCSIS Ferenc:
(1) '"Célszerüség" és fejlődés.' *Vil.* 1960/2, 9–15.
(2) '"Élő" és élettelen.' *Vil.* 1961/4, 23–27.
(3) 'A természettudományos propaganda sajtónkban.' *M. Sajtó* 1955/2, 63–64.
1911. KOCSIS Tamás:
(1) 'Gondolkodó értelmiség.' *M. Nemzet* 1963/285, 1–2.
(2) 'A következetesség kötelessége.' *M. Nemzet* 1963/65, 1.
(3) 'A partizánok Debrecenbe indulnak.' *M. Nemzet* 1964/208, 3.
(4) 'Vörös Csepel a fasizmus ellen.' *M. Nemzet* 1964/286, 5; 1964/288, 5; 1964/290, 5.
1912. KOCZÁB Anna: 'Néptáncmozgalmunk egyes hiányosságai.' *Táncműv.* 1952/11, 3–33.
1913. KOCZKÁS Gyula: 'Természettudományos világkép vagy világnézet?' *M. Paed.* 1947, 38–40.
1914. KOCZKÁS Sándor:
(1) 'A kritika: társadalmi hivatás.' *Él. és Ir.* 1962/2, 1–2.
(2) 'Marx és az irodalom.' *Uj. Hang* 1953/4, 22–29.
(3) 'A pártosságról.' *Uj Hang* 1954/1, 67–74.
(4) 'Proletár hazafiság – proletár internacionalizmus.' *Honvéd* 1949/7–8, 30–32.
(5) 'Realizmus vagy dekadencia. Egy vita epilógusa.' *Él. és Ir.* 1960/45, 1–2.
(6) 'Valóság vagy utópia. Strófák a 'Műhelyről és a kétféle közérzetről'. (Német László, 'Magyar Mihály' cikkéről.)' *Kortárs* 1958/7, 118–124.
1915. KOCZOGH Ákos:
(1) 'Játék és valóság.' *Muzsika* 1960/12, 30–34.
(2) '"A természet rejtett arca". A korszerü művészet kérdéséhez.' *Jelenkor* 1963/8, 752–757.
1916. KODÁLY Zoltán:
(1) 'Az Állami Népi Együttes romlott népdalt terjeszt.' *Uj. Zen. Sz.* 1953/9, 26.
(2) 'Confession.' *New. Hung. Quart.* 1962/8, 3–9.
(3) 'The tasks of Musicology in Hungary.' *New. Hung. Quart.* 1962/8, 10–13.
1917. KODÁLY Zoltán, BÁRDOS Lajos (etc.): 'Vita zenei életünkről.' *Műv. Nép* 1956/7, 26.
1918. KOLÁSZ Jakab: 'A kommunizmus felé.' *Szov. Kult.* 1953/2, 27.
1919. KOLLÁNYI Ágoston: 'Gondolatok a népszerü-tudományos filmkonferenciáról.' *Szinh. és Film.* 1954/1, 9–10.
1920. KOLOZSVÁRI Gábor: 'Néhány szó a kozmikus szemléletről.' *Csill. Vil.* 1948, 162–164.
1921. KOLOZSVÁRI Ernő: 'Az emberiség történelmének új korszaka. (A Nagy Októberi Szocialista Forradalom harmincnyolcadik évfordulója.)' *Munka* 1955/10, 1–4.

1922. KOLOZSVÁRI-GRANDPIERRE Emil:
(1) 'Új magyar költészetért.' *Magyarok* 1949, 1–13.
(2) 'Az ősi epika és a modern regény.' *Uj Hang* 1955/12, 56–57.
(3) 'A csodakáder. Töprengés több szakaszban.' *Csillag* 1954/2, 290–300.
(4) 'Szükséges elmélkedések.' *Csillag* 1954/11, 2169–2172.

1923. KOMÁROMY József:
(1) 'A győzelmes miskolci csoda, 1919 május 20–25.' *Bors. Sz.* 1956/1, 3–18.
(2) 'Miskolc a feudalizmus korai szakaszában.' *Bors. Sz.* 1959/5, 45–48.

1924. KOMJÁT Irén:
(1) 'Franciaország felelőssége a békéért és a francia K. P. XV. kongresszusa.' *Társ. Sz.* 1959/1, 53–64.
(2) 'Sajtónk és az internacionalizmus.' *M. Sajtó* 1964/11, 321–322.
(3) 'A Kommunista Internacionálé történelmi jelentősége.' *Társ. Sz.* 1959/3, 39–55.
(4) 'A lefegyverzés kérdéséről.' *Társ. Sz.* 1955/10, 104–117.
(5) 'A munkásosztály harca az árulók ellen.' *Társ. Sz.* 1950, 905–910.
(6) 'A német kérdés és az európai népek biztonsága.' *Társ. Sz.* 1954/8–9, 160–172.
(7) 'A Német Szocialista Egységpárt fejlődésének új szakasza.' *Társ. Sz.* 1952/4, 342–350.
(8) 'A proletárnemzetköziségről a sajtóban.' *M. Sajtó* 1955/5, 198–201.
(9) 'A szociáldemokrata revizionizmus és a német kérdés.' *M. Fil. Sz.* 1961/6, 885–900.

1925. KOMLÓS Aladár:
(1) 'A költőiség és a mai magyar lira.' *Csillag* 1952/2, 235–246; 1952/3, 358–369; 1952/5, 617–624.
(2) 'A "Kozmopolita költészet" vitája.' *Irod. tört.* 1953/1–2, 178–193.
(3) 'A magyar marxista kritika kezdetei.' *Irod. tört. Közl.* 1963/2, 171–184.
(4) 'A magyar szocialisztikus lira előzményei és kezdetei.' *MTA Nyelv és Irod. Tud. Oszt. Közl.* 1957/3–4, 263–319.
(5) 'A magyar irodalom tipusai.' 1955/3, 194–200.
(6) 'Népies proletkult?' *Kortárs* 1957/23, 458–459.
(7) 'A Nyugat kritikusai.' *M. Tud.* 1963/9, 578–591.
(8) 'A szimbolizmus.' *M. Tud.* 1960/11, 659–672.
(9) 'A természetszemlélet az irodalomban.' *Világ. Figy.* 1960/2, 150–168.

1926. KOMLÓS János:
(1) 'Az imperializmus elszabotálása. Dürrenmatt világnézetéről.' *Valóság* 1959/6, 51–58.
(2) 'Konkrét absztraktok.' *Népszab.* 1964/221, 10.
(3) 'Kritika a vitáról.' *Népszab.* 1964/233, 10.

1927. KOMOCSIN Zoltán: 'A magyar-szovjet barátság megbonthatatlan.' *Népszab.* 1964/257, 3.

1928. KOMOR Imre:
(1) 'Az alkotók millióinak eszével.' *M. Nemzet* 1963/261, 9.
(2) 'A forradalmi világszemlélet tankönyvei.' *Társ. Sz.* 1956/1, 75–78.
(3) 'Korunk irodalmának éltető forrása. (A leninizmus.)' *Irod. Uj.* 1955/17 1–2.
(4) 'Lenin, korunk nagy géniusza.' *Társ. Sz.* 1955/4, 17–38.
(5) 'Lenin tanitásainak világtörténelmi győzelme.' *M.-Sz. Közg. Sz.* 1954/1, 1–14.

(6) 'Lenintől tanulni.' *M. Nemzet.* 1964/98, 3.
(7) 'Marx Károly.' *Irod. Uj.* 1953/7, 5.
(8) 'Neokolonista elméletek.' *M. Nemzet* 1963/249, 2.
(9) 'A népek közötti barátság ereje.' *Irod. Uj.* 1953/4, 1.
(10) 'Október megváltoztatta a világot.' *Társ. Sz.* 1955/11, 20–33.
(11) 'A szocializmus felépitésének vezérfonala. (Sztálin műveinek tizenharmadik kötete.)' *Társ. Sz.* 1952/6–7, 561–577.
(12) 'Történelmi forduló.' *Társ. Sz.* 1953/7–8, 609–618.
(13) 'Van-e afrikai szocializmus?' *M. Nemzet* 1963/208, 2–3.

1929. KOMORÓCZY Géza:
(1) 'A bűnbak az engesztelő-nép történetéhez.' *Vil.* 1962/9, 36–42.
(2) '"És nem félik Istent". Az ókori héber vallás-kritika nyomai.' *Vil.* 1964/4, 237–243.
(3) 'Istennek születése – vagy a világ keletkezése az első ázsiai mitoszokban.' *Vil.* 1963/11, 659–664.

1930. KOMORÓCZY György: 'Emlékezés a Tanácsköztársaság Hajdubiharmegyei történetére.' *Él. és Műv.* 1959, 1–4.

1931. KONCSEK László: 'A bécsi és Sopronmegyei ellenforradalom kapcsolatai, ezerkilencszáztizenkilencben.' *Sopr. Sz.* 1956/2, 97–115.

1932. KÓNYA Albert: 'A Szovjetunió Kommunista Pártjának XIX. kongresszusa.' *Felsőok. Sz.* 1952/8, 337–342.

1933. KÓNYA István:
(1) 'Lenin *Materializmus és empiriokriticizmus* című műve a fideizmus elleni harc éles fegyvere.' *ÉPF Évk*, Eger 1961, 341–353.
(2) '"Nemzeti lélek" és isteni küldetés. Adalékok a református egyház és a Horthy-korszakbeli nacionalizmus viszonyához.' *Vil.* 1962/6, 35–37.
(3) 'A Pápa az ateizmus okairól.' *Vil.* 1964/1, 654–656.
(4) 'Ravasz László nézeteinek filozófiai alapjai.' *Acta Un. Debr.* 1963, 3–15.

1934. KÓNYA Lajos:
(1) 'Felszabadulásunk ünnepén.' *Uj Hang* 1953/4, 1–3.
(2) 'Az irók hivatása.' *Irod. Uj.* 1953/24, 3.
(3) 'Két megjegyzés.' *Csillag* 1954/3, 501–503.
(4) 'Költészetünk mai helyzete.' *Csillag* 1952/2–3, 235–246.
(5) 'Kultúránk nemzeti jellegéről.' *Irod. Uj.* 1954/12, 3–4.
(6) 'A nép bizalmáért.' *Uj Hang* 1954/11–12, 67–70.

1935. KÓNYA Lajos, PÁNDI Pál (etc.): 'Az új magyar irodalom egyes kérdéséről.' *Irod. Uj.* 1954/6, 3–4.

1936. KORACH Mór: 'A méréstan néhány ismeretelméleti kérdése.' *M. Fil. Sz.* 1963/2, 177–197.

1937. KORÁNYI György: 'Műszaki értelmiségünk szerepe a népi tanácsokban.' 1950, 162–163.

1938. KORNIS Pál: 'A Magyar Vörös Hadsereg felvidéki hadműveleteinek néhány kérdése.' *Hadtört. Közl.* 1954/1, 35–63.

1939. KOROKNAI Zsuzsa: 'Vita az elidegenedésről.' *Él. és Ir.* 1964/47, 12.

1940. KOROLOVSZKY Lajos:
(1) 'Az atom-kereszténység etikusai.' *Vil.* 1961/12, 8–13.
(2) 'Az egyházak világtanácsa Új Delhiben.' *Vil.* 1962/4, 18–25.
(3) 'A "nyugati" és "keleti" demokrácia vitájához.' *Uj M.o.* 1946.

1941. KOROM Mihály:
(1) 'A M.K.P. és a Sz. D.P. 1944 október tizedikeihatározata a fasizmus

elleni közös harcról és a munkásosztály egységének megteremtéséről.' *Párt. tört. Közl.* 1958/3, 108–113.
(2) 'A magyarországi fasizmus bukásának és a népidemokratikus forradalom érlelődésének kérdéseihez. (1943–1945).' *Párt. tört. Közl.* 1957/1, 32–66; 1958/1, 1–30.

1942. *Kortárs* (edit):
(1) 'A "népi" irókról. A M. Sz. M. P. Központi Bizottsága mellett működő kultúrális-elméleti munkaközösség állásfoglalása.' *Kortárs* 1958/7, 3–26.
(2) 'Révai József, 1898–1959.' *Kortárs* 1959/9, 315–319.
(3) 'Mérleg és kitekintés (Vita a "népi" irókról.)' *Kortárs* 1959/4, 593–606.

1943. Kósa János:
(1) 'Ember és környezet.' *Húsz. Sz.* 1948, 443–448.
(2) 'Polemológia azaz a háború tudománya.' *Húsz. Sz.* 1948, 357–360.
(3) 'A szociometria.' *Húsz. Sz.* 1948, 287–291.

1944. Kosáry Domokos: 'Kossúth Lajos harca a feudális és gyarmati elnyomás ellen.' *Kossúth. Em.* 1952, 1–86.

1945. 'Kósi Gyuláné, Szőke Tiborné: 'Hogyan népszerüsitsük a társadalomtudományi politikai irodalmat.' *Könyv* 1958/11, 811–814.

1946. Kovács Endre:
(1) 'Mickiewicz és a magyar szabadságharc.' *Száz.* 1951/1–2, 197–212.
(2) 'A munkások arányának alakulása a Budapesti pártszervezetekben.' *Társ. Sz.* 1955/9, 119–127.

1947. Kovács Ferenc:
(1) 'Film és egyház Horthy-Magyarországon.' *Vil.* 1962/7–8, 81–84.
(2) 'Filmgyártásunk néhány elvi kérdése.' *Valóság* 1960/4, 29–27.
(3) 'Öntudat és életszinvonal.' *Pártélet* 1964/5, 39–49.

1948. Kovács Ferencné, P.: 'Hozzászólás Szabó András György 'Sztálin filozófiai műveiről' cimü cikkéhez.' *M. Fil. Sz.* 1962/6, 940–949.

1949. Kovács Imre: 'A demokrácia útja Magyarországon.' *Válasz* 1946, 97–106.

1950. Kovács István:
(1) 'Az anyag szerkezete.' *Term. és Tech.* 1951, 549–552.
(2) 'Burzsoa és szocialista képviselet.' *Társ. Sz.* 1963/2, 15–26.
(3) 'Dialektika a modern fizikában.' *Term. és Tech.* 1949, 66–74.
(4) 'A pártos irodalomért.' *Társ. Sz.* 1955/12, 17–33.

1951. Kovács István, Harsányi János: 'Partizánharcok Magyarország felszabaditásáért.' *Hadtört. Közl.* 1956/1, 114–132.

1952. Kovács Judit:
(1) 'Az apáca és a modern világ.' *Vil.* 1964/2, 108–111.
(2) 'A magyar nőmozgalom néhány problémája.' *Pártélet* 1958/2, 43–47.
(3) 'A modernség joga.' *M. Nemzet* 1962/283, 1.

1953. Kovács Kálmán:
(1) 'Hozzászólás a realizmus vitájához.' *Irod. tört. Közl.* 1961/6, 712–721.
(2) 'Parasztdrámáink fejlődése.' *Csillag* 1952/2, 235–246.
(3) 'A szocializmus, korunk tudományos technikai forradalma és a mai szocialista ember.' *Társ. Sz.* 1964/10, 69–82.

1954. Kovács Mihály: 'Pártszervezeteink népnevelő munkája a falu szocialista átszervezésének befejezéséért.' *Társ. Sz.* 1961/1, 68–76.

1955. Kovács Péter: 'A K.I.Sz. vezető képzéséről.' *Pártélet* 1964/1, 72–76.

1956. Kovács Sándor Iván: 'Szocialista örökség és szocialista realizmus.' *Tisz.* 1964/2, 1–2.

1957. Kovács Zsuzsa: 'Kozmopolitizmus és giccs.' *M. Épit.* 1953/7–8, 204–207.
1958. Kozma Béla: 'Szinházasdi vagy népnevelés?' *Él. és Ir.* 1959/9, 11.
1959. Kozma Ferenc:
(1) 'Az olasz kapitalizmus mai fejlődésének néhány sajátossága.' *Közg. Sz.* 1962/9, 1108–1123.
(2) 'A szocialista ujratermelés arányossági feltételei és a nemzetközi munkamegosztás.' *Közg. Sz.* 1963/9, 1014–1029.
1960. Köbös József: 'A Dolgozó Ifjúsági Szövetség munkájának néhány problémája.' *Társ. Sz.* 1955/7–8, 46–61.
1961. Kőhalmi Béla: 'A tudomány és az emberiség jövőjének programja. A Sz. K.P. huszonkettedik kongresszusa alkalmából.' *M. Könyvsz.* 1961/4, 359–362.
1962. Köllő Miklós: 'Útkeresö fiatalok. A fiatal szovjet irók tanácskozásának néhány tanulsága.' *Uj Hang* 1956/2, 49–52.
1963. König Aladár: 'A kisérletezés, mérés, műszeres megfigyelés ismeretelméleti szerepének dialektikus materialista értelmezése. A műszerek használatával kapcsolatos pozitivista és agnosztikus nézetek birálata.' *PP. Electr.* 1964, 33–36.
1964. Kőműves Imre: 'A negyvenéves K.M.P. az irodalomban.' *Könyvt.* 1958/12, 916–918.
1965. *Könyv* (edit): 'Sztálin a kultúráért.' *Könyv* 1954/3, 3.
1966. *Könyvtáros* (edit):
(1) 'Korszerüséget és szocialista eszmeiséget a népművelés minden területén.' *Könyvt.* 1962/9, 606–612.
(2) 'Lenin és a könyvek.' *Könyvt.* 1960/4, 241–242.
(3) 'Irodalom és művészet a Tanácsköztársaság idején.' *Könyvt.* 1959/4, 273–274.
1967. Köpeczi Béla:
(1) 'Az egzisztencializmusról és irodalmi hatásáról.' *Társ. Sz.* 1964/11, 45–64.
(2) 'Könyv és televizió.' *Él. és Ir.* 1960/5, 1.
(3) 'La méthode comparative et les littératures contemporaines des pays socialistes européens.' *Acta Litt.* 1962/5, 129–132.
(4) 'Miért nem korszerü az új regény?' *Uj Irás* 1962/4, 342–349.
(5) 'Művelődés politikai elvek egykor és ma.' *Köznev.* 1958/23–24, 537–538.
(6) 'Az összehasonlitó módszer és az európai szocialista országok mai irodalma.' *Világ. Figy.* 1963/1, 56–58.
(7) 'A szocialista irodalomért és művészetért.' *Népszab.* 1964/239, 9.
(8) 'Világirodalmi műveltségünk. Jegyzetek tizenötév változásáról.' *Nagyv.* 1960/4, 467–474.
1968. Körmendi Judit: 'Néhány szó a megyei lapok filmkritikáiról.' *M. Sajtó* 1955/10, 433–435.
1969. Körner Éva: 'Az ezerkilencszáztizenkilences Magyar Tanácsköztársaság művészeti intézkedései.' *M. Műv. tört. Munkaköz. Évk.* 1951, 102–107.
1970. Körtvélyes Géza:
(1) 'Mai valóságunk ábrázolása.' *Táncműv.* 1953/11, 345–349.
(2) 'A néptánc dramaturgiai kérdéséről.' *Táncműv.* 1953/8–9, 270–282.
(3) 'A néptánc helyes birálata.' *Táncműv.* 1952/11, 327–329.
(4) 'Néptáncaink jellegének kérdéséhez.' *Táncműv.* 1952/7–8, 229–232.
(5) 'Néptáncmozgalmunk kérdései.' *Műv. Nép* 1953/1, 14–20.
1971. Kőszegfalvi György: 'A szovjet városépitészet és városrendezés újabb fejlődésének néhány jellemzője.' *M. Épit.* 1956/3, 95–95.

1972. Kőte Sándor:
(1) 'Lenin és a közoktatás. (Lenin szül. kilencvenedik évfordulójára.)' *Ped. Sz.* 1960/4, 315–322.
(2) 'A magyarországi munkásmozgalom népoktatási törekvései. 1867–1890.' *Ped. Sz.* 1961/1, 61–73.
(3) 'A Tanácsköztársaság néhány dokumentuma.' *Ped. Sz.* 1959/3, 253–271.
1973. Kőteles István:
(1) 'A K.M.P. harca az antifasiszta népfront megteremtéséért az imperialista háború ellen.' *Prop.* 1954/3–4, 20–29.
(2) 'A politikai katolicizmus társadalmi szerepe.' *Pártélet* 1960/7, 52–61.
(3) 'A vallás és az egyház a Magyar Népköztársaságban.' *B. és Szoc. K.* 1960/10, 56–68.
(4) 'A vatikáni politika és az imperializmus.' *Vil.* 1961/1, 5–18.
1974. Kővágo László:
(1) 'Magyar és szerb munkások és szegényparasztok közös harcai ezerkilencszázöt-ezerkilencszázhétben.' *Száz.* 1957/5–6, 654–695.
(2) 'Délszlávok a Magyar Tanácsköztársaságért. A Nemzetközi Szocialista Szövetség Délszláv Frakciója tevékenységének vázlatos ismertetése.' *Párt. tört. Közl.* 1959/3–4, 160–186.
1975. Kövendi Dénes: 'Az eleai gondolat.' *M. Pszich. Sz.* 1947, 102–114.
1976. Köves Antal: 'Visszaemlékezés ezerkilencszázharminc szeptember elsejére.' *MMI Ért.* 1955/3, 80–82.
1977. *Közgazdasági Szemle* (edit):
(1) 'Eleven közgazdasági élet teremtésével az új ötéves tervért!' *Közg. Sz.* 1956/6, 649–656.
(2) 'Ezerkilencszáznegyvennégy-ezerkilencszázötvennégy. Adatok hazánk tizéves gazdasági fejlődéséről.' *Közg. Sz.* 1954/3, 359–362.
(3) 'Ezerkilencszázötvenhat évi népgazdasági terv sikeréért.' *Közg. Sz.* 1955/12, 1425–1433.
(4) 'A Közgazdaságtudományi Intézet egy éve.' *Közg. Sz.* 1956/4, 461–467.
(5) 'A Központi Vezetőség ezerkilencszázötvenöt novemberi határozata és a közgazdászok feladatai.' *M. Közg. Sz.* 1955/12, 1409–1424.
(6) 'Lapunk munkájának és feladatainak néhány kérdése.' *Közg. Sz.* 1958/1, 79–90.
(7) 'A népgazdaság és a közgazdaságtudomány fejlődésének szocialista demokratikus és magyar útjáért.' *Közg. Sz.* 1956/11–12, 1285–1292.
(8) 'A Párt útat mutat.' *Közg. Sz.* 1958/11, 1166–1177.
(9) 'A politikai gazdaságtan kérdései. Sztálin műveinek harmadik kötete.' *Közg. Sz.* 1950, 529–536.
(10) 'A szocialista demokrácia kibontakozásáért és a népgazdaság fejlesztéséért.' *Közg. Sz.* 1956/9, 1021–1031.
(11) 'A szocializmus teljes felépítésének programmja.' *Közg. Sz.* 1963/1, 1–14.
1978. *Köznevelés* (edit):
(1) 'Értünk áldozták életüket. (Sallai Imre, Fürst Sándor és Rózsa Ferenc emlékezete.)' *Köznev.* 1952/11, 341–342.
(2) 'A haladó emberiség legnagyobb ünnepe.' *Köznev.* 1952/21, 633–634.
(3) 'Kultúrális fejlődésünk eredményei és feladatai. Részletek a M.Sz.M.P. kongresszusi irányelveiből.' *Köznev.* 1962/17, 513–514.
(4) 'A M. D. P. Központi Vezetőségének határozata értelmiségi politikánk néhány kérdéséről.' *Köznev.* 1956/9, 3–14.

(5) 'A munkában, a tanulásban Ő acélozza meg akaratunkat.' *Köznev.* 1953/6, 133–136.
(6) 'Sztálin neve örökké összeforrt népünk történetével.' *Köznev.* 1953/6, 129–130.

1979. KRAJKÓ András:
(1) 'Mitosz és valóság.' *Tisz.* 1958/12, 1–2; 1959/1, 1.
(2) 'A Tanácsköztársaság és az irodalom.' *Tisz.* 1959/3, 1.

1980. KRISTÓ István:
(1) 'Bertrand Russell.' *Valóság* 1962/4, 89–93.
(2) 'Gondolatok a korszerü művészetről.' *Műv.* 1963/1, 22–28.
(3) 'Vita a művészeti dekadenciáról.' *Műv.* 1961/8, 32–33.

1981. KUAPECZ Géza: 'A tér és idő dialektikus materialista értelmezéséről.' *PP. Eng.* 1964, 24–28.

1982. KUBITSEK Imre: 'Adalékok a K.P. második világháború elötti békeharcához. (1929–1939)' *Száz.* 1951/3–4, 525–550.

1983. KUCZKA Péter:
(1) 'Jövendő és mai gondokról.' *Műv. Nép* 1956/23.
(2) 'Kérdések. (Az irodalom és a mai élet kérdései.)' *Irod. Uj.* 1956/14, 2.
(3) 'Költészetünk elmaradásának okairól.' *Uj Hang* 1954/5, 292–293.
(4) 'Kritikánk "új" útjai.' *Műv Nép* 1954/24.
(5) 'Lehetséges a lehetetlenben.' *Irod. Uj.* 1954/40, 10.
(6) 'A mulatás művészete.' *Műv. Nép* 1954/3, 1–2.
(7) 'A vitákról.' *Uj Hang* 1954/1, 64–66.

1984. KULCSÁR Ferenc: 'A televizió: a népművelés és az agitáció korszerü eszköze.' *Pártélet* 1962/10, 20–29.

1985. KULCSÁR György: 'A marxista szociológiatörténet előkérdései.' *M. Fil. Sz.* 1963/3, 477–506.

1986. KULCSÁR Kálmán:
(1) 'A család és a mai szocialista társadalom.' *Társ. Sz.* 1963/12, 52–67.
(2) 'Egy szociológiai vizsgálat módszertani tapasztalatai.' *Valóság* 1960/5, 61–67.
(3) 'A közvélemény mint szociológiai jelenség.' *M. Fil. Sz.* 1962/3, 397–420.
(4) 'A jog és erkölcs viszonyának problémája mai társadalmunkban.' *M. Fil. Sz.* 1963/5, 928–935.
(5) 'Marxi és a történeti jogi iskola.' *Jogtud. Közl.* 1955/2, 65–85.
(6) 'Max Weber és a politikai szociológia.' *Áll. és Jogtud.* 1963/4, 444–484.
(7) 'A szocialista állam gazdasági szervező és nevelő funkciójának néhány kérdéséről.' *Jogtud. Közl.* 1960/1–2, 13–20.
(8) 'A válságtudat újabb vonása a polgári szociológiában.' *Valóság* 1959/5, 33–38.

1987. KULCSÁR Zsuzsanna:
(1) 'Adalékok a Vatikán politikájához.' *Száz.* 1951, 239–250.
(2) 'Az aszkézisről.' *Él. és Tud.* 1964/51, 2428–2331.
(3) 'A Katharak.' *Vil.* 1961/4, 40–45.

1988. KULIN György:
(1) 'Kozmikus világszemlélet. A világegyetem hatása tudományunkra és gondolkozásunkra.' *Csill. Vil.* 1948, 42–44.
(2) 'Világképünk megtisztulása.' *Valóság* 1963/3, 41–46.

1989. KUKUCSKA János: 'A negyven éves Párt. (K.M.P.)' *Bors. Sz.* 1958/2, 3–7.

1990. KÚN Béla: 'Október jelszavai.' *Párt. tört. Közl.* 1958/1, 80–90.

1991. KÚN Béláné: 'Pártalapitás. (Részlet Kún Béláné 'Visszaemlékezések' cimü könyvéből.)' *Kortárs* 1959/11, 741–755.
1992. KÚN Zsigmond: 'A kétarcu Széchényi 'Én a csillagokból olvasok'.' *Húsz. Sz.* 1948/3, 161–169.
1993. KUNA László: 'Magyar-Szovjet barátsággal a szocializmusért.' *Újitok L.* 1953/4, 3.
1994. KUZMÁNYI Gusztáv: 'Eszmei tisztaság–művészi igény.' *Bors. Sz.* 1959/4, 107–112.
1995. KÜRTI András:
1995. (1) 'Forditsunk nagyobb gondot az értelmiségek marxista-leninista képzésére.' *Prop.* 1952/10, 5–8.
(2) 'Mozgositsuk aktiv tömegpolitikai munkára az egész párttagságot!' *Pártépitás* 1953/9, 1–4.
(3) 'Propagandistáink az ismétlések és összefoglalók sikeréért.' *Prop.* 1952/3, 4–6.
(4) 'A szociáldemokratizmus elleni harc néhány feladatairól az üzemi propaganda-munkában.' *Prop.* 1952/8, 21–24.
1996. K.T.:
(1) 'Sztálin a "békéért".' *Könyvbarát* 1952/4, 26–27.
(2) 'Sztálin műveinek tizedik kötete.' *Pártépitás* 1952/12, 30–31.
1997. K.M.: 'A hetvenéves Lukács György.' *Irod. Uj.* 1955/16, 7.
1998. K.Zs.: 'Az ifjuság ábrázolása az irodalomban. Egy nemzetközi ankét tanulságai.' *Él. és Ir.* 1960/48, 1–2.
1999. LACKÓ Miklós:
(1) 'Az ezerkilencszáznegyvenhatos márciusi győzelem. (A Baloldali Blokk megalakulása.)' *Társ. Sz.* 1956/3, 23–45.
(2) 'A magyar ipari munkásság összetételének alakulásáról. (1930–1949)' *Száz.* 1958/5–6, 699–731.
(3) 'Népi demokráciánk történetéből.' *Tört. Sz.* 1959/3–4, 424–462.
(4) 'Pártunk: a nép jólétéért folytatott harc vezető ereje.' *Prop.* 1954/3–4, 12–19.
2000. LADÁNYI Ferenc: 'A mi példánk is hirdesse az egész világ előtt Sztálin elvtárs nagyságát és életművének halhatatlanságát.' *Szinh. és Film.* 1953/3, 97–100.
2001. LADÁNYI Péter: 'Lenin az "iskolai logikáról".' *Ped. Sz.* 1953/5–6, 525–526.
2002. LADOVÉRI Béláné: 'A tudomány közvetlen termelőerővé válásának néhány elméleti-módszertani problémája.' *Per. Poly.* 1964, 75–85.
2003. LAJTAI Vera:
(1) 'A helyzet megitélése.' *Pártélet* 1963/10, 17–24.
(2) 'A kommunizmus épitőinek erkölcsi arculata.' *Pártélet* 1961/11, 32.
(3) 'A lenini normák érvenyesülése pártunkban.' *Pártélet* 1962/4, 39–48.
(4) 'A pártonbelüli demokrácia fejlesztése állandó feladat.' *Prop.* 1953/1, 12–17.
(5) 'A pártmunka stilusa a nyolcadik kongresszus tükrében.' *Pártélet* 1963/2, 18–28.
2004. LAKATOS Béla: 'Az ezerkilencszázötvenöt évi tervünk.' *Munka* 1955/1, 1–5.
2005. LAKATOS János: 'Vitatkozunk vagy ferditünk.' *Ped. Sz.* 1957/1, 58–61.
2006. LAKI Pál: 'KISz szervezetek irányitásának néhány kérdése.' *Köznev.* 1962/2, 45–46.
2007. LAKÓ György: 'J. V. Sztálin.' *M. Nyelvőr* 1953/1–2, 1–3.
2008. LAKÓ László: 'Létezik-e abszolút nyugalom? (Hozzászólás Kirschner István 'Van-e abszolút nullafok?' cimü cikkéhez.)' *M. Fil. Sz.* 1964/1, 155–156.

2009. LAKOS Sándor:
(1) 'Gondolatok a személyi kultuszról és funkcionáriusaink munkastilusáról.' *Pártélet* 1956/5, 45–51.
(2) 'A párt tömegkapcsolatainak egyes kérdései Magyarországon.' *B. és Szoc.* 1960/3, 15–30.
(3) 'Vitáink és a szocializmus építése.' *Társ. Sz.* 1963/10, 1–13.
2010. LAKOS Zoltán: '"Hogy művelődjenek és gyarapodjanak a művészetek alkotó erői..." Gondolatok az irodalmi viták és a Hruscsov beszéd olvasása közben.' *Tisz.* 1963/4, 9.
2011. LANDOR Béla: 'Marx Károly jegyzetei a magyar történelemről.' *Tört. tud. Ért.* 1950/1–3, 31–48; 1950/10–12, 124–147.
2012. LÁNG Dezső:
(1) 'A Jézus arcu keresztény etika.' *Term. és Társ.* 1955/4, 230–235.
(2) 'A Madonna.' *Term. és Társ.* 1954/12, 739–744.
(3) 'A szentek nyomában.' *Term. és Társ.* 1956/10, 621–624.
2013. LÁNG Imre: 'A Károlyi – és Bethlen-kormány pénzügyi politikája.' *Száz.* 1960/5–6, 812–834.
2014. LÁNG János: 'Tótemizmus és prelogikus tudat.' *M. Pszich. Sz.* 1963/2, 242–252.
2015. LANTOS Ferenc: 'Fogalomtisztázás. Tüskés Tibor: 'A korszerü művészet felé' cimü tanulmányához.' *Jelenkor* 1963/9, 837–842.
2016. LÁNYI György: 'Fejlődik-e napjainkban is az élővilág?' *Vil.* 1964/1, 32–36.
2017. LÁNYI Sarolta: '"Neve és müve is, élni fog."' *Irod. Uj.* 1953/5, 5.
2018. LÁSZLÓ Anikó: 'Az új magyar dráma nyelve.' *Szinh. és Film.* 1954/7–8, 384–391; 1954/9–10, 442–445.
2019. LÁSZLÓ Anna: 'A valóság és az iró.' *Könyv* 1964/5, 178–179.
2020. LÁSZLÓ Frigyes: 'A trockizmus az imperialisták fegyvere.' *Honvéd* 1949/7–8, 27–29.
2021. LÁSZLÓ Imre: 'A Nyugat kérdéséhez.' *Irod. tört.* 1954/2, 162–170.
2022. LÁSZLÓ–BENCSIK Sándor:
(1) 'Mi a főkérdés. (Hozzászólás a jelleg vitájához.)' *Táncműv.* 1952/12, 378–381.
(2) 'A munkásosztály táncélete.' *Táncműv.* 1956/5, 208–211.
2023. LÁZÁR Ferenc: 'A sajtó és folyóirat olvasás elhanyagolása politikai közömbösség.' *Pártfőisk.* 1953/1, 3.
2024. LÁZÁR György:
(1) 'Az ezerkilencszázötvenegy évi népgazdasági harc egyes kérdései.' *M.-Sz. Közg. Sz.* 1954/2, 101–108.
(2) 'Gazdasági fejlődésünk meggyorsitásának ezerkilencszázötvenkilenc évi feladatairól.' *Társ. Sz.* 1959/5, 50–64.
(3) 'A hároméves tervről.' *Pártélet* 1958/8, 10–14.
2025. LÁZÁR István: 'Az érzelgösség menedékei.' *Kortárs* 1964/10, 1672–1674.
2026. LÁZÁR Vilmos: 'A Magyar Tanácsköztársaság történelmi jelentősége.' *Munka* 1959/3, 1–2.
2027. LÉKAY Ottó:
(1) 'Az irodalmi avantgarde.' *Könyv.* 1964/9, 312–313.
(2) 'Regény és realizmus.' *Könyv* 1964/2, 52–53.
2028. LEMLE Géza: 'A szemléleti egységről.' *Könyvt.* 1964/4, 201–203.
2029. LÉNÁRD Ferenc: 'A nemzetközi filozófiai élet.' *Ath.* 1945–1946, 26–27.
2030. LÉNÁRD Ferenc, MOLNÁR Edit: 'A tevékenység értelmezése a materialista pszichológiában.' *M. Pszich. Sz.* 1962/4, 408–419.

2031. LÉNÁRD Ferenc, SURÁNYI Gábor: 'Adatok a szovjet pszichológia jelenlegi helyzetéhez.' *Ped. Sz.* 1959/4, 362–382.
2032. LÉNERT Gábor: 'A szektásság néhány megnyilvánulásáról.' *Pártélet* 1956/8, 28–32.
2033. LENGYEL Béla: 'A szocialista irodalom nemzeti sajátosságáról.' *Irod. Figy.* 1957/4, 297–302.
2034. LENGYEL Dénes: 'Az irodalmi nevelés módszeréről.' *Valóság* 1960/6, 71–75.
2035. LENGYEL Emil: 'Amerika világpolitikai szerepe.' *Ath.* 1947, 244.
2036. LENGYEL Géza: 'Puritanizmus és szecessió.' *Műv.* 1963/1, 15–20.
2037. LENGYEL Györgyi: 'A népi diszitőművészetek kivirágzása felé.' *Szab. Műv.* 1952/1, 39–40.
2038. LENGYEL István: 'Hogyan tanitsuk látni az embereket.' *Szab. Műv.* 1955/6–7, 292.
2039. LENGYEL József: 'Gondolatok a filmművészet sajátosságairól.' *Kortárs* 1958/1, 128–131.
2040. LENGYEL József, ERDŐS László (etc.): 'Vita a mai novelláról.' *Él. és Ir.* 1960/22, 3.
2041. LENGYEL Klára: 'Az ezerkilencszáztizennyolcas polgári demokratikus forradalom Magyarországon.' *Pártélet* 1958/10, 24–29.
2042. LENGYEL Klára: 'Magyarország politikai viszonyai a második világháború időszakában.' *Pártélet* 1960/4, 64–74.
2043. LENGYEL L., HEVESI Gy.: 'Visszaemlékezések ezerkilencszáztizennyolc-ezerkilencszáztizenkilenc hősi harcaira.' *Társ. Sz.* 1958/10, 103–113.
2044. LENGYEL Magda: 'Hogyan támogassa a Budapesti Pártoktatás Háza a propagandisták munkáját?' *Prop.* 1952/2, 19–21.
2045. LENGYELFI Miklós: 'Néhány szó a "jellegvitához".' *Táncműv.* 1952/11, 344–347.
2046. LENKEI Andorné: 'A munka ábrázolása a művészetben'. *Műv. Sz.* 1949/4–5, 16.
2047. LENKEI Lajos:
   (1) 'Merre tart a "vidám műfaj"?' *Szinh. és Film.* 1952/2, 70–71.
   (2) 'A műveltség minőségéért. Gondolatok a szinházi giccsről.' *Él. és Ir.* 1960/48, 7.
   (3) 'Új vonások a szovjet filmművészetben.' *Szov. Kult.* 1956/3, 8–9.
2048. LENKEI László:
   (1) 'Az indiai ateizmus.' *Vil.* 1963/4, 222–225.
   (2) 'A materialista és az idealista filozófia viszonya az Upanisádok korában.' *M. Fil. Sz.* 1963/5, 886–910.
   (3) 'Valláskritika a hellenizmus korában.' *Vil.* 1964/5, 284–289.
2049. LESZNAI Lajos:
   (1) 'Realizmus a zenében.' *Énektan.* 1959/6, 1–4.
   (2) 'A marxista zeneesztétika alapfogalmai.' *Énektan.* 1958/6, 2–5; 1959/1, 1–4.
   (3) 'Realizmus a zenében.' *Uj. Zen. Sz.* 1951/6, 13–16.
2050. *Levéltári Közlemények* (edit): 'Magyar Tanácsköztársaság történetének forrásai a magyar állami levéltárokban.' *Levélt. Közl.* 1959/5, 216.
2051. LICK József:
   (1) 'A kommunista filozófusok aktiva-értekezletéről.' *Társ. Sz.* 1964/2, 78–87.
   (2) 'Magántulajdon, munkamegosztás, elidegenedés.' *Valóság* 1964/12, 21–38.
   (3) 'A marxista személyiségelmélet kérdéséről.' *M. Fil. Sz.* 1962/5, 632–662.
   (4) 'A személyiség problémája és a szocialista erkölcs.' *Társ. Sz.* 1964/1, 34–47.
   (5) 'A valláserkölcs osztályjellegének néhány kérdése.' *ÉKME Tud. Közl.* 1961/4, 183–201.

2052. Licskó György: 'Szociális problémák vallási visszfénye.' *Vil.* 1964/9, 538–544.
2053. Linczényi József, Zsuffa András: 'Gondolatok az építészet és a festészet kölcsönhatásairól.' *M. Épit.* 1960/3, 40–44.
2054. Liptai Ervin:
(1) 'Adalékok a Magyar Tanácsköztársaság és Szovjet Oroszország fegyveres szövetségének kérdéséhez.' *Hadtört. Közl.* 1958/1–2, 71–91.
(2) 'Lenin és a szocialista hadtudomány.' *Hadtört. Közl.* 1960/2, 3–33.
(3) 'A Magyar Tanácsköztársaság katonai stratégiájának néhány kérdése.' *Hadtört. Közl.* 1959/1, 56–72.
2055. Liska Tibor, Máriás Antal: 'A gazdaságosság és a nemzetközi munkamegosztás.' *Közg. Sz.* 1954/1, 75–94.
2056. Liszkai Zoltán: 'Marx Károly: a Tőke III. kötete.' *Könyvbarát* 1952/1, 3–4.
2057. Lodi Ferenc: 'Tükör elött. (Reflexiók a tézisekhez.)' *Tisz.* 1962/10, 1–3.
2058. Lonkai János: 'A tervmunkáról.' *Erd. Lap.* 1950, 34–39.
2059. Losonczi Ágnes: 'Táncművészetünk helyzete és a legsürgösebb tennivalók.' *Táncműv.* 1953/11, 321–330.
2060. Losonczy Géza:
(1) 'Az értelmiségi határozatról.' *Műv. Nép.* 1956/36
(2) 'A jugoszláv tanulságok fényénél.' *Forum* 1948, 497–500.
(3) 'Velünk a két legnagyobb szövetséges: az erő és az igazság.' *Forum* 1949, 390–395.
(4) 'Lenin kultúrális örökségéből.' *Szov. Kult.* 1950/1, 1–3.
(5) 'A Vatikán és az amerikai imperializmus szövetsége.' *Társ. Sz.* 1950, 375–317.
2061. Lovas Márton: 'Az ötéves terv margójára.' *Gazd.* 1949, 579–584.
2062. Lozsy János: 'Tömegzenénk néhány kérdése.' *Irod. Uj.* 1950/26, 6.
2063. Lőrincz Zsuzsa: 'A Magyar Tanácsköztársaság leveltár-ügye.' *Levélt. Közl.* 1959/29, 217–229.
2064. Lugossy Jenő: 'Köznevelésünk néhány időszerű problémája.' *Társ. Sz.* 1959/10, 19–31.
2065. Lukács Alfréd:
(1) 'A KISz-vezetők politikai képzése fontos pártügy.' *Pártélet* 1958/1, 21–26.
(2) 'A klerikális reakció – az ifjúság ellensége.' *Uj Márc.* 1952/4, 25–36.
2066. Lukács György:[1]
(1) 'Arisztokratikus és demokratikus világnézet.' *Forum* 1946, 197–216.
(2) 'Arnold Zweig regény ciklusa az ezerkilencszáztizennégy-ezerkilencszáztizennyolcas imperialista háborúról.' *Csillag* 1955/11, 2271–2290.
(3) 'A Békevilágtanács berlini ülése.' *Társ. Sz.* 1951, 258–267.
(4) 'A béke védelme és az értelmiség felelőssége.' *Csillag* 1948, 45–49.
(5) 'Béke Világtanács bécsi ülésszaka.' *Társ. Sz.* 1951, 882–889; 1952/8–9, 762–773.
(6) 'Bírálat és önbírálat.' *Társ. Sz.* 1949, 571–593.
(7) 'A csendes Don. (Solochov, Michail).' *Forum* 1949, 889–912.
(8) 'Demokrácia és kultúra.' *Társ. Sz.* 1946, 31–40.
(9) 'Az ellenség ábrázolása.' *Forum* 1949, 755–764.
(10) 'Elnöki székfoglalo beszéd.' *Irod. tört.* 1949, 1–28.
(11) 'Az esztétikai visszatükrözés problémája.' *MTA Társ. Tört. Tud. Oszt. Közl.* 1955/3–4, 235–248; *Irod. Uj.* 1955/22, 3.

[1] *Cf.* footnote to p. 178.

(12) 'Az existencializmus.' *Forum* 1946, 295–313.
(13) 'Fasizmus és demokrácia.' *Forum* 1948, 680–684.
(14) 'Felszólalás a német irók kongresszusán.' *Csillag* 1956/3, 582–587.
(15) 'Gogol.' *Csillag* 1952/4, 396–411.
(16) 'A haladás és reakció harca a mai kultúrában.' *Társ. Sz.* 1956/6–7, 68–87.
(17) 'Heine mint nemzeti költő. (Trencsényi-Waldapfel Imre megnyitó szavaival és hozzászólásokkal.)' *MTA Nyelv. és Irod. tud. Oszt. Közl.* 1952/1–4, 179–237.
(18) 'Introduction to a Monograph on Aesthetics.' *New. Hung. Quart.* 1964/14, 57–72.
(19) 'Irodalom és művészet mint felépitmény.' *Társ. Sz.* 1951, 707–722; *Akad. Ért.* 1951, 384–400.
(20) 'Az irracionalizmus alapvetése a két forradalom közötti korszakban. (1789–1848)' *Fil. Évk.* 1952, 277–402.
(21) 'A játékosság és ami mögötte van.' *Csillag* 1955/7, 1448–1471.
(22) 'Jogrend és erőszak.' *Irod. Uj.* 1955/12, 1.
(23) 'A kapitalista kultúra csődje.' *Társ. Sz.* 1949, 35–53.
(24) 'A kommunista párt harminc éve Magyarországon.' *Forum* 1948, 921–925.
(25) 'A különös esztétikai problémája a felvilágosodásban és Goethénél.' *M. Tud.* 1956/4–6, 145–164.
(26) 'Következtetés az irodalmi vitából.' *Társ. Sz.* 1950, 613–616.
(27) 'Lenin ismeretelmélete és a modern filozófia problémái.' *Társ. Sz.* 1947, 331–344; 428–434.
(28) 'A háború utáni idők irracionalista ideológiájáról.' *Társ. Sz.* 1954/7, 73–95.
(29) 'Mégegyszer a művészettörténetirás problémáiról és feladatairól. (Lukács György felszólalása a Művészettörténészek és Műkritikusok Országos Értekezletén.)' *Szab. Műv.* 1952/5, 221–226.
(30) 'A marxista kritika feladatai.' *Forum* 1949, 291–313.
(31) 'Marx ökonomiai-filozófiai kézirata.' *Társ. Sz.* 1955/5, 57.69.
(32) 'Megváltozott világkép.' *Forum* 1947, 817–831.
(33) 'A mi Goethénk.' *Irod. tört.* 1949, 216–237.
(34) 'A Népek Békekongresszusa. Bécs, 1952.' *Társ. Sz.* 1953/1, 38–50.
(35) 'Nietzsche, mint az imperializmus filozófusa.' *MTA Társ. Tört. Tud. Oszt. Közl.* 1951/3–4, 81–96.
(36) 'A polgári filozófia válsága.' *Társ. Sz.* 1947, 25–39.
(37) 'A poroszságról.' *Valóság* 1946/6–9, 1–14.
(38) 'Puskin helye a világirodalomban.' *Forum* 1949, 792–810.
(39) 'A sematizmus elleni harc mai állása és új problémái.' *Csillag* 1952/2, 138–158.
(40) 'Sztálin cikkének tanulságai az irodalom és művészettörténet szempontjából.' *MTA Nyelv és Irod. tud. Oszt. Közl.* 1951, 67–71.
(41) 'A szocializmus közgazdasági problémái a Szovjetunióban.' *Prop.* 1953, 5–8.
(42) 'Tolsztoj. A plebejus humanizmus Tolsztoj esztétikájában.' *Irod. tud.* 1946, 17–24.
(43) 'A Thália Társaság alapitásának ötvenedik évfordulójára.' *Csillag* 1955, 223–225.
(44) 'Vázlatos vonások Gábor Andor arcképéhez.' *Irod. Uj.* 1953/3, 3.

2067. Lukács József:
(1) 'Béke és felelősség.' *Népszab.* 1963/10, 7.
(2) 'Az élet aranyfája.' *Népszab.* 1963/213, 4–5.
(3) 'Eszmei nevelőmunkánk és a marxista valláskritika.' *Pártélet* 1963/8, 39–49.
(4) 'A kommunista erkölcs és a vallás.' *Munka* 1960/2, 20–21.
(5) 'Szocializmus és valláskritika. Gondolatok a nyolcadik pártkongresszus előtt.' *Vil.* 1962/11, 1–8.
(6) 'Technika, magányosság, vallásosság. Jegyzetek néhány nyugati vallásszociológiai tanulmányhoz.' *Vil.* 1960/1, 18–24.
(7) 'A tanulmányos haladás és a mai teológia.' *Társ. Sz.* 1961/10, 66–85.
(8) 'A "valláserkölcs" és társadalmi szerepe.' *Pártélet* 1956/5, 31–37.
(9) 'A vallási erkölcs és ami ellene szól.' *Munka* 1960/1, 22–23.
(10) 'A vallásos hitvédelem új vonásai és propagandamunkánk módszerei.' *Pártélet* 1959/6, 36–47.
(11) 'A vallásos nézetek elleni harc módszereiről.' *Prop.* 1955/11, 22–31.
(12) 'A Vatikán harca a természettudományok ellen.' *Term. és Tech.* 1952/5, 278–286.
(13) 'A Vatikán a kapitalizmus elszánt védelmezője.' *Term. és Tech.* 1953/4, 205–212.

2068. Lukács Lajos:
(1) 'Adalékok a nyugati imperialista hatalmak és a magyar ellenforradalmárok együttműködéséhez, ezerkilencszáztizenkilencben.' *Száz.* 1949/1–4, 250–257.
(2) 'Garibaldi és Kossúth, ezernyolcszázhatvan-ezernyolcszázhatvanegyben.' *Száz.* 1958/1–4, 119–145.

2069. Lukács Sándor:
(1) 'A szocialista köznevelésért.' *Embernevelés* 1949, 10–25.
(2) 'A Táncsics-zászlóaj története.' *Uj Hang* 1955/6, 84–92.

2070. Lukács Tibor: 'Október és a tudomány.' *Term. Tud. Közl.* 1958/10, 433–434.

2071. Lukácsy Sándor:
(1) 'Diderot születésének kétszázötvenedik évfordulójára.' *Él. és Ir.* 1963/40, 12.
(2) 'Engels első magyar olvasói.' *Valóság* 1961/1, 107–112.
(3) 'A francia forradalom és az egyház.' *Vil.* 1964/11, 664–671.
(4) 'Kritika helyett.' *Irod. Uj.* 1955/10, 7.
(5) 'A márciusi ifjak.' *Valóság* 1964/12, 9–20.

2072. Lukin László: 'Él-e jó zenével ifjúságunk?' *Uj Zen. Sz.* 1955/7–8, 49–51.

2073. Lutter Tibor:
(1) 'A mai amerikai regényirodalom.' *Term. és Társ.* 1956/8, 482–486.
(2) 'A polgári angol irodalomtörténetirás mai útjai.' *Fil. Közl.* 1955/1, 47–57.

2074. Lux László:
(1) 'Az építészet új nagy feladatai.' *M. Épit.* 1953/9–10, 261–263.
(2) 'Újabb zürzavar a mai építészetünkben.' *Szab. Műv.* 1955/5, 233–237.

2075. L.M.: 'Válság és munkanélküliség a tőkésországokban. Marx és Lenin a válsági jelenségekről.' *Gazdaság* 1949, 1506–1513.

2076. L.Z.: 'Hogy élő virágot szakitsunk... A "Marx-Engels: a vallásról" cimü gyüjteményes kötet megjelenése alkalmából.' *Vil.* 1961/7, 1–5.

2077. L.: 'A magyar zeneélet a Tanácsköztársaság idején.' *Énektan.* 1959/2, 5–7.

2078. Maáer László: 'Rendezésre vár a néptánckutatás helyzete.' *Táncműv.* 1954/10, 319–323.

2079. MAÁR Gyula: 'A bunueli medve ürügyén. (A filmművészeti szürrealizmusról.)' *Valóság* 1962/5, 66–72.

2080. MADARÁSZNÉ Zsigmond Anna:
(1) 'A logikai alapelvek apriorisztikus felfogása Pauler Ákosnál.' *M. Fil. Sz.* 1958/12, 96–114.
(2) 'A logikai alaptörvények dialektikus és formális logikai értelmezéséről.' *M. Fil. Sz.* 1962/2, 238–256.
(3) 'Pauler Ákos, a Horthy korszak hivatalos filozófusa.' *Valóság* 1959/3, 31–40.
(4) 'A tiszta logikai igazság-koncepció néhány elvi kérdése.' *M. Fil. Sz.* 1963/2, 252–283.

2081. MAGYAR Bálint: 'Szinház és közönség.' *Szinh. és Film.* 1954/11, 544–551.

2082. *Magyar Energiagazdaság* (edit): 'A Nagy Oktoberi Szocialista Forradalom a tudomány forradalmasitója.' *M. Energ.* 1952/11, 321–322.

2083. *Magyar Építőművészet* (edit): 'Az építőipar és építészet másfél évszázadának eredményeiből.' *M. Épit.* 1960/2, 11–12.

2084. *Magyar Filozófiai Szemle* (edit):
(1) 'A lenini eszmék jegyében.' *M. Fil. Sz.* 1960/2, 175–183.
(2) 'A szocialista országok filozófiai folyóiratainak lipcsei konferenciájáról.' *M. Fil. Sz.* 1962/3, 305–316.

2085. *Magyar Nyelvőr* (edit): 'MTA I. osztálya vezetőségének nyilatkozata Sztálin elvtárs nyelvtudományi cikkei megjelenésének második évfordulója alkalmából.' *M. Nyelvőr.* 1952/1–4, 1–3.

2086. MAGYAR Sajtó (edit):
(1) 'A londoni levelezőt Karl Marxnak hivták. Rövidités a Neue Deutsche Presseből.' *M. Sajtó* 1963/2, 60–61.
(2) 'Munkánk és feladataink a márciusi párthatározat után.' *M. Sajtó* 1955/5, 193–197.

2087. *Magyar Szovjet Közgazdasági Szemle* (edit):
(1) 'Államkapitalista irányzatok a monopol-kapitalista fejlődésben.' *M.-Sz. Közg. Sz.* 1950/11–12, 600–615.
(2) 'Árleszállitás a Szovjetunióban, növeknő drágaság a tőkés országokban.' *M.-Sz. Közg. Sz.* 1953/3–4, 274–277.
(3) 'A bolsevik forradalmi elmélet és a politikai gazdaságtan kérdései Sztálin J.V. műveinek 2. kötetében.' *M.-Sz. Közg. Sz.* 1949, 513–526.
(4) 'A kommunizmus épitésének elvi kérdései.' *M.-Sz. Közg. Sz.* 1953/5, 369–395.
(5) 'Marx a tudományos kommunizmus megteremtője, a politikai gazdaságtan ujjáalakitója és forradalmasitója.' *M.-Sz. Közg. Sz.* 1953/3–4, 241–273.
(6) 'Népeink anyagi és kultúrális felemelkedésének programmja.' *M.-Sz. Közg. Sz.* 1953/7–8, 1–8.
(7) 'A párt politikája a szocialista rendszer éltető ereje.' *M.-Sz. Közg. Sz.* 1951, 105–134.
(8) 'A pénz és funkciója a szocialista gazdaságban.' *M.-Sz. Közg.* 1964/8–9, 814–820.
(9) 'A szocialista gazdaság törvénye: a termelékenység fokozása és a termelési költségek rendszeres csökkentése.' *M.-Sz. Közg. Sz.* 1949/8, 131-138.
(10) 'A szocialista tábor országainak gazdasági sikerei.' *M.-Sz. Közg. Sz.* 1954/2, 148–152.

2088. *Magyar Technikum* (edit): 'Lenin-Sztálin pártja a takarékos gazdálkodásért.' *M. Tech.* 1953/12, 655–658.

2089. *Magyar Tudomány* (edit):
(1) 'MTA ezerkilencszázötvenhat március kilencedikei ünnepi ülése a Magyar-Szovjet Barátsági Hónap alkalmából. Rusznyák István elnöki megnyitója és Jánossy Lajos előadása.' *M. Tud.* 1956/1–3, 91–95.
(2) 'MTA ezerkilencszázötvennyolc évi CXVII nagygyűlése. Rusznyák István elnöki megnyitója és beszámolója.' *M. Tud.* 1958/11–12, 459–555.
(3) 'MTA ünnepi ülése a Magyar Tanácsköztársaság negyvenedik évfordulója alkalmából.' *M. Tud.* 1959/4, 169–192.

2090. *Magyar Tudományos Akadémia Nyelv és Irodalomtudományi Osztályának Közleményei* (edit):
(1) 'Az Osztály életéből. Jelentés az irodalomtörténeti kongresszusról. (Klaniczay Tibor.)' *MTA Nyelv és Irod. tud. Oszt. Közl.* 1956, 321–332.
(2) 'MTA Nyelv és Irodalomtudományi Osztálya Vezetőségének határozata a legújabbkori magyar irodalom kutatásairól.' *MTA Nyelv és Irod. tud. Oszt. Közl.* 1954, 235–237.

2091. *Magyar Tudományos Akadémia Társadalmi-Történeti Tudományok Osztályának Közleményei* (edit):
(1) 'A Magyar Tudományos Akadémia I. és II. osztálya által Lukács György hetvenedik születésnapja alkalmából ezerkilencszázötvenöt április tizenharmadikán rendezett ünnepi ülés anyaga. Fogarasi Béla megnyitó beszédével.' *MTA Társ. Tört. Tud. Oszt. Közl.* 1956/2, 145–177.
(2) 'A pártosság és aktualitás kérdése a történeti irodalomban. Vita MTA Történettudományi Intézetben, 1952 május 30.' *MTA Tört. Társ. Tud. Oszt. Közl.* 1952/7–8, 158–185.
(3) 'Történettudományunk kérdései a XX. kongresszus után.' *MTA Tört. tud. Int. Ért.* 1956/1–2, 3–19.
(4) 'Vita népidemokráciánk sajátosságai feldolgozásának komplex módszereiről.' *MTA Társ. Tört. Tud. Oszt. Közl.* 1955, 395–409.
(5) 'Vita a történettudományi kutatómódszer főbb kérdéseiről. Barta István előadásával.' *MTA Tört. tud. Int. Ért.* 1952/4–6, 155–165.

2092. MAGYARÓDI Sándor: 'A menyiségi változások átcsapása gyökeres minőségi változásokba és a szocializmus békés úton való megvalósításának lehetősége.' *Kiskuns.* 1956/1, 26–30.

2093. MAJOR Máté:
(1) 'Alkotó munka-e az építész munkája.' *M. Épit.* 1960/2, 47–49.
(2) 'Bevezetés egy új egyetemes építéstörténethez.' *Ép.-Ép.* 1951, 139–149.
(3) 'Az építészet alakulásának és fejlődésének törvényszerüségei. Az építészetelmélet, az építészet sajátszerüsége és bonyolúltsága.' *M. Épit.* 1955/11–12, 326–328; 1956/1, 29–32.
(4) 'Az építészet dialektikája. (Nádor György, Pogány Frigyes (etc.) hozzászólásával.)' *MTA Műsz. Oszt. Közl.* 1955/1–2, 143–199.
(5) 'Az építészettörténet és elmélet távlati tudományos terve.' *Ép. Sz.* 1960/10, 289–291.
(6) 'Az építészet stilusai és a modern építészet "stilusa".' *Valóság* 1964/11, 33–42.
(7) 'Az építészet sztálini öröksége.' *Csillag* 1953/4, 546–552.
(8) 'Építészetünk helyzetéről.' *Csillag* 1956/10, 779–794.
(9) 'Építészetünk útja.' *Ép.-Ép.* 1949, 135–136.

(10) 'Építőművészet és Épülettermelés.' *Ép.-Ép.* 1951, 544–549.
(11) 'Építőművészeink konferenciája elé.' *Irod. Uj.* 1954/6, 3.
(12) 'Építőművészetünk mérlege.' *Műv. Nép* 1954/5, 4.
(13) 'Formalizmus az építészetben.' *Ép.-Ép.* 1949/4, 19–22.
(14) 'Ipari építőművészet.' *Ip. Ép. Sz.* 1954/10, 4–10.
(15) 'Kapitalista építészet – szocialista építészet.' *Társ. Sz* 1964/8–9, 77–83.
(16) 'Képzőművészet és építészet közössége.' *Szab. Műv.* 1949/1–2.
(17) 'Magyar-Szovjet barátság az építészetben.' *Szov. Kult.* 1954/2, 3–4.
(18) 'Műemlékvédelmeink tiz esztendeje (1949–1959).' *M. Épit.* 1960/1, 44–49.
(19) 'A műemlékről röviden és elvben.' *Él. és Ir.* 1960/31, 10.
(20) 'Művészi szabadság és kötöttségek az építőművészetben.' *Valóság* 1960/4, 20–28.
(21) 'Művészetünk helyzetéről – érintőlegessen, képzőművészetünkről – részletesen.' *Valóság* 1962/2, 18–32.
(22) 'Negyedszázada alakult a Szocialista Képzőművészek csoportja.' *M. Épit.* 1959/3–4, 133–134.
(23) '"Sziget"-ház "sziget"-lakás – vagy közösségi otthon?' *Kortárs* 1960/11, 749–756.
(24) 'A szocialista építészet aktuális problémái.' *Ép. és Közl. Tud. Köz.* 1959/3–4, 289–296; *Él. és Ir.* 1959/3–4, 289–296.
(25) 'A szovjet építészet fejlődése és új útjai.' *Nagyv.* 1959/11, 1636–1692.
(26) 'Válasz. (Viszontválasz Lux László: 'Újabb zürzavar mai építészetünkben' cimü cikkére.)' *Szab. Műv.* 1955/6–7, 293–302.
(27) 'Veszélyes nézetek dramaturgiánkban.' *Szinh. és Film.* 1954/2, 49–51.

2094. MAJOR Tamás:
(1) 'A marxi-lenini eszmék győzelme.' *Szinh. és Film.* 1952/11, 481–482.
(2) 'Útmutatás irodalmunknak.' *Csillag* 1952/11, 1298–1304.
(3) 'Pártunk útján szabad elvi bírálattal és önbírálattal.' *Szinh. és Film.* 1951, 257–260.

2095. MAJOROS Balázs:
(1) '"Naggyá nő az ember lelke abban az életben". (A kommunizmusról.)' *Bors. Sz.* 1962/3, 43–48.
(2) 'A szocialista világnézet térhóditása.' *Bors. Sz.* 1963/5, 9–20.

2096. MAKAI György:
(1) 'A nem – kapitalista úton a szocializmusig.' *Uj Irás* 1962/9, 1036–1040.
(2) 'Az óriás békeléptei és a megrettent törpék.' *Szov. Kult.* 1952/10, 460–462.

2097. MAKAI Mária:
(1) 'Az angol neopozitivista etika egyes ismeretelméleti előzményei.' *M. Fil. Sz.* 1963/4, 655–683.
(2) 'Martinovics filozófiája és a francia materialisták világképe.' *Fil. Évk.* 1956, 231–288.
(3) 'A neopozitivista filozófiai és etikai dekadenciáról. (G. E. Moore.)' *M. Fil. Sz.* 1964/5, 872–913.
(4) 'A "valláserkölcs" néhány kérdése.' *Vil.* 1961/3, 9–14; 1961/4, 8–12.
(5) 'A vallási individualizmusról.' *Vil.* 1961/8, 4547.

2098. MAKAI Mária, FÖLDESI T.: 'Az etikai revizionizmus kritikájához. Heller Ágnes etikai nézeteinek bírálata.' *M. Fil. Sz.* 1960/1, 33–101; 1960/2, 203–296.

2099. MAKKAI László: 'Az anyagi kultura történetének kutatásairól.' *Tört. Sz.* 1958/3–4, 305–314.

2100. MAKÓ István: 'Ürkutatás és teológia.' *Vil.* 1963/7–8, 398–404.

2101. MAKSAY László:
(1) 'Az "érdeknélküli tetszés" babonája.' *Köznev.* 1963/9, 277–278.
(2) 'Korszerü művészetszemlélet.' *Műv. szem.* 1949/4–5, 6–7.
(3) 'Nemzeti forma az építészetben.' *Szov. Kult.* 1954/5, 27–31.
(4) 'Székely Bertalan a naturalizmusról és a realizmusról.' *Rajztan.* 1960/4, 29–32.

2102. MALINOVSZKI Béla: 'Tervezőintézeti pártszervezetünk feladatairól.' *Pártélet* 1960/11, 46–50.

2103. MALLER Sándor: 'Marx és Szemere.' *Száz.* 1956/4–6, 567–708.

2104. MÁLYUSZ Elemérné:
(1) 'Példázat az ország veszedelmének okairól.' *Irod. tört. Közl.* 1955/1, 99–100.
(2) 'Polgári-forradalmi eszmék és az első magyar szintársulat műsora.' *Irod. tört. Közl.* 1956/2, 154–160.

2105. MÁMOR István: 'A tervezés időszerü problémái.' *Ép.-Ép.* 1950, 526–530.

2106. MÁNDI Teréz: 'Mai szemmel. A szocialista kultúráért vivott harc történetéhez.' *Él. és Ir.* 1959/5, 10.

2107. MANGA János: 'A hasznosi tömegpszichózis. (A bucsújáróhelyek és a "hasznosi csoda" összefüggései.)' *Ethnogr.* 1962/3, 355–388.

2108. MÁRCZIS Antal:
(1) 'A termelőszövetkezeti gazdaság megszilárditása.' *Társ. Sz.* 1952, 41.
(2) 'A termelőszövetkezeti mozgalom fejlesztéséért folytatott munka néhány tapasztalata.' *Társ. Sz.* 1955/9, 127–136.
(3) 'Termelőszövetkezeti mozgalmaink egyes kérdései.' *Agrártud.* 1957/12, 63–65.
(4) 'A termelőszövetkezet megszilárdulásáról.' *M.-Sz. Közg. Sz.* 1954/5, 409–412.

2109. MÁRIÁSSY Félix:
(1) 'A fejlődés útján.' *Szinh. és Film.* 1955/2, 90–91.
(2) 'Nagy feladatunk végrehajtása felé. A szocializmus ábrázolása filmművészetünkben.' *Szinh. és Film.* 1952/11, 489–492.
(3) 'A Sztanyiszlavszkij-rendszer alkalmazásának első eredményei a magyar filmben.' *Irod. Uj.* 1953/17, 2.

2110. MARKOJA Imre:
(1) 'Államunk demokratizmusáról.' *Prop.* 1955/2, 26–33.
(2) 'Az állam szerepe a szocializmus építésében.' *Prop.* 1955/12, 55–62.
(3) 'Forradalmi diktatúra – szocialista törvényesség.' *Társ. Sz.* 1957/2, 17–28.
(4) 'Népidemokratikus államrendszerünk fejlődése.' *Prop.* 1955/1, 45–51.
(5) 'A szocialista demokratizmus fejlesztésének kérdései.' *Társ. Sz.* 1962/11, 30–40.
(6) 'Szocialista törvényesség és osztályharc.' *Társ. Sz.* 1956/2, 32–49.
(7) 'A tanácsok – népidemokratikus államunk politikai alapja.' *Társ. Sz.* 1954/10, 15–31.
(8) 'Tökéletesitsük államunk demokratizmusát.' *Pártélet* 1956/6, 13–21.

2111. MARKOS Erzsébet: 'Népművészetünk és háziiparunk kérdéséről.' *Szab. Műv.* 1951/1, 28–39.

2112. MARKOS György: 'Távlati tervezésünk gazdasági-földrajzi tényezői.' *Közg. Sz.* 1956/10, 1167–1179.

2113. MARKOS Miklós: 'A szovjet filmművészet gondjai és reményei.' *Nagyv.* 1957/3, 430–434.

2114. MARKOVITS Györgyi:
(1) 'A "keresztény" Magyarország harca – versek ellen.' *Vil.* 1964/9, 569–572.
(2) '"Vallásgyalázó" versek – és a Horthysta cenzura.' *Vil.* 1961/12, 42–45.

2115. MÁRKUS György:
(1) 'A filozófus Bertrand Russell.' *M. Fil. Sz.* 1963/3, 402–449.
(2) 'Az ifjú Marx ismeretelméleti nézeteiről.' *M. Fil. Sz.* 1960/3, 413–450.
(3) 'A mai polgári filozófiáról és bírálatának módszertani kérdéseiről.' *M. Tud.* 1962/6–7, 381–392.
(4) 'Marx fiatalkori művei és napjaink társadalomtudománya.' *Valóság* 1964/4, 9–26.
(5) 'A marxista anyagfogalom egyes kérdéseiről. (Hozzászólás Horváth József: 'A világ anyagi egységének helyes felfogásához' cimü cikkéhez)' *M. Fil. Sz.* 1962/6, 919–934.
(6) 'A neopositivizmus válságáról.' *Valóság* 1961/4, 1–14.
(7) 'Természettudomány, világnézet és filozófia.' *Társ. Sz.* 1963/12, 34–51.

2116. MÁRKUS István:
(1) 'Ezerkilencszáznegyvenöt márciusa.' *Műv. Nép* 1955/12.
(2) 'Három érv.' *Uj Hang* 1954/10, 63–66.
(3) 'A "két műveltség" vitájához.' *Kortárs* 1963/9, 1399–1404.
(4) 'A sárközi népművészet feltámadása.' *Műv. Nép* 1954/33.
(5) 'A vidéki "vegyes életforma" kérdéséhez.' *Valóság* 1964/12, 60–65.
(6) 'Vita a műveltség hasadásáról.' *Köznev.* 1963/17, 561–562.

2117. MÁRKUS László: 'A leninizmus hatása a szociáldemokrata történetfelfogásra a Tanácsköztársaság idején.' *Száz.* 1960/4, 626–645.

2118. MÁRKUS Mária: 'C. W. Mills és az elitszociológia.' *M. Fil. Sz.* 1962/1, 34–53.

2119. MAROSÁN György:
(1) 'Az egységesen hozott határozatok egységes végrehajtásáért.' *Pártélet* 1957/1, 3–6.
(2) 'A kommunista és a szociáldemokrata párt egyesülésének tizedik évfordulójára.' *Társ. Sz.* 1958/6, 1–11.
(3) 'A kongresszus elé. (MSzMP VII. Kongresszusa.)' *Belpol. Sz.* 1959/11, 3–7.
(4) 'Kongresszusra készülünk. (A MSzMP VII. Kongresszusára.)' *Társ. Sz.* 1959/8–9, 3–10.
(5) 'Megjegyzések a szociáldemokrácia szerepének értékeléséhez párttörténeti irodalmunkban.' *Párt. tört. Közl.* 1956/3, 27–34.
(6) 'A pártélet követelményei.' *Társ. Sz.* 1957/1, 40–52.
(7) 'A Párt szervezeti szabályzatának módositása.' *Pártélet* 1959/12, 3–18.
(8) 'SzKP huszonkettedik kongresszusáról.' *Pártélet* 1962/1, 3–13.

2120. MARÓTI Andor:
(1) 'A műveltség terjesztéséről.' *Népszab.* 1963/145, 9.
(2) 'Vita a korszerű műveltségről.' *Könyvt.* 1963/11, 669–672.

2121. MARÓTI Lajos: 'Viták után – új viták elé.' *Él. és Ir.* 1963/27, 3–4.

2122. MAROTI Ödön: 'A szocialista bérezés elméletének néhány kérdéséről.' *Bér és Norma* 1951/1, 9–16.

2123. MARÓTHY János:
(1) 'A korszerüség kérdéseiről. Szovjet-magyar zenei tanácskozás Moszkvában.' *M. Zene* 1964/1, 43–45.
(2) 'A magyar zene fejlődésének néhány időszerü kérdése.' *Társ. Sz.* 1954/4, 90–111.
(3) 'Mai lira – modern lira.' *Kortárs* 1959/4, 615–627.

(4) 'Merre tart a realizmus vita?' *Krit.* 1964/3, 36–38.
(5) 'A nacionalizmus és a magyar zenetörténet.' *M. Zene* 1962/1, 28–34.
(6) 'A realizmus általában és konkréten.' *Társ. Sz.* 1964/12, 54–69.
(7) 'A zene és közönség néhány problémája.' *Zen. Sz.* 1949, 65–71.
(8) 'Zeneesztétikánk a kritika tükrében.' *Krit.* 1963/3, 13–23.
(9) 'Zenénk és a tömegek. (Reichmann A. és Lesznai L. (etc.) hozzászólásával.)' *Uj Zen. Sz.* 1956/5, 1–19.

2124. MARTINKO András: 'A költői nyelv és költőiség.' *Krit.* 1964/2, 25–34.
2125. MARTON János, POGÁCSÁS György: 'Állami Gazdaságaink fejlesztésének kérdései.' *Társ. Sz.* 1954/8–9, 91–105.
2126. MARTON Miklós: 'Építőművészeti képzelet és józanság.' *Népszab.* 1964/274, 9
2127. MARX György:
(1) 'Gondolkodó társadalom.' *Valóság* 1963/3, 47–50.
(2) 'A kimerithetetlen anyag.' *Vil.* 1962/7–8, 50–53.
(3) 'Szélesedő látóhatár – gazdagodó ember. *Valóság* 1962/1, 26–33.
(4) 'A tér és az idő fizikai megismerése.' *Term. tud. Közl.* 1960/1, 9–12.
(5) 'Változó és megmaradó anyag – a mai fizika tükrében.' *Term. tud. Közl.* 1960/10, 454–457.
2128. MATAI Pál: 'A társadalmi tulajdon védelme mindnyájunk ügye.' *Munka* 1954/12, 3–7.
2129. MÁTÉ György:
(1) 'Demokratizmus és aktivitás.' *Népszab.* 1962/245, 1.
(2) 'Az erősebb oldalán. (A Béke Hiveinek harmadik világkongresszusáról.)' *Szov. Kult.* 1952/11, 1–3.
(3) 'Kommunista lapok a bethleni konszolidáció idején.' *M. Sajtó* 1955/5, 208–210.
(4) 'A magyar forradalmi plakátművészet útja.' *Csillag* 1956/8, 356–368.
(5) 'Megjegyzések az irói erkölcsről.' *Irod. Uj.* 1954/12, 7.
2130. MATHESER Jolán: 'A pártvezetőségek újjáválasztása és a pártdemokrácia.' *Társ. Sz.* 1962/1, 48–54.
2131. MATOLCSI János: 'A termelőszövetkezeti mozgalom fejlődése Magyarországon.' *Tart. B. Nép. Dem.* 1955/37, 3.
2132. MÁTRAI László:
(1) 'Antiklerikális és ateista propaganda irodalmunkról.' *Társ. Sz.* 1959/1, 90–99.
(2) 'Az anyag szerkezetének atomista felfogása a XVII. századi magyarországi filozófiában.' *Száz.* 1957/1–4, 145–162.
(3) 'Ateizmus és érzelmi élet.' *Vil.* 1962/1, 1–5.
(4) 'A "doktrinérek", a marxizmus első magyarországi ellenfelei.' *M. Fil. Sz.* 1958/3–4, 281–293.
(5) 'Egy elfelejtett XVI. századi pszichológus és XVII. századi pseudonym plagizátora: Juan Huarte és Aeschacrus Major.' *M. Könyvsz.* 1957/3, 265–266.
(6) 'Az egyetemi könyvtárak helyzete és feladatai.' *Felsőok. Sz.* 1956/6, 291–295.
(7) 'Az "ész trónfosztása." (Lukács Gy. új könyvéről.)' *Csillag* 1955/3, 655–657.
(8) 'A filozófia haladásáról.' *Ath.* 1945–1946, 11–16.
(9) 'Haladás és hanyatlás problémái a kultúrhistóriában.' *MTA Társ. Tört. Tud. Oszt. Közl.* 1964/1–2, 1–14.

(10) 'Haladó filozófiai hagyományaink kutatásairól.' *Társ. Sz.* 1954/8–9, 125–130.
(11) 'Jelentés MTA Társadalmi-Történeti Tudományok Osztályának 1954–1955 évi munkájáról. (Arató Endre, Eörsi Gyula (etc.) hozzászólásával.)' *MTA Társ. Tört. Tud. Oszt. Közl.* 1955/1–2, 55–99; 1955/3–4, 333–337.
(12) 'A magyar felvilágosodás kutatásának néhány filozófiai problémája. (Juhász Géza, János Béla (etc.) hozzászólásával.)' *MTA Társ. Tört. Tud. Oszt. Közl.* 1954/3–4, 57–71.
(13) 'A magyar filozófia haladó hagyományainak kérdései a felvilágosodás korában.' *MTA Társ. Tört. Tud. Oszt. Közl.* 1954/1–2, 285–303; Akad. Ért. 1954, 161–168.
(14) 'Montesquieu a felvilágosodás filozófusa.' *MTA Társ. Tört. Oszt. Közl.* 1956/3, 199–208.
(15) 'Az Osztályvezetőség beszámolója. (MTA Társadalmi-Történeti Tudományok Osztályának kibővitett osztályülésén, 1964 április tizenötödikén.)' *MTA Társ. Tört. Tud. Oszt. Közl.* 1964/4, 299–420.
(16) 'Nemzetközi filozófiai kongresszus Mexikóban.' *Népszab.* 1963/258, 7.
(17) 'A társadalomtudományi alkotómunka új feladatai.' *MTA Társ. Tört. Tud. Oszt. Közl.* 1963/3, 251–262; *M. Tud.* 1963/5, 328–337; *Népszab.* 1963/83, 8.
(18) 'Világosság. (A materialista világnézetről.)' *Vil.* 1960/1, 1–7.
(19) 'Lobogónk Kafka.' *Kortárs* 1963/10.

2133. MATUSEK Tivadar:
(1) 'Falusi pártmunkánk néhány kérdése.' *Társ. Sz.* 1954/1, 51–65.
(2) 'A kollektiv vezetés néhány kérdéséről.' *Pártépités* 1955/1, 6–9.
(3) 'A MDP az alapszervezetek munkájának további megjavitásáért.' *Tart. B. Nép. Dem.* 1953/14, 4.
(4) 'A pártélet ábrázolásáról.' *M. Sajtó* 1956/3, 102–104.
(5) 'Pártéletünk fontos eseménye. (A pártvezetőségek újjáválasztása.)' *Társ. Sz.* 1955/12, 37–48.
(6) 'A termelés pártellenőrzéséről.' *Társ. Sz.* 1954/5, 45–58.

2134. MATUZ József: 'A Vörös Hadsereg és a dolgozó nép.' *Hadtört. Közl.* 1955/3–4, 243–266.

2135. MÁTYÁS Antal:
(1) 'Az érték problémái Ricardonál.' *Közg. Sz.* 1958/4, 390–403.
(2) 'A közgazdasági gondolat kibontakozása Magyarországon. (1790–1848)' *Közg. Sz.* 1958/8–9, 937–952.
(3) 'A statikus egyensúlyi elmélet Wabresnál. A múltszázad hetvenes évei modern közgazdaságtanának főbb sajátosságai.' *Közg. Sz.* 1958/8–9, 922–938.

2136. MAYER Mária: 'Budapest felszabaditása.' *Tanulm. Bp. multjából* 1956/11, 421–441.

2137. MEISEL Sándor: 'Második ötéves tervünk irányelveiről.' *Pénzügyi Sz.* 1956/6, 241–245.

2138. MEIXNER Mihály: 'A Tanácsköztársaság zenei élete.' *Új Zen. Sz.* 1955/2, 35–37.

2139. MENYHÁRD Alfréd: 'Forma és korszerüség. (Hozzászólás Marsall László és Teller Gyula 'Formai vizsgálatok a modern költészet területén' cimű tanulmányához.)' *Jelenkor* 1960/3, 91–94.

2140. MÉRAY Tibor: 'Kardcsörtetők kudarca.' *Tart. B. Nép. Dem.* 1954/1, 4.

2141. MEREI Éva:
(1) 'Az irodalmi szinpadok – a kultúra új formái.' *Él. és Ir.* 1959/36, 3.
(2) 'A műveltség minőségéért. Gondolatok a közizlésről.' *Él. és Ir.* 1960/35, 3.
2142. MEREI Ferenc:
(1) 'A kétféle műveltség.' *Embernevelés* 1949, 25–30.
(2) 'A pszichologizmus a nevelésben.' *Forum* 1949, 209–215.
(3) 'Utópia és valóság a magyar nevelésben.' *Embernevelés* 1949, 49–73.
2143. MÉREI Gyula: 'Az ezernyolcszáznegyvennyolc-ezernyolcszáznegyvenkilenc évi magyar kormányok gazdaságpolitikája.' *Közg. Sz.* 1956/3, 314–329.
2144. MÉREI József: 'Betemetett irodalom.' *Uj Hang* 1956/3–4, 87–88.
2145. MEREY Árpád: 'Idő és személyiség.' *M. Pszich. Sz.* 1962/3, 371–374.
2146. MÉREY Klára: 'Agrárszocialista mozgalmak Déldunántúlon, ezerkilencszázötben' *Dun.* 1953/5, 41–45.
2147. MESTERHÁZI Lajos:
(1) 'A demokrácia iskolája.' *Népszab.* 1963/301, 9.
(2) 'Egység és vita.' (A magyar irók tiltakozása az ENSZ közgyűlés jelentése ellen.) *Él. és Ir.* 1957, 1–4.
(3) 'Egységes irodalmunk irányzatairól.' *Irod. Uj.* 1954/21, 1–2.
(4) 'Előhang a "népi" vitához.' *Él. és Ir.* 1958/29, 1.
(5) 'Harcos népidemokratizmus és ami az útjában van...' *Műv. Nép.* 1954/7, 3–4.
(6) 'Időszerü számvetés. (A magyar irodalom mai problémái.)' *Él. és Ir.* 1959/47, 1.
(7) 'Az izlésről.' *Krit.* 1963/3, 23–33.
(8) 'Játék és igézet. (Vallomás a 'Párttalan realizmus' ürügyén.)' *Krit.* 1964/9, 4–15.
(9) 'Képzőművészetünk tiz éve.' *Szab. Műv.* 1955/6–7, 241–243.
(10) '"Kultúr" – vagy kultúra.' *Műv. Nép* 1954/1, 1–3.
(11) 'Lenin nevével, Lenin szellemében.' *Műv. Nép* 1955/17.
(12) 'Mérföldkőnél. (Gondolatok a XXI. kongresszussal kapcsolatban.)' *Kort.* 1959/3, 329–334.
(13) 'A modern gondolkodásért.' *Él. és Ir.* 1957/20.
(14) 'A modern művészetért.' *Él. és Ir.* 1958, 1–2.
(15) 'Munkásosztály és értelmiség.' *Él. és Ir.* 1958/18, 1.
(16) 'Néhány gondolat az agitációról.' *Pártélet* 1957/3, 22–25.
(17) 'Népi ének, népi tánc, népi művészet.' *Szov. Kult.* 1952/12, 40–43.
(18) 'Párt és kultúra.' *Népműv.* 1954/5, 1–2.
(19) 'Szinjátszómozgalmunk néhány kérdéséről.' *Műv. Nép* 1955/13.
2148. MÉSZÖLY Tibor: 'Vidéki szinházainkról.' *Műv. Nép* 1953/9, 3.
2149. MÉSZÁROS Ági: 'A felszabadult művészi alkat.' *Szinh. és Film.* 1952/12, 533–536.
2150. MÉSZÁROS Béla, PÉCSI Tibor: 'A rész és egész dialektikus kölcsönviszonyának kérdése a biológiai tudományban.' *M. Fil. Sz.* 1964/1, 1–15.
2151. MÉSZÁROS Ferenc:
(1) 'A művelődéspolitikai irányelvek szellemében.' *Jelenkor* 1958/2, 1–6.
(2) 'A vidéki irodalom távlatai. (Hozzászólás Szabó Endre 'Szülőföld és irodalom' cimü vitacikkéhez.)' *Jelenkor* 1962/1, 100–103.
2152. MÉSZÁROS István:
(1) 'Költészetünk gazdagodásáért. (Hozzászólás a 'Pesszimista versek' vitájához.)' *Uj Hang* 1954/3–4, 120–132.
(2) 'A művészet nemzeti jellegéről.' *Uj Hang* 1956/9, 56–62.

(3) 'A szatira fő sajátosságai.' *Uj Hang* 1954/1, 47–63.

2153. MÉSZÁROS Sándor: 'Sötétben maradtak. Szekták ezerkilencszázhatvanban egy alföldi és egy dunántúli faluban.' *Vil.* 1960/2, 28–33.

2154. MÉSZÁROS Vilma: 'Exisztencializmus az irodalomban.' *Nagyvil.* 1958/9, 1361–1367.

2155. METUS János: 'Vallási nézetek a háborúról, Prohászka Ottokár tanitásaiban.' *Term. és Társ.* 1954, 285–287.

2156. MIHALIK Zoltán:
(1) 'A művészi valóság.' *Jelenkor* 1963/12, 1159–1164.
(2) 'A semmitmondás útvesztői.' *Jelenkor* 1962/3, 398–404.

2157. MIHÁLY András:
(1) 'Az új magyar zeneművészet néhány problémája.' *Uj. Zen. Sz.* 1953/11, 1–13.
(2) 'Zenepolitikai jegyzetek.' *Uj. Zen. Sz.* 1950, 8–16.

2158. MIHÁLYFI Ernő:
(1) 'Egy forradalom elér egy néphez.' *Forum* 1949, 256–258.
(2) '"Eszmeileg erős és tehetséges fiatal művésznemzedék tör előre."' *M. Nemzet* 1964/21, 1–3.
(3) 'Jegyzetek a vitatárlatról. (A Tavaszi Tárlatról.)' *Él. és Ir.* 1957/7.
(4) 'Megnyerjük az élet csatáját.' *Irod. Uj.* 1955/9, 1.
(5) 'Munkások művészei.' *Szab. Műv.* 1956/1–2, 4–6.
(6) 'Sztálin a béke.' *Csillag* 1953/4, 469–477.
(7) 'A tézisek és az értelmiség.' *Belpol. Sz.* 1959/11, 8–13.
(8) 'Tiz esztendő mérlegén.' *Szab. Műv.* 1955/4, 145–148.

2159. MIHÁLYFI Gábor: 'A világirodalom újrafelosztásáért.' *Kortárs* 1963/11, 1756–1758.

2160. MIKLÓS Imre: 'Állami szuverénitás és egyház.' *Belpol. Sz.* 1959/7, 13–18.

2161. MIKLÓS Pál:
(1) 'Kinai irodalmi műveltségünk.' *Nagyvil.* 1958/10, 1508–1515.
(2) 'Megjegyzések Varga Karoly tanulmányához. ('Irodalom és Társadalomtudomány.')' *Krit.* 1964/12, 42–45.
(3) 'A sokarcu realizmus. (A realizmus fogalma a szovjet irodalomtudományban.)' *Világ. Figy.* 1963/4, 364–375.
(4) 'Válság vagy változás?' *Krit.* 1964/1, 3–9.

2162. MIKO András: 'Opera előadások realizmusáról. (Hozzászólás Oláh Gusztáv cikkéhez.)' *Szinh. és Film.* 1952/3, 117–119.

2163. MILE Imre: 'A molekuláris biológiáról és a vele kapcsolatos félreértésekről. (Farkas László: 'A társadalom naturalisztikus felfogása és az orvosi-biologizmus' cimü cikkéhez.)' *M. Tud.* 1964/4, 231–242.

2164. MILEI György:
(1) 'Dokumentumok a KMP megalakulásáról.' *Társ. Sz.* 1958/11, 92–98.
(2) 'KMP megalakulásának történetéhez.' *Párt. tört. Közl.* 1958/4, 23–82.
(3) 'A szovjetoroszországi magyar kommunista hadifogolymozgalom eszmei áramlatának néhány kérdése. (1918)' *Párt. tört. Közl.* 1956/3, 35–69.

2165. MISZTI László: 'A könyvtáros a szocialista társadalomban.' *Könyvbarát* 1952/10, 4–5.

2166. MOCSÁR Gábor:
(1) 'A lenini normák.' *M. Sajtó* 1956/5, 196–199.
(2) 'Min vitatkozunk?' *Alföld* 1963/1–2, 3–11.
(3) 'A kispolgári életformáról. Megjegyzések Durko Mátyás (azonos cimü) tanulmányához.' *Alföld* 1960/5, 161–171.

2167. MÓD Aladár:
(1) 'Beszéljünk világosan. (Molnár Erik: 'Történelem szemléletünk nacionalista maradványairól' cimü cikkéhez.)' *Uj Irás* 1963/7, 843–847.
(2) 'Elmélet és gyakorlat a pártoktatásban.' *Társ. Sz.* 1950, 474–486.
(3) 'Ezernyolcszáznegyvennyolc értékelése és a marxizmus alkalmazása történetirásunkban.' *Társ. Sz.* 1950, 311–319.
(4) 'Az ötéves terv és Magyarország gazdasági átalakulása.' *Társ. Sz.* 1949/3, 304–320.
(5) 'Egyház és demokrácia.' *Társ. Sz.* 1947, 836–848.
(6) 'A háború vagy a béke stratégiája.' *Valóság* 1964/9, 1–14; 1964/10, 1–14.
(7) 'A harmadik út és Németh László útja.' *Valóság* 1961/5, 16–34.
(8) 'A harmadik úttól a márciusi frontig.' *Irod. tört. Közl.* 1964/1, 40–53.
(9) 'Hagyomány és modernség.' *Valóság* 1962/4, 45–59.
(10) 'A "következö láncszem" és feladataink az ideológiai szinvonal megerősitése terén.' *Társ. Sz.* 1948, 275–282.
(11) 'Korunk vitája.' *Valóság* 1963/5, 1–17.
(12) 'Lenin és a békés átmenet.' *Valóság* 1960/4, 1–13.
(13) 'Magyar prológ. (Részlet a szerzőnek a Tanácsköztársaságról készülő tanulmányából.)' *Valóság* 1958/1, 13–28.
(14) 'Marx Károly és a magyar történelem.' *Akad. Ért.* 1953/60, 109–121; *Száz.* 1953/1, 30–51; *Társ. Sz.* 1953/3, 298–312.
(15) 'Marx K. und die ungarische Geschichte.' *Act. Hist.* 1954/3, 217–249.
(16) 'A marxizmus alkotó alkalmazása és a szocializmusba való békés átmenés lehetősége.' *Term. és Társ.* 1956/5, 257–261.
(17) 'Nép és tudomány.' *Társ. Sz.* 1950, 959–968.
(18) 'A nacionalizmus ellen.' *Társ. Sz.* 1949, 523–541.
(19) 'A "nep"-politika és alkalmazásának néhány kérdése pártunk politikájában.' *Társ. Sz.* 1953/9, 811–828.
(20) 'Népi demokráciánk történetéhez.' *Valóság* 1960/1, 11–26.
(21) 'Párt és forradalom (1918–1919).' *Tört. tan.* 1959/1, 3–5; *Valóság* 1959/1, 27–41.
(22) 'A Társulat feladatai a Hazafias Népfront megalakulásával kapcsolatban.' *Term. és Társ.* 1954/11, 641–648.
(23) 'A természettudományos propaganda feladatai.' *Term. és Tech.* 1950/7, 714–721.
(24) 'Az új Függetlenségi Népfront.' *Társ. Sz.* 1949, 94–105.
(25) 'Változás és megmaradás.' *Term. tud. Közl.* 1960/9, 402–404.
(26) 'Világnézet és hazafias egység.' *Valóság* 1960/3, 23–28.

2168. MÓD Aladárné:
(1) 'A halhatatlan Lenin.' *Stat. Sz.* 1955/5, 402–410.
(2) 'Parasztságunk jövedelmi rétegeződése.' *Közg. Sz.* 1958/8–9, 872–884.
(3) 'A szocializmus alapjainak lerakása Magyarországon.' *M. Tech.* 1950/1, 9–15.
(4) 'Az infláció lekűzdése – tartalékaink és perspektiváink.' *Közg. Sz.* 1957/6, 603–617.

2169. MODROVICH Károly: 'Hozzászólás Jánossy Lajos: 'A filozófia jelentősége a fizikai kutatásban' cimü tanulmányához.' *M. Tud.* 1956/6, 262–263.

2170. MOKKAI László: ''A Magyarország története' cimü egyetemi tankönyv.' *Száz.* 1954/4, 636–650.

2171. MOLNÁR Béla: 'Töprengések és tapasztalatok, egy jánus arcu mozgalomról. (Vita a "népi" irókról.)' *Kortárs* 1958/8, 1229–1231.

2172. MOLNÁR Edit S.: 'A közvéleménykutatás néhány kérdéséről.' *M. Pszich. Sz.* 1963/4, 551–557.

2173. MOLNÁR Endre:
(1) 'Elméleti munka – ideológiai harc.' *Népszab.* 1962/263, 2–3.
(2) 'Ideológiai munkánk néhány időszerü kérdéséhez.' *Pártélet* 1964/11, 3–14.
(3) 'A kommunizmus épitésének néhány problémájáról.' *Közg. Sz.* 1959/3, 229–241.
(4) 'Revizionista nézetek a szocialista állam gazdasági szerepéről. (A *Közgazdasági Szemle* alapján.)' *Társ. Sz.* 1957/2, 44–59.
(5) 'A szocializmus felépitésének útján.' *Társ. Sz.* 1962/10, 16–26.
(6) 'A szocialista épités lenini politikájának győzelme a Szovjetunióban.' *Közg. Sz.* 1957/11, 1109–1121.

2174. MOLNÁR Erik:
(1) 'Determinizmus és indeterminizmus a burzsoa világnézetben.' *Fil. Évk.* 1952, 99–131.
(2) 'A hazafias-nemzeti ideológiáról. (Erdei Ferenc, Sőtér István (etc.) hozzászólásával.)' *MTA Társ. Tört. Tud. Oszt. Közl.* 1963/3, 303–344; *Kritika* 1963/4, 21–29.
(3) 'Irracionalizmus és ösztönösség. (Bevezető az MTA Társadalmi-Történeti Tudományok Intézetében a népi irókról tartott vitához.)' *M. Tud.* 1958/10, 409–411; *Kortárs* 1958/10, 569–571.
(4) 'A kapitalizmus gazdasági törvényeiről.' *Társ. Sz.* 1957/2, 29–43.
(5) 'Lenin: 'A kapitalizmus fejlődése Oroszországban'.' *Társ. Sz.* 1950, 152–163.
(6) 'Lenin műveinek második kötete (1895–1897).' *Társ. Sz.* 1951, 757–766.
(7) 'Lenin műveinek első kötete.' *Társ. Sz.* 1951, 360–371.
(8) 'A Magyar Tanácsköztársaság történelmi jelentősége.' *Tört. Sz.* 1959/1–2, 1–7.
(9) 'A magyar történetirás a felszabadulás óta; eredményei, hiányosságai és legsürgősebb feladatai.' *MTA Társ. Tört. Tud. Oszt. Közl.* 1951/3–4, 13–25.
(10) 'A magyar történetirás tiz esztendeje.' *Száz.* 1955/2, 169–190.
(11) 'A magyar történetirás a felszabadulás óta.' *Társ. Sz.* 1952/1, 53–65.
(12) 'Marx a nemzetközi munkásmozgalom vezére.' *Akad. Ért.* 1953/60, 499–510; *Társ. Sz.* 1953/3, 281–297.
(13) 'A Nagy Októberi Szocialista Forradalom.' *M. Tud.* 1957/11–12, 439–445.
(14) 'A nemzeti kérdés.' *M. Tud.* 1960/10, 571–587.
(15) 'Patriotic and National Ideologies.' *New. Hung. Quart.* 1964/14, 155–162.
(16) 'Le rôle historique de la République Hongroise des Conseils.' *Act. Hist.* 1959/3–4, 229–238.
(17) 'Sztálin nyelvtudományi cikkei és a történettudomány.' *MTA Nyelv. és Irod. tud. Oszt. Közl.* + *MTA Társ. Tört. Tud. Oszt. Közl.* 1951, 53–66.
(18) 'Sztálin: *A szocializmus közgazdasági problémái a Szovjetunióban* cimű műve és a magyar történettudomány.' *Társ. Sz.* 1953/7–8, 646–660; *Száz* 1953/1, 1–13.
(19) 'A történelmi materializmus néhány kérdése Lenin *Materializmus és empiriokriticizmus* cimű művében.' *M. Fil. Sz.* 1959/1–2, 24–29.
(20) 'Válasz a nacionalizmus kérdésében irt vitacikkre. (A 'Történetszemléle-

tünk nacionalista maradványairól' cimü cikkhez'.) *Uj Irás* 1963/7, 848–855; 1963/8, 984–989; 1963/9, 1111–1115; *Tört. Sz.* 1963/2, 238–259.
(21) 'Válasz Dömötöri Sándor, 'Nemzeti jelleg, etikai csoport' cimü hozzászólására.' *M. Tud.* 1961/4, 245–248.
(22) 'Válasza. (Szekeres Pál: 'A magyar társadalom kialakulása' cimü cikkére.)' *Társ. Sz.* 1946, 527–530.
(23) 'Voluntarizmus és fatalizmus. A társadalmi törvényszerüség kérdése Sztálin *A szocializmus közgazdasági problémái a Szovjetunióban* cimü művének megvilágitásában.' *MTA Társ. Tört. Tud. Oszt. Közl.* 1953/3–4, 323–356.

2175. MOLNÁR Erik, PAMLÉNYI Ervin (etc.): 'Történészvita a "népi" irókról.' *Száz.* 1958/5–6, 732–757.
2176. MOLNÁR Ferenc:
(1) 'Az Egyesült Államok tőkekivitelének néhány sajátossága a kapitalizmus általános válságának második szakaszán.' *Közg. Sz.* 1955/11, 1325–1339.
(2) 'Gazdasági kérdések a Kinai Kommunista Párt VIII. kongresszusán.' *Közg. Sz.* 1957/3, 339–348.
(3) 'Az iparositás és a külkereskedelem néhány összefüggése a gazdaságilag elmaradott országokban.' *Közg. Sz.* 1957/8–9, 934–951.
(4) 'A Szovjetunió sikerei az Egyesült Államokkal való gazdasági versengésben.' *Közg. Sz.* 1957/11, 1109–1121.
2177. MOLNÁR Géza:
(1) 'Az irodalmi kritikáról.' *Irod. Uj.* 1954/25, 1.
(2) 'Az irodalomban is érjük utol hazánk fejlődését.' *Társ. Sz.* 1962/11, 21–26.
(3) 'Jegyzetek. (A magyar irodalmi életről.)' *Irod. Uj.* 1953/25, 5.
(4) 'Kétség és bizalom. (A munkások és művészek kapcsolatáról.)' *Él. és Ir.* 1960/53, 9.
(5) 'Tárjuk ki az ablakot. (Az irodalmi provincializmusról.)' *Irod. Uj.* 1956/17, 4.
(6) 'A változás dinamikája.' *Él. és Ir.* 1962/11, 5.
2178. MOLNÁR Imre: 'A munkalélektan mai feladatai.' *M. Pszich. Sz.* 1960/1, 30–36.
2179. MOLNÁR István: 'Jelleg és stilus a néptáncban. Hozzászólás néhány tisztázatlan kérdéshez.' *Táncmüv.* 1952/10, 313–315.
2180. MOLNÁR János:
(1) 'Népidemokráciánk fejlődésének két szakaszáról.' *Prop.* 1954/10–11, 11–19.
(2) 'Vita a Pártfőiskolán a népidemokrácia történetének egyes kérdéséről.' *Száz.* 1955/4–5, 703–720.
2181. MOLNÁR Lajos: 'Az elbizakodottság nem kommunista tulajdonság.' *Pártépités* 1952/8, 38–40.
2182. MOLNÁR László:
(1) 'A kommunista filozófus-aktiva vitájáról.' *M. Fil. Sz.* 1960/3, 362–379.
(2) 'A marxista-leninista filozófia tárgyának és jellegének néhány kérdéséről.' *M. Fil. Sz.* 1961/4, 461–479.
(3) 'A századeleji magyarországi reformizmus ideológiai arculatához.' *M. Fil. Sz.* 1964/2, 313–341.
(4) 'A történelmi materializmus és a marxista szociológia viszonyának egyes kérdései a Szovjetunióban.' *M. Fil. Sz.* 1959/3–4, 421–430.
(5) 'A tudományos szociológia alapvető feladatairól.' *Acta. Un. Debr.* 1959–1960, 35–51.

2183. MOLNÁR Miklós:
(1) 'Drámairodalmunk a fejlődés útján.' *Csillag* 1952/7, 843–849; 1952/8, 982–993; 1952/10, 1237–1247.
(2) 'Irodalmi nézeteltéréseinkről.' *Irod. Uj.* 1954/34, 5.
(3) 'Az irószövetség őszi vitái elé.' *Irod. Uj.* 1954/28, 5.
(4) 'A szovjet film – a béke művészete.' *Nők Lapja* 1953/6.

2184. MOLNÁRNÉ P. Mária:
(1) 'Képzőművészetünk formaproblémája.' *Uj Irás* 1962/3, 251–253.
(2) 'A művészeti dekadenciáról.' *Műv.* 1961/5, 18.

2185. MÓNUS Gábor: 'Irjunk nagyobb gondossággal és több hozzáértéssel a szocialista munkaversenyről.' *M. Sajtó* 1955/10, 439–442.

2186. MOÓR Gyula:
(1) 'Demokrácia és világnézet.' *Jogtud. Közl.* 1946, 5–10.
(2) 'Kereszténység és szocializmus.' *Ath.* 1945–1946, 1–10.

2187. MORE András: 'A területi terv néhány kérdéséről.' *Áll. és Köz.* 1951, 280–286.

2188. MORÓTI Ödön: 'A tömegek szerepe a tervkészitésben.' *Munka* 1951/2, 7–8.

2189. MORVA Tamásné: 'Dokumentumok az ellenforradalmi rendszer utolsó napjainak történetéhez. 1944 november–1945 február.' *Hadtört. Közl.* 1960/1, 291–308.

2190. MRÁC Vera: 'Bethlen Gábor gazdaságpolitikája.' *Száz.* 1953/4, 512–564.

2191. MUCS Sándor:
(1) 'Adalékok a Magyar Néphadsereg történetéhez, 1944 december–1945 május.' *Hadtört. Közl.* 1958/3–4, 44–64.
(2) 'A magyar fegyveres ellenállási mozgalom megszervezése és szerepe Magyarország felszabaditásában (1941–1945).' *Hadtört. Közl.* 1957/1–2, 32–54.

2192. MUCSI Ferenc:
(1) 'Az ezerkilencszáztizenhetes oroszországi februári forradalom hatása Magyarországon.' *Száz.* 1958/5–6, 685–698.
(2) '"Mi nem lehetünk se gyávabbak, se gyöngebbek moszkvai testvéreinknél." (Az ezerkilencszázötös orosz forradalom hatása a magyar munkásmozgalomra.)' *Szov. Kult.* 1955/12, 7–9.

2193. MUCSI Ferenc, SZABÓ Ágnes (eds.): 'SzKP XX. kongresszusa és a magyar párttörténetirás.' *Párt. tört. Közl.* 1956/2, 90–132.

2194. MUCSKAI László: 'Aranycsinálók. Az alkimia ideológiájáról.' *Vil.* 1963/4, 216–221.

2195. *Munka* (edit):
(1) 'A kongresszus után – nagy feladatok előtt.' *Munka* 1954/6, 11–15.
(2) 'A Központi Vezetőség útmutatásai alapján emeljük magasabb szinvonalra a szakszervezetek politikai tömegmunkáját.' *Munka* 1952/7–8, 3–6.
(3) 'Lenini munka.' *Munka* 1955/4, 1–2.
(4) 'Május egy, a világ dolgozóinak harcos ünnepe.' *Munka* 1955/4, 3–7.
(5) 'Munkásmozgalom és nacionalizmus.' *Munka* 1960/1, 3–4.
(6) 'A Nagy Oktoberi Szocialista Forradalom harmincötödik évfordulója.' *Munka* 1952/10–11, 1–3.
(7) 'A népek békekongresszusa elött.' *Munka* 1952/10–11, 41–43.
(8) 'A nyolcadik szabad május elseje elé.' *Munka* 1952/4, 1–2.
(9) 'Sz. K. P. XX. Kongresszusa.' *Munka* 1952/9, 1–3.

2196. MUNKÁCSY Gyula: 'Egy katolikus "vallásfilozófiai szintézis" kisérletének margójára.' *M. Fil. Sz.* 1962/5, 693–714.

2197. MURÁNYI-KOVÁCS András: 'Realizmus a képzőművészetben.' *Tisz.* 1949, 69–72.
2198. MURÁNYI-KOVÁCS Endre: 'A nép szolgálata.' *Műt.* 1958/10, 3.
2199. MURÁNYI Mihály:
(1) 'Álom és lélekhit. Gondolatok a materialista lélektan néhány kérdéséről.' *Vil.* 1962/7–8, 54–60.
(2) 'Érzelmi fejlődés és vallásosság. A gyermekkori lelki fejlődés néhány problémájáról.' *Vil.* 1962/12, 33–39.
(3) 'Halálfélelem és keresztény vigasz.' *Vil.* 1964/10, 662–629.
(4) 'Öröm, szenvedés, vallásosság.' *Vil.* 1964/4, 222–229.
(5) 'Valóság és illuzió.' A vallás kezdetei és a tudat.' *Vil.* 1963/10, 577–584.
2200. MÜLLER Antal: 'A modern fizika eredményei filozófiai interpretálásának néhány problémája.' *M. Fil. Sz.* 1963/6, 1076–1088.
2201. MÜNNICH Ferenc:
(1) 'Alkotmányunk ünnepére.' *Belpol. Sz.* 1958/34, 3.
(2) 'Állami életünk tizenötéves fejlődése.' *Áll. és Igaz.* 1960/4, 241–257.
(3) 'Budapesttől-Bécsig. (Részlet készülő önéletrajzából.)' *Kortárs* 1960/8, 155–160.
(4) 'Háború, hadifogság, forradalom.' *Él. és Ir.* 1959/12, 1–4.
(5) 'A harcok és győzelmek negyven esztendeje.' *B. és Szoc. K.* 1958/3, 43–52.
(6) 'Münnich Ferenc levele a magyar szervezett munkásokhoz.' *Munka* 1957/5, 1–3.
(7) 'M. Sz. M. P. tapasztalatai a revizionizmus elleni harcban.' *Társ. Sz.* 1958/11, 9–24.
(8) 'Moszkvától-Budapestig. (Részlet egy készülő önéletirásból.)' *Kortárs* 1958/11, 635–645.
(9) 'A Magyar Tanácsköztársaság Vörös Hadserege.' *M. Tan. köz. hősi küzd.* 1954, 111–168.
(10) 'Az Októberi Forradalom és a magyar Vörös Hadsereg.' *Hadtört. Közl.* 1959/1, 3–38.
2202. *Művelt Nép* (edit):
(1) 'Beszámoló a magyar irók közgyűléséről.' *Műv. Nép* 1954, 18.
(2) 'Kultúrális életünk és az ifjú nemzedék nevelése.' *Műv. Nép* 1955/5, 6–11.
(3) 'Kritikai realizmus – szocialista realizmus.' *Műv. Nép* 1952/5, 31–32.
(4) 'A Magyar Dráma Hete előtt.' *Műv. Nép* 1964/15, 1–2.
(5) 'Marx Károly sajátkezü önéletrajzát találták meg a Széchényi-Könyvtár kézirattarában.' *Műv. Nép* 1954/5, 8.
(6) 'A Magyar Képzőművészek és Iparművészek új feladatai.' *Műv. Nép* 1955/48, 1–2.
(7) 'A magyar szinjátszás fejlődése. (Darvas József felszólalása.)' *Műv. Nép* 1955/27.
(8) 'Mégegyszer a kritikai realizmusról.' *Műv. Nép* 1952/11, 31.
(9) 'Művészeti tömegmozgalmunk néhány kérdéséről.' *Műv. Nép* 1954/14.
(10) 'A nép kultúrális felemelkedéséért.' *Műv. Nép* 1954/29.
(11) 'A pártos szocializmus kultúra útján.' *Műv. Nép* 1955/12.
(12) 'Sematizmus – ellensematizmus. Az irodalmi ábrázolás tudományossági.' *Műv. Nép* 1952/7, 31–32.
(13) 'Sztálin a kultúra, a művészet és irodalom kérdéseiről.' *Műv. Nép* 1953/4, 4–6.

(14) 'Sztálin elvtárs az új ember nevelője és példája.' *Műv. Nép* 1953/4, 1–2.
(15) 'Új útakon.' *Műv. Nép* 1954/22.

2203. *Művészettörténeti Értesitő* (edit): 'Vita művészeti folyóiratainkról.' *Műv. tört. Ért.* 1956/2–3, 198–204.
2204. M.M. – M.Zs.A.: 'Lukács György filozófiai munkásságának birálatához.' *M. Fil. Sz.* 1958/3–4, 423–448.
2205. M. V.: 'Eddig nem közölt Lenin-dokumentumok. (M.V. feljegyzése.)' *Társ. Sz.* 1956/6–7, 104–119.
2206. NACSÁDY József: 'Adalékok a "Kozmopolita költészet" vitájához. (Arany János költeményei.)' *Irod. tört. Közl.* 1956/4, 483–484.
2207. NÁDASDY Kálmán: 'Új magyar filmművészetért.' *Műv. Nép* 1954/35.
2208. NÁDASS József: 'Irók és irodalmi társaságok.' *Műv. Nép* 1956/7, 26.
2209. NÁDOR György:
(1) 'Descartes módszertana és felfogása a természettörvényről.' *MTA Mat. Fiz. Oszt. Közl.* 1957/2, 219–238.
(2) 'A Filozófiai Állandó Bizottság munkájáról. A filozófiai fejlődés Magyarországon az Akadémia ujjászervezése óta.' *MTA Társ. Tört. Tud. Oszt. Közl.* 1952/3–4, 367–375.
(3) 'Hegel az empirizmusról.' *Fil. Közl.* 1959/3–4, 307–312.
(4) 'Napjaink szofiztikája. Az imperialista korszak hamis burzsoa gondolkodásának elemzéséhez.' *Fil. Évk.* 1952, 199–234.
(5) 'A természettörvény-fogalom történeti kialakulása és jelen problématikája.' *MTA Társ. Tört. Tud. Oszt. Közl.* 1956/4, 297–310.
2210. NÁDORI Pál: 'Adalékok a Tanácsköztársaság ellen szervezkedő magyar feudális arisztokrácia árulásának kérdéséhez.' *Jogtud. Közl.* 1959/2–3, 90–95.
2211. NAFRÁDI Sándor: 'A politikai-felvilágositó munka néhány tapasztalata falun.' *Pártélet* 1960/11, 37–41.
2212. NAGY Adorján: 'Anyanyelvünk és a szinház.' *Szinh. és Film.* 1954/4, 145–151.
2213. NAGY Elemér: 'A formális szerepe az épitészetben.' *M. Épit.* 1960/3, 45–49.
2214. NAGY Ferenc: 'Győr a szocializmus eszmei ereje. (Vita a népi irókról.)' *Él. és Ir.* 1958/31, 3–9.
2215. NAGY György: 'A K.I.Sz. és a serdülő fiatalok.' *Köznev.* 1958/15, 348–350.
2216. NAGY István: 'Regényszerkezet és irói világnézet.' *Él. és Ir.* 1958/44, 3.
2217. NAGY Imre:
(1) 'Az állami gazdaságok számviteli és statisztikai fegyelméről.' *Stat. Sz.* 1954/3, 241–246.
(2) 'A kapitalizmusból a szocializmusba való átmenet néhány közgazdasági problémája a népidemokratikus országokban.' *MTA Társ. Tört. Tud. Oszt. Közl.* 1953/3–4, 357–394.
(3) 'A magyar nép életszinvonalának további emelkedéséért.' *Tart. B. Nép. Dem.* 1954/6, 4.
(4) 'A magyar tudomány elött álló feladatok.' *M. Tech.* 1954/9, 481–487; *Társ. Sz.* 1954/6, 17–29.
(5) 'Munkásmozgalom és agrárszocializmus a XIX. század végén Magyarországon. (Részletek a Pártfőiskolán tartott előadásból.)' *Prop.* 1953/11–12, 15–21.
(6) 'Sztálin 'A Szovjetunió agrárpolitikájáról'.' *Társ. Sz.* 1949, 749–803.
2218. NAGY János:
(1) 'India szerepe a nemzetközi politikában.' *Társ. Sz.* 1954/11, 86–106.
(2) 'Néhány gondolat a tanácsok pártirányitásáról.' *Pártélet* 1958/8, 23–28.

2219. NAGY József:
(1) 'Hevesmegye története a felszabadulástól a két munkáspárt egyesüléséig.' *EPF Évk.* 1955/1, 376–411.
(2) 'Hogyan hasznositsák a munkájukban a falusi népnevelők a politikai iskolán tanultakat?' *Pártépitès* 1952/2, 27–28.
(3) 'A Magyar Tanácsköztársaság Vörös Hadseregének hadműveletei Hevesmegye területén.' *EPF Évk.* 1957/3, 197–210.
2220. NAGY Józsefné: 'Tanácsvállalatok, szövetkezetek, kisiparosok.' *Belpol. Sz.* 1958/3, 22–28.
2221. NAGY Kálmán: 'Hogyan dolgozzék a kommunista gazdasági vezető?' *Pártépitès* 1955/8, 9–12.
2222. NAGY Károly: 'A fogyasztási javak kommunista elosztásának feltételei és formái.' *Társ. Sz.* 1962/6, 69–77.
2223. NAGY Károly: 'A relativitáselmélet filozófiai tartalmáról. (Hozzászólás Elek Tibor cikkéhez.)' *M. Tud.* 1962/12, 775–778.
2224. NAGY Lajos: 'A szinpadi szervező mint kortünet.' *Szinh. és Film.* 1954/12, 571–577.
2225. NAGY László:
(1) 'Az élet igazságának művészete.' *Műv. Nép* 1955/11.
(2) 'Értelmiség és szocializmus.' *Pártélet* 1960/8, 18–27.
(3) 'Az értelmiség társadalmi szerepéről, a párt értelmiségi politikájáról.' *Társ. Sz.* 1957/4–5, 44–60.
(4) 'Az értelmiség világnézeti neveléséről.' *Belpol. Sz.* 1959/4, 52–56.
(5) 'A művelődéspolitikai irányelvek megvalósításának néhány kérdése.' *Pártélet* 1959/1, 50–56.
(6) 'A Párizsi-Kommün – a proletárdiktatúra első állama.' *Prop.* 1955/12, 9–17.
(7) 'Polémia a fiatal költőkről.' *Kortárs* 1958/3, 448–455.
(8) 'A szocialista földrendezés és tagositás – termelőszövetkezeteink erősödésének újabb állomása.' *Áll. és Igaz.* 1955/8, 464–470.
(9) 'A szövetkezeti elvek szocialista értelmezése.' *Jogtud. Közl.* 1964/9, 477–484.
2226. NAGY László, B.: 'A realizmus – filozófiai fogalom.' *Krit.* 1964/2, 43–46.
2227. NAGY László, OTTA István: 'Néhány újabb megjegyzés Molnár Erik történeti koncepciójához.' *Hadtört. Közl.* 1964/3, 476–516.
2228. NAGY Magda:
(1) 'Fegyverbe! Fegyverbe! Az ezerkilencszáztizenkilences proletárforradalom tükröződése irói önéletrajzi regényekben.' *Nagyv.* 1959/8, 268–282.
(2) 'Sziget vagy tenger? (Vita a népi irókról.)' *Kortárs* 1958/9, 384–392.
2229. NAGY Péter:
(1) 'Egeszséges irodalmi közvéleményt.' *Csillag* 1954/8, 1542–1546.
(2) 'Un exemple de l'influence des philosophies irrationelles du début de ce siècle sur la littérature est-européenne: les origines des idées de Dezső Szabó.' *Act. Litt.* 1962/5, 495–499.
(3) 'A "Felelet" második kötetéről.' *Csillag* 1952/6, 723–735.
(4) 'A fiatalok gondja.' *Irod. Uj.* 1954/3, 8.
(5) 'Az irodalomtörténet kutatásának ötéves terve.' *Irod. tört.* 1950, 1–4.
(6) 'A kritika órája. (Irodalmi kritikánk mai helyzetéről.)' *Irod. Uj.* 1956/39, 6.
(7) 'A kritikai sematizmus egyik formájáról.' *Uj Hang* 1953/9, 55–58.

(8) 'A kritikus vallomásai.' *Csillag* 1955/4, 785–790.
(9) 'Mi a baj klasszikus előadásainkkal.' *Csillag* 1954/5, 673–688.
(10) 'A népi írók értékeléséhez.' *Irod. Uj* 1955/6, 3.
(11) 'Pártunk kongresszusa és az irodalom.' *Irod. Uj.* 1954/13, 1–2.
(12) 'Regényirodalmunk a szocialista realizmus útján.' *Csillag* 1956/1–3, 155–167; 303–324; 551–571; *Irod. Uj.* 1955/45, 3.
(13) 'A szellem napvilága... (Az értelmiségi határozatról.)' *Irod. Uj.* 1956/36, 3.
(14) 'Újabb elbeszéléseink pozitiv hőse.' *Uj Hang* 1953/4, 105–109.
(15) 'Útak és eszközök.' *Műv. Nép* 1954/7, 2–5.

2230. NAGY Richárd: 'Forditsunk nagyobb gondot a munkásifjúság nevelésére. *Köznev.* 1959/4, 4–6.

2231. NAGY Sándor:
(1) 'Az egzisztencializmus problémája.' *Húsz. Sz.* 1947, 57–67.
(2) 'A KISz I. kongresszusáról.' *Iparitan.* 1961/1, 1–4.
(3) '"Korszakhatár" és parasztábrázolás.' *Él. és Ir.* 1962/2, 3.
(4) 'A magyar békeharcosok seregszemléje.' *Tart. B. Nép. Dem.* 1952/48, 1.
(5) 'Miért új az, ami régi? (Hozzászólás a kisregény-vitához.)' *Tisz.* 1963/2, 1–2.
(6) 'Szervezettebb kritikát!' *Tisz.* 1962/2, 9.

2232. NAGY Tibor: 'A Magyar Tanácsköztársaság államháztartása és költségvetési joga.' *Tan. M. Tanácsköz. Áll. és Jog.* 1955, 57–114.

2233. NAGY Tibor, LUKÁCS Alfréd: 'Az ifjúság közötti agitáció sajátosságairól és formáiról.' *Uj Márc.* 1953/4, 33–41.

2234. NAGY Tamás:
(1) 'A gazdasági törvények értelmezésének és szerepének néhány kérdése.' *Pártélet* 1956/4, 20–24.
(2) 'A népgazdaság tervszerü (arányos) fejlődésének törvénye.' *M.-Sz. Közg. Sz.* 1954/3, 201–225.
(3) 'A politikai gazdaságtan néhány kérdéséről. (A politikai gazdaságtan tankönyve magyar nyelvü kiadása alkalmából.)' *Közg. Sz.* 1956/6, 657–675.
(4) 'A szocialista ujratermelés.' *M.-Sz. Közg. Sz.* 1954/6–7, 543–562.

2235. NAGY Tamás, ERDŐS Péter: 'Hozzászólás Molnár Endre: 'Revizionista nézetek a szocialista állam gazdasági szerepéről' cimü cikkéhez. (Molnár Endre válaszával.)' *Társ. Sz.* 1957/4–5, 141–157.

2236. NAGY Zoltán: 'Gondolatok a "horizont" vitáról.' *Napjaink* 1963/12, 1–2.

2237. NAGY Zsuzsa, I.:
(1) 'Munkáshatalom Veszprém megyében, ezerkilencszáztizenkilencben.' *Veszpr. Sz.* 1958, 89–98.
(2) 'Az osztály-erőviszonyok alakulásának néhány kérdése a Dunántúlon a Tanácsköztársaság idején.' *MTA Tört. Tud. Oszt. Közl.* 1956/1–2, 52–78.
(3) 'A Tanácsköztársaság dunántúli előzményeiről. (1919 január-március.)' *Tört. Sz.* 1958/1–2, 174–191.

2238. NAMÉNYI Géza: 'Kérdőjelek és felkiáltójelek. Még néhány gondolat az ujságiró etikáról.' *M. Sajtó* 1964/9, 273–275.

2239. NÁZVÉL Ferenc: 'Népi ellenőrzés és a társadalmi tulajdon védelme.' *Munka* 1958/2, 7–8.

2240. NEMEC Ernő, SZABÓ Imre (etc.): 'Hozzászólások a 'lenini normák érvényesülése pártunkban' cimü cikkhez. (Lajtai Vera cikkéhez.)' *Pártélet* 1962/7, 33–59.

2241. NÉMEDI Lajos: 'Bessenyei György és a magyar művelődés.' *Valóság* 1958/1 80–87.
2242. NEMÉNYI Vilmos Béla: 'Gondolatok korunk társadalmi átalakulásának kérdéséhez.' *Közg. Sz.* 1948, 115–128.
2243. NEMES Dezső:
(1) 'A Bethlen-kormány külpolitikája (1924–1926).' *Száz.* 1959/5–6, 844–870.
(2) 'Az első magyar szocialista forradalom.' *Száz.* 1958/1–4, 1–11.
(3) 'Az internacionalizmusról.' *Pártélet* 1956/1, 16–24.
(4) 'Az internacionalizmus jelentősége a szocialista világrendszer fejlődésében.' *Pártélet* 1956/3, 3–10.
(5) 'A kinai eseményekről.' *Forum* 1949, 236–242.
(6) 'A Kommunista Kiáltványról.' *Prop.* 1953/9–10, 5–8.
(7) 'A kommunizmus épitésének néhány elvi kérdése.' *Társ. Sz.* 1962/2, 1–17.
(8) 'Lenin és a Magyar Tanácsköztársaság.' *Társ. Sz.* 1954/3, 15–32.
(9) 'Lenin műveinek ötödik kötetéről.' *Társ. Sz.* 1953/12, 1239–1250.
(10) 'Lenin műveinek huszonötödik kötete.' *Társ. Sz.* 1953/4–5, 442–454.
(11) 'MDP II. kongresszusának a népművelési munka soronlévő feladatai.' *Műv. Nép* 1951/4, 5–7.
(12) 'Magyarország felszabadulása.' *Szov. Kult.* 1955/3, 20–21.
(13) 'A magyarországi revizionizmus kifejlődése, mint az ellenforradalom eszméi előkészitésének szerves része.' *MTA Társ. Tud. Tört. Oszt. Közl.* 1958, 217–231.
(14) 'A Magyar Tanácsköztársaság történelmi jelentősége.' *B. és Szoc.K.* 1959/4, 78–86; *Száz* 1959/1, 1–48.
(15) 'A munkásság az ezernyolcszáznegyvennyolc-ezernyolcszáznegyvenkilences forradalomban.' *Forr. és Szab.* 1948, 267–314.
(16) 'Marx Károly halálának hetvenedik évfordulójára.' *Prop.* 1953/2, 4–7.
(17) 'Nagy Imre "eszméi" és az árulás ideológiai előkészitése.' *Társ. Sz.* 1957/7–8, 63–82.
(18) 'A Nagy Októberi Szocialista Forradalom és a magyar forradalmi erők fejlődése, ezerkilencszáztizenhét-ezerkilencszáztizenkilencben.' *Száz.* 1957/1–4, 8–45.
(19) 'Népidemokráciánk fejlődése és az októberi ellenforradalom.' *Párt. tört. Közl.* 1957/1, 3–31.
(20) 'A népi Magyarország fejlődése ezerkilencszáznegyvenöt-ezerkilencszázhatvan.' *M. Tud.* 1960/5–6, 255–294; *Száz.* 1960/1–2, 1–44; *Társ. Sz.* 1960/4, 17–40.
(21) 'A néptömegek történelmi szerepe és a személyi kultusz kérdése.' *Száz.* 1956/3, 441–451.
(22) 'Az Októberi Forradalom és a magyar nép harca az imperialista háború és a monarchia ellen.' *Társ. Sz.* 1957/6, 41–59.
(23) 'Pártunk kongresszusai.' *Prop.* 1954/5, 1–14.
(24) 'Pártunk nyolcadik kongresszusa.' *Társ. Sz.* 1963/1, 1–10; 1963/2, 1–14.
(25) 'A szocialista demokrácia fejlődése Magyarországon.' *Társ. Sz.* 1964/11, 19–44.
(26) 'A szovjet tapasztalatok jelentősége hazánk fejlődésében.' *Szov. Kult.* 1951/10, 1–3.
(27) 'A Tájékoztató Iroda határozata és a békéért való harc.' *Társ. Sz.* 1950, 47–56.

2244. NEMES Frigyes:
(1) 'Hasznositsuk a vezetőségválasztó taggyűlések tanulságát.' *Társ. Sz.* 1956/3, 108–116.
(2) 'A közömbösségről és a cinizmusról.' *Bors. Sz.* 1963/1, 25–32.
(3) 'A lenini politika győzelme.' *Pártélet* 1958/7, 3–10.

2245. NEMES György:
(1) 'Békeharc, jólét, kultúra.' *Műv. Nép* 1953/12, 1–2.
(2) 'Békekongresszus előtt.' *Társ. Sz.* 1952/11, 1141–1154.
(3) 'A békemozgalom elvi kérdései.' *Társ. Sz.* 1953/2, 200–206.
(4) 'A béke záloga.' *Szov. Kult.* 1952/5, 1–3.
(5) 'Berlinben rólunk is szó volt.' *Szov. Kult.* 1954/3, 2–9.
(6) 'Az Európai Védelmi Közösségtől a Nyugateurópai Unióig.' *Prop.* 1955/1, 74–84.
(7) 'Magyar békemozgalom jellegéről.' *Prop.* 1953, 48–50.

2246. NEMES István: 'Az irodalomtudomány néhány feladata az MSzMP Központi Bizottsága kultúrális-elméleti munkaközösségének vitainditó tézisei után.' *Jelenkor* 1959/2, 87–90.

2247. NEMES János:
(1) 'Egység, vita, fegyelem.' *Népszab.* 1964/113, 5.
(2) 'Gazdaság és politika a szocializmusban.' *Gazd.* 1947, 321–324.
(3) 'A munkásosztály vezető szerepének időszerü problémái.' *Társ. Sz.* 1963/8–9, 64–73.

2248. NEMES Károly:
(1) 'A francia és az olasz filmművészet útja.' *Valóság* 1959/5, 65–71.
(2) 'Konfliktus az emberek között és az emberekben. Hozzászólás esztétikai és történészi nézőpontból a filmművészethez.' *Él. és Ir.* 1962/46, 4.
(3) 'Magyar játékfilmek ezerkilencszázhatvanegyben.' *Valóság* 1962/2, 62–69.

2249. NEMES László:
(1) 'Az értéktörvény felfogásának néhány elvi problémája.' *Közg. Sz.* 1962/2, 211–221.
(2) 'Az irók és az ujságirás.' *M. Sajtó* 1955/2, 57–58.
(3) '"A nagyvilágon e kivül..."' *Irod. Uj.* 1954/22, 1.
(4) 'Nyugati könyvkiadás a fasizmus előkészitésének szolgálatában.' *Irod. Sz.* 1960/5, 16–17.
(5) 'A termelőerők és a termelési viszonyok feltétlen összhangjának törvényéről.' *Prop.* 1953/4, 21–23.

2250. NEMESKÜRTY István:
(1) 'A magyar fimkritikáról.' *Él. és Ir.* 1960/3, 5.
(2) 'Változó erkölcs, változó film.' *Világ. Figy.* 1962/2, 201–205.

2251. NEMESLAKI Tivadar: 'A kommunisták feladatai a szakszervezetekben.' *Pártélet* 1957/1, 43–46.

2252. NÉMETH Andor:
(1) 'Lukács György új könyve. (*A polgári filozófia válsága.*)' *Forum* 1948, 292–303.
(2) 'A munkáról.' *Csillag* 1949/18, 52–57.

2253. NÉMETH G. Béla: 'Három ellenzéki folyóirat a századvégről.' *Irod. Tört.* 1954/3, 319–342.

2254. NÉMETH Géza: '"Elvszerüség" és "liberalizmus" a nyelvművelésben.' *Csillag* 1953/1, 115–120.

2255. NÉMETH Gyula: 'Sztálin elvtárs nyelvtudományi cikkei és a hazai nyelvtudomány feladata.' *MTA I. és II. Oszt. Közl.* 1951/1, 3–20.
2256. NÉMETH József:
(1) 'Járási Pártbizottságunk munkájáról.' *Társ. Sz.* 1954/7, 59–72.
(2) 'A pártoktatás népszerüsitése a politikai nevelőmunka fontos része.' *Prop.* 1952/5, 14–16.
2257. NÉMETH Károly: 'A falusi pártmunkáról.' *Pártélet* 1957/4, 24–28.
2258. NÉMETH László:
(1) 'Két felszólalás.' *Csillag* 1953/12, 1892–1899.
(2) 'Magyar műfaj.' (A magyar irodalom megemelésén dolgozó irodalmi közösség megalakitásáról.)' *Kortárs* 1957/1, 45–57.
(3) 'A művészet mint esztétikai értéket létrehozó tevékenység. (Megjegyzések Tamás Attila 'Ember és külvilág viszonya és a költészet' cimü cikkéhez.)' *Tisz.* 1964/4, 11.
(4) 'Pártkongresszus után.' *Szab. Műv.* 1954/4, 145–149.
(5) 'A pozitiv hős ábrázolásának néhány problémája.' *Szab. Műv.* 1953/2, 69–72.
(6) 'A szocialista képzőművészek csoportjának története.' *M. Műv. tört. Munkaköz. Évk.* 1952, 77–97.
(7) 'Válasz és hozzászólás (A képzőművészet vitához.)' *Uj Irás* 1962/5, 492–498.
2259. NÉMETH László, VERES Péter: 'A *Nagyvilág* körül.' *Nagyv.* 1964/4, 594–598.
2260. *Népegészségügy* (edit): 'Sztálin elvtárs születésnapjára.' *Népegészségügy* 1952/12, 397–398.
2261. *Népművelés* (edit): 'Mi a naturalizmus?' *Népműv.* 1954/9, 1–8.
2262. *Népszabadság* (edit):
(1) 'A kommunizmus épitőinek nagy zászlaja.' *Népszab.* 1964/258, 3–4.
(2) 'Lenin – a dogmák ellensége. Lenin születésének kilencvennegyedik évfordulójára.' *Népszab.* 1964/93, 3.
(3) 'A lenini úton.' *Népszab.* 1964/85, 3.
(4) 'A marxizmus-leninizmus győzelméért. Az országos ideológiai konferenciáról.' *Népszab.* 1964/233, 1–2.
(5) 'Tanitások és intelmek. Lenin születésének kilencvenharmadik évfordulójára.' *Népszab.* 1963/92, 5.
(6) 'Tévedések és torzitások.' *Népszab.* 1963/287, 7.
2263. NÉVAI László: 'A Magyar Tanácsköztársaság polgári eljárási jogalkotása.' *Jogtud. Közl.* 1953/3, 129–135.
2264. NEVELŐ Irén: 'Néhány adat az 1918 januári tömegsztrájk történetéhez.' *Párt. tört. Közl.* 1958/2, 99–125.
2265. NIKLAI Ádám: 'Kritikusok, költők, kispolgárok.' *Napjaink* 1964/2, 6.
2266. NÓGRÁDI László:
(1) 'Az ideológiai képzés kérdései a Szovjetunióban.' *Húsz. Sz.* 1948, 457–459.
(2) 'Lenin eszméinek mindenható ereje.' *Társ. Sz.* 1952/1, 1–11.
(3) 'Sztálin a népek békéjének őre.' *Társ. Sz.* 1953/4–5, 374–384.
2267. NÓGRÁDI Sándor: 'Hazafiság és honvédelem.' *Társ. Sz.* 1951, 5–17.
2268. NOLIPA István:
(1) 'Kritika és valóság!' *Szab. Műv.* 1952/1, 36–39.
(2) 'A művészet korszerü feladatai.' *Szab. Műv.* 1951, 67–68.
2269. NON György:
(1) 'Közelebb a Párthoz, közelebb a néphez.' *Műv. Nép* 1955/44, 3.
(2) 'A Központi Vezetőség határozata után.' *M. Jog.* 1956/8, 225–226.

2270. Novák Zoltán:
(1) 'Az absztrakt művészetről.' *Társ. Sz.* 1963/8–9, 118–122.
(2) 'Megjegyzések a művészet érzelmi és értelmi oldalának viszonyához.' *M. Fil. Sz.* 1962/6, 908–918.

2271. Novobátzky Károly:
(1) 'Felszólalás a párt hetedik kongresszusán.' *M. Tud.* 1959/12, 627–630.
(2) 'Fizika és filozófia.' *M. Tud.* 1956/7–12, 292–298.
(3) 'Lenin és a természettudományok.' *M. Tud.* 1960/5–6, 327–332.
(4) 'A Novobátzky-iskola. *Fiz. Sz.* 1964/3, 67–71.

2272. Novobátzky Károly, Nagy Károly, Marx György: 'A tér és az idő megismeréséről.' *Népszab.* 1963/45, 8.

2273. *Nők Lapja* (edit): 'Harmincöt éve alakult meg a K.M.P.' *Nők. Lapja* 1953/5, 4–7.

2274. Nyakas László: 'Voltak-e kommunisztikus vonásai a korai kereszténységnek?' *Tört. tan.* 1960/5, 1–5.

2275. Nyáradi Gábor: 'Irodalmunk adósa a technikai kultúrának.' *Csillag* 1955/12, 2526–2528.

2276. Nyárs Rezső: 'A fokozatosság a Termelőszövetkezeti mozgalomban.' *Agrártud.* 1957/12, 66–69.

2277. Nyilas András:
(1) 'Adatok a hároméves tervről.' *Belpol. Sz.* 1958/7, 8–20.
(2) 'Az ezerkilencszázötvenkilenc márciusi párthatározat és a hároméves terv eddigi teljesitése.' *Pártélet* 1960/2, 71–76.
(3) 'Népgazdaságunk helyzete a számok tükrében.' *Belpol. Sz.* 1958/2, 16–22.

2278. Nyilas József: 'Technika és társadalom.' *Valóság* 1963/4, 1–9.

2279. Nyilas Vera: 'Lenin műveinek hetedik kötete.' *Prop.* 1954/3–4, 129–132.

2280. Nyirő Lajos:
(1) 'Csernisevszkij tragikus és komikus elméletéről.' *Irod. Figy.* 1957/2–3, 111–116.
(2) 'Les conditions d'un nouvel essor de littérature comparée.' *Act. Litt.* 1962/5, 187–193.
(3) 'A huszonkettedik kongresszus és irodalmi életünk néhány kérdése.' *Kortárs* 1962/1, 90–98.
(4) 'Irodalomelméleti kérdések egy stilusvitán.' *Világ. Figy.* 1960/4, 381–392.
(5) 'Az összehasonlitó irodalomtudomány új fellendülésének feltételei.' *Világ. Figy.* 1963/2, 119–123.
(6) 'A realizmus kérdései a szovjet folyóiratokban.' *Irod. Figy.* 1957/4, 302–306.
(7) 'Realizmus általában – vagy szocialista realizmus?' *Krit.* 1963/2, 37–43.
(8) 'Vita a realizmusról a Szovjetunióban.' *Világ. Figy.* 1959/1, 1–15.

2281. Nyitrai Lajos: 'Az ateista propagandáról.' *Könyvt.* 1961/2, 99–101.

2282. N. P.: 'Irodalmunk fejlődésének mérlege.' *Uj Hang* 1953/4, 10–13.

2283. Oczél János: 'A népi ellenőrzésről.' *Pártélet* 1959/7, 23–29.

2284. Oelmacher Anna: 'Halálra van-e itélve az absztrakt művészet? Az *Arts* című párizsi hetilap ankétjához.' *Él. és Ir.* 1959/33, 1–2.

2285. Ökrös László: 'Az iszonyat művészete. (Az új nyugati művészetről.)' *Tisz.* 1956/2, 108–112.

2286. Oláh Gusztáv:
(1) 'Néhány szó a realizmus fejlődéséről, hetven éves Operaházunk szinpadán.' *Uj Zen. Sz.* 1954/10, 6–10.
(2) 'Az opera-előadások realizmusáért.' *Szinh. és Film.* 1952/2, 65–67.

2287. OLÁH György: 'A pártoktatásban résztvevő hallgatók kiválasztása – pártszervezetünk fontos politikai feladata.' *Prop.* 1952/5, 10–13.
2288. OLTOVÁNYI Ambrus: '"A dialektika kalandjai" – vagy az antimarxizmus kudarca. (Francia filozófusok vitája a dialektikáról.)' *Irod. Figy.* 1956/1, 23–27.
2289. OLTYÁN Béla:
(1) 'Életérzés és lirai képesség.' *Napjaink* 1963/7, 8.
(2) 'A lirai kifejezési mód sajátossága.' *Napjaink* 1964, 5–10.
(3) 'Objektiv mérce és egyéniség.' *Napjaink* 1963/2, 6.
2290. ONODY Miklós: 'A művészet és a dolgozók kapcsolata a Szovjetunióban.' *Műv. Nép* 1952/1, 3–4.
2291. ORBÁN László:
(1) 'Eszmei offenziva és a tömegek közötti politikai munka.' *Társ. Sz.* 1964/1, 8–19.
(2) 'Hazánk felszabadulásának tizenötödik évfordulójára.' *Pártélet* 1960/3, 3–6.
(3) 'A kultúrális munka pártirányitásának tapasztalatai a Szovjetunióban.' *Pártélet* 1960/7, 12–20.
(4) 'Művelődési politikánk irányelvei és a pártszervezetek feladatai.' *Pártélet* 1958/12, 15–20.
(5) 'A párt művelődéspolitikai irányelvének jelentősége.' *Társ. Sz.* 1958/10, 65–79.
(6) 'A szocialista tudat erősitéséért.' *Népszab.* 1964/257, 9.
(7) 'Új lehetőségek és követelmények az agitációban és a propagandában.' *Pártélet* 1963/3, 3–8.
2292. ORBÁN Ottó: 'Vallomás és vázlat a megfiatalodó költészetről.' *Valóság* 1962/1, 44–53.
2293. ORBÁN Sándor:
(1) 'A Demokrata (Barankovics) Néppárt történetéhez, 1945–1949.' *Száz.* 1958/1–4, 174–201.
(2) 'Az egységes állami iskola megteremtése.' *Tan. M. Népidem. tört.* 1955, 543–585.
(3) 'A klerikus propaganda tevékenysége a Szovjetunió elleni agresszió idején.' *Term. és Tech.* 1953/10, 589–592.
(4) 'A magyar katolikus egyházi reakció a Szovjetunió elleni háború támogatói sorában.' *Száz.* 1953/1, 108–141.
2294. ORISKÓ István: 'A pszichológia felhasználása a szocialista társadalmi gyakorlatban.' *M. Pszich. Sz.* 1960/4, 535–545.
2295. ORMOS Mária, Sz.: 'Magyarország belépése a Nemzetek Szövetségébe.' *Száz.* 1957/1–4, 227–269.
2296. ORMOS Tibor: Az értelmiség közötti pártmunkáról. *Pártélet* 1957/2, 32–36.
2297. OROSZ Dezső, PINTÉR István:
(1) 'Adatok a K.M.P. szervezeti fejlődéséhez (1936–1942).' *Párt. tört. Közl.* 1958/3, 56–85.
(2) 'A Magyarországi Szociál Demokrata Párt politikai áramlatáról. (1936–1939)' *Párt. tört. Közl.* 1961/2, 19–54.
2298. ORSAI János: 'Politikai munka az épitőipari és bányaipari munkásszállásokon.' *Pártélet* 1960/10, 21–26.
2299. ORT János: 'Budapest központi városigazgatása a polgári demokratikus forradalom és a Tanácsköztársaság idején.' *Levélt. Közl.* 1959/29, 244–292.

2300. ORTUTAY Gyula:
(1) 'Az építészet a magyar kultúrpolitika szolgálatában.' *Ép.-Ép.* 1949/3, 15.
(2) 'A győzelem elmélete. Sztálin művei magyarul.' *Forum* 1949, 1017–1021.
(3) 'Irodalmunk és a munkásfolklór.' *Irod. Uj.* 1953/7, 9.
(4) 'Az értelmiség szerepe és feladata a békeharcban.' *M. Tud.* 1962/8, 467–475.
(5) 'Az irodalom nemzetközisége.' *Kortárs* 1964/3, 422–424.
(6) 'Kossúth Lajos a magyar nép hagyományaiban.' *Él. és Tud.* 1952/3–4, 264–307.
(7) 'A Kongresszus után.' *M. Tud.* 1960/1, 1–4.
(8) 'Lenin.' *Kortárs* 1960/4, 475–480.
(9) 'A hazafias Népfront.' *Belpol. Sz.* 1958/2, 40–45.
(10) 'A népi írók kérdéséről.' *Kortárs* 1958/10, 572–582.
(11) 'Számvetés.' *M. Nemzet* 1963/301, 1.
(12) 'Az új iskola kibontakozásának alapelvei.' *Embernevelés* 1949, 3–9.

2301. ORTUTAY Zsuzsa:
(1) 'Kisbojtár. (Vitainditó előadás az Állami Népiegyüttes táncjátékáról, a Magyar Táncművészek Szövetsége vitáján.)' *Táncm.* 1956/4, 156–164.
(2) 'A táncművészet feladatai.' *Táncm.* 1951/1, 22–27.

2302. OSVÁTH Béla:
(1) 'Az Irodalom harca a békéért.' *Tisz.* 1952/4, 231–243.
(2) 'A "két kultúra" kérdése–ma.' *Krit.* 1964/3, 18–23.
(3) 'Korszerüség a szinpadon.' *Kortárs* 1962/6, 903–910.
(4) 'Merre tart a magyar szinjátszás?' *Valóság* 1964/3, 77–81.
(5) 'Szinészetünk és drámairodalmunk helyzete a szabadságharc idején. (Vázlat.)' *Irod. tört.* 1955/4, 465–484.

2303. OSZTROVSZKI György: 'Tudományos életünk néhány problémájáról.' *M. Tech.* 1954/9, 488–490.

2304. OTTA István: 'A nacionalizmus egyik forrása.' *Belpol. Sz.* 1959/9, 7–12.

2305. OTTYÁN Béla: 'Irások és tévedések. – Esztétikai jegyzet.' *Napjaink* 1963/12, 6–7.

2306. OVÁRI Miklós:
(1) 'Az egész emberiség ragyogó jövője.' *Pártélet* 1961/11, 3–10.
(2) 'A kommunista mozgalom egysége és a viták lenini módszere.' *Társ. Sz.* 1962/4, 20–33.
(3) 'A munkáshatalomról.' *Munka* 1957/1, 16–17.
(4) 'A Nagy Októberi Szocialista Forradalom negyvenedik évfordulójára.' *Pártélet* 1957/4, 3–9.

2307. PAÁL Ferenc: 'Liberalizmus vagy szocialista emberség.' *M. Nemzet* 1964/75, 9.

2308. PACH Zsigmond Pál:
(1) 'Az eredeti tőkefelhalmozás sajátosságai Magyarországon.' *Prop.* 1953/9–10, 14–23.
(2) 'A "haza" fogalma az osztálytársadalomban. (Hozzászólás Molnár Erik: 'Ideológiai kérdések a feudalizmusban' cimü tanulmányához.)' *Száz.* 1962/3–4, 393–399.
(3) 'A szabadversenyen alapuló kapitalizmus viszonylagos fellendülése és az ipari proletáriátus kialakulása a kiegyezés után.' *MKKE Évk.* 1955, 59–79.
(4) 'A tőkés földjáradék keletkezése a nyugat-európai agrárfejlődésben. (Marx: a töke III. kötete negyvenhetedik fejezetéhez.)' *Közg. Sz.* 1958/12, 1217–1239.

2309. PAGONY Lajos: 'A könnyűzene néhány problémája.' *Jelenkor* 1959/4, 106–111.

2310. PAIS István:
(1) 'A család ősi fejlődésének nyomai az Ószövetségben.' *Vil.* 1963/4, 209–215.
(2) 'Lélekhit és vallási hitvilág.' *Vil.* 1961/11, 24–31.
2311. PAIZS Gábor: 'Filmkritika és objektivizmus.' *Él. és Ir.* 1959/5, 5.
2312. PÁL József:
(1) 'A szocialista munkaszervezet a termelőszövetkezeti gazdálkodás fejlesztésének fontos emelője.' *Közg. Sz.* 1956/1, 34–46.
(2) 'A szövetkezeti mozgalom további fejlődése elött.' *Agrártud.* 1957/4, 1–4.
2313. PALASOVSZKI Ödön: 'A huszas évek munkás-kultúr harcairól.' *Párt. tört. Közl.* 1964/2, 172–179.
2314. PÁLFI Csaba:
(1) 'Népitáncmozgalmunk néhány kérdése.' *Műv. Nép* 1952/2, 27–28.
(2) 'Néhány szó a művészi szinvonalról.' *Táncm.* 1956/6, 251–252.
2315. PÁLFI Ernő: 'Sztálin elvtárs tanitása a kritikáról, önkritikáról, mint a szocializmus népi állami ellenőrzés alapja.' *Áll. és Köz.* 1951/1–2, 81–89.
2316. PÁLFY József: 'Összefogni a fegyverek nélküli világért.' *Társ. Sz.* 1963/7, 1–6.
2317. PALKO István: 'Adalékok szellemi felszabadulásunkhoz.' *Vasm. Sz.* 1960, 96–110.
2318. PÁLOCZI-HORVÁTH György:
(1) 'Botcsinálta eklektikusok.' *Forum* 1947, 792–800.
(2) 'Freud, vagy egy illuzió eredete.' *Forum* 1948, 25–38.
(3) 'A gyarmati felszabadulás évtizede.' *Term. és Társ.* 1956/7, 392–395.
(4) 'A Kinai kommunista párt harca.' *Társ. Sz.* 1949, 69–74.
(5) 'A Micsurin-Liszenko eredmények világvisszhangja.' *Forum* 1959, 243–249.
(6) 'Világállam? – Utópia vagy szabotázs.' *Forum* 1948, 883–890.
2319. PALOTÁS Imre: 'A nagyobb darab kenyérért az emberibb életért. Az ezerkilencszázharminchárom októberi magyar épitőmunkás-sztrájk huszonötödik évfordulójára.' *Pártélet* 1958/4, 131–141.
2320. PAMLÉNYI Ervin:
(1) 'A magyar ellenállás tragikus napjai.' *M. Nemzet* 1964/302, 11.
(2) 'A Magyar Tanácsköztársaság kultúrpolitikájáról.' *Száz.* 1959/1, 109–116.
(3) 'A nemzeti egység egykor és ma.' *M. Nemzet* 1964/39, 9.
(4) 'POP és társai avagy az "új nagy realizmus".' *M. Nemzet* 1964/234, 5.
(5) 'A szentistváni gondolat.' *Él. és Tud.* 1962/48, 1507–1510.
(6) 'A történelem tanulságai.' *M. Nemzet* 1962/305, 7.
2321. PÁNDI Ilona:
(1) 'Az angyalföldi munkások első szabad tavasza.' *Valóság* 1960/2, 12–19.
(2) 'Az ezerkilencszáztizenkilenc – és a magyar értelmiség.' *Valóság* 1959/2, 13–28.
2322. PÁNDI Pál:
(1) 'Dráma és történelem. (Jegyzetek a 'történelmi drámáról' és Németh László 'II. József'-ről.)' *Krit.* 1964/3, 3–9.
(2) 'Egy észrevétel. (Makay Gusztáv: 'Megjegyzések az új magyar irodalomtörténethez' cimü kritikájához.)' *Kortárs* 1958/7, 125–129.
(3) 'Az első hazai találkozás Engelsszel.' *Él. és Ir.* 1964/3, 7.
(4) 'A felszabadulás ábrázolásának néhány kérdése.' *Csillag* 1954/6, 1089–1097.
(5) 'Irodalom és irányzatok.' *Él. és Ir.* 1958/7; 1959/2, 3–6.
(6) 'Irodalom és politika a reformkorban.' *Irod. tört.* 1959/1, 4–31.
(7) 'Az irodalomkritikáról.' *Irod. Uj.* 1954/19, 3.

(8) 'Irodalmi jegyzetlapok.' *Uj Hang* 1953/11, 89–96.
(9) 'Irodalmi jegyzetek.' *Uj Hang* 1954/2, 51–57.
(10) 'Irodalmi háborgás és szocializmus.' *Forum* 1949, 13–27.
(11) 'Jegyzetek a kritikáról.' *Csillag* 1951, 781–789.
(12) 'A közönség, a giccs és a kritika.' *Népszab.* 1963/115, 9.
(13) 'Klasszicitás és korszerüség.' *Él. és Ir.* 1958/25, 1.
(14) 'A kritika felelössége.' *Irod. Uj.* 1955/36, 4.
(15) 'Kritikai jegyzetek.' *Csillag* 1953/10, 1532–1544.
(16) 'Munkásosztály és a magyar irodalom.' *Valóság* 1948/4, 378–397.
(17) 'Nézetek és nézeteltérések.' *Kortárs* 1960/2, 252–258; 1960/4, 646–653.
(18) 'Az offenziva és a kritika. A műbirálat helyéről és felelősségéről.' *Él. és Ir.* 1964/7, 3–4.
(19) 'A szociáldemokrata irodalom magatartása az ezerkilencszáztizennégy-ezerkilencszáztizennyolcas világháborúban.' *Irod. tört.* 1951/39, 290–315.
(20) 'Szellemidézés. Egy nemzedék sorsa. (A magyar szocialista irodalom.)' *Él. és Ir.* 1958/45, 5–10.
(21) '"A szocializmus eszméjéről". (Válasz Falus Robert: 'Az eszmei művészetért' cimü cikkére.)' *Kortárs* 1959/5, 775–779.
(22) 'Sztálin és az irodalom.' *Uj Hang* 1953, 19–20.
(23) 'A tagadás tagadása. Vita egy irói állásfoglalással.' *Él. és Ir.* 1963/49, 7–8.
(24) 'A hagyományokról.' *Csillag* 1955/11, 2291–2303.
(25) 'Új termés. (Fiatal költők antológiája.)' *Uj Hang* 1952/11, 84–96.

2323. Papp József: 'Egységes falusi pártvezetőségünk munkája.' *Pártépités* 1952/2, 21–23.
2324. Papp Lajos: 'A diadalmas sztrájk. (Az épitőipari munkások ezerkilencszázharmincötös sztrájkja.)' *MMI Ért.* 1955/4, 1–19.
2325. Papp Oszkár: 'A valóságábrázolás korszerüsége a képzőművészetben.' *Uj Irás* 1962/1, 62–65.
2326. Papp Zoltán: Az irodalmi tipus kérdése. *Vásárh. Szó* 1956/4, 3–7.
2327. Parczer Ferenc: 'A szovjet irodalom népünk nevelője.' *Könyvbarát* 1952/5, 7–10.
2328. Parragi György:
(1) 'A béke legnagyszerűbb és legbiztosabb útja.' *Szov. Kult.* 1955/1, 16–17.
(2) 'Lenin és a béke.' *Csillag* 1952/1, 3–7.
(3) 'A Nagy Októberi Szocialista Forradalom hatása a sajtóban.' *M. Sajtó* 1955/11, 481–482.
(4) 'Sztálin nyilatkozata, az atomdiplomácia veresége.' *Szov. Kult.* 1951/11, 10–12.
2329. *Pártélet* (edit):
(1) 'Ezerkilencszázötvenhét-ezerkilencszázötvennyolcas pártoktatási év néhány ideológiai feladata.' *Pártélet* 1958/3, 2–10.
(2) 'Használjuk fel a marxista irodalmat a pártoktatásra.' *Pártélet* 1964/10, 65–73.
(3) 'Határozat a termelőszövetkezetek politikai, gazdasági és szervezeti megszilárditására.' *Pártélet* 1957/2, 15–26.
(4) 'Közvélemény a M.Sz.M.P. Központi Bizottságának ezerkilencszázötvennyolc decemberi ülésének határozatáról, és ezerkilencszázötvenkilenc március hatodikai ülésének határozatai.' *Pártélet* 1959/2, 27–37; 1959/3, 5–12.

(5) 'Közvélemény a M.Sz.M.P. Bizottságának ezerkilencszázötvenkilenc október huszonkettediki határozatáról.' *Pártélet* 1959/11, 28–38.
(6) 'A lenini normák érvényesülése pártunkban. (A szerkesztőségi vita összefoglalója.)' *Pártélet* 1962/8, 10–20.
(7) 'A lenini stilus jellemző vonásai. (Dokumentumok a közeli multban megjelent Lenin-gyűjtemény harminchatodik kötetéből.)' *Pártélet* 1960/2, 41–54.
(8) 'M.K.I.Sz. Központi Bizottságának irányelvei a KISz feladataira.' *Pártélet* 1960/8, 49–63.
(9) 'M.Sz.M.P. határozata az ezerkilencszázötvenhét-ezerkilencszázötvennyolcas pártoktatási év feladatairól.' *Pártélet* 1957/1, 34–39.
(10) 'M.Sz.M.P. Központi Bizottságának határozata a munkásosztállyal kapcsolatos egyes feladatokról.' *Pártélet* 1958/11, 50–56.
(11) 'M.Sz.M.P. Politikai Bizottságának ezerkilencszázhatvan szeptember tizenharmadikai határozata a vállalati munkanormák helyzetéről.' *Pártélet* 1960/11, 30–36.
(12) 'M.Sz.M.P. Politikai Bizottságának határozata a tanácsok pártirányitásáról.' *Pártélet* 1957/3, 13–16.
(13) 'M.Sz.M.P. Politikai Bizottságának határozata a pártszervezetek feladatairól a gazdasági szervező munkában.' *Pártélet* 1957/3, 16–21.
(14) 'M.Sz.M.P. szervezeti szabályzata.' *Pártélet* 1957/1, 21–34.
(15) 'A munkásosztály helyzetéről szóló határozat végrehajtásának néhány tapasztalata.' *Pártélet* 1960/1, 13–20.
(16) 'A magyar felhivás. (A Kinai Kommunista Párt Központi Bizottságának nyolcadik teljes ülése által kiadott felhivás az ország lakosságához.)' *Pártélet* 1959/10, 15–22.
(17) 'A nemzetközi erőviszonyok alakulása.' *Pártélet* 1958/10, 62–64.
(18) 'Az Októberi Szocialista Forradalom nemzetközi jelentősége.' *Pártélet* 1964/10, 3–10.
(19) 'Az osztályharc egyes kérdései a mezőgazdaság szocialista átalakitásának jelenlegi szakaszában.' *Pártélet* 1959/7, 53–70.
(20) 'Pártpropagandánk időszerü feladatairól.' *Pártélet* 1960/7, 3–7.
(21) 'A pártszervezet titkára – politikai vezető.' *Pártélet* 1959/7, 42–52.
(22) 'A párt vezető szerepének további erősitéséért.' *Pártélet* 1958/3, 3–8.
(23) 'Politikai Bizottság határozata a földmüvesszövetkezeti mozgalom továbbfejlesztéséért.' *Pártélet* 1957/5, 25–31.
(24) 'A Politikai Bizottság határozata az ezerkilencszázötvennyolc-ezerkilencszázötvenkilenc évi pártpropaganda munkára.' *Pártélet* 1958/8, 19–29.
(25) 'A politikai szervező és nevelő munka egységéért.' *Pártélet* 1956/1, 3–6.
(26) 'Sz.K.P. XX. kongresszusának határozatai jegyében.' *Pártélet* 1957/2, 6–14.
(27) 'Sz.K.P. XXI. kongresszusa elé.' *Pártélet* 1958/10, 44–49.
(28) 'A termelőszövetkezetek vezetéséről.' *Pártélet* 1960/10, 3–9.

2330. *Pártépitès* (edit):
(1) 'Forditsunk nagyobb figyelmet a földmüves szövetkezetek munkájára.' *Pártépitès* 1952/2, 24–26.
(2) 'A halhatatlan Sztálin zászlaja alatt.' *Pártépitès*. 1953/3, 5–7.
(3) 'A Központi Vezetőség Határozata a párt népnevelő munkájának megjavitására.' *Pártépitès* 1954/2, 1–9.

(4) 'A lakóterületi agitáció néhány feladata Budapesten.' *Pártépités* 1953/4, 11–14.
(5) 'Leninnel.' *Pártépités* 1955/4, 2–3.
(6) 'MDP Központi Vezetősége és a Magyar Népköztársaság Minisztertanácsának levele Rákosi Mátyás elvtárshoz.' *Pártépités* 1952/3–4, 3–5.
(7) 'MDP Központi Vezetőségének határozata a politikai helyzetről és a párt feladatairól.' *Pártépités* 1955/3, 1–13.
(8) 'Marx Károly halálának hetvenedik évfordulójára.' *Pártépités* 1953/3, 8–9.
(9) 'A Nagy Októberi Szocialista Forradalom harmincötödik évfordulójára.' *Pártélet* 1952/10–11, 6–8.
(10) 'A pártaktiva – a pártvezetőség legfontosabb támasza.' *Pártépités* 1952/6, 11–14.
(11) 'Rákosi Mátyás beszéde a MDP Központi Vezetőségének ezerkilencszázötven február tizedikei ülésén. Egy történelmi jelentőségü beszéd évfordulójára.' *Pártépités* 1953/2, 4–8.
(12) 'A személyi kultusz kérdéséhez.' *Pártépités* 1954/5, 13–15.
(13) 'Sztálin műveinek tizenharmadik kötete.' *Pártépités* 1952/1, 29–30.
(14) 'A társadalmi munkaként végzett pártmunkáról.' *Pártépités* 1955/10, 1–7.

2331. *Pártfőiskola* (edit):
(1) 'Sztálin örökké él.' *Pártfőisk.* 1953/3, 1–2.
(2) 'A tanulás, felkészülés a párt politikájának végrehajtására.' *Pártfőisk.* 1953/8.

2332. *Párttörténeti Közlemények* (edit):
(1) 'A XX. Pártkongresszus és a párttörténeti kutatás feladatai.' *Párttört. Közl.* 1956/2, 1–15.
(2) 'Kún Bela – Lenin irásaiban.' *Párttört. Közl.* 1961/2, 219–222.
(3) 'A Magyar Tanácsköztársaság megalakulásának negyvenedik évfordulójára rendezett tudományos ülésszakról.' *Párttört. Közl.* 1959/2, 135–149.
(4) 'A marxizmus-leninizmus intézetek, párttörténeti intézetek és bizottságok ötödik nemzetközi értekezletéről.' *Párttört. Közl.* 1959/3–4, 6–15.
(5) 'A monopolkapitalizmus kifejlődése és az osztályellentétek mélyülése Magyarországon (1900–1914).' *Párttört. Közl.* 1964/2, 3–14.
(6) 'A negyedik nemzetközi párttörténész értekezlet.' *Párttört. Közl.* 1958/4, 1–22.

2333. PÁSZTOR Endre, PUSZTAI B.: 'Vita a termelési értékekről.' *Stat. Sz.* 1956/9, 794–801.

2334. PÁSZTOR László: 'A kibernetika filozófiai problémáiról.' *M. Fil. Sz.* 1964/2, 294–312.

2335. PATAKI Ferenc:
(1) 'Lenin 'Az államról' cimü előadásának néhány módszertani tanulsága.' *Prop.* 1954/1, 18–24.
(2) 'Társadalmunk fejlődésének hajtóerőiről.' *Prop.* 1954/9, 15–26.

2336. PATAKI László: 'A művészi jellemzés kérdéséről.' *Dun.* 1952/3, 63–66.

2337. PATKÓ Imre:
(1) 'Jugoszlávia demokratikus államszervezete.' *Term. és Társ.* 1956/6, 336–340.
(2) 'Korunk fő ellentmondása és a nemzeti felszabaditó mozgalom. *Társ. Sz.* 1963/11, 59–71.
(3) Propagandistáink új, megnövekedett feladatok elött. *Prop.* 1952/4, 6–8.

2338. PÁTRAY P., BARDON A. (etc.): 'Hozzászólások az Építőművészek Konferenciáján.' *Szab. Műv.* 1956/12, 25–27.

2339. PÁTZAY Pál:
(1) 'A korszerü művészet értelmes.' *Népszab.* 1964/69, 10.
(2) 'Korunk esztétikai zürzavara.' *Kortárs* 1962/12, 1863–1870.

2340. PAULINYI Zoltán: 'Lukács György esztétikája – németül.' *Krit.* 1964/9, 43–52.

2341. PÉCSI Ferenc:
(1) 'A pártértekezlettől a pártkongresszusig. (MSzMP VII. Kongresszusa.)' *Pártélet* 1959/11, 3–8.
(2) 'Pártegység és demokratikus centralizmus.' *Társ. Sz.* 1959/6, 1–16.

2342. PÉCSI Ferencné, PÉCSI Ferenc: 'Az irástanitás metodikai kérdései pavlovi megvilágitásban.' *Ped. Sz.* 1963/7–8, 637–651.

2343. PECZE Ferenc: 'A tanácsok jelentősége és szerepe a Magyar Tanácsköztársaság megteremtésében.' *Párttört. Közl.* 1956/3, 129–138.

2344. PÉCZELY László: 'Modernség, modernizmus, versforma.' *Jelenkor* 1960/4, 114–125.

2345. *Pedagógiai Szemle* (edit):
(1) 'Az eszmei harcról.' *Ped. Sz.* 1963/10, 873–877.
(2) 'Hazafiassággal a nacionalizmus ellen.' *Ped. Sz.* 1959/9, 781–785.
(3) 'A kommunizmus közeli távlata és a nevelés (Gondolatok a SzKP XXI. kongresszusán elhangzott elvi megállapitásokkal és határozatokkal kapcsolatban.)' *Ped. Sz.* 1959/4, 321–323.

2346. *Pen Klub* (edit): 'A magyar Pen az ellenforradalomban. Hogyan vezették félre a magyar Pen nevében a nemzetközi Pen elnökségét.' *Él. és Ir.* 1957/9.

2347. PERCZEL Károly:
(1) 'Épitészetünk értékelése és fejlődésének iránya.' *M. Épit.* 1956/1, 1–3.
(2) 'Épitészetünk fejlődésének új szakasza.' *M. Épit.* 1955/7–8, 250–253.
(3) 'A szocialista városépitészet néhány alapvonásáról.' *M. Épit.* 1956/3, 80–84.
(4) 'Szocialista falvaink jövőjéről.' *Valóság* 1960/4, 102–109.

2348. PERÉNYI Imre:
(1) 'Az épitészet és az épitésügy néhány kérdése.' *Társ. Sz.* 1956/8, 123–131.
(2) 'Ezerkilencszázötvenegy a fordulat éve a magyar épitőművészetben.' *Ép.-Ép.* 1951, 475–483.
(3) 'Moszkva szocialista ujjáépitése.' *M. Tech.* 1953/3, 129–136.

2349. PERNECKY Géza: 'Közizlésről és képzőművészeti műveltségről.' *Uj Irás* 1962/3, 253–256.

2350. PERNYE András:
(1) 'Arról a bizonyos érzékenységről. (Hermann István cikkéről.)' *Kortárs* 1963/11, 1703–1708.
(2) 'Előadóművészetünk néhány kérdése.' *M. Zene* 1960/1, 16–22.
(3) 'Zene és közönség.' *Valóság* 1960/6, 46–56.
(4) 'A zenei vitáról.' *Jelenkor* 1964/3, 257–267.

2351. PESCHKE Vilmos:
(1) 'A népidemokratikus állam funkciói.' *MTA Társ. Tört. Tud. Oszt. Közl.* 1959/1, 77–96.
(2) 'Az Sz. K. P. huszonegyedik kongresszusa és az államelmélet néhány kérdése.' *M. Fil. Sz.* 1959/3–4, 258–265.

2352. PESOVÁR Ernő: 'A jelleg, a stilus és az általános magyar mozgásforma kérdése.' *Táncműv.* 1952/11, 339–344.

2353. PÉTER György: 'A gazdaságosság és a jövedelmezőség jelentősége a tervgazdálkodásban.' *Közg. Sz.* 1956/6, 695–711; 1956/7–8, 851–869.
2354. PÉTER Imre:
(1) 'Harc vagy megbékélés?' *Műv. Nép* 1954/30.
(2) 'A képzőművészeti élet időszerü kérdéseiről.' *Műv. Nép* 1954/37.
2355. PÉTER János: 'A nemzetközi helyzet néhány időszerü kérdése.' *Pártélet* 1960/8, 3–12.
2356. PÉTER László: 'Juhász Gyula – az olvasó Leninről. Lenin halálának negyvenedik évfordulójára.' *Könyvbarát* 1964/1, 35–36.
2357. PÉTERFI István:
(1) 'Emlékezés a Tanácsköztársaság zenei életére.' *Muzsika* 1959/3, 1–2.
(2) 'A Magyar Népköztársaság zenei alapja.' *Uj Zen. Sz.* 1953/1, 6–7.
(3) 'Zeneművészek harca a békéért.' *Uj Zen. Sz.* 1950/6–7, 3–5.
2358. PÉTERI Zoltán: 'Az úgynevezett "jóléti államról".' *Áll. és Igaz.* 1961/7, 504–519.
2359. PETHŐ Tibor:
(1) 'Elvek és célok azonossága.' *M. Nemzet* 1963/276, 1.
(2) 'Felhivás a cselekvésre.' *M. Nemzet* 1963/284, 1.
(3) 'A huszonegyedik Egyetemes Zsinat céljai és előkészületei.' *Vil.* 1962/3, 7–13.
(4) 'A kelet – nyugati párbeszéd.' *M. Nemzet.* 1963/234, 1.
(5) 'Liberalizmus vagy szocialista demokrácia.' *M. Nemzet* 1963/98, 3.
(6) 'Nacionalizmus és hazafiság.' *M. Nemzet* 1964/221, 5.
(7) 'A vatikáni Biblia-vita. Modernisták és tradicionalisták csatája a zsinat előadóestéjén.' *Vil.* 1962/1, 29–33.
2360. PETŐCZ Pál:
(1) 'A módszerről. (Sipos János: 'A népidemokratikus forradalom magyarországi sajátosságaihoz' cimű cikkéhez.)' *Párt tört. Közl.* 1964/2, 149–159.
(2) 'A politikai katolicizmus "reformnemzedéke".' *Tört. Sz.* 1964/1, 112–151.
2361. PETROVÁN Oszkár: 'A pszichológia jelentősége az irodalomkutatásban.' *Életünk* 1963/3, 213–217.
2362. PETROVIC Gojko: 'A technokrata nézetek néhány megnyilvánulása az ezerkilencszáznegyvenöt elötti Magyarországon.' *Per. Poly.* 1964, 86–97.
2363. PHILIP Miklós: 'Személyi érdek – népgazdasági érdek. A pártszervezet és a szakszervezet segitő munkája.' *Ipargazd.* 1959/8, 8–10.
2364. PIGLER Andor: 'A pártfogolt művészet.' *Műv. Tört. Ért.* 1954/1, 3–19.
2365. PIKLER Kornél: 'Rákosi Mátyás elvtárs a minisztertanács elnöke.' *Áll. és Igaz.* 1952/9, 465–467.
2366. PILLIS Pál:
(1) 'Problémáink és teendőink a további politikai és irodalmi kibontakozással kapcsolatban.' *Bors. Sz.* 1959/3, 3–8.
(2) 'Sztálin elvtárs *A szocializmus közgazdasági problémái a Szovjetunióban* cimű művének és a SzKP XIX. kongresszusa anyagának tanulmányozásáról.' *Felsőok. Sz.* 1953, 16–20.
2367. PINTÉR Béla:
(1) 'Az épitészet és társművészetei kérdéséhez. (Hozzászólás Ujvári B., és Gács Gy.Z: 'Az épitészetről és társművészetekről' cimű cikkéhez.)' *Műt.* 1958/6, 26–27.
(2) 'Épitészetünk szemlélete.' *M. Épit.* 1960/2, 5–10.
2368. PINTÉR István:
(1) 'Az ezerkilencszázötvenhat évi ellenforradalom falun.' *Száz.* 1960/5–6, 835–877.

(2) 'A Kállay-kormány hintapolitikájának és a KMP taktikájának kérdéséhez. (Sipos János: 'A népidemokratikus forradalom Magyarországi sajátosságai' cimü cikkéhez.)' *M. Fil. Sz.* 1964/5, 1012–1018.

2369. PINTÉR József: 'Együtt az ifjúság tömegével a szocialista Magyarországért.' *Társ. Sz.* 1957/7–8, 10–20.

2370. PINTÉR László: 'A szocializmus iskolája.' *Valóság* 1948, 366–378.

2371. PINTÉR Zoltán: 'A művészet tárgya, forrása.' *Jelenkor* 1963/12, 1164–1169.

2372. PIRITYI Ottó: 'A tudomány termelőerővé válásának folyamata.' *M. Fil. Sz.* 1963/5, 837–858.

2373. PIRNÁT Antal:
(1) 'Az alap és felépitmény problémái a régi magyar irodalomban.' *Irod. tört. Közl.* 1959/3–4, 416–430.
(2) 'Vita a XX. kongresszus tanulságairól az Irodalomtörténetben.' *Irod. tört. Közl.* 1956/3, 386–398.

2374. PIROS László: 'Az új kollektiv szerződés a szocializmus épitésének erős fegyvere.' *Gazd.* 1949, 65–70.

2375. POGÁNY Frigyes:
(1) 'A képzőművészetek szintéziséről.' *Szab. Műv.* 1956/3, 121–130.
(2) 'A szobrászat és épitészet kapcsolatáról. (Pogány Frigyes hozzászólása Beck Andrásnak a 'Szobrászatunk néhány kérdése' cikkét megvitató ankéton.)' *Szab. Műv.* 1953/5, 210–214.
(3) 'A realista épitészet és a képzőművészet.' *M. Épit.* 1952/1, 24–33.

2376. POGÁNY Róbert:
(1) 'Az Enciklopédia szervezője. (Diderot, Denis.)' *Könyv.* 1963/10, 1–9.
(2) 'Hit és tudás.' *Iparitan.* 1960/6, 9–11.
(3) 'Hogyan dolgozzák fel a politikai alapismeretek tanulókörei 'A klerikális reakció – népünk ellensége' cimü témát.' *Prop.* 1952/2, 17–18.
(4) 'Vallás és szocializmus.' *Iparitan.* 1960/4, 6–10.

2377. POGÁNY Ö. Gábor:
(1) 'Festészetünk jövőjéről.' *Műv.* 1964/10, 3.
(2) 'A polgári képzőművészet hanyatlása.' *Szab. Műv.* 1949, 310–314.
(3) 'Sztálin a művészetért.' *Szab. Műv.* 1949, 433–437.

2378. POHÁNKA Lajos: 'A szentesi direktórium szociális politikája.' *Tisz.* 1959/3, 8.

2379. PÓK Lajos:
(1) 'Irodalomtudomány és közönség.' *Krit.* 1963/3, 45–47.
(2) 'Jean Jacques Rousseau születésének kétszázötvenedik évfordulójára.' *Könyvt.* 1962/6, 349–350.
(3) 'Jegyzetek az irodalmi kritikáról.' *Könyv* 1955/11, 501–504.

2380. POLÁNYI Imre: 'Adatok Makó felszabadulásának történetéhez.' *Szeg. Ped. Főisk. Évk.* 1958/1, 177–208.

2381. PONGRÁCZ Zsuzsa: 'Szinvonal és pazarlás.' *Műv. Nép* 1954/27.

2382. PONORI THREWREWK Aurél: 'Jézus csodáiról.' *Vil.* 1962/7–8, 35–43.

2383. POÓR Anna:
(1) 'Négy táncegyüttes munkájának tanulságai.' *Táncm.* 1954/7, 212–216.
(2) 'A néptáncmozgalom és az élet. (Hozzászólás Molnár István cikkéhez.)' *Népműv.* 1954/3, 24–25.

2384. POÓR Bertalan: 'A Magyar Tanácsköztársaság plakátjai.' *M. Grafik.* 1959/5, 324–331.

2385. POÓR József:
(1) 'A protestáns teológia tegnap és ma.' *Vil.* 1962/4, 6–13.

(2) 'Protestantizmus, világnézet, szocializmus. Hitvédelmi és politikai törekvések a barthi teológiában.' *Vil.* 1963/12, 709–716.

2386. POZSGAI József: 'Gazdasági csoda-e, vagy sem.' *M. Nemzet* 1964/227, 2.

2387. PÖLÖSKEI Ferenc: 'Az ezernyolcszázhatvannyolcas alföldi parasztmozgalom.' *Száz.* 1956/4–6, 617–656.

2388. PRÁGER Miklós:
(1) 'Lenin műveinek magyar kiadásairól.' *Párttört. Közl.* 1960/1–2, 34–41.
(2) 'A Magyar Tanácsköztársaság sajtójáról.' *MMI Ért.* 1955/2, 13–38.
(3) 'Marx és Engels műveinek magyar kiadásairól és elterjedéséről.' *Társ. Sz.* 1953/3, 320–325.

2389. PREISICH Gábor: 'Az építészeti forma kérdéseihez.' *Ép.-Ép.* 1949/4, 22–24.

2390. PRIESZOL József: 'Alkotmányunk és az értelmiség.' *M. Közl. Mély. és Vizép.* 1949, 401–403.

2391. *Propagandista* (edit):
(1) 'MDP Központi Vezetőségének határozata népgazdaságunk helyzetéről és gazdaságpolitikai feladatainkról.' *Prop.* 1954/10–11, 1–10.
(2) 'MDP Központi Vezetőségének határozata a pártpropaganda helyzetéről és feladatáról.' *Prop.* 1953/11–12, 1–14.
(3) 'Valósitsuk meg a Központi Vezetőség ülésének irányelveit a politikai nevelőmunkában.' *Prop.* 1952/5, 1–4.

2392. P. E.: 'A magyar történetirás fejlődése az elmúlt évtizedben.' *M. Tud.* 1960/5–6, 358–365.

2393. P. G.: 'Vallás és tudomány.' *Könyvt.* 1961/2, 14–15.

2394. RABA András: 'A tőkés világgazdaság néhány időszerü problémája.' *Külker.* 1962/2, 1–3.

2395. RABA György: 'Műfordító és összehasonlító irodalomtörténet.' *Világ. Figy.* 1963/2, 124–127.

2396. RÁBAI Miklós:
(1) 'A IV. VIT – a táncosok magyar találkozója.' *Táncműv.* 1953/8–9, 225–234.
(2) 'A táncművészet egységfrontjának kialakitásáért. Válasz a 'Sokezer táncos nevében' cimü cikkre.' *Táncműv.* 1953/10, 291–293.

2397. RÁCZ Gusztáv: 'A szórakoztató és tánczenéről.' *Munka* 1954/8, 44–47.

2398. RÁCZ Kálmán: 'Egyetlen biztos út: a közös gazdálkodás útja.' *Tanács. Lap.* 1953/17, 1–6.

2399. *Rádiotechnika* (edit): 'A kapitalizmus harca a tudomány ellen.' *Rádiotech.* 1953/8, 183–184.

2400. RADNAI Gábor: 'A nemzetközi helyzet alakulása a genfi kormányfői értekezlet óta.' *Társ. Sz.* 1956/9, 106–127.

2401. RADÓ György: 'Kritika és etika.' *Krit.* 1964/10, 44–45.

2402. RADÓ Sándor: 'Lenin és a földrajztudomány.' *Földr. Közl.* 1960/3, 225–250.

2403. RADOS Kornél: 'A Sz. K. P. XXI. kongresszusa eredményei különös tekintettel a felsőoktatói célkitűzésekre.' *Felsőok. Sz.* 1959/3, 145–147.

2404. RAJK András:
(1) Müveltség, emberség.' *Népszava* 1963/17, 7.
(2) 'Tévedés, torzulás, kártevés a nép művelésében.' *Népszava* 1963/98, 7.

2405. RAJKAI Tibor: 'Hozzászólás az építészet-elmélet kérdéseihez.' *M. Épit.* 1955/9–10, 318–319.

2406. RÁKOS Ferenc:
(1) 'K.M.P. második (illegális) Központi Bizottságának munkájáról.' *Társ. Sz.* 1959/2, 94–99.

(2) 'A szocialista államalkotás jogpróbája Magyarországon.' *Jogtud. Közl.* 1959/2–3, 49–60.

2407. RÁKOS Imre: 'A nemzeti egység politikájának néhány kérdése, a szocialista nemzeti egység történelmi előzményei hazánkban.' *Bors. Sz.* 1963/5, 67–74.

2408. RÁKOS Péter: 'A realizmus kérdései a csehszlovák irodalomtudományban.' *Világ. Figy.* 1963/4, 376–388.

2409. RÁKOSI Mátyás:

(1) 'Beszéde a budapesti pártaktiván.' *Uj Márc.* 1953/6–7, 1–15.
(2) 'A MDP II. Kongresszusán.' *Társ. Sz.* 1951, 185–228.
(3) 'Az országgyűlés ezerkilencszázötvenkettő december tizenötödikei ülésén.' *Társ. Sz.* 1952/12, 1189–1214.
(4) 'Ekinomicseszkoe polozsenie nasej rodinü.' *Veng. szov. ekon. Obozrev.* 1953/1, 1–15.
(5) 'Erőnk a párt és a nép összefogása.' *Társ. Sz.* 1955/4, 1–16.
(6) 'Feladataink az elmélet terén.' *Társ. Sz.* 1946/1, 1–8.
(7) 'Rákosi Mátyás felszólalása a gazdasági vezetők országos értekezletén.' *Pártépités* 1952/2, 1–6.
(8) 'Rákosi Mátyás felszólalása a járási Tanácsok értekezletén.' *Pártépités* 1952/3–4, 19–23.
(9) 'Rákosi Mátyás felszólalása a Sz.K.P. XIX. Kongresszusán.' *Agrártud.* 1952/10, 3–33.
(10) 'A hetven éves Sztálin.' *Társ. Sz.* 1949, 737–743.
(11) 'Kommunista Internacionálé.' *Társ. Sz.* 1952/2–3, 151–167.
(12) 'Legyen a DISz célkitűzése, hogy magyar komszomollá váljon.' *Uj Márc.* 1953/2–3, 19–54.
(13) 'A magyar demokráciáért.' *Szikra* 1947, 4–38.
(14) 'Magyarország előrenyomulása a szocializmus útján. MDP feladata.' *Tart. B. Nép. Dem.* 1951/9, 5–6.
(15) 'Megnyitó beszéd Lenin nyolcvanötödik születésnapján rendezett ünnepi ülésen.' *Hadtört. Közl.* 1955/2, 5–6.
(16) 'A népidemokrácia néhány problémájáról.' *Társ. Sz.* 1949, 1–6.
(17) 'Népidemokráciánk útja.' *Prop.* 1952/1, 5.
(18) 'A Politikai Bizottság beszámolója a Központi Vezetőség 1953 június huszonnyolcadikai határozatának végrehajtásáról.' *Pártépités* 1953/11, 11–31.
(19) 'A proletárnemzetköziség legyőzhetetlen sztálini lobogója.' *Társ. Sz.* 1953/3, 231–235; *Pártépités* 1953/4, 1–5; *Uj Márc.* 1953/2–3, 16–20.
(21) 'A Rajk-banda megsemmisitésének tanulságai és népidemokráciánk erőinek növekedése.' *Társ. Sz.* 1949, 641–658.
(22) 'Rákosi elvtárs és a MDP Központi Vezetősége a takarékosságról.' *M. Tech.* 1952/12, 653–655.
(23) 'A szocialista épités soronlevő feladatai a Magyar Népköztársaságban.' *Tart. B. Nép. Dem.* 1953/47, 3.
(24) 'A Sz. K. P. XX. Kongresszusának határozatai és a M.D.P. feladatai.' *Tart. B. Nép. Dem.* 1956/12, 3.
(25) 'Tito ügynökségének szétzúzása Magyarországon.' *Áll. és Köz.* 1949, 273–278.
(26) 'Az új tipusú proletárpártok felépitésének megingathatatlan elvei.' *Tart. B. Nép. Dem.* 1955/16, 3.

(27) 'Az új magyar országgyűlésről és az új népköztársasági alkotmányról.' *Áll. és Köz.* 1949/1, 65–66.

2410. RÁKOSI Sándor:
(1) 'A M.K.P. első országos értekezlete határozatainak végrehajtásáról.' *Párttört. Közl.* 1960/1–2, 219–240.
(2) 'A M.K.P. gazdaságpolitikai irányelvei. (1948 február tizenkettő.)' *Párttört. Közl.* 1963/4, 177–192.

2411. RÁKOSI Sándor, SZABÓ Ágnes: 'K.M.P. I. újjáalakító kongresszusának határozataiból.' *Pártélet* 1956/2, 144–159.

2412. RÁNKI György: 'Magyarország belépése a második világháborúba.' *Hadtört. Közl.* 1959/2, 28–48.

2413. RAPAI Gyula:
(1) 'A bírálat jog és kötelesség.' *Népszab.* 1964/10, 3.
(2) 'A kongresszusi útmutatás alapján fokozzuk a tömegek társadalmi aktivitását.' *Pártélet* 1960/2, 26–30.
(3) 'A propagandisták feladatai az ezerkilencszázötvennyolcas évben.' *Pártélet* 1958/8, 15–19.

2414. RAPCSÁK Mihály: 'A bátorság és a félelem...' *Él. és Tud.* 1963/19, 579–582.

2415. RÁTH Károly: 'Magyarország a spanyol polgárháborúban.' *Párttört. Közl.* 1956/4, 70–74.

2416. RATKÓ Anna: 'Az emberiség magyar ügye. (A szakszervezetek szerepéről a békemozgalomban.)' *Munka* 1955/7, 1–4.

2417. RÁTONYI Róbert: 'Merre tart a vidám műfaj?' *Szinh. és Film.* 1952/2, 68–69.

2418. RECZEI László: 'A magyar jogászság felemeli szavát az ENSz ötös bizottságának jelentése ellen. Részletek a Magyar Jogász Szövetség ezerkilencszázötvenhét szeptember harmadikán tartott tiltakozó naggyűlésén elhangzott beszámolóból.' *M. Jog* 1957/8, 209–213.

2419. RÉDER Jenő:
(1) 'A dolgozók elnyomorodása a tőkés világban – növekedő jólét a Szovjetunióban.' *Társ. Sz.* 1952/5, 456–463.
(2) 'A magyar társadalom strukturájának átalakulása a statisztikai adatok tükrében.' *Tan. M. Népidem. tört.* 1955, 627–668.
(3) 'Népidemokráciánk osztályviszonyainak alakulása.' *Prop.* 1954/12, 7–18.
(4) 'Szocialista statisztika – polgári áltudomány.' *Társ. Sz.* 1950, 56–65.

2420. REDŐ Éva: 'Futószalag és egyéni munkaverseny.' *Többterm.* 1950/1–2, 48–51.

2421. REDŐ Ferenc:
(1) 'Egy időszerü kérdésről.' *Szab. Műv.* 1949, 177–178.
(2) 'Feladataink.' *Szab. Műv.* 1950/1–2, 1–3.
(3) 'Hagyományaink.' *Szab. Műv.* 1953/4, 151–154.
(4) 'Megjegyzések az elmúlt tiz év kiállításainak elemzéséhez.' *Műv. tört. Ért.* 1956/1, 73–76.
(5) 'A posztimpresszionizmus vitájához.' *Szab. Műv.* 1954/9, 428–430.
(6) 'A valóság orosz festői.' *Szab. Műv.* 1949, 60–66.

2422. REJTŐ István:
(1) 'A kritikai realizmus kérdései a magyar irodalomtörténetben.' *Világ. Figy.* 1958/2, 163–168.
(2) 'A nacionalizmus magyar irodalmi megnyilvánulásairól.' *M. Tud.* 1960/5–6, 348–352.

2423. REMENYI GYENES István:
(1) 'A jelentéktelen szavak megdicsőitése.' *M. Sajtó* 1956/8, 354–359.

(2) 'A magyar szavak lejáratása.' *M. Sajtó* 1956/6, 262–266.

2424. REMETE László:
(1) 'Adalékok a Tanácsköztársaság irodalmi életéhez.' *M. Nyelv és Irod.* 1959/1, 1–6.
(2) 'Hogyan látták a kortársak Lenint?' *Irod. Uj.* 1956/16, 3.
(3) 'Magyar irók a Nagy Októberi Szocialista Forradalomról.' *Könyvt.* 1958/11, 801–804.
(4) 'Reakciós hadjárat Szabó Ervin, a könyvtárpolitikus ellen (1900–1918).' *Főv. Sz. E. Könyvt. Évk.* (1949–1954) 1955, 69–84.

2425. RÉNYI Alfréd:
(1) 'Bólyai János felfedezésének tudományos és világnézeti jelentősége.' *Term. és Tech.* 1953/1, 1–3.
(2) 'Egy információelméleti problémáról.' *MTA Mat. Fiz. Oszt. Közl.* 1961/4, 505–546.
(3) 'A kultúra egységéről, matematikus szemmel.' *Valóság* 1963/3, 51–53.
(4) 'A valószinüségszámitás elvi kérdései a dialektikus materializmus megvilágitásában.' *Fil. Évk.* 1952, 63–97.

2426. RÉNYI Péter:
(1) 'Dráma és erkölcs. Négy új magyar szindarabról. (Berkesi András: A kör bezárul. Thurzó Gábor: Záróra. Dobozy Imre: Holnap folytatjuk. Szabó Magda: Leleplezés.)' *Társ. Sz.* 1963/2, 65–78.
(2) 'Drámák és eszmék.' *Népszab.* 1963/46, 7.
(3) 'Gondolatok a kommunista hősről.' *Uj Irás* 1964/4, 478–487.
(4) 'Ideológiai munka és értelmiség.' *Társ. Sz.* 1963/11, 25–41.
(5) 'Kétféle nyugati dráma.' *Nagyv.* 1960/6, 908–912.
(6) 'A mai magyar dráma helyzete.' *Él. és Ir.* 1960/46, 3.
(7) 'Vita a vitathatatlanról.' *Népszab.* 1963/194, 11.

2427. RESZELI Soós Ambrus: 'A kormányprogramm megvalósitásáért.' *Tanács. Lap.* 1953/17, 5.

2428. RÉTI Endre: 'Természettudományok és eszmei válságok.' *Term. Tud. Közl.* 1960/1, 36–38.

2429. RÉTI László:
(1) 'Az első magyar proletárdiktatúra.' *Társ. Sz.* 1954/3, 1–14.
(2) 'Az első orosz forradalom és a forradalmi baloldal kialakulása a magyar munkásmozgalomban.' *Társ. Sz.* 1955/11, 50–69.
(3) 'Az ezerkilencszáztizenkilences magyar polgári forradalom a Nagy Októberi Szocialista Forradalom első követője.' *Párttört. Közl.* 1958/5, 86–107.
(4) 'Lenin és Sztálin a Magyar Tanácsköztársaságról.' *Társ. Sz.* 1949, 182–193.
(5) 'Lenin műveinek huszonnegyedik kötete.' *Társ. Sz.* 1953/1, 72–83.
(6) 'A Nagy Októberi Szocialista Forradalom hatása Magyarországon.' *Term. és Tech.* 1953/11, 641–645.
(7) 'Néhány szempont a Bolsevik Párttörténet első fejezete magyar vonatkozásaihoz.' *Prop.* 1952/7, 33–35.
(8) 'Pártunk történetének tanitása a pártfőiskolán.' *Pártfőisk.* 1953/2, 1.
(9) 'Pártunk történetének tanitása.' *Pártfőisk.* 1953/2, 1.
(10) 'Rákosi Mátyás új könyve: *A békéért a szocializmus épitéséért.*' *Könyvbarát* 1951/1, 5–8.

2430. RÉV Mária: 'Szatira és pszichológia.' *Világ. Figy.* 1963/4, 444–449.

2431. RÉVAI József:
(1) 'Harcban az új feladatok megvalósitásáért.' *Társ. Sz.* 1953/10–11, 893–936.
(2) 'Immoralizmus.' (Nietzsche születésének századik évfordulójára.)' *Ath.* 1945–1946, 17–25.
(3) 'Köznevelésünk feladatai.' *Embernevelés* 1949, 1–3.
(4) 'M.D.P. feladatai az ideológiai munka terén.' *Tart. B. Nép. Dem.* 1951/13, 5–6.
(5) 'Megjegyzések irodalmunk néhány kérdéséhez.' *Társ. Sz.* 1950, 193–211.
(6) 'Révai József megnyitó beszéde a szovjet festészet kiállitásán.' *Szab. Műv.* 1949, 356–363.
(7) 'Móricz Zsigmond értékeléséhez. Révai József elvtárs levele Nagy Péter elvtárshoz, 'Móricz Zsigmond' cimü disszertációjának megvitatása alkalmából.' *Társ. Sz.* 1953/12, 1251–1256.
(8) 'Negyven év távlatából.' *Belpol. Sz.* 1958/10–11, 28–37.
(9) 'Népidemokráciánk jellegéről.' *Társ. Sz.* 1949, 161–167.
(10) 'Az oktatási ellenforradalom és az ifjúság.' *Társ. Sz.* 1957, 53–62.
(11) 'Rákosi Mátyás hatvan éves.' *Társ. Sz.* 1952/2–3, 107–114.
(12) 'Rákosi Mátyás-per.' *Társ. Sz.* 1950, 429–435.
(13) 'Az új Magyar épitészet kérdései.' *Ép.-Ép.* 1951/4, 467–474; *Társ. Sz.* 1951, 670–681.

2432. RÉVÉSZ Imre:
(1) 'A Függetlenségi Nyilatkozat viszonttagságai.' *MTA Társ. Tört. Tud. Oszt. Közl.* 1955/1–2, 83–111.
(2) 'Az ideiglenes nemzetgyűlés és az ideiglenes nemzeti kormány megalakulása Debrecenben.' *Tan. M. Népidem. tört.* 1955, 122–154.
(3) 'Kossúth és a Függetlenségi Nyilatkozat.' *Kossúth. Eml.* 1952, 409–453.
(4) 'Az utópikus szocialista gondolat magyarországi hatásához.' *Száz.* 1951/1–2, 120–148.

2433. RÉVÉSZ László: 'Munkakényszer a késői feudalizmus korában.' *Jogtud. Közl.* 1953/12, 526–527.

2434. REZSŐ Margit: 'Descartes istenbizonyitékainak néhány problémája.' *M. Fil. Sz.* 1963/4, 683–700.

2435. RIPP Géza:
(1) 'Agrárválság a tőkés világgazdaságban.' *Pártélet* 1956/7, 27–31.
(2) '"Demokratikus szocializmus" és marxizmus.' *Társ. Sz.* 1960/8–9, 51–72.
(3) 'Az empirizmus és a marxi politikai gazdaságtan.' *Közg. Sz.* 1964/3, 265–280.
(4) 'Az extraprofitról.' *Prop.* 1953/1, 44–47.
(5) 'Az imperializmusról szóló lenini tanitások torzitásai ellen.' *Pártélet* 1956/2, 11–21.
(6) 'A jelenkori kapitalizmus reformista védelmezői.' *Társ. Sz.* 1958/10, 43–64.
(7) 'A kapitalizmus általános válsága és tükrözése a reformizmus ideológiájában.' *Közg. Sz.* 1963/4, 413–430.
(8) 'A "nep" alkalmazásának egyes kérdései pártunk gazdaságpolitikájában.' *Prop.* 1953/9–10, 24–28.
(9) 'A reformisták és a szocializmus.' *Társ. Sz.* 1963/6, 54–66.
(10) 'A szocializmusba való átmenet formáiról.' *Pártélet* 1956/4, 5–11.
(11) 'A szocialista forradalom marxista elmélete és a reformista nézetek.' *Prop.* 1955/12, 41–54.

(12) 'Sztálin: *A szocializmus gazdasági problémai a Szovjetunióban.*' *Prop.* 1953/3, 19–22.
(13) 'Tervszerüség és spontánitás.' *Közg. Sz.* 1958/2, 133–150.
(14) 'A tudományos szocializmus tanitása a vallásról.' *Pártélet* 1958/8, 44–56.

2436. Róka Gedeon:
(1) 'Élet a világegyetemben.' *Vil.* 1962/9, 22–29.
(2) 'A kozmosz mai szemmel.' *Valóság* 1963/5, 18–24.
(3) 'Miből keletkeznek a csillagok?' *Él. és Tud.* 1963/26, 808–810.
(4) 'Van-e rend a világegyetemben?' *Vil.* 1963/12, 724–730.
(5) 'A világegyetem térbeli végtelensége és a modern materializmus.' *Vil.* 1962/5, 23–31.
(6) 'A világ "teremtése" és a modern csillagászat.' *Vil.* 1960/1, 25–31.

2437. Román Szidonia, B.: 'Az abszolut és relativ igazság dialektikája a természettudományok megismerésében.' *Per. Poly.* 1964, 42–45.

2438. Romor Imre: 'Október – az emberiség tanitója.' *Társ. Sz.* 1953/10–11, 937–948.

2439. Rónai György: 'A költői megértés útjai.' *Könyv* 1964/9, 296–297.

2440. Rónai Mihály András: 'Az utolsó barikád. (Jaspers.)' *Népszab.* 1963/37, 4–5.

2441. Rónaszegi Miklós: 'Az újító ábrázolása irodalmunkban.' *Könyvbarát* 1952/6, 26–28.

2442. Roska István: 'A kádermunka decentralizásáról és a pártszervek káderosztályának megszüntetéséről.' *Pártépités* 1962/5, 3–5.

2443. Rózsa László:
(1) 'A birálat értelme.' *Népszab.* 1963/265, 3.
(2) 'Az emberformálás jegyében.' *Népszab.* 1962/301, 7.
(3) 'A falusi értelmiségről.' *Népszab.* 1963/288, 5.
(4) 'A humanizmus másik oldala.' *Népszab.* 1964/227, 6.
(5) 'A munkásosztály vezető szerepéről.' *Népszab.* 1963/246, 3.
(6) 'Vita közben. Márkus Istvan, "A "két műveltség" vitájához' cimü cikkéhez.' *Népszab.* 1963/216, 3.
(7) 'A vonzerő.' *Népszab.* 1963/228, 3.

2444. Rózsahegyi Tiborné:
(1) 'A cél helye és szerepe a megismerési folyamatban.' *M. Fil. Sz.* 1962/1, 1–20.
(2) 'Az emberi tevékenység célszerü jellege. A gyakorlat fogalma.' *M. Fil. Sz.* 1963/5, 859–885.
(3) 'Hozzászólás a marxista anyagfogalomról megindult vitához.' *M. Fil. Sz.* 1964/5, 1002–1011.
(4) 'A népidemokratikus országok fejlődésének közös és sajátos vonásai.' *M. Fil. Sz.* 1961/1, 48–69.

2445. Rozsnyai Ervin: 'Az elidegenedés és a totalitás hegeli kategóriájáról. (Megjegyzések M. Rossi *Marx és a hegeli dialektika* cimű könyvének első kötetéhez.)' *M. Fil. Sz.* 1964/1, 157–164.

2446. Rozsnyói Ágnes:
(1) 'Ezerkilencszáznegyvennégy október tizenöt. A Szálasi-puccs történetéhez.' *Száz.* 1959/2–4, 373–403; 1959/5–6, 871–892.
(2) 'A Szálasi-puccs.' *Él. és Tud.* 1964/41, 1934–1937.

2447. Rubinyi Mózes:
(1) 'Lenin magyar nyelven.' *M. Nyelvőr* 1951, 365–369.
(2) 'Sztálin magyar nyelven.' *M. Nyelvőr* 1950, 201–205.

2448. RUDAS János:
(1) 'Filozófia és pszichológia. Sz. L. Rubinstein könyvének margójára.' *Pártélet* 1962/7, 64–70.
(2) 'A pszichológia helye a tudományok rendszerében. Adalékok a tudományok osztályozásához.' *M. Fil. Sz.* 1964/2, 257–293.

2449. RUDAS László:
(1) 'Elméleti szinvonalunk emeléséért.' *Társ. Sz.* 1948, 351–363.
(2) 'Ezerkilencszáztizenkilenc jelentősége.' *Társ. Sz.* 1949, 168–181.
(3) 'Szabadság és egyenlőség a szocialista társadalomban.' *Társ. Sz.* 1947, 543–545.
(4) 'Irodalom és demokrácia.' *Társ. Sz.* 1949, 412–439.
(5) 'Ivan Petrovics Pavlov – a harcos materialista.' *Társ. Sz.* 1949, 674–687.
(6) 'Természettudomány és filozófia.' *Term és Tech.* 1949, 593–598.

2450. RUISZ Rezső: 'A városrenoválás szerepe kommunális gazdálkodás keretében.' *Áll. és Igaz.* 1954/4–5, 196–201.

2451. RUSZNYÁK István:
(1) 'Rákosi Mátyás és a magyar tudomány.' *Akad. Ért.* 1952/59, 3–6.
(2) 'Sztálin elvtárs és a magyar tudomány.' *MTA Társ. Tört. Tud. Oszt. Közl.* 1952/3–4, 1–4.
(3) 'Utolsót dobbant a szív... (beszéd Sztálin elvtársról.)' *Szov. Kult.* 1953/3, 18–20.

2452. RUSZOLY József: 'A Szegedi Nemzeti Bizottság megalakulásáról.' *Tisz.* 1964/10, 13.

2453. R. J.: 'Jugoszláv helyzet.' *Déli Cs.* 1948, 365–369.

2454. SÁGVÁRI Ágnes:
(1) 'Az ezerkilencszáznegyvenötös Budapesti választások.' *Párttört. Közl.* 1959/3–4, 208–233.
(2) 'Az ezerkilencszáznegyvenhét évi országgyűlési választások Budapesten.' *Párttört. Közl.* 1960/3, 46–82.
(3) 'A népidemokratikus forradalom békés győzelme hazánkban.' *Pártélet* 1961/1, 70–76.

2455. SALGÓ László:
(1) 'A Kinai K. P. harca a jobboldal ellen.' *Pártélet* 1957/3, 37–46.
(2) 'Kina K.P.-jának harca a revizionizmus ellen a VIII. kongresszus I. és II. plénumán.' *Pártélet* 1958/7, 29–38.
(3) 'Mao Ce-Tung válogatott műveinek negyedik kötete.' *Társ. Sz.* 1955/23, 139–152.
(4) 'A nemzeti demokratikus állam perspektivája.' *Pártélet* 1961/8, 39–48.

2456. SALLAY Géza: 'Dante politikai eszméi és a feudalizmus.' *Irod. Tört.* 1953/1–2, 166–177.

2457. SAMU Mihály: 'Az állam viszonylagos önállósága.' *Áll. és Igaz.* 1964/9, 798–807.

2458. SÁNDOR András: 'A "népi" kultúra jövőjéről.' *Irod. Uj.* 1955/17, 5.

2459. SÁNDOR József: 'A pártélet időszerü kérdéseiről.' *Pártélet* 1958/3, 9–16.

2460. SÁNDOR Kálmán:
(1) 'A kétfrontos harc kérdéséhez.' *Uj Hang* 1952/9–10, 167–170.
(2) 'Tolvajok kertje. Történelmi tájkép ezerkilencszáznegyvenötből.' *Forum* 1949, 575–584.
(3) 'Üzleti siker – irodalmi szabadság – kultusz politika.' *Él. és Ir.* 1957/1.

2461. SÁNDOR Pál:
(1) 'Alkotó munka és kommunizmus.' *Valóság* 1961/5, 1–9.

(2) 'Az egzisztencializmus társadalmi bázisa és osztálygyökerei.' *Valóság* 1963/2, 1–12.
(3) 'A filozófia is közügy.' *Krit.* 1964/2, 34–40.
(4) 'Francis Bacon.' *M. Tud.* 1961/6, 301–310; *Nagyv.* 1961/6, 906–909.
(5) 'Hegel és a magyar filozófia. (*A szellem fenomenológiája* megjelenése alkalmából)' *MTA Társ. Tört. Tud. Oszt. Közl.* 1962/1–2, 71–88.
(6) 'A XXI. kongresszus néhány elméleti kérdése.' *Valóság* 1959/4, 1–12.
(7) 'Lenin könyvek Horthy-Magyarországon. Emlékek.' *M. Fil. Sz.* 1960/3, 355–361.
(8) 'A logikai vita és a marxizmus-leninizmus oktatás.' *M. Fil. Sz.* 1963/3, 521–531.
(9) 'Marx és Engels a vallásról.' *M. Fil. Sz.* 1961/2, 145–165.
(10) 'A marxista filozófiatörténetirás néhány módszertani kérdése.' *MTA Tud. Társ. Tört. Oszt. Közl.* 1961/4, 327–344.
(11) 'A tudományos ateizmus problémái Lengyelországban. A varsói ateista konferenciáról.' *Vil.* 1961/1, 40–43.
(12) 'A tudomány mint termelőerő.' *Valóság* 1962/5, 1–7.
(13) 'Vallás és filozófia.' *M. Tud.* 1951/1, 1–11.

2462. SÁNDOR Pál, S.:
(1) 'Amerikai imperializmus.' *Gazd.* 1947, 346–350.
(2) 'A magyar agrár – és paraszttörténet polgári irodalmának kritikájához.' *Száz.* 1954/2–3, 373–419.

2463. SÁNDOR Vilmos:
(1) 'Az ezerkilencszázötvennyolc évi Budapesti történész konferenciáról.' *MTA Társ. Tört. Tud. Oszt. Közl.* 1959/2, 155–160.
(2) 'Magyarország függetlenségének jellege a dualizmus korában.' *Társ. Sz.* 1958/1–2, 91–113.
(3) 'Die großindustrielle Entwicklung in Ungarn, 1867–1900.' *Act. Hist.* 1956, 139–247.
(4) 'A magyarországi ipari kapitalizmus kezdeti kibontakozásának néhány kérdése.' *Száz.* 1953/2–3, 384–426.
(5) 'Az Osztrák-Magyar Monarchia felbomlása és a Nagy Októberi Szocialista Forradalom.' *M. Tud.* 1957/11–12, 481–491.

2464. SÁNTA Ilona:
(1) 'Egypártrendszer – többpártrendszer.' *Belpol. Közl.* 1958/8, 21–26.
(2) 'Éberség és az ideológiai szinvonal emelése.' *Társ. Sz.* 1951, 588–597.
(3) 'Harc a magyar munkásosztály egységéért a felszabadulás után.' *Társ. Sz.* 1960/4, 41–61.
(4) 'A két munkáspárt egyesülése Magyarországon, ezerkilencszáznegyvennyolcban.' *Párttört. Közl.* 1958/3, 1–55.
(5) 'Kún Béla a Magyar Tanácsköztársaságról.' *Társ. Sz.* 1958/11, 35–46.
(6) 'A magyar párttörténet oktatásának néhány tapasztalata.' *Társ. Sz.* 1954/12, 121–129.
(7) 'Mindszenty és pártja.' *Belpol. Sz.* 1958/10–11, 38–47.
(8) 'A munkásosztály vezető szerepének néhány elvi kérdése.' *Társ. Sz.* 1959/10, 32–47.
(9) 'Pártéletünk lenini elveiről.' *Társ. Sz.* 1962/10, 27–37.
(10) 'A proletárdiktatúra békés győzelmének néhány tapasztalata népidemokráciánkban.' *Társ. Sz.* 1961/4, 1–19.
(11) 'Szocialista politika, szocialista humanizmus.' *Népszab.* 1963/156, 4–5.

(12) 'A vallásos elmaradottság lekűzdésének kérdéséhez.' *Társ. Sz.* 1952/8–9, 795–807.

2465. SÁNTA Pál:
(1) 'Az ezerkilencszázötös-ezerkilencszázhetes orosz forradalom hatása Magyarországon.' *Prop.* 1953/1, 34–36.
(2) 'A magyar nemzet szocialista fejlődéséről.' *Prop.* 1952/4, 32–35.
(3) 'A szocialista nemzet kialakulásának néhány kérdéséről.' *Prop.* 1954/10–11, 20–28.

2466. SARAI Tibor: 'Ki a kátyuból.' *Uj Zen. Sz.* 1951/6, 8–12.

2467. SARKADI Imre:
(1) 'Egy évtized.' *Irod. Uj.* 1954/35, 1–2.
(2) 'Irodalmi dolgokról.' *Csillag* 1954/10, 1971–1973.
(3) 'Az irodalom és a haszna.' *Irod. Uj.* 1953/24, 8.
(4) 'A paraszti világképről.' *Irod. Uj.* 1954, 6–7.
(5) 'A szinjátszás valóságairól.' *Műv. Nép* 1954, 7–8.

2468. SÁRKÁNY László: 'Amikor Leninre emlékezünk.' *M. Sajtó* 1955/5, 201.

2469. SÁRKÖZI Andor:
(1) 'Irodalmi nyelv vagy köznyelv.' *Kortárs* 1954/3, 6–10.
(2) 'A marxista filozófiai műveltségért.' *Bors. Sz.* 1961/1, 1–5.

2470. SÁRKÖZI Zoltán:
(1) 'Ezernyolcszáznegyvennyolc-ezerkilencszáznegyvenkilenc, Százváros on.' *Válasz* 1949/9, 53–72.
(2) 'A következő láncszem zeneművészetünk fejlődésében.' *Uj Zen. Sz.* 1951/4–5, 23–27.
(3) 'Zene és a társadalom.' *Műv. Nép* 1954/13.
(4) 'A "Magyar Közgazdasági Könyvtár es Archivum". (Adalékok a Magyar Tanácsköztársaság művelődéspolitikájához.)' *Levélt. Köz.* 1959/29, 360–367.

2471. SARLÓS Béla: 'A Budapesti munkásság forradalmi harca és programmja ezernyolcszáznegyvennyolcban.' *Száz.* 1955/1, 75–96.

2472. SAS György: 'Gazdasági életünk néhány kérdése.' *Munka* 1957/2, 5–8.

2473. SÁSDI László: 'A jelleg kérdése.' *Táncműv.* 1952/9, 275–279.

2474. SÁVAI István: 'Ipari épitészetünk történetéhez.' *M. Tech.* 1951/9, 36–46.

2475. SAVANYA József: 'Tagságunk nevelésének kérdései.' *Uj Márc.* 1952/4, 15–19.

2476. SCHARLE Erzsébet (ed.): 'Dokumentumok a Magyar Tanácsköztársaság megalakulásáról és nemzetközi visszhangjáról.' *Párttört. Közl.* 1956/1, 110–121.

2477. SCHIRO Ödön: 'A világnézeti nevelés problémája.' *Köznev.* 1958/6, 133–134.

2478. SCHMIDT Péter: 'Lelkiismereti és vallásszabadság.' *Áll. és Jogtud.* 1964/3, 351–379.

2479. SCHUBERT Ernő: 'A magyar iparművészet és népművészet helyes értékeléséről.' *Szab. Műv.* 1954/5, 193–197.

2480. SCHURECZ József: 'A Politikai Bizottságnak a tag és tagjelölt felvételéről szóló határozata végrehajtásáról.' *Pártmunkás* 1952/5, 6–8.

2481. SCHÜCK Tamás:
(1) 'Idealista-e a relativitáselmélet filozófiai tartalma?' *Valóság* 1964/9, 23–36.
(2) 'Vita a relativitáselméletről.' *Valóság* 1964/5, 78–84.

2482. SEBES István: 'A takarékosság jelentősége a népgazdasági tervünk végrehajtásában.' *Munka* 1951/3, 4–7.

2483. SEBESTYÉN György:
(1) 'Egy kivülálló hozzászólása. (A jelleg vitához.)' *Táncműv.* 1952/4, 343–347.

(2) 'A magyar film szerepe ifjúságunk nevelésében.' *Uj Márc.* 1952/4, 47–48.
(3) 'Szinház és közönség. Jegyzetek a miskolci Déryné Szinház munkájáról.' *Műv. Nép* 1953/2, 30.
(4) 'Szinészeink és a kommunista erkölcs.' *Szinh. és Film.* 1951, 59–61.
(5) 'A szovjet filmek hőse: a dolgozó ember.' *Szov. Kult.* 1952/6, 28–30.
(6) 'Vidéki szinházaink új arca.' *Csillag* 1952/7, 862–869.

2484. SEBESTYÉN Jenő: 'A propagandisták politikai nevelőmunkájának leghatékonyabb eszköze a marxizmus-leninizmus.' *Prop.* 1952/6, 11–14.
2485. SEGESDY Miklós: 'Modern kultúra–marxista kultúra.' *Munka* 1960/9, 13–14.
2486. SERES József:
(1) 'Népi irók, parasztság, értelmiség.' *Kortárs* 1958/12, 887–894.
(2) 'A társadalmi tulajdon védelmére nevelés.' *Köznev.* 1958/6, 139–140.
2487. SIK Csaba: 'Fiatal költőkről – három tételben.' *Valóság* 1961/6, 43–49.
2488. SIK Endre:
(1) 'Harc a békéért.' *Társ. Sz.* 1949, 711–728.
(2) 'Sztálin elvtárs beszédének történelmi körülményei és jelentősége.' *Társ. Sz.* 1950, 17–20.
2489. SIKLÓS András:
(1) 'Adalékok a Magyar Tanácsköztársaság historiográfiájához.' *Száz.* 1959/1, 102–108.
(2) 'Az ezerkilencszáztizennyolc évi magyarországi polgári demokratikus forradalom negyvenedik évfordulójára.' *Pártélet* 1958/4, 83–96.
2490. SIKLÓS János: 'Polémia helyett. (A vidéki irodalom néhány kérdésére.)' *Tisz.* 1960/6, 4.
2491. SIMAI Mihály:
(1) 'Az angol kormány pénzügyi politikája a monopoltőke érdekeinek szolgálatában.' *Pénz. Sz.* 1955/7–8, 536–546.
(2) 'A verseny és a kapitalizmus.' *Népszab.* 1964/101, 5.
2492. SIMÁNDY Pál: 'A szocialista iskolareform néhány elvi kérdése.' *Bors. Sz.* 1963/6, 63–70.
2493. SIMÓ János: 'Irodalmi életünk válsága. (Togliatti cikkeinek margójára.)' *Él. és Ir.* 1957/4.
2494. SIMÓ Jenő: 'Tovább a szocialista realizmus útján. A Szovjet-Irószövetség vezetőségének plénuma.' *Él. és Ir.* 1957/7.
2495. SIMÓ Tibor: 'Harcos agitációt a jövőévi kenyér biztositásáért.' *Pártélet* 1953/9, 18–21.
2496. SIMON András: 'Két út. (Vita a fiatal irókról.)' *Él. és Ir.* 1960/40, 3.
2497. SIMON Béla: 'Népünk tizenötéves útja.' *Tisz.* 1960/4, 1.
2498. SIMON Endre: 'A társadalom, a vallás és az erkölcs kérdései Locke tanitásában.' *M. Fil. Sz.* 1964/1, 96–125.
2499. SIMON Ferenc: 'M.Sz.M.P. hetedik kongresszusa után.' *Stat. Sz.* 1960/1, 3–5.
2500. SIMON György:
(1) 'A közgazdaságtudomány időszerű feladatai. (A Magyar Tudományos Akadémia ezerkilencszázhatvan évi naggyűlése keretében április tizenharmadikán 'A Magyar Szocialista Munkáspárt hetedik kongresszusa és közgazdaságtudomány feladatai' cimmel elhangzott előadás, valamint a hozzákapcsolódó kóreferátumok és hozzászólások összefoglaló ismertetése.).' *MTA Társ. Tört. Tud. Oszt. Közl.* 1960/3–4, 241–245.
(2) 'Matematikai módszerek közgazdasági alkalmazása.' *Társ. Sz.* 1963/11, 72–79.

2501. Simon Károly: 'A kommunista szerénységről.' *Pártépités* 1955/9, 9–12.
2502. Simon Lajos: 'Petőfiék bátorsága. (Vita a fiatal irókról.)' *Él. és Ir.* 1960/39, 7.
2503. Simon László: 'Adalékok a debreceni demokratikus szellemi mozgalmak, különösen a Debreceni Ady-Társaság második világháború korabeli történetéhez.' *Irod. tört.* 1961/3, 296–304.
2504. Simon Lászlóné: 'Az antiklerikális és ateista könyvek ajánlásáról.' *Könyvt.* 1961/6, 351–353.
2505. Simon Péter:
(1) 'A Horthy-rendszer parasztpolitikája.' *Prop.* 1953/11–12, 26–37.
(2) 'A marxizmus győzelmes útja. Az I. Internacionálé megalakulásának századik évfordulójára.' *Pártélet* 1964/9, 3–9.
(3) 'Népidemokratikus államunk alapja.' *Prop.* 1954/6–7, 20–27.
2506. Simon Zsuzsa: 'Szinház és iró együttmüködése.' *Szinh. és Film.* 1954/4, 152–154.
2507. Simonovits István: 'Idealista elméletek a biológiában és orvostudományban.' *Társ. Sz.* 1949, 593–610.
2508. Simonovits Istvánné:
(1) 'Dialektika vagy realizmus.' *M. Tud.* 1963/1, 32–36.
(2) 'Leibniz filozófiájának kettős arculata.' *M. Fil. Sz.* 1958/3–4, 378–397; 1959/1–2, 55–74.
2509. Sin István: 'A termelőeszközök nagyságának és arányának hatása a szövetkezeti gazdálkodásra. (Válasz Berend Iván azonos cimü hozzászólására.)' *Agrártud.* 1958/7–8, 129–33.
2510. Sinka József: 'Tágul-e a világegyetem? Egy csillagászati megfigyelés értelmezéséről.' *Vil.* 1962/11, 37–40.
2511. Sipka Sándor: 'Az izlés vizsgálatának és nevelésének módszeréről.' *Tisz.* 1964/2, 1–2.
2512. Sipos Aladár: 'Magyarország gyáripara az ezerkilencszázhúszas években.' *Közg. Sz.* 1955/7–8, 953–961.
2513. Sipos András: 'A távolbalátás esztétikája.' *Napjaink* 1964/2, 1–2.
2514. Sipos Gyula: 'Elvi igényesség – és szerkesztői gyakorlat.' *Uj Hang* 1954/11–12, 7.
2515. Sipos János:
(1) 'Az anyag és a tudat viszonyának dialektikus felfogásához.' *M. Fil. Sz.* 1960/3, 451–477.
(2) 'Kérdések amelyek elől nem lehet kitérni. (Az anyag és a dialektika viszonyának kérdéséhez.)' *M. Fil. Sz.* 1961/5, 783–811.
(3) 'A népidemokratikus forradalom magyarországi sajátosságaihoz. Hozzászólás néhány vitás kérdéshez.' *M. Fil. Sz.* 1964/1, 16–74.
(4) 'A tudatosság szerepének növekedése a kommunista társadalom épitésének folyamatában.' *M. Fil. Sz.* 1959/3–4, 245–257.
2516. Soczó József: 'Fokozott politikai felvilágositó munkát a termelőszövetkezetekben.' *Pártépités* 1952/6, 29–31.
2517. Solymos Elek: 'A békés egymás mellett élés lenini elvének érvényesülése a népidemokratikus országok külpolitikájában.' *Társ. Sz.* 1956/8, 93–107.
2518. Sólyom László: 'A sematizmus segitője a semmitmondó kritika.' *Csillag* 1951, 664–667.
2519. Somlyai Magda, M:
(1) 'Az ezerkilencszáznegyvenötös földreform néhány kérdéséről.' *Tanulm. M. Népidem. tört.* 1955/237, 2–81.
(2) '"A föld azé, aki megmüveli".' *Tört. Sz.* 1955/1, 3–6.

(3) 'Türkevei szegény parasztok kűzdelme a földért, 1945–1946.' *Száz.* 1957/5–6, 715–750.

2520. Somlyó György:
(1) 'Csatlakozás vagy menekülés – vagy egyik se. (Az új magyar költészet kérdéseiről.)' *Forum* 1949, 419–430.
(2) 'Jegyzetek a költészet lehetőségeiről.' *Irod. Uj.* 1956/17, 4.
(3) 'A provincializmus veszélyéről.' *Csillag* 1954/8, 1547–1550.
(4) 'A szovjet festőművészetről.' *Csillag* 1949/24, 53–55.
(5) 'Vallomás a kritikáról.' *Kortárs* 1963/8, 1240–1247.

2521. Somogyi Gyula: 'A népgazdasag ezerkilencszázötvenhét évi tervének fő arányairól.' *Közg. Sz.* 1957/6, 585–592.

2522. Somogyi István: 'A tudat fejlődése és mechanizmusa.' *M. Pszich. Sz.* 1963/1, 47–59.

2523. Somogyi János: 'A Moszkvai Állami Egyetem Ateizmustörténeti és elméleti tanszékének munkájáról.' *M. Fil. Sz.* 1962/1, 112–158.

2524. Somogyi Zoltán:
(1) '"Az ember nevében, az ember javára". (Az Sz. K.P. huszonkettedik kongresszusa programmtervezetéről.)' *M. Fil. Sz.* 1961/6, 825–852.
(2) 'Feuerbach ateizmusa és a marxista valláskritika.' *Vil.* 1962/7–8, 1–13.
(3) 'Materialista történetfelfogás és humanizmus.' *Vil.* 1963/2, 71–78; 1963/3, 136–142; 1963/4, 197–201.
(4) 'A nemzetközi kommunista mozgalom megoldandó kérdéseihez.' *M. Fil. Sz.* 1963/6, 1025–1043.
(5) 'A szekszuáletikai vitához.' *M. Fil. Sz.* 1963/3, 509–520.

2525. Somosköi János:
(1) 'A népidemokrácia mint a politikai forradalom formája.' *M. Fil. Sz.* 1964/4, 205–211.
(2) 'A szocialista állam kérdéséről.' *Társ. Sz.* 1964/8–9, 87–98.

2526. Sonkoly István: 'Az ezerkilencszáztizenkilenc évi tanácsköztársaság zenéje.' *Alföld* 1959/3–4, 132–134.

2527. Soós Gyula: 'Képzőművészetünk új fejlődése és kimagasló eseményei.' *Uj Márc.* 1954/1, 63–70.

2528. Soós István: 'Levél az *Uj Hang* első számáról.' *Uj Hang* 1952/3, 70–72.

2529. Soós Katalin: 'A munkásság helyzete és sztrájkharca Szegeden az ezerkilencszázhúszas években.' *Acta. Un. Szeg.* 1957, 25–55.

2530. Soós Magda: 'Az áldozatvállalásról.' *Irod. Uj.* 1953/25, 6.

2531. Sós Aladár: 'A megértés lélektani és logikai feltételei.' *Húsz. Sz.* 1948, 177–187.

2532. Sós Endre: 'A *Kortárs* és az *Uj Irás* néhány disputájáról.' *M. Nemzet.* 1963/86, 4.

2533. Sós Imre, Boross János (etc.): 'A művészi fejlődésről.' *Szinh. és Film.* 1954/1, 18–23.

2534. Sós Vilmos:
(1) 'Az akaratszabadság és a determinizmus. (Földesi Tamás: 'A szabadakarat problémája am arxista filozófiában' című cikkéhez.)' *M. Fil. Sz.* 1959/3–4, 368–379.
(2) 'Determinizmus és vallásos világkép.' *Vil.* 1962/6, 7–12.
(3) 'Az okság-elmélet problémái Marx 'Tőkéjében'.' *M. Fil. Sz.* 1959/1–2, 129–161.
(4) 'Valóban következetes-e a predeterminizmus koncepciója? (Megjegyzések

Ungvári Gyula 'Dialektikus materialista determinizmus egyes kérdéseiről' cimü cikkéhez')' *M. Fil. Sz.* 1961/5, 772–782.

2535. Sovány Ferenc: Anyag gazdálkodásunk időszerű kérdései. *Többterm.* 1956/9, 17–21.

2536. Sőtér István:
(1) 'A békekongresszus után.' *Irod. Uj.* 1955/10, 2–3.
(2) 'A helsinkii béke világtalálkozó.' *Társ. Sz.* 1955/10, 137–144.
(3) 'Irodalmi és zenei népiesség (Bartók Béla – analógiák).' *Kortárs* 1961/12, 925–930.
(4) 'Az irodalom szerepe a "nemzeti ideológiában".' *Uj Irás* 1963/6, 732–733.
(5) 'Irodalomtudományunk feladatai a népi irók vitájában.' *M. Tud.* 1958/8–9, 297–304.
(6) 'Irodalomtörténetirásunk és élő irodalmunk.' *Csillag* 1955/6, 1268–1274.
(7) 'Jegyzet a szocialista realizmusról.' *Kortárs* 1958/3, 437–441.
(8) 'Jegyzet a korszerűségről.' *Krit.* 1963/2, 3–6.
(9) 'Jegyzet a kritikáról és az irodalomtörténetről.' *Krit.* 1963/4, 3–5.
(10) 'A komplex-összehasonlitó kutatások elvi kérdései.' *Világ. Figy.* 1963/10, 7.
(11) 'Kritika és művészet.' *Kortárs* 1961/7, 145–146.
(12) 'Les problèmes de principe des recherches comparatives complexes.' *Act. Litt.* 1962/6, 15–24.
(13) 'Lukács György hetven éves.' *Csillag* 1955/4, 781–784.
(14) 'A magyar romantika.' *Irod. Uj.* 1954/14, 1–2.
(15) '"Művekkel akarunk felelni". (Sőtér István válasza Király István és Z. Pintér J. vitájára.)' *Forum* 1949, 324–327.
(16) 'Megjegyzés az irodalmi vitákhoz.' *Csillag* 1954/2, 301–305.
(17) 'Parallélisme de la poésie et de la musique populaire à l'Europe de l'Est.' *Act. Litt.* 1951/4, 3–22.
(18) 'Polgárosodás és nemzetiség.' *MTA Nyelv és Irod. tud. Oszt. Közl.* 1962/1–4, 119–186.
(19) 'Profétikus esztétika.' *Forum* 1949, 109–126.
(20) 'Realizmus – modernizmus.' *Él. és Ir.* 1960/4, 1–2.
(21) 'A szovjet irók második kongresszusa.' *Szov. Kult.* 1955/1, 1–3.

2537. Spira György:
(1) 'Kossúth Lajos forradalmi szövetsége a radikális baloldallal, és a népi tömegekkel.' *Kossúth Eml.* 1952/2, 143–248.
(2) 'A *Neue Rheinische Zeitung* utolsó cikke a magyar szabadságharcról.' *Társ. Sz.* 1959/1–2, 25–36.
(3) 'Parasztságunk és az első magyar polgári forradalom nemesi vezetése.' *Száz.* 1948/1–4, 101–149.
(4) 'Szlovák bányászok az ezernyolcszáznegyvennyolc-ezernyolcszáznegyvenkilenci magyar szabadságharcban.' *M. Tört. Kong.* 1953, 296–307.
(5) 'A tehetetlen kor.' *Valóság* 1948/4, 532–553.

2538. Spiró Miklós: 'A termelékenység kérdései tervgazdaságunkban.' *Gazd.* 1949, 590–999; 667–676.

2539. *Statisztikai Szemle* (edit):
(1) 'Felszabadulásunk tizedik évfordulója.' *Stat. Sz.* 1955/4, 281–298.
(2) 'A Központi Statisztikai Hivatal jelentése az ezerkilencszázötvenhat évi népgazdasági terv első negyedévének teljesitéséről.' *Stat. Sz.* 1956/3, 385–388.

(3) 'Sz. K.P. XX. kongresszusa a leninizmus nagy diadala.' *Stat. Sz.* 1956/3, 193–195.
(4) 'Társadalmi-gazdasági fejlődésünk irányelvei.' *Stat. Sz.* 1959/13, 1171–1173.

2540. STENEZINGER László: 'A mezőgazdasági termelőszövetkezetek szabályairól.' *Gazdál.* 1957/3, 33–44.
2541. STILLER Róbert: 'Az építőipar és a szocialista építészet.' *Ép.-Ép.* 1951, 561–562.
2542. STOLL Béla, TÓTH Dezső, (etc.): 'Vita a magyar irodalom korszakhatárairól.' *Irod. Tört.* 1954/4, 470–478.
2543. STRAUB F. Bruno:
(1) 'Az Akadémia könyv és folyóirat-bizottságának munkája.' *Akad. Ért.* 1951, 228–232.
(2) 'A béke időszerü kérdései.' *M. Tud.* 1958, 199–205.
2544. SUKI Béla: 'Gondolatok az egzisztencializmusról.' *Tisz.* 1962/9, 2–3.
2545. SULÁN Béla: 'A tudósok szerepe a békéért folyó harcban.' *M. Nemzet* 1963/129, 7.
2546. SÜKÖSD Mihály:
(1) 'Egy aggastyán arcképéhez. A kilencvenéves Bertrand Russellről.' *Él. és Ir.* 1962/20, 3.
(2) 'A "modern" költészetről. Hozzászólás a vitához.' *Él. és Ir.* 1958/33, 3–6.
(3) 'Vázlatok a "Két kultúrá"-hoz. (Snow, C.P.: *Két kultúra és a tudományos forradalom.*)' *Kortárs* 1963/6, 920–932.
2547. SÜTŐ Gábor: 'Latin-Amerika népeinek harca az Egyesült Államok imperialista politikája ellen.' *Társ. Sz.* 1959/1, 71–79.
2548. SÜTŐ Ottó:
(1) 'Az egyesülés és a széthúzás tendenciái az imperialista hatalmak nemzetközi politikájában.' *Társ. Sz.* 1959/8–9, 72–93.
(2) 'Az Egyesült Államok a kis népek elnyomója és leigázója.' *Pártélet* 1958/11, 44–49.
2549. SVÉD László: 'A magyarországi ifjúmunkásmozgalom (1905–1908).' *Párttört. Közl.* 1956/2, 46–67.
2550. *Szabad Művészet* (edit):
(1) 'Az I. Országos képzőművészeti tanácskozás.' *Szab. Műv.* 1953/1, 39–40.
(2) 'Az ezerkilencszázötvenegy év képzőművészeti munkájáról.' *Szab. Műv.* 1952/1, 2–5.
(3) 'Forradalmi művészet Kinában.' *Szab. Műv.* 1949, 300–305.
(4) 'A képzőművészet ezerkilencszázötvenkettő évi Kossuth-dijasai.' *Szab. Műv.* 1952/4, 147–151.
(5) 'Kormányprogramm és képzőművészetünk.' *Szab. Műv.* 1953/5, 193–196.
(6) 'MDP II. kongresszusának útmutatásai.' *Szab. Műv.* 1951/1, 97–150.
(7) 'Minden erőnkkel egész tehetségünkkel harcoljunk a béke magyar ügyéért.' *Szab. Műv.* 1952/10, 4–57.
(8) 'A plakátművészet kérdéseiről.' *Szab. Műv.* 1952/8, 132–136.
(9) 'Pátzay Pál "A képzőművészetek szintéziséről" – felszólalása.' *Szab. Műv.* 1956/4, 195–196.
(10) 'A szovjet képzőművészet újabb fellendüléséért.' *Szab. Műv.* 1954/9, 389–391.
2551. SZABÓ Ágnes (ed.): 'A Kommunista Internacionálé megalakulásának negyvenedik évfordulójára.' *Párttört. Közl.* 1959/1, 164–182.

2552. SZABÓ András: 'A freudizmus bűnözéselmélete.' *M. Fil. Sz.* 1964/1, 75–95.
2553. SZABÓ András György:
(1) 'Hogyan torzitotta el a dogmatizmus a társadalmi törvények marxista felfogását?' *Társ. Sz.* 1964/12, 89–102.
(2) 'A szocialista állam fejlődéséről.' *Népszab.* 1963/257, 4–5.
(3) 'A szocialista forradalom és a leninizmus.' *Népszab.* 1963/205, 4–5.
(4) 'Sztálin filozófiai műveiről.' *M. Fil. Sz.* 1961/6, 853–884.
(5) 'Tapasztalataink a Szovjetunió Tudományos Akadémiájának Filozófiai Intézetében.' *M. Fil. Sz.* 1960/1, 131–134.
(6) 'A törvény és az ember.' *M. Fil. Sz.* 1960/1, 1–31.
(7) 'A törvény fogalmának dialektikus materialista felfogásához.' *M. Fil. Sz.* 1962/6, 797–824.
(8) 'A tudományos gondolkodás és a vallás.' *Valóság* 1959/5, 46–53.
(9) 'Adalékok az érzéki közvetlenség és a tudományos absztrakció viszonyának fejlődéséhez.' *M. Fil. Sz.* 1960/4, 509–545.
(10) 'A dialektikus és a logikai ellentmondás különbségéről.' *M. Fil. Sz.* 1961/4, 408–503.
2554. SZABÓ Árpád:
(1) 'Beiträge zur Geschichte der griechischen Dialektik.' *Act. Jur.* 1953/410.
(2) 'A dialektika-történet néhány kérdése.' *Term. és Társ.* 1954/6, 321–323.
2555. SZABÓ Árpád, SZÉPFALUSY Péter: 'A determinizmus dialektikus materialista értelmezése és a modern természettudomány.' *Per. Poly.* 1964, 17–20.
2556. SZABÓ Bálint:
(1) 'A felszabadulás utáni forradalmi átalakulás jellege és szakaszai hazánkban.' *Párttört. Közl.* 1960/1, 42–74.
(2) 'Népidemokráciánk történetének néhány vitatott problémájáról.' *Párttört. Közl.* 1964/2, 128–148.
(3) 'A szocializmusért és a kommunizmusért vivott harc hatalmas történelmi tapasztalata. (Az SzKP története új tankönyvének megjelenése alkalmából.)' *Párttört. Közl.* 1959/3–4, 16–29.
2557. SZABÓ Dénes: 'A tudomány szerepe a társadalom fejlődésében.' *Faipar* 1963/11, 321–325.
2558. SZABÓ Ede:
(1) 'A nemzedék-babona. Egy államelmélet kisértetjárása.' *Uj Irás* 1963/4, 484–488.
(2) 'Modernség, korszerűség.' *Kortárs* 1962/2, 263–266.
(3) 'Őszintén a kritikáról.' *Uj Irás* 1964/4, 493–496.
2559. SZABÓ Éva: 'Adalékok a M.K.P. szervezetének létrejöttéhez. (1944 okt.-1945 május.)' *Párttört. Közl.* 1960/1–2, 75–112.
2560. SZABÓ Ferenc: 'Zeneművészetünk időszerü kérdései.' *Uj. Zen. Sz.* 1953/1, 1–5.
2561. SZABÓ Ferenc, SZABOLCSI Bence: 'Összefoglaló és zárszó. (A II. Magyar Zenei Héten.)' *Uj. Zen. Sz.* 1953/11, 40–42.
2562. SZABÓ Gábor:
(1) 'Az elemi részecskék kettős természetéről.' *M. Fil. Sz.* 1962/6, 898–907.
(2) 'A megmaradási tételek és a dialektikus materializmus.' *Vil.* 1963/3, 158–160.
2563. SZABÓ György:
(1) 'Helyünk a világban.' *Él. és Ir.* 1957/24.
(2) 'Irodalomtörténet és technika.' *Él. és Ir.* 1958/10, 7.

(3) 'A korszerű marxista esztétikáért.' *Él. és Ir.* 1963/24, 5.
(4) 'Merre tart az új realizmus?' *Könyvt.* 1958/2, 131–132.
(5) 'Olasz irodalomtudósok a realizmusról.' *Világ. Figy.* 1963/4, 400–407.
(6) 'A realizmus kérdéseiről. A Gramsci Intézet vitája.' *Világ. Figy.* 1960/3, 281–282.
(7) 'Az új realista filmművészet kérdéseiről.' *Irod. Figy.* 1956/4, 333–343.
(8) 'Vita a Tavaszi Tárlatról. Indokolás és ítélet.' *Él. és Ir.* 1957/6.
(9) 'Veszélyes elméletek. Vita az irodalmi modernségről.' *Él. és Ir.* 1958/31, 7.

2564. SZABÓ Imre:
(1) 'Fogarasi Béla: Filozófiai előadások és tanulmányok.' *MTA Társ. Tört. Közl.* 1953, 295–365.
(2) 'A magyar pozitivista jogbölcselet birálata.' *MTA Társ. Tört. Tud. Oszt. Közl.* 1952/3–4, 249–282.
(3) 'A Magyar Tanácsköztársaság állama és joga.' *M. Fil. Sz.* 1959/1–2, 30–48.
(4) 'A népidemokratikus államhatalom fejlődése hazánkban.' *Tan. M. Népidem. tört.* 1955, 585–626.
(5) 'Sztálin elvtárs új munkáinak jelentősége jogtudományunk számára.' *Jogtud. Közl.* 1953/1, 1–10.
(6) 'J. V. Sztálin tanitása a nyelvtudományról és a jogi felépitmény kérdése.' *MTA Nyelv és Irod. Tud. Oszt. Közl.* 1951, 91–102; *MTA Társ. Tört. Tud. Oszt. Közl.* 1951, 91–102.
(7) 'A társadalomtudományok helyzete és az országos távlati tudományos kutatási terv.' *M. Tud.* 1963/8, 503–513.
(8) 'Választások Nyugaton és nálunk.' *Csillag* 1953/5, 611–617.

2565. SZABÓ Imre:
(1) 'Az értelmiség útja.' *Népszab.* 1963/259, 8.
(2) 'Lenin és a társadalomtudományok.' *M. Tud.* 1960/5–6, 333–340.
(3) 'A marxista szociológiáról.' *Kortárs* 1960/6, 851–855.

2566. SZABÓ István: 'Kossúth és a jobbágyság felszabaditása.' *Száz.* 1952/3–4, 509–592.

2567. SZABÓ János: 'Társadalmi tudományos élet.' *Mélyép. Tud. Sz.* 1955/4–5, 147–152.

2568. SZABÓ József:
(1) 'A kommunista épités húszéves programmjának fő gazdasági feladatairól.' *Közg. Sz.* 1962/1, 1–19.
(2) 'A lenini hármas jelszó alkalmazásának néhány kérdése.' *Prop.* 1953/11–12, 38–45.
(3) 'A nyugati kultúra válsága.' *Húsz. Sz.* 1949, 311–314.
(4) 'Az önkéntesség elvének helyes értelmezése a termelőszövetkezeti mozgalom fejlesztésében. *Prop.* 1955/11, 50–54.
(5) 'A szabadság új értelme.' *Húsz. Sz.* 1948, 95–108.
(6) 'A Szakszervezetek Országos Tanácsa Titkárságának tájékoztatója a munkások és alkalmazottak életszinvonalának ezerkilencszázötvenegy évi alakulásáról.' *Munka* 1958/8, 3–5.
(7) 'A szocializmus alapjának lerakása és a szocializmus teljes felépitésének távlatai hazánkban.' *Pártélet* 1962/10, 30–37.

2569. SZABÓ Kálmán:
(1) 'A közgazdaságtudomány fellenditéséért.' *Társ. Sz.* 1954/4, 53–74.
(2) 'Lenin műveinek negyedik kötete.' *Társ. Sz.* 1953/10–11, 1036–1049.

(3) 'Második ötéves tervünk alapelvei.' *Társ. Sz.* 1956/8, 11–28.
(4) 'A népjólét emelésének a szocializmus építésének kongresszusa.' *M.-Sz. Közg. Sz.* 1954/6–7, 497–507.
(5) 'Szocialista tervszerűség és a spontaneitás.' *Társ. Sz.* 1957/7–8, 161–176.

2570. SZABÓ Károly: 'A hosszú távlati területi tervezés kérdései hazánkban.' *Közg. Sz.* 1956/9, 1032–1040.
2571. SZABÓ László: 'A giccs kérdéséhez.' *Rajztan.* 1963/5, 14–15.
2572. SZABÓ L. István:
(1) 'Az antikommunizmus öntörvénye.' *Népszab.* 1963/255, 2–3.
(2) 'Emberség és erély.' *Népszab.* 1963/132, 3.
(3) 'És eljött az a korszak...' *Népszab.* 1963/43, 3.
(4) 'A harcoló, vitázó Lenin.' *Népszab.* 1964/261, 3.
(5) 'Milliók igénye.' *Népszab.* 1963/127, 1.
(6) 'Hozzászólás az építőművészoktatás kérdéséhez.' *M. Épit.* 1952/5–6.
2573. SZABÓ Magdolna: 'Oblomovizmustól a szociális világszemléletig.' *Embernevelés* 1947, 153–157.
2574. SZABÓ Mária: 'Lenin műveinek harmincharmadik kötete.' *Pártélet* 1953/9, 30–31.
2575. SZABÓ Pál:
(1) 'Dolgozók és irók.' *Könyvbarát* 1951/3, 2–3.
(2) 'Feladatok és erőforrások.' *Műv. Nép.* 1954/33.
(3) 'Irodalom és valóság.' *M. Nemzet* 1963/219, 4.
(4) 'Irók és olvasók.' *Műv. Nép.* 1952/10, 14–15.
(5) 'Megjegyzések az idei könyvhét ünnepéhez.' *Irod. Uj.* 1953/22, 1.
(6) 'Régi választások.' *Uj Hang* 1953/5, 27–30.
(7) 'A mulatozás művészete. Hozzászolás a *Művelt Nép* vitájához.' *Műv. Nép* 1954/2, 9–11.
(8) 'Parasztábrázolás az irodalomban.' *Él. és Ir.* 1962/3, 3–4.
(9) 'A Szovjetunió Kommunista Pártjának XX. Kongresszusa.' *Irod. Uj.* 1956/7, 1.
(10) 'Technika és irodalom.' *Csillag* 1956/1, 176–179.
(11) 'A vitáról és a kritikáról.' *Csillag* 1950/31, 48–49.

2576. SZABÓ Pál Zoltán: 'A természeti földrajz a szocializmus építésének eszköze.' *Földr. Ért.* 1953/1–2, 79–99.
2577. SZABÓ Sándor: 'Hozzászólás Zala Ferenc 'A tervteljesités elemzése egy felvásárló kereskedelmi vállalatnál', című cikkéhez.' *Stat. Sz.* 1952/8, 692–695.
2578. SZABÓ Sándorné: 'Gondolatok a kommunista erkölcsről.' *Iparitan* 1959/6, 2–3.
2579. SZABÓ Tibor: 'Szexuális nevelés, szerelem, házasság.' *Köznev.* 1958/3, 65–66.
2580. SZABOLCSI Bence:
(1) 'A felvilágosult Európa és vidékei.' *Énekszó* 1950, 119–128.
(2) 'Mai zene, mai közönség.' *M. Nemzet* 1964/91, 13.
(3) 'A második magyar zenei hétről.' *Csillag* 1953/12, 1904–1909.
(4) 'Még egyszer: őstörténet és népzene.' *Irod. Uj.* 1954/4, 4.
(5) 'Népi és egyéni műalkotás a zenetörténetben. (Hozzászólásokkal.)' *MTA Nyelv és Irod. Tud. Oszt. Közl.* 1953/1–2, 273–299.

2581. SZABOLCSI Bence, BARTHA Dénes: 'Zenetudományi Bizottság munkája az ezerkilencszázötvenegy-ezerkilencszázötvenkettedik évben és a zenetudományban ez időben végzett munkálatok értékelése.' *MTA Nyelv és Irod Tud. Oszt. Közl.* 1953/4, 409–413.
2582. SZABOLCSI Gábor:
(1) 'Iró és valóság.' *Tisz.* 1959/12, 1–2.

(2) 'Irói szemlélet – pozitiv hős.' *Tisz.* 1960/6, 1–8.
(3) 'Kritika és irodalmi közvélemény.' *Tisz.* 1960/12, 1–2.
(4) 'Szocialista irodalom – vagy táji irodalom.' *Tisz.* 1958, 1–2.
(5) 'Szocialista realizmus és modernizmus.' *Kortárs* 1959/3, 457–461.
(6) 'Törvény vagy lehetőség? Hozzászólás a modernség-vitához.' *Él. és Ir.* 1958/30, 1–2.
(7) 'Várakozás vagy előretörés. Hozzászólás a kritikai élet kérdéseihez.' *Él. és Ir.* 1962/7, 6–7.

2583. Szabolcsi Miklós:
(1) 'Egy napilap (*Magyar Nemzet*) kritikái.' *Csillag* 1954/2, 314–319.
(2) 'Eszmék és téveszmék.' *Népszab.* 1962/253, 7.
(3) 'Gondolatok a XX. Kongresszus után.' *Csillag* 1956/4, 805–811.
(4) 'A hagyományok folytatása. A szegedi kritikusi konferencia vitájából.' *Él. és Ir.* 1963/22, 3.
(5) 'Irodalmi birálatunk helyzete.' *Csillag* 1955/7, 1490–1499.
(6) 'Iró és társadalom.' *Népszab.* 1964/69, 9.
(7) 'Az irodalom védelmében. (Válasz Illés Bélának 'A kritika védelmében' cimü cikkére.)' *Él. és Ir.* 1960/38, 3.
(8) 'A kritika, nemzetközi nézőpontból. *Krit.* 1964/5, 38–48.
(9) 'Közgyűlés után.' *Csillag* 1954/8, 1535–1541.
(10) 'A kritika – mérlegen.' *Él. és Ir.* 1961/40, 3.
(11) 'Nacionalizmus és a legújabb magyar irodalom néhány problémája. (Vitainditó tézisek Barta János, Sziklay László, etc. hozzászólásával.)' *MTA Nyelv. és Irod. Tud. Oszt. Közl.* 1960/1–4, 133–192.
(12) 'A "nemzetközi" és a "nemzeti" egységért.' *Nagyv.* 1964/5, 746–749.
(13) 'A magyar proletárirodalom kutatásainak kérdéseihez.' *Irod. tört. Közl.* 1959/2, 177–183.
(14) 'Még egyszer eszmékről és téveszmékről.' *Kortárs* 1963/2, 309–313.
(15) 'Problèmes de l'évolution de la poésie lyrique socialiste.' *Act. Litt.* 1962/5, 509–514.
(16) 'Szocialista irodalom ma.' *Krit.* 1963/3, 3–8.
(17) 'Vita közben. (Garaudy realizmus elméletéről.)' *Nagyv.* 1964/11, 1714–1718.

2584. Szabolcsi Miklós, Illés László: 'A magyar szocialista irodalom fejlődésének problémái és kapcsolatai a német szocialista irodalommal.' *Irod. tört. Közl.* 1962/2, 137–150.

2585. Szakál Pál: 'Anyagi érdekeltség a szerződéses termelésben.' *Közg. Sz.* 1957/4, 426–437.

2586. Szakasits Árpád:
(1) 'A marxizmus-leninizmus győzelme a mensevizmus felett.' *Társ. Sz.* 1957/6, 73–91.
(2) 'Száz esztendő.' *Népszava* 1964/227, 3.
(3) 'Sztálin elvtárs hetvenedik születésnapjára.' *M.-Sz. Közg. Sz.* 1949, 473–480.

2587. Szakasits Doroszlói György:
(1) 'A műszaki fejlődés fő mozgatóerői a szocializmusban.' *M. Fil. Sz.* 1961/5, 692–704.
(2) 'A technikai fejlődés következményei, hatása a mai kapitalizmusban.' *Közg. Sz.* 1959, 406–416.
(3) 'A tudományos kutatás és a gazdasági fejlődés.' *Valóság* 1964/8, 69–74.

2588. SZAKÁCS Kálmán: 'A K.M.P. parasztpolitikájának néhány kérdéséről (1928–1929).' *Párttört. Közl.* 1959/3–4, 42–87.

2589. SZALAI Béla:
(1) 'Magyarország és Jugoszlávia népeinek barátságáért.' *Tart. B. Nép. Dem.* 1955/28, 3.
(2) 'A szocializmus építése meggyorsitása hazánkban.' *M.-Sz. Közg. Sz.* 1951, 217–232.

2590. SZALAI Béla, SZABÓ Kálmán: 'Népgazdaságunk fejlesztésének ezerkilencszázötvennégy évi terve.' *Társ. Sz.* 1954/1, 37–50.

2591. SZALAI György: 'Nyomornegyedek a templomok árnyékában. Adalékok az ellenforradalmi korszak egyházi szociálpolitikájához.' *Vil.* 1963/11, 655–658.

2592. SZALAI Sándor:
(1) 'Comte és Marx avagy a szociológia eredete.' *Szoc.* 1946, 147–154.
(2) 'Elméleti munkánk – a gyakorlatban.' *Szoc.* 1947, 264–270.
(3) 'Gondolat és anyag (Filozófiai karcolat).' *Ath.* 1947, 27–28.
(4) 'A filozófiai frontról. (Jegyzetek Zsdanov filozófiai felszólalásához, Lukács Gy. és Rudas L. új könyveihez.)' *Szoc.* 1948, 25–37.
(5) 'Formális logika és matematikai logika. (Hozzászólás Kálmán L. 'A matematikai logikáról' cimü vitainditó cikkéhez.)' *M. Tud.* 1958, 338–406.
(6) 'Idő a mérlegen. Az idő társadalmi megitélése és a szociológiai időmérleg vizsgálatok néhány tapasztalata.' *Vil.* 1964/3, 11–25.
(7) 'A kegyetlenség renaissancea. (Egy fejezet a társadalom kórtanából.)' *Szoc.* 1946, 45–50.
(8) 'Módszertani megfontolások a marxista szociológia szakkutatás időszerű kérdéseihez.' *M. Fil. Sz.* 1962/5, 663–692; 1962/6, 825–880.
(9) 'Szociáldemokrácia és leninizmus. (Vita Lukács Györggyel.)' *Szoc.* 1946, 449–354.

2593. SZALAY Károly: 'Humor és szatira.' *Valóság* 1960/4, 38–47.

2594. SZAMEL Lajos:
(1) 'Az államigazgatás társadalmasitásának néhány elvi problémája.' *Áll. és Igaz.* 1964/10, 903–918.
(2) 'Választási rendszerünk továbbfejlesztése.' *Áll. és Igaz.* 1953/4–5, 190–199.

2595. SZAMOS Rudolf: '"Vidéki vagy vidékies irodalom". (Szamos Rudolf azonos cimü cikke nyomán keletkezett vitáról.)' *Él. és Ir.* 1960/26, 1–10.

2596. SZÁNTÓ Béla: 'Emlékezés a Magyar Tanácsköztársaságra.' *Társ. Sz.* 1959/3, 73–84; *Párttört. Közl.* 1959/1, 121–144.

2597. SZÁNTÓ György:
(1) 'A nemzetközi erőviszonyok eltolódása és a jelenlegi nemzetközi helyzet.' *Pártélet.* 1958/7, 18–28.
(2) 'A szocialista és a demokratikus erők nemzetközi összefogása.' *Pártélet* 1957/5, 46–54.
(3) 'A Sz.K.P. XXI. kongresszusának nemzetközi jelentősége.' *Pártélet* 1959/3, 11–19.

2598. SZÁNTÓ Imre:
(1) 'A fehér terror rémuralma Heves megyében, 1919–1921.' *EPF Évk.* 1958, 329–354.
(2) 'A "szűkebb haza", – a szülőföld szeretete és a szocialista hazafiság.' *Tudósitó* 1964/1–2, 23–26.

2599. SZÁNTÓ Judit Katalin: 'A valóságábrázolás néhány mai nyugati drámában.' *Dun.* 1955/13, 70–85.

2600. SZÁNTÓ Károlyné: 'A munkaközösségi balettiskolák fejlődése.' *Táncműv.* 1953/8–9, 260–263.

2601. SZÁNTÓ Lajos: 'A kommunizmus építésének programmja és a tudomány.' *Valóság* 1962/2, 1–6.

2602. SZÁNTÓ Miklós:
(1) 'Hozzászólás a szociológiai vitához.' *Él. és Ir.* 1961/22, 4–5.
(2) 'A lengyel szociológiáról.' *M. Fil. Sz.* 1963/2, 309–314.

2603. SZÁNTÓ Rezső:
(1) 'A kommunizmus építkezései a béke művei.' *Társ. Sz.* 1952/1, 12–26; 1952/2–3, 58–65.
(2) 'A kommunisták munkája a Népőrségben.' 1918–1919. *Társ. Sz.* 1958/11, 99–108.
(3) 'Lenin nagy életműve.' *Uj Márc.* 1954/1, 1–18.
(4) 'A szocializmus gazdasági alaptörvénye.' *Szov. Kult.* 1953/3, 21–24.
(5) 'Lenin és Sztálin a bírálatról és önbírálatról. (Szemelvények Lenin és Sztálin irásaiból.)' *Társ. Sz.* 1948, 534–548.
(6) 'Sztálin művei magyarul.' *M.-Sz. Közg. Sz.* 1949, 377–386.
(7) 'Sztálin műveinek nyolcadik kötete.' *Társ. Sz.* 1952/8–9, 785–794.
(8) 'Sztálin – a békéért.' *Társ. Sz.* 1952/5, 402–418.
(9) 'Sztálin műveinek tizedik kötete.' *Társ. Sz.* 1952/12, 1272–1283.
(10) 'Sztálin tanitásai a szocializmus gazdasági alapjainak felépitéséről.' *M.-Sz. Közg. Sz.* 1949, 527–566.
(11) 'A Szovjetunió békepolitikája s a két rendszer békés együttműködése.' *Prop.* 1952/4, 29–31.
(12) 'A szovjet parasztság útja a szocializmus felé.' *Társ. Sz.* 1949, 122–132.

2604. SZARVAS Aladár:
(1) 'A háboru és béke kérdése Sztálin elvtárs új művében. (*A szocializmus közgazdasági problémái a Szovjetunióban.*)' *Prop.* 1952/9, 30–33.
(2) 'Az imperializmusról szóló lenini-sztálini tanitások feldolgozásának néhány tapasztalata.' *Prop.* 1952/3, 7–9.

2605. SZÁSZ István: 'Neoprimitiv mitosz és újfajta hősiesség.' *Jelenkor* 1962/4, 536–540.

2606. SZATMÁRI István: 'A szocializmus építésének dicsőséges útján. A Román Munkáspárt II. kongresszusa.' *Pártélet* 1956/1, 58–64.

2607. SZAUDER József:
(1) 'A magyar irodalmi népiességről. (Fogalom, történelmi vázlat, feladatok.)' *Világ. Figy.* 1958/2, 155–161.
(2) 'A magyar szentimentalizmus problémái.' *Irod. tört. Közl.* 1963/4, 405–421.

2608. SZAVAI Nándor:
(1) 'Jean-Jacques Rousseau, 1712–1778.' *Ped. Sz.* 1962/6, 477–488.
(2) 'Rousseau vallomásai.' *Uj Irás* 1962/10, 1130–1134.

2609. *Századok* (edit):
(1) 'A feudális társadalmi formáról, gazdasági alaptörvényéről.' *Száz.* 1955/4–5, 729–735.
(2) 'Rákosi Mátyás és a magyar történettudomány.' *Száz.* 1952/1, 1–23.
(3) 'A századok munkájáról.' *Száz.* 1956/3, 416–424.
(4) 'A szovjet történészek néhány elsőrendű fontosságú feladatáról.' *Száz.* 1953/2–3, 427–433.
(5) 'Vita az ezernyolcszázhetvenöt évi fúzió történetével kapcsolatos kérdések-

ről. (Vita Markovitcs Pálné 'Az ezernyolcszázhetvenötös fúzió története', cimü munkájáról.)' *Száz.* 1955/6, 924–933.

2610. Szécsi András:
(1) 'A DISz megalakulásának jelentősége ifjúságunk és népidemokráciánk fejlődésében.' *Uj Márc.* 1952/6, 25–30.
(2) 'Felszabadult hazánk legdrágább kincse az ifjúság.' *Uj Márc.* 1953/4, 19–24.
(3) 'Marx Károly az ifjúság védelmezője, a szocialista nevelés alapja.' *Uj Márc.* 1953/2–3, 55–61.
(4) 'Az új és a régi erkölcs harca ifjúságunk szerelmi életében.' *Uj Márc* 1952/5, 25–31.

2611. Szecskő Tamás: 'Vallásos aktivitás és a gazdasági ciklus.' *Vil.* 1963/4, 14–17.

2612. Szecsődi László:
(1) 'A kultúrális pártmunka feladatai a hetedik kongresszus útmutatásainak fényében.' *Pártélet* 1960/2, 30–40.
(2) 'Lenin: *Materializmus és empiriokriticizmus* cimű művének történelmi jelentősége.' *Társ. Sz.* 1959/4, 66–83.
(3) 'Lenin: *Filozófiai füzetek.*' *Társ. Sz.* 1954/8–9, 140–159.
(4) 'A marxizmus-leninizmus tanitása az erkölcsről.' *Partélet* 1959/1, 44–50.
(5) 'Mozgás és fejlődés a természetben és a társadalomban.' *Term. és Tech.* 1953/5, 292–295.
(6) 'Művészeti közéletünk vitáiról.' *Társ. Sz.* 1962/3, 31–47.
(7) 'A művészeti szövetségesek ideológiai feladatairól.' *Pártélet* 1961/12, 30–37.
(8) 'Sztálin tanitása a nyelv és gondolkodás egységéről.' *Term és Tech.* 1953/8, 460–464.
(9) 'Pártszervetünk kultúrális munkájáról.' *Társ. Sz.* 1960/7, 31–41.
(10) 'Tegyük a kultúrális munkát a pártmunka szerves részévé.' *Pártélet* 1959/4, 19–24.

2613. Szecsődi László, Kiss Artúr: 'Filozófiai évkönyv, ezerkilencszázötvenkettő.' *Term. és Tech.* 1953/11, 654–659.

2614. Szederkényi Ervin: 'A modernségről. (Hozzaszólás Marsall László, Teller Gyula, 'Formai vizsgálatok a modern költészet területén' cimü tanulmányához.)' *Jelenkor* 1960/1, 105–108.

2615. Szegedi Miklós: 'A pártos irodalomért.' *Műv. Nép* 1955/51.

2616. Szegi Pál:
(1) 'Az elveszett múlt és a megtalált jelen: Vita Hevesy István 'Eszme és valóság' c. tanulmánya körül, Scheiber Mária hozzászólásával.' *Szab. Műv.* 1949, 116–119.
(2) 'A művészet, a béke és a jövő.' *Szab. Műv.* 1949, 2–6.

2617. Szegő Iván: 'A materialista gondolkodás alapkérdései.' *Húsz. Sz.* 1948, 196–203.

2618. Szegő Sándor: 'A következő évtizedek tudományos gondolkodása.' *Húsz. Sz.* 1949, 302–308.

2619. Székely Endre:
(1) 'Zeneművészetünk fejlődésének következő láncszeme.' *Uj Zen. Sz.* 1951/4–5, 16–23.
(2) 'Uj népi zene csirái Sztálinvárosban.' *Uj Zen. Sz.* 1953/4, 17–20.

2620. Székely György:
(1) 'Az ezerkilencszázötvennyolc – ezerkilencszázötvenkilences szinházi évad néhány kérdéséről.' *Társ. Sz.* 1959/8–9, 115–125.

(2) 'A huszitizmus és a magyar nép.' *Száz.* 1956/3, 331–367.
(3) '"Mert a világ vége bűneinkért eljött..." A flagelláns mozgalom jellege.' *Vil.* 1963/1, 34–37.

2621. Székely Júlia: 'Gondolatok a regénydramatizálásról.' *Dun.* 1955/10, 71–74.
2622. Székely Sándor:
(1) 'Iránytű a szocializmus építéséhez.' *Könyvbarát* 1951/3, 9–10.
(2) 'A kibernetika néhány problémájáról.' *M. Fil. Sz.* 1963/5, 911–927.
(3) 'Lourdes. Egy csoda társadalmi szerepe.' *Vil.* 1962/4, 36–42.
(4) 'Néhány megjegyzés népszerű tudományos filmgyártásunkról.' *Műv. Nép* 1953/12, 29–38.
(5) 'Népszerű tudományos filmjeinkről.' *Term. és Társ.* 1953/12, 745–749.
(6) 'A tizéves Társadalmi Szemle és az újságirók.' *M. Sajtó* 1956/1, 13–14.
2623. Székely Tiborné: 'A szovjet irodalmi viták egyes kérdéséről.' *Filol. Köz.* 1958/2, 381–384.
2624. Szekeres József: 'Adatok a pécsi bányászok ezerkilencszázöt évi harcairól.' *Száz.* 1955/6, 897–923.
2625. Szekeres László: 'A bernsteinizmus ötven éve.' *Szoc.* 1948, 38–48.
2626. Szekeres Pál: 'A magyar társadalom kialakulása. (Szekeres Pál hozzászólása Molnár Erik könyvéhez.)' *Társ. Sz.* 1946, 527–530.
2627. Szekeres Pál, Kovács Máté, Jóboru Magda: 'Céljaink és feladataink a hetedik kongresszus tükrében.' *Könyvt.* 1960/1, 1–4.
2628. Szekfü Gyula: 'Az értelmiségiek átállása a felszabadulás idején.' *Csillag* 1955/8, 1633–1639.
2629. Szelényi István:
(1) 'Beethoven zenéjének dialektikus nyelvezete.' *Uj Zen. Sz.* 1952/4, 7–10.
(2) 'Az eklekticizmus vitájához.' *Uj Zen. Sz.* 1952/3, 14–15.
(3) 'A "Fából faragott királyfi" nemzeti jellege.' *Táncműv.* 1952/7–8, 224–229.
(4) 'Kodály és népművészet.' *Uj Zen. Sz.* 1952/12, 9–10.
(5) 'A zeneesztétikai oktatás anyagának kérdéséhez.' *Uj Zen. Sz.* 1954/12, 23–24.
2630. Szelényi István, Kristóf Károly: 'Kétféle kritika.' *Uj Zen. Sz.* 1952/1, 28–29.
2631. Szelesi Zoltán: 'Szeged új képzőművészete.' *Tisz.* 1955/5–6, 374–380.
2632. Széll Jenő:
(1) 'Hozzászólás a "jelleg" kérdéséhez. (Körtvélyes Géza cikkének vitájához.)' *Táncműv.* 1952/12, 368–374.
(2) 'Kórusművészetünk kérdései.' *Műv. Nép* 1953/12, 5–6.
(3) 'Kórusmozgalmunk helyzetéről.' *Uj Zen. Sz.* 1953/5, 13–16.
(4) 'A magyar diszitőművészet.' *Műv. Nép* 1953/9, 2–5.
2633. Szénási Géza: 'A társadalmi tulajdon védelmében.' *Belpol. Sz.* 1958/1, 15–18.
2634. Szemere Samu: 'Filozófia és demokrácia.' *Ath.* 1947, 1–7.
2635. Szemere Vera:
(1) 'A munkás-paraszt szövetség egyes kérdései ezerkilencszáztizenkilencben.' *Párttört. Közl.* 1959/1, 14–50.
(2) 'A munkás-paraszt szövetség néhány kérdése, ezerkilencszáztizenkilencben.' *ÉKME Tud. Közl.* 1960/2–5, 25–45.
2636. Szemes Lajos: '*A tőke* magyar fordításának útja.' *Könyv.* 1962/3, 13–15.
2637. Szemes Piroska: 'Jegyzetek a mai falú erkölcsi arculatáról.' *Vil.* 1961/9, 24–29.
2638. Szemzö Piroska: 'Az esztétikai nevelés fontos eszközei.' *Könyvt.* 1954/7, 16–18.
2639. Szenczei László: 'A dialektika és az elme igazi forradalma.' *Húsz. Sz.* 1947, 305–309.

2640. SZENCZI Miklós:
(1) 'A költő és a történeti igazság kérdéséhez.' *Filol. Közl.* 1957, 437–450.
(2) 'A szovjet irodalomtudomány a XIX. pártkongresszus után.' *Filol. Közl.* 1955/4, 477–492.

2641. SZENDRŐ József:
(1) 'A vidéki szinház problémáiról.' *Szinh. és Film.* 1951, 105–108.
(2) 'A "könnyű műfaj" vitájához.' *Irod. Uj.* 1954/18, 6.

2642. SZENDRŐ Ferenc:
(1) 'Az ifjúsági szinház néhány kérdéséről.' *Irod. Uj.* 1953/23, 7.
(2) 'Szinházi munkánk hiányosságai.' *Szinh. és Film.* 1950, 116–122.

2643. SZENES Sándor: 'Debrecen, 1944, dec. 21.' *Népszab.* 1964/298, 5.

2644. SZENTES Tamás: 'A neokolonializmus.' *Munka* 1962/6, 10–12.

2645. SZENTIVÁNY Kálmán: 'Őszintén, világosan, türelmesen! (Hozzászólás a "népi" vitához.)' *Él. és Ir.* 1958/32, 1–2.

2646. SZENTGYÖRGYI Albert: 'Természettudományos világnézet, morál és humanizmus.' *Irod. Tud.* 1946/8, 97–102.

2647. SZENTKIRÁLYI János: 'Állásfoglalás és ami belőle következik. (Hozzászólás a "népi" vitához.)' *Él. és Ir.* 1958/36, 3–6.

2648. SZENTKIRÁLYI Zoltán: 'A szocialista realizmus problémáiról. (Megjegyzések Novák Péter cikkéhez.)' *M. Épit.* 1953/9–10, 288–292.

2649. SZERDAHELYI István: 'Tudomány és költészet.' *Könyv* 1964/11, 392–393.

2650. SZERÉNYI Sándor:
(1) 'Az egyetemi és főiskolai pártszervezetek néhány fő feladatairól.' *Felsőok. Sz.* 1959/11, 657–669.
(2) 'Értelmiségünk eszméinek politikai fejlődése.' *Társ. Sz.* 1960/10, 32–49.
(3) 'Az értelem forradalmáért.' *Él. és Ir.* 1959/8, 1.
(4) 'Lenin – az új tipusu forradalmi párt megteremtője.' *Pártélet* 1960/4, 24–33.
(5) 'Lenin igazsága.' *M. Tud.* 1960/7, 375–384.

2651. SZESZTAY András: 'Egy üzemszociológiai vizsgálat módszertani tapasztalatai.' *M. Fil. Sz.* 1962/2, 227–237.

2652. SZIGETI József:
(1) 'Az ateista Diderot születésének kétszázötvenedik évfordulóján.' *Vil.* 1963/9, 543–548.
(2) 'Egységes művészetszemlélet, de milyen alapon?' *Uj Irás* 1964/2, 208–216; *Népszab.* 1963/293, 7.
(3) 'Emlékezés Denis Diderotra, születésének kétszazötvenedik évfordulóján.' *M. Tud.* 1963/12, 787–790.
(4) 'Az értelmes életről s a művészet értelméről.' *Népszab.* 1963/103, 7–8.
(5) 'A filozófiai kutatás problémái.' *M. Fil. Sz.* 1963/1, 1–14.
(6) 'Francis Bacon.' *Vil.* 1961/2, 21–25.
(7) 'Gondolatok a marxista esztétika és kritika viszonyáról.' *Társ. Sz.* 1961/5, 99–110.
(8) 'Ismeretelméleti – módszertani megjegyzések.' *M. Fil. Sz.* 1964/5, 819–840.
(9) 'A kultúra szocialista tartalmának és nemzeti formájának kérdéséhez.' *Társ. Sz.* 1962/8–9, 85–100.
(10) 'Lukács György filozófiai életműve.' *MTA Társ. Tört. Tud. Oszt. Közl.* 1956/2, 151–159.
(11) 'Lukács György filozófiai és politikai nézeteinek összefüggése.' *Társ. Sz.* 1958/2, 26–39.

(12) 'A magyar szellemtörténet birálatához.' *Fil. Évk.* 1952, 155–197; *M. Fil. Sz.* 1958/2–4, 215–244.
(13) 'Marx halálának hetvenedik évfordulójára.' *Csillag* 1953/3, 361–368.
(14) 'Mégegyszer a Lukács-kérdésről.' *Társ. Sz.* 1957/7–8, 37–62.
(15) 'Az M.Sz.M.P. kultúrpolitikájáról.' *M. Tud.* 1958/10, 397–408.
(16) 'Művészeti alkotás és pártosság Lukács Gy. esztétikájában.' *Társ. Sz.* 1958/7–8, 46–61.
(17) 'Önbirálat.' *Csillag* 1950/32, 45–49.
(18) 'A Sz.K.P. XIX. kongresszusa és J. V. Sztálin *A szocializmus közgazdasági problémái a Szovjetunióban* című művének jelentősége a szocialista művészet számára.' *Csillag* 1953/11, 1663–1683.
(19) 'A Tavaszi Tárlat margójára.' *Társ. Sz.* 1957/2, 60–69.
(20) 'Technikai fejlődés és művészet. (Szigeti József előadásának és az előadást követő vitának összefoglalása. Összefoglalta Pálmai Kálmán.)' *Irod. tört.* 1960/4, 324–336.
(21) 'A tipusalkotás néhány kérdéséről.' *Csillag* 1954/3, 479–494.
(22) 'A tudományos kommunizmus megteremtésének útján. (Marx – Engels művei második kötetéhez.)' *Társ. Sz.* 1960/7, 42–62.

2653. Szigetvári Sándor:
(1) 'Az egyes, különös, általános néhány problémája a marxista filozófiában.' *M. Fil. Sz.* 1961/3, 379–393.
(2) 'Hozzászólás P. Sz. Popov, Fogarasi Béla *Logika* című könyvének birálatához.' *M. Fil. Sz.* 1961/2, 223–229.
(3) 'Az induktiv és a deduktiv következtetések néhány problémája.' *M. Fil. Sz.* 1963/3, 463–476.
(4) 'A teológiai istenbizonyitásról.' *Vil.* 1962/3, 44–54.

2654. Sziklai László: 'A dualizmus korának nemzetiségi kérdéseihez. (Kemény G.G: 'Iratok a nemzetiségi kérdés történetéhez Magyarországon a dualizmus korában, I. – II.' megjelenésével kapcsolatban.)' *Filol. Köz.* 1957/1, 100–111.

2655. Szíklay László:
(1) 'A kelet-európai összehasonlitó irodalomtörténetirás néhány elvi kérdéséről. (XIX. század.)' *Világ. Figy.* 1962/4, 473–512.
(2) 'Pszichológia az esztétikában.' *Krit.* 1964/11, 47–52.
(3) 'Szovjet viták az esztétikumról.' *Krit.* 1964/3, 42–46.

2656. Szilágyi Gyula: 'A kommunizmus nagy épitkezéseinek útja.' *Szov. Kult.* 1953/4, 17–20.

2657. Szilágyi János: 'Munkásosztályunk irodalmi műveltsége a két világháború közötti időben.' *Irod. tört.* 1960/2–3, 107–114.

2658. Szilágyi Miklós: 'Mégegyszer: Gondolatok a kommunista hősről. (Pényi Péter: 'Gondolatok a kommunista hősről' cimü cikkéhez.)' *Uj Irás* 1964/9, 113–135.

2659. Szilárd György: 'A Képzőművészeti Alap művészetpolitikájáról.' *Szab. Műv.* 1954/6, 241–243.

2660. Szili József:
(1) 'Távlatok és feltételek.' *Krit.* 1963/4, 5–15.
(2) 'A "tiszta művésziség" és az elbeszélés retorikája. Egy jelentős amerikai regényelméleti műről (Booth, Wayne C: *The rhetoric of fiction*).' *Világ. Figy.* 1963/4, 462–469.

2661. Szimán Oszkár: 'A tudomány és művészet viszonya a XX. század derekán.' *Valóság* 1963/3, 54–57.

2662. SZIMDY Gizella: 'Az etikai és az esztétikai szintézis lehetősége a társadalmi ismeretekben.' *Köznev.* 1964/4, 1–15.

2663. *Szinház és Filmművészet* (edit):
(1) 'A 'Légy jó mindhalálig' vitájához. (Bóth Béla és Victor János vitájához.)' *Szinh. és Film.* 1952/12, 551–553.
(2) 'A magyar dráma fejlődésének tiz esztendeje.' *Szinh. és Film.* 1955/3, 163–168.
(3) 'A magyar dráma ünnepi hete elé.' *Szinh. és Film.* 1954/5, 193–194.
(4) 'Szinészek az új drámairodalomról.' *Szinh. és Film.* 1953/12, 550–552.
(5) 'A szinház népnevelő feladata.' *Szinh. és Film.* 1955/7–8, 484–486.
(6) 'A vidéki szinházi hét vitájából.' *Szinh. és Film.* 1951, 363–379.
(7) 'Az ösztönösség és öncélúság veszélyéről.' *Szinh. és Film.* 1952/10, 476–477.

2664. SZINKOVICH Márta:
(1) 'Ezerkilencszázötvenhat októberi ellenforradalom dokumentumaiból.' *Párttört. Közl.* 1957/1, 135–169.
(2) 'Két dokumentum a Tanácsköztársaság előzményeiről.' *Párttört. Közl.* 1959/1, 186–199.

2665. SZIRMAI István:
(1) 'Az ezerkilencszázötvenhetes magyar május elseje.' *Társ. Sz.* 1957/1, 5–11.
(2) 'A kommunizmus épitésének kongresszusa. (A Szovjetunió Kommunista Pártjának XXI. Kongresszusa.)' *Társ. Sz.* 1959/2, 1–11.
(3) 'A marxizmus-leninizmus eszmei offenzivája. (Szirmai I. elvtárs előadása az MSZMP Politikai akadémiáján.)' *Népszab.* 1963/75, 2.
(4) 'Pártunk hetedik kongresszusáról.' *Társ. Sz.* 1959/12, 1–7.
(5) 'Politikai munkánk a választások idején.' *Társ. Sz.* 1958/10, 35–42.
(6) 'A szocialista nemzeti egység útján.' *B. és Szoc.* 1963/3, 28–39.

2666. SZITA János: 'Új feladatok a termelés vezetésében.' *Társ. Sz.* 1950, 223–242.

2667. SZOKODI József: 'A keresztény szocializmus néhány kérdéséről.' *EPF Évk.* 1958/4, 305–327.

2668. SZOKOLAY Katalin:
(1) 'A lengyel kommunista sajtó a Magyar Tanácsköztársaságról.' *Tört. Sz.* 1959/1–2, 128–140.
(2) 'A Magyar Tanácsköztársaság viszhangja a lengyel nép körében.' *Term. és Társ.* 1954/3, 168–169.
(3) 'A párttörténet alapos, tudományos feldolgozásáért.' *Párttört. Közl.* 1958/4, 171–194.

2669. SZOLESÁNYI Ferenc: 'Az eszmeiség-művészieség viszonyáról. (Hozzászólás a költészeti vitához.)' *Csillag* 1952/5, 600–604.

2670. SZOMBATHELYI Ervin: 'Művészet és közönség.' *Népszava* 1963/122, 1.

2671. SZOTÁCZKY Mihály: 'Montesquieu nézetei az államról és a jogról.' *Jogtud. Közl.* 1956/3, 150–159.

2672. *Szovjet Kultúra* (edit): 'Ezerkilencszázötvenegy a békemozgalom további megerősödésének éve.' *Szov. Kult.* 1951/3, 5.

2673. SZÖRENYI Éva: 'Múlt és jelen.' *Szinh. és Film.* 1954/11, 497–499.

2674. SZTODOLNIK László:
(1) 'A fiatal Marx a lét és tudat viszonyáról.' *Jogtud. Közl.* 1953/2, 518–521.
(2) 'Napjaink szociáldemokratizmusa és az imperialista állam.' *Áll. és Igaz.* 1962/8, 584–595.

2675. SZUHAY-HAVAS Ervin:
(1) 'Istenek születése – vagy a világ keletkezése a közep-amerikai maja-kicsé nép mitológiájában.' *Vil.* 1963/11, 665–667.
(2) 'Marx és Engels az amerikai polgárháború hadművészetéről.' *Hadtört. Közl.* 1958/3–4, 99–123.
2676. SZUHAY Miklós: 'A Tanácsköztársaság agrárpolitikájának kérdéséhez.' *Száz.* 1959/2–4, 473–493.
2677. SZULY Gyula: 'Remekmű nélkül.' *Valóság* 1963/2, 102–108.
2678. SZURDI István:
(1) 'Néhány észrevétel a Közgazdasági Szakértő Bizottság elgondolásához, javaslataihoz.' *Közg. Sz.* 1958/7, 688–695.
(2) 'A szovjetunióban járt pártmunkás küldöttségünk tapasztalataiból.' *Pártélet* 1959/7, 3–7.
2679. SYLVESTER András: 'Tanácskozások a társadalomtudományok kérdéseiről. A kommunista irodalomtudósok aktivaértekezletéről.' *Társ. Sz.* 1964/3, 60–72.
2680. S.Gy.: 'Amerikai "kultúra".' *Könyvbarát* 1952/6, 19–20.
2681. S. N.: 'Realizmus.' *Uj Hang* 1952/4, 59–61.
2682. Sz.E.: 'A népművelés és a szocialista ember. Beszélgetés Bugár Jánosnéval a Szaktanács titkárával.' *Népszava* 1964/3, 9.
2683. Sz.G.:
(1) 'Az irodalom feladata: a születő új vonásainak hű ábrázolása.' *Tisz.* 1959/6, 1.
(2) 'A nacionalizmus a magyar irodalom tükrében.' *Él. és Ir.* 1960/17, 5.
(3) 'Számvetés a Párt művelődéspolitikai alapelvének megjelenése után.' *Tisz.* 1958/1.
2684. Sz.M.: 'Avantgárdizmus és dekadencia.' *Él. és Ir.* 1960/13, 5.
2685. TABI László: 'Az egyetlen út! A "vidám műfajról".' *Műv. Nép* 1964/18.
2686. TAKÁCS Imre: 'Egyéniség és társadalom.' *Uj Irás* 1962/2, 159–162.
2687. TAKÁCS Kálmán: 'A marxizmus-leninizmus klasszikusai tanulmányozásának néhány kérdéséről.' *Prop.* 1954/3–4, 88–94.
2688. TAKÁCS Kata: 'Mai életünk a költészet tükrében.' *Műv. Nép* 1952/5, 2–22.
2689. TAKÁCS László: 'Az élő és az élettelen filozófiai kérdései – tekintettel a visszavezetés problémájára.' *M. Fil. Sz.* 1959/1–2, 162–177.
2690. TAKÁCS Menyhért: 'A költői és történeti igazság kérdéséhez. (Hozzászólás Szánci Miklós vitacikkéhez.)' *Fil. Közl.* 1958/1, 138–143.
2691. TAKÁCS Tibor: 'Holt kövek – élő művészet.' *Műv. Nép.* 1956/24.
2692. TAKÁTS Kálmán: 'Sopron város és megye felszabadulása, ezerkilencszáznegyvenötben.' *Sopr. Sz.* 1956/1, 1–17.
2693. TÁLAS Barna:
(1) 'Kina népgazdasága az ugrásszerűen fellendülés szakaszában.' *Társ. Sz.* 1958/9, 53–74.
(2) 'A kinai mezőgazdaság szocialista átalakításának sajátosságai.' *Társ. Sz.* 1955/11, 70–81.
(3) 'A szocialista világgazdasági kapcsolatok néhány elméleti kérdéséhez.' *Közg. Sz.* 1964/9, 997–1011.
2694. TALLÓS György: 'A márciusi párthatározat és a külkereskedelem.' *Belpol. Sz.* 1959/8, 17–22.
2695. TAMÁS Aladár:
(1) 'A 100%-ról.' *Term. és Társ.* 1956/1, 34–36.
(2) 'A szürrealizmus ideje.' *Kortárs* 1959/7, 115–119.

(3) 'A XIX. pártkongresszus és az irodalom.' *Csillag* 1952/10, 1155–1161.

2696. TAMÁS Attila:
(1) 'Az ember és a külvilág viszonya – és a költészet.' *Tisz.* 1964/1, 6–8.
(2) 'Utószó a költészetelméleti vitához.' *Tisz.* 1964/8, 10.
(3) 'Valóság vagy olvasmányélmény? József Attila 'Odájáról'. (Hozzaszólás Heller János: 'Az Oda és a Varázshegy' cimü cikkéhez.)' *Kortárs* 1963/2, 316–318.

2697. TAMÁS Ernő: 'A vidéki szinészet és közönség kapcsolatának hagyományai.' *Szinh. és Film.* 1953/8–9, 417–421.

2698. TAMÁS György:
(1) 'Formális és dialektikus meghatározás.' *M. Fil. Sz.* 1958/3–4, 349–377.
(2) 'A formális logika azonosságfelfogásának birálata.' *M. Fil. Sz.* 1963/2, 229–251.
(3) 'Logikai vita a Szovjetunióban.' *Társ. Sz.* 1952/4, 330–336.
(4) 'A Magyar Tudományos Akadémia Filozófiai Intézetének tevékenysége.' *M. Fil. Sz.* 1958/8-9, 329–334.
(5) 'Objektiv és szubjektiv ellentmondás.' *M. Fil. Sz.* 1961/2, 205–222; 1962/4, 538–559.
(6) 'Az önkényes általánositás veszélyei. Egy kritikusi módszerről.' *Él. és Ir.* 1962/10, 5–6.
(7) 'A történeti és a logikai viszonyáról.' *M. Fil. Sz.* 1961/5, 731–749.

2699. TAMÁSI Áron: 'Szellemi tisztesség.' *Él. és Ir.* 1957/25–26.

2700. TAMÁSI Lajos: 'Problémánkról.' *Uj Hang* 1954/3–4, 141–146.

2701. TAMÁSSY Zdenkó: 'A magyar tánczene kérdései.' *Uj Zen. Sz.* 1950/6–7, 37–38.

2702. *Tanácsok Lapja* (edit): 'A kommunista vezetés munkamódszerének érvényesülése a tanácsok munkájában.' *Tanács. L.* 1953/10, 1–5.

2703. *Táncművészet* (edit):
(1) 'Egységes művészi alapon.' *Táncműv.* 1955/12, 552–555.
(2) 'A hivatásos együttesek fesztiváljának záróvitája.' *Táncműv.* 1954/7, 197–206.
(3) 'A művészet és nevelés egységéért.' *Táncműv.* 1955/12, 548–550.
(4) 'Néptáncbemutató és konferencia a néptáncok szinpadi feldolgozásáról.' *Táncműv.* 1952/6, 170–178.

2704. TANDOS Béla: 'Pártszerű önbirálatot.' *Uj Zen. Sz.* 1951/6, 4–7.

2705. TANSZK György: 'Az anyagtakarékosság – fejlődésünk fontos tartaléka.' *Prop.* 1955/7, 38–43.

2706. TARDOS András: 'Nézeteltéréseinkről.' *Pártélet* 1963/9, 10–17.

2707. TAPAI Antal: '"Korunk esztétikai zürzavara".' *Tisz.* 1963/2, 4.

2708. TARDOS Tibor: 'Oh művészet! (A művészi átélésről)' *Irod. Uj.* 1956/6, 4.

2709. TARISKA István:
(1) 'És ami a freudi illuzióból következik.' *Forum* 1948, 898–903.
(2) 'A Freudizmus mint az imperializmus házi pszichológiája.' *Forum* 1948, 799–804.

2710. TARJÁN Imre:
(1) 'A francia katolikus hierarchia és az algériai háború.' *Vil.* 1962/5, 7–13; 1962/6, 13–20.
(2) 'Az idők jelei.' *Vil.* 1963/9, 518–522.
(3) 'Imaháború az Egyesült Államokban.' *Vil.* 1962/9, 13–19.
(4) 'A keresztény hivatástudat megújitása? – Az olasz püspöki kar közös pásztorlevele az ateista kommunizmusról.' *Vil.* 1963/12, 721–723.

(5) 'Latin-Amerika, az egyház "elmaradt földrésze".' *Vil.* 1960/2, 34–38.
(6) 'A modern fizika elvi kérdései.' *Orv. Képz.* 1962/3, 161–170.
(7) 'A nemzetközi munkásosztály visszaútasitja az imperializmus támadását.' *Honvéd* 1949/3, 10–15.
(8) 'Nyugatnémetország a monopolkapitalizmus első vonala.' *Honvéd* 1949/1–2, 114–117.
(9) 'A portugál "háromszög" és a katolikus hierarchia.' *Vil.* 1962/2, 30–35.
(10) 'A zsinat harmadik ülésszaka előtt.' *Vil.* 1964/9, 517–523.

2711. TARJÁN Rezső:
(1) 'A fizika és dialektika kapcsolatáról.' *Term. és Tech.* 1952/9, 521–524.
(2) 'A kibernetika fő problémái.' *M. Tud.* 1956/1–3, 43–62.

2712. *Társadalmi Szemle* (edit):
(1) 'Az alkotó marxizmus jegyében.' *Társ. Sz.* 1962/12, 1–7.
(2) 'Állami életünk demokratizmusáról.' *Társ. Sz.* 1958/9, 1–12.
(3) 'Az anyagi erővé vált lenini tanitások.' *Társ. Sz.* 1956/4, 1–20.
(4) 'Barátságunk alapja a proletár internacionalizmus. A Magyar Szovjet Barátság Hónapja elé.' *Társ. Sz.* 1956/2, 6–17.
(5) 'A békéért és a szocializmusért folyó harc néhány kérdéséről.' *Társ. Sz.* 1960/7, 1–13.
(6) 'A burzsoa nacionalizmusról és a szocialista hazafiságról. (Tézisek)' *Társ. Sz.* 1959/8–9, 11–39.
(7) 'Dokumentumok és visszaemlékezések ezerkilencszáztizennyolc ezerkilencszáztizenkilenc hősi harcairól.' *Társ. Sz.* 1958/1, 63–68; 1958/2, 87–94.
(8) 'Egyenes úton. (Az MSzMP ezerkilencszázötvenhetes évi országos pártértekezletének feladatai.)' *Társ. Sz.* 1957/2, 1–8.
(9) 'Az elmélet kapcsolata a gyakorlattal és a pártpropaganda.' *Társ. Sz.* 1955/10, 1–15.
(10) 'Az ezerkilencszázötvenhat évi népgazdasagi tervről.' *Társ. Sz.* 1955/12, 1–16.
(11) 'A felszabadulás utáni magyar irodalom néhány kérdéséről.' *Társ. Sz.* 1959/2, 46–72.
(12) 'Harcoljunk pártunk gazdasági politikájáért – az opportunista ferditések ellen.' *Társ. Sz.* 1955/5, 12–32.
(13) 'A Hazafias Népfront megalakulása.' *Társ. Sz.* 1954/8–9, 1–12.
(14) 'Irányelvek a Nagy Októberi Szocialista Forradalom negyvenedik évfordulójának megünneplésére Magyarországon.' *Társ. Sz.* 1957/6, 118–138.
(15) 'A két rendszer békés versengése és az ideológiai harc.' *Társ. Sz.* 1963/6, 67–75.
(16) 'Kibernetika: Az amerikai áltudomány.' *Társ. Sz.* 1953/1, 28–29.
(17) 'A Kommunista Párt megalakulásának negyvenedik évfordulójára (irányelvek).' *Társ. Sz.* 1958/10, 1–3.
(18) 'A kommunizmus diadala.' *Társ. Sz.* 1950, 1–8.
(19) 'Közlemény az MSzMP Központi Bizottsága, ezerkilencszázötvennyolc decemberi ülésének határozatáról.' *Társ. Sz.* 1959/1, 1–12.
(20) 'Közlemény az MSzMP Központi Bizottságának ezerkilencszázötvenkilenc október huszonkettediki határozatáról.' *Társ. Sz.* 1959/11, 45–58.
(21) 'Közlemény az MSzMP Központi Bizottságának a termelőszövetkezeti

mozgalom helyzetéről és továbbfejlesztéséről, ezerkilencszázhatvan október huszonkilencedikén hozott határozatáról.' *Társ. Sz.* 1960/11, 1–9.
(22) 'A Központi Vezetőség határozata az irodalmi életben mutatkozó jobboldali jelenségekről.' *Társ. Sz.* 1955/11, 1–6.
(23) 'A Központi Vezetőség határozata a közoktatás helyzetéről és feladatairól.' *Társ. Sz.* 1954/1, 96–103.
(24) 'A Központi Vezetőség üdvözlete a Társadalmi Szemle megjelenésének tizedik évfordulójára.' *Társ. Sz.* 1956/1, 1–4.
(25) 'Legnagyobb forradalmi hagyományunk: a Magyar Tanácsköztársaság.' *Társ. Sz.* 1959/3, 1–8.
(26) 'M.D.P. Központi Vezetőségének határozata értelmiségi politikánk néhány kérdéséről.' *Társ. Sz.* 1956/8, 29–41.
(27) 'M.Sz.M.P. Agrárpolitikájának tézisei.' *Társ. Sz.* 1957/3, 54–79.
(28) 'M.Sz.MP. Központi Bizottságának irányelvei gazdasági feladatainkról és a második ötéves terv előkészitéséről.' *Társ. Sz.* 1959/10, 112–134.
(29) 'M.Sz.M.P. Központi Bizottságának irányelvei a párt VII. kongresszusára.' *Társ. Sz.* 1959/10, 82–112.
(30) 'M.Sz.M.P. Központi Bizottságának kongresszusi irányelvei.' *Társ. Sz.* 1962/8–9, 1–42.
(31) 'M.Sz.M.P. művelődési politikájának irányelvei.' *Társ. Sz.* 1958/7–8, 116–151.
(32) 'M.Sz.M.P. művelődéspolitikai irányelveinek alkalmazása a testnevelési és sportmozgalomban.' *Társ. Sz.* 1959/7, 94–101.
(33) 'Marx K. levelezése Frankel Leóval.' *Társ. Sz.* 1951/21, 310–313.
(34) 'A marxizmus eszmei offenzivája szocialista építőmunkánk követelménye.' *Társ. Sz.* 1964/11, 1–18.
(35) 'A marxizmus legyőzhetetlen.' *Társ. Sz.* 1958/5, 1–12.
(36) 'A marxizmus-leninizmus alkotó alkalmazása a jelenkor fő kérdéseire.' *Társ. Sz.* 1961/1, 1–19.
(37) 'Minden kommunista felelős az ország ügyéért.' *Társ. Sz.* 1956/6–7, 1–10.
(38) 'A moszkvai értekezlet a békeharc új fontos állomása.' *Társ. Sz.* 1954/11, 11–22.
(39) 'Mozgalmas esztendő.' *Társ. Sz.* 1964/12, 1–4.
(40) 'A Nagy Október öröksége.' *Társ. Sz.* 1954/11, 1–10.
(41) 'A Nagy Októberi Szocialista Forradalom hatása Magyarországon.' *Társ. Sz.* 1952/11, 1155–1167.
(42) 'Negyven éves a munkás ifjúsági mozgalom.' *Társ. Sz.* 1958/12, 1–19.
(43) 'A nemzetközi munkásosztály zászlóvivőinek magyar tanácskozása. (A Szovjetunió Kommunista Pártjának XX. Kongresszusáról.)' *Társ. Sz.* 1956/2, 1–5.
(44) 'Népgazdaságunk fejlődése a második ötéves terv időszakában.' *Társ. Sz.* 1956/4, 21–36.
(45) 'A nép – a történelem alkotója.' *Társ. Sz.* 1953/9, 829–849.
(46) 'A "népi" irókról. Az M.Sz.M.P. Központi Bizottsága mellett működő kultúrális-elméleti munkaközösség állásfoglalása.' *Társ. Sz.* 1958/6, 38–69.
(47) 'A pártaktiva értekezletek után.' *Társ. Sz.* 1956/9, 1–20.
(48) 'Pártegységgel a szocialista demokráciáért.' *Társ. Sz.* 1956/8, 1–10.
(49) 'A pártélet további demokratizálásának útján.' *Társ. Sz.* 1956/5, 1–12.

(50) 'A pártosság elmélyitése – irodalmunk fejlődésének fő feltétele.' *Társ. Sz.* 1955/5, 70–84.
(51) 'A polgári kozmopolitizmus leleplezése.' *Társ. Sz.* 1949, 231–234.
(52) 'A Politikai Bizottság határozata tudományos munkaközösségek telállitásáról.' *Társ. Sz.* 1956/9, 128–130.
(53) 'Sz.K.P. Kongresszus után.' *Társ. Sz.* 1956/3, 3–32.
(54) 'Sz.K.P. ötven esztendeje.' *Társ. Sz.* 1953/7–8, 619–637.
(55) 'Sz.K.P. a szovjet társadalom irányitó és vezető ereje.' *Társ. Sz.* 1953/7–8, 661–677.
(56) 'A szocialista országok történelmi küldetése.' *Társ. Sz.* 1958/4, 1–9.
(57) 'Sz.K.P. XIX. Kongresszusa elé.' *Társ. Sz.* 1952/8–9, 693–702.
(58) 'A szocialista országok kommunista és munkáspártjai képviselőinek ezerkilencszázötvenhét november tizennégy-tizenhatodikai moszkvai értekezletén elfogadott nyilatkozat.' *Társ. Sz.* 1957/7–8, 129–143.
(59) 'A Szovjetunió külföldi barátainak levelei Leninhez.' *Társ. Sz.* 1960/4, 95–102.
(60) 'Sztálin elvtárs beszéde a Sz.K.P. XIX. Kongresszusán.' *Társ. Sz.* 1952/10, 947–949.
(61) 'Sztálin halálának évfordulójára.' *Társ. Sz.* 1954/2, 1–11.
(62) 'Sztálin szava – új erőforrás a békeharcban.' *Társ. Sz.* 1952/5, 397–406.
(63) 'Sztálin: *A szocializmus közgazdasági problémái a Szovjetunióban.*' *Társ. Sz.* 1952/10, 889–946.
(64) 'Tevékeny kezdeményező népfront.' *Társ. Sz.* 1958/2, 1–15.
(65) 'Új Lenin-dokumentumok.' *Társ. Sz.* 1956/5, 78–94.
(66) 'Vannak-e osztályok a Szovjetunióban?' *Társ. Sz.* 1949, 270–271.

2713. TÁTRAI Vilmos: 'A kamarazene szerepe mai zeneéletünkben.' *Uj Zen. Sz.* 1953/4, 20–23.
2714. TÁTRAY Barna: 'Lirai útazás mai eszmeáramlatok körül.' *Bors. Sz.* 1964/2, 16–23.
2715. TEHEL Péter: 'A Magyar nemzeti művészet kialakulásának kérdései a reformkorban.' *ELTE Bölcs. Tud. Kar. Évk.* 1952–1953, 260–285.
2716. TEKNŐS Péter: 'Ifjúsági irodalmunk jövője.' *Irod. Uj.* 1953/1, 5.
2717. TEKSE Kálmán: 'Néhány megjegyzés Rényi Alfréd 'A matematika alkalmazásáról tartandó vita tézisei' cimü cikkéhez.' *M. Tud.* 1963/1, 46–50.
2718. TERÉNYI Éva: 'Aggályok és tények. Egy vita folytatása a párt és a munkásosztály vezető szerepéről.' *Népszab.* 1963/261, 7.
2719. TÉRFY Tamás: 'A Rozsdatemető filozófiája.' *Krit.* 1964/4, 46–50.
2720. *Természet és Társadalom* (edit):
(1) 'A Hazafias Népfront hagyományaiból.' *Term. és Társ.* 1954/11, 686–688.
(2) 'Második ötéves tervünk néhány problémája.' *Term. és Társ.* 1965/5, 262–264.
2721. *Természet és Technika* (edit):
(1) 'Esemény a csillagászat történetében. Beszámoló a Szovjet Csillagászati és Geodéziai Társaság leningrádi osztálya által összehivott ideológiai konferenciáról.' *Term. és Tech.* 1949, 578–583.
(2) 'A legszigorúbb takarékosság jelentősége a népgazdaság számára.' *Term. és Tech.* 1951/23, 65–67.
2722. *Természettudományi Közlöny* (edit): 'Lenin.' *Term. tud. Közl.* 1960/4, 167.
2723. TERSÁNSZKY Jenő: 'Kozmopolita szemét vagy népművészet.' *Csillag* 1954/8, 1525–1534.

2724. THOMOS Edit: 'Rómaikori istenvilág Pannoniában. Benszülött és klasszikus istenek.' *Vil.* 1960/2, 16–23.
2725. THURZÓ Gábor: 'Nem a más inge. (Megjegyzések E. Kovács Kálmán 'Az iró és a film' című cikkéhez.)' *Él. és Ir.* 1962/5, 4.
2726. TIBA Imre: 'A magántulajdon és a katolikus doktrina.' *Vil.* 1962/9, 5–12.
2727. TIBORC Zsigmond: 'Mégegyszer a magyar szocialisztikus lira előzményeiről és kezdeteiről. (Tiborc Zsigmond és Komlós A. vitája K.A. azonos című cikkével kapcsolatban.)' *Irod. tört.* 1959/2, 216–219.
2728. TIBORI János: 'A proletárdiktatúra Békéscsabán.' *Tört. tan.* 1959/2, 12–15.
2729. TIMÁR András: 'A homunculus és a Vatikán.' *Vil.* 1961/4, 28–31.
2730. TIMÁR György:
(1) 'Izmusok, modernség, szocialista realizmus.' *Él. és Ir.* 1958/27, 5–8.
(2) 'A modern lira néhány kérdése.' *Jelenkor* 1960/2, 96–103.
(3) 'Modern lira vagy polgári lira?' *Él. és Ir.* 1958/14, 7.
2731. TIMÁR László: 'A szocializmus problémái.' *Szoc.* 1957, 197–201; 383–389.
2732. TIMÁR Mátyás:
(1) 'Az állami gazdálkodás új szervezete felé.' *Áll. és Köz.* 1949/1, 34–39.
(2) 'A takarékosság népgazdaságunk minden területén – az életszinvonal emelésének feltétele.' *Prop.* 1954/10–11, 29–37.
2733. TIMMER József: 'Ki mit vár a szocializmustól?' *Népszava* 1963/198, 1.
2734. TISZA Magdolna: 'A természettudományos dogmatizmus és relativizmus bírálata.' *Per. Poly.* 1964, 46–47.
2735. *Tiszatáj* (edit):
(1) 'Irodalmi egység és "vidéki irodalom". (Szerkesztőségi cikkek az M.Sz.M.P. irodalmi kérdésekkel foglalkozó állásfoglalásával kapcsolatban.)' *Tisz.* 1959/5, 1.
(2) 'Ki a vidéki?. Vitázó cikk Cserhalmi Imre azonos cimü cikkéhez.' *Tisz.* 1963/11, 8.
(3) 'Az M.D.P. Központi Vezetőségének határozata az irodalmi életben működő jobboldali jelenségekről.' *Tisz.* 1955/5–6, 291–295.
2736. TISZAY Andor: 'A Magyar Tanácsköztársaság plakátművészete.' *M. Könyvsz.* 1959/2, 203–208.
2737. TÓBIÁS Áron: 'Munkásarcok az új magyar prózában.' *Könyv* 1962/1, 39–40.
2738. TODERO Frigyes:
(1) 'Kultúra és decentralizálás.' *Napjaink* 1963/1, 5.
(2) 'Zsinatok, pápák, változások.' *Él. és Ir.* 1963/50, 1–2.
2739. TOLDI István: 'Ifjúsági mozgalmunk néhány vonása a szovjet tapasztalatok tükrében.' *Köznev.* 1952/10, 319–321.
2740. TOLNAI Gábor:
(1) 'Az első magyar köztársasági mozgalom néhány kérdése.' *MTA Nyelv és Irod. Tud. Oszt. Közl.* 1951/3–4, 319–334.
(2) 'A XX. kongresszus és az irodalom történetirás.' *Irod. tört. Közl.* 1956/3, 255–262.
(3) 'Lukács György és az új magyar irodalmi történetirás.' *Irod. Tört.* 1955/3, 263–268.
(4) 'Lukács György és az új magyar történetirás.' *MTA Társ. Tört. Tud. Oszt. Közl.* 1956/2, 160–167.
(5) 'Lukács György üdvözlése.' *Irod. Uj.* 1955/12, 4.
(6) 'A realizmus kérdései és a régi magyar irodalom.' *Irod. Uj.* 1955/45, 4.
(7) 'Soraink rendezése. (A magyar irodalomi életről.)' *Él. és Ir.* 1957, 10.

2741. TOLNAY Klári: 'Találkozásom a szovjet emberrel.' *Szov. Kult.* 1952/4, 7.
2742. TORDAI Zádor:
(1) 'Az egzisztencializmusról.' *Társ. Sz.* 1963/10, 59–66.
(2) 'A konzervativ neotomizmus.' *Valóság* 1963/5, 33–43.
(3) 'A magyar kartézienizmus történetének vázlata.' *M. Fil. Sz.* 1962/1, 54–79.
(4) 'A sartre-i egzisztencializmus az Én és a Másvalaki viszonyáról.' *M. Fil. Sz.* 1964/6, 1069–1085.
2743. TORMAI József: 'Az emberformáju valóság.' *Jelenkor* 1963/5, 466–468.
2744. TOROCZKAY Osvald: 'Képzőművészet és vidék.' *Szab. Műv.* 1949, 202–203.
2745. TŐKEI Ferenc: 'Az ázsiai termelési mód kérdéséhez.' *Valóság* 1962/5, 8–24; 1963/4, 10–24; 1964/1, 14–31.
2746. TÖRŐ Imre:
(1) 'Értelmiségünk fontos hivatása.' *Műv. Nép.* 1953/3, 4–5.
(2) 'Az embriogenesis genetikai determinációja.' *M. Fil. Sz.* 1962/4, 475–487.
2747. TÖRÖK Gábor: 'Milyen jelentésben használja Engels az ideológia szót?' *M. Nyelvőr* 1956/4, 425–428.
2748. TÖRÖK István: 'Az árleszállitás – a szocialista állam gondoskodása a dolgozók jólétéről.' *Munka* 1953/9, 1–2.
2749. TÓTH András:
(1) 'Az Egyetemi Könyvtár és a magyar tudományos élet, 1849–1876.' *Tan. Bp. Múltjából.* 1957/2, 459–493.
(2) 'Haladás és reakció küzdelme a budapesti Egyetemi Könyvtár új épülete körül.' *M. Könyvszemle* 1955/1–2, 41–71.
2750. TÓTH Antal: 'Az áru-pénzviszonyok és a kommunizmus épitése.' *Társ. Sz.* 1962/1, 18–23.
2751. TÓTH Dezső:
(1) 'Elvek, irók, irodalomtörténészek.' *Irod. Uj.* 1956/15, 5.
(2) 'Hatalom, erkölcs, osztályharc.' *Krit.* 1964/4, 3–13.
(3) 'Irodalmi kritikánk kezdeteinek néhány kérdése.' *Irod. tört. Közl.* 1958/2–3, 200–207.
(4) 'Irodalomtörténetirásunk problémái.' *Él. és Ir.* 1959/42, 3.
(5) 'A kisregény nemzetközi problémái.' *Világ. Figy.* 1963/2, 128–130.
(6) 'A klasszikus lirai hagyomány és fiatal költőink.' *Irod. tört.* 1961/4, 381–393.
(7) 'Mai életünk ábrázolása újabb regény irodalmunkban.' *Él. és Ir.* 1960/51–52, 11.
(8) 'Osztatlan irodalmi közélet.' *Él. és Ir.* 1962/23, 1–2.
(9) 'Parasztság, nemzet, népiesség.' *Kortárs* 1959/1, 103–108.
(10) 'Parasztság, nemzet, népiesség. (A Magyar Tudomanyos Akadémia Irodalomtörténeti Intézetének vitáján elhangzott felszólalás.)' *Irod. tört.* 1959/2, 214–218.
(11) 'Regény – valóság – világnézet.' *Társ. Sz.* 1963/7, 23–32.
(12) 'A polgári nacionalizmus kialakulása a magyar irodalomban. (Kemény G. Gábor, Weber Antal (etc.) hozzászólásával.)' *MTA Nyelv és Irod. Tud. Oszt. Közl.* 1960/1–4, 49–107.
(13) 'A testnevelési tudományos kutatómunka és feladatai az M.Sz.M.P. művelődéspolitikájának fényében.' *Sport és Tud.* 1959/9, 3–4; 1959/11, 3–5.
(14) 'Vita a parasztábrázolásról. A vita tanulságai.' *Él. és Ir.* 1962/11, 6–7.

2752. Tóth Ede: 'Történetirásunk néhány problémája.' *Valóság* 1963/1, 98–104.
2753. Tóth Gábor, Fazekas Endre: 'A változás és a megmaradás jelenségeinek elválaszthatatlansága. A megmaradási törvények világnézeti jelentősége.' *Per. Poly.* 1964, 14–16.
2754. Tóth Imre: 'Matematika és gondolkodás.' *Valóság* 1963/6, 31–43.
2755. Tóth János: 'Néhány gondolat az egyetemi pártmunkáról a hetedik Pártkongresszus után.' *Felsőok. Sz.* 1960/2, 85–90.
2756. Tóth Miklós:
(1) 'Esztétikum és realizmus. Hozzászólás a Nyirő Lajos vitához.' *Tisz.* 1962/5, 2–3.
(2) 'Gondolatok egy fogalom meghatározásához.' *Tisz.* 1964/1, 1–2.
2757. Tóth Sándor:
(1) 'Az élővilág fejlődésének néhány sajátossága. (Az ember helye az élővilág jelenségeinek általános összefüggésében.)' *M. Fil. Sz.* 1960/1, 103–129.
(2) 'Hogyan szabaditotta fel a Szovjet Hadsereg Magyarországot?' *Uj Márc.* 1954/8–9, 8-22.
(3) 'A Horthy-hadsereg szervezete (1920–1944).' *Hadtört. Közl.* 1958/1–2, 51–70; 1958/3–4, 64–99.
(4) 'Magyar katonák a Hitleri fasizmus ellen.' *Hadtört. Közl.* 1957/1–2, 94–119.
(5) 'A szovjet hadsereg felszabaditó hadműveletei Magyarországon.' *Tanulm. M. Népidem. tört.* 1955, 89–121.
2758. Tóth Zoltán, I:
(1) 'Az ezernyolcszáztizenkilenc évi parasztmozgalom a zalatnai közepső uradalomban.' *Száz.* 1951/1–2, 169–189.
(2) 'A nemzetiségi kérdés a dualizmus korában (1867–1900).' *Száz.* 1956/3, 368–393.
2759. Trautmann Rezső: 'Az államtervezés tiz éve.' *M. Épit.* 1958/3, 81–83.
2760. Trencsényi József: 'Sztálin és a költészet.' *Tisz.* 1949, 229–240.
2761. Trencsényi-Waldapfel Imre:
(1) 'Esztétika és filológia. (Forgács László: 'Esztétika és szakfilológia' cimü tanulmányához.)' *M. Tud.* 1964/8–9, 561–573.
(2) 'Köszöntjük Sztálint, a népek tanitóját.' *Ped. Sz.* 1952/6, 473–477.
(3) 'Mindennek a mértéke az ember. Két fejezet a valláskritika történetéből.' *Vil.* 1962/1, 6–14.
(5) 'Nyelv és irodalomtudományunk feladatai a Szovjet Kommunista Párt XIX. kongresszusa után.' *MTA Nyelv és Irod. Tört. Oszt. Közl.* 1953/4, 321–375.
(6) 'Revizionizmus az esztétikában.' *Él. és Ir.* 1958/46, 5.
(7) 'Sztálin elvtárs tanitásai az irodalomról.' *Uj Hang* 1952/11, 4–11.
(8) 'Tudomány és vallás.' *M. Tud.* 1961/2, 69–83.
(9) 'A vallástörténet néhány időszerü kérdése.' *M. Tud.* 1960/4, 193–207.
2762. Trepper Iván: 'A német ellentámadás felszámolása és a támadás folytatása a Szovjet Hadsereg balatoni hadműveleteiben.' *Hadtört. Közl.* 1955/1, 70–93.
2763. Turóczy-Trostler József:
(1) 'Az Archipoéta és a magyar irodalom.' *Irod. tört. Közl.* 1953/4, 97–109.
(2) 'A saint-simonizmus magyar visszhangja.' *Irod. tört.* 1949, 268–279.
2764. Tüskés Tibor: 'Film és irodalom.' *Jelenkor* 1960/2, 109–111.
2765. Udvardi István: 'Orvosságot a közönségnek. (A közönség-nevelésről.)' *Csillag* 1956/2, 367–373.

2766. UJFALUSSY József:
(1) 'A modern zenéről.' *Nagyv.* 1960/10, 1524–1535.
(2) 'A programmszerűség.' *Uj Zen. Sz.* 1952/1, 1–10.
(3) 'Zenekritikánk helyzetéről. Molnár Antal, Szelényi István, (etc.) hozzászólásával.' *Uj Zen. Sz.* 1956/5, 19–29.
(4) 'A realizmus, még 'konkrétebben'.' *Társ. Sz.* 1965/2.

2767. *Új Idő* (edit):
(1) 'A békés épités programmja. (Szovjetunió Kommunista Pártjának XX. Kongresszusa.)' *Új Idő* 1956/9, 1–3.
(2) 'A nemzetközi együttműködés fejlődéséért.' *Új Idő* 1955/22, 3–5.

2768. UJLAKI László: 'A sajtó és a dolgozók kapcsolatának erősitéséért.' *M. Sajtó* 1955/2, 70–71.

2769. *Új Március* (edit):
(1) 'A Komszomol munkája a választások sikeréért.' *Uj Márc.* 1953/4, 71–76.
(2) 'Nagy feladatok elött.' *Uj Márc.* 1954/8–9, 1–7.
(3) 'Pártvezetés a Komszomolban.' *Uj Márc.* 1952/5, 1–3.
(4) 'A Szovejetunió ötödik ötéves terve hatalmas lépés a szocializmusból a kommunizmusba való átmenet, a béketábor erejének további növelése útján.' *Uj Márc.* 1952/10–11, 73–83.
(5) 'Sztálini gondoskodás a fiatal nemzedékről.' *Uj Márc.* 1953/2–3, 25–36.
(6) 'A vezetőségen belüli munkamegosztásról.' *Uj Márc.* 1955/3, 18–20.

2770. *Új Zenei Szemle* (edit):
(1) 'Alkotmányunk ünnepe és a zeneművészet.' *Uj Zen. Sz.* 1952/9, 1–2.
(2) 'A III. Magyar Zenei Hét előadásai és vitái. Szabolcsi Bence vitainditó előadásával.' *Uj Zen. Sz.* 1956/5, 1–54.
(3) 'A magyar zeneművészek feladatai a békéért folyó harcban.' *Uj Zen. Sz.* 1950/3, 1–3.
(4) 'A zenekritika feladatai.' *Uj Zen. Sz.* 1951/1, 27–30.

2771. UNGVÁRI Gyula: 'A dialektikus materialista determinizmus egyes kérdéseiről.' *M. Fil. Sz.* 1961/5, 750–771.

2772. UNGVÁRI Tamás:
(1) 'Denis Diderot születésének kétszázötvenedik évfordulójára.' *M. Nemzet.* 1963/234, 8.
(2) 'Az eltünt személyiség nyomában.' *Nagyv.* 1961/10, 1541–1553.
(3) 'Az irói kritikáról.' *Csillag* 1953/11, 1704–1705.
(4) 'A két kultúra vitájának új fejezete.' *M. Nemzet* 1963/263, 8.
(5) 'Irodalom és felelősség.' *Csillag* 1954/6, 1139–1143.
(6) 'Mai esztétika. A Kommunyiszt szerkesztőségi cikkéről.' *Csillag* 1956/2, 375–378.
(7) 'Néhány szó a recenzióról, a rövid kritikáról.' *M. Sajtó* 1955/1, 43–44.
(8) 'A "régi nemzedék". (A mai magyar nemzeti proletárirodalom.)' *Csillag* 1956/6, 1209–1217.
(9) 'Világirodalmi kultúránkról.' *Irod. Uj.* 1956/19, 6.
(10) 'A világirodalom új értékeléséhez.' *Fil. Közl.* 1963/3–4, 307–314.

2773. UPOR Tibor: 'Szinvonal és pazarlás.' *Műv. Nép* 1954/28.

2774. URBÁN Ernő:
(1) 'Évfordulóra. (Sztálin halálának egyéves évfordulójára.)' *Műv. Nép* 1954/3, 1–2.
(2) 'Gondolatok a Központi Vezetőség határozata után.' *Csillag* 1956/1, 172–176.

(3) 'Harcban győz az új.' *Irod. Uj.* 1953/4, 3.
(4) 'Lenin szellemében. (Útijegyzetek a Szovjetunióból.)' *Szov. Kult.* 1956/6, 1–3.
(5) 'Új jelenségek a falu életében.' *Csillag* 1953/3, 368–382.

2775. Váci Mihály: 'Kultúrális forradalom és forradalmi kultúra.' *Népszab.* 1964/11, 8.
2776. Vadász Elemér:
(1) 'Természetrajz – természettudomány – természetismeret.' *M. Tud.* 1960/7, 411–413.
(2) 'A Természettudományi Társulat a Tanácsköztársaság idején.' *Term. és Tech.* 1949, 194–198.
(3) 'Természettudományi reformtörekvések ezerkilencszáztizenkilencben.' *M. Tud.* 1959/4, 193–199.
2777. Vadász Ferenc:
(1) 'Az első vonalban.' *Népszab.* 1964/209, 1.
(2) 'Építő bírálat – őszinte önkritika.' *Belpol. Sz.* 1959/9, 13–19.
(3) 'Az irodalmi párthatározat és újságirásunk néhány problémája.' *M. Sajtó* 1956/2, 49–52.
(4) 'A legegyénibb érdek.' *Népszab.* 1963/124, 3.
(5) 'A társadalmi lelkiismeret.' *Népszab.* 1962/290, 1.
(6) 'Ujságirásunk pártosságáról.' *M. Sajtó* 1955/3, 103–105.
2778. Vadász Frigyes: 'Az irodalmi egység problémái.' *Él. és Ir.* 1957/9.
2779. Vág Ottó: 'Adalékok Marx és Engels ifjúkori pedagógiai vonatkozásu irásaihoz.' *Ped. Sz.* 1957/2, 57–62.
2780. Vágvölgyi Tibor: 'A debreceni Ideiglenes Nemzetgyűlésről.' *Tört. Tan.* 1960/1–2, 3–8.
2781. Vajda Imre:
(1) 'A szabadkereskedelem és az állam szerepe.' *Külker.* 1960/1, 6–8.l
(2) 'A tőkés konjuktúra alakulása az elmúlt két évben.' *Közg. Sz.* 1957/12, 1025–1046.
2782. Vajda György Mihály:
(1) 'Egyszerűség vagy kétértelműség?' *Vil. Figy.* 1958/1, 21–30.
(2) 'Az irodalmi korszak kérdésének margójára.' *Világ. Figy.* 1958/3, 253–259.
2783. Vajda Mihály:
(1) 'Az evidencia problémája.' *M. Fil. Sz.* 1964/2, 228–256.
(2) 'Intencionalitás és visszatükrözés. (Hozzászólás László Ervin tanulmányához.)' *Valóság* 1964/5, 48–58.
2784. Vajnick Iván: 'Új távlatok néptáncmozgalmunkban.' *Táncműv.* 1956/1, 12–16.
2785. Vajtai István:
(1) 'A költészet varázsa.' *Tisz.* 1955/1, 37–42.
(2) 'Lirai költészetünk nehány időszerü kérdése.' *Tisz.* 1956/5, 299–307.
2786. Valkó Endre:
(1) 'Feladataink a tudományos egyesületek munkájának fejlesztése terén.' *M. Tech.* 1952/7–8, 383–388.
(2) 'A kommunizmus útján.' *Term. és Társ.* 1956/2, 65–67.
2787. Valkovics Emil: 'A marxi földjáradék elmélete.' *Közg. Sz.* 1956/11–12, 1433–1443.
2788. Valló István: 'A magyar városépitéstörténeti kutatás feladatai és módszertana.' *Telep. tud. Közl.* 1953, 90–142.
2789. Valló József: 'A képviselő lelkiismereti szabadsága a modern pártrendszerben.' *Pénz. és Köz.* 1947, 449–452.

2790. *Valóság* (edit): 'A történettudomány fejlesztésének problémái. (A Szovjetunió Kommunista Pártjának története megjelenése alkalmából.)' *Valóság* 1960/4, 14–19.

2791. VÁMOS Ferenc:
(1) '"Egységes művészetszemlélet"?' *Jelenkor* 1964/4, 350–355.
(2) '"Eklektika" – romantika – klasszicizmus.' *M. Épit.* 1955/61, 187–188.
(3) 'Magyar műhely – Bartók Béla modell.' (Vita a népi irókról.)' *Kortárs* 1958/9, 392–401.

2792. VÁMOS Jenő: '"A polgári életforma válsága". (Hozzászólás Csécsy Imre tanulmányához.)' *Húsz. Sz.* 1949, 291–294.

2793. VÁMOS Miklós: 'Választási rendszerünkről.' *Belpol. Sz.* 1959/9, 31–33.

2794. VÁMOS Tibor: 'Tudományos-technikai forradalom és társadalmi haladás.' *Társ. Sz.* 1964/5, 74–78.

2795. VARGA András: 'A Kongresszus útmutatása. (M.Sz.M.P. hetedik kongresszusa.). *Áll. és Igaz.* 1960/1, 1–11.

2796. VARGA György:
(1) 'Az ellenőrzés és hatása.' *Népszava* 1964/51, 3.
(2) 'Az ezerszemű közvélemény.' *Népszava* 1963/255, 3.
(3) 'Gazdasági mechanizmus, vagy "gazdaságpolitika"?' *Közg. Sz.* 1957/7, 759–770.
(4) 'A kongresszusi verseny tanulságai.' *Pártélet* 1959/11, 23–27.

2797. VARGA Imre:
(1) 'Alkotások nemes kűzdelemért. (Vita a népi irókról.)' *Él. és Ir.* 1958/32, 4.
(2) 'Baba és sirásó. (Hozzászólás irodalmunk kérdéseihez.)' *Tisz.* 1949, 153–156.
(3) 'H-bomba-e az irodalom?' *Napjaink* 1964/1, 4.
(4) 'Irás és társadalom. (Hozzászólás a népi irókról folytatott vitához.)' *Könyvt.* 1958/11, 849–860.
(5) 'Kuruc költészet és pozitivizmus.' *Irod. tört. Közl.* 1962/2, 193–195.
(6) 'A művészeti agitáció új útjai.' *Műv. Nép* 1955/37.
(7) 'A népi szórakozás helyzetéről.' *Műv. Nép* 1954/3, 13–14.
(8) 'Ötven éve. (Ezerkilencszázötös orosz forradalom.)' *Irod. Uj.* 1955/2, 7.
(9) 'A szinjátszó együttesek műsorpolitikájáról.' *Műv. Nép* 1952/4, 24–25.
(10) 'A szocialista országok gazdasági együttműködésének fejlődése és problémái.' *Társ. Sz.* 1963/12, 12–24.

2798. VARGA István: 'A szocialista iparositás üteme.' *Prop.* 1953/11–12, 46–57.

2799. VARGA Iván:
(1) 'Az ember világa és az istenhit.' *Vil.* 1962/9, 1–4.
(2) 'Lenin műveinek hatodik kötete.' *Prop.* 1954/3–4, 125–128.
(3) 'Lenin műveinek harminckettedik és harmincharmadik kötete.' *Társ. Sz.* 1953/9, 650–662.
(4) 'Megújhódás vagy eszmei válság? A "Teilhard-jelenség" és ami mögötte van.' *Vil.* 1963/5, 265–273.
(5) 'Válság és útkeresés a mai katolicizmusban. A Teilhard-jelenség tanulságai.' *Él. és Ir.* 1963/51, 9.
(6) 'Az eszmék mozgása és a társadalom mozgása.' *Vil.* 1964/4.

2800. VARGA János: 'Négy levél ezernyolcszáznegyvennyolcból a nemzetiségi kérdésről.' *Száz.* 1958/1–4, 265–345.

2801. VARGA Jenő:
(1) 'Az atlanti tömb leplezetlenül.' *Uj Idő* 1956/6, 4–8.

(2) 'A húszadik század kapitalizmusa.' *Közg. Sz.* 1960/3, 261–275; 1960/4, 405–418.
(3) 'Az imperializmusról irt munkák reformista irányzata ellen.' *M.-Sz. Közg. Sz.* 1949/5–6, 577–587; *Társ. Sz.* 1949, 401–411.
(4) 'A háború utáni ipari ciklus problémái és a túltermelési válság. (Fejezet a szerző *A kapitalizmus polgári gazdaságtanának problémái* cimű könyvének kéziratából.)' *Közg. Sz.* 1958/8–9, 795–815.
(5) 'A háború utáni kapitalizmus gazdaságáról.' *Társ. Sz.* 1956/4, 84–111.
(6) 'A jelenkori kapitalizmus és a szocializmus fejlődésének tendenciáiról.' *Társ. Sz.* 1957/6, 7–24.
(7) 'A kapitalizmus gazdasági alaptörvényének kérdése és a marxizmus.' *Társ. Sz.* 1964/12, 15–31.
(8) 'Külpolitika és belpolitika a kapitalizmus általános válságának korszakában.' *Társ. Sz.* 1946, 567–577.
(9) 'A "népi kapitalizmus" ügyefogyott prókátorai. (Válasz "Amerika Hangjának".)' *Uj Idő* 1956/26, 6–9.
(10) 'Régi mesék új változatban. (Az úgynevezett "népi kapitalizmusról".)' *Uj Idő* 1956/20, 3–6.
(11) 'Történelem és politika. Válasz Ernest J. Salter úrnak.' *Uj Idő* 1956/9, 13–15.

2802. VARGA József, BÁRCZI Géza (etc.): 'Egyetemi tanáraink az M.D.P. Központi Vezetőségének határozatáról.' *Felsőok. Sz.* 1954/3, 101–110.

2803. VARGA Károly:
(1) 'Dahrendorf szabadság – és osztálykonfliktus-elmélete.' *M. Fil. Sz.* 1964/1, 126–144.
(2) '*Discours de la méthode.* Adalékok az irodalmi szociográfia és az szociológia viszonyáról szóló vitához.' *Krit.* 1964/3, 24–30.
(3) 'Irodalom és társadalomtudomány.' *Krit.* 1964/11, 11–20.
(4) 'A szerep és státusz fogalma a szociológiában.' *Valóság* 1964/10, 74–78.

2804. VARGA Sándor: 'Rákosi elvtárs: "Népidemokráciánk útja" cimü előadásának megbeszélése egy káderképző tanfolyamon.' *Prop.* 1952/4, 19–21.

2805. VARGA Zoltán:
(1) 'Az államforma és a kormányforma kérdése a debreceni honfosztás után.' *Száz.* 1949/1–4, 168–188.
(2) 'Debrecen felszabadulás utáni politikai életének néhány kérdése.' *Alföld* 1956/1, 61–73; 1956/2, 42–49; 1956/3, 67–75; 1956/5, 130–138.
(3) 'Debrecen szerepe a földreformért folytatott harcban a felszabadulás után.' *Acta Un. Debr.* 1956/1, 145–172.
(4) 'A népi irók irodalomtörténeti értékeléséről.' *Alföld* 1955/4, 70–76.

2806. VARGHA Kálmán:
(1) 'Értékrend és lokálpatriotizmus. (Hozzászólás Papp Zoltán 'Nyolc kötet Tömörkény' cimű cikkéhez.)' *Tisz.* 1963/10, 1.
(2) 'Irodalom, erkölcs és prüdéria. (Megjegyzések olvasói levelekre.) *Uj Irás* 1964, 472–476.

2807. VARGHA László: 'A hagyomány értelme és értékelése a magyar népi épitészetben.' *M. Épit.* 1955/11–12, 380–384.

2808. VARJASI Rezső: 'Új társastáncokat, új táncos magatartást.' *Táncműv.* 1952/4, 112–114.

2809. VÁRKONYI Ágnes R: 'A nemzet fogalma a feudalizmusban.' *Él. és Tud.* 1962/26, 808–811; *Tört. tan.* 1964/2, 91–127.

2810. VÁRKONYI NAGY Antal: 'Harc a teljességért.' *Él. és Ir.* 1962/26, 4.
2811. VÁRKONYI Zoltán: 'Szovjet művészek között.' *Szinh. és film.* 1952/4, 152–158.
2812. VARRÓ Rózsi: 'Munka és "valláserkölcs".' *Vil.* 1961/6, 1–8.
2813. VARRÓ Tibor:
(1) 'Hogyan fog működni a népi ellenőrzési szerv.' *Pénzügy és Számv.* 1958/2, 45–47.
(2) 'Változások népgazdasági ellenőrzésünk rendszerében.' *Számvitel* 1952/2, 89–99.
2814. VAS Ida:
(1) 'A filozófia néhány kérdése a Szovjetunió Kommunista Pártja huszonkettedik Kongresszusának fényében.' *MTA Tud. Társ. Tört. Oszt. Közl.* 1963/1–2, 123–134.
(2) 'Hegel a gondolkodás legfejlettebb formájáról.' *M. Fil. Sz.* 1964/5, 914–936.
2815. VAS Tibor:
(1) 'Az állam és a jogtudomány jelentősége.' *Áll. és Igaz.* 1951, 506–512.
(2) 'Szocialista erkölcsök.' *Tisz.* 1948, 502–508.
2816. VAS Zoltán:
(1) 'Magyar gazdaság a fellendülés útján.' *Tart. B. Nép. Dem.* 1951/4, 5.
(2) 'Marx és a Rheinische Zeitung.' *M. Sajtó* 1956/7, 317–323.
(3) 'A Szovjetunió új ötéves terve hatalmas lépés a kommunizmus építésének útján.' *Társ. Sz.* 1952/12, 1247–1271.
(4) 'Tervmunkánk fejlődése és hiányosságai.' *Társ. Sz.* 1951, 45–65.
2817. VAS Zoltán Péter: 'A szocialista országok együttműködése a tudományos kutatások és a tudományszervezés terén.' *M. Tud.* 1963/8, 536–544.
2818. VÁSÁRHELYI Miklós:
(1) 'Az amerikai monopoltőke kormányának kisérletei a nemzetközi helyzet élezésére.' *Társ. Sz.* 1953/7–8, 693–710.
(2) 'A békemozgalom demokratikus jellegéről.' *Prop.* 1953/9–10, 29–33.
(3) 'Az emberiség tavaszának ünnepe.' *Műv. Nép* 1953/5, 1–2.
(4) 'Az imperialisták ellentétei – sajtójuk tükrében.' *Társ. Sz.* 1951/2, 166–170.
(5) 'A jólét és műveltség útján.' *Műv. Nép* 1953/10, 1–2.
(6) 'Két esztendő.' *Csillag* 1952/7, 771–774.
(7) 'A közvélemény ereje.' *Irod. Uj.* 1954/8, 1–2.
(8) 'A magyar békeharcosok felelőssége.' *Műv. Nép* 1952/11, 1–2.
(9) 'A nemzetközi helyzet az Európai Védelmi Közösség tervének bukása után.' *Prop.* 1954/9, 41–48.
(10) 'Az őszinte szó erejéről.' *Irod. Uj.* 1954/27, 3.
(11) 'Tövis az egyház szivében... Vallás és politika Olaszországban.' *Vil.* 1963/11, 646–650.
2819. VASHEGYI Ernő: 'A koreográfus hozzászólása a "Fából faragott királyfi" vitájához.' *Táncműv.* 1952/10, 315–316.
2820. VASS Henrik:
(1) 'Forradalmi örökség az I. Internacionálé századik évfordulójára.' *Népszab.* 1964/227, 9.
(2) 'A népi-nemzeti egység néhány időszerü kérdése.' *Pártélet* 1961/11, 33–61.
(3) 'A politikai kiadványok felhasználásáról és terjesztéséről.' *Pártélet* 1959/1, 21–27.
(4) 'A szocialista nemzeti egységről.' *Népszab.* 1962/240, 2–3.
2821. VASS István: 'Mi a vallás?' *Iparitan.* 1960/3, 8–12.

2822. VASS Lajos: 'A zene és az ifjúság.' *Műv. Nép* 1952/11, 30.
2823. VAYER Lajos: 'A művészettörténet módszerének főbb kérdései.' *MTA Társ. Tört. Tud. Oszt. Közl.* 1956/1, 69–88.
2824. VÉGH Joachim: 'Az ezernyolcszázkilencvenhármas évi pécskörnyéki bányászmozgalom.' *Száz.* 1949/1–4, 292–310.
2825. VÉGVÁRI Lajos:
(1) 'Festészetünk néhány problémája.' *Csillag* 1954/2, 279–289.
(2) 'Jelkép és valóság.' *Szab. Műv.* 1956/8, 359–364.
(3) Nagy kor nagy művészete. *Csillag* 1953/4, 540–546.
2826. VEKERDI László:
(1) 'Ami ellen Gallilei küzdött... A skolasztikus világkép és az újkori természettudomány.' *Vil.* 1964/3, 169–173.
(2) 'Hullámmechanikai humanizmus.' *Valóság* 1964/12, 66–71.
(3) 'A tudománytörténetirás kezdetei.' *Valóság* 1963/3, 61–67.
2827. VENCZEL István: 'A KISz és a magyar ifjúság társadalmi aktivitása.' *Társ. Sz.* 1964/12, 41–53.
2828. VERES Péter:
(1) 'Beszámoló a szovjet irókongresszusról.' *Irod. Uj.* 1955/7, 5.
(2) 'Beszéljenek a művek is.' *Csillag* 1950/30, 43–46.
(3) 'Egy kis beszámolás. (A fiatal irókról folyó vitáról.)' *Él. és Ir.* 1960/38, 3–4.
(4) 'Az elkötelezettségről.' *Uj Irás* 1964/2, 228–231.
(5) 'Ezerkilencszáztizenkilenc március huszonkettedikén.' *Él. és Ir.* 1959/7, 5.
(6) 'Gótikus maszlag. Művészet az ágyban?' *Csillag* 1955/5, 1090–1093.
(7) 'A három nemzedékről.' *Uj Hang* 1952/1, 45–47.
(8) 'Irodalom és történelem.' *Uj Hang* 1955/12, 51–52.
(9) 'Irodalmi szabadgondolatok.' *Nagyv.* 1956/11, 159–170.
(10) 'A könyv ünnepéhez.' *Irod. Uj.* 1954/30.
(11) 'Kispolgáriság?' *Uj Irás* 1963/5, 611–615.
(12) 'Kispolgáriság?' – mégegyszer.' *Uj Irás* 1963/9, 1116–1122.
(13) 'Levél a tizéves útunkról.' *Irod. Uj.* 1956/25, 1.
(14) 'Mégegyszer a nép kultúráról, szóban.' *Irod. Uj.* 1954/19, 7.
(15) 'A mulatás művészete.' *Műv. Nép* 1954/1, 9–10.
(16) 'Néhány szó az irodalmi közvéleményről.' *Könyvbarát* 1951/1, 1–2.
(17) 'Néhány szó az iparművészeti vitához.' *Csillag* 1954/12, 2378–2381.
(18) 'Petty Bourgeois?' *New. Hung. Quart.* 1963/12, 58–64.
(19) 'A realizmus pólusai.' *Uj Irás* 1964/4, 468–472.
(20) 'Az új magyar sorskérdés.' *Válasz* 1948, 97–103.
(21) 'A szovjet irodalomról.' *Szov. Kult.* 1954/3, 20–22.
(22) 'A szovjet irók vitáiról.' *Uj Hang* 1955/3, 57–62.
(23) 'Sztálin.' *Irod. Uj.* 1953/6, 5.
(24) 'A tipikusról.' *Csillag* 1954/1, 103–112.
2829. VERES Péter, SARKADI Imre (etc.): 'Vita az irodalmi helyzetről.' *Csillag* 1959/4, 699–722.
2830. VERESS Éva: '"Rezertus" gyülekezet Dunapentelén. (Adatok a dualizmus első évtizedének parasztmozgalmához.)' *Ethnogr.* 1956/4, 562–578.
2831. VERMES Sándor: 'A német nép harca az egységes Németországért, a különszerződés ellen.' *Társ. Sz.* 1952/6–7, 666–674.
2832. VÉRTES György:
(1) 'Harc a szocialista realizmusért.' *Kortárs* 1961/12, 910–924; 1962/1, 111–122; 1962/2, 280–290.

(2) 'Képzőművészet az osztályharcban.' *Él. és Ir.* 1964/12, 8.
(3) 'Vita a szociográfiáról.' *Műv. Nép* 1955/1.

2833. VÉRTES Imre:
(1) 'Azonos érdek – kölcsönös tapasztalat.' *Népszab.* 1963/261, 7.
(2) 'A bolsevik taktika néhány vonása a proletárforradalom előkészitése idején.' *Prop.* 1954/2, 35–42.
(3) 'Elvtársi vita és pártszerűség.' *Népszab.* 1963/269, 6.
(4) 'Harcoljunk a birálat, önbirálat hatékonyságáért, és torzitómentes alkalmazásáért.' *Prop.* 1955/3, 39–44.
(5) 'Az igazi tekintélyről.' *Népszab.* 1963/240, 3.
(6) 'A jobboldali elhajlás elleni harc kérdései a szocializmus épitésének időszakában.' *Prop.* 1955/7, 30–37.
(7) 'A káderképző tanfolyamok összefoglalóinak sikeréért.' *Prop.* 1952/4, 8–11.
(8) 'Kommunistának lenni.' *Népszab.* 1964/101, 3.
(9) 'Lenin az álforradalmiság ellen.' *Népszab.* 1963/199, 4–5.
(10) 'Lenin a marxista ateizmus kérdéseiről.' *Vil.* 1961/4, 1–7.
(11) 'Lenin a pártélet normáiról.' *Népszab.* 1964/15, 5.
(12) 'Nem statisztikai kérdés.' *Népszab.* 1963/282, 3.
(13) 'Sztálin elvtárs új műveinek feldolgozása.' *Pártépités* 1953/2, 19–21.
(14) 'Az új pártoktatási év küszöbén.' *Társ. Sz.* 1956/8, 42–54.

2834. VÉRTES László:
(1) 'Az "értelmiségi határozat" és a múzeum ügy.' *Műv. Nép* 1956/38, 3–8.
(2) 'Az őskőkor társadalmának néhány kérdéséről.' *Akad. Ért.* 1953/2, 89–105.

2835. VÉRTES Róbert: 'Adalékok a világnézet és a polgáriság kérdéséhez.' *Tört. tan.* 1958/6, 9–12.

2836. VÉSZI Béla:
(1) 'A lenini örökség szellemében. (Lenin születésének kilencvenkettedik évfordulójára.)' *Pártélet* 1962/4, 3–11.
(2) 'A politikáról.' *M. Fil. Sz.* 1961/1, 87–91.
(3) 'A szocialista forradalom politikai és gazdasági folyamatainak összefüggése.' *Társ. Sz.* 1963/7, 63–69.

2837. VÉSZI Endre:
(1) 'A Nagy Október magyar katonái.' *Csillag* 1952/11, 1283–1289.
(2) 'Történetszemlélet vagy szűkités?' *Irod. Uj.* 1955/1, 10.

2838. VÉSZI Imre: 'Morális bátorság és türelmetlen ismeret.' *Él. és Ir.* 1962/9, 5.

2839. VESZPRÉMI Lili: 'Hozzászólás "zenei előadóművészetünk kérdéseihez".' (Ujfalussy József cikkéhez.)' *Uj Zen. Sz.* 1952/9, 12–13.

2840. VEZÉRFI Károly: 'Madonnák egymás ellen. A közepamerikai szinkrétizmus kialakulásáról.' *Vil.* 1964/2, 103–107.

2841. VIGH Károly: 'Ismeretterjesztés a Tanácsköztársaság idején.' *Valóság* 1959/3, 75–79.

2842. VIGH Rudolf: 'A népdalkiadvány kérdéséhez.' *Uj Zen. Sz.* 1950/3, 14–15.

2843. VIGVÁRI András: 'Az ifjúmunkásság részvétele a Tanácsköztársaság győzelméért és megszilárditásáért folyó harcban.' *Iparitan.* 1959/3, 2–5.

2844. VIHAR Béla:
(1) 'Az irodalom útja a néphez. Az irodalom népszerűsitése munkaszervezési és módszertani kérdéséről.' *Irod. tört.* 1952/2, 248–254.
(2) 'A szovjet katona a magyar költészetben.' *Szov. Kult.* 1954/3, 40–42.

2845. VIHAR László: 'A népies műdal-stilusról.' *Énektan.* 1959/5, 11–14.

2846. VILÁGHY Miklós:
(1) 'Állam és humánum.' *Áll. és Igaz.* 1950/9, 513–527.
(2) 'A szocialista gazdaság fejlődésének feltételei a szovjet és a magyar jog tükrében.' *MTA Társ. Tud. Tört. Oszt. Közl.* 1952/1, 3–26.

2847. *Világosság* (edit): 'Új feladatok a tudományos ateizmus elméletének kutatói elött.' *Vil.* 1964/10, 579–582.

2848. VILCSEK Anna: 'Izlés és népművelés.' *M. Nemzet* 1963/145, 8.

2849. VINCZE Edit, S:
(1) 'A Magyarországi Szociáldemokrata Párt megalakulása és tevékenysége a kilencvenes években.' *Száz.* 1956/1–2, 126–169.
(2) 'A magyar munkásosztály kűzdelmei az általános választójogért a századforduló éveiben.' *Munka* 1953/4, 12–16.

2850. VINCZE Imre:
(1) 'Az érték és az értéktörvény a szocialista népgazdaságban.' *Közg. Sz.* 1963/1, 88–99.
(2) 'Tervezési módszereink tökéletesitésének néhány problémája.' *Közg. Sz.* 1955/10, 1215–1225.

2851. VINCZE József: 'Az SzKP XIX. kongresszusa a szociális gondoskodás fejlesztéséért.' *Társ. Bizt. és Munkavéd.* 1952/10, 1–4.

2852. VINCZE László: 'Sorselemzés – Szondi Lipót elméletének birálata.' *Ped. Sz.* 1962/7–8, 638–662.

2853. VINNAI András: 'A vallás és a tudomány antagonizmusa.' *Bors. Sz.* 1963/5, 75–82.

2854. VITÁNYI Iván:
(1) 'Jegyzetek a műélvezés lélektanához.' *Muzsika* 1961/1, 30–32.
(2) 'A modern zene korszerű fogadtatása.' *Él. és Ir.* 1964/21, 9.
(3) 'A "műkedvelés" védelmében.' *Él. és Ir.* 1964/48, 5.
(4) 'A művészetszociológia módszertani alapjairól.' *M. Fil. Sz.* 1964/5, 841–871.
(5) 'Népi művészet – paraszti művészet.' *Valóság* 1960/5, 18–17.
(6) 'Néptáncművészetünk az elvi tisztázódás útján.' *Táncműv.* 1954/6, 165–173.
(7) 'Társasági tánckultúránkról.' *Műv. Nép* 1954/23.
(8) 'A tömegek zenei igényei.' *Uj Zen. Sz.* 1954/9, 32–35.
(9) 'A valóság esztétikai tükrözésének fokozatai. Gondolatok a népművészet esztétikájáról.' *M. Fil. Sz.* 1963/2, 198–228.
(10) 'A valóság tükrözése és megváltoztatása.' *Valóság* 1963/1, 42–56.
(11) 'Zeneesztétikai jegyzetek.' *Muzsika* 1963/1, 1–2.
(12) 'Zeneesztétikai jegyzetek.' (Tanulságok a fiatal Marx műveiből.)' *Muzsika* 1963/3, 1–3.
(13) 'Zeneesztétikai jegyzetek. (Az utópista szocialisták a zenéről.)' *Muzsika* 1963/6, 8–11.

2855. VOLLY István: 'Világvárosunk népművészete.' *Műv. Nép* 1952/9, 10–11.

2856. VÖRÖS Gyula:
(1) 'A proletárdiktatúra és a magyarországi ellenforradalom. Megjegyzés Lenin *A demokráciáról és a diktatúráról* cimű gyűjteményes kötet megjelenése alkalmából.' *Társ. Sz.* 1955/7–8, 83–97.
(2) 'A *Tőke* harmadik kötetéről.' *Társ Sz.* 1952/6–7, 603–625.
(3) 'A tudománytól az utópiáig? (Észrevételek Almási Miklós 'Elidegenedés és szocializmus' cimü cikkéhez.)' *Valóság* 1964/4, 27–31.

2857. V.-P.: 'Ideológiai offenziva a nemzetközi kűzdőtéren.' *M. Sajtó* 1964/3, 71–73.
2858. WALDAPFEL József:
(1) 'Irodalomtörténetirásunk helyzete és feladatai.' *MTA Nyelv és Irod. Tud. Oszt. Közl.* 1952/1–4, 23–39.
(2) 'Madách Imre. (Lukács György megnyitó szavaival és hozzászólásokkal.)' *MTA Nyelv és Irod. Tud. Oszt. Közl.* 1952/1, 239–278.
2859. WÉBER Antal:
(1) 'Esztétikai műveltségünk eredetéről.' *Irod. tört.* 1962/2, 209–220.
(2) 'Megjegyzések a kritikáról.' *Él. és Ir.* 1959/30, 3.
(3) 'Presztizs vagy hivatás?' *Krit.* 1964/12, 45–48.
(4) 'Reflexiók egy vitához.' *Krit.* 1963/3, 41–45.
(5) 'Regényirodalmunk néhány kérdéséről.' *Kortárs* 1959/4, 607–615.
2860. WEINER Mihályné: 'Mai iparművészetünk egyes kérdéseiről.' *Valóság* 1960/2, 66–70.
2861. WEINER Tibor:
(1) 'Építészetünk új szemléletének elvi kérdései a Magyar Építőművészek Szövetsége II. Konferenciáján elhangzott vélemények tükrében.' *M. Épit.* 1956/5, 129–130.
(2) 'A formalizmusról.' *Ép.-Ép.* 1949/9, 29–31.
(3) 'A hagyományok jelentősége a magyar építészet fejlődésében.' *Társ. Sz.* 1955/1, 66–74.
(4) 'Két vitacikk lezárása. (Dercsényi Dezső és Vámos Ferenc vitájáról.)' *M. Épit.* 1956/1, 32.
(5) 'Néhány tanulság a szovjet építészetből.' *M. Épit.* 1952/4, 182–188.
(6) 'Szocialista realizmus.' *Ép.-Ép.* 1951, 484–486.
(7) 'Szövetségünk feladatai a Magyar Építőművészek Konferenciája után.' *M. Épit.* 1954/3, 61–62.
2862. WELTHER Dániel: '"Mi az igazságért harcolunk". Kecskemét, ezerkilencszáztizenkilencben.' *Kiskúns.* 1959, 3–8.
2863. WENT István: 'Mi a fizikai munka?' *Term. és Tech.* 1949, 293–295.
2864. WICSEL Iván: 'A szocialista nemzetközi munkamegosztás gazdasági hatékonyságáról.' *Pártélet* 1964/1, 40–46.
2865. WIRTH Ádám:
(1) 'A filozófiai-tudományos munka helyzete és feladatai.' *M. Fil. Sz.* 1964/2, 209–227.
(2) 'A forradalmi elmélet és a forradalmi gyakorlat egysége. Lenin születésének nyolcvankilencedik évfordulójára.' *Társ. Sz.* 1959/4, 1–20.
(3) 'A húszadik kongresszus lenini vonalának győzelme.' *Társ. Sz.* 1961/12, 15–34.
(4) 'A jelenkor és a marxista filozófia fejlődése.' *M. Fil. Sz.* 1961/5, 641–657.
(5) 'A kommunisták és a demokrácia.' *Népszab.* 1963/51, 2–3.
(6) 'A kommunisták és a vallás.' *Társ. Sz.* 1959/11, 13–30.
(7) 'A kommunizmus és a személyiség fejlődésének feltételei.' *Társ. Sz.* 1962/5, 40–58.
(8) 'A marxizmus-leninizmus az emberi kultúra és tudomány fejlődésének legnagyobb vivmánya.' *Prop.* 1955/9, 14–20.
(9) 'A marxista dialektika alkotó alkalmazásának példája.' *Társ. Sz.* 1957/4–5, 25–43.
(10) 'A néptömegek és a személyiség történeti szerepének marxista megvilágitása – a propagandamunka fontos feladata.' *Pártélet* 1956/7, 5–12.

(11) 'Osztályharc és szövetségi politika a szocializmus teljes felépitésének időszakában.' *M. Tud.* 1963/5, 153–162.
(12) 'A politika elsőbbségéről.' *Prop.* 1955/1, 29–37.
(13) 'A Sz.K.P. XXI. Kongresszusa.' *Belpol. Sz.* 1959/2, 3–8.
(14) 'Az új Lenin dokumentumok megjelenéséhez.' *Pártélet* 1956/9, 33–39.

2866. W. A.-L. J.: 'Engels és a marxista valláskritika megalapozása.' *Vil.* 1960/2, 1–8.
2867. YBL Ervin: 'Az absztrakt művészet problématikája.' *Műv.* 1962/12, 17–19.
2868. Y.: 'Dokumentumok a Magyarországi Kommunista Anti-Náci-Komité működéséről.' *Bors. Sz.* 1960/1–2, 11–23.
2869. Y.-O.: 'Történelemhamisitók jelentése. (Az ENSZ öttagu bizottságának beszámolója a magyar kérdésről.)' *Társ. Sz.* 1957/4–5, 61–71.
2870. ZÁDOR Imre:
(1) 'A külvilág visszatükröződése a tudatban.' *Társ. Sz.* 1950, 617–623.
(2) 'A materialista lélektan jelentősége és helye.' *MTA Társ. Tört. Tud. Oszt. Közl.* 1952/1, 27–37.
2871. ZAKAR Károly: 'A kommunizmus anyagi-technikai bázisának kiépitése a Szovjetunióban.' *Közg. Sz.* 1955/6, 717–725.
2872. ZAKAR János: 'A helyi tanácsok népművelési feladatai.' *Áll. és Közigaz.* 1950, 404–406.
2873. ZALA Ferenc: 'Munkabér és ellenőrzés.' *Gazd.* 1949, 341–354.
2874. ZALA Julia:
(1) 'A M.Sz.M.P. hetedik Kongresszusa előtt.' *Stat. Sz.* 1959/11, 1075–1085.
(2) 'Sztálin elvtárs: *A szocializmus közgazdasági problémái a Szovjetunióban* cimű műve útat mutat a statisztikusoknak.' *Stat. Sz.* 1953/2, 106–116.
2875. ZALA Tamás:
(1) 'Az eszme erejével.' *M. Nemzet* 1963/155, 1.
(2) 'Szenvedélyes képzőművészeti vita a Szovjetunióban.' *M. Nemzet* 1963/4, 7.
2876. ZAY László: 'A mai dráma holnapjáról.' *M. Nemzet* 1963/281, 9.
2877. ZELOVICH László: 'Az (Amerikai) Egyesült Államok külpolitikájának gazdasági háttere.' *Gazd.* 1947, 425–430.
2878. ZELK Zoltán: 'Jegyzetek költészetünk mai állásáról.' *Forum* 1949, 48–52.
2879. ZEMPLÉNYI Lajos: 'Győzelem Kinában.' *Gazd.* 1949, 170–172.
2880. *Zenetudományi Értesitő* (edit): 'Nép és dal. (A tömegdallal foglalkozó vitához.)' *Zenetud. Ért.* 1952/10, 3–4; 1952/11–12, 6–19.
2881. ZENTAI Gyula:
(1) 'Budapest felszabaditása.' *Hadtört. Közl.* 1955/1, 30–46.
(2) 'A Szovjet Hadsereg hadműveletei Magyarország felszabaditásáért.' *Hadtört. Közl.* 1954/1, 13–34.
2882. ZOLNAI Béla:
(1) 'Literatúránk világirodalmi részlege.' *Nagyv.* 1958/11, 1718–1723.
(2) 'A műfordités tündöklése és nyomorúsága.' *Nagyv.* 1961/1, 120–125.
2883. ZOLNAY Vilmos:
(1) 'A felszabadult ország.' *Könyvbarát* 1952/3, 3–4.
(2) 'A giccs-irodalomról.' *Könyvt.* 1959/2, 130–132.
(3) 'Kis esztétika.' *Könyv* 1956/1, 47–49; 1956/2, 129–131; 1956/3, 209–211; 1956/4, 295–298; 1956/5, 365–366; 1956/6, 419–422; 1956/7, 525–528; 1956/8, 607–609; 1956/9, 693–694.
(4) '"Legyenek néptáncaink tiszták mint a kristály és nemesek mint maga a magyar nép."' *Műv. Nép* 1952/5, 16–17.

(5) 'A regény egysége.' *Könyvt.* 1965/5, 297–299.
(6) 'Természetes szép – művészi szép.' *Könyvt.* 1956/1, 47–49.

2884. Zoltai Dénes:
(1) 'Az antikvitás zeneesztétikája.' *M. Fil. Sz.* 1964/4, 632–678.
(2) 'Diderot-tól napjainkig. Vázlatok a zeneesztétika történetéhez.' *Muzsika* 1960/1, 11–14; 1960/2, 16–18; 1960/3, 27–29; 1960/4, 45–47; 1960/5, 24–26; 1960/6, 41–43; 1960/7, 15–19; 1960/8, 14–16; 1960/9, 18–20; 1960/10, 35–37; 1960/12, 26–29.
(3) 'A non-finito esztétikája. Az ötödik Nemzetközi Esztétikai Kongresszusról.' *Valóság* 1964/11, 73–81.
(4) 'A zenei szép korunk zeneművészetében.' *Kortárs* 1962/7, 1098–1102.

2885. Zoltai Imre: 'A mezőgazdaság szocialista átszervezésének problémája a Velencei tó környékén.' *Term. és Társ.* 1956/9, 550–553.

2886. Zoványi István: 'A termelőszövetkezet minta-alapszabályáról.' *Társ. Sz.* 1955/12, 69–84.

2887. Zöldhelyi Zsuzsanna: 'Az Októberi forradalom a szovjet irodalom tükrében.' 1957/5, 353–354.

2888. Zrinszky László: Új március felé. A Tanácsköztársaság emléke liránkban.' *Él. és Ir.* 1959/32, 4–5.

2889. Zsidai József: 'A tudományos kutatás szakirodalmi ellátása Északmagyarországon.' *Bors. Sz.* 1964/4, 20–23.

2890. Zsiga László: 'A munkaviszony megszünése.' *Norma* 1953/11, 3–7.

2891. Zsigmond László:
(1) 'A falusi értelmiség.' *M. Nemzet* 1963/87, 7.
(2) 'Két datum. Magyarország hadüzenetének és a németek által való megszállásának előzményeihez.' *Társ. Sz.* 1958/1–2, 192–214.
(3) 'A II. Világháború előzményeihez.' *Száz.* 1949, 211–249.
(4) 'Németország hatalmi törekvéseinek összefüggése és gazdasági meghatározottsága az imperializmus korszakában.' *MTA Társ. Tört. Tud. Int. Közl.* 1956/1–2, 20–51.
(5) 'Az Osztrák-Magyar Monarchia széttörése és a nemzetközi erőviszonyok.' *Száz.* 1959/1, 70–101.
(6) 'A proletár internacionalizmus a francia és a német nép békéjének alapja és záloga.' *Társ. Sz.* 1956/8, 77–92.

2892. Zsikó Gyula: 'Alkotáslélektani problémák.' *Jelenkor* 1959/3, 88–92.

2893. Zsirai Miklos: 'Sztálin cikkei és a történeti összehasonlitó nyelvtudomány.' *MTA Nyelv és Irod. Tud. Ért. – MTA Társ. Tört. Tud. Oszt. Közl.* 1951, 41–45.